

ပါပော်ကျင်တာဇ္ဈိုး

MB,BS, M Med Sc(Int Med), DTCD(UK), DTM&H(London).
FACTM(Australia), FCCP(USA), Dr Med Sc(Respiratory Medicine)

အဆုတ်နှင့်ရင်သောင်းရောဂါဒအထူးကုသမားတော်ကြီး

ဦးဆောင်ရွေးနှေးသည်

ဆေးရောက် ဝတီးပုံင်း

ပုဂ္ဂန်မှတ်တမ်း

စာမျက်နှာပို့ခြင်းအမှတ်
၄၀၀၉၂၀၀၆၀၈

မျက်နှာပို့ခြင်းပြုချက်အမှတ်
၄၀၀၈၅၆၀၆၀၈

မျက်နှာပို့နှင့် အကွင်းဒီဇိုင်း
အောင်မိုး

ကွန်ယူတာ
နယ်နယ်ဝင်း၊ မောင်သက်ဆွဲ

စာမျက်နှာပို့စည်းမှု
ထားထားဖိုး

အကွင်းအလင်
Empire

ပုဂ္ဂန်မြိုင်း
ပထမအကြံမိုး

ထုတ်ဝေမြိုင်း
၂၀၀၆၊ အောက်ပါဘာလ

အုပ်ရေး - ၁၀၀၀

တန်ဖိုး - ၂၅၀၀ ကျပ်

စာအုပ်ချုပ်
ကိုတင်အေး(လိုင်)

ထုတ်ဝေသူ
ဒေါ်မြိုးကောခိုင်(ချို့တေးသံစာပေ)၊ ပုလဲမြို့သစ်

ပုဂ္ဂန်သူ
ဦးကျော်ဇူးမင်း (၆၇-၁၇၉၇)

အေးပညာအတိုင်ပင်ခံဆရာဝန်ကြီး၏ အမှာစကား

အဆုတ်နှင့် ရင်ခေါင်းအထူးကုသရာဝန်ကြီး ဒေါက်တာဇ်းကို သိကျွမ်းခဲ့သည်မှာ ကြော်ပြစ်ပါသည်။ ဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်နှုန်းသော အင်္ဂလာန်ပြီး ဆရာဝန်ကြီးဖြစ်ပြီး လူနာများအကြား ရေပန်းစားသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးလည်း ဖြစ်၏။ လူနာများအား ကြော်နာ ယူယစွာ ဆက်ဆံတတ်၍ လိုအပ်သည်များကို ပြည့်ပြည့်စုစုံ မခြင်းမရှိ ပြုစုစုံကုသပေးသော ဆရာဝန်ကြီးလည်း ဖြစ်၏။

ပါရှုရဟနာဝန်ကြီးများသည် ကုသရေးတာဝန်၊ သင်ကြားရေးတာဝန်၊ အပ်ချုပ်ရေးတာဝန်၊ သုတေသနတာဝန် စသောတာဝန်အသီးသီးကို ဦးလည်မသုန် ထမ်းဆောက်နေကြ၏၏။ ပါရှုရ တစ်ဦးနှင့် အေးသေးစွာ စကားလက်ခံကျော် မလွယ်ကုလွယ်ပေး။ အတွေးအကြံ့ ပြုယ်ဝသော ပါရှုရတစ်ဦးနှင့် အချိန်ယူဆွေးနွေးရပါက လူနာအုပ် အကိုယ့်ရှိစေမည် ဖြစ်၏။

ဗိုက္ကမ္မာဝင်း အယ်ဒီတာအဖွဲ့သည် စာတော်ဆိုရာတ် အကိုယ့်ရှိစေရန် ပါရှုရနှင့် ကကားလိုင်း ကဏ္ဍတစ်ရပ် တင်ဆက်ခဲ့၏။ ထိုကဏ္ဍမျိုးကို လစဉ် အဆက်မပြတ် တင်ဆက်နိုင်ရန် ကြိုးပေးအားထုတ်နိုင်ခဲ့၏အတွက် ဗိုက္ကမ္မာဝင်း အယ်ဒီတာအဖွဲ့အား ရှုံးပြုကား ဆိုပါရစာ။

ထိုသိသောအကားလိုင်းတွင် ဆရာဝန်မဟုတ်သူများ ပါဝင်၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များက လူနာများ ကိုယ်စား မေးမြန်းကြ၏။ ဆွေးနွေးကြ၏။ နီးအောက်၏။ အဖဖြောက်၏။ ညီးနှိုင်းကြ၏။ တိုင်ပင်ကြ၏။ ဝေဖော်ကြ၏။ ထောက်ပြကြ၏။ လွန်စွာ စို့ပြည့်သော ကကားလိုင်းဖြစ်၏။

လူနာတစ်ဦးက ပါရှုရနှင့် အေးသေးစွာ စကားစမြည် ပြောမည်ဆိုလွယ်ပင် ထိုမျှလောက် စုံလင်မည် မဟုတ်ပေး။ မြန်မာလူနာများသည် ရှိုးရာစလေးအရ လွန်စွာ အားမာတတ်၏။ ဆရာသမားအား လေးစားတတ်၏။ မိမိနှင့် သက်ဆိုင်သည်ကိုပင်လွှင် ပွင့်လင်းစွာ မမေးရုကြပေး။ သဘောသကာသောကောင်းသော ဆရာဝန်ကြီးက လမ်းကြောင်းပေးမှသာ မပွင့်တွေ့မှု မေးမြန်းတတ်၏။

အေးလောက၌ ဖြစ်ပျက်နေသော တကေသိပြစ်ရပ်နှင့်များကို ဆွေးနွေးလွှင် ပွင့်လင်းဖို့လို၏။ လူနာတစ်ဦးအနေဖြင့် အေးလောကပေါ်တွင် ဝေဖော်ရမည် မဟုတ်ပါ။ နှစ်နာချက်များကို ပြောင်ပွင့်ပြောရန် ထိုအေး စကားလိုင်းပါ ပုဂ္ဂိုလ်များက အရေးပါလာ၏။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် ဆရာဝန်ကြီးများနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်များအရ ရင်းနှီးခေါင်ပင်ကြသိမြှင့် ပြောမဖာဆိုမာ ဖြစ်ကြ၏။ အားသာချက်မှာ ဝေဖော်ရရှိလွှင် ပြောင်ဝေဖော်ကြ၏။ ထိုသို့ ဝေဖော်ခြင်းမှာ ပြုပြင်ရန်သာဖြစ်၏။ အသားလွတ် ပုတ်ခတ်တိုက်နိုက်ခြင်း မဟုတ်ပါ။ ပုဂ္ဂိုလ်ကစိုးနှုန်းသော မပေါ်ပါ။ ဓမ္မစိုးနှုန်းသောသာ ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာ - အေးဝါးကုသမှုစရိတ် ကြီးမြင့်နေခြင်းအကြောင်းကို ဆွေးနွေးကြသည် ဆိုပါနိုး၊ လက်ရှိအခြေအနေတွင် အေးဝါးကုသမှုစရိတ် ကြီးမြင့်နေသည်က အမှန်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် မည်သည့်အေးဝါးကုသမှုစရိတ်ကြီးသည်ဟုလည်းကောင်း။

မည်သည့်ပါရွှေကြံးက ဆေးဖိုးဝါးခ မတန်တဆတောင်းသည်ဟုလည်းကောင်း၊ မအေးနေးဖော်ပါ။ ပုဂ္ဂိုလ်မြန်မာရှု စတိနိုက်ပါ။ ဆေးလောကတစ်ခုလုံးကို မြို့၍ ဆွေးနေးပါသည်။

ထိုသို့ဆွေးနေးရာ၌လည်း ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ရွှေထောင့်အထွေထွေမှ တရားနည်းလမ်း၊ ကျွဲ့ခွာ ဆွေးနေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မူဘောင်နှင့် လွတ်ကင်း၍လည်းကောင်း၊ စည်ဗုံးကြံးမဲ့ ဆွေးနေးခြင်းကိုလည်း မပြုလုပ်ပါ။

ဆေးဝါးကုသာမူစရိတ် ကြီးမြင့်ရခြင်းတွင် အကြောင်းရင်းများစွာ ရှိပါသည်။ ဆေးတိုက်ပိုင်ရှင်၏ ရွှေထောင့်ကလည်းကောင်း၊ ပါရဂုဏ်း၏ ရွှေထောင့်ကလည်းကောင်း၊ လူနာ၏ ရွှေထောင့်ကလည်းကောင်း၊ အရပ်သားတစ်ဦး၏ ရွှေထောင့်ကလည်းကောင်း၊ ဆေးတိုက်ဝန်ထမ်းတစ်ဦး၏ ရွှေထောင့်ကလည်းကောင်း၊ အဘက်ဘက်ကို ကိုယ်စားပြု၍ ဆွေးနေးကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုစကားရိုင်းသည် စိတ်ဝင်စားဖွယ် ဖြစ်ပါသည်။ ကြည့်နေးဖွယ်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ နေ့နေ့တွေ့တွေ့လည်း ရှိပါသည်။ ရှိုးသားပွဲ့လင်းမူလည်း ရှိပါသည်။ ပါရဂုဏ်းက အပေါ်စီးမှ ဖိနှိပ်ဆွေးနေးကာ တစ်ဖက်သတ် လွမ်းနိုးထားခြင်းလည်း မရှိပါ။ တန်းတုရည်တဲ့ ဆွေးနေးကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထိုစကားရိုင်းကို လစဉ် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖော်ပြခြုံပြီးနောက် စာအပ်တစ်အပ်အမျိုးပြု စုစုပေါင်း တင်ဆက်လိုက်ပါသည်။ တစ်ထိုင်တည်း စုစုပေါင်းလင်း ဖတ်ရှုချက် စာစတ်ပရီသတ်အား လွန်စွာ အကျိုးရှိစေမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပါရဂုဏ်းသည် အဆုတ်နှင့် ရင်ခေါင်းဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်ကိုသာမက ဆေးပညာဘာသာရပ်အသီးသီးကိုပါ ထည့်သွင်းဆွေးနေးထားသဖြင့် လူနာအမျိုးအစားအားလုံးတို့အတွက် သိသင့်သိတိကိုသော ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ဗဟိုသုတများကို တန်းတုံး ရရှိသွားမေမည့်ဖြစ်ကြောင်း ထောက်ခံတင်ပြလိုက်ရပါသတည်း။

ပါမောက် ဦးအောင်ကြီး

အနှစ်အဟုတ်တဲ့ အညွှန်း

သိတ်တေသနမြတ်၌ လူထားကောလာ၏အာ ဦးကျေ စတင်ရင်းနှီးခုံသည်ဟု ဆိုရပါမည်။ လူမြတ်သာ အနှစ် ၂၀ ခုံက သု၏ အခြားကောလာ၏အညွှန်း ဝါယာတိန့် အောင်းပါးများကို မှတ်ယူတော့ရန် ဖြစ်သော်လည်း ၁၆၈၈၁၇၅၄၃ ဘယ်သူလဲ။ ဟု စီမံဝင်တား လေ့လာခဲ့သည် အသေးစိုး၊ ကျွန်တော်နှင့် အလုပ်ငွေ့နှင့်အတူတူ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်မှုန်း သိရသောအခါ မှတ်တေသနအဲသေးသည်။

ထို့အက် သုနှစ်ကျွန်တော် တစ်ရပ်ကွက်တည်း အိမ်နှီးမှားချင်းဖြစ်သည့်အထိ ကျွမ်းဝင် ခဲ့သည်။ စာပေသံယောက်ဖြင့် ချည်နောင်သောအခါ ရင်းနှီးမွှုသည် ပိုမို ခိုင်ခွန့်သွားသည်။ ထို့ပြင် ဌားနိုင်ရာ နှစ်ပတ်လည်မဂ္ဂဇားကို စာတည်းအဖြစ် ပူးတွဲတာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့ရသည်။ ဖြစ်စဉ်တစ်ရပ်လည်း မှတ်တမ်းဝင်ခဲ့ဖူးပါ၏။

သု၏ အရေးအသားသည် သွေက်သည်၊ ဟာသရသဖြင့် ရောဂါ်ကာ စာဖတ်သွားကို ဦးတည်ချက်သို့ ဆွဲညွှေ့ ခေါ်ဆောင်သွားတတ်သည်။ ဝါယာ၊ ဆောင်းပါးသာမက၊ ပြောတ် အရေးအသားတွင်လည်း ကျွန်တော်နှင့်အတူ စာဖတ်သွေများ ချိုးကျူးခဲ့ကြရပါသည်။ ယခု လည်း ကြည့်ဦး၊ လေးလုတိုးနိုင်းလှသော အေးပညာဘာသာရပ်များ၊ လူတိုင်း ဆောင်းပါး ရေ့ခဲ့ပြီးသော အေးလောက်ဖြစ်ချိုးကို သွာက တင်ပြပုံ အသေးအဆေးဖြင့် ဖတ်ချက်စွဲယ် တင်ပြသည်။ စားသောက်ပွဲတွင် ရွှေတိုလပ်များ စိုင်းဖွံ့ဖြိုး ပြောနေကြသော ပုံစံမျိုး။ မိမိက မဂ္ဂဇားတွင် အေးလောက်စကားနိုင်းဟူ၍ အခိုးဆက်များ ရေ့သားနိုင်ခဲ့သည်။

သည်ဆောင်းပါး(ကားနိုင်း)များကို ကျွန်တော် လစဉ် ဖတ်ဖြစ်ပါသည်။ ယခု သည်ဆောင်းပါးများကို စပေါင်း၍၍ စာအုပ်ထုတ်ဝေ့မည်ဆိုပြီး ကျွန်တော်အား အမှာစာ ဒွတ်တရွတ် ရေးခိုင်းသည်။ ဒွတ်တရွတ်ဟု ဆိုခြင်းမှာ ကျွန်တော် မရေးနိုင်သောအချိန် တွင် ဒွတ်တရွတ် အတင်းရေးခိုင်း၍၍ ပြောခြင်းပါ။ ယခု ဒီစာကို ရေးမေသည့်အချိန်တွင် ကျွန်တော်မှာ အိမ်ပြောင်းပြီးခါစ (J)ရက်သာရှိသေး၍၍ အိမ်မှာ အသားမကျ ရွှေပွဲမောင် ကာလာ။ မှာက်တစ်နှေ့ နိုင်းခြားသို့ ထွက်ချာရတော့မည်။ ခုလို မအားမလုပ်ဖြစ်မေသည့် အချိန်မှာ သွာက တစ်နွဲတိုး တော်းဆုံးသည်။

အားနှာပါးနာလုပ်ရမည် အလုပ်။ တာဝန်ဝါယာအရဆိုလျှင် ကျွန်တော်ရေ့နိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ ယခု ရေးဖြစ် ရေးနိုင်သည့်မှာ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က ရေးနိုင်လောက်အောင် စုနှင့်ပြီးဖြစ်သည့် အကြောင်းအရာမကြောင့်ဟု ဆိုရပါမည်။

သည်စာအုပ်တွင်ပါသော စကားနိုင်းဆောင်းပါးများကို မဂ္ဂဇားတွင် လစဉ် ဖတ်ဖြစ်ခဲ့သည်မှာ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး သံယောက်ဖြင့်သာမဟုတ်၊ စာကို နှစ်ခြိုက်၊ အကြောင်းအရာကို စိတ်ဝင်စားပြီး တင်ပြပုံကို သဘောကျွဲ့ ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ကြိမ်တစ်ကိုတွင် သူရေးပြီးသား အကြောင်းအရာကို ကျွန်တော်က မဇော်နိုင်ဖြစ်ကာ မေနနိုင် မထိုင်နိုင်ဖြစ်ကာ မှာက်ကလိုက်ပြီး ရေ့ခဲ့မေသည်။

အနုတ်အပိုင်းတော် အထူးကုန်လိမ့်မယ် ဟူသော ဒေါင်းစဉ်ဖြင့် ဒီဝကမဂ္ဂဇင်းတွင် ပါခဲ့
ရပါသည်။ ကျွန်ုတ်တော်တော် အချက်အလက် စုချင်မှသာ စုမည်။ သူရေးသလောက်
ဆွဲသော်လူမရှိပါဘည်။

သည်တာရုပ်အတွက် အချင်းချင်း မြောက်ပဋိပြီး ကြော်ကြောသည့် အဖွဲ့အကားရေးနေဖြင့်
မဟုတ်ပါ။ တရာ့ ကျွန်ုတ်တော် မကြော်သောအချက်များကို လူချင်းတွေ့သည့်အခါ ထောက်ပြ
ဆေအန်နှံပါသည်။ ကျွန်ုတ်တော် မကြော်သည့်အချက်ကို စာဖတ်သူလည်း တွေ့မည့်ထင်ပါ
သည်။

ယခု သည်စကားပိုင်း ဆွေးနွေးချက်များအကြောင်း စာအပ်အဖြစ် စာဖတ်သူလက်ထဲ
ရောက်နေပါပြီ။ စာအပ်ကို ဆုံးအောင်ဖတ်ပြီးသောအခါ ကျွန်ုတ်တော်၏ အညွှန်းစာသည်
အချင်းချင်း မွန်းနေတာမဟုတ်ကြောင်း သဘောပေါက် လက်ခံကြပါလိမ့်မည်။

စာပေသစာဖြင့်

ဒေါက်တာရဲနိုင်

ဦးဆောင်ရွွှေးသူ ပါယေဂျာ ဒေါက်တာငွေး၏ ကိုယ်တိုင်ရေးအမှာစာ

ယခင်ကလည်း မိုဝင်ကမ္မာဝင်းမှာ ကျွန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဆောင်းပါးတွေ ရေးခွဲဖူးပါတယ်။ တိဘို့၊ ယန်းနား၊ အခုပ်ကင်ဆာ စသဖြင့်ပါပဲ။ ရေးသားပြီး မရှုစွင်းထွက်လာတော့ ကိုယ်ဆောင်းပါးကိုယ်ပြန်ဖတ်ကြည့်တဲ့အခါမှာ ပုင်းဖို့ကောင်းလုပ်ကဲဘာ။ ကိုယ်ဆောင်းပါး တင်လားဆိုတော့ တခြား၊ ကျွန်းမာရေးဆောင်းပါးတွေ ဖတ်လိုက်တော့လည်း ပိုန်းမသာပါဘူး။ ဘယ်ဆောင်းပါးမှ ဆုံးအောင် မဖတ်ချင်ဘူး။ စာရေးသူတွေဟာကိုကလည်း တော်တော်ရှုပ်ထွေးလေးလဲတဲ့ အေးပညာရပ်ထွေးကို တတ်နိုင်သလောက် ကြိုးစား ရှင်းလင်းထားကြပေမဲ့ တယ်အရာမရောက်လုပ်ပါဘူး။ အေးသာအုပ်ထွေးတဲ့ ကုံးပြီး computer scanဖတ်ထားတဲ့ အယားတွေ၊ ကရုပ်ထွေး diagramထွေ့နဲ့ ရှင်းပြုလေလေ ဖိုးဆိုးလေလေ။

ရော... ခက်ပြီး ကိုယ်ဆောင်းပါးကိုယ်တောင် ဆုံးအောင်မဖတ်ချင်မှတဲ့ ဘယ် ပြည်သူလုဏ်ကရေး ဖတ်မှုတဲ့လဲ။ တစ်နည်းနည်းလုပ်နိုင်တော့ လိုအပ်ဖော်ပြီး ဒီအချိန်မှာပဲ ခေါင်းထဲမှာ ဖျော်ခန်ပေါ်လာတော်က ကျွန်းတော်တို့ ဂါ်က်သီးရှိက်ရင်း စားကြသောက်ကြ တဲ့အဖွဲ့။ တစ်ပတ်တစ်ခါ ဂါ်က်ရှိက်ပြီးရတဲ့ အုပ်းအနိုင်ပိုက်ဆဲ(ကျွန်းတော်တို့အခေါ် အလယ်ပဲ)ကို စုံပြီးရင် ရန်ကုန်တစ်မြဲလွှားမှုရှိတဲ့ စားသောက်ဆိုင်ကောင်းကောင်းတွေ လှည့်စားသောက်၊ ကြို့က်ရင် ထပ်သွား၊ မကြို့က်ရင် နောက်တစ်ဆိုင်ပြောင်း၊ စိတ်ကူး တည့်ရှာတွေ ပြောဆို၊ အားမနားတမ်း ငြင်းခုန်ကြ။ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ သန်းခေါင်ချိန်၊ အေား ကျွန်းတော်တို့အဖွဲ့ရဲ့ တစ်ပတ်စာ အားအေးပါပဲ။

အဲဒီတော့ ကောင်းတဲ့အလုပ်ဆို ဖျော်ခန်ပေါ် ဆတ်ခန့်လုပ်ဆိုတဲ့ ကျွန်းတော်ရဲ့ လက်ခွဲ ဆောင်ပွဲနဲ့အညီ ဆတ်ခန်းအတည်ဖော်လိုက်ပါတယ်။ အားလုံးကလည်း တက်ညီလက်ညီပဲ ပိုင်းပြီး ထောက်ခံကြ၊ ငြင်းကြနဲ့ စကားပိုင်း တစ်ပိုင်းပြီးတစ်ပိုင်း မိုဝင်ကမ္မာဝင်းရဲ့ စာပေစင်မြှင့်မှာ ချစ်စွာသော စာဖတ်ပရိသတ်ကြီးကို တင်ပြနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်းတော်တို့အဖွဲ့မှာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် တစ်စက်ကလေးမှာကို အားမာရမယ့် လူ မပါကြဘူး။ ကိုမြှင့်ဖော်(အဘ)နဲ့ ကိုကိုကျော်(ကုလား)က ညီအစ်ကိုတစ်ဝံးပဲ ကွဲတယ်။ ကျွန်းတော်က သူတို့နှစ်ယောက်စလုံးနဲ့ နှစ်ဝံးကဲ့။ ကျွန်းတော်နဲ့ ပို့သာက် ပြီးတော့ ကိုဝင်းကိုကို၊ ကိုသူရမြှင့်ဟိုး၊ ကိုလတ်တို့နဲ့ ခင်ကျော်ကြတာ သုံးလေးနှစ် ရှိပြီး အားလုံး တစ်ဖွဲ့သားတည်း စားလိုက်၊ သောက်လိုက်၊ ဂါ်က်ရှိက်လိုက်၊ ဂါ်က်သီးရှိက်လိုက်၊ ရှုံးရင် အကြော်ခံလိုက်၊ သူကေားကိုယ်စီး၊ ကိုယ်ကေားသူစီး ဘာမှ အားမာရမယ့်ကြတော့ ပြောလို့ဆုံးလိုက် သိပ်ကောင်းတယ်။ ကိုဝင်းကိုကိုဆို သူကေားကိုစွဲ ပြဿနာတစ်ခုခုတက်တိုင်း ကိုကိုကျော်ကို ဖုန်းဆက်ပြီး ရှင်းခိုင်းတော့တာပဲ၊ သူကတော့ အေးဆေးပဲ။ ကုလားခုံးရွေ့ရောစိုက်ရနဲ့ နောက်က အကျိန်လိုက်ရှင်းပေးရတယ်။ ဒီလို့ခင်ကြတာ။

ဒီအနာမှာ မထင်မှတ်ဘဲ သတိပြုမိလိုက်တဲ့အချက်ကတော့ ကျွန်တော်တို့ မိတ်ဆွေ တော်တို့၊ အွေးနေ့ဗောက်တွေဟာ စကားရိုင်းကောင်းတစ်ခုပြစ်တို့ အော်ရပ်တွေအများကြီး ပါဝင်နေကာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအန္တာမှာ ကျွန်တော်က တစ်ဦးတည်းသော ဆရာဝန်၊ အဆတ်နှင့်ဆောင်းအထူးကု သမားတော်၊ ကျွန်တော်ပညာ၊ ကျွန်တော်အတွေ့အကြံတွေနဲ့ ဆေးပညာ၊ ဆေးလောက အကြောင်းအရာတွေအများကြီး ဦးဆောင်းအွေးနေ့ဗောက်တို့ ရှုတယ်။ ကျွန်တဲ့လူ အားလုံး ဆရာဝန်တစ်ယောက်မှ မပါဘူး။ ဒီမှာတော့ ကျွန်တော်ဆိုလိုပဲ။ ဒါမေပဲ ကျွန်တဲ့လူတွေအားလုံးကလည်း ခုံတို့ဘာသာ၊ ခုံတို့ပညာရပ်မှာတော့ တပည့်တစ်ယောက်မှ မပါဘူး။ အားလုံး မိတ်၊ သခင်၊ ဆရာဝန် ကျွန်တော်ကို ဆရာဝန်မဟုတ်တဲ့ သူတို့ နိုင်ကြိုက် မေးမြန်းအွေးနေ့ဗုဏ်ရတယ်။

ဒီအန္တာမှာ အကောင်းဆုံးအချက်ကတော့ အားမနာတမ်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောဆို အွေးနေ့ဗုဏ်ကြောပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ပင်ကိုရရှိကြတွေ ကိုပို့ဝိုင်းကလည်း အားမနဲ့ စောင်းညိုတ် ကတ်တဲ့သူ တစ်ယောက်မှ မပါဘူး။ ကိုယ့် အိုင်ကျွန်တို့ကိုယ် နှုံကြတော့ ကိုယ့်အထင်အမြင် တွေ အွေးနေ့ဗုဏ်၊ သဘောထားချင်း မတိုက်ဆိုင်လို့ကတော့ မိုးလင်းချင် လင်းသွားပါစေ ပြင်းခိုက်မယ့်လူချည်းပဲ။ ရှုံးကျွန်တော်မြို့လုံး ဘယ်ဆိုပဲသွားသွား သေချာတော်တစ်ခုကတော့ နာက်ဆုံးကျွန်တာ ကျွန်တော်တို့ဝိုင်းပဲ။

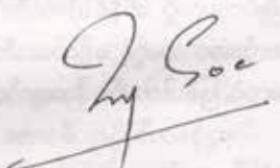
မောက်တစ်ချက်က ဒီပို့ဂိုလ်တွေရဲ့ စရိတ်တွေကလည်း တစ်ဦးနဲ့ ယော်ယျာပြောရရင် ကိုလတ်နဲ့ ကိုမြှင့်တော်က စကားပြောရင် ခုံးပဲ၊ ထော်လော်ကနှုန်းလနှုန်းသမားတွေ၊ အသက် အငယ်ဆုံး ကိုကိုကျော်ကတော့ ပြီးစီစီနဲ့ ဟိုဘက်သား လိုလို၊ ဒီဘက်သားလိုလို၊ ကိုဝင်းကိုရိုးနဲ့ ကိုသူရမြှင့်ဦးတို့ နှစ်ယောက်ကတော့ ချင့်ချင့်ချိန်ချိန်သမား။ အဲဒီလိုမတွေတဲ့ စရိတ် အသီးသီးနဲ့ အခြေခံပြီး ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း အွေးနေ့ဗုဏ်တွေ စကားရိုင်းက အမည်(အယယ်)ဖြူးဖြူး ဖြူးဖြူးတယ်လို့ ဆိုနိုင်ပါတယ်။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်နဲ့ အွေးနေ့ဗုဏ်တွေ ပြည်သွားလွှာတွေကို ကိုယ်စားပြုတဲ့ တော်ရှုံး အွေးလွှာတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအချက်ဟာ ကျွန်တော်တို့ကိုင်းရဲ့ ယင်မ အသက်သွေးကြောပါပဲ။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စိုက်စကားရိုင်းဟာ တဖြည့်းဖြည့်း အနှစ်ရလာသလို ပရိသတ်ရဲ့ သုပ္ပန်မှုလည်း အထိုက်အဆောက်ရလာသူတယ်။ စိုက်မရှုံးစွဲးတို့ကိုရှုံးဖြစ်စေ ကျွန်တော်ဆိုတို့ တို့ကိုရှုံးဖြစ်စေ ဖုန်းဆက်လိုပဲဖြစ်စေ အွေးနေ့ဗုဏ်တွေကို စောင်းစဉ်လာသူတွေလည်း နှိုးပါတယ်။ တရှုံးလည်း ကိုယ်တိုင်ပါဝင် အွေးနေ့ဗုဏ်တွေကို စောင်းဆိုလာသူတွေလည်း နှိုးပါတယ်။ ဘရှုံး စားသောက်ဆိုင်တွေက အေးစားလုပ်ပါမယ်၊ သူတို့ဆိုင်မှာ လာအွေးနေ့ဗုဏ်တွေကို စိုက်ခေါ်တော်လည်း နှိုးပါတယ်။ ပြည်သွားလွှာတွေကို အတိုင်းအတော်တစ်ခုအထိ ရောက်သွားတော်တွေ သေချာပါတယ်။ ဒါ ကျွန်တော်တို့အတွက် အမြတ်ပါပဲ။

ဒီဇူနဝါရီတိမှာ ကျွန်တော်တို့ ဆရာတိတွေဟာ ကိုယ့်အသေးရှု၊ ကိုယ့်အသေးမှာပဲ ထိုင်ပြီး လာပြတူကျောက် အေးကုခံသက်သက်လုပ်တဲ့ခေတ် မဟုတ်တော့ဘူး။ Preventive Medicine ခေါ်တဲ့ ကာကွယ်ရေးအေးပညာ၊ Social Medicine ဆိုတဲ့ လူမှုပေးအေးပညာ၊ Health Education ခေါ်တဲ့ ကျွန်းမာရေးပညာပေးမှုတွေ၊ အဲဒါတွေနဲ့ အထပ်ထပ်စိုင်းပတ်ပြီးမှ အေးကုစရာရှိတာ ကုကြရပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာလည်း တစ်ရှိနှိုင်းထိုး နိုက်ဆင်းလာဖြေဖြတ်တဲ့ Medical Ethics ခေါ် အေးပညာရှင်များ၊ လိုက်နာစောင့်ထိန်းရမယ့် ကျင့်ဝတ်တွေ၊ Medical Oath ခေါ်တဲ့ အေးပညာကျမ်းကျို့သစ္ာတွေ၊ ဆရာတိနှုန်းလုန်၊ ဆက်ဆံရေး Rapport တွေကို ပြန့်ဆောင်ရွက်လည်း အရေးတဲ့ လိုအပ်ပါတယ်။ ပြီးတော့ ကမ္ဘာ အေးလောက်ကြီးမှာ ဘာတွေပြစ်နေသလဲဆိုတာလည်း မျက်လွှာမပြတ်နဲ့ လိုပါတယ်။ အေးကျွန်တော်တဲ့ ဒီစကားရိုင်းပေါင်းချုပ်မှာ ဒိုက်မဂ္ဂစ်းထဲ လတ္တံရေးခဲ့တဲ့ စကားရိုင်းပေါင်း (၁၁)ရှုံး ပါပါတယ်။ အုပ်စဉ်းဟာ ကျွန်တော် အထက်ကယ်ပြန့်ခဲ့တဲ့ ဦးတည်ချက်တစ်ခုခုံ ရေးသားခဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အမှာစကားတို့၏ ထိုးခံအတိုင်း ကျွန်းမူးတင်ထိုက်သုများကို ဖော်ပြုကျွန်းမူးတင်ရရင်ဖြင့် ရှုံးရှုံးဆုံး မိဘနှစ်ပါး၊ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ အေးပညာအတွေ့အကြွေ့ တစ်ရှစ်ပြီးတစ်ရှစ် တက်လာအောင် မိမိတို့၏ ကျွန်းမာရေးနှင့်ပြီး ပညာသင်ကြားပေးခဲ့တဲ့ လုန်များ၊ အေးပညာတတ်အောင် သင်ကြားပေးခဲ့တဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ စာရေးနိုင်အောင်၊ စာရေးပြစ်အောင် အားပေးချိုးမြောက်ခဲ့တဲ့ အေးဝန်ထမ်း ကျွန်ကြားရေးမျှုံး၊ မိုလ်ချုပ်သန်းအောင်၊ မလေးရှားကို လေယာဉ်တွက်ခွာခါန်း အသည်းအသန် အလုပ်မအားတဲ့ကြားက အမှာစာရေးပေးသွားခဲ့တဲ့ ပါမောက္ခ ဒေါက်တာ ရှုံးရှုံး၊ ဆရာ ပါမောက္ခ ဒေါက်တာအောင်ကြီးတို့ အတွေ့ဒေါက်တာဖိမိကို၊ ကိုနိုင်ကြီး၊ ကိုအောင်မိုးတို့ ဒိုက်မဂ္ဂစ်းထဲ မိသားစုများကိုလည်း အထူးကျွန်းမူးတင်ရှိပါတယ်။ အိုလိပ်လိုပြာရရင်တော့ Last but not the least မှာက်ဆုံးမှ ဖော်ပြုသောလည်း အနည်းဆုံးတော့မဟုတ်ဘဲ ကျွန်းမူးတင်ရှိရမယ့်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကတော့ စာဖတ်ပရီသတ်ကြီးပါပေါင်များ။

စာပေသစ္ာ၊ ဆရာတိမေတ္တာဖြင့်

ပါမောက္ခ ဒေါက်တာအောင်း

ဒိုက်များ၏ အဆောင် အသေးစိတ္တက စကားနိုင်းများတွင်
ပိုစ်အဆုံးဖူးသူများ၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်းချုပ်များ

ဒေါက်တာဝေါး

ပါမောက် ဌာနမြို့

အဆုတ်နှင့် ရင်ခေါင်းရောဂါအထူးကု သမားတော်ကြီး

အဖ ဗိုလ်များချုပ် နိုးမြင့်(အငြိမ်းစား)၊ အဖ ဒေါက်မြင့်အေးတို့မှ ၁၃-၁၁-၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ဦထ္ထားမြို့၌ မျွေးစွားခဲ့သည်။ တပ်မတော်သားတို့၏သားသမီးများ ထုတေခိအတိုင်း ပစ်တာဝါကျော့ နယ်တကာ၊ မြို့တကာတွင် ပြောင်းရွှေ နေထိုင်ခဲ့သည်။ အမြဲခံပညာ အထက်တန်းကို ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် မန္တလေးမြို့၊ အ-ထ-က (၉)မှ အောင်မြင်နှင့်သည်။ မန္တလေး အေးတွေ့သို့ ဂိုဏ်ပေးတွေ့သို့ ၁၉၈၂ ခုနှစ် မန္တလေးမြို့၊ အ-ထ-က (၉)မှ အောင်မြင်နှင့်သည်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် ရှုံးကုန်အေးတွေ့သို့(၁)သို့ ပြောင်းရွှေတက်ရောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် ဆရာဝန်ဘွဲ့၊ ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၈၃ခုနှစ်၊ ရှုံးလိုင်လတွင် တပ်မတော်အေးဝန်ထမ်းတပ်ပွဲသို့ ပိုမိုဆန္ဒအလုပ်က ဝင်ရောက်စစ်မှတ်စ်ခဲ့သည်။

၁၉၈၃ ခုနှစ်မှစ၍ နှစ်ပေါင်းနှစ်ဆပ်ကျော်အတွင်း ရှိုးရိုးအေးများသာဝမှသည် ယခုလက်ရှိ ပါမောက်၊ ဌာနမြို့၊ အဆင့်ရောက်သည်အထိ အဆင့်ဆင့်ကြီးစား ရှုံးကုန်ခဲ့ရသည်။ ရောနကို ဖျောရသလို ရေသနကိုလည်း ရှုံးကုန်လျော်ခတ်ခဲ့ရသည်။ ခလုတ်တိုက်မိသာ ကျောက်တဲ့း ရှားကို ဓမ္မန်းတဲ့းများအဖြစ် အသုံးချခဲ့ရသည်။ ပြည့်တွင်းပြည့်ပ ဘွဲ့ဂျုန်ခိုကရှိများကိုလည်း တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပေါက်မြောက်အောင် အဆင့်ဆင့်ကြီးစား ခဲ့ရသည်။ နောက်ဆုံး Dr Med Sc ဒေါ် အေးလောက်တွေပါရရှိသွေး Ph D ရမှ ပညာရေးနှုန်းတိုင်တော့သည်။ အသက်ကိုကြည့် လိုက်တော့ တတိယအဆုံးနားသို့ ကပ်နေပြီး

လက်ရှိတွင် တပ်မတော်အေးဝန်ထမ်းတပ်ပွဲမှာပင် တာဝန်ထမ်းအောင်လျက်ရှိပြီး အဆုတ်နှင့် ရင်ခေါင်းရောဂါ အထူးကုဋ္ဌနှင့် ဘွဲ့ဂျုန်သင်ကြားရေးတာဝန်များ၊ အေးကုသမ္မတာဝန်ထွေရားများ ထမ်းအောင်လျက်ရှိသည်။ တစ်ခါတစ်ရဲ စိတ်ပါတွင် ဒေါက်တာအောင်အောက်သော ကလောင်မာမည့်နှင့်လည်းကောင်း၊ ဆရာဝန်တိုးဟူသော ကလောင်နှင့်လည်းကောင်း၊ စာရေးသားလျှော့သော်လည်း များများစားစား မရရှိလှပါ။ အနီး ဒေါက်တာလုလှသန်း၊ သမီးသုံးနှင့်အတွေ နေထိုင်လျက်ရှိသည်။

သုရေပါးမြင်း

ယင်္ခက္ခနိုတ် အာ ဒီနှစ်တွင် အေး အေးသံရှုရှု ဘဏ္ဍာရ ခုံဝန် နှင့်ဘာလ (၂၇) ရက်နေတွင် မျှေးများခဲ့ပါသည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ်၊ မကျေးမြှို့၊ အမှတ်(၁) အခြေခံပညာအထက်တန်းကျောင်းမှ တက္ကသိလ်ဝင်စာမေးပွဲကို အဆင်မြင်ခဲ့ပါသည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် အလုပ်သင် ဖိုလ်လောင်းသင်တန်း အမှတ်(၈၇)သို့ တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် ပြုတမ်းဝင်အရာရှိအဖြစ် နှစ်အပ်ခြင်း ခဲ့ခဲ့ရပါသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော် စွမ်းရည်သွေးဆိုင်ရာ 'သူရ' ဘွဲ့ ချို့မြင့်ခြင်း ခဲ့ခဲ့ရပါသည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် ပါကစွာတန်နိုင်ငံ၌ စစ်ဆေးးတက္ကသိလ်သင်တန်းတက်ရောက်ရန် ရွှေးချယ်ပေးလွှားခြင်းခဲ့ခဲ့ရပါသည်။ တော်မတော်တွင် ဒုတိယပိုမြဲတွင် အဆင့်ဆင် တော်မတော်ခြေား ၂၀၀၃ ခုနှစ်တွင် အမှတ်(၁) စက်မှုဝန်ကြီးဌာနနှင့် ဓရပြုခြင်းအား တော်မတော်ခြေား ၂၀၀၅ ခုနှစ်တွင် အမှတ်(၁) စက်မှုဝန်ကြီးဌာနတွင် တော်မတော်ခြေားခဲ့ပါသည်။

ဦးဝင်းကိုကို (အမြာက်ကြီး)

အေ ဦးဝင်းမြင်း၊ အမိ ဒေါ်ခင်အိမ္မ ၁၉၇၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့ (ပြည်ထောင်စုနေ့)တွင် မန္တလေးပြီးမျှေးများသုတေသနများ ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် မန္တလေး ပို့စွာနှင့် သီပုံတက္ကသိလ် ပေးသွားသောရှင်တွင် တက်ရောက်ခဲ့ရမှ ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် စစ်တက္ကသိလ် ပို့စွာလောင်းအဖြစ် ပြောင်းလွှာတက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် ပြန်တမ်းဝင် အရာရှိအဖြစ် နှစ်အပ်ခြင်းခဲ့ခဲ့ပြီး လက်ရှိတွင်လည်း တပ်မတော်တွင် အဆင့်မြင့်ရာထူးပြု တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖြစ်သည်။ ယခု လေလာလေလာတ် ၂၀၀၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လလယ်တွင် M.A (Master of Arts) မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။ အေး ဒေါ်အေးအေးယှဉ်၊ သားသမီး သုံးယောက်နှင့်အတူ နေထိုင်လျှက်ရှိသည်။ စီဝက စကားပိုင်း အဆောင်းလများတွင် မပါဝင်နိုင်ခဲ့သော တစ်ဝက်ခန့်မှ စတင်ပါဝင် ရွေးနွေးခဲ့ပါသည်။

ဦးမောင်ဟောတ်(ကိုယ်)

ဦးမြင့်လော(အဘ)

အဖ ဦးသနီးထွန်း၊ အမိ ဒေါ်တင် တင်မြ တို့မ ဘဇ္ဈာဂ ခုနစ်၊ အန်ဝါရိလ ဥ ရက်နေ့တွင် စန္ဒလေးပြု၍ မွေးဖွားခဲ သည်။ ဘဇ္ဈာဂ ခုနစ်တွင် ရန်ကင်း အထက (၁)မှ တဗ္ဗာသိလိုင်စာမေးပွဲကို အောင်မြင်ခဲ့ပြီး ရန်ကုန် ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ် တဗ္ဗာသိလိုင်သို့ တက်ရောက်ခဲ သည်။ ဘဇ္ဈာဂ ခုနစ်တွင် ရန်ကုန်တဗ္ဗာသိလိုင်မှ ရုပေဆာဘာသာရပ်ဖြင့် ဆူရှိခဲ့ပြီး ဘဇ္ဈာဂ ခုနစ်တွင် နိုလ်သင်တန်းအပတ် စဉ် ၅၈ သို့ တက်ရောက်ခဲ သည်။ ၁၆-၉-၀၀ ခုနစ်တွင် ပြန်တမ်းဝင် အရာရှိအဖြစ် ဆုံးဖော်ခဲ ရောက်ခဲ သည်။ ရှစ်းပြည့်နယ်၊ ကယား ပြည့်နယ်၊ ကရင်ပြည့်နယ်၊ ကချင် ပြည့်နယ်တိုတွင် ရွှေပြောင်း၍ တိုင်းပြည် တာဝန်များ တမ်းဆောင်ခဲ သည်။ ၂၀၀၃ ခုနစ်တွင် လျှပ်စစ်စွမ်းအား တန်ကြီးအားဖြောက်ခဲ သည်။ လျှပ်စစ်စွမ်းတွင် အထူးအရာရှိအဖြစ် ရွှေပြောင်း တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ သည်။ လက်ရှိတွင် အမှတ် (၂) လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန လက် အောက်ရှိ ရန်ကုန်မြို့တော် လျှပ်စစ်ဓာတ် အားပေးရေးအဖွဲ့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင် လျှက် ရှိ သည်။ ယခုတိုင် လူပို့ကြီးဘဝ ပြို့ တစ်ကိုယ်တည်း ရိုတည်နေဆဲ ဖြစ် သည်။

ဦးမြင့်အောင်အား အဖ ဦးဘြီးမြို့ အဖ ဦးသနီးမြို့ တို့မ ဘဇ္ဈာဂ ခုနစ်၊ အန်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ပဲခွဲးမြို့ မွေးဖွားခဲ သည်။ ငယ်စောင်က ပဲခွဲးမြို့ အမျိုးသားတန်းမြို့ ကျောင်း (မောင် အ-ထ-က-၃)တွင် ပညာ သင်ကြားခဲ ပြီး ဘဇ္ဈာဂ ခုနစ်တွင် တဗ္ဗာသိလိုင်တန်း အောင်မြင်ခဲ သည်။ ငါးမောက် ရန်ကုန်ဝိဇ္ဇာနှင့်သိပ်တဗ္ဗာသိလိုင်မှ ရုပေဆာဘာသာရပ်ဖြင့် ဆူရှိခဲ့ပြီး ဘဇ္ဈာဂ ခုနစ်တွင် အောင်မြင်ခဲ သည်။ ၁၉၈၈ ခုနစ်တွင် အောင်မြင်ခဲ သို့ တက်ရောက်ခဲ သည်။ ၁၆-၉-၀၀ ခုနစ်တွင် ပြန်တမ်းဝင် အရာရှိအဖြစ် ဆုံးဖော်ခဲ ရောက်ပွဲလည်း ရောင်းဝယ်ယူ ပြီး ရှိခိုးဆက် ပြီးကျော်ပွဲလည်း ရောင်းဝယ်ယူ ပြီး လက်ရှိတွင် အောင်မြင်ခဲ သည်။ လက်ရှိတွင် အမှတ် (၂) လျှပ်စစ်စွမ်းအားဝန်ကြီးဌာန လက် အောက်ရှိ ရန်ကုန်မြို့တော် လျှပ်စစ်စွမ်းအားပေးရေးအဖွဲ့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင် လျှက် ရှိ သည်။ ယခုတိုင် လူပို့ကြီးဘဝ ပြို့ တစ်ကိုယ်တည်း ရိုတည်နေဆဲ ဖြစ် ဖြစ်သည်။

ဦးကိုကိုကျော်(ကုလသာ)

အယ ဦးကျော်၏၊ အမိ ၃၁၁၁၆၈။
တို့မှ ၁၉၇၀ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင်
ဝါဖြူးမြေးမွေးခဲ့သည်။ တစ်ချိန်က
နာမည်ကျော်ခဲ့သော ကျေား မသန်းငွေး
သေးပေါ့လိပ်စိုင်ရှင် ၃၁၁၁၆၈၏၏
သားတွေးဖြစ်သည်။ မူလတန်း၊ အလယ်
တန်းများကို ဝါဖြူးနှင့် ပုံချို့များတွင်
အောင်မြင်ခဲ့ပြီး တက္ကသိလ်ဝင်တန်းကို
အ.ထ.က(J) ကမာဂျွတ်မှ အောင်မြင်ခဲ့
ကာ B.Sc(Maths) ပြင် ဘွဲ့ ရရှိခဲ့သည်။
ဘွဲ့ရပြီး ၃၁၁၁၆၈၏သို့ အိမ်ထောင်
ကျော် သားသမီး ၃ ဦး ထွန်းကားခဲ့သည်။
ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအချိုးမျိုးကို
လုပ်ကိုင်ခဲ့ဖွဲ့သည်။ ကုမ္ပဏီလုပ်ငန်း၊
ဟိုတယ်လုပ်ငန်း၊ Snack ဆိုင် ဖွင့်လှစ်
သည့်လုပ်ငန်း၊ စားသောက်ကုန်နှင့် လွှား
ကုန်မျိုးစုံ ထုတ်လုပ်သည့်လုပ်ငန်းမျိုးစုံ
လုပ်ခဲ့ဖွဲ့သည်။ ယခုလက်ရှိတွင် Trading
and Service လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်
လျက်ရှိသည်။

ဆေးလောကစကားရိုင်း မှတ်တမ်း

တကယ်ဆိုပါလျှင် ပါမောက္ခ ဒေါက်တာအနီးဆုံးသည့်မှာ အဆုတ်နှင့် ရှင်ဆောင်း ရောဂါများအကြောင်း အင်တာဖူးလုပ်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ င့် ရိုင်းလောက်အထိ လျဉ်းမျှဖြစ်ပါသည်။ ထိုအောက် ဆရာတ် ကျွန်ုတ်တို့ ရင်းနှီးခင်မင်ကြပါသည်။ ထိုခင်မင်မှ ကြောင့် ဆရာတ်၏ စွမ်းအင်အမျှနှင့် သိချင့်ရခဲ့သည်။

တကယ်တော့ စိုက်မရွှေ့စောင်းကို စတင်တာဝန်ဖူးစဉ်ကတည်းက ဆရာဝန်ကြီးများနှင့် အင်တာဖူးကို ကျွန်ုတ်တော် ကြိုးစားပော်ပြခဲ့သည်။ ရောက်သော လွှာတိုင်းလိုက်လုပ်လာကြ သည်။ စိုက်တွင်လည်း အင်တာဖူးများ ဖော်ပြခဲ့သည့်မှာ ယနေ့တိုင်ဖြစ်သည်။ ထို အကြောင်းကို ဆရာကြီး ဒေါက်တာအနီးက ကျော်ဖြတ်ချင့်ရှုသည်။ ‘အင်တာဖူးမဟုတ်ဘဲ စကားရိုင်းလုပ်ရရင် ပိုကောင်းမလား ကိုနိုင်ကြီး’ဟု စတင်ပြောခဲ့သော စကား တင်လုပ်းကြောင့်ပင် ညွင်သာစွာ ဘဝိဇ္ဇားစေခြင်း ဒေါင်းစဉ်ပြင့် စကားရိုင်း စတင်ခဲ့ရာ အထူးကုသေးခန်းကြီးတွေလား၊ အထူးကုန် သေးခန်းကြီးတွေလား ခေါင်းစဉ်ပြင့် ရေးသော လုတွက် ပရီသတ်အများဆုံး စိတ်ဝင်စားခဲ့ကြသည့်မှာ ယနေ့ထိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ဆရာကြီး ဒေါက်တာအနီး၏ ဥပုသံကွန်မြှုံးမှာ စကားပြောဖော်များ၏ ရင်းနှီးပွင့်လင်း မှု စိုက်ရိုင်းတော်သားများ၏ ပါဝင်ပွဲပေါင်းမှုတို့ဖြင့် ‘ဆေးလောက စကားရိုင်း’ ဟူသော ခေါင်းစဉ်သည်၍ ဖုန်းနှီးပါး ခရီးသွားခဲ့သည်။ ဆေးလောက စကားရိုင်းသည် ဆရာကြီး ဒေါက်တာအနီး၏ စိတ်ကျွား၊ အရေးအသား၊ ပုံဖော်ကောင်းမှုကြောင့် ပျော်ရော်းစဉ်ပော် ကိုပြီးရင်းရယ်ရင်း ဖတ်ဖြစ်ကြသည်။ ဖတ်ရင်း ပဟုသာတာ ရကြသည်။ ပြီးရယ်ဖြစ်သော ကြောင့် ကျွန်ုတ်ကောင်းကြသည်။ ထိုအောက် အင်တာဖူးများထက် စာအုပ်ပရီသတ် ပိုများလာသည်ကို သတိပြစ်ခို့စွဲတွင် ‘ဆေးလောကစကားရိုင်း’ ကိုလည်း စာအုပ်လုပ်ပေးပါ။ ဟု စာဖတ်ပရီသတ်တို့က တောင်းဆိုလာကြပါနဲ့သောအောက်....။

ထိုစကားရိုင်းတွင် ပါဝင်ဆွေးဆွေးပေးကြသော ဆရာကြီး ပါမောက္ခ ဒေါက်တာအနီးနှင့် အတူ ကိုလတ်၊ ကိုကိုကျော်(ကုလား)၊ အမြှာက်ကြီး၊ ကိုသူရမြှုံးနှီး၊ အာ တိုအားလုံးနှင့် စာဖတ်ပရီသတ်အားလုံးအား ကျွေးဇူးစကားဆိုရင်းဖြင့်....။

ကိုနှုန်းကြီး
တာဝန်ခံအယ်ဒီတာ
ရတနာသို့က စာပေတို့က

မာတိကာ

၁။ အထူးကျသောသနီးကြီးတွေလား၊ အထူးကုန်သောသနီးကြီးတွေလား။	၃၈
၂။ ရှေ့နိုင်ဟသေးပညာနှင့် အနောက်တိုင်ဟသေးပညာ	၃၉
၃။ ကျွန်ုတ်နှင့် အဆုတ်ရောဂါဒေါ်ရှုရှင်များ	၆၀
၄။ ဂိုလာနယ်ရှိုင်များအား ပြုစုကေသခြင်း	၇၅
၅။ လူကို ပုံတော်းဖွံ့ဖြိုးကြမယ်လား	၁၀၄
၆။ သမားယူးရှားကောင်းတို့မည်သည်	၁၃၀
၇။ သေကံမရောက် သက်ပျောက်	၁၄၆
၈။ ကိုရောက်ရှိုင် ကျေးဇူးတင်ပါသည်	၁၅၄
၉။ အသက်ကလေးရှယ်တဲ့ ရှုည်စေလို	၁၆၀
၁၀။ ညှင်သာစွာ ဘဝိုင်းစေခြင်း	၂၀၄
၁၁။ ကျွန်ုတ်နှင့် နောက်ဆုံးလွှှာက်သက်များ	၂၁၈

ဆေးကျောက
ဝတ္ထားရှင်း

ပါယောက္ခဒိုက်တော်း
ဦးအောင်သွေးနွေးသည်

ပါတေသနအောက်ဝင်ဆောင်ရွက်မှု

အထူးကျဆောင်း၏ ကြိုးတွေလာ

ကျွန်ုတ်တို့သည် တစ်ပတ်လုံးလုံး တာဝန်များ အောင်မြင်စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်မှုကို အပြန်အလှန် ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် သောကြာဇူး ညနေတိုင်း စားသောက်ဆိုင်တစ်ခုခုတွင် ဆုံး အပန်းဖြေရင်း ဟိုအကြောင်း ဒီအကြောင်းများ ပြောဖြစ်ကြပါသည်။ တစ်ပတ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည့် သတင်းအထူးအဆန်းလေးများ၊ ပြည်တွင်းပြည်ပ ထူးမြားဖြစ်စဉ်များ၊ ပနိုဝင်ယာလိုက်သောလုံးပွဲများ၊ ပို့ဆောင်ရလာပါက ဘာသာရေးဘက် ဆွေးနွေးကြပြန်သည်။ ဒီအခို့ ပျိုးမှာ ဘုရား တရား သတိရတော့မှ ပိုက္ခသိလ်ရတော့ဟု ဆိုပျောက ဆို၏။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အပန်းလည်းပြု၊ ဗဟိုသတေလည်း ရကြပါသည်။ ကျွန်ုတ်တို့ စိတ်တွေ ကိုယ်တွေ အဖွဲ့သား များမှာ EPC မှ အထူးအရှင်ရှိ ဦးမောင်မောင်လတ်(လျှပ်ဗြို့)၊ စက်မှု (၁)မှ စက်ရုံများ ဦးသူရမြင်းဦး၊ Ascension Trading မှ MD ဦးကိုကိုကျော် (အသက်ငယ်သည်၊ ချစ်စန်းဖြင့် ကုလားဟု ခေါ်ကြသည်) မျိုးဆက် အိမ်ဆောက်ကုန်မာပစ္စည်းဆိုင် စိုင်ရှင် ဦးမြင်တော် (အသို့ကြွေးနှင့်တွေ့၍ အသာဟု ခေါ်ကြသည်။) ကျွန်ုတ်တို့၏ ဆွေးနွေးချက်များမှာ အား ကောင်းလွန်းလှသောကြောင့် ဘယ်ဆိုင်ပဲရောက်ရောက် ကျွန်ုတ်တို့အဲဒွဲသာလျှင် မောက်ဆုံး ကျုံးသည်ချည်းပင်။ ယခုလည်း....

အထူးကုန်ဆေးခန်းကြီးတွေလုံး

ဒေါက်တာစော်း

က...ဒေါက်တာစော်းတွေလည်း ဖုံးပြီ၊ ပုဂ္ဂလိကဆေးရှု ဆေးခန်းကြီးတွေ၊ သမားတော်ကြီးတွေ၊ ဆေးနာရှင်တွေနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကိုယ်မြင်သလို ပြောကြပါညီ။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိတော့ ဒီကနေ့ ပုဂ္ဂလိကဆေးရှု၊ ဆေးခန်းကြီးတွေမှာ ပြရင် ပိုက်ဆုံး မတန်တဆုံး ကုန်တယ်တို့၊ တရာ့သမားတော်ကြီးတွေဆို ရွှေနာကို တစ်မိန့်တောင် ပြည့်အောင် မကြည့်ဘဲ စမ်းသပ်ခ ကျတော့ နှင့်အောင်ယူတယ်တို့ ပြောသော် မကြာခဏ ကြားရတယ်။ အပြုသဘော ဝေဖန်ကြပါညီ။

ကိုသူရမြှင့်း

တရာ့လည်း အပိုပြောသလားတော့ မသိဘူး၊ ဆရာဝန်က နားကြပ်နဲ့ထောက်ပြီး ခပ်တည်တည်နားထောင်နေတာ၊ နားကြပ်က လည်ပင်းမှာ ချိတ်လျှက်တဲ့။ ရွှေနာက ဆရာ နားကြပ်ကို နားရွှေကိုလဲ တပ်ဦးလေး လို့ သတိပေးရတယ်တဲ့။

ပြောကျင့်အိုက်တာဝန်စီ:

ဒေါက်တာဝန်စီ:

ဒါတေဘု ထုံးခံအတိုင်း ချွဲကားကြတာပြုဆော ဒါပေါ့ ဘာပါဖြစ်ဖြစ် ဒီလိုချွဲကားပြီး ပြောစရာဖြစ်လာတာကိုက အကြောင်းမှုဆော မဟုတ်သောက်ဘူး။

ကိုဖြင့်၏။

ရုံးဘဏ်မှာ ပုဂ္ဂလိုက အေးရုံး၊ အေးခန့်အကြောင်းတွေ ဘယ်နှုန်းလောက်ရှိရလဲ။

ဒေါက်တာဝန်စီ:

ဆေးရုံး၊ ဆေးခန်းအကြီးလို့ ကျွန်တော်စိတ်ထဲ ထင်တာက SSC(ရွှေ့တိုင်)၊ အရှု တော်ဝင်၊ ဆာကူရာ၊ အကယ်ဒမီ၊ ဗဟိုစည်း Green Cross၊ မဟာမြိုင်၊ သုခကမ္မာ၊ UHC၊ နောက်ဖွင့်တဲ့ တာမွေက ရွှေ့ပုံးရုံး၊ ဒါတွေပေါ့။ ကျွန်တာလည်း ရှိချင်ရှိုးမှာပေါ့။ သုတို့နောက်မှာ သူ့ပါက္ခ၊ ပါရရှု၊ အောင်အောင်နှင့်ရတနာတို့ ရှိမှာပေါ့။ ဒါ ခေါင်းထဲ ပေါ်သလောက် ပြောတာလေ။

ကိုဖြင့်၏။

ဆေးရုံးလိုင်စင်နဲ့ ဆေးခန်းလိုင်စင် ဘာကွာသလဲ။

ဒေါက်တာဝန်စီ:

ဟာ...ကွာတာပေါ့၊ ဆေးရုံးက ဆေးရုံး၊ ဆေးခန်းက ဆေးခန်းပါ။ ပြဿနာ မဖြစ်ရင် တော့လည်း ဒီလိုပဲပေါ့။ ပြဿနာဖြစ်တော့လည်း ဟိုလိုပဲပေါ့။

ကိုကိုယ်၏။

အခု ပုံးလိုင်အင်တာနေရှင်နယ် ဆေးရုံးကြီးက တော်တော်ကောင်းသလား၊ ကျွန်တော် ပုံးလိုင်ကောက်ကွင်းမှာ ပါက်ရှိက်သွားတုန်း အပြင်ကတော့ မြင်ဖူးတယ်၊ တော်တော်ကြီး သားပါ။ (တို့အချိန်က ပုံးလိုင်ဆေးရုံးကြီး မဖွင့်လှစ်ရသေးပါ။)

ဒေါက်တာဝန်စီ:

သိပ်ကို ကောင်းပါ တယ်၊ တကယ့်ကို ကမ္မာ အဆင့် မိတဲ့ International Hospital ကြီးပါ ပါ။ သတင်းစာ ရှင်းလင်း ပွဲမှာ ပူးအက်စ်ဒေါ်လာ (၂၁)သန်း ကုန်တယ်လို့ ပြောသွားတယ်။ ကျွန်တော် တော့ ကိုယ့်နိုင်ငံမှာ ဒီလို မျိုး အင်တာနေရှင်နယ်

အသုတေသနပြည့်စုံတော် သဆောကျပါတယ်။ သူများနှင့်က ဘဝ် လက်ညွှုး
ထိန္တ်နှင့်တော်

နှောက်

ကျိုးဆက် အဲ သိန္တာမလည်းဘူး။ ဥပမာ - ရန်ကုန်ပြည်သူဆေးရုံကြီးကတော့
နှင့်တော်အပိုင်းဘူးလား၊ အဲဒါ ပန်းလိုင်ဆေးရုံကြီးနဲ့ လက်ရှိ အာရုံတော်တို့ ဆွဲရုံတို့
အထူးကျော်ဆောင်းကြီးတွေနဲ့ ဘာကွာသလဲ။

အောက်တော်

ကျော်တော့ ကျာပါတယ်။ ရန်ကုန်ပြည်သူဆေးရုံကြီးက အနီးရပိုင်လော့။ ပုဂ္ဂလိကပိုင်
မဟုတ်တော့ နှိုင်းယဉ်စရာကိစ္စတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့။ ယေဘုယျသဘာပြာရရင်တော့
အသောက်အဦးကတော့ ရှူးအသောက်အဦးပေါ့။ နိုင်ခုမှုကတော့ မှာက် နှစ်(၁၀၀) အသာ
လေးပဲ့။ ဒါပေမဲ့ ရှူးအသောက်အဦးပြုစွာတဲ့အတွက် မှာက်အသစ်ပေါ်လာတဲ့ စက်အသစ်
ကြီးတွေ တော်ပင်ဖို့ တစ်ခါတေလ အဆင်မပြောဘူး။ တော်ခါးပေါ်ကို မဆန့်လို နံရုတ်ခုလုံး
ခဲ့ရာ ခဲ့ဆစ် ဖောက်ချုပ်တာတွေရှိတယ်။ တော်တော်နိုင်တော့ လက်သမားတွေ၊ ပန်းရန်တွေ
မှုည့်ဖောက်ရတာတယ်။ အနီးရပိုင်းကလည်း တတ်နိုင်သလောက် စက်အသစ်တွေ ဖြည့်ပါတယ်။
ကာကယ်ပြာရရင် အခု ပန်းလိုင်ဆေးရုံကြီးအပါအဝင် ပြင်ပ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းကြီး
တွေမှာရှိတဲ့ စက်ရိုက်ယာတွေအသုလုံး ရန်ကုန်ပြည်သူဆေးရုံကြီးမှာ ရှိတယ်။ အပြင်မှာ မရှိ
ဘာတော် သူမှာရှိသေးတယ်။ ဥပမာ-MRI Scanတို့ ကင်ဆာဓာတ်ရောင်ခြည့်Radiation
ပေးတဲ့စက်တို့၊ Nuclear medicine တို့ကျတော့ ရန်ကုန်ပြည်သူဆေးရုံကြီးမှာပဲ ရှိတယ်။

ကိုယ့်မြင်း

ပစ္စည်းရှိပေမယ့် ဝန်ဆောင်မှုလိုခေါ်တဲ့ Serviceမှာတော့ ကျာမှာပေါ့။ အနီးရဆေးရုံ
ကတော့ သတ်မှတ်တဲ့စနစ်အတိုင်း သွားမှာပဲ။ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံကတော့ ဝန်ဆောင်မှု ပို့
အောင်သွားမှာပေါ့။

အောက်တော်

ဒါလည်း သဘာဝပဲလေ၊ ရန်ကုန်ပြည်သူဆေးရုံကြီးက တစ်ပြည်လုံး ဆင်းခဲ့ချမ်းသာ
မေးး ကိုယ်းပြုပဲ့ဆေးရုံပဲ့။ အထူးသပြို့ စွဲခြက်းချို့တဲ့လို ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ မသွားနိုင်တဲ့
လုတေန်းးသားတွေ အထူးအားကိုးရှုတဲ့ဆေးရုံ ဆိုတော့ အရာအားလုံးဟာ တစ်ပြီးညီစနစ်ပဲ့ပါ
သူ Flowအတိုင်း သွားမှာပဲ။ ဘာမှ ကြားဖြတ်လုပ်လို မရဘူး။ အပြင်ပုဂ္ဂလိကမှာတော့
လုအန္တဆရာဝန် ညီပြီး အဆင်ပြေရင် ပြေသလို လုပ်လိုရှိတယ်။ မြန်မြန်လည်း မြန်မြန်ပေါ့။

ကြိမ်းကော်

အဲဒါဆုံး ပန်းလိုင်ဆေးရုံကြီးက အခု အပြင် ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းကြီးတွေထက်
ဘာတွေ ပို့သွားသလဲ။

ပြည်တွင်ချက်ဝါယာများ

ဒေါက်တာစောင့်

အောက်လုပ်သူများ၏အနေဖြင့် အောက်တာများကို ပြည်တွင်သာတော်များ။
အဆောက်အအုံ၊ အပိုကြီး၊ သာတာပါများ၊ နိုင်ငံခြားက အေးရုံအကောင်းစားကြီးထဲ ဝင်လိုက်
ရသလိုပါ၊ ကမ္ဘာအဆင့်မီပေါ့။ စက်ကိုရှိယာအလွှဲလည်း သာတယ်များ။ ပြီးတော့ အပ်ချုပ်မှု
စနစ်လည်း သာလိုန့်မယ်ထင်တယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံက စနစ်ကျော်းသား ဘမ်းချိမ်ဂရက် အေးရုံ
အပ်ချုပ်မှုအနွောက် (၅)နှစ် စာချုပ်၌ အပ်ချုပ်မယ် ပြောတာပဲ။ ဒီအေးရုံနှင့်ကိုကပ် ဖိတ်စာ ရပြန်
ပြီ။ ယို့လိုင်အေးရုံကြီးနှင့်ပတ်သက်လို့ ရှင်းလင်းတင်ပြုပဲ မေလ် ကျရက် ကြွေပါတဲ့။

ကိုယတ်

ပစ္စည်းတို့၊ အဆောက်အအုံတို့ သာတာကတော့ ဟုတ်ပါပြီ။ ဆရာဝန်တွေကရော
ဘာကွာသလဲ၊ ပိုပြီးတော်ကြာသလား။

ဒေါက်တာစောင့်

ဒါကတော့ မကွာပါဘူး။ ခုလက်ရှိ ပြင်ပဆေးခန်းကြီးတွေမှာလည်း ဒီဆရာဝန်ကြီး
တွေပါပဲ။ ယို့လိုင်မှာလည်း ဒီထဲက တချို့ထိုင်ကြမှာပေါ့။ Technicianတချို့လည်း ရှိမယ်။
ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာမှာတော့ ဒီလောက် မကွာပါဘူး။ တပ်ဆင်ထားတဲ့ စက်ကိုရှိယာ အသစ်
တွေကို ကျမ်းကျမ်းကျင်ကျင် ကိုင်တွယ်တတ်ဘူးဖို့ ခဏတော့ အချိန်ယူရမှာပေါ့။

ကိုကိုကျော်

ကျမ်းတော်ကြားဘာတော့ တချို့ အဲ့ခြုံးစားယူပြီးသား ဆရာဝန်ကြီး၊ ဆရာမကြီးတွေ
ပုံမှန် လာသသဘာမျိုး ပေးပြီး ခန့်တယ်လို့ ကြားတယ်။

ဒေါက်တာစောင့်

အောက်တော့ သေချာ မပြောတတ်ဘူး၊ ထားလိုက်ပါတော့။ ဒီဆေးရုံကြီး အကြောင်းထက်
ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းကြီးတွေအကြောင်း ယေဘုယျဆွေးနွေးကြတာပေါ့။ ကဲ....
ကိုယတ်ကြီး လုပ်ပါ၍။ အမျိုးထဲက တစ်ယောက်ယောက် ရောဂါဖြစ်ရင် ဘယ်ဆေးရုံ၊
ဆေးခန်းလွှတ်မလဲ။

ကိုယတ်

ကောင်းတာကတော့ ဘယ်မှုမလွှတ်ဘဲ ဈေးသက်သာတဲ့ တိုင်းရင်းဆေးသာ ဝယ်သောက်
ခိုင်းလိုက်ချင်တော့တာပဲ။

ကိုယျရမြင်း

ကိုယတ်ကြီးကတော့ လုပ်ပြီ။ ကောင်းကောင်းမွန်မွန် ဖြေစစ်းပါ။ Bangkok
Hospitalတို့၊ စင်ကာပွဲက မောင့်အလိုဘာက်တို့ လွှတ်မယ် လုပ်စစ်းပါ။

ကိုယ်တွင်

မြန်မာ့ဘာကဗျာမှ သက်သာမ်း ထင်တယ်၊ ပို့တေသနတဲ့ ကျွန်ုတ်တို့မှာ၊
— မြန်မာ့ဘာ တစ်ပတ် တက်လိုက်တာ (၄)သိမ်းဆောင် ပြုတဲ့ အားလုံး ဒါမောင်
— မြန်မာ့ဘာ မပါဘူး၊ အခန်းခါး အောင်း တော်ခြေခံနဲ့ အတိုင်း CT Scan နဲ့
အားလုံး အသင့်ပေါင်း (၄)သိမ်း ကျော်တယ်။

ကိုယ်တွင်

ကုလားရီးလေးက ဝတ်သေးတယ်၊ အော်အန္တာမှာ လိုပြော အော်အန္တာ
(၅)ရှုံးမှာ (၆)သိမ်း ကျော်တယ်။ သူကတော့ အာအတော်ခြေတာ၊ ဆရာဝန်ကြီးက တစ်စွဲ
(၇) ခေါက် ကြွေတယ်။ ကြောတော့ ဆရာဝန်ကြီး မြင်ရင်ကို ရင်တုန်နေတယ်တဲ့။

ကိုယ်တွင်

လုပေါ် ရယ်စရာပြောပြောနေကြတဲ့ ဆေးဖိုးလား၊ ဝါးခလား ဆိတာမျိုး ဖြစ်စေတာပေါ့။

ဒေါက်တော်

အခါး အခု ကျွန်ုတ်တို့ အမိကဆွေးနွေးချင်တဲ့ ကိုစွဲပါ။ အထူးကျေးခံ့းလား၊
အထူးကျေးခံ့းလားဆိတာ မူးမူးတော့ စဉ်းစားကြည့်ရအောင်။ ကျွန်ုတ်ကိုယ်တိုင်
သီးသရာထဲမှာ ကျင်လည်နဲ့ရတော့ ပိုပြီးဆွေးနွေးလို့ အသက်ပါတာပေါ့။

ကိုယ်မြှင့်ဦး

က...ဒါဆို ကျွန်ုတ် စပြီးမေးမယ်၊ အစ်ကို အခု ဆာကုရာမှာ လျှန်ကြည့်တယ်
ဆိုပါတော့၊ အော်ကို နယ်က အဆုတ်ကင်ဆာလျှော့တစ်ယောက် လာပြေတယ်ဆိုပါစို့။ ဘယ်
ဆေးရုံမှာတင်မှာလဲ၊ ဆာကုရာမှာ တင်မှာလား၊ ရန်ကျေးပြည်သူဆေးရုံကြီးမှာ တင်မှာလား။

ဒေါက်တော်

ဟုတ်ပြီ...အော်မှာ ဇာတ်လမ်းစတာပဲ။ အမိကကတော့ နှစ်စရာမှာ တင်ဖိုစဉ်းစားရ^၁
တယ်။ အနီးရိုင် ပြည်သူဆေးရုံတွေမှာ တင်မှာလား၊ ပုဂ္ဂလိုက်ဆေးခံ့းတွေမှာ တင်မှာလား။

ပြောကျင့်ခါဂိုဏ်လော်

ကိုယ်တော်နိုင်တဲ့
ငွေကြေးအင်အား
အသိများပေါ်နိုင်မှာ အပြင်မှာ
ကုန်ကျမယ့် စိတ်ရုံမျှ
ဆေးရုံကြိုးမှာ ရက်ကြောလို့
ကုန်ကျမယ့်
ဓားသောက်စိတ်ရုံ ချို့ဖြီး
သူ့သန္တအတိုင်းပေါ့

ဒေါ်ရှိတယ်။ ကိုယ် အဆင်ပြောရင်ပြောသလို မြန်မြန်ပြီးတယ်။ ကုန်ကျမယ့်ကတော့ ပိုများတာပေါ့။ အဲဒါမှာ လူမှာက တွက်ပေါ့။ ကိုယ်တော်နိုင်တဲ့ ငွေကြေးအင်အား၊ အချို့ပေးနိုင်မှာ အပြင်မှာ ကုန်ကျမယ့်စိတ်ရုံပါ။ ဆေးရုံကြိုးမှာ ရက်ကြောလို့ ကုန်ကျမယ့် ဓားသောက်စိတ်ရုံ ချို့ဖြီး သူ့သန္တအတိုင်းပေါ့။ ကျွန်ုတ်တို့ကတော့ Guide လုပ်ပေးရတာ ပေါ့၏။

ကိုယ်

ဘယ်လို့ Guide လုပ်တာလဲ။ အပြင်မှာတက်၊ ဒါမှ ဆရာကြီး ပိုက်ဆံ့များများရမယ်လို့ လမ်းညွှန်တာလား။

ခေါက်တာဇ်

ဒီသဘာမျိုးတော့ မဟုတ်ပါဘူးများ။ တာချို့လူမှာက အများကြီးရှင်းပြပေ၊ မျက်စိလည်လည်ပဲ။ ဆရာကြီး ကောင်းသလိုစိစဉ်ပေးပါဆိုရင်တော့ သူတတ်နိုင်တဲ့ အနေအထားနဲ့ အကောင်းဆုံးတွက်ပြီး လုပ်ပေးလိုက်ရတာပါပဲ။ အပြင်မှာ တက်ရင်တော့ ကျွန်ုတ်တို့ ပိုက်ဆံ့ရတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဒီရည်ရွယ်ချက်နဲ့ မတတ်နိုင်တဲ့လူမှာ ဒုက္ခရောက်အောင် တစ်ခါမှ မလုပ်ဖွေ့ပါဘူး။

ကိုမြင့်လော်

လုပ်တဲ့ ဆရာကြီးတွေလည်း မရှိဘူးလား။

ခေါက်တာဇ်

မနေ့သာက ရေချိုးတာ မှာက်ကျသွားလို့ နှာစေးနေတယ်ဗျာ။

၁၇

အင်္ဂါန်ဘဏ္ဍာကြီးတွေ လူနာစမ်းသပ်ခတွေ၊ အတွင်းလူနာ တစ်နောက်တဲ့ Round
နှင့် လိုပ်တဲ့ မာတ်ခွဲခန်းခတွေ အရမ်းမြင့်မားလို လူနာခမျာ အေးရှု
ဆုံးမြင်းမြင်းသူချင်း ဖြူကာပြာကာကျသွားတယ်ဆိုတာတွေရော ကြားမေရတယ်။
မြတ်မြတ်ဆုံး ဟုတ်လား။

အေးရှုတောင်း

အင်္ဂါန်ဘဏ္ဍာကြီးတွေ အတင်းပဲ။ အမှန်ပြာရရင်တော့ မရှိဘူး မဟုတ်ပါဘူး
နှင့်ပါဘူး ဒါပေမဲ့ ဒိုကိစ္စတွေဟာ Black and White အဖြူအမည်း ပြတ်ပြတ်သားသား
မြတ်မြတ်တော့ ခက်တယ်။ ဥပမာ-စမ်းသပ်ခနဲ့ အတွင်းလူနာကြည့်ခ (Round Fees)ပဲ
မြတ်မြတ်ရှာ၊ ဆရာဝန်ကြီးတစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ယူတဲ့နှင့်း မတွေဘူး။ ပျမ်းမြှုန့်နှင့်
ဆိုတာတော့ အကြမ်းဖျင်းရှုတာပေါ့။ ဥပမာ- ပြင်ပလူနာတစ်ယောက်ကြည့်ရင် ပျမ်းမြှု
၁၅၀၀၊ ၂၀၀၀ လောက်ဆို မဆိုဘူးပေါ့။ တချို့ ၅၀၀၀၊ ၆၀၀၀ လောက်ဆိုရင်တော့
မြတ်မြတ်ပေါ့မော်။ ဒါပေမဲ့ လူနာတွေကလည်း ပါးစပ်ကာသ စမ်းသပ်ခ ရျေးကြီးလိုက်တာ
မြှောက်ပြောပြီး ပြတော့လည်း သွားပြန်ကြတာပဲဗျား။ ယူတဲ့ ဆရာဝန်ကလည်း နိုင်ခြားက
ဆရာဝန်တွေ Private Clinic မှာ OPD တစ်ခါကြည့်ရင် ဒေါ်လာ ၅၀-၁၀၀ လောက်
ဆုံးဆိုတာသိထားတော့ ဒီ ၅ ဒေါ်လာ ၆ ဒေါ်လာလောက်ဆိုတာ နည်းတော် နည်းသေး
တယ်မှတ်တယ်။ ကိုယ်သတ်မှတ်တဲ့နှင့်းနဲ့ ကိုယ်ယူကြတာဆိုတော့ နည်းတယ် များတယ်
မြောရာခေါ်သားပဲ။

ကိုယ်ကျော်

တချို့ဆရာဝန်ကြီးတွေကလည်း ရျေးမြင့်မှ ပညာမြင့်တယ်ဆိုတဲ့သေား၊ တချို့လူနာ
တွေကလည်း ရျေးကြီးပေးရမဲ့ ပိုတော်တယ်ထင်တဲ့သေားဆိုတော့ သူအရပ်နဲ့ သူတော်
နဲ့တော့ ဟုတ်မောက်တာပေါ့။

အေးရှုတောင်း

မှန်တာပေါ့။ ဒါကြောင့် အထူးကုသေးခန်းလား၊ အထူးကုန်ဆေးခန်းလားဆိုတဲ့ ပြဿနာ
ဆွဲမှာ လူနာတွေလည်း အမိက ပါတယ်ဗျား။

ကိုယ်တောင်း

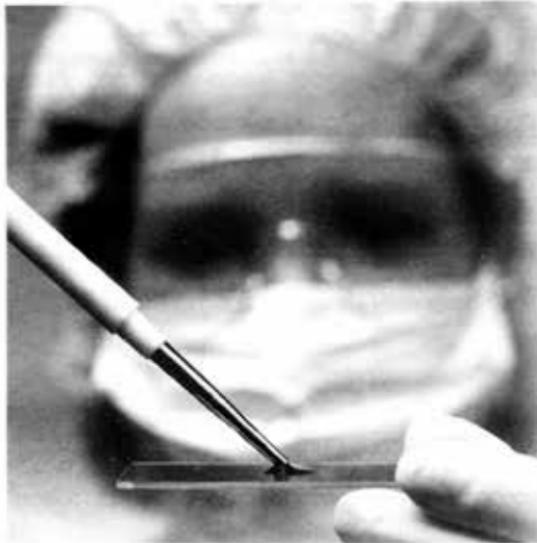
တချို့ဆရာကြီးတွေ မာတ်ခွဲခန်းတို့၊ မာတ်မှန်တို့၊ CT Scan တိုကောင် ပြန်ပေးမယ်
Referral ကြေးတွေ လိုချင်တာနဲ့ လိုလို မလိုလို အတင်းလုပ်ကြသေးဆို။

အေးရှုတောင်း

အင်္ဂါန်ဘဏ္ဍာကြီးတွေ ပြာရခက်တဲ့ကိစ္စပဲ။ Referral ကြေးကတော့ ပြန်ရတာမှန်ပါတယ်။
ဒါပေမဲ့ Test တစ်ခုဟာ တကယ်လိုသလား၊ မလိုသလားပြာရင် ဆရာဝန်တွေ

ပါမောက်ဒေါက်တောင်လို့

တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ရှိဖြစ်ကုန်လို့မယ်။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အပူအဆတွေ မတူညီနိုင်ကြဘူး။ ဥပမာဏျာ...ကျွန်တော်အပိုင်းပဲ ကျွန်တော် ပြောပါမယ်။ အဆုတ်ဓာတ်မှန် မှာ တိသီးလိုလို၊ ကင်ဆာလိုလို၊ ဂိုးတိုးဝါးတားလေး ရှိမယ်။ ကျွန်တော်အတွေးအကြံအရ ဒါဟာ တိဘိပဲ၊ ကင်ဆာမဟုတ်နိုင်ဘူးဆိတာ ဓမ္မနှစ်အပြင် လူနာတစ်ကိုယ်လုံးကို စေးသပ် ပြီး သေသေချာချာ ပြောနိုင်တယ်။ အဲဒီအတွက် ကျွန်တော် ကျွန်ပူဗျာဓာတ်မှန် CT Scan မရှိက်ဘူး။ ရိုက်ရင် လူနာက ၄၀၀၀၀ လောက်ကုန်မယ်။ ဒါပေမဲ့ တခြားဆရာဝန် တစ်ယောက်က ဒီလူနာမျိုးတွေ့ရင် သေချာအောင် CT Scan ရှိက်တယ်။ အဲဒီဆရာဝန် မှားသလားဆိုတော့လည်း မမှားပြန်ဘူး။ ပုဂ္ဂလိက အထူးကုသေးခန်းကြီးတွေမှာ ဆေးရုံ တက်တပ်နိုက်တည်းက ဒါမျိုးတွေ့လုပ်မှ စံရှိနဲ့ စံညွှန်ပိုမိုလို ယူဆတဲ့ ဆရာဝန်ကြီးတွေ၊ လူနာတွေကလည်း ရှိနေတော့ အဖြူအမည်း ပြတ်ပြတ်သားသား ပြောနို့သိပ်ခက်တယ်။

ကိုယ့်မြှင့်ဦး

အင်း...ဒါလည်းဟုတ်တယ်။ ကျွန်တော်မိန့်မှာက အမျိုးတစ်ယောက် စင်ကာပူမှာ ဆေးသွားကုတုန်းက ပေါ်ခဲ့ဓာတ်မှု Test လုပ်တာကို စင်ကာပူ အော်လာ ၅၀၀၀ လောက်ကျွေတယ်။ ဆေးရုံတက်ခ ဆေးကုခတွေ မပါသေးဘူး။

ကိုလတ်

အေးလေး...ဒိမ္မာတော့ လူနာ တစ်ဦးချင်းစီရဲ့ အခြေအနေကို

မှတည်ပြီး သင့်လျော်သလို လုပ်နေရတဲ့သောာပေါ့။

ကိုမြင့်တော်

မှန်ပါတယ်၊ တချိန်ယ်ကရဲ့နာလည်း အိမ်ပေါင်၊ လူည်းပေါင်လို့ ရတဲ့ပိုက်ဆံများလှပြီ ဆိုပြီး ရန်ကုန်တက်လာ၊ ပုဂ္ဂလိက ဆေးရုံကြီးတက်၊ နာမည်ကျော်ပေါ်ဆိုတဲ့ဆရာဝန်ကြီးနဲ့ပြု၊ ရောဂါတောင် မကုရသေးဘူး၊ အခန်းခရုပ်၊ ဟိုဟာ ဒီဟာ Test တွေ လုပ်တာနဲ့တင်ငွေက ပြတ်တော့ ဒုက္ခရောက်၊ ဘာဆက်လုပ်ရဖုန်းမသိ၊ ခဏခဏ ကြားရတယ်။

ဒေါက်တော်မေး

ကျွန်တော်ကတော့ ကြားရရှိတင်မကဘူး၊ မြင်ကို မြင်ရတာ။ ဒါကြာ့နဲ့လည်း ဒီဇုံစကားလိုင်းမှာ ဒီခေါ်စဉ်းစဉ်ကို ရွှေးလိုက်တာပေါ့။ လူနာတွေကလည်း ကိုယ်တတ်နိုင်တဲ့ အတိုင်းအတာနဲ့ ချိန်ဆပြီးလုပ်ရမယ်။ ဆရာဝန်ကို သေချာဆွေးနွေးမေးမြန်းရမယ်။

အနေ

—**ဘိဝ္ပါဒ္ဓတ္ထတွေကလည်း မေးရင် ငါးကိုတော့ မမေးရဲ့ဘူးဆုံး လူနာဘက်ကလည်း မြန်မာဘုရားရဲ့။**

အနေ

—**ဘိဝ္ပါဒ္ဓတ္ထလည်း ရှိမှာပဲ့များ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် မသေခြားရင်တော့ မလုပ်နိုင်။ ဒီဆရာတိုး ဘိဝ္ပါဒ္ဓလည်း တဗြားဆရာတိုး ဖြေကြည့်ပေါ့။**

အနေ

—**အော်လို့ ဟိုဆရာဝန်ပြလိုက်၊ ဒီဆရာဝန်ပြလိုက် လုပ်ပြီး မူလ ဆရာဝန်ဆီပြန်သွား ပြုင် ပြပြီးစိတ်ဆိုးပြီး ကြည့်တောင် မကြည့်ဘူး။ ထပ်ငါးကိုပြန်သတဲ့။**

အနေ

—**ဒါလည်း အမျိုးမျိုးပဲလေ၊ ဆရာဝန်ဘက်ကလည်း ကြည့်ရှိုးပေါ့၊ ကိုယ်က ဒီလူနာကို အတောင့် အကောင်းဆုံး လမ်းညွှန်ပြတယ်။ ဒါပေမဲ့ တရှုံးလုနာက ဆရာဝန်အပေါ် သုသယ ရှိတယ်။ ဒီဆရာတိုးပြောတာ ဟုတ်မှဟုတ်ပါမလားပေါ့။ ငွောက်အပိုင်းမှာရော ပညာပိုင်း မှာရောပေါ့။ အော်တော့ တဗြားဆရာဝန်ဆီသွား သွေးတိုးစမ်းပြန်တယ်။ နှစ်နေရာ သုံးနေရာ ဆောက် ပြပြီးတော့မှ မူလဆရာဝန်သာ အကောင်းဆုံးလို့ သိသွားတဲ့ အော် အော်ကို ပြန်လာ တယ်။ ကြားက စာတ်လမ်းတွေ မြှုပ်ထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်ုတ်တော် တို့ကတော့ ဤမိန့် ဆောက် စကားပြောလိုက်ရင် သိတော့ပဲ။ ဒီလိုလူနာမျိုးတွေလည်း ရှိတယ်၌။**

အနေ

—**ဒါလည်း မှားတယ်လို့တော့ ပြောရှိခဲ့က်သားပေမဲ့၊ တရှုံး ဆရာဝန်တွေကလည်း အပ်နဲ့ ကွင်းရမယ့်ကိစ္စကို ပုဆိုန်တပြင်ပြင် ဖြစ်နေတော့ လူနာခုများလည်း သေချာအောင် စုစုပေါင်း သေချာအောင်သေးတာပေါ့။ ပစ္စည်းဝယ်ရင်တောင် တစ်ခိုင်တည်းနဲ့ ချက်ချင်း မဝယ်ကြဘ အေးအရင်စုစုပေါင်းကြသေးတာ။ အခုပောက် အမှားမခဲ့တဲ့ လူအသက်နဲ့ယဉ်လာတော့ သူ့တို့ခုမျာ မူလည်း ဒီလိုပြစ်ကုန်ကိုကြတယ်ပေါ့။**

အနေ

—**မှန်ပါတယ်၊ ကျွန်ုတ်ပေါ် ပုဂ္ဂလိကခဲ့စားချက်အရ ပြောရရင် ဒီအတွက် လူနာကို နားလည် ပေးပြီးသားပါ။ ဒါပေမဲ့ တရှုံး လူနာတွေကျေတော့ နည်းနည်းခေါ်တာတွေ ရှိတယ်။ ဥပမာ ပြောရရင် မဖွစ်တော် ဆရာဝန်တစ်ယောက်က လူနာတစ်ယောက်ကို ကျွန်ုတ်တော့သိ လွှာတ်လိုက်တယ်။ ယောက်း၊ အသက်(ခြေ)ဆောက်၊ သန်သန်မာမာပဲ။ စာတ်မှန်မှာ အဆုတ် ကောင်ဆာကျိုတ်ကြီးနဲ့ ဘယ်ကိုမှ မပြန်သေးဘူး၊ သပ်သပ်ရပ်ရပ်ပဲ။ ခွဲထုတ်လိုက်တော့ လူ သက်တစ်းစေ ပြန်ရနိုင်တယ်။ ကျွန်ုတ် သေချာ အရှိန်ယူပြီး ရှင်းပြန်တယ်။ ဒါ ကောင်ဆာပဲ။ ဒါပေမဲ့ သိပ်ကောင်းတယ်။ အခိုန်မြို့ပဲ၊ အခု ခွဲထုတ်လိုက်ရင် ဘာမှမပြစ်တော့ဘူး။ နောင်ကျေရင်တော့ ခွဲလိုမရတော့ဘူး။ ပြီးတော့ ခွဲတာကလည်း ကျွန်ုတ် မခွဲတော်ဘူး။**

ပြောကျော်အောက်တောင်း

ရန်ကုန်ပြည်သူဆေးရုံကြီး ရင်ခေါင်းခွဲစိတ် ကုဋ္ဌဘက ဝါမောက္ခ ဆရာအေးတို့ဆီ လွတ်ပေးမယ်။ အများကြီးလည်း ကုန်ကျေမှုမဟုတ်ဘူး၊ ကျွန်တော် အသေးစိတ်ရှင်းပြတယ်။ ကင်ဆာ သေချာသလောက်ပြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော် ပိုက်ဆံရမယ့် ကွန်ပူးတာခာတ်မှန် ရိုက်တာတို့၊ အဆုတ်ထဲ မှန်ပြေားကြည့်တာတို့တောင် မလုပ်တော့ဘူး။ လူမှာကလည်း ဒီလောက် မချို့တဲ့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဟိုမှာ ခြေခံယူစိတ်လေး ပုန်းသွားမှာစိုးရို့ စေတနာ့ဘူး၊ ဘာမှ မလုပ်လိုက်ဘူး။ စစ်သပ်ခ ၂၀၀၀ နဲ့ အာပေါက်အောင် ရှင်းပြရတယ်။ လူမှာက ပဲပောင်အင်ပဲ။ တိုတိပြာရရှင် ကျွန်တော် သွားအတွက် အကောင်းဆုံးစိုးစိုးပေးတယ်။ ဘူး မယ့်ကြည်ဘူး။ တဗြား ဟိုမှာ သွားပြတယ်။ မောက် မအုပ်စီး ဖြန့်သွားတယ်။ အရင်လက က ကျွန်တော့ဆီ ပြန်ရောက်လာတယ်။ ကင်ဆာ အကုန်ပြန်သွားပြီ၊ ဘာမှ လုပ်လို့မရတော့ဘူး။ ဒါမျိုး လူမှာတွေလည်း မကြာခဏ ကြိုရတယ်။

ကိုလတ်

ခွဲရမှာကြာက်တာလည်း ပါမှာဆုံးလေး

ဒေါက်တာအေး

ဒါလည်း တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းတော့ ပါတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ လူတစ်ယောက်အသက်ကို ကယ်ဖို့အတွက် ကျွန်တော် သေသေချာချာ အချိန်ယူရှင်းပြတယ်။ ချောပြာတယ်။ ဓမ္မာက်ပြာတယ်။ ငွေရေးဓမ္မာက်ပြာတယ်။ ငွေရေးရေးကိစ္စပါ အသေးစိတ်ရှင်းပြောတယ်။ မောက်ဆုံးမှ လူမှာရော ခွေးမျိုးတွေရော ခွဲပါမယ်လို့ ကတိပေးတယ်။ အဒါနဲ့ ကျွန်တော် ရွဲစာရေးပေးတယ်။ သူတို့ မလုပ်ကြဘူး။ လူမှာအတွက် ကျွန်တော် စိတ်မကောင်းဘူး။

ကိုပြင့်တော်

သတ္တဝါတစ်ခု ကံတစ်ခုလေး၊ ဆရာကြီးကလည်း ဒီလောက် လူမှာတွေ ကုန်ပြီးတော့ စိတ်ရှည်စစ်းပါ။

ကိုကိုကျော်

ဒီ ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းကြီးတွေအနေနဲ့ အမြတ်အစွမ်းကျတော့ရော ဘယ်လိုရှိလဲ။

ဒေါက်တာအေး

အဒေါတော့ ကျွန်တော် အသေးစိတ် မပြောတတ်ဘူး။ အထိုက်အလျောက် မြတ်နေလိုသာ ဆက်လည်ပတ်နေနိုင်တယ်လို့ ထင်တာပဲ။ လူကြိုတ်ကြိုတ်တိုးနေတဲ့ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်းကြီးတွေ မမြတ်စရာတော့ မရှိပါဘူး။ ဆရာဝန်ကြီးတွေများလေး၊ လူမှာများလေး၊ ဆေးခန်းအကျိုးရှိလေပေါ့။ တရှုံးလည်း ဆေးခန်းအကြီးကြီးတွေ အရင်းအများကြီး လုပ်ထားပြီး နာမည်ကြီး ဆရာဝန် မရှိ၊ လူမှာ မရှိဆုံးရင်တော့ ဝန်ဆောင်စရိတ်ပိုပြီး ရွှေးမှာပေါ့။

လိုက်စွာ

သီ၌ အသေးကြီးတစ်ခု အောင်မြင်စွဲ ဆရာဝန်ကြီးတွေက အမိန့်ပါး

အမိန့်ပေါ်စွာ

အီး...အရှင်ရာဘူးရင်တော့ မပြောတတ်ဘူး၊ အရှင်မရမင် အသေးသွေ့လည်းတော့ များလည်း ဆရာဝန်ကြီးတွေ လိုတာပဲ။

လိုလတ်

နာမည်ရတိုင်း တော်သလား၊ ကျွန်ုတဲ့ ဆရာဝန်မြေးတွေက ဘုတ္တိဇ္ဇာက် အတော်လိုလား

အောက်တော်စွာ

ဒီလိုတော့ မဟုတ်ဘူးလျှော့၊ ကိုယ့်မြန်မာလူမျိုးတွေအကြောင်းလည်း သိသာမှု၊ ကား ဧရားတက်ပြီဟောရှိ အတင်းလိုက်ဝယ်ပြီ၊ ဈေးကျွမ်းဟောရှိ ဘယ်လောက် ဆွေးနွေးရောင်း ရောင်း လူညွှန်မကြည့်တော့ဘူး။ လူများတဲ့ ဆရာဝန်ဆို ဂီနှစ်တောင် အရှင်မပေးနိုင်လည်း တိုးရွှေနေတာပါပဲ။

ပြီးတော့မှ တိုက်ပူး

ခက်တဲ့ အကြောင်း။

ဂီနှစ်တောင် ပြည့်

အောင် မကြည့်တဲ့

အကြောင်း ရတ်ပုပ်

ပြီး လျော်ကပြာ

ကပြန်တာပဲ။ ပြီး

ဆောလည်း တိုးစွဲပြု

ကြတာပြန်တာပဲ။

သူစံနဲ့သူပါပဲ။ ပြောရခက်သားပဲ။

ကိုသုရမြှင့်စွဲ

ဒီနိုင်ငံမှာ အထူးသဖြင့် ပုဂ္ဂလိုကဆေးခန်းတွေမှာ လူမှန် ဆရာဝန် တရားစွဲကြတဲ့ ကိုတွေ ရှိလား။

အောက်တော်စွာ

အခုထိတော့ မရှိသေးပါဘူး။ ကဲ...အခုမေးပြီဗျာ၊ ကျွန်ုတဲ့ တိုင်းပြည်မှာ အော်စနစ် ရှိသင့်လား၊ မရှိသင့်ဘူးလား၊ အကြံပြုကြပါ့။

ကိုသုရမြှင့်စွဲ

ကျွန်ုတဲ့အမြင်ကတော့ မရှိတာလည်း တစ်မျိုးကောင်းတယ်၊ ရှိတာလည်း တစ်မျိုး ကောင်းတယ်။ မရှိစေချင်တာကတော့ ကျွန်ုတဲ့ ပုဂ္ဂဘာသာမြန်မာဂျာမျိုးတွေမှာ ဆရာဝန်ကို

ပြမောကွဒ်ခါဂိတ္တာငောင်း

အသက်သခင် ကျေးဇူးရှင်ဆိုတဲ့အခြားက ရှိတုန်းပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဆရာဝန်တရှိရှိ ကျွန်ုတ် သိကွာ နည်းပါးလာတာဆွဲကြရှုနဲ့ ဟိုးအရင်တုန်းကထက် အကြည်ညိုနည်းလာတာ တော့ အမှန်ပဲ။ အသပြာဆရာဝန် ပါကွာဆိုတာမျိုးတွေ၊ ဆေးစိုးလား ဝါးခလားဆိုတာတွေ ပြောလာကြပြီ။ အသီမှာ တရာ့အဲတယ်ဆိုတဲ့ အဆလှအထပ်ပေါ်လာခဲ့ရင် ပိုပြီး အကြည်ညို ပုက်ကုန်ကြမယ်။ အစဉ်အလာဖြစ်သွားရင် လုပ်ချင်လာကြတော့မယ်။

ကိုကိုကျော်

ရှိသုန်တယ်ဆိုတာကရော...

ကိုသုရှုမြှင့်နိုး

ရှိသုန်တာကတော့ လူနာအပ်ပါမှာ ပိုပြီးကရာနိုက်လာမယ်။ အမှားအယွင်း မလုပ်မီ အောင် သတိထားကြမယ်ပေါ့။

အောက်တာငောင်း

ဟုတ်ပါတယ်၊ ခုနလို ဆရာဝန်ကျွန်ုတ် ချိုးဖောက်လာတဲ့ ဆရာဝန်တရှိအတွက် တော့ လိုအပ်ကောင်း လိုအပ်ပါလိမ့်မယ်။ အသပြာကိစ္စကို ရှုတန်းတင်ပြီး မခွဲသုန်တဲ့ လူနာခွဲမယ်ဗျာ၊ မလုပ်သုန်တဲ့ စမ်းသပ်မှုတွေ၊ မပေးသုန်တဲ့ ဆေးဝါးတွေ ပေးမယ်ဗျာ။ ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အားနည်းမှုတွေလည်း ပါမှာပေါ့။ သိပ်ဆိုးဆိုးရွားရွား အမှား ကျွေးဇူးရှုန်တဲ့ ဆရာဝန်တစ်ယောက်ကို စနစ်တကျွေ တရာ့အဲအရေးယူနိုင်ခဲ့ရင် ကျွန်ုတ် အလေးတဲ့ ဆရာဝန်မျိုးတွေကိုလည်း ထိန်းပြီးသားဖြစ်လိမ့်မယ်။ အခု ကျွန်ုတ်တော်ပြောတာ ကျွန်ုတ်တို့နဲ့ လုပ်ဖောက်ရှိပိုင်ဖက် ဖြူစောင်တဲ့ ဆရာဝန်အမှားစုကြံးကို မဆိုလိုပါဘူး။ ဒီအများစုကို မျက်နှာပျက်ရအောင်လုပ်နေတဲ့ အချို့အချို့သော စန်းပြုးတွေအတွက် ပြောတာပါ။

နှစ်များ

မြန်မာနိုင်ငံကပြောပြီး ခုမှ ကြောက်နေဖြစ်ပြီ။

အိမ်တော်လုပ်ငန်း

ကြောက်တာတော့ အမှန်ပဲ၊ ကိုယ်ပြောချင်တာက တမြား၊ အနိဂုံးဆောင်တာက တမြား ဖြစ်မှာရိုးလို့။

နှစ်များ

ဗုဒ္ဓလိက ဓာတ်ခွဲခန်းတွေရော ဒီမှာ အတော်များများ ရှိသလား။

ဒေါက်တာရေး

အကြီး အလတ် အငယ် အများကြီး ရှိပါတယ်။ ရွှေဘုံသာလမ်းဆို အပြည့်ပါပဲ။ တရာ့လည်း ဓာတ်ခွဲခန်း နာမည်ခံထားပြီးတော့ သွေးဆောက်ယဉ်လုပ်တဲ့ အသေး လေးတွေထိ ရှိတယ်။ ပြီးမှ ကြီးတဲ့ ဓာတ်ခွဲခန်းကို ရှိတာပေါ့။ ကျွန်ုတ်တော်သီသလောက် အကြီးဆုံး ဓာတ်ခွဲခန်းကြီးတွေကတော့ လမ်း ၃၀ ဓာတ်ခွဲခန်း၊ Right Lab နဲ့ နိုင် ဓာတ်ခွဲခန်း တွေပဲ။ လမ်း ၃၀ ဓာတ်ခွဲခန်းကတော့ Molecular Medicine တို့၊ Genetic Medicine တို့ကို အခြေခံတဲ့ ကမ္ဘာအဆင့်စီ Test တွေ အများကြီးလုပ်နိုင်တယ်။ Electronic Library လည်း ရှိတယ်။

နှစ်များ

ဒါမိုး Lab တော့ ရှိသင့်တာပေါ့။ ပို့တုန်းကဆို သွေးနမူနာကို စင်ကာပွတ်း၊ ဘန်ကောက်တို့ ခက်ရာခက်ဆစ် ရှိရတာ။

ဒေါက်တာရေး

ဟုတ်ပါတယ်၊ က...စကားရိုင်းလည်း ကောင်းပါရဲ့၊ ထုံးစံအတိုင်းဆိုရင်လည်း လှကုန် တော့မယ်။ က... သုင်ယူင်းတို့ မောက်ဆုံးထင်မြင်ယူဆချက်တွေ ပြောကွာ၊ လေကြော တော့ သိပ်မရှည်နဲ့။

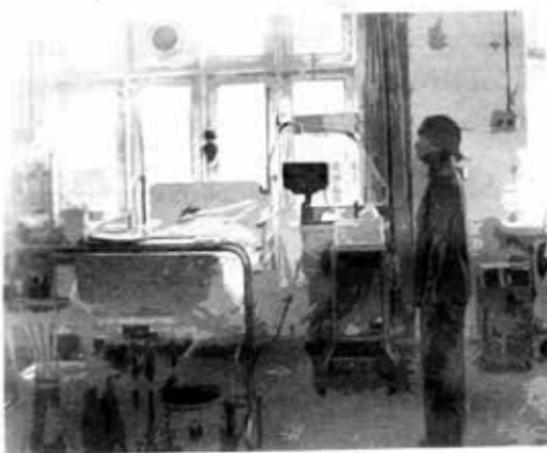
ကိုယ့်မြှင့်ဦး

က...ကုလားကို ကိုယ်မေးမယ်ကွာ၊ Yangon Airway နဲ့ မန္တလေးကို သွားမယ်၊ ဘယ်လောက်ကျေမလဲ။

ကိုကိုကျုံ

Yangon Airway လေယာဉ်မှ မဟုတ်ဘူး၊ ဘယ် လေယာဉ်စီးစီး ဗုဒ္ဓလိက လေကြောင်းလိုင်းမှန်သူ့ ရန်ကုန်-မန္တလေး တစ်ခေါက်ကို ၂၃၀၀ဝ/- ပဲ။ အားလုံးညီ ထားပြီးသား။ (ယခု ၅၀၀၀ဝ/-ကျော်သွားပြီ)

ပြောက္ခာဒေသိုက်တာဝန်း

ကိုသုရမြို့နီး

ဒေါး...ဒီတော့ ၂၃၀၀စီ/-
တတ်နိုင်တဲ့ လူက Yangon
Airwayနဲ့ လိုက်မယ်၊ ပိုက်ဆဲ
မတတ်နိုင်တဲ့ လူက အမြန်
ရထား ရှိုးရှိုးတန်းက ၂၀၀စီ/-
နဲ့ လိုက်မယ်။ ရွေးကတော့
(၁၁)ဆလောက် ကွာမယ်။
မန္တလေး ရောက်ဘာတော့ ရောက်
မှာပဲ။ ၂၃၀၀စီ/- တတ်နိုင်တဲ့
လူက မန္တလေးကို တစ်နာရီ၌

လောက်နဲ့ လျော့ခနဲ့ ရောက်သွားမယ်။ လေယာဉ်ပေါ်မှာ လေယာဉ်မယ်ချောချောလေး
တွေက အမှုအအေး ကျွေးမွေးစည်းကြော်းမယ်။ ၂၀၀စီ/- ပဲ တတ်နိုင်တဲ့ လူကတော့ ရထား
ရှိုးရှိုးတန်းမှာ တစ်ညလုံး တကျိုးကျိုးနဲ့ ပင်ပင်ပန်းပန်း လိုက်ရမယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်
ပြည်သူအများစီးဖို့အတွက် ၂၀၀စီ/တန် ရှိုးရှိုးတန်းတွေကတော့ မလွှာမသွေ့ ရှို့နေရမှာပဲ။
တတ်နိုင်တဲ့လျော့တွေ၊ အရေးပေါ်ကိစ္စအတွက် အချုပ်ရောက်ချင်တဲ့လျော့တွေ
အတွက်လည်း ပုဂ္ဂလိုက Air Line ကြီးတွေ ရှိုကို ရှို့နေရမှာပဲ။ ဆရာ မင်းသိခို့စကားနဲ့
ပြောရရင်တော့ သဘာဝတာရားကြီးက လျော့တွေ သူတော်နှုန္တသူ လုပ်ဖို့ ဖန်တီးပေးထားတာပဲ။

ဒေါ်တာဝန်း

တမြန်နှစ်က အဲဒီဆရာကြီးမင်းသိခို့ပဲ ရှုတ်တရာ် Heart Attack ရပြီး တာမွေက
ခွျေပေါ်ရှိရသေးခန်းကြီးမှာ ညာကြီးမင်းကြီး တက်ရသေးတယ်။ အဲဒီမှာ လိုအပ်တဲ့ အရေးပေါ်
ကုသမ္မတွေ ချက်ချင်းပေးပြီး များက်တစ်နှုန်းမှာ ရန်ကုန်ဆေးရှုကြီး အထူးကြပ်မတ်ကုသ
ဆောင်ကို အချိန်ပို့ ပို့လိုက်ရတယ်။ သူလည်း ၂၃၀၀စီ/- တန် လေယာဉ်တော့ စီးတာပဲ။

ကိုလတ်

ကိုယ့်အမြင်ကတော့ အထူးကုသေးခန်းကြီးတွေ ရှို့နေတာဟာ ပြည်သူတွေအတွက်
ရော၊ ဆရာဝန်တွေအတွက်ရော အကျိုးရှို့တာကတော့ အမျှန်ပဲ။ တတ်နိုင်တဲ့လျော့တွေ အဲဒီဘက်
သွားတော့ ကျော်တဲ့ ပြည်သူလွှာထူထော်အတွက် ပြည်သူသေးရှုကြီးတွေမှာ ဖော်ချောင်သွား
တာပေါ့။ အထူးကုန်တယ် မကုန်ဘူးဆိုတာကတော့ သက်ဆိုင်ရာဆရာဝန်နဲ့ လုန်သူ အပေး
အယုတည်ပြီး ကြည့်ဖြေဖြေရင် ပြီးတာပါပဲ။

ဒေါ်တာဝန်း

ဒီမှာ အထူးကုန်တယ်ဆိုတာလည်း ကိုယ့်လူမျိုးရဲ့ ယော့ယျ စီးပွားရေးအခြေအနေ
ကြောင့်သာ ပြောဖော်ရတာပဲ။ သူများနိုင်ငံမှာတော့ ထမင်းစား ရေသာက်ပါပဲ။ ဟို့
တစ်နှစ်က ပါမောက္ခ ဦးသက်ထားစေရမှု၊ ပါမောက္ခ ဦးသာန်းဦးလွင်ရမှု၊ ကျွော်တော်ရမှု၏

သိတဲ့ ပုဂ္ဂလိကဆေးရှုတစ်ခုက မိတ်လို့ သွားကြတယ်။ အခု ဖွင့်မယ့် အကြီးဆာကြီးပဲ။ ကျွန်းမာရေးနှုပ်တ်သက်လို့ ဘာပြီးချင်လဲ။ အကုန်ရတယ်။ အဲ... ပိုက်ဆံတော့ ကောင်းကောင်းပေးရမယ်။

အနုလည်း

အနုလည်း ဒီမှာ Bangkok Hospital ရဲ့ Agent တွေ ရုံးဖွင့်ထားတယ်။ ကြော်ငြာမှာ အလုပ်တော် ဦးနောက်အကျိတ်ကိုတော် ဂမ်မာရောင်ခြည့် ပြင်ပလူနာအနေနှုန်းတော် ဖြစ်ပါတယ်တဲ့။ အရမ်းကို တိုးတက်နေပြီနော်။ ကဲ... ကုလား အိုဝါယာလေးတွေလည်း ခြေထဲပါ။

အနုလည်း

ဒီဇုံ စကားပိုင်းမှာ ကျွန်းတော် တစ်ခုတော့ ပြောချင်ပါတယ်။ ပုဂ္ဂလိကဆေးခန်းကြီး အွာမှာ လူမှာတက်ရင် စွဲကို အရင်ကြော်ပြီး စပေါ်တင်ရတယ်။ တစ်ခါတေသနတော် အကိုက်အခြေအနေဆိုတဲ့ လူမှာလာရင် တော်းနေတာမျိုး ဆိုရင်တော့ မကောင်းဘူးပေါ့။ ပြီးတော့ သေနိုင်လောက်တဲ့ အသည်းအသန်လူမှာဆုံးရင်လည်း မတင်ချင်ကြပြန်ဘူး။

အောက်ဘေး

ဒီလိုတော်လည်း အတင်းအဓမ္မ မတောင်းကြပါဘူး၊ တောင်းတယ်ဆုံးရင်လည်း တော်းတဲ့လူက ဆရာဝန် မဟုတ်ဘူး၊ ချထားတဲ့ ယော်ယျမှုအတိုင်းလုပ်တဲ့ Receptionist တွေပဲ ဖြစ်မှာပေါ့။ သူတို့လည်း တာဝန်ရှိတဲ့ အတိုင်းတော့ လုပ်ကြတာပဲ။ အခြေ အနေကြည့်ပြီး လုပ်တတ်ကြရင်တော့ ပိုကောင်းတာပေါ့။ အသည်းအသန်လူမှာ လက်မခံ မူးဘူးဆုံးတော်လည်း တစ်ခါတေသန ပုဂ္ဂလိကဆေးရှုမှာ သေရင် ပြဿနာတက်ပြီး ရှင်းရ တာမျိုးတွေလည်း ရှိတယ်လေ။

အိမြင်လ်

ရှုံးလည်းလျှောက်သာ ပျားလည်းစွဲသာ လုပ်ကြပေါ့။

ကိုယတ်

ကဲ... စကားပြောလိုလည်းကောင်း၊ ကိုကျော်စောကြီးဆိုင်ရဲ့ လက်ရာကလည်း ဗျာလိုသောက်လို့ကောင်းများ၊ လူလည်း ရှင်းပြီး ပြန်ကြဖို့...။

ရှေးရှုံးပြန်ယော်ပည့်

ဒိုက္ခမရှုံးလတ် ဆေးပည့်စကားရိုင်းအတွက် ခေါင်းစဉ် ရာရတာလည်း တော်တော် ခေါင်းကိုက်ပါတယ်။ ကျားမြို့အဲမိသလိုပါပဲ။ တဗြားကိုစွဲပေါင်းစုကြလည်း တစ်နှစ်တစ်နှစ် လုပ်ရတာဖူး။ ကံကောင်းချင်တော့ ၃၁.၈၂၀၅၇ ဧာထုတ် သတင်းစာမှာ အတွင်းရေးမှု(၁) ဒုတိယနှစ်ချုပ်ပြေား သိန်းစိန်းပြင်းလွှင်ဆေးဝါးစက်ရှု (ဒီမံကိန်း) လျဉ်းလည်းကြည့်မှု စစ်ဆေးတဲ့သတင်းပါလာပြီး အဲဒီသတင်းမှာ မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးနဲ့ နိုင်ငံခြားဆေးဝါးအတွက်၊ အကျိုးအသန်သင့်နဲ့ ထိရောက်မှုတွေကို သုတေသနဖြုံးလုပ် စစ်ဆေးဖို့ သုံးခွဲခြား မသင့်ရင် ပြည့်သွေ့ရှုံးထွက်ရှု အကျိုးအမြှန်အသိပေးဖို့ လဲ့ညွှန်စွာ ဖတ်လိုက်ရတော့ စကားရိုင်း ခေါင်းစဉ် ဖျက်ခဲ့ ရလိုက်ပါတယ်။

အခုအခို့ဟာ နိုင်ငံတော်က မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးကို အတွေးမြှေတောင်မြှောက်ပေးမေတ္တာ ကာလဖြစ်ပါတယ်။ တစ်ဖက်ကလည်း နိုင်ငံခြားဆေးတွေ ရွေးကြီးလွန်းလို သာမန် လက်လှပ်လက်စားလွှာတွေကတော့ တိုင်းရင်းဆေးကိုပဲ အားကိုးလာကြရပါတယ်။ ဟိုတိန်းက

အနောက်တိုင်းဆေးပညာ

အောင်ဆေးသက်သက်ပဲ ရောင်းခဲ့တဲ့ ဆေးဆိုင် အေးလုန်းပါး မြန်မာဆေးတွေပါ တင်ပြီး ရောင်းကြ တာ တွေ့ရတယ်။ အောင်ဆေးဖိုး မတတ်နိုင်သူ တွေ့တင်မကပါဘူး။ တရာ့၊ တတ်နိုင်သူတွေပါ ငွေကြားကြောင့် မဟုတ်ဘဲ ယုံကြည့်မှုနဲ့ မြန်မာ တိုင်းရင်းဆေးတွေ သုံးစွဲလာကြတာလည်း များလာ ပါတယ်။ ကိုယ့်တိုင်းရင်းဆေးကို ယုံကြည့်လာတာ သိပ်ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အသန်းချုပ် အားသာ ချက်တွေကတော့ အများကြီး ရှိသေးတယ်။

ပြောက္ခန္တပါဂ်တော်စိုး

တရှိ လျကောင်း
တွေ၊ လူနာတွေဟာ
ရှုံးရှိမြန်မာ ဆေးပညာ
ကို အယုံလွန်တာတွေ
ရှိပါတယ်။ တရှိ တိုင်း
ရှင်းဆေးသမားတော်
များကလည်း လိုအပ်
တာထက်ပို့ပြီး ကြော်ဖြာ
ကြတာထွေ တွေ့ရတယ်။

ကင်ဆာနှုန်းသမျှ အမြစ်ပြတ်ရမည်တို့ HIV ရောဂါကို လက်တွေ ပျောက်ကောင်းအောင် ကုသ^{နိုင်ပြီတို့} အဖုအကျိတ်တွေမှုန့်သွားရမည်တို့ အသလွတ် ကြော်ဝါလွန်းအားကြီးတဲ့ ဆရာတွေ^{လည်း ရှိပါတယ်}။ သူအေးသူ ကြော်ဝါတဲ့ဘာ ဘယ်သွားလိုက်လိုလိုလို မေးရင် အနှစ်တကာယ်^{ထိနိုက်တာတွေရှိပါတယ်}။ AIDS ရောဂါရတဲ့အထူး မြန်မာ့ပျောက်စေဆရာတာလျှို့ကြော်^{မြဲပြောကျွားသွားလွှာရှိပါတယ်}။ အနှစ်မီ ခြိုက်ပြတ်တော်ကိုလိုက်ရင် အသက်ချမ်းသာရာရမယ်^{ကင်ဆာနှုန်းကို လွတ်သန့်တဲ့နေရာကို လမ်းမည့်နဲ့ ပျောက်ရမယ်လို့ အာမခံကုသရင်နဲ့ မသေသန့်ဘဲ သေဆုံးရတဲ့ လူနာတွေ အများကြီးပါ}။ အနှစ်တကာယ် HIV ကို ပျောက်အောင် ကုသနိုင်ရင် သက်သေအထောက်အထား အိုင်အလုံနဲ့ ကမ္ဘာကို တင်ပြသန့်ပါတယ်။ တစ်ပက် မှာလည်း အမှန်တကာယ် ကျွမ်းကျင်တဲ့ တိုင်းရင်းဆေးသမားတော်ကြီးတွေ တိမ်ကောနဲ့တဲ့ တိုင်းရင်းဆေးတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ အဒါးကြော့နဲ့ မြန်မာ့ဆေးပညာနဲ့ အနောက်တိုင်းဆေးပညာတို့ကို နိုင်ပြီး တူညီချက်၊ ကျားမျက်တွေကို ရွေးနွေးဖို့ စိတ်ကူးရခဲ့တယ်။ နိုင်းပိုင်းချင့်ချင့်ပြောလေရှိတဲ့ ကိုသုရမြိုင်ညီး၊ ထော်လော်ကုန်လုံး လွှာခြားစွဲယောက်ဖြစ်တဲ့ EPC က ဦးမောင်မောင်လတ်နဲ့ စော်ဘွားကြီးကုန်း အဝေးပြေးဝင်းက “မျိုးဆက်” ကုန်မှ ဆိုင်ရိုင်ရှင် ဦးမြှင့်တော်၊ ဦးစိန်းမြှင့်တော်၊ ဦးဟိုဘို့တော်တဲ့ Ascension Trading Company Ltd က MD ဦးကိုကိုကျော်စို့နဲ့ ရွေးနွေးခဲ့တဲ့ စကားလိုင်းကိုတော့ သည်းခံပြီးတော့သာ ဖတ်ကြည့်ကြပါဦး။

ဒေါက်တာအော်စိုး

က လုလည်းနံပါး၊ စားစရာ သောက်စရာတွေလည်း နံပါး၊ စံပါး ပြင်းကြခန်းကြဖို့။ အခု တစ်ပတ် ဒေါင်းစဉ်ကိုတော့ ရှုံးရှိမြန်မာဆေးပညာနဲ့ အနောက်တိုင်းဆေးပညာ လို့ ပေးလိုက်ပြီး။

ကိုလတ်

တစ်နောက ရွှေတို့ဘရားသွားရင်း ဗေဒမေးတော့ သွေးထွက်သံယိုကိန်း မြင်တယ်လို့^{ဟောလိုက်တယ်လျှော့}။ ခုရက်ပိုင်း အနေအထိုင် နည်းနည်းဆင်ခြင်မှဖြစ်မယ်။ ဒီလ ကျွန်းတော် မပါတော့ဘူး။

အသေချိသီလိပြုးလို ဘယ်ရလိမလဲ။ အရင်လကတော့ ထော်ဆောက္ခာလွှာတွေ အားဖြစ်ပြီး အခါ ကိုယ့်မြန်မာတိုင်းရင်းဆေး အလုပ်ကျမှ ထွက်ပြုးရင် စူးစောင့်ပြုးလဲ။

နိုင်တော်

အစ်ကို ဒီလခေါင်းစဉ်က ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်လဲ။ စကားရည်လွှာပွဲလုပ်ရမှာလား။ ဘုရားရင် ကျွန်တော် အစ်ကိုဘာက်က ပါမယ်ဗျာ။ အစ်ကို ဦးဆောင်းနေးတော့ အိုယ့်ဘာက် ကိုယ်ယက်ပြီး အနိုင်ပေးမှာပဲ မဟုတ်လား။

အောက်တော်စိုး

ဒီသဘာသီး လုံးဝမဟုတ်တူး။ တကယ်ပြာတာ။ ကိုယ့်မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးတွေအပ် တက်ပါကို သေယာအုပ် ရှိပါတယ်။ ကိုယ့်တိုင်ယောကတည်းက သူငယ်နာ ပါမှတွေ့နောက်မှ အောက်တိုင်းဆေးတွေရဲ့ အနောက်တိုင်တိရောက်မှ ရှိတာရယ်၊ နည်းစနစ်တိကျွန်ုင်မာမှတွေရယ်၊ ကမ္မာသုံးဖြစ်လာတာ လုပ်ပါင်းပြီး အနောက်တိုင်းဆေးဝါးတွေရဲ့ ကျော်စောမှုအောက်မှ မြန်မာရှိုးရာဆေးပညာဟာ လိမ့်ကောသလိုဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ အခုတော်ခါ နိုင်ငံတော်က တိုင်းရင်းဆေးတွေကို မြေတော် မြှောက်ပေးတဲ့အောင် တိုင်းရင်းဆေးတွေ ခေါ်းအောင်ပြုလုပ်ပြီး အဲဒုမှာ တားကျွဲ့မှ နည်းပါးတဲ့ တိုင်းရင်းဆေးသမားတော်တို့နဲ့ အစွမ်းရောက် တိုင်းရင်းဆေးသမားတော်တို့ မကြောင့် အိုးရှိရာသင့်သလောက် မရဘူးလို ထင်တယ်လဲ။ အဒေါ်ကြောင့် ကိုယ့်တိုင်းရင်းဆေးဘာက်ပဲ အမိက ရပ်တည်ပြီး ပြောမှာပါ။ စစ်မှန်တဲ့ တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်တွေ လက်ခံ လိမ့်မယ်ဗျာ။ က ကိုယ့်ကြိုး စဗျာ။ ဖြန့်မှာရှိုးရာ ဆေးပညာကို ဘယ်လိုမြင်သလဲ လုပ်ပါဦး။

ကိုယ့်မြှိုင်းဦး

နိုင်ငံတော်က တိုင်းရင်းဆေးတွေကို သိသိသာသာ မြေတော်မြောက်ပေးနေတာတော့ အထင်အရှုံးပဲလော့။ တိုင်းရင်းဆေးနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဥပဇ္ဇာ စဉ်ဗျားတွေ တိုင်းရင်းဆေးဝါး မှတ်ပုံတင်တဲ့ ကိစ္စတွေ လုပ်ပေးတယ်ဗျာ။ တိုင်းရင်းဆေးတွေကျွဲ့သိလိုတွေ ဖွင့်တယ်ဗျာ။ တိုင်းရင်းဆေး ညီလာခဲ့နဲ့ စာတမ်းဖတ်ပွဲတွေ နစ်စဉ် ကျိုးဇားခံခဲ့မှာ အကြိုးအကျယ် ကျင်းပဲတယ်ဗျာ။ တစ်ချိန်တည်းမှာ တိုင်းရင်းဆေးပြောခဲ့တော့ တပ်မတော်ခန်းမှာ နစ်တိုင်း လုပ်တယ်ဗျာ။ တိုင်းရင်းဆေး စိုက်ခင်းတွေ တိုးချွဲတယ်ဗျာ။ တိုင်းရင်းဆေးတွေ စနစ်တကျ ပြစ်ဆောင် ဆေးပြားရှိကြား ဘူးတွေသပ်သပ်ရပ်လုပ်တယ်ဗျာ။ အင်မတော် ကောင်းပါတယ်။ နိုင်ငံတိုင်း လူမျိုးတိုင်းမှာ မိန့်းဖလာ ဆေးပညာဆိုတာတော့ ရှိကြတာပဲ။

ကိုကိုကျော်

အစ်ကိုတို့ အကိုလိပ်ဆေးတွေက ရေးသိပ်မြောက်တော့ ကျွန်တော်တို့လို မတတ်နိုင်တဲ့ သူတွေကတော့ တိုင်းရင်းဆေးပဲ အေးကိုးရတော့တာပေါ့။

ပြောကျင်ခေါက်တောင်စီ:

ကိုမြင့်တော်

အောင်မှာ ကုလား ဟိုနဲက ရွှေဘုံသာလမ်းမှာ Viagra Original တစ်ပုံး ၆၀၀၀ နဲ့ ဝယ်နေတာကျင့်တယ်။

ကိုလတ်

သူတစ်ခါတလေ ပိုက်ဆံပြတ်တဲ့အခါမျိုး Viagra မဝယ်နိုင်လို့ မြှုပ်သံ့ ဝယ်သောက်တာ ပြောတာနေမှာပေါ့၊ ဟိုမင်းသားကြီးလို့ အကြီးကြော်ပြီးတော့။

ကိုကိုကျော်

အခုတိဖို့မှာ တိုင်းရင်းဆေးကြော်ပြောတွေက တော်တော်ကို မျှားလာတယ်။ ဒါ ဒိုဝင်က မဂ္ဂမင်းမှာတောင် တိုင်းရင်းဆေးကြော်ပြောတွေ တော်တော်များတယ်။ ကြော်ပြောတယ် ဆိုကတည်းက တိုင်းရင်းဆေးတွေ လူသုံးမျှားလာတဲ့ သဘောပေါ့။ တို့ဖို့ကြော်ပြောမှာပြတဲ့ တိုင်းရင်းဆေးလုပ်တဲ့ တချို့စက်ကြီးထွေဆုံး ဓာတ်ဓာတ်ကောင်းသားပဲ၊ သိပုံနည်းကျော်တဲ့ သဘောပေါ့။

ကိုလတ်

အဲဒီ သိပုံနည်းကျော်ယိုတဲ့ စကားကိုက မြန်မာရိုးရာတိုင်းရင်းဆေးနဲ့ ဆန့်ကျင်မမဇ်ဘူးလား။ သိပုံဆိုတာ အမောက်တိုင်းဆေးပညာနဲ့ပဲ ပတ်သက်တဲ့ကိုစွာပဲ။ ကိုယ့်ရိုးရာ တိုင်းရင်းဆေးတွေမှာ သိပုံနည်းကျေလို့ဘယ်ဖြစ်မလဲ။

ဒေါက်တာအေး:

အတွေးစုံရောက်နေပြန်ပြီး ကိုလတ်။ တကယ်တော့ အဲဒီစကားဟာ Key Point ပဲဖြူ။ သိပုံနည်းကျော်ယိုတာ တကယ်တော့ သိပုံပညာကို ဆိုလိုချင်တာမှ မဟုတ်ဘဲ။ Scientific Method : စနစ်တကျ Systematic ဖြစ်တာကို ပြောတဲ့သဘောပါပဲ။ ဆိုလိုချင်တာ ကတော့ တိကျေသေချာမှု၊ နိုင်မာမှု၊ သက်သေအထောက်အထား စနစ်တကျ တင်ပြနိုင်မှုတို့ကို ပြောတာ။ လောလောဆယ် မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးတွေမှာ သိပုံနည်းကျေလေ့လာမှု အားနည်းနေတယ်လို့ ကျွန်ုတ်တော်ထင်တယ်။ အဲဒီ မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးတွေပဲ၊ အမိုက် အားနည်းချက် တစ်ခုပဲပဲ။

ကိုမြင့်တော်

စလာပြီ၊ ခုနာပြောတုန်းက တစ်မျိုး၊ အခုတစ်မျိုး။

ဒေါက်တာအေး:

အမှန်တကယ် စေတနာကောင်းနဲ့ ပြောတာပါ။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အမြင်ချင်းတော့ ဘယ်တူနိုင်မလဲ။ ငါစကား နွားရ မပြောရင်၊ ကျားကျားမီးယပ်ပဲ မလုပ်ရင် ပြီးတာပဲ။ မြန်မာဆေးတွေမှာလည်း အားနည်းချက်၊ အားသာချက်တွေရှိသလို အော်လို့ဆေးတွေမှာ လည်းရှိတာပဲ။ တကယ်တိုးတက်စေချင်ရင် အပြုသဘော စေဖို့ကြော်ပြုရင် လက်ခံရမှာပေါ့။

ကျော်မြန်မာ တိုင်းရင်းဆေး
အောင် အသိတော်သနလုပ်စွဲ တွန်းအားပေး
ခေါ် ကျော်

နှစ်

ပို့ဆွဲက သတင်းမှာ ကြည့်လိုက်ရတယ်။
အကြောင်းရရှိမှုး (၁) ဒုတိယစိုလ်ချုပ်ကြီး သိန်းခို့
ပြုလိုက်လွှုင် ဆေးဝါးစံကိုရှု (စီမံကိန်း) စစ်ဆေးတဲ့
သတင်းလေ။ စက်ရှုက အကြီးကြီးပဲ။ ဆေးပင်
အောင်လည်း အများကြီး နိုက်ထားတာ ဆေးဘက်
ဝင်အပင်ပါင်း ဥရုဝေ ကျော် ရှိရာယ်လို့ ပြောသွား
တယ်။ အတော်ပဲ အခုံ ကျွန်ုတ် သတိရာယ်။
လိုအောင် တွေ့ရင်မေးမယ် စိတ်ကူးထားတာ။ အဲဒါ
အောင်ဆေးဝါးစက်ရှုလား။ မြန်မာတိုင်းရင်း
ဆေးဝါးစက်ရှုလား။

အောက်တော်

အင်း အော်တော့ အဲဒီမေးခွန်းက ပြုရန်ည်းနည်း ကိုတယ်။ အောင်ပို့ဆေးတွေ့မှုလည်း
သဘာဝသစ်ပင်တွေ့ကန့် ထုတ်ယူတဲ့ ဓာတ်တွေ့ပါတယ်။ အကျယ်ချုပ်ပြောရင် အခု လူတွေ
သုံးနှုန်းကြုံတဲ့ ဂုဏ်ဖျားဆေး Artemether(အေတိမီသာ) အပ်စုဆိုရင် ဒေါ်ပင် ကန့် ထုတ်
တယ်ဗျာ။ နည်းနည်းပြုပြင်ရတာလောက်တော့ ရှုချင်ရှိမှုပေါ့။ အခုလည်း ဒီစက်ရှုကြီးက
နိုက်ပြီးထားတဲ့ ပရေဆေးပင်တွေ့ကကို ခုနကပြောတဲ့ သိမ္မာည်းကျကျ ထုတ်လုပ်မယ်။ ပထမ
အဆင့်အနေနဲ့တော့ အဲဒီ ပရေဆေးပင်တွေ့ကရတဲ့ ဓာတ်တွေ့နဲ့ ဆေးပြီးထုတ်မယ်ဗျာ။ ဒုတိယ်
အဆင့်အနေနဲ့ ထိုးဆေးလိမ့်းဆေးနဲ့ ဆေးမှုနဲ့တွေ့ ထုတ်မယ်ဗျာ။ က အဲဒါ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ်
ဝိုးစားလေတော့ အများကိုတိုင်းဆေး ဖြစ်မလား။ တိုင်းရင်းဆေး ဖြစ်မလား မသိဘူး။

ကိုမြင့်တော်

ကိုလတ်ကြီးကလည်း သိပ်ည့်တာပဲ။ ဆေးဘူးကို ဖတ်ကြည့်လိုက်ပေါ့။ အောင်ပို့လို့
ရေးထားရင် အောင်ပို့ဆေးပေါ့။ မြန်မာလိုရေးထားရင် မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးပေါ့။

ကိုလတ်

တော်လိုက်တဲ့ အဘာ။

ကိုသုရှုမြင့်း

တရာ့တိုင်းရင်းဆေးတွေ့က တကယ်ခွဲးထားကိုတယ်ဗျာ။ ဒီ ပရေဆေးပင် ဥရုဝေ ကျော်ကို
သေချာစနစ်တကျနဲ့ ဆေးတွေ့ဖော်ထုတ်နိုင်ရင် တော်တော်ဘန်ကျွမ်း။ မူာက်ထပ်လည်း

အနိုင်မသိသေးတဲ့ အပင်တွေ အများကြီးရှိစီးမှာ။ ဒီသဘာဝတိုင်းရင်းဆေးပင်တွေကို အဖိုးတန်ဆေးဝါးတွေဖြစ်လာအောင် ခုန် အစ်ကိုပြောတဲ့ သိပ့္မနည်းကျ သုတေသန ပြနိုင်ရင် ကောင်းမယ်။

ကိုယ်

ကိုယ့်ရကလည်း ဘာခုမှ သုတေသနဓာတု ဘာတွေ လုပ်နေတာလဲ။ ဒီရိုးရာဆေးပညာကို ဘုရားလက်ထက်ကတည်းက ဆရာနိုင်ကသုံးခဲ့တာ ဘာသုတေသနမှ မရှိရွှေး။ ပျောက်နေတာပဲ။

ကိုယ့်မြှင့်စီး

အစ်ကိုအေ လုပ်ပါ၌၊ ကိုယ်ကြီးကို နည်းနည်းလောက် ဆုံးမစမ်းပါ၌။

ဒေါက်တာဆိုး

သူပြောတာဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်တဲ့ရယ်၊ ခေတ်တွေက မတူတော့ဘူး။ သာသနနှစ် ၂၅၀၀ ကော်ခဲ့ပြီ။ ကိုယ်တဲ့ အမှတ်တဲ့ ပြောလိုက်ပေမဲ့ ဒါ ဒီအဲ တိုင်းရင်းဆေးလောကဗုံ၊ အရေးကြီးတဲ့ ပြဿနာတစ်ခုပဲ။ ဒီအကြောင်းလည်း မာက်ရိုင်းမှာ ကျွန်ုတ်တော် လေးလေးနှင့်ပြောချင်တယ်။ အခု ကျွန်ုတ်တော် ဥပမာဏစ်ခုပေးမယ်ဗျာ။ အခုန်ပြောခဲ့တဲ့ အေတိခိုင်သာ ငှက်ပျေားဆေးပဲ ဆုံးရှိပါ၌။ အဲဒေါ်ဆေးဟာ တရာတ်ပြည့်မှာ နှစ်ပေါင်းထောင်ချိပြီး ရိုးရာနှင်းပျောက်ဆေးအနေနဲ့ သုံးခဲ့ကြတယ်။ တရာတ်နှင်းပျေားလူမှာတွေ ပေါ့။ ဒါဆေးကို တရာတ်လို ကျွန်ုတ်ပဲ (Quinhaus) လိုခေါ်တယ်။ ဒေါ်နာပ် ပါပဲ။ စနစ်တော် သုတေသနမလုပ်ခဲ့လို ရိုးရာတိုင်းရင်းဆေးအဖြစ်နဲ့ပဲ နှစ်ပေါင်းထောင်ရှိ ဒီအတိုင်းနေခဲ့တာပဲ။ လျှော့ခဲ့တဲ့ နှစ်သုံးလေးဆယ်လောကဗုံ သိပ့္မနည်းနဲ့ စနစ်တော် စမ်းသပ်လိုက် တဲ့အခါမှာတော့ အဂျုန်အသိသင် ထက်မြှက်တဲ့ အေတိမီဆီနိုင်း Artemesinine ခြုပ်ပေါင်းစုကို တွေ့တယ်။ အဲဒေါကနေ အခု တစ်ကဲ့မှာလုံးမှာ အကောင်းဆုံး ငှက်ပျေားဆေးတွေဖြစ်တဲ့ အေတိခိုင်သာ၊ အေတိချုန်တိုးဆေးစားဆေးတွေ ဖုန်ဆင်းယူတာပဲ။ ဒါဆေးတွေနဲ့ ကမ္မာမှာ လူအသက်ပေါင်းများစွာ ကယ်တင်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဒါ တိုင်းရင်းဆေးတစ်ခုကို သိပ့္မနည်းကျ စမ်းသပ်ပြီး သုတေသနပြုလုပ်နိုင်ခဲ့လို ကမ္မာကျော်သွားတာ ဥပမာဏစ်ခုပေါ့။

ကိုသုရွှေငြင်းဦး

ကိုအေပြောမှ ကျွန်တော် သတိရတယ်။ ကျွန်တော် ကယားပြည့်နော် ဆားလဲခဲ့မှာ နေတုန်းက ငှက်များဖြစ်တဲ့လွှာတွေ အေဒီဒေါနပင်တွေကို ပြုတဲ့ပြီး သေက်လည့် သေဆိပ်တယ်။ ချိုးလည်း ချိုးတယ်။

ကိုကိုကျော်

ဟုတ်ပါတယ်။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးကို အခုထက်ပိုပြီး မြန်တက္ကလုပ်ပိုင်ရင် ပိုကောင်းမယ်။ ပိုင်းခြားဆေးတွေက ရွှေ့ကြီးတဲ့မှာ။ တချို့ဆေးတွေသို့ အနိုင်ကောင်းသလို Side Effects တွေကလည်း အများကြီးပဲ့၊ ဒီတော့ တိုင်းရင်းဆေး ကိုသာ အကျိုးရှိရှိ အသုံးချုပ်ရင် လူတွေ အားလုံးသိပ်အဆင်ပြုမယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်တိုင်လည်း တိုင်းရင်းဆေးပဲ သုံးချင်တယ်။ သေချာရင်ပေါ်လေ။

ကိုပြုတော်

သေချာအောင်လုပ်ပိုင်ရင်တော့ သေချာမှာပါများ။ သာဘဝ သစ်မြစ်သစ်မှုတွေကထုတ်တော် အေလိပ်ဆေးလို့ အနွေ့ရှုယ်တော့ ဘယ်ရှိမလဲ။

ဒေါက်တာဇာစွဲ

ဒီလိုတော့ မဟုတ်ဘူး အဘရဲ့။ သာဘဝ သစ်မြစ် သစ်မှုဖြစ်တိုင်း အနွေ့ရှုယ်မရှိဘူး။ အေပြောနိုင်ဘူး။ ကျွန်တော် ကိုယ်တွေ့ကစ်ခုပြောပြုမယ်။ လွှာနဲ့တဲ့ (၈)နှစ်လောက်က ထင်တယ်။ ကျွန်တော် မြစ်ကြီးအားများတုန်း ကိုယ်တိုင် ကြိုးရတာ၊ လူပြောသူပြောမဟုတ်ဘူး။ ပုဂ္ဂန္ဓိ ဘက်က တော့ဆုံးမှာ လူဆုံးယောက်လောက် တာထိနိမိုးဆောင်ရင်နဲ့ သိပ်ကောင်းတယ်ဆိုတဲ့ ကျောက်ဆက်နှုယ်ပင်တွေကို ပြုတ်သောက်တာ။ များများသောက်တဲ့ လေးဝါး ယောက်လောက် သေတယ်။ နည်းနည်းသောက်မိတဲ့လူတွေကတော့ အေးအန်ပြီး ကျွန်တော် ဆေးရုံရောက်လာတာပေါ့။

ကိုလတ်

ကိုအေ နမူနာလေး နည်းနည်းယူလာပြီး မလုလုသန်းကို တိုက်မကြည့်ဘူးလား။

ဒေါက်တာဇာစွဲ

တိုက်တော့ တိုက်ကြည့်တယ်။ ဘာမှ မဖြစ်ဘူး။ Doseနည်းသွားလို့ ထင်တယ်။

ကိုကိုကျော်

မရှုစ်းထွက်ရင်တော့ ကျောက္ခာအောင် ဆော်ရတော့မယ်။

ဒေါက်တာဇာစွဲ

ပေါက်တာတ်ကရပြောမမောက်ကဲနဲ့၊ သေချာ နားဆောင်းဦး အေဒီမသေသာ ကျွန်တော်ဆီ ကျောက်လာတဲ့ လူတွေက အေး ကျောက်ဆက်နှုယ်တွေကိုပါ ခုတ်ပြီး ယူလာကြတယ်။

ပြောကျခါးကောင်း

ဆင်တုန်းမန္တယ်ပင်နဲ့ အကော်ဆင်တယ်။
ကျွန်းတော်စိတ်ထင် ဆင်တုန်းမန္တယ်ပဲနဲ့ တူပါ
တယ်။ ဒေသအောက် ကျွန်းမန္တာပြုစုလေးပဲပဲ။

ကိုယတ်

သေချာလိုက်တဲ့ ပါမောက္း

ဒေါက်တာငွေး

တိုင်းရင်းဆေး ပါမောက္း မဟုတ်ဘူးများ။

ဒီလောက်ပဲသီမယ်။ အဲဒီကျောက်ဆက်နှုန်းတွေကို ကျွန်းတော် ရှိကုန်ဖြူက ဆေးသူတေသန
ဦးစီးဌာန Directorate of Medical Research (DMR) ကို ပို့ပြီး ဓာတ်ခွဲစစ်ဆေးပို့ အကျ
အညီ တော်းတယ်။ DMR က အဲဒီ ကျောက်ဆက်နှုန်းတွေကို အရည်ထုတ်ပြီး ဖြေက်ဖြူ။
လေးဆယ်ကောင်ကို ထိုးကြည့်တာ စဲလှန်ရိုင်းအတွင်းများပဲ ဆယ်ကောင်လှုံး ဆန်ငင်ဆန်ငင်နဲ့
ကိုစွဲချေားသွားရော်။ အဲဒီမှာတင် DMR ကလည်း အရမ်းစီတ်ဝင်စားသွားတယ်။ စီတ်ဝင်စား
ရုပ်းအကြောင်းမောက်တစ်ခုက အဲဒီကိုစွဲမတိုင်ခင်လေးမှာပင် ကျွန်းပတဲ့ တိုင်းရင်းဆေးသော
တော်များညီလာခဲ့မှာ ကချင်တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်တစ်ယောက်က * ဆေးစွမ်းထက်လျသော
ကျောက်ဆက်နှုန်းဆိုတဲ့ စာတမ်းဖတ်သွားတယ်။ ကချင်ပြည်နယ်ဒေသခံ ပြည်သူတွေ
အတွက် အလျှင်အနှစ်းတော်း အစွမ်းထက်တဲ့ သဘာဝဆေးစွမ်းကောင်းတစ်လက်ပေါ့များ။

ကိုပြုစွဲတော်

ဒီမှာကြို့ လူမျှတွေသောကုန်ပြီး

ဒေါက်တာငွေး

ဟုတ်ပဲ အဲဒီနဲ့ DMR က ကျွန်းတော်ဆီ ပြန်ဆက်သွယ်ပြီး အဲဒီလူတွေသောက်တဲ့
ကျောက်ဆက်နှုန်းရှယ်၊ ဒေသခံတွေ သောက်တယ်ဆိုတဲ့ ကျောက်ဆက်နှုန်းတွေရယ် (၂)မျိုး
စလုံး ထပ်ပို့ပေးပါဆိုလို ပို့ပေးရသေးတယ်။ အခု ကျွန်းတော်တို့ စကားရိုင်းကို ဖတ်မိရင်
DMR က ပုဂ္ဂိုလ်တွေကောင်းကောင်းမှတ်မိလိမ့်မယ်။ ကျွန်းတော်တို့ စာသွား စာလာ အတော်
လုပ်လိုက်ရသေးတယ်။

ကိုသူရမြှင့်းလို့

ဘာလို့ အဲဒီလိုဖြစ်ရတောလဲ။

ဒေါက်တာငွေး

တကယ်တော့ သူတို့ ကျောက်ဆက်နှုန်းအစစ်နဲ့ ခွဲမရအောင်တူတဲ့ တွေား အဆိပ်ရှိ
နှုန်းပင်ကို မှားသောက်ကြတာ။ ကျွန်းတော် (၂)မျိုးစလုံးကို အသေးစီတ်ယုဉ်ကြည့်ပြီး
ကွားချက်တွေကို တစ်ချက်ချင်းစီ မှတ်တမ်းလုပ်ပြီး DMR ကို ပို့တယ်။ ဓာတ်ခွဲစစ်ကြည့်
တော့ အဲက ဆိုင်ယာနိုက် (Cyanide) တို့ အာဆင်းနှစ် (Arsenic)တို့ ပါနေတယ်။

ကိုပြုတော်

အတ်ပေါင်းသော ဘာပြာချင်တာလဲ။

ဒေါက်တာဇာစီ:

အတ်ပေါင်းသော သဘာဝသစ်မြစ် သစ်ဖူတိုင်းလည်း အန္တရာယ် မကင်းဘူးဆရာတော် ရွှေးရှားပါးပါး အဆိပ်ပြင်းတဲ့အပင်နဲ့ မှားတတ်တယ်။ သေတတ်တယ်။ ဒါ ပြာချင်တာ။

ကိုကိုကျော်

အာဆင်းနစ်ဆိုတာ စိန်မဟုတ်ဘူးလား။

တိုလတ်

သိုပ်ဟုတ်တာပေါ့။ ဆယ်တန်းစာတွေ မောက်နှင့်ပြီလား။ ကျွန်ုတ်တို့ ငယ်ငယ်တို့ က ဓရေးဆရာ ရုခံ ထင်တယ်။ မင်းအသက် ငါပေး ဆရာကြီးမြှုပ်င် အတ်လမ်းတွေမှာ သေချင်ရင် စိန်မစားနဲ့ မြန်ခိုင် ဆီသွား ဆိုပြီး အမြဲပြာတာလေ။

ကိုကိုကျော်

တရှု့ တိုင်းရင်းဆေးတွေမှာ စိန်တွေပါတယ်နော်။ အန္တရာယ် မရှိဘူးလား။

ဒေါက်တာဇာစီ:

ရှိတာပေါ့။ စိန်တင်မကဘူး။ တခြား Heavy Metal ခေါ်တဲ့ အပြင်းစား သွေးခြားတော် တွေလည်း တရှု့ဆေးတွေ မှာပါတယ်။ မာကျိုရှိခေါ်တဲ့ ပြဒါးတို့၊ Goldလို့ခေါ်တဲ့ ရွှေတို့၊ ဆာလဖိုက်ခေါ်တဲ့ ကန်လို့ပါတယ်။ ဒါလည်း ကျွန်ုတ် တိုင်းရင်းဆေးသမားတော် ညီလာခဲ့တိုင်းနဲ့ သိတာ။ ဆေးဆရာတွေအခေါ်တော့ ဓာတ်ပြာတွေပေါ့ယှာ။ ဘာပဲ ဖြစ်ဖြစ် အချိုးအဆ မှားရင်၊ များရင် လုတေသွေအတွက် အန္တရာယ်ကြီးပါတယ်။ သဘာဝ တိုင်းရင်းဆေး အချိုးအစားထဲမှာတော့ ထည့်လို့ မရဘူးထင်တယ်။

ကိုလတ်

ဆေးသုတေသနနှင့်အကဲ မစစ်ပူးလား။

ဒေါက်တာဇာစီ:

စစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခက်တာက လိုင်စင်တင်တဲ့ တိုင်းရင်းဆေးတွေကိုပဲ စစ်ဆေးနိုင်တယ်။ ဆရာကိုင်ဆိုပြီး လက်ထဲမှာထားပြီး လူနာတွေကို ကုန်တာချို့ကွော့ဘူး ဘာမှုမာတ် နိုင်ဘူး။

ကိုသုရမြှင့်စီး

မြန်မှာရှိုးရာ တိုင်းရင်းဆေးတွေမှာ ကျွန်ုတ်လို့တို့ထင် အန္တရာယ်ရှို့တ်နဲ့ကောင်တွေ ကွဲမဲ့ သလိုပဲ။ တကယ်ဆိုရင် တိုင်းရင်းဆေးဆိုတာ သဘာဝဆေးပင်တွေရဲ့ အနီသင်တွေကို

ပအောက်တောင်းခါး

လူတွေအတွက်ရောက်ကုသနိုင်တဲ့ ဆေးအဖြစ် လုပ်ကြတာပဲ မဟုတ်ဘူးလား။ ဘာဖြစ်လို့
ရိုက်းကဏ္ဍတွေ ကွဲမေ့ရတာလဲ။

ကိုမြင့်၏

ကိုသုရကြီးကလည်း အောင်ပို့ဆရာဝန်ထွေးတောင် ခွဲစိတ်အထူးကု၊ မျက်စီအထူးကု၊
သားမြားမီးယပ် အထူးကု၊ ဘာအထူးကု၊ ညာ အထူးကု၊ လိပ်ခေါင်း အထူးကုရယ်လို့
ကွဲမေ့သေးတာပဲ။

ကိုကိုကျော်

ပေါက်ကရမပြောနဲ့ ဘာလိပ်ခေါင်းအထူးကုမှ အက်လိပ် ဆေးမှာ မရှိဘူး။ အနီးစပ်
ဆုံးကတော့ အစာအမိမ့်နဲ့ အုလမ်းကြောင်းခွဲစိတ်အထူးကုပုရှိတယ်။ ဒီအထူးကုတွေ ခွဲထား
တာ ခုနဲ့ ကိုသုရပြောတဲ့ မြန်မာရိုးရာဆေးပညာရိုက်ကဏ္ဍမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ရိုးရာဆေး
ပညာမှာက ဥပမာ- တချိုက အသိဓမ္မာတောင်သာနည်း၊ တချိုက သီမံပြု။ တချိုက
ခံကြီးပျော် ဒီလိုကွဲမေ့တာ တဗြားလည်း ရိုက်းတွေ ရှိသေးတယ်။

ဒေါက်တာဇ်း

ဒီတစ်ခါတော့ ကုလားက ဟုတ်သွားပြန်ရော်။ ကျွန်ုတ်နဲ့လောက် ပြောရရင်
တချို့ သမားတော်တွေက သဘာဝတိုင်းရင်းဆေးပင်တွေ၊ ပရေဆေးတွေပေါ့၊ အဲဒါတွေကို
သုံးပြီးတော့ လုန်အတွက် ကုတယ်။ တချို့ကျေတော့ ဓာတ်စာနဲ့ကုတာလည်းရှိတယ်။
ဆေးလည်းအစာ အစာလည်းဆေးပေါ်များ၊ ဥပမာပေးရရင် ယောအတွင်းဝန် ဦးဘိုးလိုင်
ရေးတဲ့ ဥတုသောအန်သို့ဟကျမ်းတို့၊ သီမံပြု။ ဆရာတော်ရေးခဲ့တဲ့ အခြေခံပြုဆေး
အကိုဓန်ဆိုတဲ့ ကျမ်းတွေမှာ အခိုက ဓာတ်စာနဲ့ ကုတယ်။

ကိုလတ်

ကျွန်ုတ်ကြားမူးပါတယ်။ ကြက်သွန်ဖြူသည် ဘာကို ဖြစ်စေတတ်၊ ညာကို ဖြစ်စေ
တတ်ခို့တော့မျိုး မဟုတ်လား။

ဒေါက်တာဇ်း

ဟုတ်တယ်၊ ရှုပြု ဆက်
မပြောနဲ့တော့။ ဆင် ဆာ
ဖြတ်တယ်။ အဲဒါက ရိုးရိုး
ဓာတ်စာနဲ့ ကုတာ။ ဒါနဲ့
ဆင်တွေယိုးမှားက ခံကြီးပျော်
နည်း။ သူကျေတော့ နည်းနည်း
ရွှေပံ့လာပြီ။ ဓာတ်စာရိုးရိုး
မပံ့တ်တော့ဘူး။ လူကိုကြည့်

နှင့် ကုပ္ပန်း စာတိသဘာကို တွက်ပြီး စာတိစာရေး တဗြား အတောသာကောင်း တွေ့နဲ့ ကုတာယ်များ။ နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာမကြီးတစ်ယောက်ကိုယ်တိုင် အောင် အထူးချွတ် စာတိသဘာတွေနဲ့ ဆေးကုတ်ဆောင်းပါး တွေကို ကျွန်းတော်ဖုန်းတယ်။ အသုတေသန အနာဂတ်မှာ ရှိသေးတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်းတော်တို့ အနောက်တိုင်းဆေးပညာအရ ဘယ်လို့လဲ လက်မခံနိုင်တဲ့ ကိစ္စရပ်တွေ အများကြီး တွေ့ရတယ်။

ကိုပြင်လေ

ကိုယ်မှားမလည်တိုင်း လက်မခံလို့ရမလား။ သွေ့နှုန်းနဲ့သွေ့နှုန်းမှာ လျှော့ပြင်မှာလဲပါ။

ဒေါက်တာဇော်

လက်မခံဘူးလို့ပဲ ဆေးပညာရွှေထောင့်ကပြောတာလေ မှန်တယ်။ မှားတယ်လို့ ပြောကာမှ မဟုတ်ဘူး။ အဒီထက် ပိုပြီးလက်မခံနိုင်စရာကောင်းတဲ့ တဗြားရှိုးရာဆေးကုန်ညွှေက ပယောကဆန်ဆန်၊ ပျောက်စေဆရာဆန်ဆန် ရေမန်းနဲ့ ကုတာတို့၊ ဆေးဓားနဲ့ ဗုတ်တာတို့ စသဖြင့် အောက်လမ်းနည်း။ အထက်လမ်းနည်းတို့ သုံးတာမျိုးပေါ့။

ကိုသရုပြင်လို့

ကျွန်းတော်အရင်လက သတင်းစာမှာ တိုင်းရင်းဆေးဆရာတစ်ယောက်ရေးတဲ့ ဆောင်းပါး ဘစ်ခု ဖတ်လိုက်ရတယ်။ အရသာခြောက်ပါးပျော့သွေ့ပါ့ဆိုပြီး စာတိစာတွေရတယ်။ အရသာခြောက်ပါး ချို့ ချဉ်း၊ ငော်၊ စပ်၊ အဖန်၊ အခါး အကြောင်း ရေးထားတာ။ အဒီကျေတော့ အနောက်တိုင်းဆေးနည်းမှာ လက်ခံလား။

ဒေါက်တာဇော်

လက်ခံပါတယ်။ ကျွန်းတော်လည်း ဖတ်လိုက်ရပါတယ်။ တင်ထွေ့ (တိုင်းရင်းဆေး) ဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးရှင်ရေးထားတာ။ အမယ် သူရေးတာက တော်တော်ခေတ်မိတယ်။ antioxidantတွေတောင် ပါလိုက်သေးတယ်။ အရသာခြောက်ပါးကို သင့်တင့်မွှေ့တောင်းတားတာလေ၊ အဆုံးမှာတောင် ဘုရားဟောနဲ့ ဆုံးထားသေးတယ်။ မြတ်စွာဘုရားရှင်က ရုပာန်းသံယာတော်တွေကို ကြေည်က်လွယ်တဲ့ အစာတွေ စားသောက်ဖို့။ မိမိနဲ့ သင့်လျှော့တဲ့ အစာကို စားကြဖို့၊ အစာကြအောင် ဖြည်းဖြည်းစားကြဖို့၊ ဘာဖြစ်လို့ လက်မခံရမှာလဲ။

ကိုကိုကျော်

ကုဒါဆိုရင် အစ်ကိုအခုံပြောတဲ့ မြန်မာရှိုးရာ ဆေးပညာမှာ နိုင်ငံတော်အနီးရက ခြေတောင်ခြောက်ပေးနေတာ ဘယ်နည်းရှို့လဲ၊ ပိုတဲ့အေးလုံးကိုလား။

ဒေါက်တာဇော်

ဒါကိုတော့ ကိုယ် တို့တို့ကျော် ပြောနိုင်တယ်။ နိုင်ငံတော်အနီးရက ပြောတောင်ခြောက်ပေးနေတာကတော့ သဘာဝတိုင်းရင်းဆေးပင်တွေကောင် တိုင်းရင်းဆေးတဲ့ တွေ ထုတ်လုပ်ပြီး လုထ်ကျိုးမာရေးဆောင့်ရောက်မှု ပေးနိုင်ဖို့ပဲ။ ညုရှုတဲ့ (၃၀)ရက်နဲ့ သတင်းစာမှာ

ပြောကျင်ခါဂိတ္ထာနစွဲ

အတွင်းရေးမှူး(၁) ပြင်းလျှင် ဆေးဝါးကိုရှုံးသွားစစ်တော့ မိန့်ချွန်းပြောတဲ့အထူးမှာ နိုင်ငံတော် အကြီးအကဲက ပြည်သူများ အထုံးများသည့် အိမ်သုံးဆေးအမျိုးအစားများကို ဂျွဲယ်ဂျွဲယ် ကုက္ကာနှင့် လုံလုံလောက်လောက် ဝယ်ယူအသုံးပြုနိုင်ရေး၊ မိမိတို့နိုင်ငံအတွင်း အဖြစ်များ သည့် ငါ်ဖွားတို့၏ ဆွဲတွေ့နှင့် သေးလျှော့နှင့် ဝါးကိုကြော်ရောက်ကျသည့် ဆေးဝါးများ ထုတ်လုပ်သွားရန်၊ ရောက်အလိုက် အဆွဲးထက်မြှုကြော်သည့် အသက်ကယ်ဆေးဝါးများပါ ထုတ်လုပ်ရေးတို့အတွက် လမ်းညွှန်စွဲ ပေးထားတယ် လို့ အတိအကျ မိန့်ကြားသွားတယ်။ အဒါအပြင် မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးဝါးတွေကို ရှေးနှစ်ပေါင်းများပွားထဲက ယုံကြည်အား ထား သုံးခွဲလောက်ပြီးတော့ အထူးသဖြင့် ကျွေးလက်ပြည်သူရှုထဲ ပို့ပြီး ကျွုလုပ်ကျွုပြုပြီး သုံးခွဲမြှေကြတာကြောင့် တိုင်းရင်းဆေးဝါးတွေရဲ့ အနိုင်တို့ ဖော်စပ်ပဲ နည်းစနစ်တွေကို ခေတ်မီနည်းစနစ်တွေနဲ့ သုတေသနပြုမှတ်တမ်းတင်ထားနို့လည်း မှာသွားတယ်။ အဒါ နိုင်ငံတော်အစိုးရရဲ့ မူဝါဒပဲ။ ကျွိုတဲ့နည်းတွေကိုတော့ အေးလည်း မပေးဘူး။ ကန့်လည်း မက်ကျက်ပါဘူး။ ပြည်သူရွှေထုတဲ့ ဆိုးဆိုးရွှေးရွှေး မထိခိုက်သရွှေ့ပဲပေါ့လေ။ ရှေးရှိုးစဉ်လာ နည်းတွေ ဖြစ်ဖော်တော့ လက်ခံတဲ့သွေ့တွေ အကုခံကြပေါ့။

ကိုယ်တွေ

ကျွိုတော် ကချင်ပြည်နယ်မှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်တုန်းက ကချင်လူမျိုး အတော် များများဟာ တစ်ခုခုနေထိုင် မကောင်းဖြစ်ရင် ဘာရောဂါပါဖြစ်ဖြစ် မက်ကလောင်းဟောက တယ်ဆိုပြီး လည်ပင်းတွေ ရင်ဘတ်တွေကို ပုလင်းခွဲတွေ၊ မြန်းတွေနဲ့ ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် သွေးခြော့ဆောင် ခြံကြတာပဲ။ မလုပ်ပါနဲ့ ပြောလည်းမရဘူး။

ကိုယ်မြှင့်နှင့်

အမလေး၊ တရာ့ဆို အဒါထက်တောင် ဆိုးသေးတယ်။ ဖယားတိုင်မီးအတိုလေးကို နှုံးအလယ်ထားပြီး ပုလင်းနဲ့အုပ်လိုက်တော့ အောက်ဆိုပို့ကုန်လေဟနာနယ် ဖြစ်သွားပြီး အရေပြားကို စပ်ယူလိုက်သလို အကွက်လိုက်ကြီး၊ တရာ့လည်း လက်ချော်းတွေကို သွေးလက်ထိုင် ရောက်အောက်ညွှန်ပြီး သွေးပုပ်ထုတ်တယ်ဆို အပ်နဲ့ဟောက်ထုတ်တာမျိုးလည်း ရှိသေးတယ်။

ဒေါက်တာအစွဲ

ယုံကြည်မျှပေါ့လေ။ သွားပြုးနေလို့ စကားများရတာပဲ ရှိ မယ်။ တစ်ခုပဲ စိတ်ပူ စရာ၊ ကောင်းတာက မက်ကလောင် ဟောက ပြီးရင် ရပြီဆိုပြီး တကယ် လို့ အပ်တဲ့

ကုသမ္မမခံယူလိုက်ဘဲနဲ့ သေသွားတာမျိုးတွေလည်းရှိတယ်။ နိုင်းချုပ်အကြောင်းကဲတော့ ကိစ္စ မရှိဘူးပေါ့။

ကိုပြင့်၏၏

တရုတ်အပ်စိုက်တာရော ဘယ်လိုသဘောရတုန်း။

ဒေါက်တာဇာစီး

ဒီနေ့ ဆွေးနွေးနေတဲ့ စကားတိုင်းက မြန်မာရှိုးရာဆေးပညာ၊ အနောက်တိုင်းဆေးပညာအကြောင်းပဲ ပါတယ်။ အဘတ္ထု ဆွေးနွေးပေါက်ဖော် တရုတ်ရှိုးရာ ဆေးပညာအကြောင်းမပါဘူး။ မဆိုင်တာ လာမမေးနဲ့ သိချင်ရင် ဝက်သားတုတ်ထိုးမားရင်းသွားမေး။

ကိုပြင့်၏၏

အောင်မယ်၊ သူကျကော့ စောစောတုန်းက တရုတ် တိုင်းရင်းဆေး အန်တို့မီလာဆိုလား၊ ဘာဆိုလား လျှောက် ပြောပြီးတော့။

ကိုကိုကျော်

အာတီမယ်သာပါ အဘရယ်။ ပြောလိုက်ရင် တရဲ့။

ကိုသူရမြှင့်၌

မြန်မာ ရှိုးရာဆေးပညာမှာ ပထဝီ၊ ကေအေ၊ အာပါ၊ ဝါယောဆိုတဲ့ ဓာတ်ကြီးလေးပါးရှိတယ်။ အဲဒီဓာတ်ကြီးလေးပါးကို အခြေခံပြီး ကုကြတယ်တဲ့။ ကိုဇေတ် အကိုယ်ပေးပညာမှာရော အဲဒီဓာတ်ကြီးလေးပါး ရှိလား။

ဒေါက်တာဇာစီး

ရှိတာပေါ့။ ဓာတ်ခွဲ၊ ဓာတ်နှိပ်၊ ဓာတ်မှုန်၊ ဓာတ်ကင် လေးပါးလုံး ရှိတယ်။

ကိုလတ်

ဟာ ဒါသက်သက်ရှိုးရာဆေးပညာကို စောကားတာပေါ့လေ။

ဒေါက်တာဇာစီး

မဟုတ်ပါဘူးဘူး။ ကျွန်ုတ်တို့ဆေးရုံမှာ ကိစ္စတစ်ခုခုရှိရင် အဲဒီဓာတ်ခွဲ့နှာ (Laboratory) ဓာတ်နှိပ်နှာ (Physiotherapy)၊ ဓာတ်မှုနှိပ်နှာ (X-Ray)နဲ့ ဓာတ်ရောင်ခြည်နှာ (Radiation)တို့ကို ကုသမ္မအကွဲ့နှုန်းပေါင်းလေ့ရှိလို့ အလွယ်တကူမှုတ်မိအောင် ချုပ်စနိုင်နဲ့ စကြတာပါ။

ကိုကိုကျော်

ဒါတောင် ဓာတ်ရှိက်၊ ဓာတ်ဆင် မပါသေးလို့။

ပအောက်အိုက်တောင်စိုး

ဒေါက်တာစောင်စိုး

ကျွန်ုတ်တော်ဖတ်ဖူးတဲ့ စာအုပ်ထဲမှာဆို စာတိကြီးလေးပါး မကဘူး၊ စာတိကြီး (၈)ပါး တောင် ရှိတယ်။ ခုနဲ့ စာရေးသရာမကြီးရေးတဲ့ စာအုပ်ထဲမှာပါတယ်။ ဘေးပင်ပါရင် လိုက် မှတ်ထား၊ ပထဝါ၊ တော့အာပါ၊ ဝါယော၊ ဝဏ္ဏ၊ ဂုဏ္ဍ၊ ရသ၊ ဉာဏ်တဲ့။

ကိုယ်စံ

ဒီလာခါးမှ ကပ်ဖတ်လာပြီး ဆရာကြီး လုပ်နေတယ်။ မောက်တစ်နာရီလောက်ဆို မျှပြီ။ ကဲ အမိုးယ်ပြောစမ်းပါ၌ဦး။

ဒေါက်တာစောင်စိုး

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် လူရှေ့မှာ ခပ်တည်တည်ပြောနိုင်အောင် ဖတ်ခဲ့ရတယ်လေ။ အမိုးယ် ကတော့ ရော၊ မြေ၊ လေ၊ ခီး ပေါ့ဘူး။ ကျွန်ုတ် လေးပါးတော့ မသိဘူး။ ဆေးကျောင်းမှာ မသင်ခဲ့ရတော့ မသိဘူး။ ဒါပေမဲ့ မြန်မာကျော်းတစ်ယောက်အနေဖော်တော့ လက်ခံပါတယ်။ တာကယ်လည်း ခန္ဓာကိုယ်မှာ ရောခဲာ့၊ လေခဲာ့၊ အုပ်ခဲာ့တွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတာပဲ။

ကိုမြင့်လော်

ကျွန်ုတ်တို့ ပဲခဲ့၊ ကျေခတ်ပိုင်းဘုန်းကြီးကျောင်းကတော့ ပထဝါ၊ တော့အာပါ၊ ဝါယောဆိုတာ ဘတ်စိုကားဒရိုင်ဘာရှေ့သားတဲ့ ဆီ၊ ရော၊ လေ၊ ပိုင်ဆိုတာနဲ့ တူတူပဲတဲ့ဗျား။ လူနဲ့ ကားနဲ့ပဲ ကွာတယ်တဲ့။

ကိုသူရမြှင့်လိုး

ကျွန်ုတ်သတင်းစာမှာ တစ်ခါတစ်လေ ကြော်ပြာ တစ်ခုတွေတယ်။ ဘဲဥတစ်ခေတ် ဆန်းပြီ၊ ဘဲဥဆရာကြီးတဲ့ဗျား။ ဘဲဥ(၂)လုးကို ဆရာကြီး ဘဲဥဆေးစိမ်ပြီး နှုတိုင်း စားရင် အုက္ခ၊ သားအောင်ကျုံ၊ ဝမ်းလိုက်၊ အကြောအချုတ်၊ လေးအက်မာ၊ ခူးနာ၊ ခါးတွင်း ခြင်ဆောင်းတာတောင် ရှုံးပိုင်းအတွင်းကောင်းဆိုပဲ။ အမယ် စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတာ က အကြောအားလည်း ကောင်းသေးတယ်တဲ့။

ကိုမြင့်လော်

သူလည်း သူနည်းသူဟနဲ့ သေချာလို့ ကြော်ပြာတာဖြစ်မှာပေါ့။ အစ်ကိုတို့ အမောက် တိုင်းဆေးပညာမှာ အနိုင်ပညာတို့ အကြောပညာတို့ မရှိဘူး မဟုတ်လား။ တစ်နေ့က ကျွန်ုတ် အနဲ့ဗွဲလို့ သွားနိုင်တာ ဟောဒီဇိုရာက အကြောလေးထောက်လိုက်တာနဲ့ ချက်ချင်းယူပစ်သလိုပဲ။

ကိုကိုကျော်

ဒါလည်း ရှိုးရာဆေးပညာပေါ့။ တချို့နဲ့တွင်း အကြောပြင် သမားတော်ကြီး ဆိုတာတောင် ရှိုးသေးတယ်။ မန္တာလေး နဲ့တွင်းမှာမေ့ခဲ့ပြီး တပ်က ပင်စင်ယူလာတာလား မသိဘူး။

ဒေါက်တာအစိုး:

နှစ်တာကတော့ အညာင်းပြေတာတော့ အမှန်ပဲ။ ကျွန်ုတ်တော်ဆို ကျွန်ုတ်တော် ကျွန်ုတ်တော် အနှစ်တော် ကျွန်ုတ်တော် အနှစ်တော် ကျွန်ုတ်တော် လျှပ်တော်လည်း မပြောတတ်ဘူး။ အန္ဗာက်တိုင်း ဆေးပညာနှင့်တော့ သိပ်မသော လျှပ်တော်ထိုတာ တကယ့် အမိကရောက်က ဦးနောက်ထဲမှာ သွေးကြာပေါက်လို့ ဒါမှုမဟုတ် သွေးကြာပိတ်လို့ဖြစ်တာ။ အခါလိုဖြစ်ရင် ဦးနောက်က ခြေလက်တွေကို မထိမီ၊ ချုပ်နိုင်တော့လို့ သူထိမီ၊ ချုပ်ရတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခြေး မလွှဲပ်ရားနိုင်ဖြစ်တာနှင့်တော့ အဲဒီခြေလက်တွေ သွောက်နှုပ်မျိုးလည်း ထူးမယ် မထင်ပါဘူး။

ကိုယ့်ပြုင့်ဌီး

ဆွေးနွေးကြတာလည်း ဟိုရောက်ဒီရောက်နဲ့ လိုရင်း မရောက်နိုင်တော့ဘူး။ မနှစ်က တပ်မတော်ခန်းမမှာပြောတဲ့ တိုင်းရင်းဆေးပြီး ကျွန်ုတ်ရောက်ဘွားသေးတယ်။ ခန်းမတစ်ခု လုံး အပြည့်ပဲ။ တိုင်းရင်းဆေးတွေ တော်တော် အရိုန်ရုပ်လုံးသောတော့ ရှိတယ်ဗျာ။

ဒေါက်တာအစိုး:

အခါတိုင်းရင်းဆေးပြီးက တိုင်းရင်းဆေးသမားတော်ညီလာခဲ့နဲ့ တွဲပြီး ကျင်းပတာလေ။ ညီလာခဲ့ကတော့ ကျို့ဇ္ဈာန်ခန်းမမှာ ကျင်းပတယ်။ တိုင်းရင်းဆေးပြခန်းတွေကတော့ တပ်မတော်ခန်းမမှာ ပြတယ်။ အခါမှာ ကျွန်ုတ်အဲ့ကြိုမ်လောက် ညီလာခဲ့ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် တက်ဖူးတယ်။ စာတမ်းတွေဖတ်ကြတာပါ။ လူလည်း တော်တော်စုပါတယ်။ တိုင်းနဲ့ ပြည့်နှယ်အေးလုံးက တိုင်းရင်းဆေးသမားတော်ကိုယ်စားလှယ်တွေ အများကြီး တက်ကြတယ်။

ကိုယ်

ဘာတွေဆွေးနွေးကြလဲ။

ဒေါက်တာအစိုး:

တတမ်းတွေတော့ တော်တော်စုပါတယ်။ အခါမှာ မြန်မာတိုင်းရင်းသမားတော်ကြီး တရာ့ နည်းနည်းအားလည်းမှုလွှာများတဲ့ ကိစ္စတစ်ခု တွေ့ဖဲ့တယ်။ ညီလာခဲ့တစ်ကြိုမ်မှာ သာဘ ပတ်ပါမောက္း ဦးမောင်မောင်ဝင့်က အဖွင့်မိန့်ခွန်းပြောတော့ အခုလို တိုင်းရင်းဆေးသူတော့ နစ်တာတမ်းဖတ်တာတွေ ကောင်းတဲ့အကြောင်း၊ နောင်လည်း ဆက်လက်ပြီး တိုင်းရင်း

ပါယောက်အောက်တော်

ဒီလောက်များတဲ့
တိုင်းရှင်းသေးတွေဘုံး
တစ်ပုံးချင်းတော်များ
သုတေသန မလုပ်နိုင်ဘူး
များနဲ့
တကယ်ထိတွေ့ရတာက
အဲဒေါ် တိုင်းရှင်းသေး
သမားတော်ကြီးတွေပဲ။

ဆေးသူတေသနလုပ်ငန်းတွေ ကြိုးစားဆောင်ရွက်ကြဖို့
မှုံးကယ်။ အဲဒေါ်မှာ ထိပ်ဆုံးတန်းက ထိုင်နေတဲ့ ဝါရင့်
တိုင်းရှင်းသမားတော်ကြီးတစ်ယောက်က ထဗြိုးတွေ၊
တိုင်းရှင်းဆေးသူတေသနလုပ်ခြင်းသည် ကျွန်ုတ်တော်တို့
အလုပ် မဟုတ်။ ဆေးသူတေသနရွှေ့အလုပ်ပဲ ဖြစ်သည်။
ကျွန်ုတ်တို့အလုပ်ကတော့ လူနာကို သမစ် (သမားစဉ်)
နဲ့ ဆေးကုန်ငြင်းသာဖြစ်သည်အပြီး အတိအလင်း ပြောသွား
တာကို ကျွန်ုတ်တို့ရှင်းရင်းဆေးသုလေးက ဂိုလ်စားလှယ် တရုံး
က လက်ခုပ်တို့ပြီး ထောက်ခံကြတယ်။

ကိုပြုင်၏

အင်းလေ သူပြောတာ မဟုတ်ဘူးလား။

ဒေါက်တာအော်

မဟုတ်ဘူးလှား။ အဲဒေါ်အဲဒေါ်တိုင်းရှင်းဆေးသာမားတော်ကြီးတွေ နားလည်မှုံးလွှဲနေတာ။
ဆေးသူတေသနရွှေ့အလုပ်က ဆေးကို သူတေသနလုပ်တာ၊ ဒီလေားမှာ ဘာဓာတ်ပေါင်း
တွေပါသလဲ။ ဒီလိုမျိုးတွေပဲ စိမ့်တာ။ လူနာကဲ့ ထိတွေ့မွဲ မရှိနိုင်ဘူး။ လူနာကဲ့ လုပ်တဲ့
သူတေသနတွေလည်းရှိတော့ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလောက်များတဲ့ တိုင်းရှင်းဆေးတွေကို
တစ်မျိုးချင်းသာယ်လို့မှ သူတေသန မလုပ်နိုင်ဘူး။ လူနာကဲ့ တကယ်ထိတွေ့ရတာက အဲဒေါ်
တိုင်းရှင်းဆေးသာမားတော်ကြီးတွေပဲ။ သူတို့က သူတို့ရဲ့ အတွေ့အကြုံတွေကို စနစ်တကျ
ပြုစုသောသနလုပ်ပြီး အချင်းချင်းအလုပ်ရမယ်။ ညီလာခံမှာ စာတမ်းတွေ တင်ရမယ်။
တစ်ဖက်ကလည်း ဆေးသူတေသနရွှေ့အလုပ်က သူတို့ သိရှိ စိမ့်သပ်လို့တဲ့ ဆေးတွေကို စိမ့်သပ်
ပေးရမယ်။ ဒါမှ တိုင်းရှင်းရင်းဆေးပညာတိုးတက်လာမှာ၊ ကိုယ်အတွေ့အကြုံအရာ၊ သမ္မတအရာ၊
သမားစဉ်အရ ကုတ်ယူဆိုတာကတော့ သာောင်ကျဉ်းတယ်။ ကိုယ်အတွေ့အကြုံ ခိုင်မာ
ကြောင်း သက်သေပြန့် လိုလိမ့်မယ်။ ခုနဲ့ ကျွန်ုတ်တော်ပြောတဲ့ ကျောက်ဆက်နွော်ဆိုရင် ဒါ
အန္တရာယ်ကြီးတဲ့ကို။ စာတမ်းတွေ တင်ရမယ်။ မှတ်တမ်းတွေ ထားရမယ်။

ကိုပြုင်၏

အဲဂဲ့လိပ်ဆေးပညာမှာရော၊ အတွေ့အကြုံကုရတာတွေ မရှိလို့လား၊ တစ်ဖက်သတ်
မပြောပါနဲ့။

ဒေါက်တာအော်

မပြောပါဘူး။ အနောက်တိုင်းဆေးပညာမှာလည်း အတွေ့အကြုံအရ ကုရတာတွေ
ရှိပါတယ်။ သမားဆို ဒုံးမှု ဆိုတာ ဘယ်ဆေးပညာရဲ့ သမားမဆို အတူတူပါပဲ။ ခုနဲ့
ပြောတဲ့ သမားစဉ်ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ တကယ် ခိုင်ခိုင်မာမာ လုပ်ထားတဲ့ သူတေသနလုပ်ငန်း
တွေရဲ့ ရလဒ်တွေနဲ့ ယဉ်ပြောရင်တော့ အားနည်းတာပေါ့။ သက်သေခိုင်မာ ဆေးပညာ

EBM(Evidence Base Medicine)အရပြောရင် အဆင့်(၄)ဆုံး A.B.C.D ဖြူတယ်။ Evidence ဆိုတောက အလျင်စနစ်ကျတဲ့ သုတေသနတစ်ခုရဲ့ ရိုင်မာတဲ့ အပြည့်။ အဒါ အတွေ့ ယဉ်လိုက်ရင် အနိမ့်ဆုံးအဆင့်က Evidence D ဖြစ်တဲ့ Expert Opinion ခေါ်တယ်။ ခုနှင့်ပြောတဲ့ သမားစဉ်အတွေ့အကြံနဲ့ ကုသတ္တမျိုးတွေပေါ့။

တိသုဂ္ဂမြှင့်းလို့

ဥပမာလေး တစ်ခုလောက်၊ နည်းနည်းမားရှုပ်သွားလို့။

အောက်တာဇ်စီ:

ရပါတယ်။ ဥပမာ ကျွန်ုတ် တိဘိုလူမှာပေါင်း ထောင်နဲ့ပြီးကုပြီးပြီး ဒါပေမဲ့ WHO က တိဘိုဆေးကုတုးတစ်ခုကို တိဘိုပေါ်တဲ့နိုင်ငံတစ်ခုမှာ လုပေါင်း ထောင်သောင်း ပြုပြီး စနစ်တကျသုတေသနပြုလုပ်ထားတဲ့ ရလဒ်တစ်ခုကို ကျွန်ုတ်အတွေ့အကြံက ပိုမ်သာနိုင်ဘူး။ ကျွန်ုတ်တော်တစ်ဦးတည်းရဲ့ Expert Opinion သမ္မဝါယာ ခိုက်ပါစိုး။ အောက် သုတေသန မလုပ်ထားရင် ခိုင်မာမှုအားနည်းတယ်။ အဲဒီအချက်ကို ကျွန်ုတ် မြန်မာ တိုင်းရင်းဆေးသမားတော်ကြီးတွေကို လက်ခံစွဲချင်တယ်။ အပြုသဘောပါ။

တိုကိုကျော်

ဆေးသုတေသနလုပ်ငန်းတွေလုပ်တာ ခက်လိုလား။

အောက်တာဇ်စီ:

မခက်ပါဘူး၊ ဒါပေမဲ့ နည်းစနစ်တွေကတော့ လိုတာပေါ့။ အမှာက်တိုင်းဆေးပညာ အရတော့ လူမှာပါတဲ့ သုတေသနလုပ်ငန်းတစ်ခုကို လုပ်မယ်ဆိုရင် ပထမဆုံး Ethical Committee ကို တင်ရတယ်။ လုပ်သင့်မလုပ်သင့်။ လူမှာတွေအပေါ်မှာ တရားမျှတမူ ရှိမရှိ။ ထိခိုက်နိုင်မှု ရှိမရှိ အဲဒီ Ethical ကော်မတီက စီစဉ်ပြီးမှ ခွင့်ပြုတယ်။ ဆေးပညာ ကျင့်ဝတ် ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီပဲ ဆိုက်ပါစိုး။

ကိုယတ်

ဒါ အောင်းဆေးတွေအတွက်တော့ လိုမှာပေါ့။ မြန်မာရှိရာတိုးရင်းဆေးမှာတော့ ဒီလောက် တော့ မလိုပါဘူး။

အောက်တာဇ်စီ:

လုပ်နိုင်ရင်တော့ ကောင်းတာပေါ့လေ။ တိုင်းရင်းဆေးတွေမှာလည်း တစ်ခါတင် မအော်လင့်တဲ့ အနွေ့ရာယ်တွေ ရှိတတ်တယ်။ ကျွန်ုတ် အလျင်သင်ဆရာဝန်ဘဝ ရှိကုန် ဆေးရှုကြီး လူမှာဆောင် အမှတ် (၁)နဲ့ (၂) မှာ တာဝန်ကျတုန်းက ထွေးဆုံးတော်ကိုရှိတစ်ခု ခြော်ဖူးတယ်။ မိန့်မှုတော်ယောက် လက်ဆေးရှုတာ သွေခြားမှာရှိတဲ့ မရောဂါးနဲ့ ပွတ် လိုက်တယ်။ မရောဂါးနဲ့တော်က ကချင်ပြည့်နယ်ဘက်မှာတော့ မှာညွှန်ပြီး အဆိုပြုဆေးရှုက ပေါ့။ ပွတ်လိုက်ပြီး ခဏလေးပဲ ရှိသေးတယ်။ တစ်ခါတင်း သတိတိုင်ပြီး ကျွန်ုတ်တို့

ပြောကြတော်စာတမ်း

ဆေးရုံရောက်လာတယ်။ ကျွန်တော် ဂျိတီချိန်မှာပဲ။ ကျွန်တော်လည်း မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုပြီး သူအဲမိက မရောရွှေက်တွေ ခုံနှင့်ပြီး အဲဒီ တားရှုတဲ့အရာကို နည်းနည်းပြန်ပွဲကြည့်တာ ချက်ချင်း သတိလင်ပြီး ဆွဲးပေါင်းခိုင် သူညာအထိကျသွားလို့ မနည်း ပြန်လှပ်ပျော်ရာတယ်။ လုံခြုံအောင် တာဝန်းဆောင်ရွက်ပြီး အားနှင့်ရှို့ အဆုံးရသေးတယ်။ ပြောရင်းတောင် မမ ချုပ်နှင့်ရှို့ သတိရှုရသူ၏ သိမ်းစေတွေ့ ကောင်းပြီး သိမ်းချွဲတဲ့ ဆရာမကြိုး။ အဲဒီ မရောရွှေက် ကလည်း တကယ့် မရောရွှေက်အစိပ်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် မတည့်ပဲ ဖြစ်သွားတာ။

ကိုယ့်ပြင်းပြီး

အဲဒီလို့ ကြံးတောင့်ကြံးခဲ့ အဖြစ်ကလေးတွေ တိုင်းရင်းဆေးညီလာခံမှာ စာတမ်းဖတ်ဖို့ ကောင်းတယ်။

ဒေါက်တာဇ်နှင့်

စာတမ်းတွေကတော့ ညီလာခံမှာ ဖတ်ကြပါတယ်။ စာတမ်းအများစုကတော့ ကောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော် တိုင်းရင်းဆေးညီလာခံ (၃)ကြိုင်လောက် တက်ဖူးတယ်။ တရာ့၊ စာတမ်းတွေကကျတော့ မိမ္မာခန်းဆန်း၊ ပယောဂခန်းဆန်းတွေလည်း ပါတယ်။ ဥပမာ လေထိး လေအောင်နာကိုပျော်ရွှေ့ခို့ ခိုးခြေးရွှေ့မှာ အင်းကွက်ကိုရေးပြီး နိုက်မှာကပ်ရင် ပျောက်တယ် ဆိုတဲ့စာတမ်းတွေလည်း ပါတယ်။ အဲဒီအိုးခြေးရွှေ့အင်းကွက်ကို ပြေတာကတော့ Power Pointနှုပ်။ တရာ့မှာတမ်းတွေကကျတော့လည်း အဖြစ်များတဲ့ သွေးတို့၊ ဆီးချိုးတွေကို လုံခြုံ (၁၀)ယောက်လောက်နဲ့ စာတမ်းတင်တာမျိုး ရှိတယ်။ အရေးကြံးတဲ့ တရာ့ နိုင်ငံမြေးဆေးတွေ သုတေသနလုပ်ရင် လုထောင်သောင်းနဲ့ချို့ပြီး နေရာအများကြီးမှာ Multicentre Trial တွေ လုပ်ကြတော့ ကိုယ့်တိုင်းရင်းဆေးသုတေသနလုပ်ရင်လည်း လုံခြုံ တတ်နိုင်သမျှ များများ လုပ်ဖို့ကောင်းတယ်။

ကိုလေတ်

ကျွန်တော်ပြောဖို့ မူမန်လို့။ မနှစ်က ကျွန်တော် အစ်မရဲ့သွား ဟို ကိုယ့်ရဖို့ဆိုနဲ့ သွားလေး မှတ်စိလား၊ ဘို့ပိုးတွေလို့ ကိုအော် ပြေတာလေး။ အဲဒီ အစ်မက မြိမ်မသမားတော် ကြီးရဲ့ ဘို့ပိုးပျောက်ဆေးနဲ့ကုတာ တကယ်ပျောက်သွားတယ်ဗျာ။ ကိုယ်တွေပဲ့၊ ကိုအော် အော်လိပ်ဆေးပညာများ ဘို့ပိုးပျောက်ဆေးထိုးရင် တစ်လကို (၁၅) သိန်းလောက်ကုန်ပြီး ပျောက် မပျောက်လည်း မသေချာသွားဆိုး။

ဒေါက်တာဇ်နှင့်

အတော်ပဲ အဲဒီ ဘို့ပိုးအကြောင်း ပြောချင်အတာ။ ဒါ မိုဝင်ကမရှစ်ပေးမှာ ဆရာကြံး ဦးခင်မောင်ဝင်းလည်း ခေါ် ခေါ် ပြောအောင်း။ အကြောင်းကြောင်းကြောင့် အသည်းပေါင်း အသည်းရောင် အသားဝါဘို့ဟာ ခန္ဓာကိုယ်ထဲဝင်မိရင် လူ ၁၀၀ မှာ (၈၀) လောက်က ခန္ဓာကိုယ်ခဲ့ အော်ကို ဘို့ပိုးကို ပြန်သတ်နိုင်တယ်။ ပိုးပြန်ပျောက်သွားတာပေါ့။ ကုန်တဲ့ ၂၀%လောက်ပဲ နာတာရှုပ်ဘို့ပိုးသယ်တဲ့လူ Carrier ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီတော့ ဆေးကြောင့် ပျောက်တာလား။

သူအတိုင်းပျောက်သွားတဲ့ ၈၀%ထဲကလားဆိုတာ မပြောနိုင်ဘူး။ မြှောဖိုင်တဲ့ နည်းကဆော့ မာတာရည်ပိုးသယ်တဲ့ Carrierတွေကို ရှာပြီး စနစ်တကျ စမ်းမှပံ့ရမယ်။

ကိုမြင်၏

တိုင်းရင်းဆေးကြောင့် ပျောက်တာ မဟုတ်ဘူးလို့ ဆိုလိုချင်တာပေါ့။

ဒေါက်တာအေး

ဒါသဘာ မဟုတ်ပါဘူး။ မြန်မာတိုင်းရင်းဆေးတွေကို စနစ်တို့ကြုံ သူတေသနမြှုပ်လုပ် ချင်တာ အဲဒီကိုစွေ့တွေ့အတွက်ပဲ။ ထောက်ခံစာတွေပြဇ္ဈာန်ရဲ့နဲ့ မပြီးဘူး။ အာမခံချက် မရှိတဲ့ ဓာတ်ခွဲခန်းတွေရဲ့ သွေးအေပြုကြောင့် အတည်ယူလိုလည်း မရဘူး။ ခိုင်မာတဲ့ တွေ့ရှိချက် တော်ပြနိုင်ရမယ်။ ကိုလတ်ပြာတဲ့ မြန်မာတိုင်းရင်း အသည်းရောင် အသားဝါ ပျောက် ဆေးကိုစွဲ ကျွန်ုတ်တော်အသေးစိတ် ပြောနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီဆရာတွေးကလည်း ကျွန်ုတ်ကို ကောင်းကောင်းသိပါတယ်။ သိခိုး အထူးတာဝန်တစ်ရပ်အနေကိုကို စိုးကုတ်အထိ ရှိနိုင် ကနေ တကူးတကန်းသွားပြီး သူ့ဆေးတွေကို လေ့လာခဲ့ရပါးတယ်။ နိုင်ငံတော်ရဲ့ မှုအတိုင်း သဘာဝ ဆေးပင်တွေရဲ့ အနိုင်သင်တွေကို သုံးတဲ့ တိုင်းရင်းဆေးသက်သက်ပါပဲ။ စိုးကုတ် ဒေသတစ်စိုက်မှာ ပေါက်တဲ့ ရဟန်လို့ ဆေးမြှင့်တို့ ရာချေးခမ်း ဆေးမြှင့် တို့ကို သုံးပြီး ပေါင်းစပ်တော်ပါပဲ။ အဲဒီဆေးမြှင့်တွေမှာ ဓမ္မာကိုယ်စုံ၊ ဓမ္မအော်ကို မြှိုင်တော်တဲ့ ဓာတ်ပေါင်းတွေ လည်း ပါကောင်းပါမှာပေါ့။ သူ့နဲ့ကျွန်ုတ်အသေးစိတ်ဆွေးနွေးပါတယ်။ ဆေးမြှင့်တွေကို ပေါင်းအိုးနဲ့ ပေါင်းပြီး ထိုးဆေး လုပ်တော်ကော့ လုတွေအန္တရာယ်ဖြစ်မှာစုံလို့ တားမြှစ် ခဲ့တယ်။

ကိုသူရမြင်းရီး

တက်စာနည်းကိုရော တိုင်းရင်းဆေး ပညာမှာ လက်ခံသလား။ ပြီးတော့ အမူစာ၊ အအေးစာ၊ တက်စာ အဲဒါတွေကိုရော လက်ခံရောသလား။

ကိုမြင်၏

လက်မခံလို့ ရမလား၊ သူတို့ အိုးလို့ ဆေးတွေမှာလည်း သွေးတိုးသမား ငါးပါး ငါးပြောရည် မစားရဘူး။ ဆီးချို့သမား အချို့ မစားရဘူး၊ နှလုံးရောက်သမား အဆို အအိုး တွေလိမ့်စား စောစော ဘုန်းကြီးပင့်ရမယ်။ ဘာငြင်းချင်သေးတဲ့။

ပရောဂျွဲအကြောင်း

အနေကိုတိုင်း
ဆေးပညာအား
အကောင်းအထွေမှာ
သွားရှိယ်အတွက်
လိုအပ်တဲ့ အသာဓာတ်
ကစ်တော်
အသီတော်တွေပါတယ်။
ဝိဘယ်နဲ့
သတ္တာတော်တွေ
ပါတယ်။

ဒေါက်တာအေး

မြင်းပေါင်ဗျာ။ သိပ်မှန်တာပေါ့။ *ဆေးလည်း အစာ
အတော်လည်း ဆေး ဆိုတဲ့ စကား ရှိတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ စာတ်စာ
ဆိုတာတော့ နည်းကည်းရှင်းရုပ်စွဲမယ်။ အနေကိုတိုင်း ဆေး
ပညာအား အသာဓာတ်တွေမှာ ခန္ဓာကိုယ်အတွက် လိုအပ်တဲ့
အသာဓာတ်၊ ကစ်တော်၊ အသီတော်တွေပါတယ်။ မိတ္တာမင်း
နဲ့ သွားရာတ်တွေ ပါတယ်။ လူဟာ အစာဓာတ်လိုတဲ့
သာဘာဝကိုက ဒီစာတ်တွေရဖို့အတွက် အသက်ရှင်းဖို့ စားရဲ
တာပဲလဲ။ ဒါပေမဲ့ ရောက်တစ်ခုခု ဖြစ်လာရင် ဒီအခြေခံ
လိုအပ်တဲ့ အစာတွေ စားနေရုံနဲ့တော့ မလုံလောက်ဘူး။
ကိုလတ် ပါးစပ်ပြင်မနေနဲ့ ခဏပိတ်ထားသိုး။ ကျွန်ုတ်၏
သိတယ် စာတ်စာဆိုတာ အဲဒီ ရှိုးရှိုးစားတာကို ပြောတာ
မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောမလို့ မဟုတ်လား။ မှန်တယ်။ သူရောက်
သက်သာမေမယ့် အစာတွေကို ချေးစားတာ စာတ်စာ မှန်း
သိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် တကယ်ရောက်ဖြစ်လာရင်
ဒီလောက်နဲ့တော့ မလုံလောက်ဘူး။ ဒါ ကျွန်ုတ်တို့အနေကိုတိုင်း ဆေးပညာအရပြော
တာနော်။ ရှိုးရောဆေးပညာအရပြောတာ မပြောလိုပါဘူး။ ကျွန်ုတ်တို့အဲဖြင့်တော့ စာတ်စာလည်း
စားဖွား။ ဆေးလည်း သောက်ဗျာ။ အကောင်းဘူးလား။ ခုနဲ့ ရှောင်းရဆောင်းရမယ့် အစား
အသာက်တွေကိုပဲ အောင်ပို့စာတ်စာလို့ သောကာထားလိုက်ပေါ့။

ကိုကိုကျွ်

တက်စာ၊ ကျွာစာ၊ အပုစာ၊ အအေးစာဖွား လက်ခံသာလား။

ဒေါက်တာအေး

အံ့စိုပ်ဆေးပညာမှာတော့ မရှိဘူးဖျူ။ ကျွန်ုတ်တို့ မသင်ခဲ့ရဘူးလို့ပဲ ပြောတာ
နော်။ မှန်တယ်မှားတယ် မပြောခဲ့ဘူး။ ကိုယ့်လူမျိုးနဲ့ကိုယ်တော့ မှန်ချင်လည်း မှန်မှာပေါ့။
မြန်မာလူမျိုးအများစုကတော့ အပုစာ၊ အအေးစာ၊ တက်စာ လက်ခံကြတာပဲ။ ခေတ်မိတ်
ပညာတတ်အများစုကလည်း လက်ခံတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်ုတ်တို့တစ်စွဲယောက်တည်းအနေနဲ့
ပြောရရင် သွားသီး အလုံးလိုက်စားလည်း ဘာမှ မဖြစ်ဘူး။ ဒုးရင်းသီးဆို တစ်ခါတေလ
တစ်လုံး ကျွန်ုတ်စားတယ်။ ဘာမှ မပူးဘူး။ ငါးသလောက်၊ တည်င်းသီး အိုကေပဲ။
ကော်ပြောတက်တာကတော့ ဘာစားစား မစားစား တစ်ချိန်လုံးတက်နေတာပဲ။ လည်ပင်း
ကျိုးပေါင်းတက်နေလို့ တည်င်းသီးစားရင် လူကတော့ ဘာမှ မဖြစ်ဘူး။ အိမ်သာတွေတော့
နဲ့တာပေါ့။

ကိုကိုကျွ်

တည်င်းသီးစားရင် ကျောက်ကပ်ပျက်တာတော့ လက်ခံလား။

အောက်တောင်း

ဘယ့်နှင့် လက်မခဲ့ရမှာလဲ။ ကိုယ်တွေကပေးခဲ့ရဖူးတဲ့ လူတွေဆို အမျှေးကြီးပဲ။ တည်းသီးကို အိုလိပ်လို ဂျိန်ကော (Jacoco Bean) လို ခေါ်တယ်။ သူထဲမှာ Jacocoic acid ဆိုတဲ့ Crystal ပုံဆောင်ခဲ့လေးတွေ ရှိတယ်။ အဲဒါလေးတွေက ကျောက်ကပ်ထဲက သီးပြုခြင်းအသေးလေးတွေမှာ သွားပိတ်ပြီး ကျောက်ကပ်ပျက်တာပဲ။ ကျောက်ကပ်ရောက် ရှိတဲ့ လူတွေမှာပို့ဆိုးတယ်။ လုံးဝ မစားသင့်ဘူး။

တို့သူမြှင့်တိုး

ကျိန်တော်ကြားဖူးသလောက် သိမ်ဖြူနည်းတိုး ခင်ကြီးပျော်နည်းတို့မှာ ဓာတ်စာ အိုကပ် မဟုတ်လား။

အောက်တောင်း

ဟုတ်ပါတယ်။ သိမ်ဖြူနည်းက အနောက်တိုင်း လုပ်နည်းလုပ်ဟန်လေးတွေ နည်းနည်းပါတယ်။ ဥပမာ သွေးပေါင်ခိုန့်တိုင်းတာမျိုး။ ခင်ကြီးဖျော်နည်းက ‘ဓာတ်’ သဘောက အိုကပ်၊ ‘ဓာတ်စာ’ က ဒီလောက် မဟုတ်တွေး။ ဒါလျှေး ဟိုဆရာမကြိုးရေးတဲ့ အေးဆောင်းပါး အတဲ့ သိရတာပါ။ ဥပမာ ဆရာမကြီးကိုယ်တိုင်ကတာ မျက်ဖြူလန်ပြီး တက်နေတဲ့ ကလေးကို ဓာတ်သဘောအရ မျက်လုံးထဲ ရှောက်ရည်ညွှန်ထည့်တယ်ဟူ။ နှဲသာဖြူ။ တစ်ကိုယ်လုံး လူး၊ မောင်းတစ်လုံးရှာပြီး အနားမှာ ပြုတ် တိုး၊ ယပ်တောင်မပြတ် ခတ်၊ လူည်းပေါ်တော်ပြီးကို မနေးတမ်း တွန်း။ အဲဒီတော့မှ ကလေးသက်သာသွားတယ်။ ရပ်ကျက် ကတော့ ဒီကလေးအိမ် ဘယ်တော့ အသုဘာအိမ် ဖြစ်မလဲ စောင့်ကြည့်ဖော်တယ်။ သူရဲ့ ဓာတ် နည်းတွေနဲ့ ကတော့မှ ကောင်းသွားလို့ ရပ်ကျက်က အဲအားသင့်ကြတယ်တဲ့။ က အဲဒီကို ဘယ်လိုလက်ခံမလဲ။ ဆရာမကြီးက ကြွားရေးထားတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ သူကိုယ်တိုင် ကုသိလ်ဖြစ်ကုခဲ့တာတွေ ရေးတာပဲ။ အဲဒီမျိုးကတော့ တိုင်းရင်းအေး သက်သက် မဟုတ်တော့ဘူး။ နှာတွေ ပြိုလ်တွေပါပါလာပြီ။ ကျိန်တော်တို့ ဉာဏ်နဲ့တော့ မမိန့်ငါးဘူး။

တို့မြှင့်ဇော်

စောနာနဲ့ ကုတာ ဘယ်သွားတို့ကိုလဲဟူ။ သူပညာနဲ့ သူလူထုအကျိုးအတွက် ကုသိလ်ဖြစ် ကုတာပဲ။ သဘောကျွဲတဲ့ လူ အကုခဲ့ပေါ့။ မဟုတ်ဘူးလား။

အောက်တောင်း

ရုတ်တရက်ဆိုရင်တော့ ဒီသဘော ထင်ရှုတယ်။ ဒါပေမဲ့ တကယ်တမ်းသီးနှံကိုတာ တွေ ရှိနိုင်တယ်။ အာကလုံးပါကလောက်ဆိုရင်တော့ အကြောင်း မဟုတ်ဘူး။ အသက်အဆွဲရာယ်ရှိလောက်တဲ့ ရောက်ဆိုရင် မကောင်းဘူး။ လူနာတစ်ယောက်ဟာ မရောက်သဲ့ မျောက်ရှိရောက်လိုတယ်။ အနောက်တိုင်းအေးပညာပါကြည့်ရွက်။ ခြောက်နှိမ်ရှိရောက်ဆိုရင် ခြောက်ဆရာဝန်ဆိုသွားရမယ်။ သီးချို့ သွေးချို့ပြုရင် အနီးဆရာဝန်ပြုရင် မှားတာပေါ့။ လူနာက မျက်စီလည်ပြီး လာပြရင်တောင် ဆရာဝန်က ကိုယ်နဲ့ မပတ်သက်ဘူးဆိုရင်

ပါယောက္ခဒါဂိတ်အစိုး:

သင့်လျှော့တဲ့ ဆရာဝန်သီ လေးညွှန်ပေး
ရမယ်။ အဲဒီ ဆရာမကြီးနဲ့ ဆောင်ဘက္
တော့ ဘာမှ သံသယဖြစ်စေရ မျိုးပါသူမျှ
ပြီးတော့ အဲဒီဗုဏ်ပို့စ္စာ ဘာအသေးစွာ မျှေး
ရင်လည်း စူးစွဲတွေ့ချေကြရှင် ဆောဖြစ်တယ်
ဆိုတဲ့အထိတောင် ရေးထားတယ်။

ကိုလတ်

ကိုဇ်ပြောတာတော့ ဟုတ်တယ်ပျော်။
မြို့သစ်က အနှစ်တို့မာဆိုတဲ့ ကျွန်ုတ်ဘို့ အဒေါ်
တစ်ယောက် ရင်သားကင်ဆာနဲ့ တလောက
ဆုံးသွားတယ်။ ဖြစ်ဖြစ်ချင်းလောက်မှာ
ကို သိတယ်။ လျှော့နဲ့တဲ့ တစ်နှစ်ကျော်လောက်က စသိတာ။ လိုးထုတ်လိုက်ရင် ပျောက်သွား
မှာ။ အဲဒါ ခွဲစိတ်ဆရာဝန်နဲ့ ပြပါဆိုတာ ဘယ်လို့မ ပြောလို့မရဘူး။ ပဲခူးမြို့သစ်ထဲမှာကို
ကင်ဆာအနာပေါက် အထူးကုသရာတစ်ယောက် ရှိတယ်။ သူနဲ့ ပြလိုက်တော့ အဲဒီဆရာက
ဘယ်မှုပြန့် မလိုဘူး။ အာမခံနဲ့ ကုမယ်ဆိုပြီး ကုလိုက်တာ အခု သေပြီး ကျွန်ုတ်ဘို့စကား
နားထောင်ပြီး ဖြစ်ဖြစ်ချင်း ရင်သားလိုးထုတ်လိုက်ရင် ဘယ်သေပါမလဲ။ အဲဒီဆရာကိုလည်း
ကျွန်ုတ်တော်တော်တော် ဒေါသဖြစ်တယ်။ သူသာတို့လိုက်သလိုပဲ စိတ်ထဲမှာ။ ကင်ဆာကြီးမှ
ပန်းကော်ပြန့်ကြီး အကိုင်းပဲ။ အဆုံးပဲ အဆုံးလိုက်နဲ့။

ကိုကိုကျော်

သူကံပေါ်လေဆိုတာနဲ့ကို ကျွန်ုတ်တို့ လူမျိုးတွေ ရှုံးဆက်မတိုးနိုင်ကြတာ။

ကိုပြုင့်လော်

အဲဒီ သူကံပေါ်လေဆိုတာနဲ့ကို ကျွန်ုတ်တို့ လူမျိုးတွေ ရှုံးဆက်မတိုးနိုင်ကြတာ။

ကိုကိုကျော်

အစ်ကိုတို့ အနာက်တိုင်းဆေးမှာလည်း အခွဲမသင့်ရင်တော့ ဆေးကြောင့်၊ ဆရာဝန်
ကြောင့် သေရတာတွေလည်းရှိတာပဲ။ ခုနဲ့ ကိုလတ်အဒေါ်ကြီး တကယ်လို့ ခွဲစိတ်ခံရင်းနဲ့
မတော်တာဆ သေသွားမှာနဲ့စာရင် မြန်မာဆေးဆရာနဲ့ ကုတောကမှ တစ်နှစ်ကျော် နေလိုက်ရ^၁
သေးတယ်။

ဒေါသတာအစိုး:

အဲဒီအယူအဆကြောင့် မသေသင့်ဘဲ သေရတဲ့လူတွေ အတော်များပြီ။ ခွဲစိတ်ရင်း
မတော်တာဆသေရတယ်ဆိုတာ လူတစ်သောင်းမှာ တစ်ယောက်၊ တစ်သိန်းမှာတစ်ယောက်
တော့ရှိတာတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း မခွဲစိတ်ခင်မှာ ခွဲစိတ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ

“အုပ်အန္တရာယ်များ၊ မေးဆေးထံမျှ အန္တရာယ်တွေကို သီလျှင်း၏ သဘောတူပါ သည်ဆိုပြီး လက်မှတ်ထိုးရသေးတယ်။ ဒါတွေလိုက်တွေက်ပြီး ကြောက်နေရင် မစုံးနိုင် ဆော့သူး။ ‘အသက်ဉာဏ်စောင့်’ ဆိုတဲ့စကားရှိတယ်။ ဘယ်ကိစ္စကို ကြောက်ရမှာလဲ ချိတာ သေသေချာချာစဉ်းစားရမယ်။ မြန်မာလူမျိုးတွေရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အထူးသဖြင့် ပို့သားပြီး ခေတ်ကို မျက်ခြေပြတ်နေတဲ့ နေရာတွေမှာ တဆိတ်ရှိ ဟိုကင်ဆာအထူးက သရာက သိပ်ကောင်းတာပဲ၊ ဘယ်သူ့ကို ဘယ်လိုပျောက်သွားတာ၊ ဟိုအကြောပြင် အရာ နှစ်လိုက်တာ တစ်ချက်တည်းက လေဖြတ်တာ ပြန်ကောင်းသွားတယ်၊ ဒါမျိုး တစဲ့ တချို့ပဲ အကြံတွေပေးတာများတယ်။ ကင်ဆာဖြစ်လို့ ဓာတ်ကင်ရတော့မယ်ဆိုရင် လူမှာက တော်တော် တစ်ရပ်ကွက်လုံးက တော့ပြော တောင်ပြော ကန့်ကွက်ကြပြီး ဒေါ်ဘယ်သူကပြု့ ဓာတ်ကင်လို့ သေသွားတာ။ ယောင်လို့တောင် မစဉ်းစားနဲ့။ ဟို ကင်ဆာဆရာကြီးက သိပ် ကောင်းတယ်။ ဒေါ်ဘယ်သူဆို ကောင်းသွားတာပဲ။ အလိုမျိုး ရိုင်းပြီး တစဲ့ပြောတာနဲ့ မှားကိုဆုံး လူမှာသောတာပဲ။

ခိုသွေမြင်း

ကျွန်ုတ် သဘာဝသမားတော်ဆိုတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ် ဖတ်ဖူးတယ်။ Spontaneous Healing ဆိုတဲ့ စာအုပ်ကို ဘာသာပြန်ထားတာ သိပ်ကောင်းတာပဲ။ အဲဒါမှာတော့ အမိက မှားကို စိတ်နဲ့ကုတာတွေများတယ်။ တရားထိုင်ရင်းနဲ့ ရောက်တရှိကို ပျောက်အောင်လုပ် တယ်။ Meditation ပေါ့။ ခုနှစ် ဓာတ်သဘောတော့လည်း မဟုတ်ဘူး။

လိုလတ်

Meditation လုပ်ရင်းနဲ့ တရှိရောက်တွေ သက်သာတယ်ဆိုတာကို အေးပည့်သွားလို့ ဘယ်လို့ မျင်းမလဲ။

အဲကိုတော်စွာ

ရပ်တယ် ရောက်တရှိကို စိတ်နဲ့ကုလိုဏ်ရတယ်။ စိတ်ကြောင့် ပါဝင်ပတ်သက်တဲ့ ရောက် သွေပေါ့။ ရောက် တရှိတောင် မကပါဘူး။ အတော်များများပဲ။ ဥပမာ သွေးတိုးဆိုပါတော့ စိတ်လွှပ်ရှားရင် သွေးတက်တယ်။ ဘာဖြစ်လိုလဲဆိုတော့ စိတ်လွှပ်ရှားရင် အက်ဒရိန်လင် (Adrenalin) ဓာတ်တွေ ကိုပိတ်ထဲမှာ ထွက်တယ်။ အဲဒီကောင်က သွေးတိုး ဖြစ်စေတယ်။ ဒါမျိုး သွေး အများကြီးပဲ။ ကျွန်ုတ်တို့ မသိသေးတာတွေလည်း အများကြီးပဲ။ တရားထိုင်ခြင်းကြောင့် ရောက်တွေ သက်သာစေတယ်ဆိုတာ လုံးဝ လက်ခံပါတယ်။ သေခါနီး လူမှာတောင် တရားမှတ်ရင် ဝေဒနာ သက်သာသေးတာပဲ။ ကျွန်ုတ်တို့ ဒီနေ့တွေနေရတဲ့ လူမှာအများစုံမှာ စိတ်ဝေဒနာတွေ တွဲပါမေတ်တယ်။ လူမှာကတော့ သတိမထားမိဘူးပေါ့။ ရောက်အတွက် စိတ်ပုံနှစ်မှုတွေဟာ အဲဒီရောက်ကိုရိုပြီး ဖိစ်းစေတယ်။ ကိုယ်တိုင် တရားထိုင်ကြည့်ကြပေါ့။

အိုးကိုကျော်

ဒီသွေးတော့ မဖြစ်ဘူးအစ်ကို အရှိန်ရနေပြီး

ပြောကျင်အိုက်တာဝန္တီ

ကြိမ်ပြုခြင်း

မြတ်စွာဘုရား၏
သက်စောင်စာင်ရွှေး
ရှိလိုက် သမာဆောက်
ကြီး ဆရာတိဝင်ကာာ
အရပ်လေးမျက်နှာ

လူညွှန်ရှာတာ ဆေးဘက်မဝင်တဲ့ သစ်ပင်ရှာလို့ မတွေ့ဘူးတဲ့ ပြီးတော့ ဆရာတိဝင်က လက်နဲ့
ကိုယ်မိရင် ဆေးဖြစ်တယ်တဲ့ လက်ခံသလား။

အောက်တာဝန္တီ

အင်... ဘုရားနဲ့တော့ လူညွှန်ပြီး ပြဿနာရှာပြီ။ လက်မခံဘူးပြောလည်း မိမ္မာဒီဇို့
ဖြစ်တော့မယ်။ ဒီကလေးကျက်တွေ့လောက်တော့ ရှိုးနေပြီ။ လက်ခံတယ်ဗျာ။ ကဲ ဘာဖြစ်လဲ

ကိုယတ်

ဒါဆို ခုန်ပြောတဲ့ စူး၍ ကိုယ်မိရင် ဆေးဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဘာဖြစ်လို့ လက်မခံရမှာလဲ။

အောက်တာဝန္တီ

ဗုဒ္ဓပါဝါ ဒီလွှာတော့နဲ့တော့ မြတ်စွာဘုရား သာသနနှစ် ၂၅၀၀ကျော်နဲ့ပြု။ လူတွေရဲ့
စရိတ်တွေလည်း ဒီနှစ် ၂၅၀၀ကျော်မှာ ပြောင်းလက်နဲ့ကြပြီ။

ကိုကိုကျော်

တစ်ခုမေးဦးမယ်၊ ရေချိုးမှာ လေဖြတ်တယ်။ အသေးစိတ် အနာဂတ်တယ်၊ နေပွတ်က
လာပြီးရတ်တရှိ ရေချိုးရင် သေသွားမယ်။ ငုတ်ပျော်သီးစားရင်၊ စိမ့်စမ်းရေ့ သောက်ရင်
ငုတ်ဖျားဖြစ်တယ် အဲဒါတွေ အနာဂတ်တိုင်း ဆေးပညာမှာ လက်ခံသလား။

အောက်တာဝန္တီ

ရေချိုးမှာ ရင် လေဖြတ်တယ်ဆိုတာ လက်မခံဘူး။ လေဖြတ်တယ်ဆိုတာ ဖြစ်တဲ့ဟက်ကို
ဆန္ဒကျင်ဘက် ဦးနောက်အခြမ်းမှာ သွေးကြောပိတ်တာ ဒါမှမဟုတ် သွေးကြောပေါ်ကိုသွား
တာ။ ရေချိုးသည်ဖြစ်စေ၊ မချိုးသည်ဖြစ်စေ သွေးပေါ်ချိန် ရတ်တရှိ တအားထိုးတက်
သွားရင် ဖြစ်မှာပဲ။ ကိုယ်တ်တို့ သွေးတိုးသမားတွေ သတိထား။ ဆရာတိကြီးတွေနဲ့ မှန်မှန်ပြု
ဒါမှ ကျော်တော်တို့ ပိုက်ဆံမှန်မှန်ရမယ်။ အသေးစိတ် အနာဂတ်တယ်ဆိုတာတော့ ဟုတ်
သလိုလိုပဲ။ ဘာကြောင့်လဲတော့ မရင်းတတ်ဘူး။ ငယ်ငယ်ကတည်းက လူကြီးတွေပြောတာ
နားယဉ်နေလိုလား မသိဘူး။ အနှစ်ကတော့ ရုက္ခာ ဒုက္ခပေးတတ်ပါတယ်။ ဥပမာ ပန်းနာသမား
တွေ မတည့်တဲ့အနဲ့ ရုပိုမိုရင် ရင်ထကျပ်တော့ဘာပဲ။ နေပွတ်ကလာပြီး ရေချိုးရင် အပူရှုံးတယ်
ဆိုတာလည်း မှန်တယ်။ နေပွတ်က ပြန်လာပြီး ရတ်တရှိကြီး ရေအေးချိုးလိုက်ရင် ခန္ဓာ
ကိုယ် အပူရှုံးထိန်းစနစ် မျက်စီလည်သွားတတ်တယ်။ ရေချိုးလည်း ရပ်လိုက်ရော ရန်းဆို

၂၅၃၌ထို့တက်သွားပြီး သေတတ်တယ်။ ရေခါးများပြီး သေတယ်ဆိုတာ ဒါမိုးဖြစ်နိုင်တယ်။ ကျွန်တော်ကြံ့ဖူးတဲ့ မြစ်ကြံ့ဖူးအား အောင်အောင်အောင် ဆရာတော်ကြံ့ဆုံး သက်တော် (၄၀)ကော်ပြီ။ ရေလှုံးဝ မချိုးတာ နှစ်ပေါင်း (၄၀)လောက်ရှုပြီ။ သူ အသက် (၅၀)လောက် အ အာက်ဆုံး ရေခါးတာပဲ။ ဒီအနှစ် (၄၀)ကော်လောက်ကတော့ ရေဖတ်ပဲ တိုက်တယ်။ မူမချိုးလို့ သေတဲ့မသာ မရှိဘူး၊ ရေခါးများလို့ သေတဲ့ မသာ ရှိတယ်ဆိုတာလည်း အမြတ်း ပြောတယ်။ ငုက်ပျောသီးစား၊ စမ်းရေသာက် ငုက်များ လုံးဝမဖြစ်။ ဒါ ကျွန်တော်တို့ နယ်တွေသွားရင် တစ်ချိန်လုံး ဟောပြောနေရတာ။ ခြင်းတို့တော့ ဂရမဖိုက်ဘဲ ငုက်ပျောသီးပဲ ဂရမဖိုက်နေတယ်။

နှိုက်ကျွေး

ဘယ်လို အမိပ္ပါယ်မှန်းလမသီ။

နှိုင်ငြေး

အင်း... ငြင်းကြခန်ကြတာလည်း တော်တော်များပြီ။ မျက်စိတွေလည်း လည်ကုန်ပြီ။ ခုံနှင့် ဘာရောဂါမှ မဖြစ်ပါစေနဲ့ ဆုတောင်းရမယ်။ ဓာတ်စာပဲ စားရမလို့၊ တိုင်းရင်းသေးပဲ စားရမလို့၊ အိုလိပ်ဆေးနဲ့ပဲ ကုရမလို့၊ လိုင်းကြောင်ကုန်ပြီ။

နှိုက်ကျွေး

ဓာတ်စာတော့ Blackနဲ့ ကြက်ခြေထောက် စွပ်ပြုတဲ့ပေါ့။

ကိုယ်

ကဲ့... ဆိုင်မှာ လူလည်း ကုန်ပြီ။ ကိုဇူးကို နောက်ဆုံးတစ်ခုပဲ မေးတော့မယ်ဗျာ။ ၁၇၈၂:၂၇၉၃:၂၈၈၃:၂၉၇၃:၂၉၇၃:၂၉၇၃: ဉာဏ်ခံရတဲ့ ဆရာခဲ့ရဲ့ ချက်ဆေးတော်ကြံးထဲမှာ ဘာတွေပါသလဲပြော။

ဒေါက်တာစော်း

ဒီမှာ ကိုယ်၊ ဒီနေ့ ခေါင်းစဉ်ရဲ့ ဦးတည်ချက်က နိုင်ငံတော်က မြေတော်မြောက်ပေး အကဲ့ တိုင်းရင်းသေးတွေ တိုးတက်ရာတိုးတက်ကြောင်း စေတနာနဲ့ တစ်ဖက်တစ်လမ်းက အပြုသောအွေးနွေးတာနော်။ တရားမဝင် လိုင်စင်မဲ့ချက်တဲ့ ဆရာခဲ့ရဲ့ ချက်ဆေးကြံးအကြောင်း မပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဖော်ပြုလာတော့ ကျွန်တော်ရထားပြီ။ ဆေးကျမ်းအလိုအရ ဓား လူပျို့ကြံးတွေစားရင် ပွဲချင်းပြီးပဲတဲ့။ ဘယ်သူပဲဖြစ်ဖြစ် ဆရာခဲ့ရဲ့ ချက်ဆေးကြံးလိုင်ရင် ဒိုက်မရှုံးကတော်ဆင် ကျွန်တော့ဆိုကို ဆက်သွယ်ပြီး အခဲ့ တောင်းခဲ့နိုင်က ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ်ပြစ် ကိုယ်ခဲ့ပဲနော်။ က ပြန်ကြဖို့။ အောက်တစ်ပတ် သောကြောဇ္ဈာမ ရှိအကြောင်း ဒီအကြောင်း ပြောကြတာပေါ့။

ကျိုးထောင်းအဆင့်

ဒီဝက္ခ၊ လစဉ်ဆေးပညာစကားရိုင်း၊ ဆေးလေက စကားရိုင်းတွေမှာ ကျွန်တော်တို့ မိတ်ဆွဲအဆိုင်းအသင်းတွေ စားရှင်းသောက်ရင်း ပါ့ပါ့ပါ့ပါ့အွေးနွေးခြံးကြပါတယ်။

ရုပ်ပွဲမှုပျက်ကတော့ ဆရာတန်တစ်ယောက်နဲ့ ဆရာတန်မဟုတ်ဘူး မိတ်ဆွဲတွေ ဆွဲနေ့တာကို ဘဖတ်သူတွေကို တင်ပြချင်တဲ့သဘောပါပဲ။ တကယ်တော့ ကျွန်တော်မိတ်ဆွဲ တွေဟာ စားတ်သူပြည်သူလှစာကို ကိုယ်စားပြုပြီး မရှင်းလင်းတဲ့မေးခွန်းတွေ တစ်ဆင့်ပြီး တစ်ဆင့် မေးသွားရင်းနဲ့ စားတ်ပို့စားတ်ကြီးကို အကြောင်းအရာ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဖဟုသူတရာရာ Message ပေးခဲ့ကတောာပါပဲ။

ဒီလက္ခစာပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ စကားရိုင်းကလေးကို ပုံစံနည်းနည်းပြော်ပြီး အွေးနွေးကြပါမယ်။ ကျွန်တော်က ကျွန်တော်လှမှာတွေထဲက မိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့ အဆုတ်ရောက် ဝေဒနာရှင်တွေကို ရွှေးထုတ်ပြီးတစ်ယောက်ချင်းစီရဲ့အကြောင်းကို ပြောပြုပါမယ်။

ရွှေဂါ၈၀၃နာရီပျော်များ

ကျွန်တော်မူ၊ မိတ်ဆွေတွေက သူတို့သိချင်တဲ့အချက်၊ မရှင်းလင်းတဲ့အချက်တွေကို မေးကြပါလိမယ်။ ကျွန်တော် အဆုတ်ရောဂါ၈၀၃နာရီတစ်ယောက်ကိုပြောရင် ရည်ရွယ်တာက ပြည်သူ့ရုံးထဲက အလားတွေ အဆုတ်ရောဂါ၈၀၃နာရီတဲ့ လုမြာအားလုံးနဲ့ မိသားစားလုံးကို ရည်ရွယ်ခြင်းပြဖော်ပါတယ်။

သူတို့မှာ သူတို့ရဲ့ အဆုတ်ရောဂါ၈၀၃ ပတ်သက်ပြီး သိချင်တာလေးတွေ နိုက်ပါလိမယ်။ တစ်ခွန်းစ နှစ်ခွန်းစလောက်ပဲ ဆရာဝန်ကို မေးကြည့်ကောင်းမေးကြည့်ပါလိမယ်။ တရာ့လည်း ဆရာဝန်ကြီးက မျက်နှာထိ မျက်နှာထားကြီးနဲ့ဆိုတော့ မမေးရလို့ ကိုယ်ထင်ရာ ထင်၊ တွေးချင်ရာထွေး၊ လုပ်ချင်ရာလုပ်နေကြတဲ့ လုမြာတွေလည်းရှိပါတယ်။ ဆရာဝန်နဲ့ လုမြာရင်းနဲ့နွေးတွေ့နဲ့က အလွန်ပဲ အဓိုက်ပါတယ်။ အကျဉ်းရောဂါ၈၀၃နာရီတော်တစ်ခါး၊ နှစ်ခါးလောက် အပြင်လုမြာအဖြစ် ကြည့်လိုက်ရင် ပြီးပါတယ်။ နောင် မကြိုက်ရင်

ပါဟောကျပေါ်ဂိုဏ်တောင်း

မဆက်ဆံကြဖို့ပါရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဆတ်ရောဂါဝဒနာရှင်အများစုံဟာ နာတာရှည်လုန်၊ အပြစ် ကျွန်ုတ်တို့ အကြောင်း လုသနနဲ့ဖို့ပြီး ကုသရလဲ ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် အဆတ်ရောဂါဝဒနာရှင်များကို ကုသတဲ့အပိုင်းမှာ နေ့းထွေးမှု၊ ကြင်နာမှုတွေဟာ သောက်ဆေးတိုးသေးများကိုလည်းကောင်းတော်းတွေပါတယ်။

ဒါကြောင့် အဆတ်ရောဂါဝဒနာရှင်းကုသတဲ့ သမားတော်တဲ့ယောက်အနေ့၊ ကျွန်ုတ်တို့ အပြောပေါင်းအသင်းတွေက အဆတ်ဝဒနာရှင်တွေကိုယ်စား မေးပေးတဲ့ မေးခွန်းတွေကို ဖြေရှင်းနဲ့ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် လူထုကို ကျွန်ုတ်များအားပေါ်ပေါ်သွားသွားပါ၍ ရှိပါတယ်။ ကျွန်ုတ်ရဲ့ရဲ့ ရှုနာထဲမှာ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့ရှုနာတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ကုလို မရနိုင်တော့ဘူးလို့ လက်လျော့ရမလို့ အနေအထားကနေ ပြန်ကောင်းလာတဲ့ ရှုနာမျိုး၊ သွားသွားလာလာ လူကောင်းနှီးပါးအနေအထားကနေ ရှုတ်တရှုက် ထွေးခဲ့ နှစ်လုံးလောက် သွားအနိုင်းပါး အသက်ပါ တစ်ခါတည်းပါသွားတဲ့ရှုနာမျိုး၊ တိုဘို့ကုန်တို့ ကင်ဆာဖြစ်သွားတာမျိုး၊ အသက် ၁၈နှစ် ဆေးလိပ်လုံးဝမသောက်တဲ့ လူငယ်လေးတွေ အဆတ်ကင်ဆာဖြစ်ရတာမျိုး၊ တိုဘို့ဆေးဒဏ်ကြောင့် တစ်ကိုယ်လုံး မီးလောင်ဖုလို အရည်ကြည့်ဖွေပေါ်လာတဲ့ ရှုနာ၊ မျက်စိကျယ်သွားတဲ့ ရှုနာမျိုး၊ HIV ပိုးလေး စစ်ပါရစေလို့ ခွင့်တောင်းနေတုန်းပဲ ရှိသေးတယ် ဖြုန်းဆို Shock ပြီး သတိလတ် လဲကျ နှုံးဟက်တက်ကျရတဲ့ အဘိုးကြီး အမျိုးစုံပါပဲ။ ဒီလေစကားစိုင်းမှာတော့ ကိုမောင်မောင်လတ်၊ ကိုသုဇ္ဈာမြှင့်း၊ ကိုမြင့်ငြင်း၊ ကိုကိုကျော်တို့အပြင် ကျွန်ုတ်တို့အားလုံး အမြောက်ကြီးလုံး ခေါ်တဲ့ ကျွန်ုပျုတာပရိုကရမ်မာ ဦးဝင်းကိုကိုလည်း ပထမဆုံးအကြိမ် ဝင်ရောက် ဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။ တကယ်တော့ သူလည်း လွှာနဲ့တဲ့(၉)နှစ်လောက်ကတည်းက အတွေးစားဖော်ဆောင်ရွက် သောက်ဖော် သွားသောက်ညီအန်ကိုတွေပါပဲ။ အကြောင်းမတိုက်ဆိုင်လို့ အရင်လတွေမှာ မပါနိုင်ခဲ့ဘူး။

ဒေါ်ဂိုဏ်တောင်း

ကဲ ဒီလတော့ ကျွန်ုတ်တို့ စကားစိုင်းပုံစံနည်းနည်း ပြောင်းကြရအောင် ကျွန်ုတ်က ကျွန်ုတ်ကုသပေးခဲ့ရတဲ့ ရှုနာတွေထဲက လှုနာတာမျိုးအကြောင်း ပြောမယ်ဗျာ။ အဲဒါကို ကျွန်ုတ်လုံးတွေကသိချင်တဲ့ မေးခွန်းတွေမေးပေါ့။ ကျွန်ုတ်ရဲ့ရည်ရွယ်ချက်က အလားတွေ ဝဒနာရှင်တွေ အများကြီးပဲ လူထုထဲမှာ ရှိပါတယ်။ သူတို့မှာ အဆတ်ရောဂါနဲ့ ပတ်သက်ပြီးသိချင်တာတွေရှိပါလိမယ်။ အဲဒါ သူတို့နဲ့ ကိုယ်စားမေးခွန်းတွေ ကျွန်ုတ်ကို မေးကြပါ။ ကျွန်ုတ်အသေးစိတ်ဖြေပါမယ်။ တစ်ခုတော့ ရှိတယ်။ ပေါ်ကာရတွေတော့ မမေးကြနဲ့။ ကျွန်ုတ်ပြောတဲ့ ရှုနာရဲ့နေရာ ဒါမှမဟုတ် ဆွေးနှံးသားချင်းများရဲ့ နေရာကနေ ခံစားကြည့်ပြီး ရှင်ထဲမှာပေါ်လာတဲ့ အမှန်တကယ်သိချင်တဲ့ မေးခွန်းတွေ မေးပေးကြပါ။ သူတို့၊ ကိုယ်စားပေါ့။ ကျွန်ုတ်တစ်လကို သုံးလေးယောက်လောက် ပြောပြုမယ်။

ကိုကိုကျော်

ကျော်ပိုင်းရဲ့ ကျွန်ုတ်ကိုယ်စား ပြောပေးပါ ပေါ့။

ဒေါက်တာအေး

စလာပြီ ကုလား၊ ပေါက်ကရတွေ
မပြောပါနဲ့ တားထားတဲ့ကြားက။

ကိမ့်ချင်လော်

ဒါဆိုပျင်းစရာကြီး၊ မောက်လတွေ
မရေ့နဲ့တော့၊ ဘယ်နယ်.. နည်နည်ပါးပါး
တော့ မောက်ပြောင်ချင်လေးတော့ ပေးဦးမှ
ပေါ့။ အပေါ်နဲ့ဖြေချင်လို့ ဆိုင်ထိုင်ကာမှ
ချမ်းမြှုပ်ရှုပါသာ ရောက်နေသလိုပဲ။

ဒေါက်တာအေး

ကဲ ဒါဆိုလည်း ဟုတ်ပါပြီ။ မောက်ပဲ
ပြောင်ပြောင်၊ ရှေ့ပဲ ပြောင်ပြောင်၊ ငယ်ထိုင်ပဲ
ကုက်ကုက်၊ ဒါပေမဲ့ သိပ်မလွန်နဲ့ ကွွန်းတော်လွှာများတွေကို ထိနိုင်အောင် မပြောနဲ့ ဒါဆိုရှုပြီ။

ကိုဝင်းကိုကို

ကဲ.. ရပါပြီ အစ်ကိုရယ်၊ စပါ ဘယ်လူများက စမလဲ။ ဘဝတစ်ပါးမပြောင်းရွှေသွားတဲ့
လူများလား၊ ရောဂါပျောက်သွားတဲ့ လူများလား၊ ကုသဆဲ လူများလား။

ဒေါက်တာအေး

မှားပါတယ်၊ ဒီလူတွေနဲ့တော့။ ကဲ.. လောလောဆယ် ခေါင်းထံဝင်လာတဲ့ ကုမ္ပဏီ
သူငြေးတစ်ယောက်ရဲ့ သည်းထိတ်ရင်စိုး အဆုတ်ရောဂါမာတ်လမ်းတစ်ခုအကြောင်း ပြော
ပြုမယ်။ ခပ်ကဲကဲ သူငြေးဆိုပါတော့။

ကိုလတ်

ဒါဆို သူကိုကုတဲ့ ဆရာဝန်နဲ့ ဓာတ်တူမှာမ်တူပေါ့။

ဒေါက်တာအေး

ကွွန်းတော်ဘာပြောထားလဲ ကိုလတ်။ ကောင်းကောင်း နားထောင်း။ အဲဒီလူက ကုမ္ပဏီ
သူငြေးပေါ့။ ထုံးစံအတိုင်း ချမ်းသာကြတာပေါ့လေ။ တစ်နွေးတော့ သူ ချောင်းဆိုးရင်း သလိုပဲ
မှာ သွေးတွေပါလာတယ်။ သူအရမ်းကြောက်သွားတယ်။ ဆေးလိပ်ကလည်း သောက်တယ်။
ကျိုးမာရေးဗဟိုသုတကလည်း အသင့်အတန်ရှိတယ်။ အဲဒီတော့ ချောင်းဆိုးသွေးပါရင်
အဆုတ်ကင်ဆာပဲလို့ သူသေချာပေါက် တွက်လိုက်တယ်။

ကိုသုရမြှင့်း

တိုဘိရော မဖြစ်နိုင်သူးလား အစ်ကို့။

အောက်တောင်းခါးကောင်း

ဒေါက်တာဝန်း

မဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ သူက တွက်တယ်။ တိဘ္ဒီဆိုတာ လူထူထပ်တဲ့နေရာတွေမှာ နေထိုင် သွားလာရတဲ့လူတွေ၊ ဂိုလ်ပိုင်ကားမစီးနိုင်တဲ့ လူတန်းစားတွေဖြစ်တဲ့ရောဂါလို့ သိထားတယ်။ သူလို့ မာစီဒီးတလဲ၊ ပရာဒိုတလဲစီးတဲ့ သူဇွားမှာ တိဘ္ဒီရောဂါဆိုတာ လားလားမှ မအပ်စပ်ဘူး၊ အဲဒီတော့ ကင်ဆာပလို့ သူသိလိုက်ပြီ။ အသက်ကလည်း (၅၀) ကျော်လောက်ပေါ့။ ကင်ဆာဖြစ်နိုင်တဲ့ အချေယ်ပေါ့။

ကိုဝင်းကိုကို

အဲဒီအချိန် ကိုရွှေ့ဆီ လာပြုပြီလား။

ဒေါက်တာဝန်း

မရောက်သေးဘူး၊ ကြားမှာ ဓာတ်လမ်းတွေရှိသေးတယ်။ သူ ဘယ်ဆရာဝန်မှ မပြုဘူး၊ ရောက်အုပ်ပေါ်မှာ ကြောက်လို့။ သာလိုပဲမှာလည်း သွေးက ဇူးတိုင်း နည်းနည်းပါနေတယ်။ များတော့ မများပါဘူး။ ချော်းဆိုးတိုင်း ထွက်နေတာပေါ့။ သူ စိတ္တာအကြောင်းအကျော်ဖြစ်ပြီ။ မစားနိုင် မအိပ်နိုင်နဲ့ အဆုတ်ကင်ဆာဖြစ်ပြီလို့ပဲ သေချာပေါက် ထင်တော့တာပဲ။

ကိုသူရမြှင့်လို့

ဝင်းဦးရဲ့ မှန်းပါတယ် မောင်ကို သတိရတယ်။ ဆရာဝန်က ဓာတ်မှန်ချင်း မှားကြည့်ပြီး အဆုတ်ကင်ဆာနဲ့ သေတော့မယ်လို့ ဝင်းဦးကို ပြောတော့ ဝင်းဦးက မသေခံပဲမှာ မြင့်မြင့်ခင် ကြီးကို သူများ ရှုပ်ခဲ့သမျှတွေ ဝန်းတော်လေး။ အဲဒါ မြင့်မြင့်ခင်ကြီးကလည်း မျက်ရည်လေး တစ်စံးစမ်းနဲ့ ဝင်းဦး ဘာပဲပြောပြော ခွင့်လွှတ်ပါတယ် မောင်ရယ်ပဲ လုပ်နေတာ။ နောက်မှ ဓာတ်မှန်မှားမှုန်းလည်းသိရော အသားကုန် တွယ်တော့တာပဲ။

ဒေါက်တာဝန်း

ဟုတ်တယ်၊ ကိုယ်လည်း ကြည့်ဖူးတယ်။ အရမ်းကြိုက်တာပဲ။ အခ ဒီကဗျာမှုကိုပိုင်ရှင် ဓာတ်လမ်းမှာတော့ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်က သူဘာသာသူ ဓာတ်မှန်သွားရှိက်တယ်။ ဓာတ်မှန်ရတော့

အာမလည် ပါးမလည်နဲ့ သူဟာသူ ဓာတ်မှန်ကို ထောင်ကြည့်တယ်။ ဓာတ်မှန်ဆရာဝန်ရဲ့ မှတ်ချက်ကို ဖတ်တယ်။ လက်ရေးနားမလည်တော့ ဘာမှန်း မသိဘူး။ Ca ဆိုတဲ့ စကားလုံး ကို သူ မသက်ဘူး။ အဲဒါ မိတ်ဆွေဆရာဝန်တစ်ယောက်ကို အတ်လမ်း မပြောဘဲ့၏ Ca ဆိုဘာ ဘာလဲလို့ မေးကြည့်လိုက်တော့ ကင်ဆာကို အတိကောက် ရေးထားတာလိုလည်း ပြောရော သူ လုံးဝ ထမင်းမစားနိုင်တော့ဘူး။ အဲဒီကျမှ မိန်းမကို ဖွင့်ပြောတယ်။ သူမိန်းမက ကျွန်းတော်မိတ်ဆွေ လင်မယားကို တိုင်ပင်တယ်။ နောက်ဆုံး အဲဒီလင်မယားက ချောစွဲပြီး ကျွန်းတော်မိန်းကို ခေါ်လာတာပေါ့။

ခိုပြင်လောက်

ကုမ္ပဏီသူငွေးဆိုတော့ ဆေးစီးရောဝါးခရာ မြိုက်မြိုက်လေးရမှာပါ။

ဒေါက်တာဝန်း

တစ်ပြားမှ မရဘူး။ ဂေါက်လက်အိတ်တစ်ထည်တော့ ဂေါက်ကွင်းမှာဆုံးတော်း ရရှိက်ပါတယ်။ ဘာလို့ တစ်ပြားမှ မယူသလဲဆိုတော့ အဲဒီလွှာက ကျွန်းတော်မိတ်ဆွေဟောင်းပါ။ အရမ်းတော့လည်း မခင်ပါဘူး။ သိရှိသာသာလောက်ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူကိုခေါ်လာတဲ့ ခုနက လင်မယားကတော့ ကျွန်းတော်နဲ့ မောင်နှစ်မလို နေကြတာဆိုတော့ FOC ပဲ ကြည့်ပေးလိုက်ပါတယ်။

ကိုသူရပြုနိုင်း

ကင်ဆာ သေချာလား။

ဒေါက်တာဝန်း

မဟုတ်ပါဘူး။ အဆုတ်ဓာတ်မှန်မှာ ဂေါက်သီးလုံးအချယ်လောက် ဂလိုင်ပေါက်အခေါင်း (Cavity) လေး ရှိနေတယ်။ ညာဘက် အဆုတ်အပေါ်ဖူးမှာ အဲဒီဂလိုင်ပေါက်ကို ဓာတ်မှန်ဆရာဝန်က တိုဘီလို့ ဖတ်တယ်။ ပြီးတော့ လိုလိုမယ်မယ်သဘောမျိုးနဲ့ ကင်ဆာဘက်ကိုလည်း နည်းနည်းကြည့်လိုက်ပါ၌ဦးဆိုတဲ့သဘောနဲ့ Ca should be excluded လို့ ရေးပေးလိုက်တယ်။ ကျွန်းတော်ကတော့ လူနာနဲ့ပါ တွေကြည့်ရတော့ တိုဘီမှန်း ချက်ချင်းသိတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူလည်း မိတ်ကျွုမ်း၊ ကျွန်းတော်လည်း Refer ကြေး(၅၀၀၀) ရအောင် (CT scan) ရှိက်ခိုင်းလိုက်တယ်။ အဲဒီကျွေတော့ ပိုသေချာဘွားတယ်။ တိုဘီ ဂလိုင်ပေါက်ဖြစ်နေတာပါ။ အဲဒါ သူကို တော်တော်လေးအချိန်ယူ ရှင်းပြတော့မှ သူလေက်ခံပြီး မိတ်အေးသွားတယ်။ တိုဘီဆေးလည်း တစ်ခါတည်း ပေးလိုက်ပါတယ်။

ကိုဝင်းကိုရှိ

အစ်ကိုအတ်လမ်းကလည်း ဘာထူးဆန်းလို့လဲ။ လူတိုင်း ကင်ဆာဖြစ်မှာတော့ ကြောက်ကြတာချည်းပဲ မဟုတ်လား။

ပြေဆောင်အိုက်တာဝန်စီ:

ဒေါက်တာဝန်စီ:

လာမယ်လေ။ နည်းနည်းလောက်သည်းခံပြီး မစော့နှင့်တော့ဘွူးလား။ မောက် (၂) ရက်၊ (၃)ရက်လောက်အကြာမှာ သူမီန်းမတစ်ယောက်တည်း ကျွန်တော့ကို လာတွေ့တယ်။

ကိုကိုကျော်

အာရုကာ လာပေးတာလား။

ဒေါက်တာဝန်စီ:

ဘာ အာရုကာမှ မဟုတ်ဘူး။ သူယောက်းကို သေသေချာချာ မြိမ်းခြာက်ပေးပါတဲ့။ ဒီရောဂါဟာ ကျေးမာက်ရောဂါဖြစ်လျှောင်း၊ မာက်တစ်ကြီးမဲ့ ထင်ကူးရင် ဘယ်လို့မှ ကူလို မရတဲ့အကြာ်၏၊ အဲဒါမြှောင်း တိုဘိရောဂါရှိတဲ့လူနဲ့ လုံးဝအနီးကပ်နေဖို့ မသင့်တဲ့ အကြောင်း၊ အခန်းတစ်ခဲ့ထဲမှာတောင် အတူမနေသင့်မြှောင်း ပြောပေးဖို့ တိုးတိုးတိုးတိုးတိုးတိုးတိုး လာပြီး မဖွှဲ့ရပို့တာ။

ကိုယတ်

ဘာဖြစ်ရပြန်တာတုံး။

ဒေါက်တာဝန်စီ:

ဘာဖြစ်ရမလဲ။ သူယောက်းက ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်း ကောင်မလေးတစ်ယောက်နဲ့ နှစ်ပါး သွား ကနေလိုပါ။ အဲဒီကောင်မလေးက အရင်က တိုဘိရောဂါရှိဖွံ့ဖြိုးတော့။ မိန့်မက အကျက်ရတုနဲ့ ကျွန်တော့ကို ခွဲထည့်တာပေါ့။

ကိုမြင့်၏

အိုး ဟိုး ဒါမြှောင့်ကို၊ သင့် အင်အားကို တိုးပွားစေရန် အရသာရှိသော အို့ယတ်း ကို သုံးဆောင်နေတာကိုး။ ကဲ မောက်တစ်ယောက်အကြာ်၏ ပြောပါၤီး။ နားထောင်ရှုအင်။

ဒေါက်တာဝန်စီ:

ပြောမယ်လေ။ ဒီတစ်ယောက်ကတော့ လူပို့ကြီး ကိုလတ်လိုပဲ၊ အသက်ကတော့ (၅၅)နှစ်လောက် ရှိမယ်။ ကျွန်တော့ဆီလာပြတဲ့ အချိန်မှာ သူရဲ့အစ်မဆိုတဲ့ တော်တော် လေးဝတဲ့ တော်လေးဝဝင် အမျိုးသမီးကြီး တစ်ယောက်လည်း ပါပါလာတယ်။

ကိုယတ်

အော် သဘောပါကျို့ပြီး စတ်လျေးလေးထွေ လာတော့မယ်။ ဟုတ်ပြီး ဆက်ခပြာ၊ ဆက်ခပြာ။

ဒေါက်တာဝန်စီ:

ဘာအတ်လမ်းမှ မလာဘူး။ မိုးကြီးပစ်လိုမ့်မယ်၊ လျောက်ပြောမနေနဲ့ အဲဒါ မောင်နှစ် အရင်းပဲ။ ကျွန်တော့ လူမှာက သူမောင်အရင်းပဲ။ အပို့ကြီး၊ လူပို့ကြီးတွေ အဖော်မရှိလို့

သူမောင်ကို ဆေးခန်းပြရင်
အစ်မကြီးက လိုက်ပို့တော့။ အဲဒီ
လူမှာက ပျော်မနားတော်ပိုင်းမှာ
သွားလိုက် လာလိုက်နဲ့ ငုက်ဖျား
မိသလိုဖြစ်တယ်။ သွေးစစ်တော့
ငုက်ဖျားပိုး တွေ့တယ်။ အဲဒါ
ကျွန်တော် ငုက်ဖျားပြတ်ဆေး
ပေးလိုက်တယ်။ ခဏပဲ သက်
သာတယ်၊ ပြင်းပြင်းထန်ထန်
တော့ မဟုတ်ဘဲနဲ့ တင့်ဇွဲ၊
ရှားနေတာပဲ၊ ဝစ်းလည်း ပျက်
ချင်တယ်။

ကိုဝင်းကိုဂို

HIV ပေါ့ အစ်ကိုကြီးရာ။

ဒေါက်တာအေး

တော်လိုက်တာ အမြောက်ကြီးရာ။ ကိုယ့်ကိုယ်လား ဆေးခန်းသာ သွားလိုင်ဖို့ ကောင်း
တော့တယ်။ ဘာမှတောင် မပြောရသေးဘူး။ ရောဂါအတိအကျကို သိမဲ့။ ဟုတ်တယ်
အမြောက်ကြီးရဲ့ အမှန်တကယ်ပဲ HIV ဖြစ်နေတယ်။

ကိုကိုကျော်

ကိုအေမြောက်ကြီး ရမ်းတွေတ်တာ ဂွက်ဝါပဲ။ ဒါ ခြောင့် ရှုံးလှုကြီးသူမတွေ ပြောတာကိုး၊
ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် လျှော့တော့ မပေးနဲ့ ရမ်းသာတွေတ်တဲ့။

ကိုပြု့လော်

တစ်ခါမှ မကြားဖူးဘူး။ ရှေးလှုကြီးတွေ စောကားရင် ကုလား မိုးကြီးပစ် မြေမြို့ခံရမယ်။
အစ်ကို ဆက်ပြော။

ဒေါက်တာအေး

အဲဒီ လူမှာက တစ်ငွေငွေဖျားနေတော့ အစောပိုင်းကတော့ ငုက်ဖျားသက် မဲပြီး လိုက်
သေးတယ်။ နေတာကလည်း ပျော်မနားတော်ပိုင်းမှာဆိုတော့ ငုက်ဖျားပိုးကလည်း ပေါ်
တစ်ချက်၊ ပျော်ကိုတစ်ချက်နဲ့ နောက်ပိုင်းကျတော့ သိပ်မသက္ကာတော့ဘူး။ ဓာတ်မှန်ရှိက်
တော့လည်း ဘာမှ မတွေ့ဘူး။ တစ်နေ့တော့ သူတို့မောင်နဲ့ (J)ယောက် လာပြောနဲ့
ကျွန်တော်က အစ်မကြီးကို အပြင်ခဏထွက်နိုင်းလိုက်တယ်။ လူမှာနဲ့ နှစ်ယောက်ချင်း
ဆွေးနွေးစရာရှိပါဆိုတော့ အစ်မကြီးကလည်း အပြင်ထွက်ပေးပါတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က

အေသာကွဲခါဂိုဏ်တောင်း

ထူးစံအတိုင်းပါပါ၊ လူမှာကို အကျိုးအကြောင်း
ရှင်းပြေားတော့ HIV ရောဂါဖြစ်ချင်လည်း
ဖြစ်နိုင်တယ်။ သွေးစစ်စီး သဘောတူရင် သွေး
စစ်ချင်ပါတယ်။ မတူရင်လည်း မစစ်ပါဘူး။
သွေးစစ်ဆေးပြီး ပိုးတွေ့ခြင်း၊ မတွေ့ခြင်းရဲ့
အကျိုးအပြစ်တွေ့လည်း ရှင်းပြပါတယ်။

ကိုလတ်

အဲဒီတော့ လူမှာက သဘောတူရဲ့လား။

ဒေါက်တာဇ်း

တုပါတယ်။ စစ်မယ်လို့လည်း ပြောတယ်။
ဒါပေမဲ့ သူတွေနဲ့တဲ့ (၆)လက HIV စစ်ပြီး

သာသန၍ ကေသာင်းကတော် ထဲပြောတယ်။ တို့တို့ပြောရရင် ကျွန်ုတ်ဘ် သူကို HIV ပိုး စစ်လို့
တွေ့တဲ့ ကောင်းကျိုးဆိုကျိုး၊ ပိုးမထွေရင် ခံစားရမယ့် ကောင်းကျိုးတွေ့ကို ရှင်းပြန်တော်း
သူမျှကိုနှုန်းတစ်ခုလုံးဟာ သွေးဆုတ်လာပြီး နှုတ်ခမ်းတွေ ချက်ချင်း ဖြူလာတယ်။ အဲဒီ
နောက် ကျွန်ုတ်ဘ် ကြည့်ဖောင်းနဲ့ကို မျက်စီရောမှာတင် လူရော ကုလားစိုင်ပါ ကြမ်းပြင်ကို
အဆွဲလိုက် လဲတော့တာပဲ့။ ကျွန်ုတ်ဘ် မစ်းခွဲတာလည်း မမိလိုက်ဘူး။ ကြားမှာ ကျွန်ုတ်ဘ်
အလုပ်စားပြောက ခံနေတာဘိုး။ အထိန်းအကွပ်မရှိ ကြမ်းပေါ်ကို ပိုးစီးပက်စက်ကို ကျတာဝေး။
သူနဲ့သူ သမ္မတလုံး ချပ်ခဲ့မြည်အောင်ကို ဆောင့်တော့တာပဲ။ သူကတော့ သတိလစ်
နောက် သာမှု မသိဘူး။ နှုံးဟက်တက်ကွဲတဲ့ ဒက်ရာက သွေးတွေ ဒလဟောဖွေက
တော့တာပဲ့။

ကိုလတ်

ကိုဇူး ဒက်ရာကို လက်နဲ့ ဖိမေပေးထားဘူးလား။

ဒေါက်တာဇ်း

အောင်မလေး မဖိရ့ပါဘူး။ HIV လို့ထင်ထားတဲ့ လူမှာရဲ့သွေးတွေကို လက်ဖလေးနဲ့
မဖိရ့ပါဘူး။

ကိုမြင့်တော်

ဆရာတန်စိတ်ဓာတ် ခေါင်းပါးလှုချင်းလား။

ဒေါက်တာဇ်း

ဆရာတန်လည်း အသက်နဲ့ပဲ၊ ရုပ်ရှင်တစ်ကားမှာ ကျော်ရဲ့အောင်က ဆရာတန် မသာန်းနဲ့
ကို ညာသန်းခေါင်ကျော်ကြီးမှာ တစ်ယောက်တည်း လာခေါ်တယ်။ ရွာတစ်ရွာမှာ ဘယ်က
မိန်းမဆိုလည်း မသိဘူး၊ မီးမဖွားနိုင်လို့တဲ့ မသာန်းနှကလည်း ဒီညာသန်းခေါင်ကျော်ကြီးမှာ

ဒီယောက်သားတစ်ယောက်တည်းလာခေါ်တာ စေတိမီးတစ်လက်နှင့် သယ်ငါးကိုရဲပါမတဲ့။ အောက် ကျော်ရဲအောင်က မလိုက်ရကောင်းလားဆိုပြီး အိမ်အောက်ကျော် လက်သိုး၊ ငါးကိုင်ငါးကိုထိုးပြီး ခင်ဗျား ဆရာဝန်စိတ် မရှိဘူး၊ ဘာဘူး ညာဘူးနဲ့အောင် အသားကုန် ခြစ်အောင်တာလေ၊ မတော် ညာခေါ်တာခိုင်ရ မသာန်းနှင့် အရှုက်ရော၊ အသက် ရော၊ ပွဲချင်းပြီးပဲ။ ကိုယ့်နှုန်းများဆိုလိုကတော့ တစ်ချက်ထွက် မှာထားမယ်။ ဒါမျိုး ဘယ်တော့မှ မလိုက်နဲ့လို့။ ဆရာဝန်ဆိုတိုင်းလည်း ကိုယ့်အသက် လုံခြုံမရှိရင် စွန့်စားစရာ အကြောင်းကို မရှိဘူး။ ဘယ်ဆရာဝန်ကျမ်းစာထဲမှာမှ အောင်လို့မျိုး လိုက်ရမယ်လို့ ဖော်ပြု အထားဘူး။

ကိုယ့်မြှင့်ဦး

ဟုတ်ပါပြီ၊ အော် အဘိုးကြီးအကြောင်းဆက်ပြောပါပြီး။

အောက်တာအေး

ကျွန်ုတ်တော်လည်း အခန်းပြင်ကို ပြီးထွက်ပြီး အလုပ်သမားတွေ၊ ဆရာမထောက် ပြီးခေါ် ရတာပေါ်။ သူအစ်မလည်း အခန်းပေါက်အပြင်မှာရှိနေဖော် ချက်ချင်းပြီးဝင်လာတယ်။ သူမှောင်က ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ အားယားကြီး မောက်လို့၊ နှုံးသွေးစီးခြောင်းကြီးနဲ့။

ကိုယ့်မြှင့်ဦး

နှစ်ယောက်တည်းရှိတယ်ဆိုတော့ အစ်ကိုတွယ်ထည့် လိုက်ဘယ်လို့ မထင်ဘူးလား။

အောက်တာအေး

ဘာကိစ္စ ထင်ရမှာတဲ့း၊ ကျွန်ုတ်တော်လည်း လူနာကို ချက်ချင်းတွန်းလှည်းပေါ်တင်၊ အရေးပေါ်ဌာနကိုပြီး၊ Drip လိုင်းတို့၊ ဂလူးကိုစိတ်တို့၊ အောက်စိဂျင်တိုးပေးလိုက်ထော့မှ ချက်ချင်း သတိပြန်လည်လာတယ်။ နှုံးကိုလည်း သုံးချက်လောက် ချုပ်ရသေးတယ်။ ကောဇာတော့ ပြန်သတိရလာပါတယ်။ HIV ပိုးစစ်ကြည့်လိုက်တော့ ထင်တဲ့အတိုင်းပါပဲ။

ကိုကိုကျော်

အပို့ကြီး၊ လူပို့ကြီးတွေလည်း စိတ်မချုပ်ပါလားအန်း။

ကိုဝင်းကိုကို

What is your message အစ်ကို။

အောက်တာအေး

HIV ပိုးတွေဟာ လူထုထဲမှာ ပုံးစွဲများမှာပြီးဆိုတာ သတိပြုဖို့ရယ်။ အပို့ကြီး၊ လူပို့ကြီး အပါအဝင် (ကိုလတ် ကြားတယ်အန်) ဘယ်ဘူးမှ စိတ်မချုပ်ဘူးဆိုတာရယ်။ ခုခေတ်မှာ ရောဂါတစ်ခုခုကို တိတိကျကျဖော်လို့၊ ကုလိုမရာ့ ကြာရည် ဝမ်းလျှော့နေ၊ များနေရင် HIV ပိုးကို သတိပြုဖို့ရယ်။

ပြဟောကျင်ခါဂိတ္တအစိုး

ကိုလည်

မောက်ဆုံးတစ်ချက်ကတော့ ဆရာဝန်ဟာ စကားကို မဆင်မခြင်ပြောရင် လူနာနှစ်း
ဟက်တက်ကွဲတတ်တယ်ဆိုတာရယ်။

ဒေါက်တာအစိုး

ဒါမျိုးကျေတော့ တော်တော်ပြောတတ်တယ်။ ကဲ ဒီလအတွက် မောက်ဆုံးတစ်ယောက်
အကြောင်း ပြောမယ်လှာ၊ အဲဒီ ကျွန်တော်လူနာကိုယ်တိုင်က ဆရာဝန်၊ အသက် (၂၆)နှစ်
လောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။ မေ့ဆေးဘွဲ့လွန် သင်တန်းတက်ရတဲ့တန်းလန်း အဆုတ်ထဲမှာ
မရမတွေဝင်လာတယ်။ ပိုက်ခေါင်းထဲမှာလည်း အရည်နည်းနည်း တွက်နေတယ်။ အသက်
ကလည်းငယ်၊ လူကလည်း သန်သန်မာမာဆိုတော့ တိုဘိကြောင့်လို့ပဲ အကြမ်းဖျင်း ယူဆလို့
ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သေချာအောင်လို့ အဆုတ်အမြဲးပါး အသားစယူပြီး စစ်လိုက်တယ်။
အဖြေကို အဲဒီဆရာဝန်လေးကိုယ်တိုင်ပဲ ဓာတ်ခွဲခန်းက သွားယွဲတာ။ အဖြေက အဆုတ်
အမြဲးပါးသို့ ပျော်က်ဆောဖြစ်နေတယ်။ ဆရာဝန်ဆိုတော့လည်း ကိုယ့်ဟာကိုယ်ဖတ်တတ်
တော့ အဖြေကို ဖတ်ကြည့်မိတာပေါ့။ အဲဒီမှာ မျက်နှာင်ယေးနဲ့ ကျွန်တော်ဆီ ရောက်
လာတယ်။ ပျော်က်ဆာဆိုတော့လည်း အခြေအနေက မကောင်းတော့ဘူးပေါ့။

ကိုမြင့်လော်

ဒီအချိုယ်လေးနဲ့များ ကင်ဆာဖြစ်ရတယ်လို့၊ အဲ့ရောပဲ့။

ဒေါက်တာအစိုး

ဖြစ်တယ်၊ အတိုင်းမကောင်းတဲ့လွှဲတွေလို့ပဲ ပြောရမှာပါ။ တာချို့လူတွေဆို အသက်
(၁၆)နှစ်နှင့်တော် အဆုတ်ကင်ဆာဖြစ်တယ်။ ဘာဆေးလိပ်တစ်လိပ်မှ မသောက်ဖူးဘူး။
အရင်ဘာဝက သောက်လာခဲ့ရင်တော့ မပြောတတ်ဘူး။ ကင်ဆာဖြစ်ရလောက်အောင်လည်း
ဒီဘဝမှာ ဘာအကုန်ဆိုလို့မှ မလုပ်ဖူးဘူး။ လူတော် ကောင်းကောင်း မဖြစ်သေးဘူး။ ကင်ဆာ
ဖြစ်ပြီ။ တစ်ခါတလေ ရှားရှားပါးပါး အဆုတ်ကင်ဆာနဲ့ သေရတဲ့ အပျို့ပေါက်၊ လူပျို့ပေါက်
လေးတွေတော် ရှိသေးတယ်။ အများဆုံးကတော့ ဆေးလိပ်ကို နှစ်ရှည်လများစွဲသောက်တဲ့
အသက်ကြီးကြီးလူတွေမှာ ဖြစ်တာများတယ်လေ။

ကိုဝင်းကိုရိုး

အဲဒီဆရာဝန်လေးက အခုရှိရသေးလား။

ဒေါက်တာအစိုး

ရှိတာမှ ဒေါင်ဒေါင်ကို မြည်လို့။ ကျွန်တော်ပြောမယ် အဲဒီဆရာဝန်လေးရဲ့ အဖြေဟာ
တစ်ခုခု များနေတယ်လို့ ကျွန်တော်စိတ်ထဲမှာ ခံစားနေရတယ်။

ကိုဘုရားမြင့်လို့

အတွေအကြောက် ကကားပြောတာများပေါ့။ ဒါကြောင့် သမားဆို အိမ္မာ ဆိုတဲ့ကား ရှိရဘာကိုး။

ဒေါက်တာဇ်နှင့်

ကိုသူရ ကကားကိုအချက်ချင်း ပြန်ပြင်ပြောလိုက်စမ်းပါ။ ဘယ်နဲ့ အိမ္မာတွေ့း အခုမှ လူဘဝစ်ဖို့ ကြံတုန်းရှိ သေးတယ်။ စားကောင်း၊ အိပ်ကောင်း၊ သောက်ကောင်း အိုး အကုန်ကောင်းတုန်းများ။

ကိုယတ်

ဟုတ်ပါပြီ၊ ကိုစွဲအကြောင်း သိရပါပြီ။

ဒေါက်တာဇ်နှင့်

ကျွန်ုတ် အဆုတ်လူမှာဖို့စုံ၊ ကင်ဆာတိဘီအဖုံးပါ။ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကုသလာနဲ့တော့ သံသယဖြစ်စရာဆိုရင် စိတ်ထဲတန်းပြီး ထစ်ခဲ့ဖြစ်တာပဲ။ စိတ်ထဲမှာ လူမှာတစ်ယောက်ဟာ ရေရှိပါလိုအပေါ် ဓာတ်ခွဲစမ်းသပ်ချက်တွေဟာ သူအလိုလိုချောနေရင် ဘာမှ သံသယ ဆင်ဘူး။ ဒု ဒီကလေးကျေတော့ တစ်ခုခုမှားနေပြီဆိုတာ စိတ်ထဲမှာ အလိုလိုသိတယ်။ အဲဒါနဲ့ ဆရာဝန်လေးကို အားပေးဖျောင်းဖျုပြီး အဆုတ်အသားစအဖြေ နောက်တစ်ကြိမ်ထပ် ယူချင်တယ်လို့ ပြောတော့ သူကလည်း လက်ခံပါတယ်။

ကိုဝင်းကိုကို

အဆုတ်ထဲက အသားစယူတာ လွှာယ်သလား။

ဒေါက်တာဇ်နှင့်

ဘယ်လွှာယ်ပါမလဲ အမြောက်ကြီးရပါ၊ အမြောက်ကြီးဗျာနဲ့ကရမြဲရေးသလို ပါပဲ။ လူလောကမှာ သူအလိုလိုမတတ်ဘဲ သင်မှတတ်တဲ့ပညာအတွမ်းသမျှ သူနည်းသူဟန် နဲ့တော့ ခက်ကြတာပါပဲ။ အဆုတ်ထဲက အသားစယူရင် လက်သန်းလုံးရဲ့ တစ်စံကိုလောက ရှိပြီးတော့ ၆ လက်မရှည်တဲ့ အသားစယူလို့ သီးသန့်လုပ်ထားတဲ့ အပ်ကို သုံးရတယ်။ အဲဒီ အပ်နဲ့ ကျောကုန်းကနေ ဖောက်ပြီး အဆုတ်ထဲကို သွင်းရတာ။ လုပ်ရတဲ့ဆရာဝန်လည်း မသက်သာဘူး။ လူမှာခများလည်း ကျောက္ခာနေတာပဲ။ အတွေ့အကြံများပြီး ကျွမ်းကျင်တဲ့ ဆရာဝန်ဆိုရင်တော့ လူမှာသက်သာပါတယ်။

ပြောကျင်ခါးကိုတောင်းဆိုရန်

ကိုဝင်းကိုကို

ကျွန်ုတ်တိုင်ယ်တုန်းက ဖတ်စာအပ်ထမာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ဖော် မသူတော်
(၇)ပါးလို့ သင်ဖူးသလိုလိုပဲ။

ဒေါက်တာဆေး

မှန်ပါ အမြောက်ကြီးရယ်၊ အဲဒီအတိုင်း အတိအကျပဲ။ ဒါကြောင့်အရေးကြီးတဲ့
လူမှာဆို ကျွန်ုတ်ကိုယ်တိုင်ပဲ အဆုတ်ထဲက အသားစယူပါတယ်။ လက်မယဉ်တဲ့
တစ်ယောက်ယောက်ယူရင် လူမှာလည်း မသာက်သဘား၊ တစ်ဦးတလေ အဆုတ်ပေါက်ပြီး
စုံဆောင်းထဲလေဝင်တာတို့၊ သွေးမတိတ်တာတို့၊ အဆုတ်ပေါက်ပြီး လေတွေ ရင်ဘတ်နဲ့
လည်ပေးဗျာခံစိုက်ကြွက်သားတွေထဲရွှေ့က် ဖွံ့ဖြိုးတာတို့ ဖြစ်တတ်တယ်။ ဒါကြောင့်
လိုအပ်ရင် ကျွန်ုတ်ကိုယ်တိုင်ပဲ အသားစယူတယ်။

တိုင်းတော်

လိုအပ်ရင်လိုတာက ဘာအနီးဆုံးလဲ၊ မျက်နှာကြီးရာ ဟင်းဖတ်ပါမယ့် သဘောလား။

ဒေါက်တာဆေး

မဟုတ်ပါဘူး၊ ကျွန်ုတ်မှာ VIP နှစ်မျိုးရှုပါတယ်။ အများသူငါသိတဲ့ VIP ရယ်။
Medically VIP ဆုံးတဲ့ ရောဂါအခြေအနေအရ VIP ဖြစ်နေတဲ့ လူမှာတွေရယ်။ အဲဒီ နှစ်မျိုး
စင့်းကို ကျွန်ုတ်ကိုယ်တိုင်ပဲ လုပ်ပါတယ်။ လူအားလုံးတော့လည်း ကိုယ်တစ်ယောက်
တည့်းဘယ်လုပ်နိုင်ပါမလဲ။

ကိုကိုကျော်

ခုနဲ့ ဆရာဝန်လေးအကြောင်း ဆက်ပါပြီး။

ဒေါက်တာဆေး

အဲဒီနဲ့ အဲဒီဆရာဝန်လေးကို ကျွန်ုတ်အဆုတ် အမြဲးပါးအသားစ ဂုဏ်ယာအကြိမ်
ထပ်ယူတယ်။ အဲဒီ အသားစအဖြေကို စောင့်ရောာ ကျွန်ုတ်တော် တတိတ်ထိတ်နဲ့
ဘာအဖြေထွက်မလဲလို့ ရင်မောရတာလေး။ တိုဘိထွက်လာရင်တော့ အတိုင်းထက်အလွန်
ဝမ်းသာရမှာပေါ့။ ဒီတစ်ခါ ကင်ဆာချို့ပြီး ထွက်လာရင်တော့ သေချာပြီး ပြင်းလို့ မရတော့ဘူး။

ကိုသူရမြင်း

ဟုတ်ပါ အစ်ကိုရယ်၊ အခု ကျွန်ုတ်တော် အဖြေသိချင်ပြီး။

ဒေါက်တာဆေး

အဲဒီဂုဏ်ယာအကြိမ်ယူတဲ့ အသားစအဖြေက တိုဘိ ဒါမှုမဟုတ် ကင်ဆာ ပြတ်ပြတ်
သားသားမပြား ပိုးတိုးဝါးတားပဲ ပြန်တယ်။ အရည်ထဲမှာတော့ ကင်ဆာဆဲလဲတွေ တွေ့တယ်
လို့ ပြန်လာတယ်။

နိဂုံးကျော်

ဒီကိစ္စမျိုးရှိသူ့သလား ဝယ်...ရွှေး....။

နေပါဒ်တော်း

ရှိတယ်။ အသားစအဖြေရတိုင်းလည်း ၁၀၀% သေချာတယ်လို့ ပြောလို့မရဘူး။ တစ်ခါတလေ ဟို မရောက် ဒီမရောက် အဖြေတွေ ထွက်တယ်။ အဲဒါအသားစ စစ်တဲ့ ဆရာဝန်ကြီးရော၊ ကျွန်တော်တို့လို အဆုတ်အမြေးပါးအသားစယူတဲ့ ဆရာဝန်ကြီးတွေရော အပြုံး မဟုတ်ဘူး။ အသားစစ်တဲ့ ရောဂါးဇော်ဆရာဝန်ကြီးဆို သူ့အောက်က ကျွန်းကျင့် လျှော့ရင်တွေ ပြင်ပေးတဲ့ မှန်ပြားပေါ်က အသားစလေးပေါ်မှာ တွေ့သလောက်လေးပဲ ကြည့်ရ တော့ တစ်ခါတလေ မှားတတ်ပါတယ်။ ဒီအပြင် တစ်ခါတလေလည်း ကျွန်တော်တို့ လူပေးလိုက်တဲ့ အသားစမှာ အဆုတ်အမြေးပါးတို့၏ ဒါမှုမဟုတ် ကင်ဆာဆဲလွှာ ပါချင်မှုလည်း ပါလာတတ်တယ်။ ကဲ့ဆိုး ကဲ့ကောင်း ယူရတာမျိုးဆိုတော့...။ ဘာဖြစ် လို့လဲဆိုတော့ ဒီဆဲလ်တွေက အဆုတ်အမြေးပါးတစ်ခုလုံးမှာ အပ်ချွစရာမရှိအောင် ရှုံးနေတာ မဟုတ်ဘူးလေး။ ဟိုတစ်ကျက်၊ ဒီတစ်ကျက်ဆိုတော့ ကိုယ်ယူလိုက်တဲ့နေရာနဲ့ လို့မှ အဖြေပြတ်ပြတ်သားသားဖွေကိုတယ်။ အဲဒီလို အဖြေမှာ တို့တို့ကျကျရောက်အောင် တော်နှင့် ဆဲလ်တွေ မတွေ့ရင် အသားစစ်တဲ့ ရောဂါးဇော်ဆရာဝန်ကြီးတွေလည်း ပြတ်ပြတ် သားသား မပြောနိုင်ဘူး။ ပြောလိုက်မှ လွှာသွားရင် လူနာကိုကုတ် လမ်းကြောင်းလုံးလုံးလွှားပြီး လူနာ ဒုက္ခရာက်မှာနိုးလို့

ကိုဝင်းကိုရှိ

အဲဒီတော့ ဒီဆရာဝန်လေးကို ဘယ်လိုကုလဲ။

နေပါဒ်တော်း

အဲဒီမှာ ပညာခန်းတွေလာတော့တာပဲ။ ဆရာကြီး ရွှေ့ဒေါင်းရဲ့ ဦးစံရှားလေသံနဲ့ ပြောရရင်တော့ ကိုသိန်းမောင်ရော့...။ ဒီအမှုဟာ ကျွမ်းတို့ထင်တာထက် နက်နဲ့ဖြော်လို့ ပြောရတော့မှာပဲ။ ကျွန်တော်တို့မှာ မှတ်စွာစွဲတော့ ယော့ယျားရှိပါတယ်။ အဆုတ်အမြေးပါးယူလို့ အသားစအဖြေ မပြတ်သားရင် သုံးကြိုး အထိ ထပ်ယူတယ်။ ဒါထက်တော့ ပို မယူတော့ပါဘူး။ လူနာလည်း မခဲ့နိုင် တော့ဘူး။ ကိုယ်လည်း စိတ်ဆင်းရဲ့ တယ်။ အဲဒီတော့ ဒီလူနာပေါ်မှာ ရာသွှေ့ အချက်တွေ အခြေခြားတော့ ဖြစ်နိုင်ခြေ အရှိနှိုး ရောဂါးကို ကုရတော့တာပေါ့။ ဒါမှုမဟုတ်ရင်လည်း တြော်းသဲလွှ့နဲ့ ရှုံးနှင့်တဲ့ လမ်းကြောင်းတစ်ခုကင့် ရောဂါးနာမည် ဖော်ထုတ်နိုင်တဲ့အထိ

ပေါ်မျက်နှာအဲခိုက်တောင်စွဲ:

တစ်ခါတေလျော့
အသာစံ အဖြော့
များတတ်ပါတယ်။
အများအာဖြင့်တော့ မှန်ပါတယ်။
ဒီဟာ လူနာကို
အသိပေးချင်တောင်
မဟုတ်ဘူး
လူနာကိုကုတ်
ဆရာဝန်အငယ်လျော့တွေကိုပည့်
သိထောင့်ပါတယ်။

ပတ်ရှာရပြန်တာပေါ့။ အခု ဒီဆရာဝန်လေးကိုလည်း
အဲဒီလို တဗြားလမ်းကြောင်းတစ်ခုကနေ ရောဂါ
အတွက် သဲလွှန်စရာတော့ ဟိုးလည်ပင်းအောက်မှာ
အကျိတ်သေးသေးလေးတစ်ခု သွားစစ်းမိတယ်။
အဆုတ်ထဲက တက်လာတဲ့ သားနဲ့ရည်ကျိတ်လေး
ပေါ့။

ကိုမြှင့်၏

ဒါဆို ကင်ဆာသေချာပြီပေါ့။

ဒေါက်တာစွဲ:

တော့၊ အဲဒီအကျိတ်ကလေးရဲ့ လက္ခဏာက
ကင်ဆာနဲ့မတွေားး၊ တိုဘီနဲ့တွေ့နေတယ်။ ဒီတစ်ခါ
တော့ မလွှဲရအောင်ဆိုပြီး တတိယအကြမ်းမြောက်
အဆုတ်အခြေးပါး အသာစရော့၊ အဲဒီလည်ပင်း
အခြောက အကျိတ်လေးပါယူပြီး နစ်ခစ်လုံးကို စမ်း

လိုက်တော့ အဖြောက တည်တည့်တွေ့တည်း တိုဘီထွေက်လာတော့တာပဲ။ ဘာကင်ဆာမှ
မဟုတ်ဘူး။ ဆရာဝန်လေးခများလည်း သိန်း ၅၀၀ ထိပေါက်တာတောင် ဒီလောက်
ဝမ်းမသာနှင့်ဘူး။

ကိုသုရွှေမြှင့်း

အင်းလေ ကျွန်ုတ်တော်တောင် ခဲ့ တော်တော်ဝမ်းသာသွားတယ်။

ဒေါက်တာစွဲ:

ကျွန်ုတ်တို့ ဆရာဝန်တွေ့ရဲ့ တကယ့် အရသာအစစ်ဟာ အဲဒါပါပဲ။ မောင်တစ်ချိန်
အခွင့်ကြောင်း သေချာပေါက်အသက်ဆုံးရှုံးးတော့မယ်လှနာတွေ့ကို ကျွန်ုတ်တော် ကုသပေးလိုက်
လို့ အသက်ရှင်ခွင့်ရသွားတဲ့အကြောင်းလေးတွေ ပြောပြီးမယ်။ ခဲ့ ဒီဆရာဝန်လေးဆိုလည်း
တိုဘီဆေးတွေားးပြီး ကောင်းသွားလိုက်တာ ဝဖြေးလို့။ ဓာတ်မှန်ရှိကြည့်တော့ အဆုတ်
ထဲမှာ ရှင်းနေတာပဲ။ ဘာမှ မရှိတော့ဘူး။ တစ်ခါတလေ လာကန်တော့ရှာပါတယ်။

ကိုဝင်းကိုကို

ဒီလူနာမှာရော အစ်ကို လူထုကို ဘာ Messageပေးချင်တာလဲ။

ဒေါက်တာစွဲ:

ဆိုလိုချင်တာကတော့ တစ်ခါတလေမှာ အသာစ အဖြော့ဟာ မှားတတ်ပါတယ်။ အများ
အားဖြင့်တော့ မှန်ပါတယ်။ ဒါဟာ လူနာကို အသိပေးချင်တော်တင်မဟုတ်ဘူး။ လူနာကိုကုတ်
ဆရာဝန်အငယ်လေးတွေကိုလည်း သိစေချင်ပါတယ်။ ဘယ်စာတိခွဲစစ်းသပ်မှုပိုးမှာမှ ၁၀၀%

ဒီတေသနရတယ်ဆိုတာ မရှိပါဘူး။ အထူးသဖြင့် ကျွန်ုတော်ဝိုင်သို့သော ဓာတ်ခွဲခန်းတွေမှာ မပြည့်မစ်နဲ့ လုပ်ကြကိုင်ကြရတော့ အမှားအယွင်းတွေရှိတတ်ပါတယ်။ ဓာတ်ခွဲခန်းကတော့ သူတွေတဲ့ အပြောကို ရေးမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့ လူမှာကိုကုတဲ့ ဆရာဝန်မှာ အသေသွေတော်တော့ လူမှာကို စိတ်ကြောက်စမ်းသပ်လိုရတယ်။ ဒါကြောင့် အခိုက်ဖြစ်တဲ့ လူမှာရှုံးလက္ခဏာအတွက် အခြေခံပြီးမှ ကျွန်ုတဲ့ ဓာတ်ခွဲဓာတ်မှန် အဖြေတွေနဲ့ပေါင်းပြီး ရောဂါရာနဲ့၊ ကုသိုလိုတာ ပေါ့လေ။ လူမှာကို စမ်းသပ်လိုရရှိတဲ့ အချက်တွေကသာ အခိုက်အကျဆုံးမြှစ်ပြီး အဒီ အော်ရှုံးချက်တွေကို အထောက်အကွပ်ပြုရှိ ဓာတ်ခွဲဓာတ်မှန်တွေ လုပ်ကြတာဖြစ်တယ်ဆိုတာ သတိပြုစေချင်တော်ပါပဲ။ ဒါတွေကိုယ့်ပြီး လုံးလုံးပုံအပ်ပြီး မဟုတ်ပါဘူး။ ပြီးတော့ မလိုတဲ့ စမ်းသပ်မှုတွေ လုပ်တော့ဟာ လူမှာကို ဝန်ထမ်းဝန်ပိုးဝန်ဆိုင်တယ်ဆိုတာလည်း မဗုံမထားသင့် ပါဘူး။ ကဲ ဒီဇွန်တော့ ဒီလူမှာ (၃)ယောက်နဲ့ပဲ ရပ်ကြခဲ့ပါ။ မှာက် သောကြာနှုန်းကြမှ ထုံးစံအတိုင်းပေါ့။

ဂိယနပုဂ္ဂလ်များအား

ဤအေးပညာစကားထိုင်းဆောင်းပါးဖြင့် လွန်ခဲ့သော (၁၀)နှစ်
ကျော်မှစ၍ ဂိယနပုဂ္ဂလ်အဖြစ် အိပ်ရာပေါ်တွင် လဲလေ့လားနေရသော
အသက်(၈၁)နှစ်အရွယ် ကျေးဇူးရှင် ဖောင်ကြီးနှင့် ငြင်းဂိယနအပေါ်
ကြီးအား ယနှစ်တိုင် မည်ညွှေးမညာ။ မြှုပ်ပေးလျက်ရှိသော အသက်
(၇၇)နှစ်အရွယ် ဖိခင်ကြီးအား ကန်တော့ပါသည်။ ထို့ပြင် မိမိတို့၏
စီးပွားရေး၊ လုပ်ရေးနှင့် သားရေး သမီးရေးတို့အပေါ်တွင်သာ အာရုံ
နိုက် အလုပ်ရှုပ်အကြော်း မီးစာကိုနဲ့ သီခံနဲ့ မီအိ ဖော်တို့အား အမှတ်မှု
လျှော့လျှော့မိန့်ကြော်သော သားသမီးတို့သည်လည်း ဤဆောင်းပါး
ဖတ်စီးပြီး မီဘတို့၏ လွှာဘဝအနည်းငယ်သာ ကျို့တော့သည့် အခို့တို့
လေးအား သတိပြုမိစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ပျောက္ခသခင်း

ရန်နှင့် အောင်

??

အေးပညာစကားရိုင်းတော်

ယခုလ အေးပညာစကားရိုင်းအား အောက်ပါစာဖို့ကော်လေးဖြင့် ဖွင့်ပါမည်။

- ကျွန်ုပ်တို့၏ နားတို့သည် ကောင်းစွာ မကြားနိုင်တော့ပြီ။ ထိုမကြားနိုင်တော့သော ကျွန်ုပ်တို့၏ နားများအား နားလည် စာမျက်ပေးသော သင်တို့အား မေတ္တာရှိသပါသည်။
- ကျွန်ုပ်တို့၏ မျက်စီများသည်လည်းကောင်းစွာ မမြင်နိုင်တော့ပြီ။ ထိုမမြင်နိုင်သော ကျွန်ုပ်တို့၏ မျက်စီအံ့အား နားလည်စာမျက်ပေးသော သင်တို့အား မေတ္တာရှိသပါသည်။
- ကျွန်ုပ်တို့၏ လက်တို့သည် တုန်ယင်ချည့်နဲ့ကြက်နှိပ်ပြီ။ ထို တုန်ယင်ချည့်နဲ့သော ကျွန်ုပ်တို့၏ လက်များကို ဇူးမပေးသော သင်တို့အား မေတ္တာရှိသပါသည်။
- ကျွန်ုပ်တို့၏ ခါးများသည် ကိုင်းကုန်ကြပြီ။ ထိုခါးကိုင်းသောကျွန်ုပ်တို့အား ကူညီ သေးများသော သင်တို့အား မေတ္တာရှိသပါသည်။
- တျော်တို့၏ ခြေအစုံသည် ကိုယ်ခွဲ့ကို သယ်ဆောင်ခြင်းရှာ မစွမ်းဆောင်တော့ပြီ။ ထိုခြေအစုံကို ဇူးမ ဇော့နှောက်ပေးသော သင်တို့အား မေတ္တာ ပြို့စာတိသည်။
- တျော်တို့၏ မှတ်တော်တို့သည် လှို့လွှှုံးပျော်နှီးကြက်နှိပ်ပြီ။ ထိုပျော်နှီးယိုယွင်းသော မှတ်တော်တို့၏ အော်အားသည် သေနိုင်သော သင်တို့အား မေတ္တာရှိသပါသည်။
- တျော်တို့၏ လွှာဘဝသော်တော် အိန္ဒိယေးအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့အား ပြုစွဲဇော့နှောက် သေးသော သင်တို့အား မေတ္တာရှိသပါသည်။

ဒီလ အေးပညာစကားရိုင်းအတွက် ရွေးချယ်လိုက်စိတဲ့ အကြောင်းအရာကတော့ ဂိုလ်နှင့် ရွှေ့လိုက်စွောကို ပြုစွဲဇော့နှောက်တဲ့ အေးပညာဖြစ်ပါတယ်။ ဂိုလ်နှင့်ရွှေ့လိုက်စွောကို ပြုစွဲ၏ အောင့်ရွှောက်တဲ့ အေးပညာဟာ အမှန်တကယ်လိုအပ်ပြီး အရေးကြီးတဲ့ အတွဲကုံးကေးပညာ တော်ရှုပ်ပဲ ပြုစ်ပါတယ်။

ဒီနေရာမှ ဂိုလ်နှင့်တို့စကားကို ကျွန်ုပ်တော်နားလည်သလို အစိုးယုံဖွင့်ရရှင် နာတာရှုပဲ ရောက်တစ်ခုရှုကို နှစ်ရှုပ်လုပ်များ ခံစားနေပြီး တေားလျှောက်အညီနဲ့ အသက်ရှင်နေရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဆိုလိုတာပါ။ ကြီးင်းယောက်မဟု အားလုံးပါပါတယ်။ သက်ကြီးချယ်အိုတွေဟာ မသန့်စွမ်းကြတော့လို့ ဂိုလ်နှင့်ရွှေ့လိုများအဖြစ် စာရင်းသွင်းလိုပုဂ္ဂိုလ်တော် အမှည့်လွန် နေတဲ့ အဲဒီ မသန့်စွမ်းတော့တဲ့ သက်ကြီးချယ်အိုများကို ရှင်ပိုင်း စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပြုစွဲကုသတဲ့ အကြောင်း အေးနေ့ခြားကြပါတယ်။

သက်ကြီးချယ်အိုတွေမှ လှုကြီးနာလို့ အလွယ်ခေါ်ကြတဲ့ ဇော့တစ်ဆင်တော်း ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စောမျက်ပေါင်းစုံ စွဲအကြော်ရှာတယ်။ လှုင်ယောက်များ ရောက်တစ်ခုရှုဖြစ်ရင် သိသာတယ်။ အဲဒီရောက်ကို အာရုံစုံနှိုက်ပြီး ကုသလိုရတယ်။ သက်ကြီးချယ်အိုတွေမှာတော့ အမှည့်လွန် နေတဲ့ သစ်သီးများလို့ ယင်နားနား၊ ကျိုးလိုးလိုး၊ ဘာရောက်ပေါ်ပြုစ်ပြု့၊ ထူးလည်းမထူး၊ သတိလည်း မပြုစိုက်တော်ပါဘူး။ ဘဝအေဝင်ခြို့မှာ လှုအိုကိုယ်တိုင်ကလည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဂရုမစိုက်တော့သလို သားသမီးတွေကလည်း ဒါသဘာဝပဲ ဆိုပြီးတော့ လျှော့လျှော့တ်ကြပါတယ်။

ကျွန်ုပ်တော်ကိုယ်တိုင် တစ်ခါတေလေ အမေက ဟယ် ငါခေါင်းမှုးလိုက်တာ သွေးပေါင်းတွေ တိုင်းပေးမစ်ပါကွယ်” ဆိုရင် အမေတိုက ခေါင်းမှုးတိုင်း သွေးတက်တယ် ထင်မက

ကာပါ။ ခေါင်းမှုနိုင်တဲ့ အကြောင်းပေါင်း (၆၀) လောက် ရှိရှာယ်၊ ဘဏ္ဍာဏ္ဍာ လျှို့ဝေးလေးချင်သူး။ ဟဲ ငါးဘယ် ဒုးခေါင်းက တော်တော်နာဇာတ်တယ် ကြည့်ပေးစီးပါဉိုင်းဆို မှတ် ပေး အမေက လည်း ဒီအချိုယ် ဒီလောက်နာများပေါ့ ဘာမှုလုပ်လို့မရဘူး ဆိုပြီး ပြုဆောင်းလွှာများဖြစ်တဲ့ အကြောင်းပေါင်း မန်ညွှန်ပါဘူး။ အေးခန်းလာပြတဲ့ လူနာကျတော့ ငွေဆေး(၂၅၀၀)လောက် မှုက်နာနဲ့ သွေးပေါင်းချိန်ပေးရ လူနာပြောသမျှလည်း ဒီတဲ့ရည်လက်ရှည်နှင့်အထူးဆောင်ပြီး ခြေထံးခေါင်းများ စစ်းသပ်ပေးရတယ်။ ကိုယ့်ကို တစ်သက်ငါးပဲ့ ပြုစောင့်ဆွေရှိနဲ့တဲ့ မိဘ ကျတော့ အမှတ်တဲ့ လျှို့လျှိုမြိမ်တော်လည်း ရှိခိုပါတယ်။

တကယ်တော့ သက်ကြီးချယ်အိများ ပြုစောင့်ဆွေရှိကြိုင်းဆေးပညာ (Care of the Elderly Medicine) ဟာ တဗြားဆေးပညာနဲ့ ကွဲပြားတဲ့အချက်ကတော့ ပျောက်နိုင်မှာ မဟုတ်တဲ့ ဝေဒနာပေါင်းနဲ့ကို အတတ်နိုင်ဆုံး သက်သာမှု ရရှိရန်ကြောင်း မေတ္တာတရား အရင်းခြားး ဒီတဲ့ရည်လက်ရည် ကုသပေးရတဲ့ အေးပညာပါပဲ။ ကျွန်ုတ်တော် အော်လုံးမှာ ရှိစဉ်က ဝေလပြည့်နှစ်ဖြူတော် (Cardiff) ဖြူနဲ့ (၁၀)နိုင်လောက်စော်တဲ့ Sully(ဆာလီ)ဆေးရုံမှာ (Care of the Elderly Medicine) သက်ကြီးချယ်အိများ ကုသတဲ့ ဌာနမှာ တစ်နှစ်လောက် အလုပ်လုပ်နဲ့ဖွံ့ဖြိုးပါတယ်။ သူတို့ဆိုက သက်ကြီးချယ်အိများတွေဟာ ကျွန်ုတ်တို့ဆိုက သက် ကြီးချယ်အိများတွေနဲ့ အိုတာသာတူတယ်။ ကျွန်ုတ်တဲ့အခြေအနေတွေ မတူညီကြပါဘူး။

ဒါအပြင် ဒီခေါင်းစဉ်ဆွေးနွေးဖြစ်နဲ့တဲ့ အကြောင်းတစ်ခုကလည်း ပြီးခဲ့တဲ့လ နိုဝင်ဘာ (၆)ရက်နေ့မှာ နှင့် ဆီကုန်း ဘိုးဘွားရိုးပိုးသာမှာ ပထမမဆုံး ဘိုးဘွားရိုးပိုးသာဆေးရုံကို ဖွှဲ့လှုံး နိုင်နဲ့တော်လည်းပါပါတယ်။ အဲဒီသတင်းကြားတော့ ကျွန်ုတ်တော်နှစ်တော်ဒါရိတော်နဲ့ အေးကဗျာပေးမယ်လို့ စာရင်းဘွားပေးဖြစ်နဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှာ အနိုင်က တာဝန်ယူကုသပေးနေတာက ကျွန်ုတ်တော်နဲ့ အင်လို ချစ်ခင်လေးစားရတဲ့ ဆရာရင်း အဲမြို့စားသံအမတ် သမားတော်ကြီး မိုးလျှော် ကျော်ဝင်းဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလ စကားလိုင်းအဲသားသားကတော့ အစိုင်လျှောပါပဲ။ ဒီလစကားလိုင်းကိုတော့ ဒီဝါယာ ရှုံးမြိုင်(ရွှေဘာ) စားသာက်နိုင်မှာ ရွှေဝါယာလုပ်နဲ့တဲ့ လျှို့ဝေးလောင်း ဒီလမှာတော့ ဘာတွေ့ပြင်းခဲ့ရန် ဖြစ်ကြိုင်းမလဲ မပြောတတ်တော့ပါဘူး။

ပြည်တော်ဝန်ကောင်စီး

ကိုယ်

ဒီခေါင်းစဉ်အေးနွေးမှာတော့ ကျွန်တော်သဘောကျေတယ်။ ကျွန်တော်အဖေဆို အခု (စင်)နှစ်ကျော်ပြီ အမေ့ထက် (၁၀)နှစ်ကြီးတယ်။ အမေက(၇၄)နှစ်၊ အဖေဆို အခုအချိန်ထိ မနက်စောစောထာ၊ ဘုရားရှိခိုး၊ အီမာရွှေ တံမြက်စည်းလွှဲပြီးရင် တံခါတလေ အမြင် ပတော်ရင် အဲဒီ မနက်အစောကြီးမှာပဲ ကျွန်တော်ကားကို ရေအေးပေးလိုက်သေးတယ်။ (ဤအောင်းပါးရော့ခဲ့စဉ်က အသက် (စင်)နှစ်ကျော်ပြီဖြစ်သော ကိုယ်တော်၏ ဖော်ကြီးသည် အသက် (၈၅)နှစ်အချွဲယူရောက်ပြီး ၉.၇.၂၀၀၆ နောက် ကျယ်လွှာ့သွားခဲ့ရှာပါသည်။)

အိုဝင်းကိုယ်

သာများလှာ သာများပဲ။ ကြိုးပွားသီးမယ့်သားပဲ။ အသက် (စင်)နှစ်အချွဲယူ အဖေဆိုကြီးက ကောင်းမွမှုဆောင်ရွက်တယ်။

အိုပြုခြင်း

လိုအပ် အသက်(စင်)နှစ်အထိ သားရဲ့ကားကို ရေအေးပေးနိုင်သေးတယ်ဆိုတော့ ဘယ်မှာ ဂိုဏ်ဖုန်းလိုပဲ ဟုတ်မယ်၊ ဒီကောင်းမွှေ့အကျိုး မဝင်ဘူး။

လိုအပ်ခြင်း

ဝင်တယ်အဘူး။ ဒီလိုလေ ကိုယ်တော်က ညာသန်းခေါင်ကျော်မှ ချုပ်လပတ်ရမ်းပြီး ပြန်လာတော့ ဂိုလ်နဲ့ ဘာမှ မလုပ်နိုင်တော့ဘူး။ အဲဒီတော့ ဂိုလ်နဲ့ သားရဲ့ကားကို အဖေဆိုကြီးက သေးပေးတာလည်း ဂိုလ်နဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကို ကူညီစောင့်ရောက်ရာ ရောက်တာပေါ့။

ကိုယ်ကျော်

အဲဒီလိုစဉ်းစားလိုက်တော့ ဟုတ်သားပဲ။ ကဲ့..အစ်ကို အော်လန်မှာမျှမှတ်နဲ့ အလုပ်လုပ်ခဲ့တယ်ဆိုတဲ့ သက်ကြီးရွှေယ်ဖို့ပြုစုစုတဲ့ သေးရဲ့အကြောင်း နည်းနည်းလောက် ပြောပြုပါ၌။

ဒေါက်တာဇ်း

ပြောမယ်၊ ကျွန်တော်လုပ်ခဲ့တဲ့ Sully (ဆေးလီ) သေးရဲ့မှာလေ၊ ကျွန်တော်ရဲ့အပေါ်က (Consultant)က ဒေါက်တာ Gladys Tinker ဆိုတဲ့ အဘွားကြီး။ ကျွန်တော်ကို တော်တော် ချုပ်တယ်။ အခု အသည်းအထူးကုသမားတော်ကြီး ဒေါက်တာဝင်းနိုင်တို့၊ ကျောက်ကပ် အထူးကုသမားတော်ကြီး ဒေါက်တာ ခင်ဖြူပြာတို့လည်း အဲဒီအဘွားကြီးကို သိတယ်။ အစကတော့ (၃)လ လောက်ပဲ လုပ်မလို့ သူ့အွေထားတာနဲ့ (၁)နှစ်ကျော်သွားတယ်။ အဲဒါက ၁၉၉၅ ခုနှစ်မှာ။

အောင်အရင် ၁၉၉၂ ခုနှစ်တွန်းက Diploma in Tuberculosis and Chest Disease (DTCD) သင်တန်း(၆)လက်တွန်းက အောင်အဆောင်မှုပဲ နေကြုရတယ်။ တိုင်းရင်းဆေးစည်းသို့ ဒါန်းများတို့ တိုက်ဖြတ်ထော်မှု ပြီးလို့ အဆောင်လုပ်နေကြတဲ့ ဒေါက်တာ ဦးဝင်းမောင်တို့၊ ဒေါက်တာ ဦးလှိုင်မြိုင်တို့အားလုံး အောင်အဆောင်မှုများနဲ့ကြတာပဲ။ အောင် (DTCD) သင်တန်းတက်တွန်းကတော့ အဆောင်မှု မှတ်သိန်းကိုပဲဆိုတော့ ဆေးရုံကို ရရှိမဆိုကိုဝေး။ ဒုတိယတစ်ခေါက် ၁၉၉၃ခုနှစ် အောင်အောင်ရုံး မှုပဲ ကိုယ်တိုင်အလုပ်ဝင်လုပ်တော့မှ ဒါ သက်ကြီးချယ်အိမ်တွေ၊ ဂိုလာနှုန်းလျှော်စွာကို ဘယ်လို့ အေးကုတယ်ဆိုတော့ ကိုယ်တိုင်နားလည်တော့တယ်။ တော်တော်ကို အနှစ်တ်ပါတယ်။ အောင် Sully ဆေးရုံဆိုတော်လည်း ပင်လယ်ကမ်းခြေမှု ဆောက်ထားတဲ့ ဆေးရုံဆိုတော့ သိပ်ပြီး တော့ကို သာယာလှပတော့ပဲ။ ဉာဏ်ဆို ဆေးရုံစွဲလည်းရှိုးဖြထားတဲ့ အပေါက်ကမ်း ခွဲကျော် ဉွှက်ပြီး ပင်လယ်ဘက် လမ်းလျှောက်၊ ပင်လယ်လေညှင်းလေးခံရင်း....။

ကိုယတ်

ဒီဇုန် ဂိုလာနှုန်းလျှော်တွေအကြောင်း ပြောမှာလား၊ ဘို့မ နဲ့ စုတဲ့ခုတ်တဲ့အကြောင်း ပြောမှာလား၊ တကဗော် . . .။

ကိုကိုကျော်

ဂိုလာနှုန်းလျှော်တွေအကြောင်း နားထောင်ရတာ ဒီတ်ဆင်းရုံစွဲ ကောင်းပါတယ်။ အောင် ဘို့မလေးတွေအကြောင်းပဲ ပြောတာပေါ့။

ကိုပြုင်တော်

အောင်ကိုက ကုလား တရားမရှိတော့ပဲ။ ဒီဘို့မလေးတွေဟာ မှာက်အန်(၆၀)လောက်ဆုံး ဂိုလာနှုန်းအား အိုကြီးများဖြစ်လာမည့် ဘို့မကလေးများအကြောင်း ဆွေးနွေးခြင်းလုံး ပြောင်းလိုက်ရင် တရားဝင်ဆွေးနွေးလိုပြီး။

ဒေါက်တာအောင်း

စကားအကောင်းကို ပြောလို့မရဘူး။ ဟိုရောက်ဒီရောက်နဲ့ အောင် Sully(ဆာလီ) ဆေးရုံ ဆိုတာ အကိုယ်နှင့် ပထမဆုံး သမိုင်းဝင် တိုဘိုဆေးရုံပဲ။ အောင်အောင်ရုံးမှာ သက်ကြီးချယ်အိမ်တွေကို အထူးကုသတဲ့ ဌာနတွေရှိတယ်။ အောင်အောင်ရုံးမှာ ကိုယ်ဘာသာရှင်ဆိုရာ အေးကုသ ပြုစုတဲ့ပညာရပ်မှာ တစ်ဖက်ကမ်းခတ် ကျေမ်းကျင်တဲ့ ကုသရေးသမားတွေ ရှိတယ်။

ကိုယတ်

ဘို့ဘားရိပ်သာလိုပိုးလား။

အောက်ဖော်တောင်း

ဂိုဏ်ထွေအတွက်
ကျွန်တော်တိ
လုပ်ပေးနိုင်တော်
အများကြိုးရှိတယ်။
သူတို့နေရာက
တကယ်ဝင်ပြီး
မသေခြားနိုင်ဘူး
လုပ်သေစုဆောင်မဖူနဲ့
သိတော်

ဒေါက်တာအေး

မဟုတ်ဘူး၊ သိုးသွားနိုင်သောလိုအပ်း၊ အမြဲထားတာ မဟုတ်ဘူး
လေး၊ ဆေးရှုပဲ၊ ဒါပေမဲ့ လူကြီးနာနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ရောဂါတွေကို
လက်ခံကုသပေးတယ်။ သက်သာရင် ဆေးရှုက ဆင်းပေါ့။ ခုတင်
(၁၅၀)ဆုံးလောက် ရှိမယ်လို့ ထင်တယ်။

ကိုပြင်းလော်

ဘာရောဂါတွေရှိလဲ။

ဒေါက်တာအေး

လူကြီးရောဂါအစုံပေါ့။ မဗျားတာကတော့ လေပြတ်ထားလို့
တွေ့တဲ့အဲနဲ့ အသိုးကြီး၊ အမယ်ကြီးတွေ၊ Parkinsonism
(ပါက်ဆိန်ခိုင်း)နောက်တဲ့ ခြေတွေ၊ လက်တွေ၊ တစ်ကိုယ်လုံး
တွေ့တဲ့ ရောဂါတွေ၊ Senile Dementia လို့ခေါ်တဲ့ သူငယ်ပြန်
ရောဂါတွေ၊ Alzheimer ရောဂါလို့ခေါ်တဲ့ သိပ်ပြီး အုပ်ယူမဆိုခင်
အော်အီးစီး၊ သူငယ်ပြန် ဦးနှောက်ချို့ယွင်းတာမျိုးတွေ၊ Rheumatoid Arthritis လို့ခေါ်တဲ့ အဆစ်ပျောက်စီးတဲ့ရောဂါကြောင့်
ခြေတွေ၊ လက်တွေ၊ ဒုးတွေ ပျက်စီးသွားတာတွေ အခိုက် အများ
ဆုံးပေါ့။

ကိုဝင်းကိုကို

ကျွန်တော်တို့သိမှာရော အဲဒီလို့ ဆေးကုတဲ့အာနတွေ ရှိရှိလား။

ဒေါက်တာ အေး

မရှိသေးပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ရွှေကြေးအရာ၊ တာဝန်အရာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိတဲ့လူတွေ ဒီဇန်ကားလိုင်း
အပေါ်မှာ တကယ်ကို လေးလေးနောက်ခံစားပြီး ဖတ်မိရင်တော့ အဲဒီလို့မျိုး၊ ဆေးရှုံးတွေ
ပြုလာမယ်လို့ မြှုပ်လင့်ရတာပဲ။

ကိုဝင်းကိုကို

ကျွန်တော်အသွားဆုံး လေဖြတ်နေတာ(၅)နှစ်ကျိုးပြီ၊ ပြစ်ခါစကတော့ ဆေးရှုံးမှာ (၁)လ
လောက် နေလို့ရသေးတယ်။ မောက်တော့ ဘာမှုလုပ်စရာ မရှိစေတူဘူးဆုံးပြီး အိမ်ပြန်လွှာတို့
အခုအိမ်မှာပဲ ဒီအကိုင်းပဲ၊ အိပ်ရာပေါ်မှာ တန်းလန်းကြီး။

ဒေါက်တာအေး

အမျို့တကယ်တော့ အဲဒီလို့မျိုး ဂိုလာနတွေအတွက် ကျွန်တော်တို့ လုပ်ပေးနိုင်တော်
အများကြီးရှိတယ်။ သူတို့နေရာက တကယ်ဝင်ပြီး မခံစားကြည့်လို့ လုပ်ပေးရ ကောင်းမွန်း
မသိတော်။

ကိုကိုကျော်

လက်တွေမှာတော့ မလုပ်နိုင်ပါဘူး အစ်ကိုရယ်။ ဒီလိုပဲ တွေ့ဖြတ်ဆုံး တွေ့ဖြတ်ဆုံး တော့ သေတာပါပဲ။

ဒေါက်တာဇာစီ:

မဟုတ်သေးဘူး ကုလားရဲ့၊ အခုံ၊ (၅)နှစ်ကျော် ဆောကြတ်ပြီး သေမယ့်ရေကို အိမ်ရာထဲမှာ မျှော်နေတာမျိုး ပိုမိုပို့ဆော် မျှော်နေတာမျိုး နေတာရှုပ် ရိုဘာနေ့တွေ့အတွက် ဂိုင်းဝန်းပြီး နိုတ်ပါလက်ဝါ ပြန္တုတဲ့ တွေ့သော သိမ်းသွေ့အတွက် အမြှာ ပညာရင် အမျိုးအစား၊ (၇)မျိုးလောက်ရှိတယ်။

ကိုလတ်

များလချေလား၊ နည်းနည်းလျှောပါ့၍။ တကတဲ့ ...။

ဒေါက်တာ ဇာစီ:

မလျှော်နိုင်ဘူး။ အမှန်တကယ်ကိုယ်တွေ့လုပ်ခဲ့ရတာမျိုး အတိအကျ ပြောနိုင်တယ်။ ကျွန်တော်တွေကိုပြမယ်။ တစ်က ကျွန်တော်တို့ဆရာဝန်တွေ အိုကျိုးဆောင်ပြီး ဆောင်းနဲ့ ကုတယ်။ လိုအပ်ရင် ကျွန်းကျင်ပညာရင်တွေနဲ့ တိုင်ပင်တယ်။ ဆရာဝန်ပြီးတော့ အဲဒီ အျိုးမျိုးသော ကျွမ်းကျင်ပညာရင်အပ်စု အော်မှာပါတာတွေက Physiotherapist ခေါ်တဲ့ ကိုယ်လက်အော် ဖြစ်လည့်သုန္ဓားမျိုး လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ပေးတဲ့ ကျွန်းကျင်ပညာရင်တွေ ပါတယ်။ လူမှာရဲ့ အားနည်းပျောက်စီးတဲ့ ခြေလက်ကြွက်သားတွေကို ရနိုင်သလောက် တပြည်းပြည်းချင်း ပြီးလေ့ကျင့်ပေးတယ်။

ကိုဝင်းကိုရှိ

အော်တော့ ဒီမှာလည်း လုပ်ပါတယ်များ၊ သူများနိုင်ငံမှာမှ မဟုတ်ပါဘူး။

ဒေါက်တာဇာစီ:

ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဟိုမှာက သက်ကြီးဆွယ်အိုး ရိုဘာနေ့တွေ့အတွက် အထူးသင်ကြား လေ့ကျင့်ပေးထားတာလေ။ နောက်ထပ်တစ်ခုဗီးကတော့ Speech and language therapist ခေါ်တဲ့ စကားပြောခြင်းနဲ့ ဘာသာစကားဆိုင်ရာ လေ့ကျင့်ပေးတဲ့ ပညာရင်တွေ၊ သူတို့ တာဝန်က ဦးနောက်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ စကားပြောရင်ပါတဲ့ အော်တ်အပိုင်းတွေ ထိနိုက်လိုပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ စကားမပြောနိုင်တော့တဲ့ အဘိုးကြီး၊ အသွားကြီးတွေကို စကားပြီးပြောနိုင်အောင် လေ့ကျင့်ပေးရတယ်။ တစ်လုံးပဲပြောပြော၊ နှစ်လုံးပဲပြောပြော သင်ပေးနေကြတာပဲ။ အထိုက် အဆလျှောက် ပြန်ကောင်းလာတာတွေ အများကြီးပါ။ ပြီးတော့ သူတို့ဆီမှာ ကျွန်တော်တို့ Computer keyboard အသေးစားလိုမျိုး၊ Screen ပါတဲ့ စက်ကလေးတွေရှိတယ်။ အော်မှာ ကိုယ်ပြောချင်တာတွေကို တစ်လုံးချင်းနှင့်ပြီး စကားဖြစ်အောင် Screenမှာ လေ့နို့ရတယ်။ ဥပမာ - ထမင်းစားချင်ပြီးစီး၊ I am hungry ဆိုတာမျိုး၊ A, B, C, D တွေ တစ်လုံးချင်းနှင့်ပြောနိုင်အောင် လေ့ကျင့်ပေးတယ်။ လူမှာတွေကလည်း ကြီးစားပြီး လေ့ကျင့်ကြတယ်။

ပြည်သူ့ရုပ်ပိုင်းတော်စီ:

ကိုသုရမြှင့်စီ:

အင်း၊ ဆရာဝန်အပါအဝင် ပညာရှင်စုစုပေါင်း သုံးချိုးတော့ ရှိသွားပြီ၊ ကျွန်တာတွေ လုပ်စမ်းပါဉီး၊ စိတ်ဝင်စားစရာတော့ ကောင်းလာပြီ။

ဒေါက်တာစော်စီ:

အာဟာရကျွမ်းကျင်ပညာရှင် Dietician တွေလည်း ပါတယ်။ အဲဒီလေဖြတ်တဲ့ လူတွေ က အောက်ပေါ်ကော်းမော်ပေါ် မမျိုးနိုင်ဘူး၊ မျှော်လိုက်ရင် အရည်တစ်ခုဗိုဟာ အစာအမိန်ထဲ ဝင်ရမယ့် အဓား အသက်ရှုံးလမ်းကြော်းထဲကို နည်းနည်းချင်း ဝင်သွားပါတယ်။ အဲဒီမှာ အဆုတ် အရွယ်အစားကို နှိမ် သော်ဘာပဲ။ ဒါကိုဒီမှာ ခုထိ တရာ့ဆရာဝန်တွေတောင် သတိမပြုမြို့ကြဘူး။ အဲဒီပို့ မပြုစေအောင်လို့ အောက်ပါးစပ်ကော် ပေးမော်တော့ဘဲနဲ့ ပိုက်အပြင် အရေးပြားကော် အောက်မျိုးထဲကို တိုက်ပိုက် ပိုက်တို့ဆေး တော်ပေးထားတယ်။ သုံးမေးနှစ်ကြောရင်တော့ တော်ခဲ့လေ့လေ့လော်ပဲ။ အဲဒီပိုက်ကို PEG Percutaneous Endoscopic Gastrostomy (PEG) လေ့လေ့တော်တယ်။ အဲဒီပိုက်ကော်ထဲ အသုံးလုပ်ထားတဲ့ အာဟာရရည်ကို အော အဲမြို့ဆေးတို့နှင့်ထည့်ဆည်ပေးရတယ်။ အဲဒီအာဟာရတွေကိုချက်တဲ့ကိုစိုက်တော့ ခုပြားတဲ့ Dietician ဆွဲက တွေက်ပေးရတယ်။ ပါးစပ်က အရသာခံတဲ့ကိုစွဲစွဲ ပြတ်ကရော၊ ဘာမှ မလို့တော့ဘူး။

ကိုမြှင့်စော်

ကျွန်တော်တို့လူမျိုးဆိုရင်တော့ နေ့စိုင်မယ်မထင်ပါဘူးဟျာ၊ ဘယ်လောက်ပဲ အာဟာရ ပြည့်ပြည့် ပါးစပ်ကတော့ ချို့ချို့ချုပ်ချုပ်လေးစားချင်တာပဲ၊ လက်ဖက်လေးတို့၊ ငါးပိုရည် လေးတို့၊ မှန်ဟင်းခါးလေးတို့မှ မစားရရင် စိတ်ဆင်းရတဲ့နဲ့ မြန်မြန်သေမှာပဲ။

ဒေါက်တာစော်စီ:

ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်တယ်ဟျာ၊ ကျွန်တော်လည်း သူတို့ကိုကြည့်ပြီး အဲည့်တယ်။ ဒါပေမဲ့ တရာ့လည်း ပါးစပ်က နည်းနည်းတော့ စားကြတာပါပဲ၊ အာသာပြေရုံပဲ။ အမိုက အာဟာရကိုတော့ ပိုက်ကော် ထည့်တာပဲ။

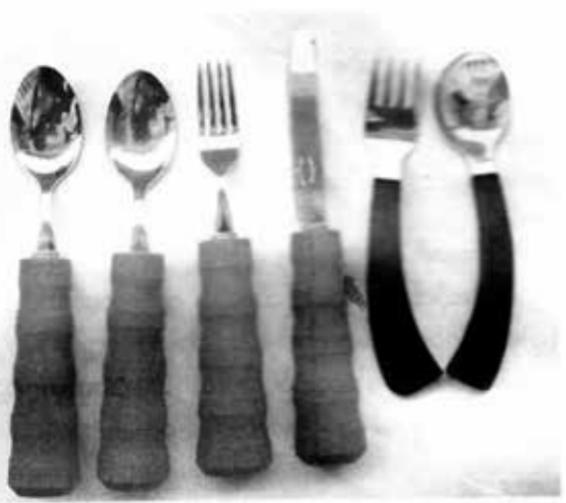
ကိုသုရမြှင့်စီ:

တခြားကုသမ္မတတွေဆက်ပါဉီး၊ အခု ဆရာဝန်ရယ်၊ Physiotherapist ရယ်၊ Speech and Language Therapist ရယ်၊ Dietician ရယ် (င) မျိုးရှိပြီ။

ဒေါက်တာစော်စီ:

နောက်ပညာရှင်တစ်မျိုးက အနည်းဆုံး တစ်ကိုယ်ရေး ကိစ္စကိုအတတ်နိုင်ဆုံး ကိုယ့် ဘာသာကိုယ် ပြန်လုပ်နိုင်ဖို့ သင်ပေးတဲ့ Occupational Therapist ခေါ်တဲ့ အခြေခံ အလုပ် အကိုင်သင်ပြပေးတဲ့ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်တွေလည်း ရှိတယ်။ ဆရာဝန်တော့ မဟုတ်ဘူးနော်။ သူတို့တာဝန်က လုမှနာတွေဟာ အနည်းဆုံး ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ပျက်နာသစ်

နိုင်အောင်၊ အိမ်သာတက်
မြို့သာတ်၊ သန္တရှင်းရေးလုပ်
နိုင်အောင်၊ ကော်ဖီ ဖျော်
သာက်နိုင်အောင် သင်ပေး
တယ်။ ပစ္စည်းကိုရိုယာ
အကုတွေတော့ သုံးရတာ
ပဲ။ ဥပမာ လက်တွေ
ချွေးကောက်နေတဲ့သူတွေ
အတွက် သူတို့နဲ့ကိုက်ညီး
လဲ စွန်းကောက်ကောက်
ခေါ်၊ ခက်ရင်းကောက်
ခေါ်ကိုတွေ့လည်း ရှိရှုပါ။
အဒါတွေသုံးတတ်အောင် သင်ပေးတယ်။

ဘိလတ်

တော်တော် စိတ်ရှည်လက်ရှည်နိုင်တဲ့ လုမ္မီးတွေပဲ။

ဘိမြိုင်တော်

အေးလေ၊ အုံသွစ်ရာကြီး၊ သေခါမှု သေခေါ်၊ မသေခင် မနက်ထိကို ဖွံ့ဖြိုးလျှော့တဲ့
သဘောပဲ့။

ကိုသုရမြိုင်ဦး

ကျွန်ုတ်တို့ မြန်မာလူမျိုးတော့ ဂုဏ်ယ်များ၊ ဒီမှာတော့ ကဲတရားပဲချို့ပြီး လွယ်ဝါယ်
နှုန်းတော်လျှော့ရင်း သေမယ့်ရှုက ထိုင်စေနေနောက်ကြတာ။

ဒေဝါက်တာဆေး

အေးဗျာ၊ တကယ်အတုယုဇ္ဈိုကောင်းပါတယ်။ ခုန် ပြောတာ ငါးပိုးရှိသွားပြီ။ ပြီးတော့
Social Worker ဆိတ်တလည်း ပြုစုစုအပိုင်းမှာ ပါလာသေးတယ်။ သူကတော့ အဲဒီ အော်ဦး
ကြီး၊ အမယ်ကြီး ဂိုလ်အတွေ အေးရုံဆင်းရင် အိမ်မှာ တစ်ယောက်တည်း အဆင်ပြနိုင်ဦး
အိမ်တိုင်ရာ ရောက်လိုအပ်တာ စီစဉ်ပေးရတယ်။ ဥပမာ-ဆောင်ကြောင့်ထို့ပဲအိမ်သာများ
မထိုင်နိုင်ဘူးဆိုရင် ဘို့ထိုင်အိမ်သာ လုပ်ပေးရတယ်။ Meal on Wheel ဆုံးပြီး စားစရာ
အသာအတွက် အိမ်တိုင်ရာရောက် ပိုပေးရတယ်။ ချက်ပြုတ်ရေးကို သူမျိုးက အွှေသာအတွက်
သိပ်လိုအပ်တဲ့ လူတွေကို ချက်ပြုတ်ပေးတဲ့အထိ လုပ်ပေးရတယ်။ အဲဒီကိုနှုန်းတွေအတွက်
သူမှာ ငွေကြေးသုံးခွဲ့၍ Department of Social Security (DSS) မြန်မာလုပ်တော့ လုမ္မ
သူတွေအားအဖွဲ့ပဲ့။ အဲဒီမှာ တင်ပြတော်းခဲ့ရတယ်။ ဒီမှာလို့ နှစ်ခု လုပ်ချို့ပြီး ဆောင်းမနေရုံး
ဒီနှစ်မနက်တင်ပြရင် ညာနဲ့ Bank Account ထဲ ငွေဝင်သွားတော့ပဲ။

ပအေးကျင်ခါဂိတ္တနာစွဲ:

ကိုဝင်:ကိုကို

သူတို့ တိုင်းပြည်က ချမ်းသာတာကိုး၊ ကိုယ့်ဆီမှာတော့ ဘယ်လုပ်နိုင်မလဲ။

ကိုကိုကျော်

လုပ်ရင်လည်း ဂါလာနာဆီ မရောက်ဘဲနဲ့။

ဒေါက်တာစွဲ:

ထားလိုက်ပါတော့၊ ကိုယ်လည်း ဘာမှတတိနိုင်တာ မဟုတ်ဘူး။ မောက်ဆုံးနဲ့ပါတ်
ကြုံမှာ ပါဝင်တာကတော့ ခရစ်ယာနဲ့ဘုရားကြီးတွေပဲ၊ သူတို့က အပတ်စဉ် အေးရုံကို လာပြီး
တော်ဆုံးကြတယ်။ ဒါကိုလည်း ပြုစွာကျသတဲ့အဲလို့ဗဲမှာ ထည့်သွင်းစဉ်းစားကြတယ်။ စိတ်ခိုင်း
ဆိုင်ရာ ကုသမ္မတနဲ့မျိုးပေါ့။

ကိုပြုတော်

သူတို့မျိုး သာသာအောင်အုပ်စုတွေလား အကျိုးမြှုပ်နှံရောက်တဲ့ သားသမီးတွေလော့။

ဒေါက်တာစွဲ:

သူတို့ထဲ့ခံတော့ မရှိကြဘူး။ အသက်ကြီးရင် ဒီလို အိုသွားပြီး ဂါလာနှုန်းရင် ဒီလိုပဲ
အမျှမျှဆိုတာ သူတို့ လက်ခံထားတဲ့ သဘာဝတရားပဲ။ ကိုယ့်အလုပ်ညွှန်ကျရင် ဒီလိုပဲဆိုတာ
သိပြီးသား။ မိဘလုပ်တဲ့သူကလည်း သားသမီးက ပစ်ထားရကောင်းလားလို့ မတွက်ဘူး။
ဒါပစ်ထားတယ်ရယ်လိုလည်း မဟုတ်ဘူး။ ထဲ့ခံလိုဖြစ်မြှုပ်နှံကြပြီ တစ်နှစ်
တစ်ခါ ခရစ္စမတ်လောက်မှာတော့ မိသားစု ဖြန့်ဆုံးကြတယ်။ သားသမီးက
တာဝန်မယ့်တော့ အနီးရှုကပဲ တာဝန်
ယူရတယ်။

ကိုဝင်:ကိုကို

ဒါတော့ ကွွန်တော်တို့ဆိုမှာ အချား
ကြီး သာတယ်ပျုံ၊ ပုံချွေသာသာစေလေ
ထဲ့ခံဆိုတော့ ရေစုန်လောက် အရှင်
မပြင်းတော် ရေဆန်လေးတော့ ရှိက
သေးတယ်။

ကိုပြုတော်

ရုပ်ရှင်ကြော်ပြုမြှုပ်နှံပြီး စုန်ရေ
တို့ ဆန်ရေတို့။

ဒေါက်တာအစိုး

မောက်တစ်ခု၊ ဟိုမှာ အောင်သက်ကြီးရွယ်ဖို့ ဂိုလ်နတွေ အဆင့်ကျမ်းမားပါ၏ ပြုစုကာသပေါ် Day Care Centre (DCC) ဆိုတာ ရှိသေးတယ်။ မှန်တိုင်း ဒီယောက်တွေ၏ လုပ်ခုပ်တင်ကားနဲ့ လူညွှန်ပတ်ခေါ်ပြီး အော် (DCC)မှာ ချထားတယ်။ အောင်မှာ အဆင့်မြတ်တဲ့ ကိုတွေ့ လောက်နှင့်ခန်းတွေ လုပ်ရင်း တစ်နောက်ကြောင်း ဂိုလ်နတွေ၏ အောင်မြတ်တဲ့ အချင်းချင်းလည်း အထူးပေါ်လည်း ပြုစုမှုပြုတယ်။ အားလုံး တရားအားသန်တဲ့ လုပ်တွေအတွက် တစ်ပတ်ကောင်း အဆင့်မြတ်တဲ့ အောင်မြတ်တဲ့ တရားသာတယ်။ ညောက်မှာ ကားနဲ့ပြုခို့ ပေးတယ်။

ကိုရိုကျော်

ပျော်စရာတောင်ကောင်းနေပါလား။ ပိုကာနိုင်းအပြုံးအဖွဲ့အစည်း အဘိုးကြီးနဲ့ အဘွားကြီးအတ်လမ်းတွေ ဖြစ်ကုန်းရှိုံးသော်

ဒေါက်တာအစိုး

ရှားရှားပါးပါး တစ်ခါတေလာ အတ်လမ်းအပြုံးအဖွဲ့အစည်း ဂိုလ်နတွေ အဘိုးကြီးတွေဆိုပေမဲ့ တရာ့လဲ ပွဲတစ်ဆုပ်နှင့်တဲ့ အုပ်စုပါအယေသာရှိနဲ့ အုပ်စုပါ လုပ်တွေ၊ စိတ်အပန်းပြုပြီး နေရာအလေးတွေ ရှိုံးသော် သိကောင်းရှု သောင့်နဲ့ တိုက်နှုန်းမပတ်သက်ပါဘူး။ ခွဲခြားဆိုတို့ရတဲ့ အုပ်စုအဖွဲ့အစည်း ရှိုံးသော် အောင်မြတ်တဲ့ နေရာများတွေ တို့ဖွင့်ပြုလုပ်ထားပေးတဲ့ Game Centerရှိုံးသော်။ Bingoလို့ပေါ်တဲ့ Game Centerတွေဟာ သူတို့ ဂိုလ်နတွေအတွက် ဖွင့်ထားတာ။

ကိုလတ်

ဟာ..ကိုစေ လုပ်ပါဦး။ ဂျွှန်တော်တော် လေဖြတ်ချင်သလိုလို ဖြစ်နေပြီး

ကိုပြုင်၍၎င်း

ရတယ်လေ၊ ကျော်သူတို့ နာရေးကူညီမှုအသင်းကို ဖုန်းဆက်ပေးမယ်။

ကိုလတ်

ဖွင်း..အဘ ပါးစပ်ပုပ်ကြီးကို ဘိယာနဲ့ ပလုတ်ကျင်းလိုက်စမ်း။

ဒေါက်တာအစိုး

အောင်ညာရှင်ပေါင်းစုံဟာ ဂျွှန်တော်ဟို Sullyဆေးရှိမှာ အပတ်စဉ် အားဇာမန်ကိုပို့ဆောင်းအပေါ်လုပ်ရတယ်။ လုပ်ခုပ်တင်ကားနဲ့ အုပ်စုပါအပ်းအပေါ်လုပ်ရတယ်။ လုပ်ခုပ်တင်ယောက်ချင်းစီး တိုးတက်မှု ဆုတ်ယုတ်မှုတွေကို ဂျွှန်တော်က တာဝန်ခံဆရာဝန်အမောင့် ဖြစ်စဉ်ဖွင့်ဆွေးနွေးရတယ်။ အောင်မှာ ဂျွှန်တွေပညာ ရှုံးတွေကလည်း ကိုယ်နဲ့ ဆိုင်ရာဆိုင်ရာ အခြေအနေတွေကိုပြောပြီး လုပ်ရမယ့်ကိုတွေ့ကိုပြုပြီး ဖြစ်တယ်။

ပြည်တွင်ခေါက်တောင်စီ:

သက်တစ်းကုန်ပြီး
နွေလား ဥပုသံ
သသနိုင်တဲ့
ပို့ဘတ္တော်ကိုတော့
လျှပ်ပျော်နေဖို့ကြတယ်။
တကယ်တော့
သုတေသနပြုပြစ်
အချိန်ကလေးက
ဘမူးကျွန်တော့ဘူး

ကိုသုရမြှင့်စီ:

ကျွန်တော်တို့ တစ်ခါမှ မစဉ်းစားမိတဲ့ကိုစွေ့ပေးပေးခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်သာတတ်နိုင်ရင် အဲဒီလိုမျိုး ဆေးရုံးတစ်ခု ဆောက်မယ်ဗျာ။ အဲဒီ Procedure တွေလုပ်မယ်။ အဲဒီလိုမျိုး ဟညာရင်တွေ ရှာမယ်ဗျာ။ မရှိသေးရင်လည်း နိုင်ခြားကို ပညာသင်လွှတ်ပြီး အဲဒီဆေးရုံးမှာ အလုပ်ခဲ့မယ်။

ခေါက်တောင်စီ:

လောလောဆယ် အနီးစပ်ဆုံး ဆေးရုံးကိုပြောရင် တော့ ဦးလှထွန်းရဲ့ “မေတ္တာရိပ်မွန်” Hospice က ဒီသဘောမျိုးပါပဲ။ ကွာတာကလော့ လုန်ဝါပါ။ ဦးလှထွန်းကလော့ ကလော့ ကင်ဆာရောဂါခြောင့် နောက်ဆုံးအချိန်ရိုင်းကလေးကျွန်တဲ့ လုန်ဝါတွေကို စိတ်အေးချမ်းသာနဲ့နေနိုင်ဖို့ အကောင်းဆုံးပြုစပေးတဲ့ ဆေးရုံးသဘောမျိုး တည်ထောင်ပေးထားတာ၊ အလုန်ကို မွန်မြှင့်ပြုပြီး အကျိုးရှိတဲ့ လူ သာ့၏ အေး နတ် သာမူ၏ လုပ်ငန်းတစ်ခုပါပဲ။ ရှုံးလက္ခဏာ အဲဒီ ဦးလှထွန်း မေတ္တာရိပ်မွန်အကြောင်း ကျွန်တော်နည်းနည်း ပြောဦးမယ်။

ကိုကိုကျော်

တကယ်မလုပ်ကြလိုပါ အစ်ကိုရယ်။ မဖြစ်နိုင်စရာတော့ မရှိပါဘူး။ ကိုယ့်တိုင်းပြည်ရဲ့ ဂိုလာနတွေနဲ့ ကိုက်ညီမယ့် ပြုစုံကုသမ္မတ အများကြီးလုပ်လိုပါတယ်။ ဒီလိုမျိုး ဂိုလာနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အရွယ်စုံတွေ ဒီမှာအများကြီးပဲ။ စိတ်ဆင်းရဲ့ ကိုယ်ဆင်းရနဲ့ အိုးရာပေါ်မှာ နှစ်ပေါင်းများစွာနေကြရရှာတယ်။ မသေမချင်း ဆိုသလိုပေါ်လေ။

ကိုသုရမြှင့်စီ:

ဒီလိုလုပ်ပေးနိုင်ရင် ၈၀၁မျှရှုံးတွေအနဲ့ သိပ်ကို အကျိုးရှိမှုပဲမော်။ ရှင်ရက်နဲ့ သေများတဲ့ဘဝကို ပြန်ပြီး အသက်သွင်းပေးလိုက်သလိုမျိုး ဖြစ်သွားမယ်။

ကိုဝင်းကိုရှိ

ကျွန်တော်အမြင်တော့ ဒီလိုသက်ကြီး ရွယ်အိုး ဂိုလာနတွေမှာ အလိုအပ်ဆုံးကတော့ မေတ္တာတရားပဲ။ ကိုယ်ကျွန်းမာရေးကတော့ သိပ်လုပ်လို့ မရတော့ပေမဲ့ စိတ်ချမ်းသာရေးအတွက် သိပ်အရေးကြီးတယ်။

ကိုသုရမြှင့်စီ:

သိပ်မှန်တာပေါ့ အမြောက်ကြီးရယ်။ ကဲ ကျွန်တော်တို့ အေးလုံးမှာ မိအိုး ဖုန်းကြတယ်ဗျာ၊ ဘယ်သူ မိဘနားမှာ တစ်မောက်နှစ်ဖြုံး ဖေးဖေးမမ စကားပြောဖူးလဲ။

အကုန်သည်ဖြစ်စေ မနေသည်ဖြစ်စေ ကိုယ့်စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ သားသမီးရေးတွေနဲ့ တစ်နေကုန် ပတ်ချာလည်နေကြတော့ ဒီသက်ကြီးဆုံးအိမိဘတွေအတွက် အချိန်မပေးနိုင်ဘူး။

အိမ်နှင့်။

အင်း...တွေးကြည့်တော့လည်း ဟုတ်ပါတယ်၊ ကျွန်တော်တို့မှာ တစ်နှာ တစ်နှာ ကိုယ့်သားရေး၊ သမီးရေးတွေပဲ အာရုံစိုက်နေကြတော့ မိဘအတွက် အချိန်မပေးနိုင်တော့ဘဲ လျှော့လျှော့သလို ဖြစ်နေတယ်။ ကျွန်တော်အမေဆို ပဲခဲ့မှာ အသက်(စုစု)နှစ်ရှိုပြီ။ အမြတ်ညျှေး သွားမကြည်နိုင်ဘူး။ ဒီလိပ် (၂)လ(၃)လနေမှ တစ်ခေါက်လောက်ရောက် ဖြစ်တယ်။

ဒေါက်တာရေး။

လူတော်တော်များများဟာ လူသက်တစ်း အများကြီး ကျွန်သားတဲ့ သားသမီးတွေကိုစွဲ အတွက်ပဲ အာရုံစိုက်နေကြတယ်။ မူကြောခိုလည်း မူကြောအလျောက်၊ ဒေါ်ရင်စိုင်းကျောင်းမှာ ရရှိ၊ နိုလာကျော်မြှင့်ဆီမှာ ရရှိ၊ ILBCထားဖို့၊ အတန်းကျောင်းကြီးတက်ရင်လည်း ဒရု(၁)တို့၊ ဘိဒီးဒီ တိတိစီ ဝင်ခွင့်ရရှိ၊ ဆယ်တန်းဂုဏ်ထုံးများများနဲ့ အောင်ရရှိ၊ ကျောင်းကောင်းထားဖို့၊ ဒါတွေပဲ အာရုံများနေတော့ သက်တစ်းကုန်ပြီး နှေ့လား၊ ဉာဏ်း၊ သော်မြှင့်တို့ မြှင့်တော်တွေပဲ အာရုံကလေးက ဘာမှုမကျွန်တော့ဘူး။

သွားမြှင့်း။

ဂိုလာနှစ်ဘတွေကို အမှတ်တမဲ့ နေခဲ့မိကြတဲ့ သားသမီးတွေ ဒီစကားရိုင်းလေးကို တတ်မြှင့်ရင် ကောင်းမှာပဲ။

ကိုဝင်းကိုကို

ကျွန်တော်တို့ အားလုံးလည်း တစ်ခိုင်းမှာ ဒီလို မြှေတုန်း လက်တုန်း၊ ခါးကိုပိုး၊ နားမကြားတဲ့ ဂိုလာနာဝကို မလွှဲမသွေ့ရောက်ကြရမှာပဲလေ။ တဗြားရောက်တစ်ခုနဲ့ စောစောမသေ ခုံရင်ပေါ့။ အဲဒီအချိန်ကျရင် ဒီစကားရိုင်းလေးကို ပြန်သတိရနေမြှင့်းမယ်။

ပြောကျင်ခါဂိုဏ်စောင်ရွက်မှု

ကိုယတ်

သက်ကြီးချယ်အို ဂိုဏ်တွေအတွက်တော့ ဟုတ်ပါပြီ။ အသက်ငယ်ငယ်နဲ့ ဂိုဏ်ဖြစ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လေးတွေအတွက်ရော ဘာတွေ လုပ်ပေးလဲ။

ဒေါက်တာစောင်ရွက်မှု

ကျွန်ုတ်လုပ်ခဲ့တဲ့ Sully ဆေးရုံမှာတော့ သက်ကြီးချယ်အို ဂိုဏ်တွေပဲ ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အသက်ငယ်ငယ်နဲ့ ဂိုဏ်ဖြစ်နေတဲ့လူတွေအတွက်လည်း ပြန်လည်ပြရှုနှစ်းထောင်တဲ့ အစီအစဉ်တွေ သူများကြိုးရှိပါတယ်။

နှစ်ဦးလျှော့

အသက်ငယ်ငယ်နဲ့ ဂိုဏ်ဆိုတာ ဘယ်လိုကောက်တွေ ဖြစ်လဲ။ ဥပမာလေး လုပ်စ်းပါ့၏

အသက်ငယ်ငယ်မှု

ပြုပေါ်တွေ၊ ကျွန်ုတ်အသျိုးထဲမှာကို ငယ်ငယ်နဲ့ ဂိုဏ်ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ယောက်ရှိတယ်။ နှစ်ယောက်စင့်တဲ့ ကျွန်ုတ်နဲ့ ညီအစ်ကိုတစ်ဝါးကဲ တော်တယ်။ သူတို့ချင်းလည်း ညီအစ်ကို တစ်ဝါးကဲပဲ။ တစ်ယောက်က လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်(၂၀) ကျော်လောက်ကတည်းမှာ နိုလ်ကြီးဘဝနှစ်ဦးလျှော့၊ ပထုံးဘက်မှာ ရန်သူက ကျောက်ရှိ ဓာတ်ထိုးလိုက်တာ၊ ကျောရိုးအစုံးကြောမကြိုး တိုင် ပြတ်သွားတယ်။ လူလည်း တစ်ခါတည်း အရှပ်ကြိုးပြတ်ပဲ။ အဲဒီဇွဲကာစပီး ဒီဇွဲအထိ လမ်းလည်းမလျောက်နိုင်တော့ဘူး၊ ဆီး၊ ဝမ်းသွားတာလည်း မသိတော့ဘူး၊ ယန်းလည်း သေသွားတယ်။ ဖြစ်တုန်းက မိန့်မရတာ တစ်လကျော်ပဲရှိသေးတယ်။ သားသမီးတောင် မရသေးဘူး။ မိန့်မက ဒီဇွဲအထိ ယောက်းအပေါ် သစ္ဓာရိရှိပြရှုပြီး ပေါင်းနေရာပါတယ်။ အလုပ်သင် (၁၀)က နိုလ်ကြီးနိုးဝင်းနိုင်ဆိုတာ၊ အခု ရွှေပြည်သာများနေတယ်။ Wheel Chairလေးကို လက်နဲ့တွန်းပြီး ရွှေများရတယ်။ တကယ်ကို ဂိုဏ်ပုဂ္ဂိုလ်အစစ်ပေါ့။ ဖြစ်တုန်းက အသက်နှစ်ဆယ်ကျော်လေးပဲ ရှိသေးတယ်။

ကိုယတ်

နောက် ဂိုဏ်တစ်ယောက်ရော...။

ဒေါက်တာစောင်ရွက်မှု

မောက်တစ်ယောက်ကတော့ အစ်ကိုဝါးကဲ၊ ကိုမိုးကုလားဆိုတာ၊ ပဲခွဲးညားငိုင်း၍ ၁၄ လမ်းမှာ နေတယ်။ လူကုလည်း နည်းတဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးမဟုတ်ဘူး။ ပေါင်(၂၀၀) ကျော်တယ်။ သူလည်း Rheumatoid Arthritis ခေါ်တဲ့ အရိုး၊ အဆစ်ပျက်တဲ့ရောက်ဖြစ်ပြီး ခြေလက်တွေ ကောက်ကျေးပြီး လုံးဝ သုံးမရတော့တာ။ အင်တရွှေတ်ဆွဲပြီး သွားရတယ်။ နေတာက လေးထပ်အပေါ်ဆုံးမှာ ရေချိုးခဲ့း၊ အိမ်သာက မြေညီထပ်မှာ ရေချိုးခဲ့း၊ အိမ်သာတက်ချင်ရင် အဲဒီဖင်တရွှေတ်ဆွဲကြီးအတိုင်းပဲ၊ လေးထပ်ကနေ လျေားခါးအတိုင်း တရွှေရွှေ

ဆင်းရတယ်။ ပြန်တက်တော့လည်း ဒါ အတိုင်း
မှာက်ပြန် ဖင်တရာ့ပွဲ တစ်ထစ်ချင်း ပြန်
တက်ရတယ်။ နည်းတဲ့ ဒုက္ခ မဟုတ်ဘူး၊ သူ့
လိုကြီးကလည်း တော်ရှိလဲ တွေးလို့မရွှေ့ဘူး။
သူလည်း အေး ဂိုလာနာဝနဲ့ နစ်ပေါင်း ၂၀၆၅၃
ကြာပြီ။

ကိုလတ်

အဖြစ်ဆိုးလျချည်လား၊ စိုးဝင်းနိုင်နဲ့ ကို
ခိုးကုလားခဲ့။

ကိုသုရပြုင်း

ဒါဆို အစ်ကိုတို့မျိုးရှိုးက ဂိုလာနာအမျိုးပေါ့။

အကိုက်တာဇ်း

ဟုတ်သလိုတောင်ရှိတယ်။ အခုအဖောကလည်း အောင်ရာထဲမှာ လျော့ကာ သာ နှစ်ကျွဲ့
သွားပြီ။ အောက် အမွှာက်ကာ။ အမှာ့သာက်မှာလည်း ရှို့သားတယ်။ ရုပ်စရာဝါယဉ်း အကျင်း
သမားစရာလည်း ကောင်းပါတယ်။ အော့ ပုံး ဆုံးတိုင်းထဲမှာပဲ ဥက္ကလာ သဝေးအောက်မှာ
ထင်ပါတယ်။ အမှာ့အဒေါ် အပျို့ကြီး ၂ယောက် နေကြုတယ်။ ဘယ်အိုးအောင်မှုလည်း
မထားဘူး။ လည်ပင်းညွှန်သွားမှာစိုးလို့။ တစ်ယောက်က ခါးကုန်းတယ်။ ရှုနှုန်းတာတွေ
နည်းနည်းမဟုတ်ဘူး။ သူမှာက်စီရောက်ညွှန်ကြည့်လိုက်ရင် သူဇ္ဈားအောင် တန်ဖြေးချက်ပဲ့
အော့ မျက်မြှင်နဲ့ ခါးကုန်းဂိုလာနာ အသွေးကြီး ၂ယောက် တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်
အပြန်အလှန် အမိုးသပ်ပြုရင်း နစ်ပေါင်းများစွာ နေလာခဲ့ကြတာ၊ တစ်နှေ့တော့ ခါးကုန်းကြုံက
အင်သေပါလေရေး။ အော့မှာ မျက်မြှင်က တစ်ယောက်တည်းနေလို့ မဖြစ်တော့ ကျွန်းတော့
အမောက်က အေးမျိုး တွေ့တိုင်ပင်ပြီး တူမတစ်ယောက်အော်မှာ ထားတယ်။ အသွေးကြီးက
အထုပ်ကလေးရှိနေလို့ တော်သေးတယ်။ ဒါတောင် ကျွန်းမာရေးက ကောင်းနေတော့
တဖြည်းဖြည်းနဲ့ အော်အိမ်က ပြုရှုလာတယ်။ မျက်မြှင် အဖွေးကြီးကလည်း ကျွန်းမာရေးတော့
လှုစိုက်သား။ ရေးကြီးလိုက မနက် Exercise ၁၂၂၄၄၊ လာရင် သူက လိုက်လုပ်တာပဲ
မှာက်ဆုံးတော့ ပြည်က တူမတစ်ယောက်အော်မှာ ဆုံးသွားရှာတယ်။

ကိုဂိုဏ်

ကိုလတ်ကြီးလည်း အော်လို့ဘဝ ရောက်သွားမယ်။ အထုပ်ကလေး ဘာလေး စုထားခိုး

နှုပြုင်း

လောလောဆယ် ထုပ်စရာတော့ပုံးစုံစတ်ပဲ ရှို့မယ်။ တကယ်ပြောတာ ကိုလတ်၊ မိန့်းမ
ယူချင်လည်း မိဘဆီကအမွှာ လက်ဖြန့်တောင်းပြီး အထုပ်ကလေး စုထား၊ တော်ကာ
မှာက်မြှင်ကြီးလို့ ဖြစ်သွားမယ်။

ပြောကျင့်ခါဂိတ်အစိုး

ကိုလတ်

စိတ်ကြိုက် မတွေ့သေးလို့ စောင့်နေတာ၊ လျှောမရှည်ကြတဲ့၊ ကိုယ်ဟာကိုယ် သားကျွေးမှု၊ မယားကျွေးမှု ကောင်းကောင်းရှာထားကြ၊ နောင်မှ သားသမီးတွေရှုရှင်ကဲ့၊ ဘိုးဘွားရိုပ်သားမှာ နေနေရှိုးမယ်။

ကိုဝင်းကိုကို

ဘိုးဘွားရိုပ်သားမို့ သတိရှတယ်၊ အဲဒီဘိုးဘွားရိုပ်သားမှာ အခု ဆေးရုံဖွင့်ပြီဆို၊ ဘိုးဘွားက သတ်းစာမှာ တွေ့လိုက်တယ်။

ဒေါက်တာအစိုး

ဟုတ်တယ်၊ ပြီးခဲ့တဲ့လ နိုဝင်ဘာလ၊ (၆)ရက်နေ့က ဘိုးဘွားရိုပ်သားထဲမှာ ဘိုးဘွားဆေးရုံတဲ့အဲ ဖွံ့ဖြိုး၊ ခုံတဲ့ (၁၂၀) ဆုံး ဆေးရုံပေါ့၊ ပစ္စည်းတော့ သိပ်အစုကြီး၊ မရှိသေးဘူး၊ မာာန်း၊ တဗြိုင်းတဗြိုင်း၊ ကျွန်းဓမ္မဘားရုံတဲ့ Sully(ဆော်လီ)ဆေးရုံလို့ ဂါလာနဲ့ ဘက်စုပြစ် ကုသံယူနှင့် အော်လုံးတွေ့ဖြစ်တယ်၏ လုပ်ယူရင်ရမှာပေါ့။ လောလောဆယ်တော့ ရိုးရိုး၊ သတ်းတွေ့အတွက်တော့ သိပ်ကောင်းတာပေါ့မျှား။ ကျွန်းတော်တောင် အဲဒီမှာ ပုံမှန် ဖို့က ဒါနဆေးကုပေးမယ်လို့ စာရင်းသွင်းထားသေးတယ်။ ကျွန်းတော်ဆရာ စိုလ်ချုပ်ကျော်ဝင်းကေတော့ ဒီဆေးရုံ မဖွင့်ခိုက်တော်းက ဘိုးဘွားတွေ့ကို ပုံမှန် ဆေးကုပေးနေတာ။

ကိုသူရမြှင့်ဦး

အပြင်က သက်ကြီးရွယ်အိုတွေ အဲဒီဆေးရုံတက်လို့ ရလား။

ဒေါက်တာအစိုး

လောလောဆယ်တော့ လက်မခံသေးဘူး၊ ဘိုးဘွားရိုပ်သားရှုရှင်ကြတဲ့ အဘိုး၊ အဘွားများအတွက်ပဲ ရည်ရွယ်ထားတာ၊ နောင်တစ်ချိန် ခွဲစည်းပုံ ပြည့်လာရင်တော့လည်း မပြောတတ်ဘူး။

ကိုမြှင့်တော်

ပြုတ်စွာဘုရား ဟောတဲ့ အိုး နာ၊ သေ မှာ အိုနဲ့ နာနဲ့ ပေါင်းသွားတော့ ပိုခိုး တာပေါ့။ သေဖို့ ပိုနီးသွားတာပေါ့။

ကိုသူရမြှင့်ဦး

တကယ်တော့ တော်ခတ်ကြောက် စရာ ကောင်းပါတယ်။ ကျွန်းတော်တို့၊ အားလုံး အခု အသက် ငွေ နဲ့ ဤဝကြား

၏ဖြူပြီ။ နောက် ၂၂၊ ၃၀ ဆုံး အဲဒီ ဘဝရောက်ပြီ။ ပြီးတော့ အိမ်တစ်အိမ်မှာ ဂါလာနုတို့၏
တစ်ယောက်ရှိရင် တစ်အိမ်လုံးမှာ ၀နံထုပ်ဝန်ပိုးပဲ။ တတ်နိုင်လို့ လူငွေးထားနိုင်ရင် တော်
သေးတယ်။ ဒါတောင် အဲဒီလူရှားတွေကလည်း ဂါလာနုတွေကို ဘယ်လောက်စိတ်ရှည်ကြမှုလဲ။

ကိုယ့်ကျော်

ဟုတ်တယ်။ အတော်များများတော့လည်း ရေရှည် မတတ်နိုင်ကြပါဘူး။ ကိုယ့်မိသားစု
နဲ့ပဲ အလူညွှေကျော်မြှုပ်ရတာပါပဲ။ ပဲခူးက ကျွန်ုတော်ကြီးတော်ဆို လူကြီးနှင့် လဲနေတာ
(၈)နှစ်လောက်ရှိပြီ။ သေလည်း မသေဘူး။ ပြန်လည်း မကောင်းတူး။ လူကြီးနာဆိုတော့
လည်း ဘယ်ပြန်ကောင်းနိုင်ပါမယဲ။ ဆီး၊ ဝစ်းကလည်း အိပ်ရာပေါ်မှာပဲ ထွက်တယ်။
အဓာတ်း နှစ်တစ်ယောက်ရှားထား သေးတယ်။ ကြောက်ဘူးလည်း မတတ်နိုင်တော့ဘူး။
Special Nurse ကလည်း ဆေးတိုက်တာလောက်၊ ရေဖတ်တိုက်တာလောက်ပဲ လုပ်ချင်
တယ်။ ဆီး၊ ဝစ်းတော့ မကိုင်ချင်ဘူး။ ပြန်ကောင်းစရာတော့လည်း မရှိပါဘူး။ သတိကတော့
ရုသလိုလို၊ မရသလိုလိုနဲ့။ ဒီလိုပဲ ခေါင်းညီတ်၊ ခေါင်းခါ့နဲ့ အိပ်ရာထဲ လဲနေတာပဲ။

ကိုမြင့်လော်

Bed Sore(ကျော်ပုံး) မထွက်ဘူးလား။

ကိုယ့်ကျော်

ဘယ်နေမလဲ၊ ငါးနေရာလောက်တော်ရှိတယ်။ ဒီလိုပဲ ဟိုဘက်၊ ဒီဘက် တွန်းလုပ်း
ပေးမော်ရတာပဲ။ ခေါင်းအုံး သေးသေးလေးတွေ လုပ်ပြီး လိုက်နှစ်သားရှုတယ်။ ဒါလည်း
မရပါဘူး။ ပေါ်က်တာပါပဲ။ သိပ်ကြီးမသွားအောင်လိုပဲ ထိန်းပေးသားရှုတာပါပဲ။

ဒေါက်တာအေး

အဒါ နာတာရှည် ဂါလာနုပုဂ္ဂိုလ်ပြုစုံကုသခြင်းမှာ အရေးကြီးတဲ့ကိုစွဲတစ်ခုပဲ။
အဲဒီ ကျော်ပုံးဟာ တော်တော်ကြောက်စရာကောင်းတယ်။ ခုနံပြောတဲ့ ပိုလ်ကြီး စိုးဝင်းနိုင်
ဆိုရင် (Bed Sore) နဲ့ကို ဆေးရုပ်မှာ သုံးနှစ်ကျော်လောက်ကြာသွားတယ်။ အထကို
လိုက်စားသွားတာ လက်သီးဆုပ် တစ်ဆုပ်စာလောက် ဂလိဏ်ပေါက်ကြီးနဲ့ ကျော်းမှု
ကြီးကို အတိုင်းသားမြင်ရတယ်။ သူမှာ ကိုယ်အောက်ပိုင်းလုံး ဘာခံစားမှုမှာ
မရှိတော့ ပိုပြီး ဆီးသွားတာပေါ့။

ကိုလတ်

ဘာခံစားမှုမှာ မရှိတာ နာတာလည်း မသိတော့ဘူးဆိုတော့ ပိုမကောင်းဘူးလား။

ဒေါက်တာအေး

အဲဒီလို ခံစားမှုလုံးဝမရှိတာပေါ့။ အာရုံကြောစတွေအားလုံးလည်း သေကုန်တော့
အနာကြီးဖို့ ပိုလွယ်တယ်။ ဥမှာ -နာလိုနာမျိုးမသိတော့ အနာပေါ် အကြောက်း ဖြစ်ပို့စော်
ကြောင့် အနာလိုဖိုးတာပေါ့။ အခု ကျွန်ုတော်အဖေမှာလည်း အဲဒီလို Pressure Point

ပြည်တွင်တော်တော်မှု:

ဖြစ်တဲ့ မြို့ပြည်းရှိုး၊ တင်ပါးရှိုး၊ ခြေမျက်စီ အဲဒီနေရာတွေမှာ Pressure Sore လေးတွေ ပါက်နေလို့ အမြဲသတိထားပြီး သေးမှန်မှန် လို့ ပေးနေရတယ်။ ကျွန်ုတော်အစ်ကို ကိုယ်နှစ်း က ရေမွှေရာ (Water Mattress) တစ်ခု ဝယ်ပေးထားပြန်တော့လည်း ကျောအေးတယ်ဆိုပြီး ကောင်းကောင်း မအပိုပျင်ပြန်ဘူး။

တို့သုတေသနပြင်းစီး:

အဲဒီ Bed Sore မဖြစ်အောင် ကာကွယ်လို့ မရဘူးလား။

ဒေါက်တာဓလိုး:

ရုံတော့ရုပ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သိပ်ကြောလာရင်တော့ ကုရခက်လာတယ်။ နှစ်ကြောလာတာ နှုန္တူ Bed Sore အနည်းငြားများတော့ ပေါ်တတ်တယ်။ အပြုအစုကောင်းလွန်းရင်တော့ သတ်သာတာပေါ့။ အနိုက ကတော့ အိပ်ရာထဲမှာပဲ များနေတဲ့လို့ ကောခဏ Position ပြုတော်ဆရာတယ်။ ဒီကြောင်းကြော်ပြီးဆိုရင်တော့ Bed Sore မဖြစ်တော့မယ်။ အဲဒီ အူနှုန္တူအာရာ၌ Spiri ကအသေး ဖူနှုန့်ပြတ် Anti - bedsore cream လို့ ပေးရတယ်။ သို့မှတ်တော်ဆရာတဲ့ သို့မှတ်တော်ဆရာတဲ့ ဒီအိုးတာပေါ့။ ထို့နှင့်တဲ့ ဂိုလ်နှုန်းရင်တော့ မကြောလာ ထိုင်ပေးရတယ်။ ကျွန်ုတော်အဖော် ညျမှေတိုင်း Wheel Chair ပေါ် မတင်ပေးပြီး အိမ်ရှေ့တွန်းထဲတဲ့ပေးရတယ်။ တစ်နှစ်မှာ တစ်ခါ နှစ်ခါလောက် Wheel Chair နဲ့ ချေပိုကြားရှားကို ပိုပေးတယ်။

ကိုဝင်းကိုကို

အစ်ကိုအဖော် ဘာဖြစ်တာလဲ၊ လေဖြတ်တာလား။

ဒေါက်တာဓလိုး:

မဟုတ်ဘူး။ ကျိုးပေါင်းရောဂါကြောင့်ဖြစ်တာ။ အခု ကျွန်ုတော်တော် အဖော်မျိုးရှိုး လိုက်ပြီး ကျိုးပေါင်းရောဂါ အတော်ဆိုးနေပြီ။ အဲဒီ ကျိုးပေါင်းရောဂါမှာ အရှိုးကျိုးပေါင်း အတက်ကလေးတွေထွက်လာပြီး အာရုံကြောတွေကို မိမိတာပေါ့။ အဲဒီ လည်ပင်းကျိုးပေါင်း တက်တာ အသက်ကြီးတဲ့လဲ တော်တော်များများမှာတော့ ဖြစ်တာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ သူလို့ ရောဂါဆိုးတဲ့လဲကတော့ ရှားပါတယ်။ ညာဘက် ခြေလာက်တွေ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ အားနည်းလာတယ်။ ပြီးတော့ ဘယ်ဘက်တွေပါ လိုက်လာတယ်။ ဘုရား ရုံနှစ်လောက်တွန်းက ခွဲဖို့လုပ်သေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခွဲလိုက်ရင် ကောင်းသွားနိုင်သလို့၊ ခွဲလိုက်မှ အခန့်မသွှေ့လို့ အာရုံ ကြောမကြီးထိုးသွားရင် ပိုဆိုးမှာစိုးလို့ မခွဲဖြစ်ဘူး။ အခုတော့ အိပ်ရာထဲမှာပဲ လေ့တာ ဆယ်နှစ်လောက်ရှို့သွားပြီး လူက ကျွန်ုတော်တွေအားလုံး တစ်ကိုယ်လုံးအကောင်းပဲ မှတ်ညာက်ဆိုး ကျွန်ုတော်ထက်တော် ပိုကောင်းချင်သေးတယ်။

ဂိုလတ်

ဆီး၊ ဝမ်းကျေတော့ရော့။

အော်တာဇ်:

သီး၊ ဝမ်းက တစ်ခါတလေ ထိန်းလှ့မရဘူး။ သီးသိပ်သွားချင်ပြီဆိတ္တနဲ့ အိပ်ရာပေါ်မှာ သီးထွက်သွားတတ်တယ်။ ဝမ်းကျတော့ ပြောင်းပြန်။ ညျှစ်အားမရှိတော့လို့ ဒီတိုင်းသွားလို့ကို မရတော့ဘူး။ အိပ်ရာပေါ်မှာ ဝမ်းထွက်တော့တော့ နည်းပါတယ်။ ဒီအပြင် ဝမ်းမသွားနိုင် လို့ ဝမ်းသွားခါန်းရင် အမေက လက်အိတ်စွဲပြီး စမြင်းတုံးတွေကို နှိုက်ထုတ်ပေးရတယ်။ ရှုံးက စမြင်းတုံးတွေ ရှင်းသွားပြီဆိုမှ နောက်က ဝမ်းက အဆင်ပြေသွားတယ်။ အမေက အဖွဲ့ကို လွန်ခဲ့တဲ့ (၁၀)နှစ်လောက်ကတည်းက ဒီနှစ်အထိ ဝမ်းသွားခါန်းတိုင်း စမြင်းတုံးတွေကို နှိုက်ထုတ်ပေးရတယ်။

ကိုယတ်

အဲဒါ ကိုင် လုပ်မပေးဘူးလား၊ ကိုယ့်မိဘ ကိုယ်လုပ်ပေးရမှာပါ။

အော်တာဇ်:

အမှန်တကယ်ဝန်ခံရရင်တော့ မလုပ်ဖြစ်သွားလို့ဘဲ ပြောရမှာပဲ။ တစ်ခါတလေ ဘယ်သူမှ မရှိတဲ့အခါမျိုးဆိုရင်တော့လည်း ဝင်လုပ်ပါတယ်။ အခု အိမ်မှာခေါ်တော့ အော် ကောင်လေးလည်း ရှိုံးဆိုတော့ သူတို့ပဲ လုပ်နေကြတော့လည်း ကိုယ်လည်း သက်သာသလိုပဲမေ့ လိုက်မိတာပါပဲ။ က ကိုလတ်ဆိုရင်ရော ကိုယ့်အဖေ အော်လို့ ဖြစ်နေရင် လက်အိတ်စွဲပြီး စမြင်းတုံးတွေ နှိုက်ထုတ်ပေးမလား။

ကိုကိုကျော်

ဒီမှာ စားသောက်နေတာလည်း အာနာကြိုးး၊ ပျို့တောင်လာဖြူး

ကိုယတ်

အဲဒါကိုက တရားမရှိတာဘဲ။ အုံ စားထားတာတွေ မနေက်ဖြစ် ဘာဖြစ်သွားမလဲး စဉ်းစားကြည့်စစ်း။

ကိုကိုကျော်

ဘာဖြစ်ဖြစ်လှာ၊ လောလောဆယ်ကော့ စားလို့ အရသာရှိ ရင်ပြီးတာပဲ။ အဲဒီ ညျှစ်တိုး ညျှစ်ပတ် ကိစ္စတွေ ရပ်ကြတော့။

အော်တာဇ်:

ကျွန်ုတ် အော်လို့မှာ အလုပ်လုပ်များ ကျွန်ုတ်တော်ရဲ့ အပေါ်က သမာဆတော်ပြုး ကျွန်ုတ်တော်ကို မေးခွန်းတော်စုအသေးမှု။

အေဆာက္ခဒါနတင်နိုး

'What is the noblest invasive procedure is Medicine' ဆေးပညာမှာ
ခန္ဓာကိုယ် အဖြင့်ကနေ
အတွင်းကို ရှုန်းပြီးလုပ်ရတဲ့
လုပ် ငွေးတွေထဲမှာ အဖြင့်
မြတ်ဆုံးဟာ ဘာလဲ 'တဲ့'
ဘယ်ရမလဲ ကျွန်ုတ်က
အမှုကို ပြီးမြင်လိုက်ပြီး
'Manual evacuation of
faeces' ပေါ့။ 'စမြင်းတဲ့'

များကို လက်ဖြင့်နှိမ်တွတ် ဖယ်ရှားခြင်း 'လို့ ဖြေလိုက်တယ်။ ဟုတ်လည်း ဟုတ်တယ်လေ။
ကျွန်ုတ် ဘာပဲလုပ်ရလုပ်ရ။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ စအိုထဲက ဝဲးတွေကို နှိုက်ထုတ်ပေး
ရတယ်ဆိုတာ ဘယ်သူလုပ်ချင်မလဲ။ အော်လို့ ဖြေလိုက်တော့ Dr. Gladys Tinker က
ရုတ်တရက် အုံအားသင့်သွားတယ်။

ကိုကိုကျော်
ဘာမြစ်ငို့ပဲ သူကရော စမြင်းတဲ့ တစ်နေလို့လား။

ဒေါက်တင်နိုး

ပေါက်ကရတွေ။ ဘယ်က စမြင်းတဲ့ တစ်ရမှာလဲ။ အကောင်းကြီး၊ အသက် (၅၀)နှစ်
လောက်အချွဲယ်မှာ ကားကို ကိုယ်တိုင်မောင်းပြီး နားခွဲလှလှကြီးနဲ့ မိတ်ကပ်တွေ လုမေ
အောင်လိုးပြီး သွာက်လက်လှပလိုက်တာမှာ။

ကိုကိုကျော်
အဲဒါဆို ဘာလို့ အုံအားသင့်ရတာဟုနဲ့။

ဒေါက်တင်နိုး

သူ့စိတ်ထဲမှာရှိတဲ့ အဖြော့ မတူဘာ၊ သူ လုံးဝ မစဉ်းအားထားမိတဲ့ အဖြေတစ်ခု
ဖြစ်နေလို့ပေါ့။ သူ့ရဲ့အဖြေက ရုတ်တရက် အသက်ရှုရှုပြုပြီး သတိလမ်းသဲလှမှာကို
ပါးစပ်ချင်းတော့ပြီး အဆုတ်ထဲ လေမှုတ်သွင်းပေးရတာကို ပြောတာတဲ့။ ဘယ်လောက်
စွဲစရာကောင်းလဲ။ ဘယ်သူ ဘယ်ဝါမှန်းမသိတဲ့ လူကို ပါးစပ်ချင်းတော့ပြီး လေမှုတ်ပေး
ရတာ။

ကိုလတ်
မိန့်းကလေးချောချောလေး ကိုယ့်ရှေ့မှာ အော်လို့ ဖြစ်ပါစေဥာ်။

ဒေါက်တာဇာဌး

ရောဂါက စံ။ ဆက်ပြေားဦးမယ်။ အဲဒီ မထင်မှတ်တဲ့ အဖြော့သွေးတော့ သူ တအား သဘောကျေသွားတယ်။ ငါ တစ်ခါမှ အဲဒီလို မစဉ်းစားမိဘူးတဲ့။ ဗျာစရာလုပ်ငန်းချင်း အတုတု၊ စအိတ်က ဝမ်းတွေ့နှိုက်ထုတ်ပေးရတဲ့ ကိစ္စက ရှိပြီး မြင့်မြတ်တယ်တဲ့။ ပြီးတော့ ဗျာနှင့်တော်ကို မင်း ငါနဲ့ နောက် (၆)လ သက်တမ်း ဆက်လည်ပေးဦးဆိုပြီး နောက်ထပ် (၆)လ အလုပ်ဆက်ခန့်တော့တာပါပဲ။

၅၇

မိဘကို ပြုစုစောင့်ရောက်ရတဲ့အကျိုး လက်ငင်းခံစားရတာပေါ့။

ဒေါက်တာဇာဌး

ဟုတ်တယ်။ ဟိုမှာ အလုပ်တစ်နေရာရနှိုက် တော်တော်ခက်တယ်။ ကျွန်ုတ်တော်လုပ် လျှောက်ထားတဲ့ အားလုံးကိုးပဲ။

၅၈

တကယ်တော့ ကိုစေ့ အမေကို ပို့ပြီးလပေးလောင်းယူယော် လုပ်ပေးနေရတာ မဟုတ်လား။ ကိုစော် လောပါး

ဒေါက်တာဇာဌး

ဘယ်ကိစ္စမဆို လေပဲ အရေးကြီးတယ်လေ၊ သဘောအပါး၏

၅၉

ကျွန်ုတ်အောက်တိုဘာလ (၈)ရက်နေ့သော တိပိဋကတ်းထဲမှာ ဦးလှုစွန်း မေတ္တာ နို့မွန်အကြောင်း တွေ့လိုက်တယ်။ ကမ္မားပထမဆုံး Hospice Day The World First Hospice Palliative Care Day (၇)နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်ကျင်းပတဲ့ အခမ်းအနားလေ။ အဲဒီ ဦးလှုစွန်း မေတ္တာနို့မွန်ဟာ ဘယ်လိုလူမှာမျိုးတွေ့ထားတာလဲ။ ဂိလာနဲ့တွေ့အတွက် ဖွံ့ဖြိုးထားတာလား။

ဒေါက်တာဇာဌး

အရင်ကတော် ကျွန်ုတ် အဲဒီအကြောင်း နည်းနည်းပြောခဲ့သေးတယ်လေ။ ကြာမီးသလောက်တော့ အဲဒီ ဦးလှုစွန်းဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးရဲ့သမီးလေးက ကင်ဆာနဲ့ ဆုံးသွားတော့ ကင်ဆာရောဂါသည်တွေ့ကို ကိုယ်ချင်းစားပြီး အဲဒီ ကင်ဆာရောဂါအမျိုးမျိုးခံစားနေရတဲ့ ဝေဒနာရှင်တွေ့အတွက် နောက်ဆုံးအချိန်မှာ အကောင်းဆုံးပြုစုံ ဖွင့်ပေးထားတဲ့ အေဒီ သဘောအဖျိုးပါပဲ။ လူသားချင်း စာမျက်နှာ အဲဒီကင်ဆာရောဂါဝေဒနာရှင်တွေ့ရဲ့ နောက်ဆုံးကျွန်ုတ် အချိန်ပိုင်းလေးမှာ စိတ်ပိုင်း၊ ရုပ်ပိုင်းခံစားရတဲ့ ဝေဒနာသည်တွေ့ကို အကောင်းဆုံးသက်သာမှုရအောင် စေတနာအပြည့်အဝနဲ့ ဖော်မောင့်ရောက်ပေးတဲ့ နေရာပါပဲ။

အေသာက္ခနာဂါရတာအစိုး

ကိုကိုကျော်

ရုပ်ရှင်၊ ဂိုဏ်၊ အဆိုတော်တွေ သွားပြီးတော့ အားပေးသွေးဖြေကြတာတောင် ကျွန်ုတ်
မရှစ်ပေးထဲမှာ တွေ့လိုက်သေးတယ်။

ဂိုလတ်

အဲဒီလူတွေကို ဂိုလာနဲ့ သတ်မှတ်လို့ရလား။

အေသာက္ခနာဂါရတာအစိုး

အဲဒီလို့တော့ သတ်မှတ်လို့ မရဘူးပေါ့။ ဂိုလာနဲ့တော်တော့ အဲဒီလို့ လောလော
လတ်လတ် အသက်အန္တရာယ်ရှိတဲ့ ရောက်ချိုးခဲ့လားနော်တာတော့ မဟုတ်ဘူး။ နာဘာဘုည်
မသန့်မစွမ်းပေးမှာနဲ့လားနေရတဲ့သွေးရယ်။ မသန့်စွမ်းတော့တဲ့ သက်ကြိုးဆွယ်အိုတွေကိုပဲ
အနီကျင်ပြောချင်တာပါ။

ကိုသွားမြှင့်လိုး

အဲဒီဆိုရင် အခု မသန့်မစွမ်းပြေးပွဲ ပြောင့်ပွဲမှာ ပါမေတဲ့ လူတွေကော ဂိုလာနဲ့တွေပဲလား။

ကိုသွားမြှင့်လိုး

အဘာကလည်း ပြေးပွဲ ပြောင့်ပွဲဝင်ပါတယ်ဆိုမှ ဂိုလာနဲ့ဟုတ်ပါမလား။ အဘာနဲ့တောင်
ပြောင့်ပြေးလို့ရသေးတယ်။ ဒါနဲ့ စကားမစပ် အဲဒီလိုးလွှာတွေနဲ့မေတ္တာရိုပ်မွန်မှာ ဘယ်လို့ ကင်ဆာ
ရောက်သည်တွေပဲဖြစ်ဖြစ် လက်ခံသလား။

အေသာက္ခနာဂါရတာအစိုး

လူမှာတိုင်းတော့ လက်ခံမှာပါ။ ကျွန်ုတ်လည်းအတိအကျတော့ သိပ်မသိဘူး။ ဒါပေမဲ့
အမိကာကတော့ ငွေကြားချို့တဲ့ပြီး စွမ်းပါးတဲ့လူတွေကို မေတ္တာစေတနာရှင်တစ်ယောက်
အနေနဲ့ ကျည်ဖေးမတဲ့ သဘောပါပဲ။

ကိုဝင်ကိုကို

ချမ်းသာတဲ့လူကျတော့လည်း ဘယ်သွားချင်ပါမလဲနော်။ နောက်ဆုံးအချိန်မှာ ကိုယ့်
မိသားစုနဲ့အတူနေပြီး စိုင်းဝန်းပြုစုတာပဲ ခံချင်ကြမှာပေါ့။

ကိုကိုကျော်

ဟုတ်ပါတယ်။ ကျွန်ုတ် ညီမဝမ်းကွဲတစ်ယောက်ဆိုရင် သွားအဖေ အစာအိမ်ကင်ဆာ
ဖြစ်တော့ စင်ကာပူ Mount Elizabeth ဆေးရုံမှာ သိန်းပေါင်းမြောက်မြားစွာ အကုန်ခံပြီး
သွားကုတယ်။ ဒါပေမဲ့ မရပါဘူး။ ဟိုမှာ (၄)လလောက် ဆေးကျပြီး ဒီ ပြန်ရောက်လာတုံး
ဆုံးသွားတာပဲ။ အလို့ တတ်နိုင်တဲ့ လူတွေကျတော့လည်း ညီးလွှာတွေနဲ့မေတ္တာရိုပ်မွန်ကို
ဘယ်သွားကြမလဲ။ သွားအဖေက ဗုဒ္ဓကယာကို ဘုရားဖူးသွားချင်တာ သူ အလုပ်မအားလုံး မပို့
လိုက်နိုင်ဘူး။ သွားယောက်ရှုံးကိစ္စ၊ ကလေးတွေကိစ္စနဲ့ ရွှေပ်နေလို့။

၅၇၈

အောင်ပေါ်လေ။ မိဘကိစ္စက ယောကျွုံး
လောက်တော့ ဘယ်အရေးကြီးပါမလဲ။

၅၇၉

အသက်ကြီးလာတဲ့ လူအိမိလာနဲ့ မိဘ^၁
တွေဟာ သားသမီးတွေက တဖြည်းဖြည့်
အနားမကပ်ကြတော့ မြေးတွေကို အစားထိုး
ချုပ်ကြပြန်ရော၊ မြေးတွေက ငယ်သေးတဲ့
အခါကတော့ အသိုးအဘွားများ ကပ်ပေါ့
တဖြည်းဖြည့်ကြီးလာတော့ လူအိမိစော်နဲ့
တယ်ဆိုပြီး မကပ်ကြပြန်ဘူး။ အဲဒီမှာ
အတိုးကြီး၊ အဘွားကြီးတွေက နောက်ထပ်
မြေးလာတဲ့ မြေးအသစ်ကို ပြောင်းချစ်ရ^၂
ပြန်ရော၊ ဒီလိုနဲ့ပဲ လူအိမိတွေရဲ့ သံသရာက
လည်းနေတာ။

၅၈၀

အမြောက်ကြီးပြောမှ ကျွန်ုတ်ကိစ္စတစ်ခု သတ်ရတယ်။ အဲဒီလို့ သားသမီးက အနား
မကပ်ရဲ့ မကဘူး။ အစာတသတ် လက်သစ်ကိစ္စတစ်ခု။ တော်တော်ကို ရင်နာစရာကော်း
ပါတယ်။ ကျွန်ုတ်စိတ်ထဲမှာ ဒီဇွဲထိကို အဲဒီကိစ္စ စဉ်းစားလိုက်ရင် ရင်နာဘူးပဲ။
ဒီးလုမောင်ဆိတဲ့ အသိုးကြီးတစ်ယောက်ဟာ တစ်ရက်မှာ ကျွန်ုတ်တို့ အေးရဲ့ရောက်
လာတယ်။ အဆုတ်ကင်ဆာနဲ့။ ဒါပေမဲ့ လောလောလတ်လတ်ဘာမှ သေစရာ မရှိသေးဘူး။
အဆုတ်ထဲက အသားစယူပြီးစစ်တဲ့ အဖြတောင် မရသေးဘူး။ အဖိုးကြီးက တိုက်တိုက်
ဆိုင်ဆိုင် အစာအိမ်ပေါက်သွားတယ်။ အရေးပေါ် ခွဲရရှိဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒါကို ကာယကုရှင်
အဘိုးကြီးက ခွဲချင်တယ်။ သူ့သမီးနဲ့ သမက်က မခွဲဘူး။ မခွဲရင်တော့ မူချေသေမယ်
ဆိုတာလည်း အထင်ထပ် ရှုင်းပြတယ်။ သမီးနဲ့သမက်က ပြန်ခေါ်မယ်လုပ်တယ်။ အသိုး
ကြီးကလည်း မခွဲရင်သေးမယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်တော့ ခုတင်ပေါက်စာ ငါ့ကို ခွဲပေးကြပါလို့
သမီးနဲ့ သမက်ကို တောင်းပန်ရှုတယ်။ နောက်ဆုံး ငွောကြီးအက်အခဲ ဖြစ်မှုစိုးလို့
ကျွန်ုတ်က နှစ်သောင်း၊ ရန်ကုန်အေးရုံးကြီးက ရင်ခေါင်းကြွောနာက သမားတော် ဒေါက်တာ
ရည်ရွယ်နိုင်က တစ်သောင်းလှုပြီး ခွဲဖြစ်အောင် အာပေါက်မတတ် ချောလိုက်၊ ခြောက်လိုက်
နဲ့ ပြောမှ ခွဲဖို့ သဘောတူတယ်။ အဲဒါနဲ့ ခွဲစိတ်ဆောင်ကို ဈွှေပြီး ခွဲတော့ ခွဲဖြစ်တယ်။
ဒါပေမဲ့ ခွဲပြီးပြီးချင်း နာရီပိုင်းလောက်မှာကို ဆေးရဲ့က လက်မှတ်ထိုးပြီး ပြန်ခေါ်သွား
တယ်။ လမ်းမှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဟိုပြန်ရောက်တာနဲ့ဖြစ်ဖြစ် သေမှာပေါ့။ သမီးအရင်းနဲ့ သမက်
လက်ချက်ကြောင့် မသေသင့်ဘဲ သေရတာ၊ တကယ် ကျွန်ုတ်ကိုယ်တွေ့အဖြစ်အပျက်
ပါ။

ပြဿနာအကြောင်းအရာများ

ဝေဒနာရှင်သမဂ္ဂပည်
ကိုယ်က
ဘုရား ယဉ်စံနှင့်
လုပ်ကိုင်ပေးတဲ့လျှောကွ
ပြုပြင်လုပ်သမဂ္ဂပည်
ကြောက်ရနဲ့
သူရှိယ်တိုင်လည်း
လူထားမှာ နှောင်စိတ်
သို့ထောကာ

ကိုပြုင့်လောင်

တော်တော်ရှင်းတဲ့ သမီးနဲ့ သမက်ပဲပျော်။ ဒီလိုလူမျိုးတွေ
အပေါ် ဖို့ခို့ဖော်ရတဲ့ ဂါလာနဲ့ တွေဆိုရင် စော်သောတာကမှ
ကောင်းဦးမယ်။

ကိုသုရပြုင့်လို့

အိမ်တစ်အိမ်မှာ ဂါလာနဲ့တစ်ယောက်ရှိရင် တစ်အိမ်လုံး
အလုပ်များတယ်။ သူရဲ့တစ်ကိုယ်ရေတစ်ကာယ ကိုစွဲတွေ
လုပ်ပေးဖို့။ သိုး ၀၉းကိုစွဲပါ ဖြစ်လာရင်တော့ ပိုမိုးပြီး။
ကျွန်တော် တစ်ခါ ဒါက်သီးဘက်မှာ စွေးဖွဲ့တယ်။ အိမ်စုတဲ့စုတဲ့
တစ်လုံးထဲမှာ လေပြုပြီး အိမ်ကြီး လဲနေတာ၊ တစ်ကိုယ်လုံး
ပဲတွေချွဲနေတာ အပ်ချေစရာတောင် မရှိဘူး။ ရှိတဲ့ မိသားစုက
လည်း အောင့်သာကိုဖို့ ရှာနေရတာနဲ့ သူကို ဘာမှုလုပ်မယ်နှင့်
ဆော်ဘူး၊ ပြောတော်လည်း လူပို့၊ မိသားစုကို သက်သက်ချွဲကျွဲ
လေနေတဲ့ရွှေနှင့် ပြောလာတယ်။ မိသားစုကလည်း ဖြောဖြန့်သောသွားရင်အေးတယ်လို့ စိတ်ထဲ
ထင်လာတယ်။ ဝေဒနာရှင်ခများလည်း ကိုယ်က ဘာမှ မလုပ်နိုင်၊ လုပ်ကိုင်ပေးတဲ့ လူတွေ
ပြုပြင်လုပ်မှာလည်း ကြောက်ရနဲ့ သူကိုယ်တိုင်လည်း လူဘဝမှာ နေချင်စိတ် မရှိတော့ဘူး။

ကိုဝင်းကိုကို

ဒါဆို တကယ်လို့ အဲဒီဂါလာနဲ့ကို ကိုအေပြောတဲ့အတိုင်း စနစ်တကျပြုစုစုတဲ့ စနစ်တို့၊
အေးရုံတို့ရှင်း ဒီ ဂါလာနဲ့အတွက်ရော့၊ သူအိမ်သားတွေအတွက်ပါ အကျိုးရှိမှာပေါ့။ ဂါလာနဲ့
တစ်ယောက်ကို ပြုစုစုသပေးတာဟာ အိမ်တစ်အိမ်လုံးကိုပါ ပြုစုစုရောက်တဲ့သော
ဖြစ်သွားသလိုပဲ။

ကိုကိုကြော်

အောင်ကိုပြောတဲ့ ဘိုးဘွားရိုပ်သာဆေးရုံကို များများ ရိုင်းဝန်းပုံပိုးပြီး ဘိုးဘွားရိုပ်သာမှာ
နေတဲ့ ဘိုးဘွားတွေတင်မကဘဲနဲ့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းနဲ့ကိုက်ညီတဲ့ ဂါလာနဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုပါ စနစ်တကျ လက်ခံကုသပေးနိုင်ရင် တော်တော်ကောင်းမယ်နော်။

ကိုပြုင့်လောင်

ဘိုးဘွားရိုပ်သာ ပျော်ပွဲခွင့်ပွဲက ဒီဇင်ဘာလဆန်းဆို အမြဲတမ်း ကျင်းပတယ်။ အဲဒီမှာ
အလျော်ငွေကောက်ပြီး အေးရုံကို ပုံပိုးပေါ့။ တချို့ အဲဒီပျော်တွေပြီး ညျတွင်းချင်း အဆင်ပြုသွားတဲ့
စုတွဲတွေကလည်း ဘိုးဘွားရိုပ်သာကို ပြန်ကျော်ရှုံးဆပ်ကြရင် ရှစ်ပုံငွေတိုးပွားလာမှာပေါ့။

အောက်တော်

အဘပြောတာနဲ့ လူမှုမယ့်လူတွေတောင် လက်တွေနဲ့ကုန်းမယ်။

ကိုသုရပြုခိုး

ဘိုးဘွားရိပ်သာမှာ တစ်နှစ်စာ ထမင်းဟင်းသွေးတွေ့နှုံးက အဲဒီမှာ ရေးထားတဲ့ သံစောလက္ခာလေးတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်လိုက်ရတယ်။ ‘~~မြန်မာ့ရှင်းစွဲ~~’ ပြစ်သည်၊ ငါတူညီး။ ဂါလာနှစ်ရွာ အောင်မြန်မာ့ရှင်းစွဲ သော်လည်း အများလုတ္တု မှတ်စေ သော်’တဲ့။

ကိုဝင်းကိုကို

ဂါလာနှစ်ရွာပုဂ္ဂိုလ်ပြစ်ရင် မြတ်စွာဘုရားကို ပြစ်တော်ဆိုလို့ သတေသနပေါ့။

ကိုလတ်

တရာ့၊ မှတ်စွာဘုရားကိုလာနှစ်ရွာတွေ ပြန်ကောင်းဖို့ မျှော်လင့်ချက်မရှိတော့ဘဲနဲ့ ဝေဒနာကို ခံစားခိုးသက်သက်ပဲ အသက်ရှင်နေရာတဲ့လွှာတွေကို ကိုစေ ဟိုတစ်ခါက ပြောခဲ့တဲ့ စကားပိုင်း ထဲကလို ညင်သာစွာ ဘဝိုင်းပေးလိုက်ရင် မကောင်းဘူးလား။

ဒေါက်တာဆော့

ကိုလတ်အလုပ်ညွှန်ကျမှုပဲ ကွွန်တော် လုပ်ပေးတော့မယ်။ အခုလုပ်ရင် ဆရာဝန်မှတ်ပုံတင် အသိမ်းခံရပြီး ကိုလတ် အလုပ်ညွှန်တော့ မလုပ်ပေးနိုင်မှာဖို့လို့။

ကိုဝင်းကိုကို

တစ်ခါတလေ ကွွန်တော်လည်း အဲဒီအကြောင်း ခေါင်းထဲရောက်ပါတယ်။ ကွွန်တော် ဝိုးစား~~ကြည့်တာ~~။ အဲဒီ Euthanasia ဆိုတဲ့ ကိစ္စကို လုပ်ကြဖို့ တရားဝင်ခွင့်ပြုတဲ့နိုင်ငံ တွေမှာပဲဖို့ပါတော့။ အလုပ်ခံရတဲ့ ကာယက်ရှင် နေရာက ဝိုးစား~~ကြည့်ရင်ရော~~။ လူဆိတာ ကိုယ့်ဘဝက အသက်ရှင်နေတဲ့ အချိန်ကလေးကို တစ်မိန့်လည်း တစ်မိန့်ပဲ၊ တာနှစ်းထား မက်မောက်တာပဲ။ ဘုရားသမိုင်းရေအင်တစ်ခုမှာ ဖတ်ဖွဲ့တယ်။ ချေးပိုးထိုးကောင်ကလည်း သူချေးပိုးထိုးဘဝမှာ သာယာကျော်နေတာပဲ။ အစစာရေရာ အသိဉာဏ်နဲ့ ပြည့်စုံတဲ့လွှာဘဝကို ပို့ပြီး မက်မောက်တာကြမှာပဲ။ အဲဒီကို ဒီလူနာဝေဒမာခံစားရတာ မ~~ကြည့်ရှင်း~~ဘူးဆိုပြီး Euthanasia လုပ်တာ တရားမျှတမူ ရှိပါ့မလား။

ဒေါက်တာ ဆော့

ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ဒီကိစ္စက ကဲ့မှာမှာ ဒီဇွဲထိ ပြင်းခုန်နေကြတာပေါ့။ နေက်တစ်ခုက်အားလုံးကို ~~ကြိုတုန်း~~ သတိပေးချင်တာတစ်ခုရှိတယ်။ ဒါလည်း ဆေးတွေသိသိတဲ့ သူသိသိတဲ့ စာသင်ရင် တပည့်တွေကို အမြတ်များ ထည့်ပြောနေကျစကားပါ။ သတိလစ် နေတဲ့ လူမှာတစ်ယောက်ရှေ့မှာ ဒီလူနာ မကြားနိုင်ဘူးဆိုပြီး မပြောသင့်၊ မပြောအပ်တဲ့ စကားတွေ အမှတ်တမ္မာ မပြောမိဖို့ကိစ္စ၊ ကိုယ့်ဆွေမျိုးထဲက တစ်ယောက်ယောက်ဖြစ်လာ ခဲ့ရင်ပေါ့။

ပြည်သူ့အကျဉ်းချုပ်တောင်စီမံချက်

ကိုပြင်လေ

ဟုတ်တယ်၊ အဲဒါလည်း သတိထားရမယ်။ ကျွန်တော်တို့ဘာသာ ဒီလူနာသတိလစ်နေတယ်ထင်တယ်။ သူနားထဲ ကြားချင်ကြားနေမှာပါ။

ကိုလတ်

အဲဒါတော် ဟုတ်တယ်မျှ၊ တစ်ခါတော် သေခါနီး လူနာနားကိုကပ်ပြီး တရားခွဲက ကိုဆက်ချွေဖွင့်ပေးတောင် ကျွန်တော် စိတ်ထဲမှာ တစ်မျိုးကြီးပဲ။ သေတော်မယ်ဆိုတာ အတည်ပြုပေးလိုက်သလိုပဲ။

ကိုလတ်တော်

ကိုလတ်အလှည့်ကျရင် မရိုပ်မိအောင် တရားခွဲ မဖွင့်ဘဲနဲ့ ကာရာအိုကေဆိုင်မှာ ကိုလတ် ဆိုမောက်နဲ့နားနဲ့တို့ တို့ ဂုဏ်းတို့ ဖွင့်ပေးထားမယ်။ ဖုတ်လိုက် ဖုတ်လိုက်ကျွန်တဲ့ အသက်ကလေး ကာရာအိုကေ မြိုင်းဆိုမောက်ရင်း ဘယ်အရှုန်တွေက်သွားမှန်း မသိရအောင်။

ဒေါက်တာ ဇန်း

လူနာရွှေမှာ စကားပြောမဆင်မိတဲ့ ကိုစွဲနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကြေကွဲစရာအဖြစ်ကလေး တစ်ခု ပြောပြီးမယ်။ ကျွန်တော်ရွှေမှာတော် ကြိုရတာ။ ကျွန်တော် M.Med.Sc တက်တုန်းက အသည်းဆေးရုံမှာ ခေါ် Posting ကျွန်တယ်။ ဘဇ္ဇာ ခုလောက်မှာ၊ တစ်နှစ်တော့ အသည်းအထူးကုဆရာဝန်ကြီးအခန်းထဲကို လူနာရှင်တွေက ဝင်ပြီး သူတို့လူနာအခြေအနေ မကောင်းလို့ နယ်ကို ပြန်ခေါ်သွားလို့ ခွင့်တောင်းတော့ ဆရာတိကြိုက သူ လူနာကို လာကြည့်မယ်။ ပြီးမှ ဆုံးဖြတ်မယ်ဆိုပြီး လူနာရှင်တွေကို လူနာနား ပြန်ခိုင်းလိုက်တယ်။ ပြီးတော့မှ ကျွန်တော်ကို ခေါ်ပြီး လူနာခုတင်ဆီကို သွားကြတယ်။ လူနာကတော့ မျောနေတာနေပါ။ အဲဒါနဲ့ လူနာအခြေအနေကို စမ်းသပ်ပြီး လူနာရှင်တွေကို ဘယ်ပြန်မှုလဲမေးတော့ ပြည့်တစ်ဖက်ကမ်းကို ပြန်မယ်လို့ လူနာရှင်တွေက ဖြေတယ်။ ဆရာကြီးက ခေါင်းထဲမှာ ခနီးလမ်းကြောမယ့်အရှုန်ကို ခေါ်မှုံးတွေကိုလိုက်ပြီး အမှတ်တမ္မား၊ *အင်း လမ်းမှာတော့ ခံလောက်ပါတယ်။ ပြည့်တစ်ဖက်ကမ်းဆိုတော့ သိပ်မဝေးလှပါဘူး၊ လို့ ပြောလိုက်ပြီးမှ သွေ့စိတ်ထဲမှာ တစ်မျိုးဖြစ်သွားပုံရတယ်။ လူနာများ ကြားသွားသလား မသိဘူး၊ ဆိုတော့ အဲဒါမျောနေတဲ့ လူနာက လက်ကျွန်အားလေးနဲ့ရှုပြီး အသတုတုတုနဲ့။ ကြားပါတယ် ဆရာရည်းလို့ ဝမ်းနည်းကြေကွဲစွာ ပြန်ဖြေခဲ့ရတဲ့ဖြစ်ရပ် ကျွန်တော်ကိုယ်တွေကြိုခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒါသင်ခန်းစာကို ရင်ထဲမှာ ကျွန်တော်အမြဲသိမ်းထားပြီး လူနာ မသိအပ်တဲ့ကိုစွေတွေ ဘယ်လိုအခြေအနေ ဆိုတဲ့ လူနာ၊ သတိလစ်တဲ့လူနာရွှေမှာမှာ ကျွန်တော် မပြောမိအောင် အထူးသတိထားတယ်။ တပည့်တွေကိုလည်း အမြဲသင်ပေးတယ်။ အဲဒါအဖြစ်အပျောက်ကလေးကိုလည်း ပြောပြုတယ်။

ကိုဂိုကျော်

ကျွန်ုတ်တို့လည်း ဒါမျိုးကြံ့ရင် ဆင်ခြင်ဖို့တောပဲ သာရှုဝန်မှ မဟုတ်ပါဘူး။ လူသာမ်္မာ အော်လည်း ကိုယ့်မိသားစု ဆွေချိုးအသိင်းအစိုင်းထဲမှာ ဒီအပြုံ့မျိုးကြံ့ရင် သတိထားပို့ ကောင်းတယ်။

ကိုသူရမြင်းပို့

ကဲ ထုတ်အတိုင်း သန်းခေါင်ကျော်ပို့ မှာက်တားဆွဲလည်း ကျွန်ုတ် ဒီဇူး စကားပိုင်းမှာ အစ်ကို အမိကပြောချင်တဲ့ အကြောင်းအရာအဲ ဒီဝေက စာဖတ်ပရီသတေသနကို အစ်ကို ဘာ Message ပေးချင်တာလဲ။

အောက်တာဖော်း

ကိုသူရရှုယ်၊ ဒီဇူး စကားပိုင်းထဲမှာ ကျွန်ုတ်အောက်ပြာချင်တဲ့ အကြောင်းအရာကဆော့ မာတာရှည် ဂိုလာနဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို တတ်နိုင်သလောက်ပြုစုစောင့်ရောက်ကြပို့နဲ့ အထူးသဖြင့် ကိုယ့်ရဲ့ ဂိုလာနဲ့ ဒီအိုဖနိုတွေကို မရည်ရွယ်ပေမဲ့လည်း အမှတ်တမ္မ လျှော့လျှော့ပေးလို့ သတိထားကြစေချင်တာပါပဲ။ သုတေသန ဘဝန်ဝင်ခို့ မှာ တတ်နိုင်သလောက် မေတ္တာတရားလေးတွေနဲ့ ဖေးမကုညီပေးစေချင်တာပါပဲ။ အဲဒီ အကျိုးကို ကိုယ် အော်လို့ ဂိုလာနာဝရောက်တဲ့အော် ပြန်ခဲ့သူကြောမျှပဲဆိုတာလည်း ယုံကြည့် ပို့လိုပါတယ်။

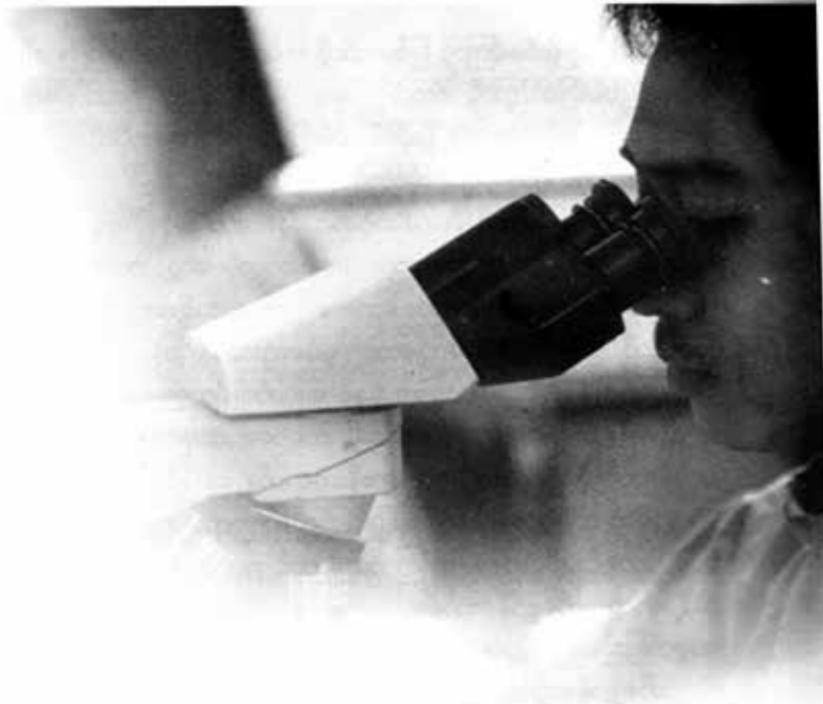
ကိုဂိုကျော်

ကျွန်ုတ် ညီမဝ်းကွဲခဲ့ သူအဖေ ဗျွှောယာဘုရားပျေးသွားချင်တာကို သူကေလည်း ပို့ချင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အလုပ်မအားသေးလို့ အားတဲ့အချိန်နှစ်မယ်ဆိုပြီး အမှတ်တမ္မအိမ်တဲ့ အချိန် အမျှော်လင့်ဘဲ ကင်ဆော့ ဆုံးသွားတော့ မပို့လိုက်နိုင်ဘူး။ အော်ကို နှိုး အမှတ်တမ္မ အိမ်တဲ့အတွက် သူအဖေရဲ့ဆန္ဒကို မဖြည့်စွမ်းလိုက်နိုင်ဘူးဆိုပြီး ဒီဇူးထက်ထိ ဝဲမဲး မဆုံး ဖြစ်အောက်။ အားလုံး သတိပြုနိုင်အောင်လို့ ပြာတာပဲ။ ကဲ အားလုံး ကိုယ့်အိမ်ကိုယ် ချိတက်ကြဖို့ မှာက်တစ်ပတ်သောကြောနွောကျေမှ ဆုံးကြသေးတာပေါ့။ မှာက်တစ်ပတ် ကျေရင်တော့ ထိုင်းဆိုင်ကောင်းကောင်းတစ်ခုမှာ စားကြသောက်ကြရအောင်။

လက္ခဏာ

Globalization ဆိုတဲ့ ဒီနေ့ကမ္မာကြီးမှာလိုက်လို မမိနိုင်အောင် များမလည်းနိုင်လောက်အောင် အဘက် ဘက်က နာရီဝိုင်း နာရီဝိုင်းမှာ တိုးတက်နေပါတယ်။ ကိုယ်က တိုထွင်ဖို့ ဆိုတာ ဝေးရော၊ သူများတိုထွင်ထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေကိုတောင် ကျွန်ုတ်တို့ သေသေချာချာ မသုံးတတ်သေးပါဘူး။ သူများတိုထွင်ထားတဲ့ ကွန်ပျူးတာနဲ့ လုပ်နိုင်စွဲးအား ရုံးဝိုင်နှစ်းဘယ်လောက် အသုံးချုပ် တတ်ပြီလဲ။ တရာ့ကိုစွဲတွေဆို

ရုံးဝိုင်နှစ်းဘယ်လောက်

ပံ့တဗ္ဗိုးဟားကြပလား ?

မူးတောင် မလည်းနိုင်ဘူး။ ဦးပြည်တွေဆက်သွယ်ရေးစနစ်တွေ၊ ကွန်ပျော်တာ အိုင်တိတွေ အရမ်း
တိုးတက်တာလည်း ဘယ်လို့မှ လိုက်မမီနိုင်ဘူး။ ဒါတွေက သက်မဲ့ရှုပွဲလျှင်းတွေအပိုင်းမှာ
တိုးတက်တာ။ အဲဒါထားလိုက်တော့...။

ဒါထက်ဝိုဆန်းကြယ်ပြီး ပိုကြောက်စရာကောင်းလာတာကတော့ ဆေးပညာရုပ်ပိုင်း
ဆိုင်ရာ အုံမခန်းတိုးတက်မှုတွေပါပဲ။ ကြောက်စရာကောင်းတယ်ဆိုတော်ကော့ ကွန်မတော်
အခု အွေးအွေးမယ့် ခေါင်းစဉ်ဘာက်ကို ခွဲပြောတာပါ။ အကောင်းဘက်က ကြည့်မယ်ဆို
လည်း လူအသက်မောင်း သိန်းသုန်းနှိပ်ပြီး ကယ်နိုင်လောက်တဲ့ တိုးတက်မှုတွေလည်း အန္တာ
လိုးပဲ။ ဟိုးရှေးတုန်းက Gene ဆိုတဲ့ ဖုံးရှိုးစီအကိုး ပိုးဝိုးဝါးဝါး အောင်လည်းခြုံ
တယ်။ အဲဒီဇာဂ် ဘာရွေဝါမြော်နှစ်ဇာဂ်ရိုင်းလောက်မှာတော့ ဖုံးရှိုးစီအဲ့ ပတ်သက်တဲ့
သိပ္ပါပညာသာ တဟုန်တိုး တိုးတက်လာတယ်။ အဲဒီမှာ ဘာသိလာသလဲဆိုတော့ လမ်းမြှတ်
ကူးလို့ ကားတိုက်သော့လူ၊ လေယာဉ်ပျော်ကျေလို့ သေစုတဲ့လူ၊ မြန်မာင်အကျယ်ပြောရ
ရင်တော့ ဥပဇ္ဈာဒကက်ကြောင့် သေရတဲ့ကိုစွာတွေကလွှဲလို့ ကျွန်းတဲ့ရောကါနဲ့ သေတဲ့လူတွေ

ပြည်တော်မြန်မာနိုင်ငံ

အားလုံးဟာ မျိုးစိုးပါဒကြောင့် ဖြစ်တယ်လို့ တစ်အပ်ပြာနိုင်လာကြပြီ။ ဒါတောင် မှာက်ပိုင်း မှာ အခါလမ်းဖြတ်ကူးလို့ ကားတိုက်သဲတဲ့လူရဲ့ ဆွဲခုနှစ်ဆက်၊ မျိုးခုနှစ်ဆက် လိုက် ရှာရင် ကားတိုက်သဲတဲ့လူ ရှိဖိုပဲ။ လမ်းဖြတ်ကူးလို့ ကားတိုက်ခံရတာတောင် ပေါ်ဆတဲ့ မျိုးရှိးပါဒဆိတ်တာ ရှိသဲတဲ့ပြော။ အံ့ဩယ်သတဲ့

အခါကန္တ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့်တက်လိုက်တာ အခုခုံး ဗုဒ္ဓဘုရားဟောတွေနဲ့တောင် ရွှေသလိုဖြစ်ကုန်ပြီ။ မူလကတော့ Gene တွေကို လေ့လာတာ ဆေးကုသမှုအတွက်ကို အခြေခံတော်ပါပဲ။ အထိထိလည်း ရေဂါတွေကို ကုသဖို့အတွက် ဦးတည်ဆောင်ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဆင့် သိပ်မြှင့်လာတဲ့အခါကျတော့ ရွှေပြေားလာနိုင်တဲ့ နောက်ဆက်တွဲပြဿနာတွေ ကေလည်း တော်လေ့ကြီးပဲ။ ဘဇ္ဇာရှု စုနှစ် ဖော်ပါရှိလာမှာ ဆေးပညာသမိုင်းရှိ Milestone ပေါ်ခဲ့၏ breakthrough ပေါ်ခဲ့၏ကုန်ဆေးသမိုင်းမှာ ပထမဆုံးအဖြစ် သိုးမလေး ကော်ကောင်ကို ပုံတွေပျော်ပြီး မျှေးပွဲနိုင်ခဲ့တယ်။ ဒေါ်လီတဲ့ အခါမှာက် ကမ္မားတစ်စုံး၊ လျှော့မျှော့တဲ့ သို့ပြောရွှေရှင်တွေ အပြုံးပြုလိုက်ကြတာ ဘဇ္ဇာ ပြုရတဲ့လာမှာ ဟာပိုင်းက သို့ပြောရွှေရှင်အပ်စုတစ်စုက ပြောတော်ကောင် ၅၀ ပုံတွေပျော်နိုင်ပြီလို့ ကြိုးပြာပြန်တယ်။ အခါမှာက် တို့စွဲနှစ်တော်များများကို ပုံတွေပျော်လာနိုင်ကြတယ်။ ဒီနှစ်ထဲမှာပဲ တရာ်ပြည်က ကမ္မားပထမဆုံး ကျွဲ့ကို ပုံတွေမျိုးများလိုက်ပြန်ပြီ။

တို့စွဲနှစ်တွေကို ပျားနိုင်မှတော့ လူလည်းဘယ်ခံနိုင်တော့မလဲ၊ ဟော အခု မှာက်ဆုံး အောင်နိုင်မှာ ပုံတွေမျိုးများမှုကို ဦးဆောင်ရေးတဲ့ ဆေးပညာပါမောက္းတစ်ဦးကို လူပုံတွေမျိုးပျော်ဖို့ ခွင့်ပြုလိုက်ပြီတဲ့။ တစ်ကမ္မားလုံး ကယ်ကိုရှိက်သွားတယ်။ သဘောတူတဲ့လူ ကျွဲ့ကိုက်တဲ့လူ အမျိုးမျိုးပေါ့။ အကြောင်းပြုချက်ကတော့ ဆေးပညာတိုးတက်ရေးနဲ့ လူ အသက် ကယ်တင်ရေးအတွက်ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကြောက်ခမန်းလီလီတွေတော့ ဖြစ်ကုန်ကြပြီ။ ဒါကြောင့် ဒီလမှာတော့

ကျွဲ့တော်တို့ လူကို ပုံတွေ
မျိုးများကြမ်လား ဆိုတဲ့
ခေါင်းစဉ်နဲ့၊ ဆေးပညာ
စကားလုံး ဖွဲ့ဖြစ်ခဲ့ကြပါ
တယ်။ လူတွေပြောင်းပြီး
ဆွဲဆွဲဖို့ ကြီးစားပေမဲ့ အ
ကြောင်းကြောင်းကြောင့်
ရေစက်မကုန်ဘဲ မူလလက်
ဟောင်း အဆွဲသားများ ဖြစ်
တဲ့ ဦးမောင်မောင်လတ်၊
ဦးသုရမြှင့်ဦး၊ ဦးကိုကိုကြော်
(ကုလား)နဲ့ ဦးမြှင့်တော်
(အဘ)တို့နဲ့ပဲ ဆုံးဖြစ်ကြ
ပြန်တယ်။

အောက်တွေအနေး:

က ဒီလတော့ ၂၁ရာစာအစမှာ တစ်ရှိနှိပ်ထိုး တိုးတက်လာတဲ့ ဆေးပညာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အာရင်းသောက်ရင်းဆွေးနွေးကြရအောင်၊ ခေါင်းစဉ်ကိုတော့ လူကို ‘ပုံတူမျိုးပွားကြမဲလား’ လိုပေးထားတယ်။ အဲဒီတော့ လူကို ပုံတူမျိုးပွားသင့်သလား၊ ဒီကိစ္စကို လုံးဝကန့်ကွက် သင့်သလား၊ ကိုယ့်စိတ်ထဲ ထင်ရှာမြင်ရာ ဆွေးနွေးကြပါဉိုး၊ ရန်တော့ ထ မဖြစ်ကြနဲ့ပေါ့။

ကိုယ်တော်

အဲဦးဗျာနှင့်တို့ကို မဆွေးနွေးခိုင်းခင်မှာ ဒီအကြောင်းနည်းလောက်တော့ ရှင်းပြည့်လော့။ ပုံတူမျိုးပွားတယ်ဆိုတာ ကြားဖူးတာပုဂ္ဂိုတယ်။ ဘယ်လိုလုပ်တယ်ဆိုတာကို မျက်စိတ်လုံးဝမြင်ဘူး။

ကိုယ်ကျော်

ဒေါ်လီဆိုတဲ့ သိုးမလေးကို ပုံတူပွားတယ်ဆိုတာ လောက်တော့ကြားဖူးတယ်။ စက်ရုံက ထုတ်သလို စက်တွေနဲ့လုပ်တာလား၊ တစ်ကောင်ကောင်ရဲ့ စိုက်ထဲက ထွက်လာသလား မပြောတတ်ဘူး။

အောက်တွေအနေး:

အင်း ဂျုနှစ်ဝါရီမောင်လူချွဲကလည်း နည်းကြရှာသကိုး။ ကဲပါ အဘတ်နှင့်ဆုံး နားလည် လွှာယ်အောင် ရှင်းပြမယ်။ တော်တော်တော့ ရှုပ်တဲ့ကိစ္စတွေပျော်။ ဒေါ်လီကိစ္စ မပြောခင် လျှော့ ခန္ဓာကိုယ်က Gene တွေအကြောင်းပဲ ပြောမယ်ဗျာ၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သိုးရဲ့ Gene အကြောင်းကို ဂျုနှစ်တော် မသိလို့။ လူမှာ Gene လို့ခေါ်တဲ့ ခရီမိုခုမ်း (Chromosome) ၂၃တဲ့ရှိတယ်။ အတွဲဆိုတော့ တစ်ခု၊ တစ်ခုဆိုတော့ နှစ်ခုပေါ့။ အဲဒီတော့ နှစ်ပေါင်း ခရီမိုခုမ်း ငံ့၏ ၄၆ ခု ရှိတယ်။

ကိုယ်တော်

ရည်လိုက်တာ၊ လိုတို့ရှင်းပဲ ပြောဗျာ။

အောက်တွေအနေး:

ဒါအတိုဆုံးပဲ၊ အဲဒီလို စိတ်မရှည်လို့ ရိန်းမ မရတာ။ အဲဒီ ၂၃တဲ့အထဲက တစ်တွဲကို Sex ခရီမိုခုမ်းလို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီကောင်က လူကို ယောကျား၊ မိန်းမဖြစ်စေတယ်ဗျာ။ အော် Sex ခရီမိုခုမ်းတော်စုံမှာ X တစ်ခု၊ Y တစ်ခု (XY) ဆိုရင် ကောလ်ရည်ကြည် သန္ဓာတ်တဲ့ သားလောင်းဟာ ယောကျားဖြစ်လာတယ်။ တကယ်လို့ X ချုည်းပဲနှစ်ခု (XX) ဆိုရင်တော့ မိန်းမဖြစ်လာမယ်။ Sex ဆိုတာလည်း အပြင်ပစ္စည်းရော၊ အတွင်းပစ္စည်းရော၊ ရုပ်လက္ခဏာ ရော အားလုံးပါတယ်နော်။ ကျုနှစ်တဲ့ ခရီမိုခုမ်း၊ နှစ်သယ်နှစ်တွဲ (YY) ခုကတော့ အဲဒီ Sex မှာပ ကျုနှစ်တာ အားလုံးပြောချင်ရာပြော၊ သူတို့လက်ချက်ပဲ။ ဥပမာ မိဘ ဝဝကြီးတွေက အူးလာတဲ့ သားသမီးတွေ ဝတော်ဖြစ်တယ်ဗျာ။ ထို့ပြောင်ကမွှာရင် အော်သားဟာ စောင်းစီး

အောက္ခာဒါဂိုဏ်တောင်း

ထိပ်ပြောင်တယ်များ။ ဒေါသကြီးတဲ့ မိဘကမွှေးရင် ဒေါသကြီးတယ်။ သီးချို့ရဲ့ မိဘက မွှေးရင် သီးချို့ နိုတယ်များ။ မိဘနဲ့ သားသမီး ရပ်ချွင်းဆင်တယ်များ။ နိုက်ရှိကြီးက တရာ်ကလေး မမွှေးဘူး၊ နိုက်ရှိ လေးပဲ ထွက်လာမယ်။ ကောလိပ်ဂျင်နေဝင်းက မွှေးတော့ ရာဇာနေဝင်းတဲ့ ဟောမာနေဝင်းတို့ဖြစ် တယ်များ။ ဆိုလို ချင်တဲ့သဘောကတော့ အဲဒီ ခနိုဓိဆုံး နှစ်ဆယ့်နှစ်တွဲဟာ လူရဲ့ ရုပ်ပိုင်း၊ မိုက်ပိုင်း၊ ရောက်ပိုင်း၊ ဒီ..သာပဲဖြစ်ဖြစ် သူတဲ့ ကြောင့်ပဲများ။ ကဲ အော့ အကြမ်းပျော်းလောက် ပြော တာ၊ ပြီးတော့ လာဦးမယ်။

ကိုယတ်

ဒါနိုရင် ကျွန်ုတ်တော်သား အစေ သီးချို့မျိုးရား၊ ကျွန်ုတ်တော်ရှား အစု သီးချို့ သွေးချို့ရှိပြီးများ။ ချို့ပြီး သားသမီးတွေ တစ်ယောက်မှ မင်းသား၊ မင်းသမီး မဖြစ်ဘူးများ။ ကိုကိုကျော်က အသားမည်းလို့ ကုလားလို့တောင် ခေါ်ရတယ်။ သူ့ကလေးက အသားဖြြှမြှုလေး ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။

ကိုပြုင်၏။

အဲဒီရက်က ကုလား ခရီးထွက်နေတာများလို့ ဖြစ်မှာပေါ့။

ကိုကိုကျ်

မဟုတ်တာပြောရမယ်ဆိုရင် အဘတိုက ထိပ်ဆုံးကပဲ။ ကျွန်ုတ်တော်မိန်းမ အသားဖြြှတာလည်း ထည့်ပြောဦးလေ ဘယ်နှုယ်။

ဒေါက်တော်း

တကယ်တော့ အဲဒီတွေလည်း Gene ကြောင့်ပါပဲ။ တချို့မှာ ငုပ်လျှိုးပြီး Recessive Gene ပေါ်လေတဲ့ သဘောပေါ့။ မိဘမှာ မပါပေမဲ့ အပေါ်အောက် ဆွေခွန်စံဆက်၊ မျိုးခုခု ဆက်ရှုံးကြည့်ရင် တစ်ခုခုတော့တွေ့မှာပေါ့။ ချို့ပြီးသားသမီးတွေ ရပ်ရှင် မရှိက်တာ တော့ ဝါသနာ မပါလိုပါ။ ရပ်တွေကတော့ အားလုံးချောတာပဲ။

ကိုသာရမြှင့်း

ကျွန်ုတ်တော်တဲ့ မကျ်းမှာ သားအဖနှစ်ယောက်ရှိတယ်။ အဖေက လူသတ်မှု့့ ထောင်ထဲမှာ၊ သားက ငယ်ဖူးဘုံးကြီး။

ဒေါက်တာဇ္ဈိုး

ဒီလိုတော့ ပုံသေပြောလို့ မရဘူးလေ။ Gene ဆိုတာက ကိုယ့်ရဲ့ မူလဖိစမှာပါလာတဲ့ အခြေခံသဘောတရားပဲ အဖေဒါသ ကြီးလို့ လူသတ်သမားဖြစ်တိုး သားက လူသတ်ရမယ်လို့ မဆိုလိုဘူး ပို့အပြင် ပတ်ဝန်းကျင်ကလည်း ရှိသေးတယ်။ အဖော့ ခရိုမိုအုံး ၂၃၁၅လုံးနဲ့ သားရဲ့ ခရိုမိုအုံး ၂၃၁၅လုံး ထပ်တူထပ်လျှော့ တွေ့ရာ အကြောင်းမရှိဘူး။ တူသင့်သလောက်ပဲ တိုင်မယ်။ များများတူရင် ရုပ်ရော၊ စိတ်ရော များများတူမယ်။ နည်းနည်းတူရင် ရုပ်ရော၊ စိတ်ရော နည်းနည်းတူမယ်။ ဒေါက်ပဲမှာ အခုပ်တူမျိုးများတယ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စမှာ တော့ ခရိုမိုအုံး ၂၃ တွဲလုံး ထပ်တူထပ်လျှော့ တူသွားပြီ။ ဒီသဘော တရားကို အရင်နားလည်းမှုပုံတူမျိုးများတယ်ဆိုတာကို သဘောပါက် လိမ့်မယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုတာလည်း ကျွန်ုတ်တွေ့ ငယ်ငယ်တွေးက သင်ခဲ့ရတဲ့ ကျေးညီမောင်လိပ်ပေါ့။ ကောင်းတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာမရင် ကောင်းမယ်၊ မကောင်းတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာမောင်ရင် မကောင်းတဲ့စိတ် ပေါ်လာတာပေါ့။

ကိုယတ်

တော်ပြီဗျာ၊ နက်ဖြန်ကစပြီး ကိုတွေ့ရှိနဲ့ မပေါင်းတော့ဘူး။

ကိုကိုကျော်

အစ်ကို အခုထပ်နှစ်သွားရင်လည်း အချိန်မိပါသေးတယ်။

ဒေါက်တာဇ္ဈိုး

အေးလေ ရသားပဲ၊ သာစုတော် နစ်ကြိမ်လောက် ခေါ်ထားဦးမယ်။ မောက်မှ ဒီညာ သယ်ဆိုင်မှာခုံးမလဲလို့ ပုံနှံးဆက်ရင်တော့ အတွေ့ပဲ။

ကိုယ့်မြှင့်ဦး

မသိလို့ မေးရှိုးမယ်။ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ရှင်နဲ့စိတ်ဟာ သန္ဓာသားဘဝကတည်းက တစ်ခါတည်းဖြစ်တည်လော့ Gene ပေါ်မှာပဲ မူတည်တာလား၊ သူအလုပ်ကျမှ အပြောင်း အလဲတွေရော စပြီး မဖြစ်နိုင်ဘူးလား။

ဒေါက်တာဇ္ဈိုး

ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ တာလျှိုရောကိုတွေ့ဆို သူအပေါ်က ဆွဲခုနစ်ဆက်၊ မျိုးခုနစ်ဆက် မရှိခဲ့ဘဲနဲ့ သူကျမှ စဖြစ်တဲ့ ရောကိုတွေ့လည်း ရှိတယ်ပျော်။ အေးပညာအခေါ်ဆိုရင်တော့ Genetic mutation လိုခေါ်တာပေါ့။ Gene ပဲ ပြောင်းပြီး မျိုးရှိုးမှာ မပါဘဲနဲ့ သူကျမှ စဖြစ်တဲ့ သဘောပေါ့။

ပြောကွေဒါဂိုဏ်တစ်ခုံး

ကိုဖြင့်လော်

အစ်ကိုအခုနက ပြောတဲ့ Sex ခရီးမိမိဆမ်းနှစ်ခုကို မူတည်ပြီး XY ဆိုရင် ယောကျား၊ XX ဆိုရင် မိန်းမလျား၊ ယောကျားလျား ဟိုမရောက်၊ ဒီမရောက်ကျတော့ ဘယ်လိုဖြစ်မှုလဲ။

ကိုကိုကျော်

အိမ်မှုလည်း မိန်းမရှိရဲ့သားနဲ့ ဘာတွေထိတ်ဝင်စားနေတာလဲ၊ ရော့ နည်းနည်းထည့်ညီး။

ဒေါက်တာဝင်း

ဝက်သားချည်းပဲ စားရတာ အိုလာလို့ ချို့ပေါင်ဟင်းလေး ဘာလေးစားချင်လာတာ ပြုစုံမှုပေါ့။ ဒီကိုစွဲမှုလည်း နှစ်ချိုးရှိတယ်။ တချို့က မူလ Gane ရဲ့ Sex ခရီးမိမိဆမ်းမှုကို အောက်ပြုးအလဲတွေ ပြုစိုက်တာ ဥပမာ XY ပြုစ်ရမယ့်အစား ငုပ်လျှိုးပါတွေ၊ Genetic Mutation တွေပြုစ်ပြီး XXY ပြုစ်လာတာတို့၊ တချို့မိန်းမတွေမှာ XX အစား X တစ်လုံး ဆုံးပေါ်မှုပြီး XO အိုတ်စိန္တပြုစ်လာတာရှိုးတွေရှိတယ်။ အော်လုံး ချွဲတ်ယွင်းဆောင်ရွက်တာ သိသာတယ်။ သူတို့ရဲ့ လိုင်အား တွေမှုကို စကောစကတွေ ပြုစိုက်နှိပ်တယ်။ ဒါအပြင် ခွဲ့ကိုယ်အတွင်း အပြင်မှာ သိသာထင်ရှုးတဲ့ အခြားလက္ခဏာတွေ လည်းရှိတယ်။ အော်မျိုးကျတော့ ရောဂါနာမည်နဲ့ကို အတိအကျ ရှိတယ်။ ဥပမာ ပြောရရင် Turner's Syndrome လို့ခေါ်တဲ့ ရောဂါလက္ခဏာစုတို့ Klinefelter's Syndrome လို့ ခေါ်တဲ့ ရောဂါလက္ခဏာစုတို့။

ကိုဖြင့်လော်

ဘာတွေလဲများ၊ ဒီမှာ စားသောက်နေတုံး ဉာဏ်တိုးညွှန်ပတ်တွေ ဘာရောဂါတွေမျှနှင့်လည်း မသိဘူး။ လူတွေကိုမှား သူတဲ့ပည့်သေးကျောင်းသားတွေမှုတ်လို့ စာလာသင်နေသေးတယ်။

ကိုသူမျှဖြင့်ရှိုး

အသာဇူးဆမ်းပါဦး၊ နောက်မှုစိန္တဖြစ်ကြား။ အခု ကွွန်းတော်တို့ တွေ့နေရတဲ့ မိတ်ကပ်သရာ တွေ့ဟာ အော်မျိုးတွေလား။

ဒေါက်တာဝင်း

မဟုတ်ဘူး၊ ကိုသူရရှု့။ ခုနာပြောတဲ့ Sex Chromosome ချွဲတ်ယွင်းချက်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ လူတွေကျတော့ သူတဲ့ပို့အားရော၊ ရပ်သွင်းမှုရော စကောစကပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ကွွန်းတော်သိရ သဘောက် မိတ်ကပ်သရာတွေမှုတော့ ဒီလို့ မဟုတ်ဘူး။ အတွင်းပစ္စည်းအေးလုံး နှစ်အတိုင်းပါပဲ။ အိုကကတော့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ချွဲတ်ယွင်းမှုတွေကြောင့် ဖြစ်ကုန်ကြတာပဲ။ ဟိုဟာတွား၊ ဒီဟာတွားတွေကတော့ ဟော်မှုန်းဆေးတွေကြောင့်ပါ။

ကိုကိုကျော်

သိလျချည်လား၊ ရှိုးရှိုးမှ ဟုတ်ရဲ့လားမသိဘူး။

ကိုပြုတော်

သရာတို့ဒီဇဲ့
လူကို ပုံတူမျိုးများတဲ့
အကြောင်း ဆွဲနဲ့
ကြမှာလား၊ မာမိ
တို့အကြောင်း ဆွဲ
နဲ့မှာလား။

အောက်တာအေး

မလောပါနဲ့

အဘရယ်။ ကိုပြုတော် ဒီဇဲ့စကားရိုင်းကိုလည်း အရင်တစ်ပတ်ဆွဲနဲ့တဲ့ အထူးကုသေး
ခန်း၊ အထူးကုန်သေးခန်းလိုပဲ နှစ်လစာခွဲပေးပါဆိုလို အေးအေးသေးသေးလုပ်နေတာပါ။
လေမှာပေါ့။

ကိုသုရမြှင့်တိုး

နော်း၊ သတိရတုန်း တစ်ခုမေးချင်သေးတယ်။ အခု ကမ္မာ့အိုလံပစ်ပွဲတွေမှာ မိန့်မ
ဆွဲကို မိန့်မ အစစ်ဟုတ် မဟုတ် ပါးစပ်ထဲကနေ စစ်တယ်ဆိုတာ ကြားဖူးတယ်။ အဲဒါ
ဘာကို စစ်တာလဲ။

ကိုလတ်

အလကား လွယ်လွယ်ကြည့်လိုက်ရင် ရတဲ့ဟာကိုခဲ့ရာခဲ့ဆစ် လုပ်နေတယ်။

အောက်တာအေး

အဲဒါ ပါးစောင်မြေး(buccal mucosa)ကိုယူပြီး ခုနက ပြောတဲ့ Sex ခရိုမိုဆမ်းကို
ခံစားတာပေါ့။ XX ခရိုမိုဆမ်းဖြစ်မှ တကယ့်မိန်းမ၊ အဲဒါမဟုတ်ရင် ပြင်ပွဲက ပယ်တယ်။

ကိုပြုတော်

ကဲ ဟုတ်ပါပြီ။ လူကို ပုံတူမျိုးများတဲ့အကြောင်း ဆက်ပြောပါး။

အောက်တာအေး

ဟင် ကျွန်ုတ်တော်ပြောဖို့ မဟုတ်ဘူးလေ။ ကျွန်ုတ်တော်က ပုံတူမျိုးများမြင်းခဲ့ အမြဲး
သဘောတရားတွေကို ပြောပြီးပြီ။ အဘတို့၏ အမြဲးကို ဆွဲဆွဲဖို့ပြောတာ။

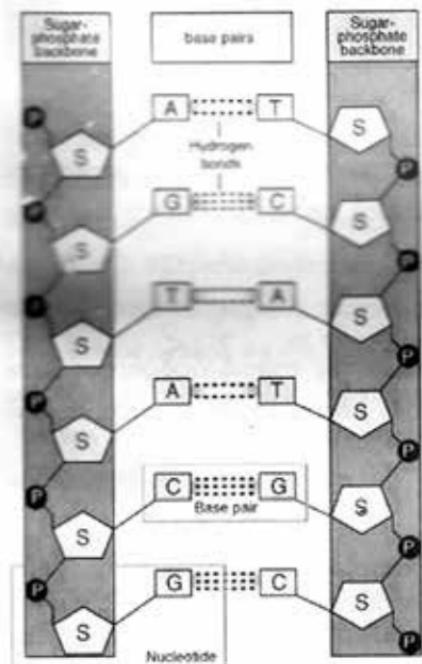
ကိုသုရမြှင့်တိုး

နော်း၊ တာ၌ကိုစွဲတွေမရင်းသေးဘူး။ အဲဒါတွေရှင်းမှ ဆွဲးနွေးလိုရမယ်။ DNA တို့
Clone တို့ဆိုတာတွေ ရှင်းပြီး။ မောက်ပြီး ဒေါ်လီဆိုတဲ့ သိုးမ အဖေမရှိ၊ အမေမရှိ ဘယ်လို့
သို့ဖြစ်လာသလဲပြောဖို့ ကျွန်ုတ်သေးတယ်။

ပြည်တွင်ချက်တောင်စံ:

ခြောက်တောင်စံ:

ဟုတ်သားပဲ၊ မူနေလို့၊ ခုနာပြာတဲ့ ခရီးစာမ်းတွေဟာ တကယ်တော့ DNA ဆိတဲ့ deoxyribonucleic acid တွေကို အခြေခံပြီး ဖွဲ့စည်းထားတာပဲ။ DNA ဆိတာ ကြောင်လိမ့်လျေားပါမျိုးလိမ့်ပတ်ပြီး ဖွဲ့စည်းထားတာ ဟောဒီမှာ အကြမ်းဖျင်းပုံဖွဲ့ပြုမယ်။ ကြည့်ကြောင်လိမ့်လျေားလက်ရမ်းနှစ်ဘက်က ကျောရှိးဆိုပါနဲ့၊ အဒါက Sugar Phosphate backbone လို့ခေါ်တယ်။ လျေားထံကတော့ Base parts ပေါ့။ ဟိုဘက်ကျောရှိးနဲ့

ဒီဘက်ကျောရှိးက nucleotide လို့ခေါ်တဲ့ base တွေကို ဆက်ပြီး လျေားထံက သဘာဖြစ်နေတာပေါ့။ အဒီမှာ base င့်ခုရှိတယ်။ A က adenine, T က thymine, G က guanine နဲ့ C က cytosine ပေါ့။ A က T နဲ့ပဲ တွဲတယ်။ C က G နဲ့ပဲ တွဲတယ်။ အဒီအတွေ့စဉ်တွေက အရှည်ကြီးနဲ့ အတိအကျ သတ်မှတ်ပြီးသား။ ဒါကြောင့် DNA တစ်ခုဟာ တြေား DNA တစ်ခုနဲ့ ဘယ်တော့မှ ထပ်တူ ထပ်မျှ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဂဏန်း ပြေားလောက်ပဲပါတဲ့

သိန်း ၃၀၀ ထိပ်ကိုဖို့တောင် ဘယ်လောက်ခက်သလဲ။

ကိုကိုကျော်

တရာ့ ခွဲမရအောင်တူတဲ့ အမြှာတွေမှာရော။

ခြောက်တောင်စံ:

အဒီလိုအမြှာမျိုးကျတော့ uniovular twin လို့ခေါ်တယ်။ အမေရ့ မျိုးသတစ်ခုထဲမှာကို ဝင်ပြီး နှစ်ယောက်ပြီး သန္တေတာည်ပြီး မွေးလာတာ၊ သူတို့မှာတော်မှ DNA သေချာစစ်ကြည့်ရင် ဘယ်လို့မှ ထပ်တူထပ်မျှ မတူဘူး။ တြေားလှတွေထက်စာရင်တော့ အများကြီးတူတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သိန်းသန်းခါပြီးရှိနေတဲ့ DNA အတွေတွေဘယ်လို့မှ ထပ်တူထပ်မျှ မတူနိုင်ဘူး။ ဒါကြောင့် လူတစ်ယောက်ရဲ့ DNA ကို ရထားပြီးပြုဆိုရင် တြေားဘယ်သူနဲ့မှ မထွေနိုင်တော့ဘူး။ ပုံတူမျိုးများတဲ့နည်းတစ်ခုပဲ ထပ်တူထပ်မျှ တူလိုနိုင်မယ်။

၃၇၁။ DNA ဆိတ်

အခုအစ်ကိုရင်းပြတော့ DNA ဆိတ် နည်းနည်း နားလည်လာပြီ။ အလွယ်ပြောရရင် သိတုန်းက လက်ဖွေပုစ်လိုမျိုးပေါ့။ လူတစ်သိန်းမှာ တစ်ယောက်မတူနိုင်ဘူးလို့ ကြားမျှေးတာပဲ။ ယခု DNA ဆိုရင်တော့ မပြောနဲ့တော့ပေါ့။

၃၇၂။ Bar Code

ကုန်ပစ္စည်းတွေမှာ ရေးထားတဲ့ Bar Code တွေလည်း ဒီသဘောမျိုးပဲ ထင်တယ်။ ခါးဝါးလိုက်မျိုး အချောင်း လေး ငါးဆယ်လောက်ကို အထွေအပါး မတူအောင် ခွဲထားတာ ဘယ်တော့မှ တစ်ထပ်တည်း မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ကြိုက်သလောက်ထပ်ခွဲ ကွန်ပျူတာ memory မှာ ထည့်ပေးထားရင် ကွန်ပျူတာက အဲဒီ Bar Code ဖတ်လိုက်တာနဲ့ ဘာပစ္စသိုး ဘယ်စေား အကုန်တန်းသိတာပဲ။

၃၇၃။ DNA

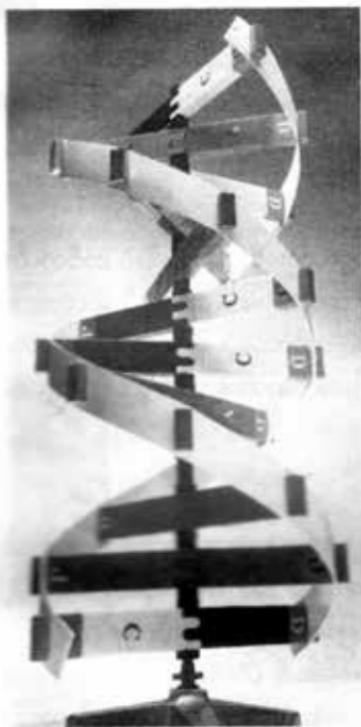
ဟုတ်ပြီ၊ ဒီအခြေခံသဘောတရားသိရင် DNA ကို အေးပညာမှာ ဘယ်လိုအသုံးဝင်တယ် ဆိတ်ဘာက်ကို ဆွေးနွေးလို့ပြုပြီ။ အစောက် ပြောထားသလို အဲဒီ DNA ဆိတ် Gene ပဲ အခြေခံယဉ်စ်ပဲ ပိုးရိုးပါးကို မှတ်ည်ပြီး ဖြစ်တဲ့ရောဂါပြစ်တဲ့ ကိုယ့်အလွန်ကျမှု ကဲဆိုခွဲနဲ့ ဒေတာများမှာ ဖြစ်ပြီ။ အသစ်ဖြစ်လာတဲ့ ရောဂါပြစ်ဖြစ်ပဲ ဒီ DNA ကြောင့်ပဲ ချောင်းရှုရင့် ခေါင်းကွဲပြီး သေတဲ့ကိစ္စမျိုးတော့ မပါဘူးပေါ့။ အဲဒီ DNA ကို အေးလော့နှိုင်တဲ့အား ကျတော့ လုံလုံလောက်လောက်ပွားယူရတာ။ Cell ထဲမှာရှိတဲ့ ပစ္စများကို ပြတ်ပြေသွား ယူရတာ။ ပွားချင်တဲ့ DNA ကို nucleus ထဲမှာထည့်၊ ကြောင်လိမ့်လေ့ခါးတဲ့ တစ်ခြေားကိုပဲ ထည့်ထားတာနော်။ ပြီးတော့မှ ကျန်တဲ့ ကြောင်လိမ့်လေ့ခါးတော်ခြေားကို ပစ္စများထဲကောင့် ယျို့ယျို့ပြီး ရှုံးကို မနားတစ်းဖြတ်ခိုင်းလိုက်ရင် သတ်မံတ်ထားတဲ့အတွက်အတိုင်း အလိုင်း ရှိခို့မိဘားပြီး တစ်ထပ်တည်းတွေတဲ့ DNA ကြောင်လိမ့်လေ့ခါးအရှည်ပြီး လိုသလောက် ရမယ်။

၃၇၄။ Cell

တော်ပြီးမှာ တကယ်ပြန်တော့မယ်။ နိုင်က မူးရတဲ့ ကြားထဲ သူဟာတွေ နားထောင် ရတာ ပိုမျှေးလာပြီ။ မှာက်လ စကားဝိုင်းမှာ လာမခေါ်နဲ့တော့ မပါတော့ဘူး။

၃၇၅။ DNA

ဟုတ်ပါပြီ၊ ဒီလောက်ပဲ ပြောမှာပါ။ ဒီအခြေခံလောက်သိမှ ဒေါ်လိုကို ဘယ်လို ပုံပုံယူရတယ်ဆိတ် နားလည်မှာလော့ အခု ဒေါ်လိုအကြောင်း မပြောခင်မှာ ဒီ DNA ဟာ အေးပညာအတွက် ဘယ်လောက် အထွေတ်အထိပ် အောင်မြင်မှုရခဲ့သလဲ။ ဘာအကျိုးတွေ ရှိခို့သလဲဆိတ် နည်းနည်းပြောရှိုးမယ်။

ကိုယ်တဲ့

ခက်တော့နဲ့ပါပြီ၊ ဘယ်လိုမှုလည်း နားမထောင်ချင်လို့လည်း မရပါလား။ ဒီနောကတော့ ကိုယ် ဆိုပါတယ်။ ကဲဖ္ဗာ ဆက်သာပြောပါတော့။

ဒေါက်တာစောင်း

အဲဒီ DNA ဆိုတဲ့ မျိုးရိုးဦးစီမံ ကြောင်လိမ့်လျေားကို အခုသိပ္ပါယူရင်တွေက ထင်သလို ကစားနိုင်ကပြီ။ ကြောင်လိမ့်လျေားကို လိုအပ်တဲ့ နေရာမှာ အလိမ့်ဖြည့်တယ်၊ လိုချင်တဲ့နေရာကနဲ့ အပိုင်းပိုင်း ဖြတ်လိုရတယ်။ ဖြတ်ပြီးသား အပိုင်းတွေကို လိုချင်သလောက်ပွားယဉ်လို့ရတယ်။ ဟို ဘက် Cell ရဲ့ ကြောင်လိမ့်လျေားနဲ့ ဒီဘက် Cell ရဲ့ ကြောင် လိမ့်လျေား လဲတပ်တယ်။ ဗက်တီးရိုးယားတွေ၊ ကပ်ပါးကောင်တွေရဲ့ ကြောင်လိမ့်လျေားတွေကို clone လုပ်တယ်။ အဲဒီတွေကို လိုအပ်တဲ့အခါမှာ အချိန်မရွေးအသုံးပြုနိုင်ဖို့ စာကြည့်တိုက်လိုမျိုး gene library ဆိုတာလုပ်တယ်။

ထားတယ်။ ဒီ DNA ကြောင်လိမ့်လျေားကို ဖော်ချုပ်နိုင်တဲ့အတွက် အေးပညာမှာ မဟုတ်ဘူး၏ နိုင်လောက်တဲ့ အပြောင်းအလဲတွေ ဖြစ်လောတယ်။ ဥပမာ အင်ဆွဲလင်တိုးအေးတွေ၊ အသည်းရောင် အသားဝါဘိုး ကာကွယ်အေးတွေ၊ ဇွဲ့ချွဲ့ရောဂါကာကွယ်အေးတွေ အင်မတန် အဖွဲ့ထက်ပြီး အနွေ့ရှာယ်က်းလာကြတယ်။ ရောဂါရှာဖွေရေးမှာ အဲဒီကြောင်လိမ့်လျေားကို DNA ကို အသုံးချဖြုံး Polymerase Chain Reaction (PCR) နည်းစံနှစ်ကို အသုံးပြုတဲ့ အတွက် ရောဂါအတော်များများကို တိတိကျကျရှာဖွေဖော်ထိုတ် လာနိုင်တယ်။ ကုသရေး အဖိုင်းမှာလည်း နိုင်ကလို ဖြစ်လာမှ ရောဂါကို လိုက်ကုတာမျိုးမဟုတ်ဘဲဘဲနဲ့ မူလ ရေသာက် ဖြစ်ဖြစ်တဲ့ DNA ကြောင်လိမ့်လျေားကို ပြုပြင်ပြီး ရောဂါဖြစ်စေတဲ့ DNA ကို ဖြတ်ထုတ်ပစ်လိုက်တယ်။ တရာ့ခုံ့ရင် လူတောင် မဖြစ်သေးဘူး။ အမှုစိုက်ထဲက သန္ဓာသား ဘဝမှာကို ရောဂါတစ်ခုခုရှိနိုင်တယ်လို့ သံသယရှိရင် အဲဒီသန္ဓာသားဘဝမှာကို Gene ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုတွေ လုပ်ကပြီ။

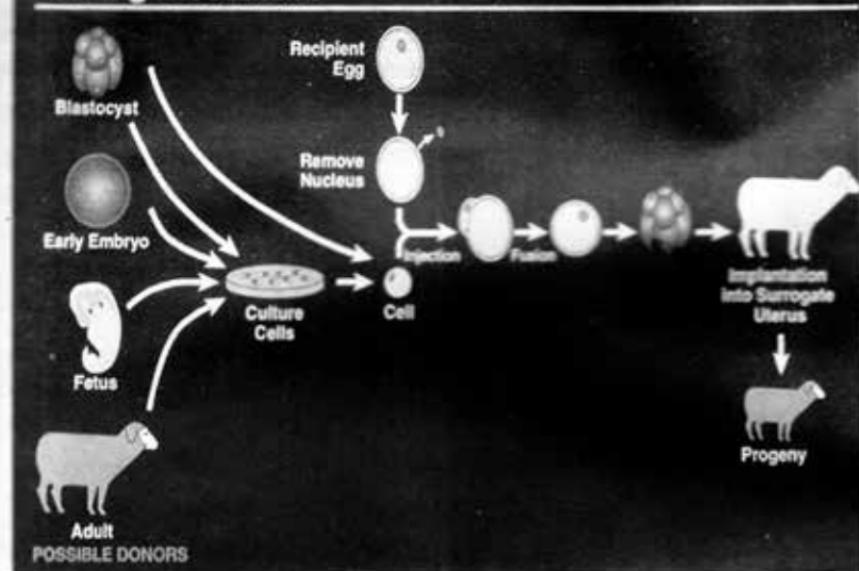
ကိုပြင်ဆောင်

ဒါမျိုးပြောရမယ်ဆိုရင် ပါးစပ်ထဲကတော် အမြှုပ်ထွက်မတတ်ပဲ၊ အောက်က အမြှုပ်လေးလည်း အားပေးလိုက်ပါ့။

ကိုယ့်ရမြှင့်နိုး

Clone ဆိုတာကရော ဘယ်လိုလုပ်တာလဲ။

Cloning Procedures

ဒေါက်တာအေး

Clone ဆိတာကတော့ ပုံတွဲပူးတာကို ပြောတာပါပဲ။ အခုဒ္ဓါလီကို ပုံတွဲပူးတာ Clone ပေါ့၊ ရေးလက္ခဏာ ကျွန်ုပ်တော် အသေးစိတ်ပြောပြုမယ်။ ဒေါက်တာ ဘယ်လိုလုပ်ယူသလဲ ဆိတာ၊ အခု အကြမ်းဖျင်းပြောရရင်တော့ သိုးမတစ်ကောင်ရဲ့ မျိုးသကို ယူတယ်။ အဲဒီ မျိုးသရဲ့ Nucleus ခေါ်တဲ့ ဗဟိုဝတ်ဆံကို ထဲတဲ့ ပစ်တယ်။ ပုံတွဲပူးချင်တဲ့ သိုးနဲ့ Cell တစ်ခုထက် nucleus ဗဟို ဝတ်ဆံကို ထည့်ပြီး သန္တသားဖြစ်အောင် ဆဲလဲ ပူးယူတယ်။ သန္တသားဖြစ်သူးတဲ့အောင်ကျတော့ ဟည်ချင်တဲ့ သိုးမတစ်ကောင်ကို အနှားကိုယ်ဝန်ထည့်တယ်။ မြေးချိန်တန်တော့မြေးတယ်၊ ဒါပဲ။

ကိုယ်ကျော်

ဟင် ဒါ ပို့ လွယ်လွယ်လေးပါလား၊ အစ်ကို လုပ်ကြည့်ရင်ရော မရဘူးလား။

ဒေါက်တာအေး

မြတ်စွာဘုရား ဒါ ပါးစပ်က အကြမ်းဖျင်းပြောလို့ လွယ်တာဟဲ့ ကုလားရဲ့၊ အဲဒီ ဘစ်ဆင့် တစ်ဘစ်ဖြစ်ဖို့ အလွန်ထူးခြားဆော်ပြားတဲ့ အေးလက်နက်ကိုရိုယာတွေ့နဲ့ နေ့မအိပ် သမအိပ် နှစ်နဲ့ခြီးပြီးလုပ်ရတာ၊ မောက်ဆုံး ဒေါက်တာ သန္တသားအဖြစ်ရောက်ဖို့ အဆင့် တောင် ပုဂ္ဂိုလ်၊ မနားတမ်းကြီးစားမှ အောင်မြင်တော့တယ်။

ကိုယ်မြင်း

အစ်ကိုကသာ ခက်တယ်ပြောတာ၊ ဒီမှာတော့ Clone တွေပေါ့လွန်းလို့၊ ကွန်ပျူးတာ Clone တို့၊ ရာဇာနောင်း Clone တို့။

၂၁၃ ပြည်တွင်းကိုယ်တောင်စံများ

ကိုယ်ကြော်

ကွန်ပျူတာ Clone ဆိတာ မူလ Original Computer အကောင်းစားတွေ ရွှေးကြီးလို တစ်ထပ်တည်းတူအောင် ရွှေးပေါ်ပေါ်နဲ့ လုပ်ထားတာကို တင်စားတာလေ၊ ကားပွဲစားတော် စကားနဲ့ပြောရရင်တော့ လုပ်ချောပေါ့။ ရာဇာနောက်းClone ဆိတာလည်း အပျော်သဘော ရာဇာနောက်းနဲ့ ပုံစံတူတဲ့လူတွေ တွေ့နဲ့မိမိကောက်ကျွေးပြတဲ့ ဟာသကား။။

ကိုယ်

ပုံတူဗ္ဗားထားတဲ့ သိုးသန္တသားလောင်းကို ကျွေးမှုမ ဖိုက်ထဲ ထည့်ကြည့်ရင်ကော်။

ဒေါက်တာစံများ

ကပ်တီးကပ်ဖဲ့ မမေးနဲ့များ။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်သာ လက်တွေစမ်းကြည့်တော့၊ ကျွေးမှုတော် လည်း မဖြေတတ်ဘူး။

ကိုယ့်ပြိုင်းလို့

လူကိုပုံတူမျိုးများတယ်ဆိတာလည်း အဲဒီအတိုင်းပဲ ဖြစ်မှာပေါ့၊ များချင်တဲ့လူရဲ့ DNA ကိုယူ သန္တသား ဖြစ်အောင်လုပ်၊ မိန့်မတစ်ယောက်ကို အရွားကိုယ်ဝန်ဆောင်ခိုင်း၊ လစ္စ တော့ မွေးထုတ်၊ အဲဒီမှာ မူလလှနဲ့ တစ်ထပ်တည်းတူနဲ့ လူများ Clone လေးတစ်ယောက် ရရှား၊ ကျွေးမှုတော်ပြောတာ ဟုတ်ရဲ့လား။

ဒေါက်တာစံများ

သိပ်ဟုတ်တာပေါ့များ၊ ဒီလောက်သိမှတော့ အဲဒီဒုံးမှာ အလုပ်လျောက်ရင်ကို ရဖြူ။

ကိုယ်

အဲဒီဆို သူရဲ့ အဖော် အမောက် ဘယ်သူတွေလဲ။

ဒေါက်တာစံများ

အဲဒီမှာ ပြဿနာစတေပဲလေ၊ ဘယ်သူဖြစ်မလဲ စဉ်းစားပါဦး။

ကိုမြင်းလော်

အမ မရှိ၊ အဖ မရှိတဲ့ ကိုယ်များပုံတူကလေးပဲဖြစ်မှာပေါ့။ မူလ DNA ပိုင်ရှင်ကို လည်း အဖော် အမ ပြောလို့ မဖြစ်ပြန့်ဘူး။ ကိုယ်ဝန်အရွားဆောင်တဲ့ မိန့်မကိုလည်း အမလို့ ပြောလို့ မရပြန့်ဘူး။

ကိုယ်ကြော်

ဒါဆို ဒင်းကလေးကို ဘယ်အဖော် အမောက် ဆုံးမမှာလဲ၊ မာတာပိုတိုဂော် အနဲ့စွဲ တွေ ဘာတွေ ဒင်းဘယ်သိတော့မလဲ။ ဒီအတိုင်းဆိုရင်တော့ တကယ့်ပြဿနာပဲထင် တယ်။

ဒေါက်တာဇ်နှင့်

တက်ကန္တလုံးလည်း ဒီကိန္ဒကို စိတ်ပူပြီး အကြီးအကျယ် ပြင်ခုံနေကြတာပဲ၊ ကောင်းတဲ့ သက်ကလည်း အများကြီးရှိသလို မောက်ဆက်တွေ ကပ်ပါလာမယ့် အဆိုးတွေလည်း အများ ပြီးပဲပျော် သဘာဝတရားကြီးနဲ့တော့ တော်တော်လေးကို ဆန့်ကျင်လာကြပြီ။ ကျွန်တော်က ထော့ ဒီပညာရှင်တွေကို အထင်ကြီးအားကျေတာတော့ အရမ်းပဲ၊ အံ့မခဲ့း အဖွမ်းထက်တဲ့ လျှော့ရှင်တွေပျော်။

ကိုယ့်ရြှင်းနှင့်

ကောင်းတဲ့တစ်ချက် ကျွန်တော်စဉ်းစားမိတာကဆတော့ တကယ်လို့ သားသမီးတစ်ယောက် ယောက် ဆုံးပါးသွားရင် ကိုယ်ပွားပြန်လည်လို့ရတာပေါ့။

ကိုယ့်ကျော်

ဟုတ်တယ်၊ ဒါတော်
ပြန်လုပ်တဲ့တစ်ယောက်
ထပ်သေသွားရင် မောက်
တစ်ကြိမ် ပြန်လုပ်နေရှိး
မယ်။ အစကတည်းက
ပို့စို့လို့ လေး ငါး ကောင်
လောက် ပွားထားလိုက်ရင်
ပြီးတာပဲ။

ဒေါက်တာဇ်နှင့်

စက်ရှပ် မဟုတ်ဘူးမော် ဆရာတို့၊ တကယ်လုံးသားအစစ်တွေပဲ၊ နှီမှုနှီးဘူးမြို့၊ ကျောင်းလာ၊ ကျူးရှင်လာ ဒါတွေလည်း စဉ်စားလို့ဗျားပါတယ်။ ကျွေးမွေး ရုမယ့် စရိတ်တွေလည်း တွက်ကြေးဗျားပြောမနေကြနဲ့။

ကိုယ့်ရြှင်းနှင့်

ကိုလုပ်ကို အယောက် ၁၀၀၀လောက် ပွားပြီး မိတာတွေကို ကိုယ်ပွားလိုက်စစ်ခိုင်းပေါ့။

ကိုမြင့်တော်

အင်း ကိုယ်ပွား အယောက် ၁၀၀၀ဆိုရင်တော့ ပျက်ပါပြီ။ ဒီတစ်ယောက်နဲ့တင် အတော် ဒုက္ခရောက်လှပြီ။

ဒေါက်တာဇ်နှင့်

ကဲ ဒီလိုလုပ်ကြရအင်း၊ တောင်စဉ်ရေမရတွေ လျောက်ပြောနေမဲ့အစား ခေါင်းစဉ် တစ်ခုချင်းစီချုပြုးဆွေးနွေးကြည့်ကြန့်ကြန့်။ ပထမဆုံး လုကို ပုံတွေဖိုးပွား ပြစ်လာမယ့် အကျိုးတွေ၊ အပြစ်တွေ နှိုင်းယဉ်ကြည့်ကြပါလို့။

ပြဿနာများအကြောင်းအရာ

ကိုယတ

ကျွန်ုတ်တော့ လုံးဝသဘောမတူဘူး။ သဘာဝတရားကြီးနဲ့ လုံးဝဆန္ဒကျင်သာက်ဖြစ်နေတယ်။ မြတ်စွာဘုရားဟောထားတာ လူနှစ်တော့သေမျိုးချည်းပဲတဲ့။ သာဒီရတရားပေါ့၊ အခု ဒီလိုသာ လူကို ပုံတူမျိုးပွားနေကြရင် သေတယ်ရယ်လို့ ဘယ်ရှိတော့မလဲဗျာ၊ ဘုရားဟောနဲ့လည်း ဆန္ဒကျင်နေတယ်။ လူတစ်ယောက် သေလိုက်၊ ကိုယ်ပွားပြန်ပေါ်လိုက်၊ တချို့ယောက်းတွေ့ဆို ခုနဲ့ ပြောသလို ကိုယ်ပွားတွေ အများကြီးလုပ်ထားရင် ဘာတွေ ဖြစ်ကုန်ကြမဲ့ စဉ်းစားကြည့်၊ အီမာရှင်မမေ့ရာကပဲ စဉ်းစားကြည့်ပါဘီ။

ကိုပြုင်လေ

ဒီအတိုင်းဆိုရင် လူသာမဏေစစ်တွေထုတ်ပုံပဲတဲ့ သိပ္ပါစက်ရုံတွေ မကြာခင် ပေါ်လာတော့ မယ်ထင်တယ်။

ကိုယ်

ဒီအတိုင်းဆိုရင် လူသာမဏေစစ်တွေထုတ်ပုံပဲတဲ့ သိပ္ပါစက်ရုံတွေ မကြာခင် ပေါ်လာတော့ မယ်ထင်တယ်။

ဒေါက်တာအစိုး

ကျွန်ုတ်တို့ သက်တစ်းမှာတော့ ဒီလောက်ထိ ပိုးစီးပက်စက်ဖြစ်စရာတော့ မရှိသေးပါဘူး။ သားသမီး မြေးမြစ်တွေလက်ထားကိုမှာတော့ ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ အခုဟာက အိုးစီးပြီး ပထမဆုံးမြေးလုမ်းစမယ့် သဘောပေါ့။

ကိုသုရပြုင်စီး

ခု ပုံတူမျိုးပွားတဲ့လူသား တကယ်ရှိပြီလား။

ဒေါက်တာအစိုး

မရှိသေးပါဘူး၊ ယူကော်မြိုင်ငံမှာ ဒီပုံတူမျိုးပွားတဲ့ကိစ္စနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဦးဆောင်နေတဲ့ ပါမောက္ဂြီးတစ်ယောက်ကို ပုံတူမျိုးပွားနဲ့ပြုလိုက်တာပဲ ရှိပါသေးတယ်။ ဒါလည်း တော်တော် ကို စီစီပြီးမှ အကန့်အသတ်ပေါင်းများစွာနဲ့ ခွင့်ပြုတဲ့ သဘောပါပဲ။ လူသားတွေရဲ့ အသက်ကို ကယ်တင်ဖို့ တစ်သက်လုံး မကုသနိုင်ခဲ့တဲ့ ရောဂါတွေကို ကုနိုင်ဖို့ အတွက်မျိုးစီးပွဲတွေကို ပြပြင်ပြောင်းလဲကြမယ်။ ရောဂါဖြစ်စေတဲ့ DNA အတော်များများကိုလည်း အခုသိပြီဆိုတော့ မောက်တစ်ဆင့် DNA ကို အခြေခံပြီး လူကို ပုံတူပွားရင်း ရောဂါကုသနည်းတွေရှာ ဖွေ့စွဲပါပဲ။ လောလောဆယ် လူကိုပုံတူမျိုးပွားပြီး ကုသခွင့်ပေးထားတဲ့ ရောဂါကတော့ Alzheimer အယ်လ်နိုင်းမားရောဂါအတွက်ပဲ၊ အခုတွေ့ရှိချက်တွေအရ ရောဂါဖြစ်စေတဲ့ DNA ကို ဖယ်ရှားပေးလိုက်ရင် ဒါမှုဟုတ် ပြပြင်ပြောင်းလဲပေးလိုက်ရင် ရောဂါမဖြစ်စေဘူးပေါ့များ

ကိုပြုင်လေ

ဒါဆို တစ်သက်လုံး မသေတော့ဘူးလား။

ဒေါက်တာအစိုး

ဒီလွှဗောကတ္ထာလေ.. အမြဲ
ဆောင်းဆောင်းနဲ့ မသေဘဲ
အမလား၊ သေတာကတ္ထာ
အသက်ကြံးရင် သေမှာပဲ။ ဒီ
DNA တစ်ခုပြုပြင်လိုက်လို့
ဒီရောဂါ မဖြစ်တော့ပေ့
နောက်ထပ်ရောဂါမျိုးင့်နဲ့
သေနှင့်တာပဲ၊ ရောဂါအားလုံး
ဖြေစိန့် DNA ကို အကုန်လုံး

အျောက်ပြောင်းလို့တော့ မရဘူးလေ။ ယခုအောင်ဆေးပညာမှာတော့ ရောဂါဖြစ်စေတဲ့ Gene (DNA) တော်တော်ရွှေးမှားကို ဖော်လိုက်ရပြီ၊ အဲဒါကို ဖယ်ရှားလိုက်ရင် အော်ရောဂါမဖြစ်တော့ဘူးပေါ့။ အခု နှလုံးရောဂါ၊ သွေးတိုးရောဂါ၊ ကင်ဆာရောဂါ၊ အာရုံကြာ
ရောဂါတော်တော်ရွှေးမှားရဲ့ လက်သည် DNA ကို ဖော်လိုက်စေပြီ။

ကိုကိုကျော်

ဒါဆို HIV ရောဂါလည်း မျိုးရှိုးထဲမှာ ပါတာပဲလား၊ တုပ်ကျွေးဘို့ ဘာတိုးရော့။

ကိုသူရမြှင့်လို့

လာပြန်ပြီ၊ နောက်တစ်ယာက်။

ဒေါက်တာအစိုး

ဒါကဘာဆိုင်လဲ ကုလားရဲ့၊ ကူးစက်တဲ့ရောဂါတွေကတ္ထာ သတ်သတ်ပဲ၊ ဒါတောင်မှ
တရှို့၊ ခပ်မြှို့မြှို့ ကူးစက်ခံရတယ်။ ဖြစ်ရင်လည်း အလူးအလဲပဲ၊ တရှို့က ရွှေ့လွှေ့နဲ့
ကူးစက်မခံရဘူး။ ဖြစ်ရင်လည်း သိပ်မခံရဘူး။ အဲဒါ ဘာကွာလဲဆိုတော့ တစ်ယာက်နဲ့
တစ်ယာက် ကိုယ်ခံစွမ်းအားနဲ့ ခုခံမှုစနစ်ကွာတယ်။ အဲဒါ ခုခံမှုစနစ်ကွာတာလည်း DNA
ပေါ်ကို အခြေခံတာပါပဲ။ တိုက်ရှိက် မပတ်သက်ပေ့မဲ့ သွယ်စိုက်ပြီးတော့ ပတ်သက်နေတာပဲ။

ကိုသူရမြှင့်လို့

အစ်ကို ခုန်ပြောတဲ့ အယ်ခိုင်းမားဆိုတဲ့ ရောဂါက ဘာဖြစ်တာလဲ။

ဒေါက်တာအစိုး

Alzheimer အယ်ခိုင်းမားဆိုတဲ့ရောဂါကို မြန်မာလို အနီးစပ်ဆုံးပြန်ရရင် အသက်
ပြေားခင် သူငယ်ပြန်တာပေါ့ပျော်။ လူလတ်ပိုင်းအချေယ်သာသာလောက်မှာ ဦးနောက်
ချွောက်ယွင်းပြီး အသိုးကြိုးတွေ သူငယ်ပြန်သလိုမျိုး ဖြစ်သွားတာ။ ဒီ ပုံတွေမျိုးမှားတဲ့ကိုစွဲနဲ့
ပတ်သက်လို့ ကိုသူရရဲ့အမြှင့်လည်း ပြောပါ၍။

ပြောဂျွှော်ဘို့တောင်စံ:

ကိုသုရမြင်းဦး

ကျွန်တော်သဘောဆိုရင်တော့ ဒီပုံတူမျိုးများတဲ့ကိုစွာကို ကြိုဆိုတယ်။ ကိုယ်လည်း ဘာမှ မလုပ်တတ်ဘူး၊ လုပ်တတ်တဲ့ ပညာရှင်တွေကလုပ်တာကို ဘေးက မတတ်တစ်ခါက် ဝေဖန်အဲလိုလည်း မဖြစ်သေးဘူး။ ခုန် ကိုလတ်ပြောသလို ဘုရားဟောနဲ့ မကိုက်ညီဘူး ဆိုတာကလည်း ကျွန်တော်တို့ ဖွံ့ဖြိုးသာတရားတော်နဲ့ ပြောတာကိုး၊ ပြီးတော့ သူတို့ လည်း ပုံတူမျိုးများလိုဖြစ်လာမယ့်အနွေရာယ်တွေကို ကြိုမြင်ပြီးသားဖြစ်မှာပါ။ အထိန်း အကြပ်ပေါင်းများစွာနဲ့ ကာထားပြီးမှ လပ်ကြတာ ဖြစ်မှာပေါ့။ လောလောဆယ် အကျိုး အမြတ်ကတော့ တစ်နှစ်တစ်နှစ် ကမ္ဘာကြီးပေါ်မှာ လူတွေ သိန်းသိန်းချိပြီး သေစေတဲ့ရောက် တွေ့ကို ကုနိုင်တာကိုက နည်းတဲ့အကျိုးကျေးဇူးလား၊ တစ်သက်လုံး စမ်းတဝါးဝါး ကုလာခဲ့ ရတဲ့ ရောက်တွေကို အမြတ်က စ သုတေသင်လို့ရပြီပေါ့။

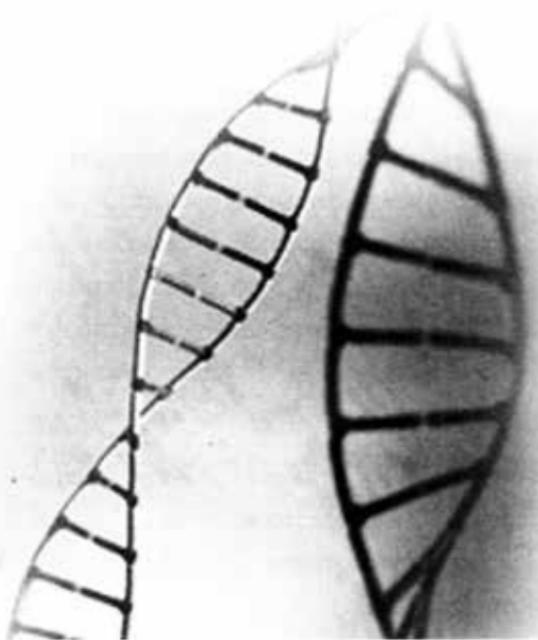
ကိုတို့ကော်

ပြောတော့ မှားကော်ကော်းကွက်တစ်ခုက ကိုယ်သိပ်ချိစုစုတဲ့သူတစ်ယောက် မပြော ကော်း ပြောကော်း သေဆုံးသွားနဲ့ရင် အလွမ်းပြု ပုံတူပြန်များလို့ရတာပေါ့။

အောက်တောင်စံ:

ဟုတ်ပြီ၊ အဲဒီ ခေါင်းစဉ်က ကျွန်တော်စွေးစွေးချင်တဲ့ ဒုတိယခေါင်းစဉ်ပဲ၊ အဲဒီလို ကိုယ်သိပ်ချိစုစုတဲ့ သူတစ်ယောက် အကြောင်းကြောင်းကြောင့် သေဆုံးသွားနဲ့ရင် သူရဲ့ ပုံတူ ကိုယ်များကို ဖန်တီးလို့ပြီထား၊ တကယ်လည်း ရတော့မှာပါ။ အဲဒီပုံတူကိုယ်များပေါ်မှာ ကိုယ့်ရဲ့ ခံစားချက်တွေကို သိချင်တယ်ပျော်။

ကိုလတ်

အဲဒီဆို ကျွန်တော် ဥပမာ ပေးမယ်လျား။ တကယ်လို့ အမေ ကို သိပ်ချိစုစုတဲ့သားတစ်ယောက် သူအသက် ၅၀၊ သူအမေက အသက် ၇၀မှာ ဆုံးတယ်ပဲ ဆုံး ကြပါစို့။ အမေကို သိပ်ချိစုစုတဲ့ သားဆိုတော့ သူအမေရဲ့ DNA ကို ယူ၊ ပုံတူများပြီး သူအမေ ကိုယ်များလေး ပြန်မျိုးများ၊ အဲဒီ တော့ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလ ဘန်း ထည့်ပေါင်း၊ သူအသက် ၅၁နှစ်မှာ သူအမေက ရက်သား လေးပေါ့၊ အဲဒီဘယ်လို့ ဆက်ဆ ကြမှာလဲ။ အဲဒီရက်သား ပေါက်စ

လေးကို အဲဒီ ရွှေနှစ်လူကြီးက အမေလိုခေါ်ရမှာလား။ ဒီလူကြီးကလည်း အဲဒီ မွေးကင်းစ ကလေးမလေးကို သူရဲ့အမေကို ချစ်ခဲ့တဲ့အတိုင်းတော့ ပြန်မချစ်နိုင်တော့ဘူးထင်တယ်။

ကိုပြုင်တော်

ဟုတ်တယ်ဗျာ ဒါထက်ဆိုးတာက ကိုယ့်မိန့်မသောလို မိန့်မပုံတူမျိုးပွားတဲ့ကိုရွှေမှာဆို စဉ်းစားကြည့်ပြီး၊ ကိုယ့် အသက် ရွှေမှာ မိန့်မသောလို ပြန်ပြီး ပုံတူပွားတယ်ထား၊ အဲဒီ ကိုယ့်မိန့်မပေါက်စလေးကို ပြန်နိုးမှုနှင့်တိုက် ချေး သေး အနီးလျှော့ အတူကြော်ကြော်နဲ့ အပျို့ဖြစ်တဲ့အထိ ပြန်စောင့်၊ ဒီကောင်မလေးလည်းအရွယ်စရောက်စတော့ သူလည်း အသက် ဂုဏ်ကျော် အဖိုးကြီးဖြစ်ရော့။

ကိုကိုကျော်

ဟိုမိန့်မကလေးကလည်း ဘဝအသစ်ပြန်စထားတော့ ဒီအဖိုးကြီး သူယောကျေားပါဆိတာ ဘယ်သိပါမလဲ၊ အမေကလည်း မရှိ၊ အဖေ မဟုတ် ဘာမဟုတ် လူကြီးက ပြန်စောင်ရွက် ထားတယ်ဆိုတော့ ဘယ်လိုကြီးမှန်းလည်းမသိ၊ ပြီးတော့ ဒီ ၁၈၊ ၂၀ အပျို့အချုပ်လေးဟာ အရင်ဘဝက အင်း။ အရင်ဘဝတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ်လေ၊ ဘယ်လိုပြောရမှန်းတောင်မသိ တော့ဘူး။ မူလရှုပ်ပောင်းတုန်းက သူယောကျေားဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်ဆိုတာနဲ့ သူက ဒီအဖိုးကြီးကို ယူပါမလား။ ဒီအဖိုးကြီးကလည်း ကိုယ် နိုးမှုနှင့်တိုက်ပြီး ဓမ္မးလာနဲ့တဲ့ အရင်မိန့်မရဲ့ ကိုယ်ပွား ကလေးကို ကိုယ့်မိန့်မလိုရော ပြန်ပြုင်ပါပြီးမလား။ ကိုယ့်သမီးလေးလို သံပောာဇ် ဖြစ်မသွား နိုင်ဘူးလား။ စဉ်းစားစရာတွေတော့ အများကြီးပဲ၊ အတော်ကို ရွှေပျော်မှာပဲ။

ကိုလတ်

ကောင်းတာကတော့ဗျာ၊ ကိုဒေါ အဲဒီတိတွင်ပါရရှုတွေနဲ့ မခင်ဘူးလား။ တိတွင်မပဲ့ တိတွင်လည်း အဲဒီ ပုံတူမျိုးပွားတွေကို လိုတဲ့အရွယ် တစ်ခါတည်းရအောင် လုပ်ပေးပါလို ပြောဗျာ။ ဒါဆို အတော်ပြေလည်မယ်။

ဒေါက်တာအေး

အင်း ဟိုဇုန်ကတော် တွေလို လက်ဖက်ရည်ဆိုင် အတ္ထထိုင်ဖြစ်ကြသေးတယ်။ မောက် တော်ခေါက်တွေရင် ပြောပေးပါမယ်။ ကိုလတ်က မှာလိုက်တယ်လို့။

ကိုပြုင်တော်

ပုံတူမျိုးပွားမယ့် သန္တာသားကို မြန်မြန်တွားအောင် ဓာတ်မြေသာများများလောင်း ထည့်ပေးရင် ရမယ်ထင်တယ်။ အကြော်ပေးကြည့်ဗျာ။

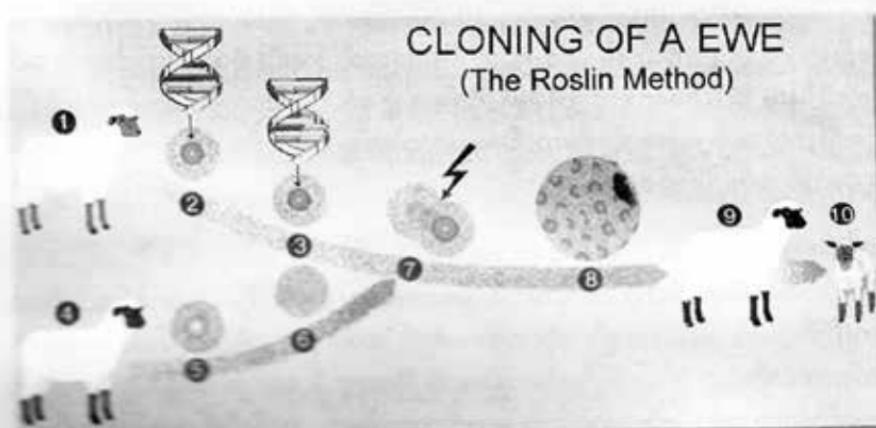
ကိုသူရှုပြုင်တော်

စိတ်ကျားတွေကတော့ စုံရောက်ပါဗျာ။ ဒါထက် အစ်ကို ခုန်ပြောတဲ့အထဲမှာ သိုးမလေး ဒေါ်လိုက် ဘယ်လို ပုံတူပွားတယ်ဆိုတာ မပြောရသေးဘူး။ ကျွဲ့တော်တို့လို ဆရာဝန် မဟုတ်တဲ့လူတွေ နားလည်အောင် ရှင်းပြီးလေ။

ပြောကျင်ခါဂိုဏ်ဆောင်ရွက်မှု

ဒေါက်တာလော်:

ပြောမယ်၊ ဒီလို့ပျော်မှု ဒေါလီရဲ့ မူလမျိုးက Fin Dorset သိုးမျိုး၊ အော်သိုးမျိုးကို ပုံတွေ့ပွားတာ၊ ကျွန်ုပ်တော်ဒီမှာ ပုံနဲ့ ရှင်းပြုမယ်။

- ၁။ Fin Dorset သိုးမရဲ့ နှီးဖော်ထဲက နှီးဆဲလ် (Mammary Cell) ကိုယူတယ်။
- ၂။ အော် နှီးဆဲလ်ထဲမှာ သိုးတစ်ကောင်လုံးရဲ့ DNA တော့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ နှီးတို့ကို အိုးဖြစ်လို့ နှီးဆဲလ်တစ်ခုပဲ active ဖြစ်တယ်။ ကျိုးတဲ့ DNA တွေက ပြိုများတယ်။
- ၃။ အော် နှီးဆဲလ်ကို အာဟာရဖြတ်ပြီး ဆက် မပွားနိုင်အောင် ရပ်ထားလိုက်တယ်။ ဒီတော့ အထဲမှာရှိတဲ့ DNA အားလုံး တစ်ညီတည်း ဖြစ်သွားစေတယ်။ ဒါမှ သိုးတစ်ကောင်လုံး ပွားလို့ရမှာ၊ မဟုတ်ရင် သိုးမ နှီးဖြတ်ပဲ ပုံတွေ့ပွားလာလို့မယ်။
- ၄။ တဗြားသိုးမျိုးတစ်ခုဖြစ်တဲ့ Blackface Ewe မျက်နှာမည်း သိုးမရဲ့ မျိုးဥက္ကာ ယူတယ်။
- ၅။ အော် မျိုးဥက္ကာ စာတ်ခွဲခန်းမှာ ခေါ်ပြုစရာ သေးတယ်။
- ၆။ ပြီးတော့ အော်မျိုးဥက္ကာ ဖုန်းဝင်တဲ့ Nucleus ကို ဖယ်ထုတ်တယ်။

CLONING OF A EWE (The Roslin Method)

၇။ အော် မျိုးမတွေတဲ့ သိုးမနှစ်ကောင်ကဲ့ ဆလ် နှစ်ခုကို ပေါင်း။ Fin Dorset သိုးမရဲ့ ဆဲလ်ထဲက Nucleus ကို လွတ်စေတဲ့ မျိုးဥက္ကာ ထဲကို ထည့်။ လျှပ်စီးကြောင်းသေးသေး ပြတ်စီးပေး၊ အော်မှာ Blackface သိုးမရဲ့ မျိုးဥက္ကာ ထဲကို ပုံတွေ့ပွားချင်တဲ့ Fin Dorset သိုးမရဲ့ Nucleus က ဝင်ပွဲပြီး သန္တသားလောင်း Zygote ပြစ်သွားပြီး

၈။ အော်အော်ကျတော့ ပုံမှန်သန္တသား လောင်းလို့ Cell တွေ ပွားလာပြီး

၉။ အော်သန္တသားလောင်းကို တဗြားသိုးမျိုးတစ်ကောင်ထဲထည့်ပြီး အားကိုယ်စုံ ဆောင်နိုင်းတယ်။ ဘယ်လို့ သိုးမျိုးထဲ ထည့်ထည့် ရတယ်။ ဒေါလီကိုစွဲမှာတော့ Blackface Ewe သိုးမတွေကို သိုးတယ်။ အေးလုံးလို့မ ဘူး ကောင်ထဲကို သန္တသား လောင်း ထည့်ကြည့်တယ်။

၁၀။ တစ်ကောင်ပဲ အောင်အောင်မြင်မြင် မွေးဖွားလာတယ်။ အော် ဒေါလီပေါ့

တကယ်တော့ ဒီနည်းပညာရဲ့အခြေခံကို ၁၉၇၅ မှာ Gurdon ဆိတဲ့ လူက တယ်။ အေးကို စဲပြီး ပုံတ္ထမျိုးပွားတယ်။ ငါးဖလောင်း (အေးလောင်း)တော့ ဖြစ်လာတယ်။ ဆက်ပြီး မြှုပြီးတော့ဘူး အကြိမ်ကြိမ်လုပ်တယ်။ အကြိမ်ကြိမ် အေးလောင်းအဆင့်မှာပဲ ရပ်သွားတယ်။ အေးကြီးဖြစ်မလာဘူး။ ဒီကြေားထဲမှာတော့ တခြားသိပ္ပါးပညာရှင်တွေလည်း အဆင့်ဆင့် အေးခဲ့ကြတာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဖျားရှူးသွားကြတယ်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်ကျေတော့မှ Roslin Institute က Dr. Keith Campbell တို့ Dr. Bill Ritchie တို့ ဦးဆောင်တဲ့ အပ်စုက အော်လျှပ်စီးပြုပြီး ပုံတ္ထမျိုးအကြိမ်အပြုံး အောင်အင်ပြုပြီး ပုံတ္ထမျိုးအကြိမ်အပြုံးတယ်။

လိုသွေ့မြှင့်ပြီး

လုပ်ပုံလုပ်နည်းလေးပြောသီး။

ဒေါက်တာဇ်း

ခုန်ပြောတဲ့ Fin Dorset သိုးမတစ်ကောင်ရဲ့ နှီး Gland (mammary gland) ထဲက Cell တစ်ခုကို ယူတယ်။ mammary cell ခေါ်တာပေါ်လှာ။ အဲဒီ mammary cell ထဲမှာ တကယ်တော့ တစ်ကောင်လုံးရဲ့ DNA က ပါပြီးသား။ ဒါပေမဲ့ တခြား DNA ထွေက active မဖြစ်ဘူး။ အလုပ်မလုပ်ဘူးပေါ်လှာ။ နှီးတိုက်ကျွေးမှုနဲ့ ဆိုင်တဲ့ DNA ခေါ်တဲ့ gene ကပဲ အဲဒီဇာရာမှာ အလုပ်လုပ်တယ်။ အဲဒီ Cell ဆံလွှားတာရပ်အောင် အသားရ ဖြတ်ထား လိုက်မယ်။ အဲဒီမှာ နှီးတိုက်တဲ့ကိစ္စနဲ့ဆိုင်တဲ့ DNA ကလည်း ဆက်မပွားနိုင်တော့ပဲ တခြား တစ်ကိုယ်လုံးနဲ့ ဆိုင်တဲ့ အခုန် ပြုစ်ကျပ်နေတဲ့ DNA ထွေနဲ့ တန်းတွေဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီ အချိန်မှာ DNA အားလုံး ညီတူညီမှု ပွားနိုင်စွမ်း ပေါ်လာတယ်။ လိုချင်တာက နှီးဆံလွှားတာတော့ တစ်ကိုယ်လုံးရဲ့ gene ကို လိုချင်တာ။

ကိုယ်

အင်း ရွှေပ်စတော့ ပြုလာပြီ၊ ဆက်ရှင်းစမ်းပါပြီး။

ဒေါက်တာဇ်း

သေခုနားထောင်ရင် ရှင်းသွားမှာပါ။ ခုန်အဆင့် အထိက ဒေါ်လီတို့အမျိုးး Fin Dorset သိုးမျိုးက နဲ့ယူတာ ပြီးတော့ Blackface အမျိုးအစား သိုးမ တစ်ကောင်ရဲ့မှမျိုးဪောက် ယူတယ်လှာ။ အဲဒီ မျိုးဪဥ္ဓာ က nucleus ဆိုတဲ့ ဝတ်ဆံကို မျက်စီးနဲ့ မဖြင့်ရတဲ့ အလွန်သေးငယ်တဲ့အပ်နဲ့ အလွန်အားကောင်းတဲ့ မှန်ဘီလူးကို အသုံးပြုပြီး ကလော်ထဲတ်တယ်။ ပြီးတော့ ခုန် DNA ပွားတာကိုခဏာရပ်ထားတဲ့ Fin Dorset သိုးရဲ့ mammary ဆံလွှားက ဝတ်ဆံ nucleus ကို ဒီဘက်က ခုန် nucleus ဝတ်ဆံ

ပါယေဂျွေဒါဂိုလ်တောင်စိုး

ဖယ်ထဲတော်တဲ့ မမျိုးဥထဲကို ထည့်တယ်။ အဲဒါကို Nucleus transfer လိုခံဗြိတယ်။ အဲဒီအထိ မျက်စိတဲ့မြင်ပြီးလား မမျိုးဥက Blackface sheep ရဲ့ မျိုးဥ။ ဒါပေမဲ့ သူ့ရဲ့အထဲမှာ ထည့်လိုက်တဲ့ဝတ်ဆဲ nucleus က Fin Dorset အဲဒီ နှစ်ခုပေါင်းစည်းနှစ်အတွက် အဓိနဲ့သေး ငယ်တဲ့ လျှပ်စီးကြောင်းလေးတွေ ဖြတ်ပေးရသေးတယ်။ အောင်မြင်ပြီးဆိုရင်တော့ အဲဒါ မမျိုးဥကို အခြေခံထားတဲ့အတွက် သန္တသားလောင်းအဖြစ် ရောက်သွားပြီး Cell တွေ DNA ဆွဲ ပွားလာတယ်။ အဲဒီ သန္တသားကို တွေ့မှတ်တောင်က အနားကိုယ်ဝန်ဆောင်ရုတယ်။ ကိုယ်ဝန်သက်တမ်း (၁၄၈)ရက်မှာ ဒေါ်လီကို မွေးတာပဲ။ ဒါ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ကာလဟာ ဒေါ်လီတို့ သိုးမျိုးတွေရဲ့ ကိုယ်ဝန်ဆောင် သက်တမ်းပဲ။

ကိုယ်ဝန်ဆိုး

ဒီပညာရှင်တွေ သိပ်ကို တော်ကြတော်ပဲမော်။ စဉ်းစားလိုတောင် ဉာဏ်မမိဘူး။

ဒေါ်လီတော်စိုး

တော်သို့ နှုံးအောင် ဉာဏ်စားကြတော်ကိုဗျား။ Facilities ပြည့်စုံတော်လည်း ပါတော်ပေါ်လေး။ ဒီလို ဒေါ်လီ သန္တသားအဆင့်ရောက်စိုး နှစ်ပေါင်းများစွာ ဉာဏ်စားခဲ့ကြတယ်။ နောက်ဆုံးအဆင့် ဒေါ်လီရဲ့ သန္တသားဖြစ်စိုး ခဲ့ရာခဲ့ဆစ် (၂၇၆)ကြိမ် ဉာဏ်စားခဲ့တော့မှ လိုချင်တဲ့ သန္တသားရတယ်။ သန္တသားလောင်းတွေ အများကြေးလုပ်ထားရတာပေါ် မောက်ဆုံး ပုံတွေ့မှုး သန္တသားလောင်း (၂၉)ရဲ့ ရတယ်။ အဲဒီ (၂၉)ရဲ့ကို သိုးမ (၁၃)ကောင်ထဲ ထည့်ပြီး အနားကိုယ်ဝန်ဆောင်ခိုင်းတယ်။ တချို့သိုးမ စိုက်ထဲ တစ်ကောင်၊ တချို့နှစ်ကောင် သုံးကောင်ပေါ့များ၊ အဲဒီ ၁၃ကောင်အနေက်မှာ တစ်ကောင်ပဲ ပီးကပ်ပြီး ဒေါ်လီကို မွေးလာတာပဲ။

ကိုယ်ဝန်ကျော်

အခုံ ဒီသိုးမလေး ရှိသေးလား။

ဒေါ်လီတော်စိုး

အသက်ခြောက်နှစ်ပြည့်တဲ့လ ဖေဖော်ဝါရီ ၂၀၀၃ ခုနှစ် မှာ ကုလိုမရနိုင်တဲ့ အဆုတ်ရောက်တစ်ခုကြောင့် သေခြားပေးလိုက်ရှာပါပြီ၊ ဆေးသမိုင်းမှာ မှတ်တိုင်တစ်တိုင် စိုက်ပေးသွားရှာတဲ့ သိုးမလေးပေါ့များ။

ကိုလတ်

ဒါဆို အဲဒီ DNAပုံတွေမျိုးပွားတွေဟာ ရုပ်ပွဲအရတော့ တစ်ထပ်တည်းတွေအောင် မျှေား နှင့်တာတော့ ဟုတ်ပါပြီ။ စိတ်တွေ၊ အဓတ္ထော်အသေးအယူအဆတွေရော တစ်ထပ်တည်း တူးနှင့် ပါမလား။ ဥပမာ ကိုဇ္ဇာကို ပုံတွေမျိုးပွားတယ်ထား၊ ကိုဇ္ဇာ စိတ်ကတော့ ဘယ်လိမ့်မတူးနှင့် ဘူး။ ကိုဇ္ဇာရေးရာ ဆရာတ်ပါရှုဖြစ်မယ်လို့ တပ်အပ်ပြောနိုင်ပါမလား။ ကျွန်ုတ်အောင်တော့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာနဲ့ သူရဲ့ ဘဝဖြစ်စဉ်တွေမှာတော့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ တပ်အပ်မတူးနှင့် ဘူးဘူး။

ဒေါက်တာဇာစွား

စိတ်ရဲ့ အမိကသေးချက်ကလည်း ဒီ DNAတွေပဲဗျာ၊ စိတ်တို့တယ်၊ စိတ်ရှည်တယ်၊ ကြုံင်နာတယ်၊ ရက်စက်တယ်၊ လီမွာတယ်၊ ကိုလတ်လို့ မိက်ရိုင်းတယ်၊ အရာအားလုံးကို ဒေါက်မှာပါတဲ့ DNAကပဲ ဆုံးဖြတ်တာပဲ။ အဲဒီတော့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာမှာလည်း ထပ်တူ ထပ်ပျွဲ နီးပါးတွေလို့မယ်။

ကိုပြုင်လော်

ဒါကတော့ ဘယ်နည်းနဲ့မှ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ရုပ်သာတွေမယ်။ စိတ်ကိုတော့ မတူးနှင့် ဘူးဘူး။ ဒီအပြင် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုတာလည်း ရှိသေးတာပဲ။

ကိုလတ်

ဟုတ်တယ်။ ကျွန်ုတ်လည်း အဘပြောတာကို ထောက်ခဲ့တယ်။ ကဲ့သော ကျွန်ုတ်၏ တစ်ခုမေးမယ်။ ကန်တော့ ကန်တော့၊ အခါ ဓာတ်မြတ်စွာဘုရားရားပဲ့၊ DNAကို ယူပြီး ပုံတွေများ မယ်ဘူး။ အဲဒါ ဘုရားဖြစ်မလား။

ကိုသူရပြုင်း

အင်း မိစ္စာ၊ ဒီဇိုတွေနဲ့တော့ တွေ့မြဲပြီ။ ငရဲ့ကြီးရှစ်ထပ် ချီးကပ်နေကြုံးမယ်။

ဒေါက်တာဇာစွား

အဲဒီကိစ္စတော့ ကျွန်ုတ်လည်း ဥာဏ်မမဲ့လို့ မလျောက်တတ်ဘူး။ ဘုရားကိုတော့ မပြောကြနဲ့ဘူး။

ကိုပြုင်လော်

မရဘူးဘူး၊ ဒီကိစ္စ သိပ်မကျေနှင့်နိုင်ဘူး။ အဲဒါဆို တစ်ဆင့်လျော့ချွေးနေးမယ်ဘူး။ ဘုရားကိုတော့ မပြောတော့ဘူး။ ဘုရားဟောတရားကိုပဲ ပြောမယ်ဘူး။ ဂျုဆိုတာ သေချို့တန် နသရမယ်၊ သီးချို့တန်သီး၊ ပွင့်ချို့တန် ပွင့်ရမယ်။

ကိုကိုကျော်

အဘ၊ အောက်ထိုးတွေ ဖြစ်ကိန်ပြီ။ သေပြီးမှ ဘယ်နှယ် သီးပွင့်ရမှာလည်း အဆင့်မြင့်မြင့် ပြောစမ်းဘူး၊ အတိအရာ ဗျာတိမရဏာတဲ့။

ပြောကျင့်ခြောက်တာအလိုး

ကိုမြင့်တော်

အစိုးယံ့က ဘာပဲ။

ကိုကိုကျော်

ဟ သေချာတော့
ဘယ်သိပါမလဲ၊ အိပ္ပားရင်
နာ၊ နာဖြီးရင် သေတာကို
ပြောတာဖြစ်မှာပေါ့။

ကိုလတ်

ဒါဆို မအိုဘဲနဲ့ သေ
တဲ့ ကမော်ပါက်စော့
ဘယ့်နှင့် လုပ်မလဲ။

လိုပုံစံမြတ်စွဲ

ဒါတော့ အတိတ်ကံမကောင်းလိုဖြစ်မှာပေါ့၊ အဘ ခုနဲ့ တစ်ဆင့်လျော့ပြီး ဆွေးနွေး
မယ်ခိုတာ ဆွေးနွေးစမ်းပါဦး။

ကိုမြင့်တော်

ဗုဒ္ဓရားက သာသနာနှစ် ၂၅၀၀ကျော်လို့ DNA ရှာမရတော့ဘူးထား။ ဟစ်တလာ
သေတာ နှစ် ၆၀လောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။ သူရဲ့ DNA ကို တစ်နည်းနည်းနဲ့ ရအောင်ရှာ
ပုံတွေပူး၊ ဟစ်တလာလေးတွေ အများကြီး ပြန်ဖြစ်၊ ကမ္မာစစ်ကြီးတွေ ဖြစ်ကြ။ အဲဒီမှာ
ဟစ်တလာကို တိတွင်တဲ့ ဆရာကြီးတွေလည်း ဟစ်တလာလက်ချက်နဲ့ ပြန်သေကြ
အေးရော့။

ကိုကိုကျော်

ကျွန်ုတ် တစ်ခုစဉ်းစားမြို့၊ ဟစ်တလာရဲ့ DNA ရရှိ သိပ်မသေချာဘူး။ အိုစမာ
ဘင်လာဒင် ကတော့ သက်ရှိထင်ရှုံးပဲ။ မကောင်းတဲ့ဘာက်မှာတော့ ကမ္မာမှာ နှစ်ယောက်
မရှိအောင်ထူးချွန်တဲ့သူပဲ။ သူရဲ့ DNA ကိုသာ ပုံတွေတွေ အများကြီးပူးလို့ရင် အမေရိကန်
တော့ ဖွတ်ဖွတ်ညက်ညက်ကြပြီပဲ။

ကိုလတ်

ရမလားဘူး၊ ဟိုကလည်း ကျွော်လျှော့တ်ရှုံးတွေက အများကြီးပူးထားပြီး ပြန်ချုမှာပေါ့။

ဒေါက်တာအလိုး

တော်စမ်းပါ၊ ကမော်ကလားတွေ ကိုလတ်တို့ နှစ်ယောက် ပြင်းနေကြတာ။ ကိုပိုအနှစ်
တော် နေစရာမရှိတော့ဘူး။

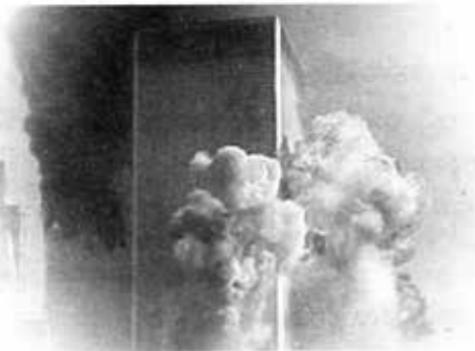

ကိုပြင်တော်

သူလည်း ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ပဲ။ ပုံတူဗျားထားပြီး ရဲ့မှာ တစ်ယောက်ကို အလုပ်လုပ်ခိုင်း၊ သူကအိမ်မှာ အိပ်နေရင်ပြီးတာပဲ၊ ဘာနေစရာ မရှိ ရွှေ့လေး။

အိုက်တာဇော်

အင်း ဆရာတိ ဦးခုန်မြတ်ကြတာ ကြားရင်ဟိုက ပုံတူဗျားမှာမဲ့ ဆရာကြီးတွေ စိတ်ညွှန်ပြီး သတ်သေကုန်ကြလိမ့်မယ်။

ကိုကိုကျော်

အိုစမာဘင်္ဂလာဒင်ကတော်
လျှော့တွက်လို့ မရဘူးလှူ။
Trade Centre ကို လေယာဉ်
ပျော်အသေခု ဝင်တိုက်တဲ့
ကိုစွဲမျိုးဆို နှစ်ပေါင်းများစွာ
ကြုတင်စိစဉ် စိတ်ကူးထားခဲ့
တာ၊ ဒါ Terrorists သမား
တွေဟာ လေယာဉ်မောင်း

သင်တန်းကို အမေရိကန်မှာပဲ စနစ်တကျ Training ယူခဲ့ကြတာပဲ။ အခုလည်း သူမျှ၊ DNA ကို လျှော့တွက်ပြီး ပုံတူဗျားဖို့ လုပ်ချင်လုပ်နေမှာ။

ကိုပြင်တော်

ရပ်ရှင်အတ်လမ်းတစ်ပုံရတာပေါ့။ ကျွန်ုံးဟန်တို့ ငယ်ငယ်တွေ့နာ The Boys from Brazil ဆိုတဲ့ ရပ်ရှင်ကြည်ဖူးတယ်။ မှတ်မိုးသလောက်တော့ ဟန်တလာလေးတွေတို့ ပုံတူဗျားတာပဲ၊ အခု အနှစ်လေးဆယ်လောက် ကြာတော့ အဲဒီစိတ်ကူးယဉ်တွေဟာ တကယ် ပြုစွာပြီ။

ကိုလတ်

အင်း မာာက် အနှစ်လေးဆယ်လောက်ဆိုရင်တော့ အခု ကျွန်ုံးတော်တို့ အေးနေးတဲ့ ကိုစွေတွေဟာ အမှန်တကယ်ဖြစ်လာကြတော့မယ်။

ကိုသျော်မြင်း

မပူပါနဲ့ ကိုလတ်ရယ်၊ အဲဒီလောက်ဆို ကိုလတ်မာာက်ဘဝမှာ လူပျိုးပါက်အဆွယ်တော် ပြုတော့မယ်။

ကိုလတ်

အေးလေ၊ အဲဒီ နာက်ဘဝအတွက်ပူတာပေါ့။ ဒီဘဝအတွက်ကတော့ မရှုခါးပါ့ဘူး။

အကျဉ်းချုပ်တော်မြန်မာ

က ဒီလောက်ဆိုရင် လွှဲကို ပုံတွေ့ဗျားလို့ဖြစ်လာမယ့် အကျဉ်းချုပ်တွေတော့ တော်တော်မြန်မာပါပြီ။ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စတွေပြီးသွားခြုံဆိုပါရို့၊ စိတ်ဓာတ်သိက်နှုန်းဆိုင်တဲ့ ခံစားမှု အပြုံးဖော်ဆုံးတွေကို ဘာသာရေးရွှေထောင်ကပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ လူမှုရေးရွှေထောင်ကပဲ ဖြစ်ဖြစ် အညီညွတ်ဆောင် သိုးဆောက်လုပ်ရေအာင်။ ပုံတွေ့ဗျားလို့လွှဲသား ကိုယ်ပွားတစ်ခုရဲ့ မူရောက်စုံ သိုးဆောက်လုပ်ရေအာင်။

ကိုယ်ပွဲပိုင်းဆိုင်ရေး

သူမှာ လက်ညွှုးထိုးပြစ်ရာ မိဘမရှိဘူး၊ သူနဲ့ ရွှေယ်တွေတန်းတွေတွေမှာ အဖော်ရှိမယ်။ အမော်ရှိမယ်။ သူမှာ မရှိဘူး။ မူလ DNA ပိုင်ရှင်ရဲ့ မိဘ (ရုပ်ဟောင်းရဲ့မိဘ)တွေ့ကိုပဲ အဖော်ရှိမယ်။ ဒါမှုမဟုတ် ပုံတွေ့ဗျားတဲ့ မူလ ရုပ်ဟောင်းကိုပဲ မိဘအဖြစ် သတ်မှတ်ရမှာ လား။ ကျွန်ုံးတော်စိတ်ထင်တော့ သူမှာ အနေဖြင့် အနေဖြင့် လေးပါးပဲ ရှိပါမှုမယ်။ မိဘမရှိဘူး။

ကိုယ်ပွဲ

မူလရုပ်လွှဲသားနဲ့ DNA ဘယ်လောက်ပဲတွေတွေ၊ အဲဒီ ထူးခေါ်းတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ဒဏ်ကို တော့ ဒီကလေး ခံစားမှုမှာပဲ။ စဂ်ရှုပ်လွှဲသားလို့လို့၊ ဘာလို့လို့နဲ့ အဲဒီမှာ စိတ်ဓာတ်ရေးရာ အရေတော့ မူလပုံမှန်ရှင်းနဲ့ ဘယ်လို့မှ တစ်ထပ်တည်းတော့ တွဲနှုန်းတွေ့မှ မဟုတ်ဘူး၊ အားငယ်စိတ်၊ သိမ်းငယ်စိတ်တွေတော့ ဝင်လာမှာပဲ။

ကိုယ်ပွဲလော်

တစ်ခုတော့ရှိတာပေါ်လော်။ သားသမီးသောလို့ အစားထိုးတဲ့ မိဘတွေရှိခဲ့ရင်တော့ တော်သော်လော်ပေါ်။ မိဘတွေအတွက်လည်း နတ်ဖော်ဆင်းတဲ့သား အစားထိုးပြန်ရတာပေါ်။

ကိုယ်ပွဲ

အရွယ်ချင်းကွာနေတော့လည်း ခက်သားပဲ။ ပြီးတော့ ဒီလိုကိစ္စမျိုးကလည်း ရှားမှာပဲ။ ဒေါ်လာသန်ခြုံပြီး တတ်နိုင်တဲ့ မိဘမှာပဲ ဖြစ်မယ်။ ခြားကိုပြားတစ်ပဲနဲ့ နောက်ထပ်တစ်ကော် လုပ်ပေးပါပြီးဆိုလိုတော့ မရရှုနှုန်းဘူး။

ဒေါက်တာစော်:

မှားကိုတစ်ချက် ဒီပုံတူမျိုးပျားတဲ့ကလေးကို သန္တအောင်ဖို့ မိခင်လောင်းတစ်ယောက်ရဲ့ နိုက်ကို ငါးရမယ်။ အဲဒီ DNA ပုံတူပျားတဲ့ သန္တသားကို ကိုယ်ဝန် အောင်အောင်မြင်မြင် ဆောင်ပါပြီဆိတ် အခါကျောင်တော့ အဲဒီအနားကိုယ်ဝန်ဆောင်တဲ့ မိန့်မှမှားလည်း ရိုးရိုးကိုယ်ဝန် အတိုင်းပဲ မိခင်လောင်း သဘာဝအပြောင်းအလဲတွေ ရှိလာမယ်။ တကယ်လည်း ရိုးရိုးကိုယ်ဝန်တစ်ခုပါပဲ။ သူခန္ဓာကိုယ်မှာ မွေးလာတဲ့ ရင်သွေးကို နှိချိတိုက်ကျွေးမျိုး ကိုယ်ဝန်ကိုယ်ဝန်ထိုးသိမ်းပါ။ အားလုံးသဘာဝတရားအတိုင်းပဲ စနစ်တကျ ပြုစုစုပေါ်။ အဲဒီမှားလည်း ပြသုန္တတစ်ခု ပေါ်လေ့ရှိတယ်။ မိခင်မေ့ဖွွားဖြစ်လာတဲ့ ကိုစွာပဲ။

တို့သူရမြှင့်စီး:

ဟုတ်တယ်။ အဲဒီ အနားကိုယ်ဝန်ဆောင်တဲ့ မိခင်တွေအကြောင်းလည်း ကွွန်တော် သိချင်သေးတယ်။

ဒေါက်တာစော်:

ကောင်းသားပဲ၊ အနားကိုယ်ဝန်ဆောင်တဲ့ ကိုစွာတို့ ဒါမှမဟုတ် ဆေးပညာနှင့်ပတ်သက်တဲ့ တြော့နိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့အကြောင်းတွေ မှားက်မှပြောကြတာပေါ့။ အခုတော့ ညွှန်နိုင်ပြီ။ ထုံးစာအတိုင်း ကွွန်တော်တို့ တစ်စိုင်းတည်း ကျွေးမှုပြုပြီ။

ကိုယ်တယ်

က မှားက်တစ်ပတ် သောကြာန္တကျရင် ဘယ်ဆိုင်မှာ ဆုံးကြမလပဲဆိတာ ဖုန်းဆက်လိုက်ကြပြီး၊ ကဲအားလုံး Good night !!

သဟားဟူးရားကောင်းပါ

ရှစ်ပြည့်နှစ် ကလောကမ် ပြည်တော်ပြန်လာတဲ့ ကျွန်တော်ကို စားဖော်သောက်ဖော်တို့ ဆောင်ရွက်တော် အားရဝ်းသာကြိုဆိုနှစ်ဆက်ကြပါတယ်။ လူက မရောက်သေး ဘူး ဖုန်းတွေက တရာ့မြောက်မြောက်မြောက်ပြီ။ အမှန်တော့ လုပ်ကို ခင်တာထက် သူတို့ ညာက်အပြင်ထွက်နိုး အကြောင်းရှာကြတာပါပဲ။ သူ ကိုယ် လွှဲချာ ကိုယ် သူတွဲချွဲ အိမ်က မိန့်မတွေကတော် ရှိုးနေပါပြီ။ ဟိုလူကပဲ အတင်း အော်သလိုလို၊ ဒီလူကပဲ အတင်း ဇွတ်ခေါ်လို့ မသွားချင်သော သွားရသလိုလို ယောင်ပေပေလုပ်ပြီး ခပ်အင်အင်နဲ့ အိမ်ကထွက်၊ ကားပေါ်ရောက်တော့မှ စပ်ပြီးပြီး လုပ်ကြပြီ။ အမှန်တော့ ဘယ်သူ ဘယ်သူ အတင်း မခေါ်ကြပါဘူး။ ဘယ်သူမှလည်း နှစ်ခါမခေါ်ရဘူး၊ စကားမှ မဆုံးသေးဘူး အင်း။ အခုထွက်လာခဲ့မယ်ချည်းပဲ။

ကိုမြင့်စော်(အဘ)ဆို မိုဝင်ကစကားပိုင်းဆိုပြီး အိမ်က လစ်ထွက်တာ တစ်လကို လေးခါ ထက် မနည်းဘူးတဲ့ သူမိန့်းမက မိုဝင်ဆိုတာ အပတ်စဉ်ထုတ်ကျော်ယူလားလို့ တော် မေးယူရတယ်။ အဲဒါ မိန့်းမက ခပ်တည်တည်နဲ့ မင်းဘာမားလည်လိုလဲ၊ လေးခါလောက် အကြိုးကြိုးဆွေးနွေးမှ တစ်လာ စကားပိုင်းတစ်ပိုင်း ရတာတဲ့။ မိန့်းမကလည်း လေကုန်မဲ့

မည်သည်

ချင်တာနဲ့ နားအေးရင်ပြီးရောဆိုပြီး ဘာမှမပြောတော့ဘူးတဲ့။ တစ်ခါကျတော့ သူမိန္ဒားမက ပညာသာပါပါ တွယ်တာ ခံရဘူးတယ်။ "တော် ဒီတစ်ခါ စကားထိုင်းသွားရင် အကိုယ်ဝတ် သွားသို့၊ ဒီအကိုယ်ပဲ ထပ်မံဖြစ်တဲ့"

ဂိုလ်တိနိုလည်း ဒီလိုပါပဲ။ သူကို မရှစ်းထဲမှာ တွေ့တဲ့ရာက ဦးလတ်ကြီး အွေးအွေးတာ သိပ်ကောင်းတာပဲ ဘာညာနဲ့ မဟုတ်တရာတ် ဇြောက်ပင်ပြောတာကို တာဟံဟနဲ့ သဘောကျ နေတုန်း မီတာလေးတစ်လုံးလောက် လုပ်ပေးစမ်းပါဆိုပြီး လက်ထဲလျှောက်လွှာထိုးထည့်ပေးသွားတာရုံးလည်း ခဏာခဏ ကြိုရှုတယ်တဲ့။

ဒီလိုပါပဲ လွှာတာဝတိတို့လေးမှာ ပျော်ပျော်ဆွင်းဆွင်း ချစ်ချစ်ခင်ခင်မေ့နိုင်ကြုံး အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ ကျွန်ုတ်တို့အားလုံးဟာ အောက်မှ မျိုးမတူတဲ့ တာဝန်အသီးသီးကို ထင်းစွာကြရပါတယ်။ အွေးပရ ရောရေပေါ့။ အမြဲတစ်းကြီးပဲ ပင်ပန်းတယ်ရယ်လို့လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် တစ်ပတ်လုံးစာ တာဝန်တွေ တအိုင်း လေးလဲလာသွေး သောကြာ နဲ့ ဉာဏ်ဆုံးကြရတာလေးကတော့ တကယ့်ကို ပျော်ဆွင်ကြည့်နဲ့စရာ ကောင်းလာပါတယ်။

၁၃၁

ပြောကျင်ခါဂိတ္တာလုပ်မှု

တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် စလိုက် အောက်လိုက်၊ ဟိုအတင်း ဒီအတင်းပြောလိုက်၊ တစ်ခါ တလေ စားပွဲထိုးလေးတွေကိုတောင် ပံ့ပေးပေးသွားနေခိုင်းရတယ်။ ဆွေးနွေးချက်တွေက အဲဒီလိုကို ရွှေတို့ပြင်းသွားတတ်တယ်။ ဂါဌာန်သီးအကြောင်း ပြင်းကြ ခုန်ကြ၊ တစ်ခါ တလေ ဘာသာရေးဘာက်ရောက်သွားလိုက်နဲ့ တော်ဝတ္ထာလေး Relaxဖြစ်ပါတယ်။ အမြှာက် ကြီးကတော့ အောက်ဆို ဒီလိုဆိုင်မျိုး ထိုင်ချင်မှ ထိုင်တော့မှာ။ ဘဝင်လေဟပ်သွားရင် ပြောတာပါ။

ကျွန်ုတ်တို့အဖွဲ့တွေ ဒီစကားဆိုင်းအတွက် ဘာခေါင်းစဉ် ဆွေးနွေးမယ်ဆိုတာ ကြိုမသိကြပါဘူး။ ကျွန်ုတ်ကိုယ်တိုင်လည်း ဘာမှ မစဉ်းစားထားဘူး၊ ပြောရင်းနဲ့ ရောက် ခုံးကာရောက်၊ ကြိုက်တဲ့အကြောင်းအရာ ဖျတ်ခဲ့ပေါ်လာပြီဆိုရင် ချက်ချင်းဖော်ဆုပ်ပြီး ဆွေးနွေးကြတယ်။ ပြောရင်းတန်းလန်း အာမတွေတော့ဘူးဆိုရင် အောက်တစ်ခုပြောင်းကြိုး ဆိုပြီး ပြောင်းကြပြန်တယ်။ အဆုံးကျတော့ သင်းတို့ စိတ်ကျိုးတည်းသွေး ပြောကြတဲ့ ကော်ဆွေးကို ကိုယ်ကာစ်သောက်တည်း ပြန့်စုံပြီး ရှာနိုင်တဲ့အချိန် ထပ်မံ့ရတော့တယ်။ သင်းတို့ကတော့ အောက်ဆုံးလည်းလင်းရော မအသွေးက ဘာတွေပြောနဲ့မှန်းတော်းမသိ မသိကြ တော့တယ်။

ဒီဇူလိုင်း ပြောနဲ့သွေးခေါင်းစဉ်တွေက တစ်ပိုင်းတစ်စတွေချည်းပဲ။ ကျွန်ုတ်က လင်းကြော်းပဲ တည်းပေးလိုက်၊ ဘုရားတို့က ပြန့်ချော်သွားလိုက်နဲ့။ ကျွန်ုတ်တို့ တိုင်းပြည်က ဆရာဝန်တွေအပေါ်မှာ ဘယ်လိုမြင်လဲ ဆွေးနွေးပေးကြပါဆိုပြီး ဖွင့်ပေးတာကို ဆရာဝန် တွေဟာ လောဘကြီးတဲ့လွှတွေ၊ ဟိုဆရာကြီးက ဘယ်လိုလောဘကြီးတာ၊ ဒီဆရာကြီးက ဘယ်လို၊ ဆရာဝန်တွေဟာ ဆေးမကုသဲ ဝေါးရေးတဲ့လွှက ရေး၊ ကုမ္ပဏီထောင်စားတဲ့ လွှတွေက ထောင်၊ နိုင်ငြားသွား အလုပ်လုပ်တဲ့လွှက လုပ်နဲ့ တိုင်းပြည်ကို တတ်တဲ့ပည့်နဲ့ အကျိုးမပြုဘဲ တလွှဲလုပ်တဲ့လွှတွေ စသဖြင့် ဟိုလွှဲ ရှိနိုင်ရင်းနဲ့ ပြီးသွားကြတော့ အောက်နဲ့ကျမှ ကျွန်ုတ်တော်မှာ စကားတွေ မနှည်းပြန်ဆက်စပ်ယူရတယ်။

အဲဒီလို ဆက်စပ်ယူရင်းနဲ့ ဒီခေါင်းစဉ်ကို မနှစ်က စိုးဝက်မရှိအင်းမှာ ဆရာဒေါကတာ အောင်ငြင်ဆင့်က ဆရာဝန်နဲ့လွှာဆက်ဆေးရေးဆိုပြီး ရှိုးရှိုးလေး ရေးသွားတာကို မှတ်စီမံပါတယ်။ ဒီခေါင်းစဉ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီးတော့ အဲဒီ သဘောကိုပဲ ဆရာဝန်ဘက်ကရော၊ လူမှာဘက်ကရော နှစ်ပက်မျှပြီး ဆွေးနွေးတဲ့ အပြင်းစားဆွေးနွေးချက်များကို စိုးဝက်ရို့သဲ့ကြီးအတွက် တင်ပြပါတော့မယ်။

ဒေါက်တာလေး

ကဲ့့ဆရာတို့ မေးတဲ့ မေးခွန်းလေးလည်း နည်းနည်း အာရုံခိုက်ဖြေကြီးဗျား၊ အသောက် အစားပဲ မက်မနေကြနဲ့မြို့ဗျား မြန်မာနိုင်ငြားက ဆရာဝန်ကြီးငယ်တွေအပေါ်မှာရော မြန်မာလူများ တွေ့အပေါ်မှာရော ဘယ်လိုမြင်လဲ ဆွေးနွေးကြစောင်းပါ၍။ ကျွန်ုတ်ကတော့ ကျွန်ုတ်တော်ကြိုရတဲ့ မြန်မာလူများတွေအကြောင်း ပြောမှာပေါ့။ ပြောချင်တာ စွဲတ်ပြောလို့တော့ ဘယ်ရမလဲ၊ စာပေမှာ စည်းကမ်းရှိတယ်။ ဆရာဝန်ကဲ့့၊ သံယာရိုက်း ဆိုတာမျိုးတွေ ရှိတယ်။ ရှုံးလည်းလျောက်သာ များလည်းစွဲသာ ပြောကြပေါ့။ အကောင်း အဆုံး ကိုယ်မြင်သလို မြှုမြှုတတေသနဖော်ကြပါ၍။

ကိုသုရမြင်းဦး

ကဲ..ဒီလူတွေနဲ့တော့ မဖြစ်ဘူး။ ကျွန်တော်ပဲ အကောင်းသာကိုက စပြောတွေမယ်။
မြန်မာဆရာဝန်တွေဟာ ကဗျာမှာ တော်တယ်လို့ ကျွန်တော်ကြားဖူးတယ်၊ ဟုတ်သလား။

ကိုလတ်

တရွေ့။

ကိုကိုကျော်

မတရွေ့ဘူး။ အဲဒါတော့ ဟုတ်တယ်။ ဒီက အောက်တွေတဲ့ မြန်မာ ဆရာဝန်
တွေဆို နိုင်ငံတော်တော်များများက လိုချင်ကြတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံဆေးကျောင်းတွေရဲ့
သင့်ရှိုးညွှန်းတစ်းကိုက နိုင်ငံတကာအဆင့်မိတယ်လို့ ပြောတယ်။

ဒေါက်တာဇ္ဈိုး

ဟုတ်ပါတယ်။ ဟို တစ်ချိန်တွန်းက ကျွန်တော် မှတ်မိသလောက် ၁၉၇၂ ခုနှစ်
မတိုင်မိအထိ ဆေးတက္ကသိုလ်(၁)(၂)နဲ့ မန္တာလေး ဆေးတက္ကသိုလ် ဘွဲ့ရဆရာဝန်တွေဟာ
အောင်လန်က ဆရာ
တဲ့ ဘွဲ့ရဆရာလို့ တစ်
ပြီးညီ သတ်မှတ်
တယ်။ ခုထိုလည်း
အောင်ချိန်တွန်းက
ဘွဲ့ရဆရာဝန်တွေ
ဟာ အောင်လန်မှာ
ဘာစာမေးပွဲမှ ဖြေ
စရာ မလိုဘဲ အဆုပ်
တန်လုပ်လိုက္ခဏတယ်။
ဒီ မောက်လိုင်း ဘွဲ့ရ
တဲ့ ဆရာဝန်တွေ
ကျေတော့ အောင်လန်
မှာ အလုပ်လုပ်ချင်ရင် PLAB ဆိုတဲ့ ဆရာဝန် အရည်အချင်းစစ် စာမေးပွဲဝင်ဖြေပြီး
အောင်မှ အလုပ်ရတယ်။ မြန်မာဆရာဝန်တွေဟာ တဗြားနိုင်ငံက ဆရာဝန်တွေနဲ့ ယူဉ်ရင်
တော့ တော်ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အောင်ပိုစာမှာ တော်တော်အားနည်းလာကြတော့ ယူကော
ဘွဲ့ဖို့ အောင်ပိုစာ အရည်အချင်းစစ် စာမေးပွဲ IELTS မအောင်တာနဲ့ကို သွားဖို့ခေါက်နေကြ
တယ်။

ကိုဝင်းကိုကို

ကိုယ့်ပြည်တွင်းက M. Med. Sc တို့ ဆေးလက်တွေ ပါရရှိဘဲ၊ Ph. D တို့ကိုပဲ သေချာ
သုနေသန လုပ်ပေးရင်ရော မဖြစ်ဘူးလား။

ပြည်တွင်ခေါက်တောင်စိုး

ဒေါက်တာအေး

သိပ်ဖြစ်တာပေါ့၊ လုပ်လည်းလုပ်မေပါ
တယ်။ အထူးသဖြင့် ကျွန်ုတ်တော်တို့ အခု ဒီက
Ph.D တို့ Dr. Med Sc ခေါ်တဲ့ ဆေးလက်တွေ့
ပါရဂ္ဂဘွဲ့တို့ဆိုတာ International Standard
ကို ကောင်းကောင်းကြီး ပိုရှုမက သာတော်
သာသေးတယ်။ (၃)နှစ်လောက် ပြင်းပြင်း
ထန်ထန် ကြိုးစားကြရတယ်။ Thesis ကို
သေခြား အတိအကျလိပ်ရတယ်။ ကျွန်ုတ်
Thesis ဆိုရင် အခုတ်ထဲ ရေဝင်တဲ့ကိစ္စကို
တို့ဘိုးလေး က်ဆာလား ပြတ်ပြတ်သားသား
သိအောင် ဓမ္မားတဲ့သူများတယ် လုပ်တာ။ Test
အတွက် လုပ်သူ့ သွေ့ည်းဆွေ့ကို Belgium
တော့ တော့တယ်၌ မှာရတယ်။ အော်... အဲဒီ
တွေ့မြောက် အမြှောက်ပြောက တရာတ်ပြည်သွားပြီး ပြန်လာတဲ့အချိန် ဟိုမှာ မစားရက်၊ မသောက်
မျှော် ကုတ်ကတ်စုထားတဲ့ ဒေါ်လာ ၁၀၀၀ ကို ကိုယ်ယူလိုက်ရသေးတယ်လေး။ အဲဒီ
ဒေါ်လာ ၁၀၀၀ လုံးကို Right Lab က MD ဒေါက်တာ ဒေါ်မေမြစ်နိုက် တစ်ဆင့်
Belgium က ပစ္စည်းမှာပြီး Thesisလုပ်ရတယ်။ အဲဒီ Test Resultတွေကို လိုချင်လို့ အခု
ထိ Florida က Professor Dr. Kent Miller တို့က E-Mail နဲ့ လုမ်းတောင်းတုန်းပဲ။

ကိုမြင့်လေး

သူတို့ဆိုမှာ တို့ဘိုးရောက်ရှားလို့ ဖြစ်မှာပေါ့။ ဘယ်သူလ Kent Miller ဆိုတယ်။

ဒေါက်တာအေး

အခုတ်ထဲ ရေဝင်တာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်ုတ်လုပ်တဲ့ Test ကို ကမ္မာပေါ်မှာ
ထိပ်ဆုံးက လုပ်မေကြတဲ့ အဖွဲ့တွေပေါ့။ Thesis လုပ်တဲ့ အချိန်တုန်းကတော့ သူတို့နဲ့ပဲ
ဆက်သွယ်ပြီး အကြောင်းတောင်းခဲ့ရတာပေါ့။

ကိုကိုကျွုံး

ကျွန်ုတ်တော်တော့ ပါရရှိဆိုသွားပြရင် ဆိုင်းဘုတ် အရင်လိုက်ဖတ်တာပဲ။ အမြီးရည်နှင့်
ကြိုက်တယ်။ အမြီးတောင် ရိုးရိုးအမြီးမဟုတ်ဘဲ UK တို့ USA တို့များများပါမှ ကြိုက်တယ်။

ကိုမြင့်လေး

အဲဒီ ကုလားတို့ ခက်တာပေါ့။ အမြီးရည်တိုင်း တော်တယ်ပြောလို့ရမလား။ ဘွဲ့တွေ
များတာနဲ့ UK, USA တွေ ပါတာနဲ့ လူမှာဆေးကုတာ တော်ချင်မှတော်မှာပေါ့။ ဟိုတုန်းက
ကျောက်ကုန်းမှာ က်ဆာဓာတ်ရောင်ခြည်ကြွားနှင့် ဆရာဝန်ကြီးတစ်ယောက်ဆုံး ကလေး
လူမှာတွေမှ တန်းစီပြီး စောင့်ပြရတယ်။ ဘာဘွဲ့တွေမှ များများမရှိဘူး။

ကိုရိုက္ခာ

အဲဒါလည်း အဘတ္ထု ခက်တာပဲ။ လူတိုးတိုင်း ကောင်းတယ်မထင်နဲ့ လူများလေ ကိုယ့်ကို သေခြာမကြည့်နိုင်လေပဲ။

ကိုဝင်းကိုဂို

အင်း... ပြဿနာတော့ လုံးချာလိုက်ကုန်ပြီး သွေ့ဆွဲများသိုင်း လူတွေတိုးတိုင်း မတော်ဘူးဆိုရင် ဘယ်မှာ သွားပြရမယ်။ လူမှာတစ်ဦးသောက်နဲ့ မျိုးစွဲ M.B.B.S ဆောင်း ရှိုးစွဲတောင် လိုက်ရှုပြီး ပြရမလိုဖြစ်အပြီး

ဒေါက်တာအေး

အားလုံးမှားတယ်။ တရားသေပြောလို့မရတဲ့ကိုစွာကို လေကုန်ပြီး ပြင်းမနေကြနဲ့ ကျွန်ုတ်အကြော်ပေးမယ်၊ ပထမဆုံးကတော့ ကိုယ့်မှာဖြစ်တဲ့ရောက်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အထူးကုသရာဝန်ဆိုကို ရောက်အောင်ပြရမယ်။ ဘာဖြစ်မှန်း အတိအကျော်သိရင်တောင် အနီးစပ်ဆုံးထင်တဲ့ အထူးကုသရာဝန်ဆိုကို ပြရမယ်။

ကိုသုရမြှင့်း

ဒါတော့ မလွယ်ဘူးထင်တယ်အစ်ကို။ ဥပမာ နာစေး၊ ချောင်းဆိုး၊ တုပ်ကျွေးဖြစ်တယ်။ တုပ်ကျွေးအထူးကု ဘယ်မှာ လိုက်ရှုရမလဲ။ ခေါင်းကိုက်ရင်ရော ဦးနောက် အာရုံးကြောအထူးကု ပြရမလား။ မတော်သွားပြီမလို့ CT scan ရှိုက်ရမယ်ဆိုရင် ငါးသောင်း လောက် ထွက်သွားမယ်။ ပါရာစိတေမောင် (၂)ရှုက်လောက်သောက်ရင်း ပျောက်မယ့်ညွှား

ဒေါက်တာအေး

ကိုသုရပါ ကိုလတ်တို့ အဘတ္ထုပေါင်းပြီး ထော်လော် ကန့်လန့်လုပ်ချင်လာပြီး သာမန်တုပ်ကျွေးလောက်တော့ ဘယ်သေးဆန်းမှာပြပြ ရပါတယ်။ ဘာအထူးကုမှ မလိုဘူး။ ခေါင်းကိုက်တာလောက်လည်း ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် ပါရာစိ တမောင်သောက်လည်း ရတယ်။ Specialistနဲ့ ပြတယ် ဆိုတာ ပြသင့်ပြထိုက်ပြီဆိုတဲ့ အချိန်မျိုးမှာ ပြတတ်ရင် အကောင်းဆုံးပဲ။

ကိုဝင်းကိုဂို

ပြပါတယ် အစ်ကိုရပ်။ ကျွန်ုတ်တွေတစ်ယောက် တစ်လလောက် ပိုက်အောင့်အောင့် အစာအိမ်အောင်းကြော်းအထူးကုသရာဝန်ကြီးဆီးသွားပြေတာ ပါးဆင်ကရေး စခိုကရေး ပိုက်တွေတစ်ခုပြီး တစ်ခု ထိုးတော့တာပါပဲ။ ဘာရောက်မှုလည်း မယ်မယ်ရရရမတွေ့ဘူး။ ငွေ (၂)သိန်း ကျော်လောက်လည်းကုန်ရော မတတ်နိုင်တော့တာနဲ့ ဘယ်မှ မပြတော့ဘူး။ နာက်တော့ သူ့အလိုလို ပျောက်သွားတာ ဘာမှ မဖြစ်တော့ဘူး။

ဒေါက်တာအေး

ဒါမျိုးကတော့ ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ အထူးကုပါတယ်ဆိုမှ ဆရာနဲ့ကလည်း သူအတွက်အကြော်အရ လိုလိုလုပ်တာဖြစ်မှာပဲ့။

ပြောကျွန်တော်ဝင်စိုး

ကိုလတ်

ပြောလိုက်ရင် ကာဆီး ကာဆီးနဲ့ ပြီးတော့ သူတို့ ဆရာဝန်တွေပဲ တစ်ခါတလေ လူမှာကို နှင့် ကန်ဟောက် လိုက်သေးတယ်။

ဒေါက်တာဝင်စိုး

ကိုလတ်ရယ် ဆရာဝန်တွေမှာလည်း လူအကျိုးကျိုးပေါ့ပျော်။ စိတ်တိုတဲ့လူလည်း ရှိတယ်။ ဒေါသကြီးတဲ့လူလည်း ရှိတယ်။ သဘောကောင်းတဲ့လူတွေလည်း အများကြီးပါ။ တချို့ လူမှာကျွန်တော်လည်း သဘောကောင်းတဲ့ ဆရာဝန်တော် စိတ်တို့လောက်အောင်လုပ်တဲ့ လူမှာတွေလည်း အများကြီးပါ။

တို့သူ့ပြုပို့စွဲ

အစ်ကိုတို့ ဆရာဝန်တွေ ဘွဲ့ယူတဲ့အချို့ ကျမ်းကျို့တော့ လူမှာကို ဒီလို့ မအော် မင်္ဂလာက်ရှား၊ လေးလေးလားဆက်ဆံရမယ်လို့ မပါဘူးလား။

ဒေါက်တာဝင်စိုး

ဘယ်ပါလိမ့်မတဲ့၊ လူမှာ၏ အကျိုးအတွက် အောင်ငောက် ဆုံးမသင့်သော လူမှာအား အောင်ငောက်ဆုံးမရမည် လိုပါတယ်။

ကိုလတ်

တော်သေးတာပေါ့။ ကြိမ်လုံးနဲ့ ရိုက်နှုက်ဆုံးမရမည်လို့ မထည့်ထားလို့။ တော်ပြီဗျာ မောင်ဆို သဘောကောင်းတဲ့ မြန်မာရိုးရာ တိုင်းရင်းဆေးဆရာကြီးတွေနဲ့ပဲ ပြတော့မယ်။ ကိုဇ်တိနဲ့ ပြရင် ပိုက်ဆံလည်းပေးရသေးတယ်။ အအော်အငောက်လည်း ခံရသေးတယ်။

ဒေါက်တာဝင်စိုး

အလကားစတာပါ။ ကဲ့အောင် ဘာရောဂါပါပြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်နဲ့ပဲ လာပြု။ အလကား ကုပေးမယ်။ ငောက်လည်း မငောက်ဘူး၊ လက်ဖက်ရည်နဲ့ မှန်ပါ အဆစ်ကျွေးလိုက်းမယ်။ ဆေးလည်း Free ပေးမယ်။

ကိုဝင်းကိုကို

အစ်ကိုတို့ ဘွဲ့ယူတဲ့အချို့မှာ ဘာတွေ ကျမ်းကျို့ရသလဲ။ ခုနဲ့ ကိုသူရပြောတာလေး ခွဲတ်ပြစ်ပါ။ ဗဟိုသုတေသနဖြစ် နားထောင်ရတာပေါ့။

ဒေါက်တာဝင်စိုး

ခွဲတ်ပြောမယ်၊ ကျွန်တော်ဆို ရန်ကုန်တွေ့သို့လဲ ဘွဲ့နှင့်သဘင်ခန်းမမှာ ကျွေးကျို့ရတာ သုံးခါရှိပြီ။ မူလကတော့ ဟစ်ပိုကရေးတီး (Hippocrates) ဆိုတဲ့ ဆေးဘုရားပောင့်ရှု ကျွေးကို ကိုနှိမ်တာပေါ့။ Hippocrates Oath လိုခေါ်တယ်။ အော်ကို မြန်မာလိုပြန်လိုက်တော့ ကိုးချက် ရှိတယ်။ ရွှေက ပါမောက္ခချုပ်က ခွဲတ်ပြတာကို ကျွန်တော်တို့က လိုက်ဆိုရတာပေါ့ပျော်။ နားထောင်။

ကုမ္ပဏီတွေး ကျော်ကြားထင်ရှားခဲ့သော သမားဟူးရားကြီးများအား သက်သေထား၍ ကျွန်ုပ်သည် ဖြုံးခိုင်းနှင့် ကတိသွာကို ရွတ်ဆိုသွားဖြစ်သူ။

- ၁။ ကျွန်ုပ်သည် လုသားအားလုံးတို့၏ ကိုယ်၏ ကျွန်ုပ်မာရေး၊ စိတ်၏ ချမ်းသာရေးကို ကျွန်ုပ်၏ အရေးကဲ့သို့ ယူဆပါအောင်။
- ၂။ ကျွန်ုပ်သည် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ဆေးပညာရှင်များကို ညီရင်းအစ်ကို မောင်ရင်းနှုန်းများကဲ့သို့ လေးစားစွာ ဆက်ဆံပါအောင်။
- ၃။ ကျွန်ုပ်သည် သမားကောင်းတစ်ဦး၏ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် မွန်မြှုတ်သည့် ဂုဏ်သိက္ဌာ အစဉ်အလောကို ထိန်းသိမ်းပါအောင်။
- ၄။ ကျွန်ုပ်သည် ဆည်းပူးတတ်မြောက်ထားသော ဆေးပညာဖြင့် ဂိုလာနုပ္ပါလ်များ၏ ကျွန်ုပ်မာရေးကို စေတနာမေတ္တာရှုထား၍ လုပ္ပါးဘာသာ ဆင်းချွေမြေးသာမဇ္ဈား စွမ်းစွမ်း တမ်း စောင့်ရောက်ကုသပါအောင်။
- ၅။ ကျွန်ုပ်သည် ဂိုလာနုပ္ပါလ်များအား ကုသစဉ် ကျွေြိုင်ကြားသိရသည့် လျှို့ဝှက်အပ် သော အတွင်းရေးကိုစွဲများကို ပွင့်ဆိုအပ်သည်တို့မဲ့၏ မည်သည့်အခါတွင် မဆို ဖွင့်ဟခြင်းမှ ရောင်ကြော်ပါအောင်။
- ၆။ ကျွန်ုပ်သည် လုသားတို့အား ဘေးဥပဒ်ဖြစ်စေမည့် ဆေး၊ သေစေတတ်သည့်ဆေးများ ကို ကိုယ်တိုင်ပေါ်လည်းကောင်း၊ သူတစ်ပါးအား ပေးစေခြင်းမှသော်လည်းကောင်း အခါခိုင်သိမ်း ရောင်ကြော်ပါအောင်။
- ၇။ ကျွန်ုပ်သည် တရားမဝင်သော ကုသခြင်းတို့မှ အမြတ်စေ ရောင်ကြော်ပါအောင်။

၂၁၁။ အောက်တော်ခါကိုတောင်စိုး

၉။ ကျွန်ုပ်သည် ဆည်းပူးတတ်မြောက်ထားသော ဆေးပည့်ဖြင့် လူသားတို့၏ ဘဝနှင့် အသက်ကို တန်ဖိုးထားလေးစားစွာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ပါအဲ။

ယခု ကတိသစ္စာပြုသည့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပါသော အကျွန်ုပ်သည် ကောင်းကျိုး မင်္ဂလာအဖြောဖြာနှင့် ပြည့်စုံပါသေား...။ တဲ့ က မှတ်မီကြပြီနော်။

ကိုလတ်

အဲဒီအတိုင်း ဆောင်ရွက်ရင် ကောင်းကျိုးမင်္ဂလာ အဖြောဖြာနှင့် ပြည့်စုံပါသေားဆိုတော့ မဆောင်ရွက်ဘူးဆိုရင် ဘာဖြစ်မလဲ။

ကိုလိုက်နိုး

မဆောင်ရွက်ဘူးဆိုရင်လည်း ဘာမှ မဖြစ်ဘူးဆိုတဲ့ သဘောလား။

အောက်တော်ခါ

ဒါ ဆောင်ရွက်မယောက်နဲ့တော့ ခက်ပြီး သူမူရင်းမှာကတော့ အဲဒီလို မဆောင်ရွက်ဘူး ဆိုရင် ဘာဖြစ်ပါစေ ညာဖြစ်ပါစေ ကျို့စာတိုက်ထားတာတော့ ပါတယ်လျှော့။ ဒါပေမဲ့ ကျို့စာတိုက်တို့ စုနေသာသတေရားတော်အရ ဒီလိုကျို့စာတိုက်တာတော့ နည်းနည်း ကြပ်တာပေါ်လေ။ ဒါနဲ့ မြန်မာမှ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျျေး ပြုလိုက်တာနေမှာပေါ့။ ကျွန်ုတ် ထည့်းသေချာမပြောတတ်တော့ဘူး၊ အာပတ်သင့်လိမ့်မယ်။

ကိုပြုင်၏၏

ဟုတ်ပါပြီ။ ဒီအတိုင်းပဲ ကောင်းပါတယ်။ တော်ကြာ ကျွန်ုတ်တို့ နေထိုင်မကောင်း ပြုင်ရင် ကုစရာ ဆရာဝန် ရှာမရဘဲ မျပါးမယ်။

ကိုဝင်းကိုကို

တကယ်သေချာစဉ်းစားရင် ဒီကတိသစ္စာ ကိုးချက်လုံးဟာ အလွန်အရေးကြိုးပြီး မွန်မြတ်တဲ့ အချက်တွေပဲ။ တကယ်သာ လိုက်နာနိုင်ရင်တော့ ဆရာဝန်အတွက်ရော လူနာ အတွက်ပါ အရမ်းအကျိုးရှိပြီး နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ကျက်သရေမင်္ဂလာနဲ့ ပြည့်ဝတာပေါ့များ။

ကိုသုရမြှင့်း

အဲဒီအထက အပိုဒ်(၆)မှာ လူနာတို့၏ အတွင်းရေးကို ဖွင့်ဆိုအပ်သည်တို့မှတဲ့၍ မည်သည့်အခါတွင်မဆို ဖွင့်ဟန်းမှ ရောင်ကြည်ပါမည်ကိုတော့ ဥပမာ-ကင်ဆာလူနာ တစ်ယောက်ဆိုပါတော့ သူဇူးရောက်ကို အတိအကျသိချင်လို့ မေးပါပြီတဲ့။ ကင်ဆာဖြစ်နေပြီ လို့ အမျန်အတိုင်းပြောမလား။

အောက်တော်ခါ

ဒီတိုင်းပြည့်မှာတော့ ခက်တယ်။ ကျွန်ုတ်တို့ အက်လန်မှာ အလုပ်လုပ်တုန်းကတော့ ရှင်းတယ်။ လူနာကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပဲ ပြောတာပါပဲ။ ဒီအတိုင်း တဲ့တိုးပြောတာတော့ မဟုတ်ဘူးလေ။ အောင်ညိုးတွေနဲ့ အရင်ညိုးတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူနာက တကယ် တွေတွေဆိုင်ဆိုင်

မေးလာပြီ ဆိုရင်တော့ Patient's right ကို ဦးစားပေးရပြီ။ ညာပြောလို့ မရတော့ဘူး။ သူသိချင်လို့ မေးသမျှကို အမှန်အတိုင်း ဖြေရတယ်။ တစ်ခါတလေ ကင်ဆာဆိုရင် ဘယ် နေရာအထိ ပြန့်မြေပြီလဲထိ မေးရင်ပြောရတယ်။ ဒီမှာတော့ ကျွန်ုတ်တို့ တတ်နိုင်သလောက် ရှုံးရှင်ပြီး ဖြေကြတယ်။ ဥပမာ ကင်ဆာဆိုရင် အဆုတ်ထဲမှာ အမှာလေး ပြစ်နေတယ်လို့ ပြောကြတယ်။ အောင့်မျိုးတွေကိုတော့ ပုံင့်ပွင့်လင်းလင်းပဲ ပြောပါတယ်။ အောင့်မျိုးတွေကလည်း လူနှစ်သို့ရအောင် ရသလောက် ပိတ်ကြတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ လူနှစ်တွေကလည်း ရိုပိုကြပါတယ်။

ကိုကိုကျော်

HIV လူနှစ်ဆိုရင်ရော ဖွင့်ပြောသလား။

ဒေါက်တာဇော်

ဒါလည်း ဆရာဝန်အပေါ်၊ လူနှစ်အပေါ်မှတ်လည်တာပါပဲ။ ကျွန်ုတ်ကတော့ ပြောတယ်။ ဘာကြောင့်ပြောလဲဆိုတော့ ဘယ်လူနှစ်ကိုမဆို မျှနှစ် လူနှစ်၊ သဘောတူညီ ချက်ရမှ စစ်ကြတယ်။ HIV ပိုးတွေခြင်း၊ မတွေ့ခြင်းရဲ့ အကျိုးအပြစ်တွေကို လူနှစ် နားလည် အောင် ရှင်းပြတယ်။ ငင်ဗျားမှာ HIV ပိုးရှိတယ်လို့ သံသယဖြစ်ဖွေ့ကြတယ်။ လက္ခဏာတွေ တွေ့ရတယ်။ ဟုတ်ချင်လည်း ဟုတ်မယ်။ မဟုတ်ရင်လည်း မဟုတ်ဘူး။ သေချာအောင် HIV ပိုး စစ်သင့်တယ်။ စစ်လို့မတွေ့ရင်တော့ အတိုင်းထက် အလွန်ပေါ့။ တွေ့ရင်မကောင်းတဲ့ ဘက်က စဉ်းစားရင်တော့ ဒိတ်ခာတ်ကျွေားနိုင်တယ်။ တာချို့ဆိုရင် ပိုးရှိမှန်းသိမ်းပုံနှင့်လဲတော့တာပဲ။ ကောင်းတဲ့ဘက်ကတော့ HIV ပိုး ရှုပ်တန္ထိုးစေတဲ့ သေးတွေပေါ်ဖော်ပြုပြီ။ သိပ်အွေ့မှုးထက်တယ်၊ သေချာ စနစ်တကျသောက်ရှင်သက်မှုးစွာတောင် နဲ့ ရနိုင် လောက်တယ်။ အော်ခင်ဗျားသဘောပဲ စသဖြင့်..

ကိုဝင်းကိုကို

အစ်ကို၊ ဘယ်သွားကို ပြောမေ့တာလဲ၊ ကိုလတ်ကြီးကိုလား။

ကိုလတ်

ဖွတ်၊ အမြောက်စုတ်ကြီး၊ ရမ်းပစ်၊ မှန်းပစ်၊ ရေထဲကျ ငါးရှာ၊ တောထဲကျ ထင်းရှာ။

ကိုမြင့်လော်

ကိုလတ် ဒီလောက်သားသားသေး ဆေးနေတာကို၊ ပါးစပ်ထဲ လက်ထည်းပေးရင်တောင် မကိုက်တာတ်ဘူး။ မြို့ရဲးလေးပဲ ဖြောမေ့တာ။

ဒေါက်တာဇော်

ကျွန်ုတ်လည်း ပြောပါရမည်း။ တက်တည်း၊ HIV လူနှစ်ကို ကျွန်ုတ်ရောဂါရိရင် ပုံင့်ပြောတယ်ဆိုတာ

လူနာကို
သုတေသနရှိခြင်း
သိသင့်သလောက်
အသိပေးရမယ်။
ကိုယ် သုတေသန
ဘဏ္ဍာဂျာပေးနေသပဲ
ခိုးတော် လူနာသိရမယ်။
ငါမှာရှုပါပဲ လူနာက
ဘဏ္ဍာပည်ဝန်ဆောင်ရုံး
တို့မှာမျှမှတူဖော်ပို့
သွား

ခုံကလို ကြိုတင်ခွင့်တောင်းပြီးမှ သွေးစစ်တော့ Result ကို
သုတေသနရှိခြင်းပြုရမည်။ Positive Pre-test Counselling: ပြုပြီးရင်
ဆေးသောက်ဖို့ကိစ္စပါ တစ်လက်စတည်း ဆက်ဆွေနေ့လို့
ရတယ်။ Pre-test Counselling တို့ Post-test Coun-
selling တို့ဆိတာ လုပ်ရတာပေါ့။

ကိုဝင်းကိုကို

Counselling ဆိတာ လူနာတဲ့ကိစ္စမှာ တော်တော်
အရေးကြီးတယ်လို့ ကျွန်ုတ်တော့ ထင်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့
အခုံကိုခေတ်ပိုင်းမှာ လူနာကို Counselling လုပ်တဲ့
ဆရာဝန် သိပ်မတွေ့မိသလိုပဲ။

အောက်တောင်စံ:

ဟုတ်တယ်။ ဒီအောက်ပြုချင်တဲ့ Theme တစ်ခုက ဒီကိစ္စပဲ
ကမေးတွေကို ဆေးကျောင်းမှာ စာသင်ရင် အဲဒီ Topic ကို
ကျွန်ုတ် အမြဲယူတယ်။ ဒါ သိပ်အရေးကြီးတယ်။
လူနာအဲ ဆရာဝန် ဆက်ဆံရေးမှာ 'ရက်ပို' (Rapport) လို့
အောင် အပြန်အလှန် လေးစားပြီးသွားတဲ့ ချစ်ကြပ်မှုဟာ အရေးကြီးပါတယ်။ အဲဒီ 'ရက်ပို' ကို
တည်ဆောက်နိုင်မှ ဆေးကုသတာ အောင်မြင်လိမ့်မယ်။ Counselling ဆိတာကတော့
အိုကအေးဖြင့် ရောကါနဲ့ ပတ်သက်တော်ကို လူနာနဲ့ဆွေးနွေးတာပဲ။ ဒါသိပ်အရေးကြီးပါ
တယ်။ ဆွေးနွေးအကြောင်းပေးတာပေါ့။ ရောကါအတ်လမ်းရည်လေ၊ Conselling လုပ်လို့
အရေးကြီးလေပဲ။ လူနာကို သူရောကါအကြောင်း သိသင့်သလောက် အသိပေးရမယ်။ ကိုယ်
သုတေသနရှိခြင်း ဘဏ္ဍာဂျာပေးနေသလိုတော့ လူနာသိရမယ်။ ငါဆရာဝန်ပဲ လူနာက ဘာ
နားလည်တာမှတ်လို့ ငါလုပ်သမျှခံရမှာပဲဆိုလို့ မရဘူး။

ကိုပြင်းစေ

ရလို့ လုပ်တဲ့ဆရာဝန်ကြီးကယ်တွေလည်း လုပ်နေကြတာပဲ။ နားကြပ်နဲ့ ထောက်ပြီး
စင်း၊ နှစ်နေရာ၊ သုံးနေရာလောက်ပဲ၊ ပိုက်ကို ပျောက်လောက်နိုင်၊ ဆရာမက သွေးပေါင်ချိန်
တိုင်းပြီးတော့ စာအုပ်မှာ မဖတ်တတ်အောင်ရေး၊ စာတ်ခွဲခန်းပုံစံတွေဖြည့်၊ ဘာတွေ
ဘာအတွက် စစ်မှန်းပဲ မသိဘူး။ ကောင်တာမှာ ပိုက်ဆံရှင်းတော့မှ ပိုက်ခနဲ့ဖြစ်သွားရတာ
မျိုးတွေလည်း အများကြီးပဲ။

အောက်တောင်စံ:

ရှိမှာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ နာမည်တော့ ပျက်တာပေါ်လေ။ ကျွန်ုတ်တဲ့ အချင်းချင်းလည်း
သတင်းတွေတော့ ပြန်ကြားရပါတယ်။ တရုံး၊ လူသိပ်များလွန်းတဲ့ ဆရာဝန်တွေကျတော့
အချိန်ကို မပေးနိုင်တာ၊ လူနာတစ်ယောက် (၃)မိန့်နှင့်ယောက်ပဲ။ တစ်နာရီကို လူ(၂၀)
ယောက် ကြည့်ချင်တာကိုး။

ကိုကိုကျော်

ဒါနီ မြန်မာစီမံယိုမင်းသားတွေ တစ်ကားကို (၃)ရက် နဲ့ အပြီးရှိက်တာ မကဲ့ကြော်တော့။

ကိုသူရမြှင့်းဦး

တချို့ဆရာဝန်တွေကျေတော့ လူမှာလည်း မများပေမဲ့ ခိုင်တည်တည်နဲ့ ဘာကိမ့် မရှင်းပြုဘဲ စာအုပ်ထဲမှာ ရေးချင်တာ ရေးပေးလိုက်တာပဲ။ လူမှာကိုအသေးစိတ် အချိန်ယူပြီး ဘာမှ ရှုံးပြန့်ဖော်တော့ဘူး။

ဒေါက်တာဇော်း

ဆရာဝန်တိုင်းတော့ မဟုတ်ပါဘူးများ၊ တချို့တော့လည်း ဟုတ်ပါတယ်။ တစ်ခါ တလေ လူမှာဘက်ကလည်း သိပ်ရည်တာ ရှိသေးတယ်။ SAKURA ဆေးရုံမှာ ကြော်တော်နဲ့ လာပြန့်ကျေ အသိုးကြီး၊ အဘွားကြီး မောင်နှမ နှစ်ယောက်ရှိတယ်။ သူတို့မြှင့်လိုက်ရင် ကျွန်ုတ်တော်ရှင်တုန်ပြီ။ မာရိုဝင်လောက်နဲ့ အခန်းလဲက မထွက်ဘူး။ ခုပဲပြောပြီး အဆအသုံး တစ်ခါထပ်မေးပြန့်ရော့၊ ကြောတော့ ကိုယ်လည်း ခိုင်တည်နဲ့ပဲ သူတို့ ထပ်မေးတာ မကြားချင်ယောင်ဆောင်ပြီး ဆရာမကို မာရိုဝင်လွှာသွင်းခိုင်းရတယ်။

ကိုသူရမြှင့်ဦး

မာရိုဝင်တစ်ခါက တချို့ဆရာဝန်တွေဟာ ဓာတ်ခွဲ၊ ဓာတ်မှန် Ultrasound CT Scan အဲဒါတွေကို လူမှာကို သေချာရှင်းမပြုဘဲနဲ့ တန်းလုပ်ကြတော်မျိုးလည်း ရှိသေးတယ်။ ဆရာဝန်ကတော့ Refer ကြေးပြန့်ရမယ်ထင်တယ်။ သူကတော့ ဘယ်လောက်ရာသလဲ မသိဘူး။ လူမှာကတော့ CT တစ်ခါရှိကိုလိုက်ရင် ငါးသောင်းလောက်ကုန်ဘွားပြီ Ultrasound တစ်ခါရှိကိုရင်လည်း ငါးသောင်လောက် ကုန်ပြီ။ တချို့ သေးစစ်တာဆို တော်တော် အေးကြီးတယ်။ အနုန်တကယ်လိုလို စစ်တာလား၊ လိုလို မလိုလို စစ်တာလား။ ကြိုရှင်းပြန့် ကောင်းတယ်ထင်တာပဲ။

ဒေါက်တာဇော်း

များသောအားဖြင့်တော့ ရှင်းပြကြပါတယ်။ လိုလိုလုပ်တယ်လိုပဲ ထင်တာပဲလေ။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အမြဲချင်းတော့ ဘယ်တူနိုင်မလဲ၊ ဒီဆရာဝန်တစ်ယောက်က လိုတယ်ထင်ပေမဲ့ မာရိုဝင်ဆရာဝန်တစ်ယောက်က လိုတယ်လို ထင်ချင့်မှ ထင်မှာပေါ့။ အဲဒီမှာလည်း တစ်ခါတလေ တချို့လူမှာတွေက ဆရာဝန်တွေကို ရန်တိုက်သလို လုပ်တာ တွေ ရှိသေးတယ်။ ဆရာဝန်တစ်ယောက်နဲ့ပြရင်း တန်းလန်း မာရိုဝင်ဆရာဝန်တစ်ယောက်ကို ဘွားပြီ ဟိုဆရာနဲ့ ကုတာမပျောက်လို့၊ လုပ်လိုက်ရတဲ့ Test တွေ ဆိုတာလည်း မနည်း၊ ငွေလည်းကုန်၊ လူလည်းမသိက်သာ၊ အဲဒါ အသိတစ်ယောက်ယောက်က ဆရာကြီးက သိပ်တော်တယ်။ ဆရာကြီးနဲ့ ဘွားပြန့်လို့ လာပြတာပါဆိုတာမျိုး ခဏာခဏာပဲ။

ကိုကိုကျော်

အဲဒီလိုမျိုး လူမှာဆိုရင်လည်း အစ်ကိုတို့ ကြည့်ပေးတာပဲလား။

ပြောကျင်ခါဂိုဏ်လောက်

ဒေါက်တာဇား

ကြည့်တော့ ကြည့်ပေးရတာပါ။ လန္တံတော့ ခပ်လန္တံလန္တံပါ။ ကိုယ်ကြည့်ပေးနေရင်း
တန်းလန်း နာက်တစ်ယောက်ဆီ သွားပြေား ကိုယ့်အတင်းပြောမှုံးလို့၊ တကယ်တော့
သူမှုလပြောစဲတဲ့ ဆရာဝန်ကလည်း ကိုယ့်မိတ်ဆွေ ဆရာဝန်အသိက်အဝန်းတွေပါပဲ။
ကြည့်ပြန်ရင်လည်း ဟိုဆရာဝန်က တစ်ခါတလေ အချင်းချင်းနားလည့်မှုလဲတော့ ရှိသေး
တယ်။ ကိုယ်ကတော့ စိတ်ထဲ ဘာမှ မရှိပါဘူး။ ဒါလူနာအခွင့်အရေးပဲလေ။ ကိုယ့်ရှုံး
လာပြတာကို အရင်ဆရာဝန်နဲ့ ကြည့်ရင်းတန်းလန်းမျိုး ကြည့်မပေးနိုင်ဘူး ပြောဖို့ကလည်း
ပါးပေါ်က မထွက်ပြန်ဘူး။ ငွေ့ကြေးကြောင့် လုံးဝမဟုတ်ဘူး။ ဒီလူနာတစ်ယောက်
ကြည့်လိုလည်း ဘာမှ ပိုမျိုးသာပါဘူး။ သမားစိတ်သက်သက်နဲ့ ကြည့်ပေးရတာပဲ။
တစ်ခါတလေ အထင်ဂွဲစဲရတာတောင် ရှိသေးတယ်။ ကျွန်ုတ်လူနာကတော့ ကျွန်ုတ်
နဲ့ ခြားခြင်းလို့ တမြားပါရရှုဆီ သွားပြလည်းရတယ်။ ပြီးမှ ပြန်လာပြချင်လည်း ကြည့်ပေး
လိုက်တာပါပဲ။ ဒါ သူတို့အခွင့်အရေးပဲလေ။ ကိုယ်ကြိုက်တဲ့ ဆရာဝန်ကို ရွှေးချယ် ပြုပိုင်
ခြင်း ရှိပါတယ်။

လိုပိုင်လိုက်

အစ်ကိုတို့ ဆရာဝန်တွေက ဒီဇော်တော့ ဈေးဆန်မခံရတဲ့ လူတန်းစားထဲမှာ ပါအေတိုး
ပဲနော်း လူနာက ဆရာဝန်တောင်းသမျှပေးရတာပဲ။ တစ်ခွဲနဲ့လေးတောင်မှ နည်းနည်း
ဆွေးပါ့၍ ဆရာရယ်လို့ မပြောရဘူး။ အဲဒီအခွင့်အရေးကိုယျပြီး တချို့ဆရာဝန်တွေကလည်း
မတန်းစားတောင်းကြတယ်လို့ ကြားတယ်။ အုအတက်ရောင်လို့ ခွဲရင်ကို သိန်းချိပြီးပေးရ
တယ် ပြောကြတယ်။

ကိုကိုကျော်

ဒါတောင် အခန်းခာ
သေးဖိုး သူနာပြုခြေတွေ မပါ
သေးဘူး။ အုအတက်ရောင်
လို့ တစ်ပတ်လောက်သာ
အထူးကြေားရုံကြီးတွေမှာ
တက်ခွဲကြည့်ပါလား။ (၁၀)
သိန်းလောက်တော့ အသာ
လေးပဲ။

ကိုမြင့်တော်

အစ်ကို အစောပိုင်းက
ပြောခဲ့သလို သက်ဆိုင်ရာ
အထူးကုဆီကို ရောက်
အောင်သွားဖို့ဆိုတဲ့ စကား
ကို ပြန်ကောက်ရအောင်။

လူနာက စိတ်မှန်နဲ့ပဲ သွားရတော့ ကိုယ့်ရောဂါနဲ့မဆိုတဲ့ အထူးကုသရာဝန်ဆိုကို ရောက်ချင် ရောက်သွားတတ်တာပဲ။ အခါး တချိုပါရဂ္ဂတွေက သက်ဆိုင်ရာ အထူးကုပါရဂ္ဂတွေ ဆိုကို လမ်းမညြှန်ဘဲ ကိုယ့်နဲ့ ဆိုင်ဆိုင် မဆိုင်ဆိုင် ဆက်ကြည့်ပြီး ခုနပြာသလို ဈေးကြီးတဲ့ Test တွေ CT တွေ အကုန်လုပ်၊ မှောက်ဆုံး ဘာမှ လုပ်စရာ မကျိန်တော့မှ ကျွန်ုတ်တော့ သိပ်မဆိုင်တော့ဘူးလျှော့ သက်ဆိုင်တဲ့ ဆရာဝန်ဆီသွားပြုပေတော့ဆိုပြီး လွှတ်လိုက်တာမျိုး တွေလည်း ခက္ခခဏကြားရတယ်။

ကိုယတ်

အေါ့နဲ့ လူနာက သက်ဆိုင်ရာသရာဝန်ဆီရောက်ပြန်တော့ ဟိုသရာဝန်ကလည်း ဘာမှ လုပ်စရာ Test တွေ မကျိန်တော့လို့ စိတ်တိတိနဲ့ ခင်ဗျာတွေက အောင်ဆီးစီး နေလည်တဲ့ဆီ မပြုဘဲနဲ့ မဆီမဆိုင် ဘယ်တွေ လျှောက်ပြုမှန်မသိဘူးဆိုပြီး ဆီးငောက်ပြန်သတဲ့။

ဒေါက်တာဇော်

ကိုယတ်တို့ပြုတာနဲ့ ကျွန်ုတ်တို့ ဆရာဝန်တွေ ဘယ်သွားနေရမှန်တောင် မသိ တော့ပါဘူး။ ဒါမျိုးတွေလည်း ရှိတတ်ပါတယ်။ သို့သော် ဒါမျိုးမရှိတဲ့ဆီ ဈေးပြကြပေါ်များ ကျွန်ုတ်လည်း ဒီလောက်ပဲ ပြုတတ်တော့တယ်။

ကိုကိုကျော်

ပြီးတော့ တစ်ခါတလေ ဆရာဝန် (၃)ယောက်လောက် ပြောင်းပြီးပြုရင် ရောက်သုံးမျိုး ထွက်သတဲ့။

ဒေါက်တာဇော်

က...လာပြန်ပြီးတစ်မျိုး။ ဟုတ်တယ်၊ တချိုရောဂါတွေကလည်း မျက်စီလည်စရာပဲ ဆရာဝန်(၃)ယောက် မပြုဘဲနဲ့ တစ်ခါတလေ ဆရာဝန်တစ်ယောက်တည်နဲ့ကို လူနာ တစ်ယောက်ကို ရောဂါသုံးမျိုးလောက် ပြောင်းထင်ရတာမျိုး ရှိသေးတယ်။ ပြောင်းလွယ် ပြင်လွယ် Flexibility ရှိရမယ်လေ။

ကိုလတ်

ဒါဆို ရောက်သုံးမျိုးလုံးအတွက် တစ်နဲ့ကို ဆေးအလုံး (၃၀)လောက် ထမင်းလွတ် သားရမယ့်ပဲပဲ၊ မဟုတ်သေးပါဘူး။

ကိုမြင်တော်

ပြီးတော့ ဆရာဝန်တွေထဲမှာ ငါပြုသလိုလုပ်၊ ငါလုပ်သလို မလုပ်နဲ့ဆိုတဲ့ လူမျိုးတွေ ရှိသေးတယ်။

ဒေါက်တာဇော်

အလိုလေး၊ စွပ်စွဲချက်တွေ များလုပ်လည်လား။ နက်ဖြစ် ကျွန်ုတ် သိမ်ဖြူလမ်းမှာ သ မ စာအပ် သွားပြန်အပ်ပါတော့မယ်။ ဘာကြောင့်ဒီလို စွပ်စွဲရတာလေ၊ ရှင်းစမ်းပါဦး။

ပြောကျင့်ခါးခါးတောင်စွဲ

ကိုပြုလောင်

ဟိုတစ်လောက ဓန္တကိုယ်အဝလွန်တာနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဟောပြောပွဲတစ်ခုမှာပါတဲ့
အထူးကုသရာဝန်ကြီး ကြည့်လိုက်စမ်းပါ၌ဦး၊ ဂျပန်ဆူမှုကြီးလောက် ရှိတယ်။

ဒေါက်တာအေး

တော်..တော် ကိုယ့်ကိုစွဲ ကိုယ်ပြောကြ၊ သူများကို ဝေဖန်တာ မကောင်းဘူး။

ကိုသုရပြုလို့

တက်ယ်တော့လည်း ဆရာဝန်နဲ့ လူနာတွေဟာ ကျွန်းကိုင်းမှု၊ ကိုင်းကျွန်းမှု အပြန်အလှန် ဖို့နဲ့ကြော့ရသွေပါပဲ။ ဆရာဝန်ကတော့ သမားဟူးရားဆိုတဲ့ရှင်းနဲ့ အသာစီးက နေရတာ လျော့လေး ဒါပေမဲ့ ဘာပုံဖြစ်ဖြစ် အောင်ကိုင်း ဘွဲ့ယူတွန်း သမားဟူးရားတွေကို တိုင်တည်ပြီး ကိုယ့်နဲ့တဲ့ ကတိသွားအတိုင်း တည်ကြည့်တဲ့ ဆရာဝန်ကတော့ ကျက်သရေရှိရှိ၊ ရှင်းသိကွာ ခို့နဲ့ နားလုပ်တွေကော်လာသောပါပဲ။ ဆရာဝန်ကလည်း လူနာပေါ်မှာ နားလည်မှု ရှိရမယ်။ လူနာကလည်း ဆရာဝန်အပေါ်မှာ ယုံကြည်ဖို့ရှိရမယ်။ ဒါဆိုရင် မိုးလာတရားတော်နဲ့ ပြည့်စုံလေသူ့

ကိုထတ်

ခုံနှင့် အမြောက်ကြီးပြောသလို့ ဆရာဝန်တွေ ဈေးဆစ်မခံရသေးတဲ့ အချိန်အထိတော့ ဆရာဝန်နဲ့ လူနာဆက်ဆံရေး 'ရှုက်ပို့' ကောင်းများတယ်လို့ ယူဆရမှာပေါ့။

ကိုဝင်းကိုကို

ဟုတ်ပါတယ်။ ဆရာဝန်ကို လူနာက ပြန်ပြီးတရား မစွဲသေးသရွှေ့၊ ဆရာတော်းတာ များလိုက်တာ နည်းနည်းလျှော့ပြီးလို့ အပြောမခံရသေး ဒီတိုင်းပြည့်မှာ ဆရာဝန်ကို ကျော်ရှင်းရှင်းလို့ သတ်မှတ်နောက်ဆံရေးပေါ့။

ဒေါက်တာအေး

ကျွန်းတော်အေးကလည်း အော်ကိုစွဲတွေပါပဲ။ အော်ကိုစွဲတွေပါပဲ တက်ယ်ပေါ်ပေါက်လာပြီးဆိုရင်တော့ သမားရှင်းဆိုတာ ရစရာမရှိအောင် ပျက်စီးပြီပေါ့။ ဒီနဲ့ ကျွန်းတော်စကားပိုင်းအစမှာ မေးတဲ့ မြန်မာဆရာဝန်တွေ အပေါ်အမြောက်သာယ်လိုရှိသာလဲဆိုတာ အော်ကိုစွဲတွေကို သိချင်လိုပါပဲ။ ပညာရပ်ပိုင်းဆိုင်ရာမှာလည်း တချို့ဆရာဝန်တွေ အားနည်းလာကြပြီ။ နောက်ဆုံး ကုတ်ကတ်တွေပါးကို လူမှာက အရင်းမစိုက် ငွေမကုန်တဲ့ မေတ္တာ၊ စေတနာလေးပဲ ကျွန်းတော့တယ်။ ပြီးတော့ Medical Ethics ဆိုတဲ့ ဆရာဝန်များ လိုက်နာအပ်သော ကျင့်ဝတ်သိကွာတွေကိုလည်း အသက်နဲ့ ထပ်တဲ့ အောင့်ထိန်းဖို့ အရေးတကြီး လိုအပ်လာကြပြီ။ တက်ယ်ကို အရေးကြီးတဲ့အခိုင်းကာလတစ်ခုကို ရောက်လာပြီလို့ ကျွန်းတော်တော့ ထင်တာပဲ။ ငွေရှိနဲ့ အရေးကြီးတာလည်း မှန်ပါတယ်။ ဆရာဝန်လည်း ငွေတော့ ရှာရမှာပဲ။ ဒါပေမဲ့ သမားဟူးရားကောင်းတစ်ယောက်ဟာ ငွေကို အမြဲ ခုတိယနာရာမှာပဲ ထားရမယ်။ ဒါ ကျွန်းတော့ ရင်ထဲက အလွန်ခိုင်းမြှုတဲ့ သွား

မကားပါ။ ကျွန်တော့တပည့်
အေးကျောင်းသားလေးတွေကို
ကျွန်တော် ဒီအတိုင်း အမြဲ သင်
ပါတယ်။

ကိုကိုကျော်

ဟုတ်ပါတယ် အစ်ကို
ရမှု။ ဒါပေမဲ့ ဒီဇွဲတော့ ငွေကို
ခုတိယ မထားပါနဲ့တော့။

အာဆင်နယ်နဲ့ ဘာကာပွဲမှာ ရုံးတဲ့လွှဲ ဒီနွေားကျွားကြေးဆိုပြီး အစ်ကို အာဆင်နယ်ဘက်က
ယူထားတာလေး ကတိမပျက်ရှုလေအောင် ငွေကို ပထမထားဖြီး တစ်နိုင်းလုံးအတွက်
ဂိတ်တာခေါ်ပြီး ရှင်းလိုက်ပေတော့။

ဒေါက်တာဇာနေ့

မှားပါတယ် အာဆင်နယ်ရယ်။

သေကံပရှေ့

မူလက ခေါင်းစဉ်ကို 'ကျွန်တော်အသက်ကယ်ခဲ့သောရှုနာများ' လို့ ပေးထားပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဖော်ရာကျေမှုများလို့ ခေါင်းစဉ်ပြောင်းလိုက်ပါတယ်။ ဆရာဝန်တစ်ယောက် လူနာအသက်ကယ်တော့ ဘာမှတဲ့ဆင်းတဲ့ကိစ္စ မဟုတ်ပါဘူး။ နှစ်ဦးလုပ်ရှိနိုင်စဉ်ကိစ္စပါပဲ။ ဒီလိုပဲ ဆေးကုရင်း ရှင်တဲ့ရှင်ရှင်း၊ ဘယ်လိုမဲ့ ကုသလိုမရတဲ့အခုံး အသက် ဆုံးရှုံးတဲ့လ ဆုံးရှုံးရတောာဟာ ဆရာဝန်တွေ နှစ်ဦးရင်ဆိုင်နှစ်ဦးရတော်ပဲ မဟုတ်လေးခင်ဗျာ။ ကိုယ်ကုသလိုကိုလို့ ရှုနာတစ်ယောက် အသက်ရှင်သွားရင်၊ ကျွန်းမာရဲ့သာသွားရင် ခံစားရတဲ့ ပိတ်သုခေါ်ဟာ ဆရာဝန်တစ်ဦးအတွက် တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်ပါဘူး။ အင်းလေ ပြောမယ့်သာ ပြောရတော့ ငွေကို အလုအယက် ကြက်ယက်သလို ယက်ပြီးရှာနေရတဲ့ ဒီခေတ်ထဲမှာ အဲဒီ မေတ္တာ၊ စေတနာတွေ ဘေးခိုက်ပြီး ငွေမျက်နှာ ကြည့်ကြတဲ့ ဆရာဝန် ကြီး ငယ်တွေလည်း တော်တော်များလာပါပြီ။

သက်ပယောက်

ကျွန်တော် ပြည့်နယ်၊ တိုင်းမြို့ကြီးတစ်ခို့မှာနေထုပ်း ရုံးပါတ်ရှုံး တစ်ညာမှာ မိတ်ဆွဲ ခွဲစိတ်ကဗာဆရာဝန်ကြီးက မိတ်လို ညာစာအတွ စားသောက်နေခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအခြားမှာ နယ်က ရုံးရှင်တစ်ယောက် အဲဒီဆရာဝန်ကြီးဆီရောက်လာတယ်။ သူရဲ့ရုံးရှင်သာက ဆေးရုံးမှာ အသည်းအသန်ဖြစ်နေလို လာပြောတာပါ။ မြို့နယ်ဆေးရုံးကလေးမှာ တာဝန်ကျေတဲ့ ဆရာဝန်က တစ်ဆင့် လွှဲလိုက်လို့၊ အစာအိမ်ပေါက်သွားပြီ အဲဒါကြောင့် ပြည့်နယ်၊ တိုင်းဆေးရုံးကို အမြန်သာ ပြေးပေတော့၊ အမြန်ခွဲမှ အသက်ရှင်နိုင်မယ်ဆိုလို ရှိသွေ့ ပေါင်းနဲ့ဆူးရှုံးပြီး ကမန်းကတန်း တက်လာရတဲ့။ ဒီရောက်တော့ မန်ကိုကတည်းက ဆေးရုံးရောက်နေတာ အခုံညာစောင်းထိ ဘယ်သူမှ ဘာမှ မလုပ်သေးဘူး။ လုံနာကလည်း အခြားအနေဆိုး သထက်ဆိုးလာပြီတဲ့။ အဲဒီမှာ သူနာပြုဆရာမက ဆရာကြီးရဲ့ အိမ်ကို သွားပြောကြည့်လို့ အကြိုပေးတာနဲ့ တတ်နိုင်သွေ့ အထုပ်ကလေးနဲ့ ဆရာဝန်ကြီးအိမ်ကို မတုံးမရောက်ပြောတာလေး

ပြောဂျိန်တောင်စိုး

ကျွန်တော်မိတ်ဆွဲ ဆရာဝန်ကြီးကတော့ ခပ်အေးအေးပါပဲ။ အသောက်အစားတောင် မပျက်ပါဘူး။ လူမှာရှင်ပါလာတဲ့ အထူးကို တစ်ချက်ကြည့်လိုက်တယ်။ ပြီးတော့ ဒီနေ့လို ရုံးပိတ်ရှက်မှာ ခွဲဖို့ သိပ်ခက်တယ်။ ခွဲဖို့တွေ စုလို မရနိုင်ဘူး။ သူ့လက်ထောက် တစ်ယောက်ကိုတော့ ကြည့်ရိုင်းလိုက်ပါမယ်။ နက်ဖြစ် ဆေးရုံဖွံ့ဖြိုးတဲ့ရှက်မှာ စောင့် ချွေးမယ်လို ပြောပြီး ပြန်လှတ်လိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ဒီလိုပြောတော့ တာဝန်ရှိသူတွေ ကျွန်တော်ကို စိတ်ဆိုးကောင်းဆိုးကြပါလိမ့်မယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီကိစ္စမျိုး တကယ်ရှိဖူးတယ် ဖို့တော်တော့ ကျွန်တော်ကိုယ်တွေ့ပါပဲ။

ထားပါတော့လေ သူများမကောင်း ခကြာင်းပြောပြီးရင် ကိုယ့်ကောင်းကြောင်းပဲ ပြောပါ လော့သိုး တကယ်တော့ ဆရာဝန်လည်း လူသားပီပီ ပိုက်ဆံတော့ လိုကြတာပါပဲ။ ပါးစပ် ပါတော်ဟိုး ဒါပေမဲ့ မှန်သောသွားကေားပြောရှင်တော့ လူအသက်တစ်ချွေး ကယ်လိုက် လျှော့စုတဲ့ပိတ်ကိုတော့ ငြွေ့ခဲ့ အေးထိုးလို့မရနိုင်တာ အမှန်ပါပဲ။

ကျွန်တော် ဒီအကြောင်းတွေကို ဘာကြောင့် ပြောနဲ့ရသလဲဆိုတော့ ဆရာဝန်ငယ် တော့ဆုံးလို သေစောင့်တဲ့ အောင်ဆုံးပါ။ လိုယ့်ထက်ကြီးတဲ့ ဆရာဝန်ကျွန်တော့ မပြောရပါဘူး။ ဒီအသေးသွာ့ပါး ကျွန်တော်တို့ ဆရာဝန်တွေဟာ Professional Brothers တွေပါ။ ကျွန်တော် မှာ တစ်ခိုက်ကလည်း ဆရာဝန်၊ တစ်ခိုက်ကလည်း ကျောင်းဆရာဆိုတော့ ဘွဲ့ကြိုး ဘွဲ့လွန် ဆရာဝန်များကို စာသင်ရင်လည်း ဒီအကြောင်းတွေပြောပြီး သူတို့၏ ငုံလျှိုးနေတဲ့အောင် လေးတွေကို နှီးဆွေပေါ်တယ်။ စာချည်းသက်သက်စွေလိုကတော့ ဆေးကျောင်းသား တွေ ပျော်ပြီး စိတ်ဝင်စားကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်မှာကတော့ တစ်မှန်က်ခင်း စာသင်ရင် ဆရာဝန်များကျွန်ုပ်သုံးအောင်သာ နှီတီ (Medical Ethics) တစ်ခုခဲ့ ဆရာဝန်တို့ထား အပ်သော မေတ္တာစေတနာအကြောင်းတစ်ခုအမြဲထည့်ပြီး သင်ကြားလေ့ရှိပါတယ်။

အခါ ကျွန်တော် ဒီနေ့စားမှုံးမှုံးများမှာ အေးအေးနေးနေးမယ့်အကြောင်းအရာတွေဟာ အဲဒီစာသင်တဲ့ အချိန်မှာ ကျွန်တော်အေးနေးနေးနေးမှာတဲ့အကြောင်းအရာများထဲက တရာ့ပဲ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ တစ်ခါ တလေမှာ ကိုယ့်အေးထဲတဲ့လိုက်ရတာ ဘာမှုအဖော်မကြေးပေါ့ လူတစ်ယောက် အသက်ရှင်ဘူး တဲ့အထိ အကျိုးကျေးဇူးမှုံးမှုံးသွားတတ်ပါတယ်။ ဒီကိစ္စမျိုးကို ဆရာဝန်တွေပဲ တတ်နိုင်းကြတယ်။ ကျွန်တော်မှာ ချိုးသာလို လက်ဆောင်ပေးနိုင်လှရင် ကားတစ်ခါးဖြစ်ပြစ် တိုက်တစ်ပဲးဖြစ်ဖြစ်။ ဒါမှုမဟုတ် တိတ်တိတ်ကလေးပေးချင်ရင်တော့ စိန်နားကပ်အလုံး ကြီးကြီး တစ်ရဲလောက်ပေါ့။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က ကျွန်တော်ရဲ့ လက်ထောက်ဆရာဝန်တွေကို အဲမြဲတစ်ပဲးမှာပါတယ်။ လူနာအသည်းအသနအရေးကြိုးရင် ဘယ်အချိန်ဆုံး ခေါင်းထဲမှာ ဘယ်တော့မှ မထည့်ရေား၊ သန်းခေါင်းသန်းထဲပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုယ်တိုင်လည်း သွားကြည့်ရမယ်။ လိုအပ်ရင် ကျွန်တော်ကို မပျက်မကွက် ချက်ချင်းအကြောင်းကြားရမယ်လို တိတိ ကျွော်ပဲ မှာထားပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အော်ပျော်လှ နာရိုဝင်း၊ တစ်မှာရီ ဒီဒီယိုတစ်ခွေ ကြည့်သလောက်ပါပဲ။ လူတစ်ယောက်ရဲ့အသက်ကို အဲဒီလောက်အချိန်ကလေးနဲ့ ကယ်လို ရတဲ့အွင့်အအေး ဘယ်မှာ ရနိုင်မှာတော်နဲ့ခံပြု။

က ဟုတ်ပါပြီး နှီတီးလည်း ရည်လှပပါ။ ကျွန်တော် ပြောချင်တဲ့ အခကြာင်းအရာတွေ ပါတော့မယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ဆရာဝန်ပို့ပို့ လွှာအသက်ပေါင်းများစွာ ကယ်ခဲ့တယ်ဆိုတာ

သိပ်သေခြာပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တရုံးလူမှာတွေဟာ ကိုယ်ကုသလိုက်လို့ အသက်ရှင်သွားတာ ဟုတ် မဟုတ် အဖြူအမည်းပြတ်ပြတ်သားသားပြောဖို့ ခက်ပါတယ်။ ယေဘုယျသော တော့လည်း ဟုတ်တာပါပေါ့၏။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါကို တိုင်းစရာ ပေတဲ့လည်း မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ အခု ကျွန်ုတ်တော်ဆွေးနေးမယ့်လူမှာတွေကတော့ ကျွန်ုတ်တော်ကြောင့် သူတို့အသက်ရှင်သွား တယ်ဆိတ်တာ ကျွန်ုတ်တော် အခိုင်မာ ပြောရုပါတယ်။ ကျွန်ုတ်တော်နဲ့သာ မတွေ့ခဲ့ရင် ဒီဇူတွေ ဟာ ဒီဇွန်လူလောကထဲမှာ မရှိတော့ဘူးဆိတ်တာ သူတို့ရဲ့ ကိုယ်စောင့်နှုတ်တွေ သိပါလိမ့်ယု။ ကဲ စိတ်ဝင်စားစရာ မကောင်းဘူးလားခင်ဗျား၊ ကိုယ်ရည်သွေးစွာနဲ့တယ်လို့ ထင်ချင်လည်း ထင်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်ုတ်ရဲ့ စောမှာအမှန်ကတော့ စာဖတ်သူများ ကျွန်ုတ်ရဲ့ ပိတ်ကို မျှဝေခဲ့စားစေလိုတဲ့ စိတ်နဲ့ ဆရာဝန်ယော်များ အားကျော်း အတုယူစေချင်ပါတယ်။ ကျွန်ုတ်ရဲ့ ဒီစကားရိုင်းကို ကျွန်ုတ်တော်ကြောင့် သေက်မရောက် သက်မပျောက်ခဲ့တဲ့သူ တွေ ပတ်မိရင် ဘယ်လိုခဲ့စားရမလဲဆိတ်တာလည်း ကျွန်ုတ် သိချင်လှပါတယ်။

ဒီဇွန်ကားရိုင်းမှာ ပါဝင်စားသောက်ရှင်း အသောက်နဲ့အစားကိုသာ အစိကအာရုံထားပြီးတော့ အေးပညာစကားရိုင်းကို မကောင်းတတ်လိုသာ ဝို့ရားကျေ တော့ရောက် တော်ရောက် ဆွေးနွေးကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ အထူးမိတ်ဆက်ပေးစရာမလိုတော့တဲ့ လူပုံကြီး ကိုမောင်မောင်လတ်၊ အမြောက်ကြီး ကိုဝင်းကိုကို၊ ကိုသူရမြင့်ပြီး၊ ကိုကိုကျော် (ကုလား)နဲ့ ကိုမြင့်စော် (အား)တို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒေါက်တာဇော်:

ကဲ အားလုံးမော်၊ အရင်လက်လည်း ပြောထားပြီးပြီး ကျွန်ုတ်လူမှာကိစ္စတွေ ပြောမယ်။ ကျွန်ုတ် အသက်ကယ်ခဲ့တဲ့အထဲက တရုံးလူမှာတွေပေါ့။ “တောင်တန်စကား ရယ်ပေါ့” မလုပ်ကြနဲ့။ လေးလေးစားစားထောင်ပြီး သိချင်တာရှိမှ မေး၊ စားသောက်စရာရှိတာကို ဖြည့်ဖြည်းအေးစားသောက်ရှင်း နားထောင်ကြပေတော့။

ပြောက္ခတဒါဂိုလ်တစ်နှစ်း

ကိုဝင်းကိုကို

Blackတို့၊ Redတို့၊ မျက်နှာနဲ့ဆိုတော့လည်းသည်းခံ မားထောင်ရမှာပေါ့လေ။

ကိုပြင်တော်

ဒါမျိုးဆို ကျွန်ုတ်တိုက ခဲ့ဖိုပါရမီအပြည့်ပါ။

ဒေါက်တာတစ်း

ခွေးရူးကိုက်ရင် မုချခွေးရူးပြန်တယ်။ ခွေးရူးပြန်ရောက်ဖြစ်တဲ့ အသက်ရှင်တဲ့လူ ဒီဇော်
အောင် ကျွန်ုတ် တစ်ယောက်မှ မရှိသေးဘူး။ ဒီလောက်တော့ သိကြတယ်မဟုတ်လား။

အသင့်

သိပါတယ် ဆရာကြီး။

ဒေါက်တာတစ်း

မူတဲ့ပြီး တယ်လျှင်တွေ လိမ္မာဇာန်မြားရှိလာကြပြီ။ အရည်ဝင်ပြီး အရှိန်ရလာတော့မှ
နိုင်သောက်များ၏ အဓိပိုက်များ ကျွန်ုတ်ပြင်းလွင်မှာနတုန်း တစ်စွဲ ညာ (စ)နာရီရလာက်မှာ
ပြီးလိုပ်စက်မှုလာက်များ အထက်တော်နေကျောင်းတက်နေတဲ့ (၁၅)နှစ်အကွယ် ကလေးတစ်ယောက်
အသေးစိုက်လာတယ်။ မြင်တာနဲ့ ကျွန်ုတ်သိလိုက်ပါပြီ။ ခွေးရူးပြန်စ ပြုဖိုပြီ။

ကိုလတ်

လက်ပံပွင့်ခိုန့် ခွေးရူးခို့ဆိုတော့ မတ်လထဲမှာ ဖြစ်လိမ့်မယ်။

ဒေါက်တာတစ်း

ကိုလတ် တွေးသလိုမျိုးပဲ ဆရာဝန်က တွေးလိုက်လို့ အဲဒီကလေး ဒုက္ခတရောက်ရတာ။
ကျွန်ုတ်ဆက်ပြောပြုမယ်။ အဲဒီကလေးရဲ့လက်ကို ပြီးခဲ့တဲ့ (၂)ပတ်ကျော်လောက်က
ခွေးတစ်ကောင်ကိုက်သွားတယ်တဲ့။ ကလေးရဲ့ မိဘ တွောက ရာအဝင် ပြောပြတာ။

အဲဒီခွေးက ရပ်ကွက်ထက်
နောက်ထပ် ယောကျုံးလေး
တစ်ယောက်၊ မိန့်ကလေး
တစ်ယောက်လည်း ကိုက်
သွားတယ်။ ခွေးက
တော့ ခွေးကောင်းလို့ ပြော
တာပဲ။ အောက်တော့ အဲဒီခွေး
ပျောက်သွားတယ်။ အဲဒီ

အကိုက်ခံရတဲ့ (၃) ယောက်ထဲမှာ ကျွန်ုတ်သိသောက်လာတဲ့ ကလေးက ဉာဏ်ရည် ဉာဏ်သွေးထက်မြှက်တော့ ခွေးရွှေးပြန်ရောကါဖြစ်မှုစိုးလို့ နောက်နှုန်း ဆေးရုံကို လာပြုရှာသေးတယ်။ အဲဒီဆေးမှုတ်တမ်းစာအုပ်လည်း ပါတယ်။

ကိုသူရမြှင့်ဦး

တော်သေးတာပေါ့၊ လာပြထားလို့။

ဒေါက်တာဇာနိုင်း

ဘာမှ မတော်ဘူး။ ရင်နာစရာကောင်းပုံကို ကျွန်ုတ်တော် ပြောပြီးဆယ်။ သာမျန်အစိုင်သား ကလေးတစ်ယောက်ဟာ ခွေးရွှေးပြန်ရောကါကို အသိရှိရှိနိုင် သေးရုံလာပြတာကို အဲဒီဇုံ ပြင်ပ လုန်းကြည့်တဲ့ ဆရာဝန်က စာအုပ်ထဲမှာ ဘာရေးပေးလိုက်သလဲဆိုတော့ ကျွန်ုတ်တော်ပြန်မာ လိုပ် ပြောပါမယ်။ ရောကါအဆည်း လက်ကို ခွေးကိုက်ခံရခြင်း၊ ရာသီချိန်အရ ခွေးရွှေး မဟုတ် နိုင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ခွေးရွှေးပြန်ရောကါ ကာကွယ်ဆေးထိုးရှိမလိုပါဆိုပြီးတော့ ပင်နှစ်သိလင်နဲ့ မေးခိုင် ကာကွယ်ဆေးပဲ ထိုးပေးလိုက်တယ်။ ဂုဏ်သိမ်းစိတ်မပူစ္စမှာ ဂွတ်လိုက်သေးတယ်။ ခုနဲ ကိုလတ် တွေးသလိုမျိုး လက်ပံပွင့်တဲ့ မတ်လမျိုး မဟုတ်ဘူး အဲဒီအချိန်နဲ့ အဆတ်ဝေးလို့ ဖြစ်မှုပေါ့။

ကိုကိုကျော်

အဲဒီကလေး ဆုံးသွားလား။

ဒေါက်တာဇာနိုင်း

ဆုံးတာပေါ့မှာ။ ကမ္မာမှာ ခွေးရွှေးပြန်တဲ့ အဆင့်ရောက်ရင် အသက်ရှင်တဲ့ လူ တစ်ယောက်မှ မရှိဘူး။ ပို့ပြီးရင်နာ စရာကောင်းတာက ခုန်ဆရာဝန်ကို ယုံကြည့်ပြီး ခွေးရွှေး ကာကွယ်ဆေးမထိုးလိုက်ရတဲ့ ကလေးဟာ တော်တော်လိုကြော်ပြီး အသိဉာဏ်ရှိပုံရပါတယ်။ ခွေးရွှေးပြန်ရောကါဖြစ်ရင် ရောကြာက်တယ်ဆိုတာ သူသိတယ်။ အဲဒီတော့ သူကိုယ်သူ အေးတင်းပြီးတော့ ခွေးရွှေးပြန်ရောကါမဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့ အသိလေးနဲ့ ပါးစပ်ကလည်း သား ခွေးရွှေးပြန်ရောကါ မဟုတ်ဘူး၊ ရောက်ပေး။ သား ရောသာက်ပြုမယ် ဆိုပြီးတော့ ရောက်ကို လမ်းကြည့်လိုက်တာနဲ့ ခိုးဆိုပြီး နောက်ပြန်လုပ်သွားလိုက်၊ ပြန်ကြုံးအေးပြီး ရောက်ကို ခွဲလိုက်၊ ရောမြင်တာနဲ့ ခိုးဆို သီးသွားလိုက်နဲ့ ရင်နာစရာ ကောင်းလိုက်တာဖြား။ တစ်ခါးသား ဘာမှ မဖြစ်ဘူး၊ သမ္မတခွေး ရွတ်ပြုမယ် ဆိုပြီး သမ္မတခွေး ဟိုတစ်စဒီတစ်စ ရွတ်လိုက်၊ ရှုန်းရင်းဆန်ခတ်ဖြစ်လိုက်နဲ့ မပြောကောင်း မဆိုကောင်း ကိုယ်သားသမီးသာဆိုရင် နေရာမှာတင် သူမသေးခင် ကိုယ် ရင်ကွဲလို့ သေလောက်တယ်။ နောက်တော့ အဲဒီနဲ့ ည် သာနဲ့ခေါင်ကျော် လောက်မှာတင် ဆုံးသွားရှာတယ်။

ကိုဝင်းကိုကို

ဟင် အစ်ကို ဘယ်မှာ အသက်ကယ်လိုက်နိုင်လို့တော်း။

ပြောကျင့်သိန်တောင်း

ဒေါက်တောင်း

ကယ်နိုင်တာပေါ့ အမြောက်ကြီးရဲ့။ ကယ်တာမှ တစ်ခါတည်း နှစ်ယောက် ကယ်လိုက် နိုင်ပါတယ်။ ဆက်ပြောမယ်လေ။ မနက်နိုးလင်းတော့ ကျွန်ုတော် အဲဒီ ဆုံးသွားတဲ့ကလေးရဲ့ အေးမှတ်တမ်းစာအုပ်ကိုပျုပြီး ဆေးရုံအပ်ကြီးဆို သွားတယ်။ ဆေးရုံအပ်ကြီးက ရောဂါဏ် ပါရရှိုံး ဒေါက်တာ ဦးတင်မောင်အေးလေ။ အရမ်းစိတ်ကောင်းရှိပြီး အေးချမ်းတယ်။ အခုံမြို့များပြီ၊ ဘန်ကောက်မှာ။ ကျွန်ုတော်လည်း ဟိုဆရာဝန်ရဲ့ ပေါ့ဆမှုကို လည်း သွားတိုင်ရှင်း ပြီးတော့ ဒီကလေနဲ့အတွေ့ ခွေးကိုက်ခံရတယ်ဆိုတဲ့ မောက်ကလေး နှစ်ယောက်ကိုလည်း ရုပ်ကွက်ထဲမှာ လူညွှန်ရှုပြီး အချိန်ဖို့သေးရင်းခွေးရှုံးပြန်ကာကွယ်ဆေး ဆုံးပေးဖို့ ခွင့်ပြုမယ့်အကြောင်း သွားပြီးတင်ပြတာပါ။ ပေါ့ပေါ့ဆဆလုပ်လိုက်တဲ့ ဆရာဝန် ကလည်း တကယ်တော့ ကျွန်ုတော်စိတ်ဆွေပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒီကိစ္စပျိုးတော့ ကျွန်ုတော် အေးမှာတော်ဘူး။ နောင် ဒီလိုပဲ ပေါ့ပေါ့ဆဆလုပ်ရင် ထပ်သေကုန်ကြော်းမယ်။

နှိုင်မြှုပ်နည်း

နှိုင်မြှုပ်နည်းသေဆာင်ပါက် တရာ့အွေ့ခံရပြီးမော်။

ဒေါက်တောင်း

ဟုတ်တယ်။ ဘယ်လွှတ်မလဲ။ လျှော့လို့တောင် မဆုံးသွား။ မြန်မာလုမ္မားတွေရဲ့ သည်းခံ စိတ်၊ ကြော်ကိုစိတ်တွေ့ကြော် ရမ်းတဲ့လူတချို့ ထင်ရာလုပ်ပြီး အဆင်ပြေဆင်တာ အများ ကြီးပဲ။ အဲဒါနဲ့ ဆက်ပြောမယ်ဗျာ။ ဆေးရုံအပ်ကြီးကလည်း တော်တော်စိတ်ဆိုးပြီး ဟို ဆရာဝန်ကို ချက်ချင်း အခေါ်လွှတ်ပြီး နားလည်သေားပေါ်ကောင် ဆုံးမပါတယ်။ ပြီးတော့ ခွေးကိုက်ခံရတဲ့ အခြားကလေး နှစ်ယောက်ကိုရှုပြီး ခွေးရှုံးပြန်ကာကွယ်ဆေးထိုးဖို့ ခွင့်ပြုပါတယ်။ အမှန်တော့ အဲဒီကလေးနှစ်ယောက်က ကျွန်ုတော်တို့ ဆေးရုံမှာကုဖို့ တရား မဝင်ပါဘူး။

ကိုကိုကျော်

ရှာတွေ့လား၊ ကျို့တဲ့ နှစ်ယောက်ကို။

ဒေါက်တောင်း

တွေပါတယ်။ ဉာက ခွေးရှုံးပြီးဆုံးတဲ့ ကလေးရဲ့ မိဘ တွေ့ကလည်း သားသမီးချင်း ကိုယ်ချင်းစာစိတ်နဲ့ သွားတို့ အဲ ခေါ်သေးဖော်ထားပြီး ရှာပေး ကြပါတယ်။ (၁၃)နှစ် အချယ် ကုလားဆင် ကောင်မလေး

တစ်ယောက်နဲ့ (၁၇)နှစ်အချယ် အရပ်ရှည်ရှည် ကောင်လေး
တစ်ယောက်။ ကံကောင်းချင်တော့ ကုလားမလေးက ပေါင်မှာ
အကိုက်ခံရတာ၊ ကောင်လေးက ခြေသလုံးမှာ။ ခွေးရူးပြန်
ရောက်နဲ့ သဘောက ဦးနောက်နှစ်ဦးလေ ခွေးရူးပြန်တာ ပိုမြင့်
လေပဲ။ သေသွားတဲ့ ကလေးက လက်မှာ အကိုက်ခံရတော့ အရင်
ဆုံး ခွေးရူးပြန်ပြီး သေသွားတော်လေး။ ကျွန်ုတ်တော့ ဖိတ်ထဲမှာတော့
သေသွားတဲ့ ကလေးက သူအသက်နှိုင်းပြီး ကျွန်ုတ်နှစ်ဦးလောက်
ကို ကယ်လိုက်တယ်လိုပဲ မှတ်လိုက်ပါတယ်။ အဲဒီ ဆုံးသွားတဲ့
ကလေးလည်း ကုသိလ်ရအောင်ဆိတဲ့ ဖိတ်အပါပဲ။ အဲဒီ ခွေးရူး
လိုက်ခံထားရတဲ့ ကလေးနှစ်ယောက်ကတော့ ဘာပညာမှ မရှိ
ရွှေသွား။ ခွေးကိုက်ခံရလို ဘယ်သေးရုံသေးခန်းမှ သွားမပြုဘူး။
ပြုခြင်းရွေ့ကြေးလည်း မတတ်နိုင်လောက်ဘူး ထင်တာပဲ။ အခု
ကျွန်ုတ်ခေါ်တာဆောင် ဘာအတွက်မှန်း သေသေချာချာ မသိ
ဘူး။ ခုနာပြောသလို ခြေထောက်နဲ့ ပေါင်မှာ အကိုက်ခံထား
ရတာ ဦးနောက်နှိုင်းဝေးတော့ ဟိုကလေး ခွေးရူးပြန်တဲ့အထိ သူတို့ ဘာမှ မဖြစ်သေးဘူး။
ကာကွယ်သေး မထိုးရင်တော့ မူချ ခွေးရူးပြန် သေမယ့် ကလေးနှစ်ဦးလောက်
ဆောင် အချိန်ပါ မမဲ့ မသေချာဘူး။

ကွေးပြန်ရောက်

သဘောက

ဂျိုးနောက်နှစ်ဦးလေ

ကွေးပြန်တာ ပြန်လေပဲ

သေသွားတဲ့ ကလေးလေ

လက်မှာ

အကိုက်ခံရတာ

အရင်ဆုံး ကွေးပြန်ပြီး

သေသေတော်လေ

ဘုလတ်

ဘာလို့ မမဲ့ရမှာလဲ။ သူတို့က ခွေးရူးမှ မပြန်သေးတာ။

အော်တာစော်

ဒီလို ကိုလတ်ချု၊ ဗဟိုသာအဖြစ်နားထောင်၊ အခု ကျွန်ုတ်တို့တဲ့ ခွေးရူးပြန်
ကာကွယ်သေးခိုတာ အကြမ်းအေးဖြင့် နှစ်မျိုးရှိတယ်။ အခု MPF(အရင် BPI)ကထုတ်တဲ့
ချက်ပတ်လည်မှာ (၁၄)လုံး၊ (၁၄)ရက်ထိုးရတဲ့ ဆေးရယ်၊ နိုင်ငံခြားကသွင်းတဲ့ DNAကို
ဖြောင်ထုတ်လုပ်ထားတဲ့ လက်မောင်းမှာထိုးတဲ့ အကောင်းစားဆေး၊ ဥပမာ- Verorab
လိုက်း၊ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ အဲဒီဆေးနှစ်မျိုးလုံးရဲ့ ယော်ယျာသဘောတရားကတော့ လူရဲ့ ခန္ဓာ
ကိုယ်ထက်ကို အနိမ်သင် သတ်ထားတဲ့ ခွေးရူးပိုင်းရပ်ပိုးကို ထိုးပေးလိုက်တဲ့ သဘောပဲ။ ခန္ဓာ
ကိုယ်က အဲဒီပိုးကို တွေ့ပြန်ပြီး လုံလောက်တဲ့ antibodyထုတ်ဖို့ တစ်ပတ်၊ ဆယ်ရက်လောက်
ကြာတယ်။ Active immunityလိုခေါ်တာပေါ့။ အဲဒီ တစ်ပတ် ဆယ်ရက်လောက်အချိန်ရမှ
အွာကိုယ်ထက် တကေသာခွေးရူးပြန်ပိုင်းရပ်ပိုးကို သတ်နိုင်မှာ။ အဲဒီအချိန်အတွင်းမှာ ခွေးရူးပြန်
ပို့ကလည်း ကိုက်ခံရတဲ့ နေရာတစ်ခိုက် အာရုံကြောတွေကနေတစ်ဆင့် ဦးနောက်ထဲကို
ကရွေ့ခွေ့ သွားနေတာ။ ဘယ်သူအရင်ဦးမလဲ ရင်တထိုးတို့ပေါ့လျှာ။

ခြုံပြင်ဇော်

James Bond action ကားကြည့်ရသလိုပေါ့။

ပြည်ထောင်စုခါన်တော်ဝန်းကြံး

ဒေါက်တော်ဝန်း

ဟူတ်တော်မှု ကျွန်ုတော်သည် အသက်ရှိက ဒီကလေးနှစ်ယောက် အသက်စီမှု ဖို့ပါမလား မှတ်တော်မှု မှတ်တော်မှု အန်းကိုတိုင်း ကျွန်ုတော်မှု အန်းကိုလာပြီး ဆေးထိုးခံကြရတယ်။ ချက်ပတ်လည် (၁၄)လုံး (၁၄)ရက်ပဲပါ။ စုံနရာက်လို့ သုတေသနစ်ယောက်တွေလိုက်ရင် တစ်နှစ်တော့ ရင်ပါသွားတယ်။ အချိုပ်ပြောရရင်တော့ မှာက်ဆုံးမှာ နှစ်ယောက်စလုံး ချောချောမောမော (၁၄)ရက်ပြည့်သွားပဲပါ။ က အေးလုံးပြောကြကွာ၊ ကိုယ်သုတိ အသက်ကို ကယ်လိုက်တာ မဟုတ်ဘူးလား။

ကိုလတ်

၁၀၀%ပြည့်တော့ မဟုတ်ဘူးများ။ ပို့ဆုံးသွားတဲ့ ကလေးရော မပါဘူးလား။ ခွေးနှင့် ကိုက်ခံရတဲ့ ကလေးနှစ်ယောက်ကို ရပ်ကွက်ထဲ လိုက်ရှာပေးတဲ့လူတွေရော မပါဘူးလား။ ကိုဇော်တိုင် ထိုးတစ်ချောင်းနဲ့ ရပ်ကွက်ထဲ လှည့်ရှာလို့လား။ ပြီးတော့ ဆေးရုံမှာ ကုခွင့်မရှိတဲ့ ကလေးနှစ်ယောက်ကို ကုသဖို့ ခွင့်ပြုတဲ့ ဆေးရုံအပ်ကြီး ဒေါက်တာ ဒီးတင်မောင်အေးရော မပါဘူးလား။ တကဗောင်း သုတစ်ယောက်တည်း ကုသိုလ်အကုန် လိုချင်နေတယ်။

ဒေါက်တော်ဝန်း

မှားပါတယ် ကိုလတ်ရယ်။

ကိုဝင်းကိုကို

ဒီဖြစ်စဉ်ကို ကျွန်ုတော် မျှမျှတော့ သုံးသပ်ပြမယ်။ OPD က ဆရာဝန်ကိုတော့ ပေါ့ဆမှုပြောရှုံး လူသေမျှနဲ့ ထိုထိရောက်ရောက် အရေးယဉ်သင့်တယ်။ ဒါမှ မောင် လူတွေ လည်း သင်ခန်းစာရင်အင်၊ ကိုဇော်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်ချက်ကတော့ ခုန် ကိုလတ်ပြောသလို ကိုယ်အတွက်တော့ အပန်းတကြီးမဟုတ်ပေမဲ့ လွန်စ်ယောက်အသက်ကို ကယ်တင်လိုက် နိုင်တာ အမှန်ပဲ။ အော်ကုသိုလ်အကျိုးကတော့ ပြန်ခံစားရမှာပဲ။ ဒီကုသိုလ် အထောက်

အပုံကို ကျည်းပါရမိဖြည့်ပေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ခုန် ကိုလတ်ပြောတဲ့လူတွေအားလုံး၊ သေသွားတဲ့ကလေး အပါအဝင်ပေါ့။ သူတို့လည်း ကုသိုလ်၏ကြမှာပဲလေ။

ဒေါက်တာဇ်နှင့်

အေးပါ အမြောက်ကြီးရယ်၊ အော်လိုလေးလည်း လုပ်ဦးမှပေါ့။ လက်စနဲ့ ကျွန်တော် အသက်ကယ်နဲ့တဲ့ လူနာတစ်ယောက်အကြောင်းပြောဦးမယ်။ ခွေးရွေးပြန်အကြောင်း ပြောလက်စနဲ့ တစ်ဆက်တည်း သတိရရှိနဲ့လေး သူလည်း ခွေးရွေးကိုကိုယ်စုတော်ပဲ။

ကိုကိုကျော်

လာပြန်ပြီ ဒီခွေးရွေး။ ဟိုမှာ ကိုလတ်ပါးစပ်ထက် အမြှုပ်ဆွေဘင် ဖွော်လာပြီ။ သူ၏ ဘိယာ အမြှုပ်တွေပဲ။

ဒေါက်တာဇ်နှင့်

လာရမယ်လေ၊ ကိုက်တဲ့ခွေးကလည်း ကိုက်၊ ကျွန်တော်ဆီကိုပဲ တန်းတန်းမတ်မတ် ဗျာက်တဲ့လူကလည်း ရောက်လာတာကိုးယူ။ အကျဉ်းချုပ်ပဲ ပြောတော့မယ်။ နိုင့် ကျွန်တော်ပါးစပ် မအားတာကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး အားလုံးစိုင်းကြိုတော် စားစရာ သောက်စရာတောင် မကျွန်တော့ဘူး။ တစ်ဂျားနဲ့ အကင် ထပ်မှာထားဦး။

ကြမြင့်တော်

ဥစ္စာကလည်း ခြောက်ပဲ။ ကဲ ဆက်ပြောဦး၊ မှာထားပေးမယ်။

ဒေါက်တာဇ်နှင့်

အော်တစ်ယောက်က တာချိုလိုတ်ဘက်က ချို့ချို့တဲ့တဲ့ ရှမ်းအမျိုးသမီးတစ်ယောက်၊ ဘာအကြောင်းမှုမသတဲ့ လူတန်းစားဆိုပါတော့။ မျက်စိတဲ့မှာ မြင်တယ်နော်။ မာမည်က မအားမြွောတဲ့။ အော်သားအမိ ခွေးရွေးကိုက်ခံရတယ်။ ထမင်းတောင် မနည်းရှာစားနေရတဲ့ လူတန်းစားဆိုတော့ ခွေးကိုက်လည်း ကိုက်ကိုက်ပဲ။ ဘယ်မှလည်း သွားမပြောဘူး။ အမှတ်တဲ့မှာပဲ။ အေးမှာ သားလေးက ခွေးရွေးပြန်ပြီး တာချိုလိုတ်မှာ သေသွားတယ်။ အော်တော့မှ သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသွောက လေယာဉ်လက်မှတ်ဝယ်ပေးပြီး ရှိုက်နိုက် အတင်းတွန်းပို့ကြတော့ ကျွန်တော်အဆောင်က လူနာလက်ခံတဲ့နေ့မှာ ရှိုက်နိုက်လာပြီး ကျွန်တော်နဲ့ တွေ့တယ်။

ကိုသုရမြင့်နှင့်

ကိုအေး ကံစပ်တယ် ပြောရမှာပဲ။

ဒေါက်တာဇ်နှင့်

ဟုတ်တယ်။ ကျွန်တော်နဲ့သာ မတွေ့ရင် သူ ခုခို့နဲ့ လွှာလောကကြီးထဲမှာ မနိုတော့ဘူး။ ဘာကြောင့် ဒီလို ရဲရဲတင်းတင်းပြောရလဲဆိုတာ ကျွန်တော်ရှင်းပြီးရင် သောာပါက်လိုအပ်။

ပါယေဂျာဒီဂိုဏ်တောင်စွဲ:

ခွေ့မြန်ရောက္ခာ
လူတစ်ယောက်
သေဆုံးခဲ့ရင်
အေဒီဂု မသေဆင်က
ကိုင်တွယ်ထွေခဲ့သူ
လူအားလုံး
ကျော်သေး
ထိုးသုတေသန

အေဒီအမျိုးသမီးက ကျွန်တော်လူမှာဆောင်မှာ တက်တယ်။ ရောဂါရာစောင်လည်း သိပြီ၊ သူနဲ့အတူတူ တစ်ချိန်တည်း ဇွဲးကိုက်ခဲ့ရတဲ့ သားလေးလည်း ခွေးရွှေးပြုပြီး သေပြီ။ ခွေးကိုက်ခဲ့ရတာလည်း တစ်လလောက်ရှိပြီ။ ကျွန်တော်စစ်းသပ်နဲ့ တုန်းမှာကို တစ်ချိန်လုံး တဲ့တွေးထထေထွေးမေတယ်။ ခွေးရွှေးပြုချင်လာတဲ့ အစောဆုံးလက္ခဏာတစ်ခုပဲ။ လူကတော့ ဘာလက္ခဏာမှ မပြသေးဘူး။ အကောင်းပဲ။

ကိုဝင်းကိုကို
အောင်ကိုကို မကူးဘူးလား။

ဒေါက်တောင်စွဲ:

အေဒီတဲ့တွေး တိုက်ရှိက်စင်ရင်တော့ ကူးနိုင်တာပေါ့။ ပြုတော်း သတ်မှတ်ချင်သောက်၏ ခွေးရွှေးပြုချင်ရောဂါ့ လူတစ်ယောက် သေဆုံးခဲ့ရင် အေဒီလူ မသေဆင်က ကိုင်တွယ်ထွေခဲ့သူ လူအားလုံး ကာကွယ်ဆေး ထိုးသင့်ပါတယ်။

ကိုယ်တော်

အေဒီကာကွယ်ဆေးတွေက အရမ်းရွေးကြီးတယ်။ လူတစ်ယောက်ထိုးရင် သုံးလေး သောင်းလောက် ကျေတယ်ဆိုပဲ။ မတတ်နိုင်တဲ့လူဆို ဘယ်မှာ ထိုးနိုင်မလဲ။ အသက်သာ အသေခံရတော့မှာပဲ။

ကိုဝင်းကိုကို

ကျွန်တော်မိတ်တွောက်ယောက် တလောက ခွေးကိုက်ခဲ့ရတာ အင်းစိန်က အရင် BPI စက်ရှုမှာ ခွေးရွှေးပြုနိုင်ကာကွယ်ဆေး အလွန်သက်သာတဲ့ ရွေးနှုန်းနဲ့ တိုက်ရှိက်သွားဝယ်လို့ ရပါတယ်။ ချက်ပတ်လည် (၁၄)ရက်ထိုးရတဲ့ ဆေးပါ။ ခွေးရွှေးပြုပြီး အသက်ရှင်တဲ့လူ ဒီကမ္ဘာပေါ်မှာ ဒီဇွဲထိုးတစ်ယောက်မှ မရှိသေးဘူး။ ခုနာအကြောင်း ဆက်ပြာမယူလှာ။ ဉာဏ်ရုံးဆင်းတော့ လမ်းမှာ ကားမောင်းရင်း ကျွန်တော် စဉ်းစာတယ်။ ဒီမိန့်မကို ခုနာပြာတဲ့ active immunity ထိုးဆေးထိုးရင် မမိန့်တော့ဘူး။ အေဒီဆေးက ဆယ်ရက်လောက်နေမှ အနိုင်ပြုတယ်။ အခုံခိုံမျွှေးအတူ ခွေးကိုက်ခဲ့ရတဲ့ သူကလေးလည်း သေပြီးသူလည်း တဲ့တွေးတပ္ပါဒ်ပွဲပြုပြီး။ ပြီးတော့ သူကိုကြည့်ရတာ ကျွန်တော် စိတ်ထဲမှာ တစ်မျိုးပဲ၊ ခွေးရွှေးပြုနိုင်တော့မယ်လို့ အာရုံရနေသလိုပဲ။

ဒေါက်တောင်စွဲ:

ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါလည်း ရွေးကြီးတဲ့ဆေးကို မတတ်နိုင်တဲ့ ပြည်သူရှုထုက် သိစေခဲ့တာပါ။ ခွေးကိုက်ခဲ့ရပြီးဆို လုံးဝ မပေါ့ပါနဲ့။ ခွေးရွှေးခွေးကောင်း မသေချာရင် အင်းစိန်က အရင် BPI စက်ရှုမှာ ခွေးရွှေးပြုနိုင်ကာကွယ်ဆေး အလွန်သက်သာတဲ့ ရွေးနှုန်းနဲ့ တိုက်ရှိက်သွားဝယ်လို့ ရပါတယ်။ ချက်ပတ်လည် (၁၄)ရက်ထိုးရတဲ့ ဆေးပါ။ ခွေးရွှေးပြုပြီး အသက်ရှင်တဲ့လူ ဒီဇွဲထိုးတစ်ယောက်မှ မရှိသေးဘူး။ ခုနာအကြောင်း ဆက်ပြာမယူလှာ။ ဉာဏ်ရုံးဆင်းတော့ လမ်းမှာ ကားမောင်းရင်း ကျွန်တော် စဉ်းစာတယ်။ ဒီမိန့်မကို ခုနာပြာတဲ့ active immunity ထိုးဆေးထိုးရင် မမိန့်တော့ဘူး။ အေဒီဆေးက ဆယ်ရက်လောက်နေမှ အနိုင်ပြုတယ်။ အခုံခိုံမျွှေးအတူ ခွေးကိုက်ခဲ့ရတဲ့ သူကလေးလည်း သေပြီးသူလည်း တဲ့တွေးတပ္ပါဒ်ပွဲပြုပြီး။ ပြီးတော့ သူကိုကြည့်ရတာ ကျွန်တော် စိတ်ထဲမှာ တစ်မျိုးပဲ၊ ခွေးရွှေးပြုနိုင်တော့မယ်လို့ အာရုံရနေသလိုပဲ။

ကိုပြင်လေ

ဆွဲတို့ဘူရားတောင်ဘက်မှုခံမှုတောင် ပိတ်ဆိုင်းဘုတ်ကလေးချိတ်ပြီး သွားထိုင်မှုပါ ကောင်းပြီ။

ဒေါက်တာဇ်

အဘမျက်နှာကြည့်ရတာတောင် အဲဒီတုန်းက အဘရုံးပေါ်လာသလိုပါပဲ၊ သတ်ထား မှုပါး၊ အဲဒါနဲ့ ကွွန်တော် အဲမြို့ပြန်ရရှိပါး၊ ထမင်းဆေးပြီးတော်လည်း ခိုတ်က အကြောင့်ဘူရာ ဒီမိန့်းမရဲ့အသက်ကို ကယ်ချင်မှုတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော် ဘယ်လို့ရှုပ်သော်လည်း အရာကို တိုက်ဝိုက်ဆိုင် ဆိုင် ကွွန်တော်သိထားတယ်။

ကိုလတ်

တရာတ်သိုင်းကားထဲက အတိုင်းပါပဲလား။

ဒေါက်တာဇ်

မမောက်ကြနဲ့လို့ အစကတည်းက ပြောထားတယ် လေ။ ဒီလို့ပျုံးပါပဲသာ အဖြစ် မားထောင်ကြော်း။ ဒီကို မဖြစ်ခင် တစ်လလောက်တုန်းက အဲမြို့မှုးထားတဲ့ ဆွဲတို့တဲ့ ခွေးလီမှုးလေး ဘယ်ကဘယ်လို့ဖြစ်တယ် မသိဘူး။ ကာကွယ်ဆိုးထိုးထားရဲ့သာမှာ ရှုံးပြီး ကွွန်တော်လက်ကို ဟပ်လိုက်တာ အဖွယ်ဖြစ်စီသွားတယ်။ ပြီးတော့ ခွေးရှုံးပြီးပြီး အဲ့သွား ရှာတယ်။

ကိုလတ်

ခွေးပဲ သေရင်သေတယ်ပဲ့။ အဲ့သွားတယ်လေး ဘာလေးနဲ့ ကြိုးကြိုးကျိုးကျိုးလုပ်ပဲ့။

ဒေါက်တာဇ်

ကွွန်တော်ခွေးလေးက တချို့လွှာတွေ ထက်တောင် လို့ဘေးတယ် ကိုလတ်ရဲ့။ အဲဒါနဲ့ ကွွန်တော် ခွေးရှုံးပြန်ရောက် ကာကွယ်ဆေး အကောင်းဆုံး Verorab ထိုးပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ဘူး ဆရာတ်ဆိုတော့ ကိုယ့်ဟာကိုယ် တွေးကြောက်တာပဲ့။ ကိုက်ခဲ့ရတာလည်း လက်ဆိုတော့ ပြီးအနေကိုနဲ့ နီးဘာပါး အဲ့တော့ သယ်ရှုက် လောက်မှာ အာနိသင်ပြတဲ့ Active immunity တစ်ခုတည်းနဲ့ ခိုတ်မချေဘူး။ ညာအိပ်ပို့တောင် မပျော်ဘူး။ အဲ့မှာ မြင်း ကန့်ကွက်ဆင့် ထုတ်ထားပြီး ချက်ချင်းထိုး

ပြောကျင်ခါဂိဏ္ဍာဇာနိုင်မှု

ချက်ချင်းအသိသင်ပြတဲ့ Passive immunity (Equine Rabies Immunoglobulin) ERIG နဲ့ တွေထိုးရင် ရှုကာဟာနေတဲ့ 'ဟာကျက်ကာလ' (၁၀)ရက်လောက်ကို အဲဒီဆေးကဝင်ကာ ထားပေးတယ်။ စစ်သားစကားနဲ့ပြောရင် 'ရှုကာတပ်' ပေါ့များ။ အဲဒီဆေးကုန်ဘုံး၊ ပေါ့များ၊ ပြီဆိတ်၊ ကျွန်တော်သိတော့ မြန်မာနိုင်မှာများရှိနိုင်မလားဆိုပြီး ကျွန်တော် လိုက်ရှာတယ်။

ကိုကိုကျော်

လွယ်လွယ်နဲ့ ဝယ်လို့ရလား၊ ကြိုတုန်းမေးထားတာ။

အဲဂိုလ်တာဇာနိုင်မှု

ဟာ ဘယ်လွယ်လို့မှတဲ့။ အနုအခိုန်ထိတော် သိပ်လွယ်လွယ်ကူကူ မရချင်သေးဘူး။ မေ့ခဲသော်လည်းမှာပဲ အသက်မပြတဲ့ ထားရတာ။ ဈေးလည်းကြီး၊ သိမ်းရတာ ကရိုက်ထ ကလည်းမှာပဲ သုံးတဲ့လုကာလည်း နည်းဓတ္တာ ဘယ်ဆေးကုန်တို့ကမှ သိပ်မသွင်းချင်ကြဘူး။ အနု ကျွန်တော်ပြောဆုံးတဲ့ ဇွဲဗုံးပြီးစောင့်တွေ့က လွန်ခဲ့တဲ့ (၁၈)နှစ်လောက်က အဖြစ် အသုတေသန ပြောဆုံးတော်မှာ အဲဒီကျွန်တော်လည်း အဲဒီ ERIG ဆေးကို သဲကြီးမဲကြီး လိုက်နှုန်းတော် အောင်သာဆေးတို့ကိုတော်ဆင့် သတ်းသုံးရတာနဲ့ နာက်ဆုံး ဦးစိစာရ လမ်းမပဲ။ မြေနှီးကျန်းမီးပြိုင့်နဲ့ ဟံသာဝတီအပိုင်းကြားမှာရှိတဲ့ ဒေါက်တာအောင်နိုင်းဆိုတဲ့ ဆရာတ်တစ်ယောက်ဆီမှာ သွားတွေ့တယ်။ သူကလည်း ရောင်းစွဲ မဟုတ်ပါဘူး။ သူမိသားစု အောင်အကြောင်းသုံးဖို့ သုံးလေးယောက်စာလောက် ဝယ်ထားတာ။ ကျွန်တော်ကို ကြည်ကြည် ဖြေဖြား၊ အရင်းအတိုင်းပဲ ဘောက်ချုပြုပြီး ရောင်းပေးပါတယ်။ အဲဒီကျွန်တော် အဲဒီ ရှုကာနှင့်ပဲ ကြိုတင်ကာကျယ်ပေးတဲ့ passive immunity 'ကြိုကာ' ဇွဲဗုံးပြီးဆေးကိုပါ ရှိရှိ၊ active immunity ဆေးနဲ့ တစ်ခို့တို့တော်ဆိုတယ်။

ကိုလတ်

ကိုယ့်အသက်ကျတော့ နှဲမြောတတ်လိုက်တာ။

အဲဂိုလ်တာဇာနိုင်မှု

သူများအသက်လည်း နှဲမြောတတ်ပါတယ်။ ခု အဲဒီ သူများအသက်နှဲမြောတဲ့ အကြောင်း ဆက်ပြောမယ်များ။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ဇွဲဗုံးပြီးအတွက် ချက်ချင်းသုံးပြီးပြတဲ့ အသက်ကယ်ဆေးရှိပဲ့နဲ့ရာသားတော့ ဒီမိမ်းမ အသက်ကို ကျွန်တော်အောင် ကယ်မယ် လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ ထမင်းသုတေသနများပြီး ၄၅ (၅၀၀၀) လောက် အိတ်ထဲထည့်၊ အဲဒီ ဒေါက်တာအောင်နိုင်းအိမ်ကို ညွှတ်ငွှတ်ချင်း သွားရပြန်တယ်။ မှတ်မှတ်ရရ အဲဒီနှောက မီးတွေပျက်ပြီး မောင်နေလို့ သူအိမ်ကို မနည်းပြုရှာယုံရတယ်။ ဟိုရောက်တော့ သူကို မအေးမြောကဲ့ အခြေအနေ ရှင်းပြီးပြီး ဒီဆေးမှ မထိုးရရင် လူနာတော့ မူချေသာမယ်လို့ ပြောတော့ သူကလည်း ကြည်ကြည်ဖြေဖြား ရောင်းပေးပါတယ်။ မှတ်မှတ်ရရ (၄၅၀၀)ကျပ်လောက် အရင်း အတိုင်းရေ့နှဲပါပဲ။ အဲဒီတုန်းက တစ်ဒေါ်လာမှ (၁၅)ကျပ်၊ (၂၀)လောက်ထင်တယ်။ သေချာတော့ မှတ်မှတ်ရှိဘူး။ အဲဒီ ဒေါက်တာအောင်နိုင်းကိုလည်း ကျွန်တော် ဒီနေထိုး ကျေးဇူး

တင်တဲ့အကြောင်း ဒီမဂ္ဂဇင်းကတစ်ဆင့် ထပ်ပြောချင်ပါသေးတယ်။ လူကတော့ ကရင် စပ်စပ်ပဲ။ အိမ်က အဲဒီအချိန်တုန်းက ဦးပို့ရာရလမ်းအရှေ့ဘက်ခြမ်းများ၊ အခုံတော့ ဘယ် ရောက်နေဖြတဲ့ မပြောတတ်ဘူး။ အခုံခုံ အသက် (၅၅-၆၀)လောက် ရှိရောပေါ့။ ဒီ အောင်းပါးကို သူ ဖတ်မိစေချင်ပါတယ်။

အဲဒါနဲ့ ကျွန်ုတ်လည်း ဆေးရရချင်း ဆေးရုံကို တန်းမောင်းပြီး ကိုယ်တိုင်ပဲ အဲဒီ မိမိုးမကို ဆေးထိုးပေးလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီမိမိုးမ အသက်ရှင်သွားပါတယ်။ အဲဒီအချိန် ကျွန်ုတ်ဘုန်းများအောင် တာဝါန်ကျေဆရာမ ဓာတ်ခြားနှင့်က ဓာတ်ခြားအပျက်အဆင့်ကို သိတော့သွားရှု ချေးမြန်တဲ့ကမဲ့ ကုသိုလ်ပါချင်တယ်ဆုံးပြီး ၇၅ (၁၀၀၀)အတော်လျှော့သွားတယ်။ အဲဒီအချိန် ကျွန်ုတ်တို့ လာမှု (၁၅၀၀ - ၂၀၀၀) လောက်ပဲ ရှိမယ်ထင်တယ်။

ကိုသုရမြှင့်စီး

အဲဒီလူများ မအေးမြှုံးကတော့ ကျေးဇူးတင်မဆုံး ဖြစ်နေမှာပဲမော်။

ဒေါက်တာဇာစီး

သူကတော့ ဘာမှမသိဘူး။ ဒီအကြောင်းအရာတွေ သူရှင်းပြလည်း နားလည်မှာ မဟုတ်ဘူး။ သူကို ဆေးတစ်လုံး ထိုးပေးတယ်ဆိုတော်လောက်ပဲ သိပါတယ်။ ကဲအာ ဒီအကြောင်းသိတဲ့လူတွေ သာမှုခေါ်ကြပေတော့။

ကိုကိုကျော်

မယ်သံလရှင်ကြီးပြောသလိုပဲ ပြောတော့မယ်။ သာမှပါတော်၊ သာမှပါတော်၊ အတော်လုံး ပြောပြုရှိုးမလား။

ကိုဝင်းကိုကို

မလုပ်ပါနဲ့ ကုလားရယ်၊ က အစ်ကို နောက်ထပ် ဘယ်လူမှာအကြောင်း ပြောဦးမလဲ။ သေကံမရောက် သက်မပျောက်။

ဒေါက်တာဇာစီး

ဟုတ်ပြီ။ ခွေးရှုံးကိုက်တဲ့အကြောင်း ပြီးတော့ ဓမ္မကိုက်တဲ့အကြောင်းပြော မယ်။ ကျွန်ုတ်မြစ်ကြီးနှားမှာနေတုန်း အသက်ကယ်ခဲ့တဲ့ လူတစ်ယောက် အကြောင်း ပြောမယ်များ။ အမြှာက်ကြီး လည်း အဲဒီအချိန်တုန်းက မြစ်ကြီးနှားမှာ ရှိနားပဲပဲ။ ကြားဖူးကောင်း ကြားဖူးလိမ့်မယ်။ အမြှာက်ကြီးတို့နေတဲ့ မော်ဟော်နှားမှာ ဖြစ်တဲ့ အတော်လုံး။

ပါတေသနပါရိတေသနလို့

ကိုလတ်

ဒီဇွန်တော့ ခွေးကိုက်လိုက်၊ မြှေကိုက်လိုက်နဲ့ တော်ပြီ၊ လောလောဆယ် ကြက် မြေထောက်ရှိုးပဲ ကိုက်တော့မယ်။

ဒေါက်တာလို့

ဒါတော့ ကိုယ်ကြိုက်ရာ ကြိုက်ရာကိုက်ပေါ့ ကိုလတ်ရယ်။ မြစ်ကြီးနား Northern Star ဂေါက်ကွင်းမှာ စန္ဒနဲ့ အဲလယ် (၁)နာရီလောက် ဂေါက်ပြီးပွဲလုပ်တော့ ကျွန်ုတ်က ဆတ္တက်ပြီး တစ်ချက်လောက်ပဲ ရှိုက်ရသေးတယ်။ နောက်က အသည်းအသန် လိုက်လော်ပြီး ဆေးရုံမှာ မြှေကိုက်လူနာရောက်လို့ အခြေအနေလည်းတော်တော်ခိုးကြောင်း သာတင်းပို့တယ်။ အော်နဲ့ ကျွန်ုတ်လည်း ချက်ချင်း ဆေးရုံပြန်ပြီးတာပေါ့။ ဆေးရုံနဲ့ ဓာတ်ကြောင်းက (၅)မိန်လောက်ပဲ မောင်းရပါတယ်။

လိုင်းနှစ်ဦး

ကျွန်ုတ် နှစ်ဦးပါတယ်။ အဲဒီဇွန်က ကျွန်ုတ်တို့ အတူထွက်တာလေ။ နောက်က သူ့ လိုင်း လိုင်းမြှေနှင့် အင်ကို ဂေါက်အိတ်ကြီးတန်းလန်းထားပြီး ဆေးရုံပြန်ပြီး တူမျှနေ။ လော်ဟန်းက မြှေကိုက်တဲ့လူနာရောက်လို့ ကိုကြီးကျော်တင့်တို့ဆိုက်။

ဒေါက်တာလို့

မှတ်ဉာဏ်ကောင်းလိုက်တာ အမြောက်ကြီးရာ။ ရှုံးလျှောက်ကြီးပွားတိုးတက်ဦးမယ်။ အော်နဲ့ ကျွန်ုတ် ဆေးရုံ ပြန်ပြီးပြီး ဟိုရောက်တော့ လူနာက အသက်ရှုံး ရပ်စပ်ဖြေဖြေပြီး ကျွန်ုတ် လက်ထောက်ဆောက်စံများ က မြှေဆိပ်ဖြေဆေး မျှေးမျှေးမတို့ကဲတော့ (၂၀)ယူစွဲပဲ ထိုးထားတယ်။ ဒါနဲ့ ကျွန်ုတ်လည်း လူနာကို ချက်ချင်း အသက်ရှုံးတဲ့ အိတ်ကြီး ပါးစပ်မှာ ကပ်ညံ့ခိုင်းပြီးတော့ အဲဒီအိတ်က လေနဲ့ အောက်သီပျိုးနဲ့ရောပြီး တစ်မိန့်ကို အကြောင်း (၂၀)လောက် အပြင်ကနေ အသက်ရှုံးပေးရတယ်။ အသက်ရှုံးစက်တင်ဖို့လည်း အရှိန်မရဘူး။ သူဟာသူလည်း လုံးဝ အသက်မရှုံးနိုင်တော့ဘူး။ မြှေဟောက်အဆိပ်ကြောင့် အသက်ရှုံးတဲ့

ကြိုက်သားအားလုံး ရှုံးသွားပြီး သူ မြှေကိုက်ခံရတာနဲ့ ချက်ချင်း ကားနဲ့တင်ပြီး ဆေးရုံကို အမြန် ပြီးလာကြတာ။ ကျွန်ုတ် ရောက်တဲ့အခိုင်မှာ သူမြှေကိုက်ခံရတာ (၄၅)မိန်လောက်ပဲ ရှိုသေးတယ်။ မြှေဟောက်အသက်ကြီး လည်း ပါလာတယ်။ နည်းတဲ့ ပါးပြင်းကြီးမဟုတ်လေး။ သေတာ တောင် အကြီးကြီး ကားနေသေးတယ်။

ကြိမ်းတော်

မြစ်ကြီးနားမှာ မြှေပေါ်
လေး။

ဒေါက်တာဇော်:

လုံဝ မပေါ်ဘူး။ ကျွန်တော်
(င-၅)နှစ်လောက်အတော် မြှေချို့
ကိုက်ခံရတာ နှစ်ကြိမ်းပဲ တွေ့ဖူး
တယ်။ အခုံဟာက ပထမ
အကြိမ်းပြီးရင် ထူးဆန်းတဲ့
ဒုတိယအကြိမ်းအကြောင်း ပြောဦး။

မယ်။ အဲဒီလူမှာကို ကြည့်ပြီး ကျွန်တော်ထိုးရမယ့် မြှေချို့ပြေားပမာဏကို တွက်တယ်။
မြှေကလည်း တွင်းအောင်းမြှေဆိုတော့ အဆိပ်အပြည့်နဲ့ ပါးပြင်းကလည်း အကြီးကြီးပဲဗျား
(င၅)နှစ်လောက်အတွင်းမှာ အသက်ရှုရှုပ်သွားတယ်ဆိုတော့ ကိုယ်ထဲရောက်သွားတဲ့ အဆိပ်
ပမာဏက နည်းမှာ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း ပုံမှန်ရှုတဲ့သွားဆ (၁၂၀ ယူနစ်)လောက်
ထိုးစိုးဆုံးဖြတ်ပြီး ထိုးခိုင်းလိုက်တယ်။ မြှေချို့ပြေားကလည်း အန္တရာယ်ကြီးတော့ မလိုတဲ့
ထိုးရင် သေးကြောင့် ဒုက္ခရောက်တတ်တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်လောက်ထောက် ဆရာတန်
မလေးက မရဲတော့ (၂၀)ယူနစ်လောက် ထိုးတာ။ အတွေ့အကြော်နည်းတာရော၊ စာတွေ့
လက်တွေ့အသေးနည်းတာရော ပါတာပေါ့။ တကယ်ဆို စောောကတည်းက မြှေချို့ပြေား
များများထိုးလိုက်ရင် ဒီလိုတောင် မဖြစ်ဘူး။

ကိုယ့်မြှိမ်းတိုး

သေးပို့လိုက်လို့ သေးကြောင့် တစ်ခုခုဖြစ်သွားရင် သွားအပြစ် ဖြစ်မယ်လေ။ ပုံမှန်ပဲ
လုပ်လို့ တစ်ခုခုဖြစ်သွားရင် သွားမှာ ဘာတာဝန်မှ မရှိဘူး။ မြှေကိုက်လို့ သေတာပဲပေါ့။

ဒေါက်တာဇော်:

အဲဒီစကားသိပ်မှန်တာပဲ။ အခြင်းသုတေသနရင် သေးလောကမှာ အဲဒီစကားကြောင့် မသေ
သုတေသန သေရတဲ့လုပ်တွေအများကြီးပဲဆိုတာ ကျွန်တော် ဆွေးနွေးဦးမယ်။ သတိပေးနော်။
အဲဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း မြှေချို့ပြေား (၁၂၀)ယူနစ်ပေးပြီးတော့ အကောင်းကြည့်တော်။
အသက် နည်းနည်းနည်းဖြန့်ရှုလာတယ်။ အပြင်က အသက်ရှုအိတ်ညွှန်တာ နည်းနည်း
လျှော့လိုက်၊ လိုမှ ပြန်ညွှန်လိုက်လုပ်ကြည့်ပြီး နောက်ထပ် (၄၀)ယူနစ် ထပ်ထိုးနှိမ်းနှိမ်း
တာ စုစုပေါင်း (၁၈၀)ယူနစ်လည်းဝင်သွားရော (၁၀)မီးနစ်လောက်ပဲ ကြာတယ်။ “အော်”
ဆိုပြီးတော့ အိပ်ရာက နိုးလာသလိုမျိုး အားလုံးယူပစ်သလို ပြန်ကောင်းသွားလျှော့လျှော့
တကယ်လို့ ကျွန်တော်ရောက်တာသာ (၁၅)မီးနစ်လောက် နောက်ကျွန်ရင် သေမှတ် လုံး သေမှတ်
တယ်။ အသက်ရှုတောင် ရပ်နေပြီ။

ပြောကျင့်ခါဂိတ္တအစိုး

ကိုလတ်

ကျွန်ုတ်လည်း မြစ်ကြီးနားမှာ နေလာတာ တော်တော်ကြာတယ်။ မြှုပ်ကိုက်ခံရတယ်
လို သိပ်မကြားမိဘူး။

ဒေါက်တာအစိုး

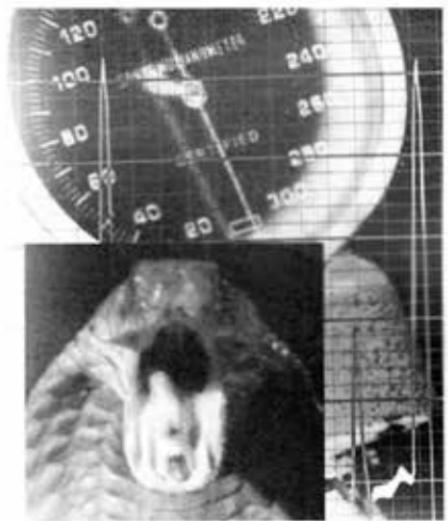
က အခိုန့်လည်း နောက်ကျေနေဖြီ။ ကျွန်ုတ်ရဲ့ မြစ်ကြီးနားသက်တမ်းမှာ ခုတိယ
အကြိမ်မြှောက် မြှုပ်ကိုက်ခံရတဲ့လူမှာအကြော်း ပြောမယ်။ ပထမအကြိမ် မြှုပ်ကိုမှုဖြစ်ပြီး
တစ်နှစ်လောက်ပဲကြာမယ်။ အောင်ရုပ်ကွက်ကပဲ မြှုပ်ကိုက်တဲ့ လူနားတစ်ယောက် အသည်း
အသန့် သေးရုံခေါ်လာကြဖို့တယ်။ အောင်လိုပဲ အသည်းအသန့်လုပ်ရတယ်။ ဒီတစ်ခါတော့
ကြိုပါမလာဘူး။ မြှုပ်ယ်ရာနှစ်ခုအတိုင်းသားနဲ့။ ကျွန်ုတ်လည်း တော်တော်ပြန်လုပ်ယူ
ရတယ်။ မြှုပ်သိပ်ပြောသေးတွေ အများကြီးထိုးရတယ်။ လူနားအခြေအနေ သတိလည်ပြီး
ပြန်ကောင်းတော့မှ ကျွန်ုတ်မှာ အမောဖြေရှင်းနဲ့ လူနာလာပို့တဲ့လူတွေကို ‘ဆရာ
ဒီပြုပြုနေားမှာ’ (င)နှစ်ကြာဖြီး မြှုပ်ကိုက်ခံရဖြီး သေမတတ်ဖြစ်တဲ့ လူနာဆိုလို
ဒီတစ်ကြိုပါမဲ့ သွေ့စွာတယ်။ အောင်နှစ်ခါလုံးကလည်း မင်းတို့ရုပ်ကွက်ကပဲ
ဆိုတော့ အသန့်က တစ်ဖြုပ်တည်း ‘ပထမတစ်ခါ အကိုက်ခံရပြီး ဒီသေးရုံရောက်လာ
တော်လည်း သုပ္ပဆရာ’တဲ့။ က ကြိုဖွူးကြရဲ့လား။ ရှားရှားပါးပါး(င-၅)နှစ်အတွင်းမှာ
မြှုပ်ကိုက်ခံရပြီး သေလူများပါး အသက်လုရတာ နှစ်ကြိမ်ပဲ ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ အောင်နှစ်ကြို
လုံးက လူတစ်ယောက်တည်းပဲ။ သူ့ရှုံးဝါသနာကလည်း တိရစ္ဆာန်ဖြင်သွေ့ တွေ့ရင်
လျောက်သတ်တော်ပဲတဲ့။ ငါးရှုံးတွေ့ ငါးရှုံးသတ်၊ အားတွေ့ ဟားသတ်၊ ပုတ်သင်ညီတွေ့
ပုတ်သင်ညီသတ်ဆိုတော့ မြှုပ်တွေက အညီးထားပြီး ပြန်ကိုက်ကြတာ နေမှာပေါ့။

ကိုဝင်းကိုရှိ

အုပ္ပစ္စရာကြီးပနော်။ ဘာပြစ်ဖြစ် အစ်ကို လူတစ်ယောက်အသက်ကို နှစ်ခါကယ်
နိုင်တာတော့ တော်တော်ရှုံးပဲတဲ့ ကောင်းပါတယ်။ ရှေ့သောကြာကျရင် Redတစ်လုံး
စွုန့်ဆာလုပ်ပါလား။

ဒေါက်တာအစိုး

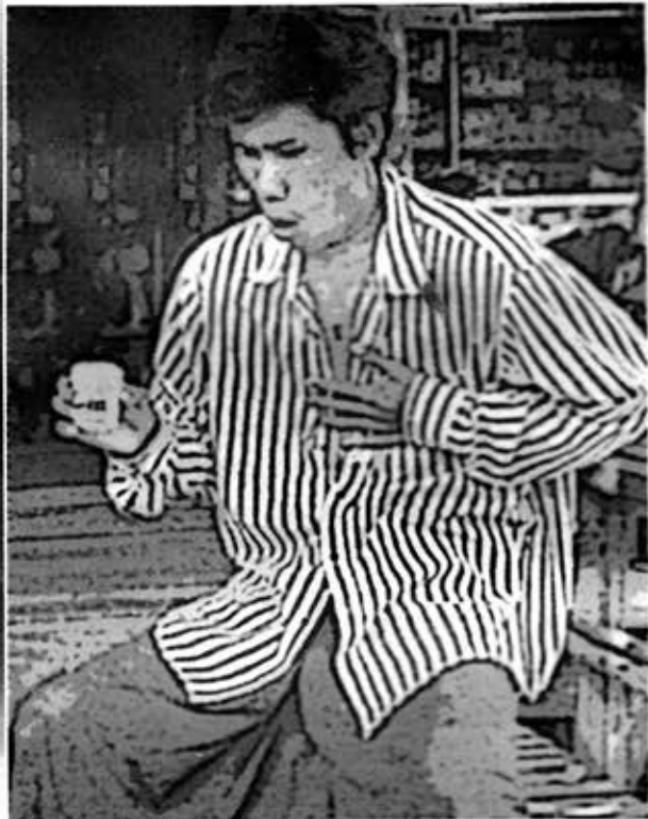
ဟုတ်ပါပြီ။ ဆရာက တစ်ဆိုရင်လည်း တစ်ပဲပေါ့။ လုပ်ပေးပါမယ်။ ပြီးတော့ Red
တစ်လုံးနဲ့ မမျှအောင်ကို နားပူစေရမယ်။ စိတ်ချုံ။

ကိုရှေ့ကို ကို

၁၇၂။ မွေးနိုင်ခြောင်မြောင်ကို နူးရှုံးမှုသူ၏ တိက်ပုံက အနီးရဲ့၊ ပုံဆိုင် အပြာရင်ရှင် ဘယ်လိမ့် မျက်စီ ပသာဒ မဖြစ်တဲ့ အဆင်အသွေးနဲ့ တိဘိမှန်သမျှ Stop၊ တိဘိမှန်သမျှ DOTS လွှာ၍၊ တိဘိမှန်သမျှ Stop ဆိုပြီး လက်တကားကားနဲ့ အားတက်သရော DOTS ကို ကြော်ပြာပေးနေတဲ့ ရာဇ်ကြီးကို တိဘိဝေဒနာရင်တွေကိုယ်စား အထူပါ ကျေးဇူးတင်ပါ ပါတယ်။ ထောက်လာရှိ တဖတ်ဖိတ်နဲ့ ဆင်တူရှိနဲ့မှား ကြော်ပြာသုံး ခုခုလုံးဟာ DOTS နဲ့ ပတ်သက်လို့ တိဘိဝေဒနာရင်တွေကိုရော တဗြားပြည်သူလုထ္ထတစ်ရပ်လုံးကို ထိထောက်ရောက် ပညာပေးနိုင်တဲ့ ကြော်ပြာအထွေပါ ဖြစ်ပါတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ (၆)လလောက်တဲ့ က ရာဇ်နေဝါဒ်းကို ကလောမြို့က ဟိုတယ်တစ်ခုမှာ ဆုံးဖုံးပါတယ်။ ရုပ်ရှင်တွေထဲမှာ တွန့်လို့ ကောက်ကျွေးခဲ့သလောက် အပြင်မှာတော့ တည်တည်ပြုပြုပါပဲ။ အရက်လည်း မသောက်ဘူး၊ ဆေးလို့ မသောက်ဘူး၊ သက်သတ်လွှတ်စားတယ်။ တစ်ချိန်က မှားခုံဖုံးပါတယ်။ အေးအေးချုပ်းချုပ်းပဲ။

ကျေးဇူးတင်ပါသည်

ကိုရာဇာကြီးရဲ့ ထော်လာရှိစက်ဆရာ ကြော်ငြာသုံးခုရော၊ ဟိုအရင်တုန်းက ဂွင့်တဲ့ အောင်လွင်ကြီးနဲ့ စမ်းစမ်းအေးတို့ပါတဲ့ ‘အောင်မှ မင်းတို့က ဘာခုမှုမသိသလို လုပ်နေ တာလဲ၊ အဲဒီတုန်းက မင်းတို့လည်းပါတယ်နော်’ ဆိုတဲ့ကြော်ငြာ၊ ပြီးတော့ အသက်ရှုံးသုံး ပြင်းဂွန်းလို့ အဲခြို့မင်းသမီး ကြည့်လွှဲလွှိုးရဲ့ ပဝါတောင် လွှို့သွားတဲ့ DOTS ကြော်ငြာ တို့အေးလုံးဟာ လွှာထဲကို ထိထိရောက်ရောက် ထိုးဟောက်နှိမ်နဲ့ပါတယ်။ ကျွန်ုတ်တို့ ဆရာဝန်တွေ ဘယ်လောက် အာပါက်အောင် ဟာပြောနေနေ၊ အနုပညာရှင်တစ်ယောက် ရဲ့ ဆွဲဆောင်အားနဲ့တော့ မတွေပါဘူး။ ကျွန်ုတ်တို့ ဟာပြောနိုင်လဲ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင် ရယ်၊ ကိုယ့်လွှန်ရယ် ဒီလောက်ပဲ။ ကိုရာဇာကြီးရဲ့ DOTS ကြော်ငြာကတော့ တစ်ပြည့်လုံး အနဲ့ ပေါက်ရောက်ပါတယ်။ ကျွန်ုတ်တွေ လွှာနာတွေဆိုက အသုပ္ပန်ကြားရလိုပါ။ မန္တာကပ် လွှာနာ တစ်ယောက်လာပြဿားတယ်။ အပြင်မှာ တို့သိသေးသောက်ရင်း တန်းလန်းမှာ ထော်လာရှိမောင်းရင်း ဟုတ်သူဗျိုး ဆိုတဲ့ ရာဇာကြီးရဲ့ ထပ်ခါတလဲလဲလွှုံ့နဲ့တဲ့

အမောက်ဒေါက်တာရင်း

DOTS ကိုမြင်တော့ အဲဒီ DOTS ဆိုတဲ့ ဆေးလိုချင်လို့ လာပြောတာ။ DOTS ကို ဆေးမှာလည်လို့ ထင်နဲ့ကြတယ်။ မောက်ပိုင်း ကျွန်တော် DOTS နဲ့ ပတ်သက်လို့အသေးစိတ် ရှင်းပြပါမယ်။

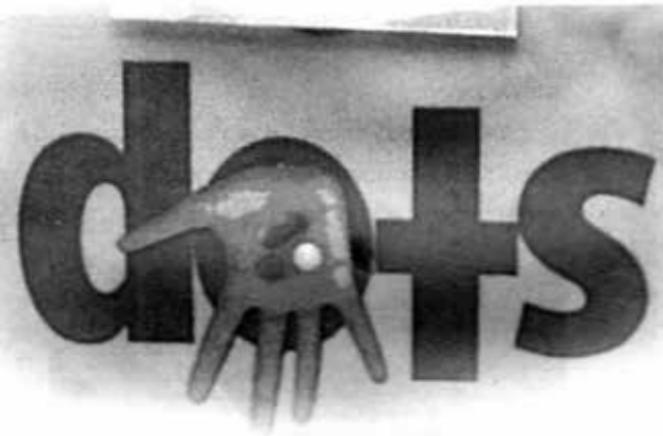
တို့မှာလွှင့်တဲ့ ကြော်ဌာနသမျှ ဘာကြော်ဌာပြုဖြစ်ဖြစ် စီးပွားရေးအတွက် ငွေရလိုပူး ကြော်ဌာတာတွေ ရှည်ပါပဲ။ ငွေကြေး တစ်ပြားတစ်ချပ်မှ မရဘဲ့နဲ့ ဆေးအမဲ့ပေးပို့ ကြော်ဌာ တာ မေးကြော်ဌာလောက်ပဲ ရှိပါတယ်။ ဒီကြော်ဌာတွေကိုကြည့်ရင်ကို ကျွန်တော်တို့ မြန်မာပြည်မှာ တို့ရောကိုတိုက်ဖွံ့ဖြိုးအတွက် ဘယ်လောက် ထိထိရောက်ရောက် လုပ်နေလဲ ဖို့ကာ အလွန်ထင်ရှားပါတယ်။ ကြော်ဌာရုံသက်သက်ဟန်ပြလုပ်နေပြီး ဆေးတကယ်ပေး မလေးဆိုတာ DOTS စနစ်နဲ့ ဆေးသောက်နေတဲ့ ပြည်သူတွေ ရုပ်ကွက်ထဲမှာ အများကြီး ရှိပါဘယ် ဖြုံ့နယ်ကျိုးမာရေးဌာနမှာ စာရင်းအယားတွေလည်း အခိုင်အမာရှိပါတယ်။ ဒီလောင်းအယားတွေကို ဖြုံ့နယ်အလိုက်ပြရာပြီး NTP ဆောင်းပေါ်တဲ့ အမျိုးသား တို့ရောကို တိုက်ချက်နေ့သိမ်္မားကို ရှိ ရှိရှိပါတယ်။ အဲဒီကေန တစ်ပြည်လုံး၏ စာရင်းအယားတွေကို နှိမ်အောင် ပြရောပါတယ်။ သာမျိုးပိုးတွေတာက ဘယ်ကြုံ့နယ်မှာ ဘယ်နယ်ယောက် ဘယ်တိုင်း ဘယ်ပြည့်များ ဘယ်နယ်ယောက် ဆေးတို့တော် ဘယ်နယ်ယောက် (၆)လပြည့် သလိပ်ပြီး စုစုပေါင်း ပျောက်တာက ဘယ်နယ်ယောက်၊ မပျောက်တာက ဘယ်နယ်ယောက် စသည်ဖို့ စာရင်းအယားတွေ အတိအကျ ပြရှိပေးပါတယ်။ အဲဒီမှာ တစ်နိုင်ငံလုံး၏ တို့ရောကိုအခြေပြု အယားတွေ ရရှိပါတယ်။

အဲဒီလို့ ကိုရာဇ်ကြီးကတောင် လက်ကြီးတကားကားနဲ့ တို့မှာနဲ့သမျှ stop လုပ် မှုရင် ကျွန်တော်အနေနဲ့လည်း နားကြပ်ကြီးတကားကားနဲ့ ဆေးကုန်ရှုံးနဲ့ မလုံလောက် ဓာတ်တဲ့ ကလောင်ကြီး တကားကားနဲ့ ကျွန်းမာရေးပညာပေးပို့ လိုအပ်လာပါပြီ။ အဲဒီကြည့် ဒီလ စကားလိုင်းမှာတော့ မေးကြော်ဌာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တို့ဝေအနာရှင်တွေရော့၊ တို့ရောကို ပြခြင်းသေးတဲ့ လွှာထဲကြီးရော ဗဟိုသာရေစောင်းအလို့ငှာ ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါတယ်။

ဒေါက်တာအစိုး

က ဒီလတော့ မြန်မာ
နိုင်ငံမှာ ရောကါစာရင်း ပြု
တစ်ဦးအရ တစ်နိုင်ငံလုံးကဲ့
ရောကါဖြစ်နှစ်း သေပျောက်
နှစ်းမှာ နှစ်တိုင်းလိုလို
ခုတိယနှစ်ဖေတဲ့ တိဘို့
ရောကါကို DOTS နဲ့ ဘယ်လို့
stop လုပ်ကြမလဲဆိုတာ
ဆွေးနွေးကြရအောင်။

ကိုဝင်းကိုကို

တိဘို့က ခုတိယနှစ်ရင် ပထမက ဘာလ၊ ငှက်ဖျားရောကါလား။

ဒေါက်တာအစိုး

ဟုတ်တယ်။ Mortality and Morbidity စာရင်းဝယားတွေအရ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ ငှက်ဖျား
က နံပါတ်တစ်၊ တိဘို့က နံပါတ်နှစ်။

ကိုပြု၏လောက်

DOTS ဆိုတာ ဘယ်လို့ဆေးမျိုးလဲ။ အရင် တိဘို့ဆေးတွေနဲ့ ဘာကွာလဲ။ ကျွန်ုတ်က
ငယ်ငယ်တုန်းက တိဘို့ဖြစ်ဖူးလို့ စထရက်ပတိနိုင်စင် (Streptomycin) ထိုးဆေးတော့
ကောင်းကောင်းသိတယ်။ ပေါင်ကို တန်းနေတာပဲ။ တန်းနေတာပဲ။ တန်းလိုက်ရတယ်။
အဲဒေးတွေနဲ့ အရု DOTS နဲ့ ကွာပုံကွာနည်း ပြောပြုပါ၏။

ဒေါက်တာအစိုး

ကွာလည်း ကွာတယ်၊ မကွာလည်း မကွာဘူး။

ကိုလတ်

ပဟောနှင့်တော် လုပ်နေပြန်ပြီ။ စာဖတ်ပနိသတ်ကို မထိမ့်မြင် လုပ်နေတာလား။

ဒေါက်တာအစိုး

မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒေးလို့ပြောတာ အုန်းဆုံးပဲ။ ကွာတာကတော့ အရင်ဆုံး ဆေးတာဆုံးနှင့်သို့
ပေါင်းပြီး လက်တစ်ခုပဲစာလာက် သောက်ရတယ်။ အရု DOTS နောက် ဆေးတာဆုံးနှင့်သို့
မှာကို တိဘို့ဆေးလေးမျိုး တစ်ခါဝါတည်းပေါင်းထားပြီးသား၊ ပုံမှန်ခန္ဓာကိုယ် အွေယ်အေး
ရှိတဲ့ လွှဲတစ်ယောက်ဆုံး သုံးလုံး နေစဉ်သောက်ရင် ရှုပြုး လျှော့ ခန္ဓာကိုယ်အလေးခို့နှင့်ပေါ်
မှတ်ည်းပြီး ဆေးပမာဏ ချိန်ဆုံးပါပဲ။ မကွာဘူးဆိုတာကတော့ ဆေးအားလုံးကတော့ အရင်
သုံးနဲ့တဲ့ ဆေးတွေချည်းပါပဲ။ ဒါကြောင့် ကွာလည်းကွာတယ်။ မကွာလည်း မကွာဘူးလို့
ပြောတာ။

ပြောကျင့်ခါဂိုဏ်စေရန်:

ကိုမြင့်လောက်

DOTS ဆုတေသန ဆေးရွှေနာမည်လား၊ သူ၏အရှည်ကောက်က ဘာလဲ။

ဒေါက်တာအစွဲ့:

DOTS ဆုတေသန ဆေးရွှေ နာမည်မဟုတ်ဘူး။ စနစ်ရွှေ နာမည်။ Directly Observed Treatment Shortcourse ကို အတိကောက် ခေါ်တာ။ မြန်မာလို တိုက်ရှိက်ကြည့်၍ အချိန်တိုက္ခတုံး လို ဘာသာ ပြန်ကြတယ်။

ကိုမြင့်လောက်

အမိပှာယ်က ဘာလဲ။

ဒေါက်တာအစွဲ့:

အမိပှာယ်ကတော့ လူနာကို ရော အင် ဆေး ကိုယ့် ဘာသာ ကိုယ်သောက် ဆိုပြီး အမိကို ပေးလိုက်တာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေရဲ့မျက်စိ ရှုမှာတင် ရောက်ခြင်းကဲ တစ်ခါ တည်း သောက်ရတဲ့ စနစ်မျိုး။

တိုက်ရှိက်ကြည့်၍ Directly Observed ဆုတေသနအမိပှာယ်က အော်ပါပဲ။ Treatment Shortcourse ဆုတေသနက ဟိုတူန်းကလို တိုဘိရောဂါကို ဖုန်းချိန်ပြီး ဆေးကုစရာ မလိုဘူး။ အဲဒါလို တိုက်ရှိက် ကြည့်ရှုပြီး ဆေးတိုက်ရင် (၆)လအကြား ကိုရာဇ်ကြီး ပြောသလို (၁၆၈)ရက်ကြောရင် ဆေးကုတာပြီးပြီလို ဆိုလိုချင်တာ။

ကိုလတ်

ကျွန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေရဲ့ မျက်စိ အောက်မှာတင် ဆေးသောက် ပြရတယ်ဆိုတော့ လူနာတွေကို မယုံကြည်ရာ၊ စောက်ရာ၊ မရောက်ဘူးလား။ လူနာကို ဆေးပေးလိုက်ရင် မသောက်ဘူးဆိုတဲ့ သံသယစိတ်ကြီးနဲ့ ဆက်ဆံတာပေါ့။

ဒေါက်တာအစွဲ့:

သေချာပေါက် ဟုတ်တာပေါ့မျှ။ ဟုတ်တယ်ဆုတေသန လူနာကို စောက်တယ်လို ဆိုလိုတေသန မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်းတော်တို့ တိုဘိကုခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာအတွေ့အကြုံအရ ဆေးပုံမှန် မသောက်တဲ့ လူနာတွေရာထုတ်ပို့ပြီး ရင်ဆိုင်ဖြတ်သန်းခဲ့ရတယ်။ အဲဒီအတွက် တိုဘိပို့ တွေဟာ ဆေးယဉ်ပါးသည်ထက် ယဉ်ပါးလာပြီး ကုရအရမ်းခက်လာတယ်။ ဒါကျွန်းတော်တို့ တစ်နှစ်ငံတည်း မဟုတ်ဘူး။ ဒီလို စားဝတ်နေရေးကျပ်တည်းတဲ့ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနှစ်ငံတိုင်းမှာ ဒီလို ပြဿနာမျိုး ရင်ဆိုင်ခဲ့ကြရတယ်။ ဒါကြောင့် DOTS ဆုတေသနစနစ်ကို တည်ထောင် အကောင်အထည်ဖော်ကြရတာ။ တော်းဖွံ့ဖြိုးဆဲနှစ်ငံတွေမှာလည်း ဒီစနစ်ကို ကျင့်သုံးကြတယ်။

ကိုသူရမြင်းပါး

ဘာဖြစ်လို့ ဆေးအခဲ့ရတာတောင် မသောက်ကြတာလဲ။

ဒေါက်တာအေးး

ကျွန်ုတ်တော်စားမိတာ အကြောင်း(၃)ခု ရှိတယ်။
 (၁)က ဆင်းခြင်းကြောင့်၊ (၂)က အသိဉာဏ်ချိတဲ့မှုကြောင့်၊
 (၃)က နားလည်မှုတဲ့မှုးခြင်းကြောင့် ဒါ(၃)ချက် ရှိတယ်။

ကိုကိုကျွဲ့

ဆေးက အလကားရတာ၊ ဆင်းရတာနဲ့ ဘာဆိုင်လဲ။

ဒေါက်တာအေးး

ဆိုင်တာပေါ့၊ ဟိုတုန်းက ကျွန်ုတ်တော်ဆေးရဲ့က တိဘိုး
 လူနာဆင်းရင် နယ်ဝေးရင် ဝေးသလို သူအိမ်မှာ ဆေးသောက်ဖို့
 ထည့်ပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီတုန်းက ဆေးက တစ်မျိုးချင်းစီ
 ဆိုတော့ တစ်ခါသောက်ရင် (၁၁)ရုံးလောက် လက်တစ်ခုပဲစာ
 ရှိတယ်။ တချို့ ခရီးဝေးတဲ့လူနာဆို (၃)လစာ ဆေးထုတ်ပေးလိုက်ရင် ဆေးလုံး (၉၀၀)
 လောက် ရှိတယ်။ တစ်လာပဲ ပေးရင်တော် ဆေးလုံး (၃၀၀)ကော် လောက်ရှုတယ်။ တချို့
 လူနာတွေက အဲဒီဆေးတွေကို ထမင်းစိုက်တို့၊ လမ်းစိုက်တို့ လုပ်ပစ်လိုက်ကြတယ်၊
 ချိန်းတဲ့ရက်ကျေတော့ ဆေးရှုပြန်တက်တယ်။ အဲဒီမှာ သူတို့၏ ကျွန်ုတ်တော် အေးချွေး သုံးဆေးချွေး
 လောက် မေးလိုက်ရင် ဆေးအမှန်တကယ်သောက် မသောက်ပေါ်လာတာပဲ။ ဓာတ်မှုနဲ့
 ရိုက်ကြည့်လိုက်ရင် ပိုပြီး တပ်အပ်ပြောလို့ရတယ်။ ဆေးသောက်တဲ့လူနာဆိုမှာ
 ကောင်းလာပေမဲ့ ဆေး မသောက်တဲ့လူကျေတော့ ဒီတိုင်းပဲ ပြစ်ချင်ပြစ်နေမယ်။ တချို့ကျေတော့
 ပိုဆိုးသွားတယ်။

ကိုပြုတော်

ဆေးသောက်ဖို့တက် ထမင်းစားဖို့က ပိုအရေးကြီးတာကိုး။

ဒေါက်တာအေးး

ဒီလို့ ဂွယ်ဂွယ်ဖို့ အလျှောပေးပြီး ခွင့်လွှာတ်ပေးနေလိုက်တော့ တိဘိုးကြောင့် မြို့မာတွေ
 မျိုးပြုတ်သွားလိုမယ်။ ထမင်းစားဖို့အက်လည်း ဒီဆေးနဲ့ လဲပြီး စားစရာမလိုပါဘူး။ ဒီဆေး
 မပေးလိုက်ရင်ရော ဒီလူနာ ဘယ်လို့ ထမင်းစားမလဲ။ သူနှင့်သူဟန်တွေ ရှိပါတယ်။ ဒီဆေး
 က သူ အသက်အတွက် အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ ထမင်းစားဖို့ထောက်တို့ အနေဖြင့်ပါတယ်။
 ကျွန်ုတ်ချို့တဲ့သူကို စောကားနေတာ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်ချွေးစာပါတယ်။ ဒါပေမဲ့
 ဒီလို့မျိုး လက်ဂွာတ်စပယ်ကိုစွေ့တွောဟာ မရှိဖော်ခဲ့တဲ့ လွှေတွေမှာ ပုံမှန်ပြစ်သွင့်တဲ့ ကိုစွဲလို့
 သုတိုက်လည်း မထင်စေခဲ့ဘူး။ ဆေးလည်းရာရော၊ အကျမ်းတာရုံး အလွှာလုံးစားလုပ်ပစ်တော့
 ကာယ်ကဲရင်ပဲ ခုက္ခရာက်တယ်။ ဆေးကလည်း ဝယ်ရာတာ မဟုတ်ဘူး။ အခဲ့ပေးတာကို
 အဲဒီကိုတွေ့ကြောင့် အလွှာလုံးစား ဖြစ်ကုန်တာ။

ဆေးသောက်တဲ့လူနာ

တတ်မှုပုံး

ကောင်းဟန်များ

ဆေးသောက်တဲ့

လူနာမှာ

ဒီတိုင်း

ပြစ်ချင်ပြစ်နေမယ်

တရာ့ကျေတော်

စိနိုင်ဆာတယ်

ပါဟောရှုပါကိုတောင်စွဲး

ကိုဝင်းကိုကို

ဘဝသရှုပ်ဖော်ဝါယူ တစ်ပုဒ်
လောက်တောင် ရေးလိုရန်ပြီ။

ကိုသူရှုမြှင့်လိုး

ဟိုအရင်တုန်းက ဘဝသရှုပ်
ဆောင် ဝါယူရေးဆရာ အပ်စုတစ်စု
ရှိတယ်။ ရေးကြပါတယ်။ ဘဝ

သရှုပ်ဖော် ဝါယူ အတိအရှည်တွေ၊ ဒါပေမဲ့ အများစုက ဆင်းရဲတာကိုမှ ဘဝသရှုပ်မှန်သလို
ဆုံးတတ်ကြတယ်။ မရှိ ဆင်းရဲတဲ့ လုပော်ဘဝကိုပဲ တာတ်နာအောင် မီးမောင်းထိုးပြက
တယ်။ အမျိုးတက်ယောက်လည်း လွှာဘဝမှာ ဒီလိုပြစ်နေတာ လက်ခံပါတယ်။ ဥပမာ-
အသေးစိတ်မြှင့်ရင် အသက်ရှင်မှန်းသိပေမဲ့ ဆေးမဝယ်နှင့်လို့ သေသွားရတာတို့ စသည်ဖြင့်
လို့။ တော်ခဲ့တော်လူ ချမ်းသာတဲ့လွှာက ဒီလိုအခြောင်းပါလာသေးတယ်။ ဂါက်ရှိကိုတဲ့
ဆုံးတတ်အကြောင်း ဆောင်းသောင်းရှိပြီး ဂါက်ရှိကိုနှိမ်ခို့မှာ ကယ်ဒီက အိတ်လမ်းခ
လုပ်နေရာတွေ ဖြစ်ပေးလောက်နဲ့ မိုင်နှိမ်ကြုံးအတွက် ဆေးဝယ်တာ မလောက်လို့ မိုင်ကြုံး
ခံ့သွားရတာဖူးဗူး။ ဒါမျိုးတွေပေါ့။ အဲဒီလို ဘဝသရှုပ်ဖော်တွေသာ အတ်လမ်းဆင်ကြပေမဲ့
ဒီဘဝမျိုးက လွှာတ်မြောက်နဲ့ အားတက်စရာ မီးမောင်းထိုးပြတဲ့ အတ်လမ်းမျိုး ရှာလို့ မတွေ
သမောက်ပဲ။

ဒေါက်တာဝေး

မှန်ပါတယ်။ ကျွန်ုတ်သည်း လက်ခံပါတယ်။ လူဆိတ္တာ ကြိုးစားရင် ကြိုးစားသာလောက်
တစ်ချိန်ချိန်မှာ ခံစားရမှာပဲ။ ခြင်းချက်နည်းနည်း ပါးပါးရှိတာကိုတော့ ထားပါ။ နှစ်းပါးတဲ့
လွှာတွေ အိပ်အတဲ့အချိန်မှာ ချမ်းသာတဲ့လွှာတွေ ပင်ပင်ယ်းယ်းအလုပ်လုပ်နေရတာလည်း အများ
ကြပါပဲ။ အခု အဘေးပြောသော်လို့ မရှိအပ်းခဲ့တဲ့အတွက်ထမင်းကို တိဘိဇားနဲ့ လဲစားတယ်ဆိတ္တာ
ကျွန်ုတ် လက်မှုပါဘူး။ တိဘိဇား ဝယ်သောက်နှင့် တော်နဲ့ (၆၀၀) လောက် မတ်တ်နှင့်လို့
တိဘိဇား မသောက်နှင့်တာ လက်ခံပါတယ်။ အခုဟာက အခုမှုပေးတဲ့ဆေးကို အလွှာသုံးစား
လုပ်တာကတော့ မဖြစ်သင့်ဘူး။ ဒါဘဝသရှုပ်ဖော် မဟုတ်ဘူး။ ဆင်းရဲမှုကို ခုတုံးချုံ အပွဲ
သုံးစားလုပ်ပြီး ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သတဲ့ လူသတ်မှုလို့ပဲ စွပ်စွဲလိုက်ချင်တယ်။

ကိုဝင်းကိုကို

ဆရာတို့ ခုလုံးနဲ့ ဖလှယ်ပွဲမှာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ဝေဖော်ဆွေးနွေးကြတာ
ပရီသတ်ကြီးက ကြိုးဆိုပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ မရှုစောင်းမှားနေတာလေး တစ်ခုပါပဲပဲ။

ဒေါက်တာဝေး

ဟုတ်ပါပြီ။ အခု မိုင်ကမူးစွဲးစွဲးနေပါပြီ။ DOTS စနစ်ကျင့်သုံးရတဲ့
အီကအကြောင်းတရားဖြစ်တဲ့ ဆေးမှန်မှန် မသောက်ဖြစ်ခြင်းရဲ့ နံပါတ်တစ် တရားခဲ့
ဆင်းရဲခြင်းအကြောင်းကတော့ ဒီလောက်ပါပဲ။ နံပါတ်နှစ် တရားခဲ့ အသိဉာဏ် ချို့တဲ့ခြင်း

နှစ်တာလည်း ဒီသဘောတရားနဲ့ ဆက်စပ်နေတာပါပဲ။ တိဘိဓားသောက်ရင် ရက်ပတ် ပြည့်အောင် သောက်ရမယ်။ ဆရာဝန်နဲ့ မပြတ် ထိတွေ့နေရမယ်။ ကြားမှာ ဆေးပြတ် အသွားရဘူး။ ဆေးကို ဘယ်အချိန်မှာ ဘယ်လိုသောက်ရမယ် စသည်ဖြင့် ဒါတွေကို သိမဲ့ မယ်။ အခဲ့ရတဲ့ ဆေးကို အသိဉာဏ်ရှိတဲ့ မှုအကြောင်းကြောင့် ကြောင့် ဆေးပျက်ကွက် တော်ချိုး၊ ဒါလည်း အများကြီးရှိပါတယ်။ ဆင်းရဲချမ်းသာ မရွေး ဖြစ်တတ်တယ်။ ကျွန်တော် လူနာတွေထဲမှာတတ်နိုင်ခဲ့သားနဲ့ ဆေးတောင် DOTS မယူဘူး။ ကိုယ့်ဟာကိုယ်အပြင်က ဝယ်သောက်တော်။ အောင်လုံးလွှာလည်း (၂)လ၊ (၃)လ ဆောင်းနဲ့ ဆေးပြုတဲ့ အွာအောင် ပိုပါတယ်။

ကိုယ့်ကျော်

မှားလည်းမှုလည်းမှားတယ်ဆိုတာရော ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ။

ဒေါက်တာဇော်

အဒေါကတော့ ကျွန်တော်တို့ ကျွန်းမာရေးဝန်ထမ်းတွေရဲ့ အားနည်းချက်တွေပါတယ်။ လူနာကို သေချာအချိန်ယူရင်းမပြုရနဲ့ တိဘိဓား ပေးလိုက်တယ်။ သောက်ရမယ် ကာယ် သောက်ပုံသောက်နည်း၊ ဆေး ရပ်ပဲ ရပ်နည်း ဘာမှ ရှင်းမပြုလိုက်ဘူး။ လူနာကာလည်း သူ စိတ်ကွဲဖွေသူ လုပ်တော့တာပဲ။ ဒီလိုအမျိုးမျိုးသာ အကြောင်းဘာများလွှာကြောင့် တိဘိဓား ယဉ်ပါးမှုအန္တရာယ်ဟာ မဖြုပြုးသေးတဲ့ နိုင်ငံတွေမှာ တော်တော်ပြီးဆွဲဆောတယ်။ အဒေါကြောင့် Directly Observed ဆိုတဲ့ တိုကိုရှိကြည့်စွာနဲ့ သေးလေတာပဲ။

ကိုဝင်းကိုကို

HIV လူနာတွေမှားလည်း တိဘိ တော်တော်ဖြစ်ကြတယ်ဆုံး။

ဒေါက်တာဇော်

ဟုတ်ပါတယ်။ နှစ်ကမ် တိဘိရောဂါကို သတ်လိုမနိုင်ဖြစ်နေရတဲ့ အထူးမှာ HIV နဲ့ ပေါင်းသွားတော့ ကင်းကောင်နဲ့ ကော်လာ ပေါင်းမိသွားသလို Deadly Duo ဖြစ်ရင် မြှုလုံး ကျွုတ် ပြုတဲ့ သွားနိုင်တယ်။ အဒေါကြောင့် တိဘိကို တစ်ကျွေးမှုနဲ့ တိဘိလို့ Global Warming လုပ်ပြီး WHO က တစ်ကွဲ့လုံးကို တို့လုပ်နိုင်ရတယ်။ ၁၉၉၃ ခုနှစ်လောက်က ထင်တယ်။ အောင်မြှုပ်နှံပေးတဲ့ စနစ်ကိုတော့ WHO က ဆင့်ကဆင့်က ထိန်းတယ်။

ကိုလတ်

ကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်တုန်းက ဘီစီကြီးဆေးကို လူတိုင်းတိုးရတယ်။ အဒေါထိုးထားရင် တိဘိမဖြစ်ဘူးဆိုတာ ဟုတ်လား။

ဒေါက်တာဇော်

မဟုတ်ဘူး။ ဘီစီကြီး ဆိုတာ တိဘိရောဂါအတွက် ကာကွယ်ဆေးပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဘီစီကြီးထိုးထားလည်း တိဘိတော့ ဖြစ်တယ်။ ဖြစ်ပေမဲ့ အသက်အန္တရာယ်ရှိနိုင်တဲ့ ဦးနှာက်

ပြောကျင်ခါဂါတာဇာဇာ:

အမြို့တိဘိတို့ တစ်ကိုယ်လုံး ပျော်တဲ့ Miliary TB လိုမျိုးတော့ မဖြစ်ဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း ဘီတိကျိုကို ဒီနွေ့အထိ EPI လိုခေါ်တဲ့ တိုးချေကာကွယ်ဆေး ထိုးလုပ်ငန်း အသာဆုံးမှာ ထည့် ထားပါတယ်။

ကိုကိုကျွဲ့

DOTS နဲ့ ကုသခံရမယ်ဆိုတာ တိဘိလူမှာအားလုံး မရွှေမသွေ လုပ်ရမှာလား။ အစ်ကို ပြောသလို နေတိုင်း DOTS အတွက် ဖြောက်လျှော့မာရေးဌာနတွေမှာ ပါးစပ်ဟြိုး ဆေးသွား မသောက်နိုင်တဲ့လုပွဲ ဘယ်လိုကုသခံရမှာလဲ။

ဒေါက်တာဇာဇာ:

DOTS က တိဘိလူမှာအားလုံး မရွှေမသွေ လုပ်ရမယ်လို့ မဆိုလိုဘူး။ ကိုယ့်သဘောနဲ့ တို့ယ်ပဲ့၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ပိုက်ဆိုရှိလို့ DOTS ရဲ့ အခုံတိဘိဆေးကို မယူဘဲ အဖြင့်မှာ ဝယ်သောက်နိုင်လည်း အငေးတဲ့ အေးဝယ်သောက်လို့ရတယ်။ ဘယ်ပွဲမြတ်မှု အရေးယူလို့ မရွှေ့သွေ၊ DOTS ရဲ့ ဦးတည်ချက်က တိဘိဆေးပါး မတတ်နိုင်တဲ့ ဝေဒမာရှင်တွေကို ဆေးလည်း အခုံမေးမယ်။ နောက်ကျေလည်း သောက်စေရမယ်ဆိုတဲ့ ဦးတည်ချက်ပဲ့ တိဘိဆရာဂါကလည်း နှစ်းပါးတဲ့ လူတန်းဆေးတွေမှာ ပိုပြီး အဖြစ်မျှးတယ်။

ကိုယ်တော်

ဟာ မျက်နှာလိုက်လွှေလား၊ ဒီလိုမျိုး မျက်နှာလိုက်ပြီးဖြစ်တဲ့ ရောဂါမျိုး တစ်ခါမှ မကြားမျှားဘူး။ ခုန် ဆင်းရဲတဲ့လုပွဲတွေမှာ ပိုပြီးတော့ တိဘိအဖြစ်များတယ်ဆိုတာ ဘာကြောင့်လဲ။

ဒေါက်တာဇာဇာ:

တိဘိရောဂါဆိုတာ ချောင်းဆိုရင်း၊ သလိပ်ဟက်ရင်း အဆုတ်ထဲကမ္မ လေထဲကို ရောက်သွားတဲ့ တိဘိပိုးကနေတစ်ဆင့် တခြားလူတစ်ယောက်ကို ကူးစက်နိုင်တယ်။ အဲဒါလို့ လူတစ်ယောက်ကနေတစ်ယောက် ကူးစက်ခံရတာဟာ လူထုထပ်တဲ့ နေရာတွေမှာ ပိုပြီး တယ်။ အဲဒါကြောင့် လုကျပ်ကျပ်တည်းတည်းမေရတဲ့ နေရာတွေမှာ တိဘိအဖြစ်များတယ်။

ကိုယ့်ပိုင်ကာနဲ့ သွေး
တဲ့လူတွေမှာ တိဘိ
ဖြစ်စွာနဲ့ နည်းပေမဲ့
ငါးပါ ငါးချုပ် သိပ်
သလို လူဝို့ လူချုပ်
သိပ်တဲ့ ဘတ်စုံကား
ကို နောက်နှင့်အမျှ
တိုးရေ့စီးနေရတဲ့
ပြည်ထုတွယ်မှုမေတ္တာ
တိဘိပို့ပါတဲ့ဆောင်ရွက်
ရှင် တစ်ယောက်

လောက်ပဲ ဒီဘတ်စိုက်သူ့အရင် ကားတစ်စီးလုံး တိဘိရောဂါ ကူးစက်ခဲ့ရနိုင်တယ်။ အိမ်အကျယ်ကြီး မြန်ဝါနံ နေတဲ့ တွေ့မောက်က တစ်ယောက် တိဘိကူးစက်ဖို့ ပေမဲ့ ဆယ်ပေပေတဲ့ အခန်းလေးထဲမှာ မိသားစုတ်စုလုံး နေရတဲ့ လွှဲတွေ့မှာတော့ တစ်ယောက် တိဘိဖြစ်လိုကတော့ အကျိုးကူးမှာပဲ။ ပြီးတော့ ချို့စုတဲ့ လွှဲတွေ့မှာ အာဟာရ ကောင်းကောင်းမစားနိုင်တော့ ကိုယ်ခွဲမဲ့အား body resistance နည်းပြီး တိဘိရောဂါ ပိုပြီး ဖြစ်လွယ်တယ်။

ကိုယ့်မြှင့်စီး

အဲဒီတိဘိရောဂါဖြစ်တဲ့ လွှဲတိုင်း သလိုပ်မှာ ပိုးတွေ့သလား၊ ဘာဖြစ်လို့ မေးတာလဲဆိုရင် ကျွန်းတော်တွေလေးတစ်ယောက် တိဘိရောဂါဖြစ်တာ သလိုပ်မှာ ပိုးစစ်တော့ (၃)ရက်စုစုရ တယ်။ ဘာပိုးမှ မတွေ့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဓာတ်မှုန်မှာတော့ တွေ့တယ်ဆိုပြီး ဆေးသောက်နေရ တယ်။ DOTS တော့ မဟုတ်ဘူး။ အပြင်ကပဲ ဆေးဝယ်သောက်တယ်။

ဒေါက်တာဇာစီး

သလိုပ်ပိုး မတွေ့ဘဲနဲ့လည်း တိဘိရောဂါ ကောင်းကောင်းဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဓာတ်မှုန်မှာ တိဘိပေါ်နေရင် ဆေးသောက်ရမှာပဲ။ သလိုပ်ပိုး မတွေ့ဘဲ ဓာတ်မှုန်မှာ တိဘိလို့ နားလည်တဲ့ ဆရာဝန်က ယူဆရင် ဆေးသောက်ဖို့လိုပါတယ်။ DOTS အခုံဆေးကိုလည်း သောက်လို့ ရပါတယ်။

ကိုကိုကျော်

တရှိပြုမြှို့နယ် ကျွန်းမာရေးဌာနတွေက သလိုပ်မှာ ပိုးတွေ့မှ အသေသာသော်လည်း ဓာတ်မှုန်မှာ ပေါ်ရှုံးမဲ့ မပေးဘူးတဲ့။

ဒေါက်တာဇာစီး

ဒီသောတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ပေးပါတယ်။ ပေးလည်း ပေးရမယ်လို့ အွန်ကြော် ထားပြီးသားပါ။ တရှိနေရာတွေမှာ သလိုပ်ပိုးမတွေ့လို့ ဆေးမပေးဘူးဆိုတာ ကျွန်းတော် လို့လည်း ကြားပါတယ်။ တာဝန်ခံဆရာဝန်ရဲ့ စိတ်စေတနာကောင်း ရှိ၍ မရှိဘိတ္တလည်း ပါတယ်။ သတ်မှတ်ချက်အရာကတော့ သလိုပ်မှာ တိဘိပို့မတွေ့ပေမဲ့ ဓာတ်မှုန်မှာ ပေါ်နေရင် ပေးကိုယ်ရမယ်။ မပေးချင်တဲ့ ဆရာဝန်နဲ့တွေ့ရင်တော့ ဓာတ်မှုန်မှာ တိဘိ မသောချာဘူးဆိုပြီး ဆေးမပေးတာမျိုးလည်းရှိပါတယ်။ ဒါတော့ ရှင်းရ နည်းနည်းခေါ်တယ်။

ကိုလတ်

အဲဒီလို့ မပေးလို့ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ကိုယ်က တတ်နိုင်လို့ပဲ ဖြစ်ဖြစ် DOTS နဲ့တူတဲ့ဆေးကို ဆေးဆိုင်မှာ ဝယ်သောက်လို့ရှုလား။

ဒေါက်တာဇာစီး

ရပါတယ်။ DOTS အခုံဆေးမရလို့ မသောက်ဘူး။ ဘာဖြစ်သေးလဲဆိုရင်တော့ လွှာသဲ ဒုက္ခရာက်မှာပဲ။ အဲဒီတော့ ပထမဆုံးကတော့ နားလည်တဲ့ ဆရာဝန်နဲ့ ပြန့်လိုပါတယ်။ သူရဲ့ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း အတိအကျလိုက်နာဖို့လည်း လိုတယ်။ Dots နဲ့ တူတဲ့ဆေးက

ပြောကွင်ခါဂိတ္တလန်း

ဥပမာ AkuriT 4 ဆိုတဲ့ ဆေးဆိုရင် ထပ်တူထပ်မျှတူပါတယ်။ ဆိုင်မှာ ဝယ်သောက်လို့ ရတယ်။

ကိုသုရမြှင့်ညီး

ကျွန်ုတ်တော်သိပြီ။ AKT 4 ဆိုတဲ့ ဆေး မဟုတ်လား။

ဒေါက်တာအေး

မဟုတ်ဘူး။ AKT 4 က Combi Pack လို့ ခေါ်တယ်။ AkuriT 4 နဲ့ နည်းနည်းကွာတယ်။ ဒါပေမဲ့ AKT 4 လည်း တွေတူပါပဲ။ ဘာကွာသလဲ အသေးစိတ်ရှင်းနေရင် မလိုအပ်ဘူး မျှော်သွားမှန်းလို့ အတွက်ပဲလိုပဲ သဘောထားရင်လည်း ရပါတယ်။ မြန်မားမျှနှေးမှာရေးမြှော်ဖို့ အသေးသွား မသောက်ချင်တဲ့လွှာတွေ၊ ကိုယ့်ဘာသာရှိယ် ဝယ်သောက်မယ်ဆိုတဲ့လွှာတွေ မှာရောင်းနှင့်ပြုပေးတော့ AkuriT 4 ပဲဖြစ်ဖြစ်။ AKT 4 ပဲဖြစ်ဖြစ် ဝယ်သောက်လို့ ရပါတယ်။ အေးလည်း သီးမကွာလွှာပါဘူး။

ကိုဝင်တော်ဘူး

ဘယ်အသေးပြုစွမ်းမြှင့် (၆)လသောက်ရင် လုံလောက်ပြီလား။

ဒေါက်တာအေး

အဲဒေးသောက်တဲ့ကာလကိုတော့ နည်းနည်းရင်းပြရလို့မယ်။ ရောကါခိုကြီးတစ်ခုကို လိုက်ပျော်တဲ့အခါမှာ လူထုကြီးတစ်ခုပဲလုံးအတွက် ယောက်ယူမှုပဲ ချမှတ်လို့ရမယ်။ မြိုင်းချက်ရှိတာတွေကို လျော်ကြပြရှင်းနေရင် အလုပ်မဖြစ်တော့ဘူး။ အဲဒေးတော့ ပထမ အဆင့် လူထုကြီးတစ်ခုပဲလုံးအတွက် ဆေးတိုက်ရမယ့်မှုကတော့ (၆)လပဲ။ လူထုအတွက် ရောကါပျောက် မပျောက် (၆)လနဲ့ ဆေးရပ် မရပ် ဆုံးဖြတ်ရမယ့် တစ်ခုတည်းသော နည်းလစ်းကတော့ သလိပ်ပိုးစစ်တာပဲ။ (၆)လပြည့်လို့ သလိပ်ထဲမှာ ပိုးမတွေရင် ရောကါပျောက်ပြီလို့ သတ်မှတ်ပြီး ဆေးရပ်တယ်။

ကိုသုရမြှင့်ညီး

ဓာတ်မှန် မရှိက်ဘူးလား။ အစ်ကို ပြောသလို အစကတည်းက သလိပ်မှာ ပိုးမတွေဘဲ ဆေးတိုက်တဲ့ လူနာကျတော့ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။

ဒေါက်တာအေး

လူထုကြီးတစ်ခုလုံး အတိုင်းအတာနဲ့ဆိုတော့ ဓာတ်မှန်ရှိကိုပဲ မလွှာယ်လွှာဘူး။ ပိုးအရှင်တုန်းကတော့ တိုဘိုးနှော်မှာ (၃)လက်မ ပတ်လည်လောက် ဓာတ်မှန်အသေးလေးတွေ ရှိက်ကြတယ်။ Mass Miniature Radiography (MMR) လို့ခေါ်တယ်။ ဓာတ်မှန်ရှိက်တဲ့ ကားကြီးတွေနဲ့လည်း ကျောင်းတွေကို လျည့်ရှိက်ပြီး တိုဘိုးလူနာတွေ ရှားတယ်။ အခုခေတ်မှာတော့ မလုပ်နိုင်တော့ဘူး။ အစိုးနည်းဝန်ပါ သလိပ်စစ်တာတစ်ခုကိုပဲ အစိုးသေားတော့တယ်။ အစကတည်းက သလိပ်ပိုးမတွေဘဲ ဆေးတိုက်တဲ့ လူနာကျတော့ ဓာတ်မှန်နဲ့ ဆုံးဖြတ်ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ တိုဘိုးတိုက်ပျောက်ရေးမြှော်ကတော့ ဆေး (၆)လပဲ ပေးမယ်။

ကိုလတ်

ဒါဆို ကိုစောင့် အဆုတ်
ရင်ခေါင်းအထူးက သမားတော်
တွေ ဘာအလုပ်မှ မရှိတော့ဘူး
လား။

ဒေါက်တာဇာနိုင်း

အများကြီးရှိတာပေါ့။ အဲဒါ
ကြောင့် စုန် ဆေးဝိုက်တဲ့ကာလ
ကို ရှင်းမယ်လို့ ပြောတာ။
ကျွန်ုတ်တို့ကျတော့ လုထုကို
ကုတာ မဟုတ်ဘူး။ လုန်တစ်ဦး

ချင်းစိုက် ကုတာ။ တိဘိလူနာတစ်ယောက်တွေ့ရင် ကျွန်ုတ်တို့ စိတ်ကြိုက် စမ်းသပ်ပူး
တွေ လုပ်တယ်။ သလိုပ် စစ်တယ်။ သွေးစစ်တယ်။ ဓမ္မတ်မှန်ရှိကိုတယ်။ လိုအပ်ရင် HIV
ပို့လည်း စစ်တယ်။ ဆေးကုရင်းတန်းလန်း ကြားထံမှာလည်း လိုအပ်ရင် လိုအပ်သလို စမ်းသပ်
မှုတွေ ဖြစ်လုပ်တယ်။ အသစ်လုပ်ဖို့ရို့လိုလာတဲ့ စမ်းသပ်မှုတွေ နှိုရင်လည်း အသစ်ထင်လုပ်တယ်။
(၆)လ ပြည့်ရင် စမ်းသပ်မှုတွေ အားလုံးပြန်လုပ်ပါတယ်။ စိတ်မချေရသေးဘူးလို့ ယူဆရင်
ဆေးမပို့ပေးသေးဘူး။ ဆက်တိုက်တယ်။ တစ်ခါတင်လ တစ်နှစ်ကျော်ချုင်ကျော်သွားမယ်။
အဲဒါဘာလို့ ဒီနေရာမှာ ရှင်းရသလဲဆိုတော့ အခါ DOTS စနစ်မှာ ဆေး(၆)လသောက်ရင်
ပျောက်ပြီးလို့ ပြောတာက လုထုကို ကုသနိုင် ယော်ယူယူ၍ ကျွန်ုတ်တို့ကျတော့ လုတော်ဦးချင်းစို
ကို ကုတော့ ဒီထက်ကြာသွားတတ်တယ်။ အဲဒါကို လုန်တွေ နားလည်းဆောင်လိုပါပဲ။

ကိုဝင်းကိုကို

တိဘိတိုက်ပျက်ရေးမှာ လုထုကို ကုတယ်ဆိုတာ ဘာအစီပွာယ်လဲ၊ အစ်ကိုတို့ လုန်
တစ်ယောက်စိုကုတယ်ဆိုတာတော့ သဘောပေါက်ပါပြီ။

ဒေါက်တာဇာနိုင်း

လုထုကိုကုတယ်ဆိုတာ လုထုထဲမှာ တိဘိပိုး ကူးစက်ပြန့်ပွားမှုကို ဖြတ်တောက်ပစ်
တာပဲ။ ဥပမာ ဘတ်စ်ကား ပပ်ယာ တစ်ယောက်မှာ တိဘိပိုးရှိတယ်ဆိုပါစို့။ သူကအဲ
ပြီးတော့ တစ်နွောတစ်နွော ဘတ်စ်ကားစီးတဲ့ လူပေါင်းများစွာကို တိဘိပိုးကူးတယ်။ ဒါပေမဲ့
အဲဒီကူးစက်ရတဲ့ လူတိုင်းလည်း တိဘိမဖြစ်ဘူး။ တရာ့ပို့လူတွေမှာ ဘာလဂ္ဂဏာမှမပြော
တိဘိပိုးက ကိုယ်ထဲမှာ တိတ်တိတ်လေး ပြုစ်နေတယ်။ တစ်ချိန်ချိန်မှာ အထူးသဖြင့် ခန္ဓာ
ကိုယ် ခုခံအား နည်းသွားတဲ့အောင်တွေမှာ ခေါင်းဆောင်လာတတ်တယ်။ တရာ့ပို့လူတွေကျတော့
အဲဒီ ပပ်ယာ အော်ဟန် ပေါက်မီးတဲ့လေကို ရှုံးပြီး တစ်ခါတည်း တိဘိရောက်ဖြစ်တယ်။
သူတို့၏ သလိုပ်တွေကမဲ့ တစ်ဆင့်၊ ဆင့်ပွားဆင့်ပွား ကူးစက်လိုက်တာ ဘိုးဘိုးအောင်
ဝင့်ပေးသလို ထိန်းမနိုင် သိမ်းမရတွေ ဖြစ်ကုန်တာပဲ။ ဒါကြောင့် ပထမ အရေးအကြီးသုံး
အလုပ်က သလိုပ်မှာ တိဘိပိုးရှိတဲ့ လူတွေကို တိဘိပိုးပျောက်အောင်လုပ်ဖို့ လုထုကုသနှင့်

ပတ်ဝန်

ဆေးပြတ်သွားရေး

နှောက် ရင်ဆိုင်ရေယှဉ်

ကြောက်မက်ဖွယ်ရာ

အသက် အန္တရာယ်တွေ

ဒါတွေကို

မြန်မာနိုင်တွေကိုအောင်

ရှင်ပြုရတယ်။

အပိုင်းမှာ အရေးအကြီးဆုံးပဲ။ လူ (၁၀၀) ကုလို့ (၈၀)လောက် ပျောက်ရင်တော်တော်အောင်မြင်ပြီလို့ ယူဆရမယ်။ လူထဲ ထဲမှာ ကူးစက်မှုတွေ အရမ်းကျဆင်းသွားမယ်။ လူတစ်ဦးချင်း စီ လုံးဝရှင်းရှင်းပျောက်အောင်တော့ တစ်ပြည်လုံး အတိုင်း အတာနဲ့ တိဘိဘိ Campaign တွေက မလုပ်နိုင်ဘူး။ အဲဒါက ကျွန်းတော်တို့ အဆုတ်ရင်ခေါင်းအထူးကုသမားတော်တွေရဲ့ အလုပ်ပဲပါ။

ကိုယ့်မြှင့်ဦး

တိဘိရောဂါဟာ လန့်ချုပြီး ကုရတာဆိုတော့ ဆရာဝန်နဲ့ လူနာ နားလည်မှုရှိနိုင်လည်း တော်တော်အရေးကြီးမယ်နော်။ တိဘိလုံ့နားတာစံယောက်ကုပြုဆို အစ်ကိုတို့ (၆)လောက်တော့ ခြိုက်အနာပေါ်။

ဆိုတော်လို့

နားလည်မှုရှိနိုင်ခိုတာတော့ အမှုန်တကယ် အရေးကြီးပါတယ်။ ကျွန်းတော် ရှုံးပိုင်းမှာ ပြောခဲ့တဲ့ ဆေးပြတ်သွားတဲ့ ကိစ္စတွေရဲ့အကြောင်းရင်းမှာ နားလည်မှု လွှဲခြင်းကို ရှင်းပြုခဲ့ ကျွန်းတော်တို့ဘာက လူမှာကို သေချာနားလည်အောင် ရှင်းပြရမယ်။ ဆေးသေက် ရမယ်ကာလဲ၊ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တဲ့ ဆေးထွက်အပြစ် (Side effect) တွေ မလွှဲမရောင်သာ ဆေးရပ်သင့်တဲ့ အနေအထား၊ မတော်လို့ ဆေးပြတ်သွားရင် မှောက် ရင်ဆိုင်ရေယှဉ် ရကြောက်မက် ဖွံ့ဖြိုးရာ အသက်အန္တရာယ်တွေ ဒါတွေကို ပါးစပ်အမြှုပ်ထွက်အောင် ရှင်းပြရတယ်။ ကိုယ် စမ်းသပ်နေ ရှင်းပြနေတုန်း၊ လူမှာက ပါးစပ်များပဲ ချောင်း တဗ္ဗာတို့ပဲတို့လို့ အသက်ကို အဆုတ်ကွဲ ထွက်မတတ်အောင်ထားရတာတွေ ဘယ်သူမှ မသိဘူး။ ပြီးတော့ ကိုယ့်ခန္ဓာ ကိုယ်ပေါ်မှာ၊ အဆုတ်အေားပေါ်မှာ ကပ်ပါသွားတဲ့ သလိုပဲ တိဘိရိုးတွေကတစ်စွဲနဲ့ ကိုယ့် မိသားစိုက် ကျွန်းမှုမယ့်တွေ၊ ကျွန်းတော် သမီးသုံးယောက်စလုံး တိဘိဆေး တို့ကို ရှုံးရတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်းတော်ခဲ့ထဲ့ခံကတော့ တိဘိလုံ့နားကို ဆေး အခဲ့ရမယ် သက်ဆိုင်ရာ ဖြို့နှစ် ကျွန်းမာရေးနှင့်သွေကိုပဲ ဦးဆေးပေးပြီး အရင်လွှာတ်တယ်။ လူမှာက ငြင်းဆုံးပြီး မသွားချင်ဘူး။ မိမိပဲတွေက အောင်လည်း အသေးစိတ်ချင်ပဲပါတယ်။ ဆရာဝန်ဘာက်က နားလည်မှုရှိသွားလို့ လူမှာဘက် ကလည်း နားလည်မှုရှိဖို့၊ ကကားနားလောင်ဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

ကိုလတ်

ကျွန်းတော်တို့ ငယ်ယ်တုန်းက ရုပ်ရှင်တစ်ကား ကြည့်ဖွဲ့သလိုပဲ၊ ကြည့်ကြည့်ထွေးက တိဘိရောဂါဖြစ်တော့ မိတ္တာလာမှာ ဆေးကု အနားယူရင်း ဦးအေးကြားကြီးနဲ့တွေပြီး စာတ်လမ်းတွေ ဖြစ်ကုန်တာလဲ၊ ပြီးတော့လည်း ဆရာမကြီး စင်နှင်းယု ထင်တယ်။ သွေဝွေ့တွေက အိန္ဒိယပြည်နှစ် မအရပ်စ်ကမ်းခြေက နာတာရှည်တိဘိကုတဲ့ ဆေးရှုံးတစ်ခုမှာ ဆေးသွားကုတဲ့ စာတ်လမ်း၊ အဲဒါမျိုးမှုရာတွေ အခုရှိသေးလား။

ဒေါက်တာဇ်

ဟိုခေတ်ကတော့ သေသေချာချာ ရှိခဲ့တယ်။ တိုဘီရောဂါကို Sanitorium Treatment နဲ့ ကုတယ်လို့ ခေါ်ကြတယ်။ အင်လန်မှာ ကျွန်တော်တို့ တိုဘီနဲ့အဆုတ် ဆွဲလွန်သွားယူကြတော့ နေတဲ့ Sully ဆေးရုံဆိုတာ အဲဒီခေတ်က တိုဘီလှန်တွေထားတဲ့၊ ပင်လယ်ကမ်းခြေ လေကောင်းလေသန့်ရတဲ့ ဆေးရုံတစ်ခုပေါ့။ အခုခေတ်တော့ ဆေးဝါးတွေ သိပ်ကောင်းလွန်းတော့ အောင်လို့ဖော်မလိုတော့ဘူး။ ကိုယ့်အလုပ်ကိုယ်လုပ်ရင်း ဆေးမပြတ်အောင်သောက်နေရင်ပြီးပြီ။ အရေးကြီးတာက ဆေးကို စိုက်ထဲ အစာလုံးဝမရှိတဲ့ အချိန်မှာ သောက်ရင် အကောင်းဆုံးပဲ။

ဒါကြောင့် နံနက်အပ်ရာထ နံနက်စာ မစားခင် အာရုံဝက်၊ တစ်နာရီလောက် ခွာပြီး ဆေးကို အရင်သောက်ရမယ်။ အစာနဲ့ ရောသွားရင် ဆေးကို အာက စုံယူအား အရှင်းကျွန်းတယ်။ အထူးသဖြင့်ကတော့ Rifampicin ဆိုတဲ့ ဆီးကို နီးစေတဲ့ဆေးကို အစာနဲ့ ရောလို့မရဘူး။

ကိုဝင်းကိုကို

တချို့လျှတွေ တိုဘီဆေးလည်းမှန်မှန်သောက်ရဲ့သားနဲ့ ရောဂါ မပျောက်ဘူး။ ကျွန်တော့ ဘုမ်တစ်ယောက်ဆို သုံးခါရှိပြီ။ တိုဘီဆေးပြန်တိုက်ရတာ။ လူလည်း ဆေးသင်္ကဲ နာလန်မထူးနိုင်တော့ဘူး။ ငွေလည်း တော်တော်ကုန်ဖော်ပြီ။ ဆေးလည်း မှန်မှန်သောက်တယ်ပြောတာပဲ။ မပျောက်ဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ။

ဒေါက်တာဇ်

အဲဒါ ကျွန်တော်တို့ ခေါင်းအစားဆုံးပြသောက်တွေပဲ၊ အသေးစိတ်ရင်းပြရင် ပညာခန်းတွေ အများကြီး ပါလာလိမ့်မယ်။ အကြမ်းဖျင်း ပြောရရင်တော့သောက်တဲ့ဆေးက စံချိန်စံသွေ့နှုန်းမပိုတဲ့ အပေါ်စားဆေးတွေဖြစ်နေတာမျိုး၊ တိုဘီဆေးကို ထမင်းအပြည့် စိုက်တင်းအောင် စားပြီးမှ သောက်တာမျိုး၊ ဒါကျွန်တော်တို့ မြန်မာလုမျိုးတွေရဲ့ ဆေးသောက်တဲ့ ထုံးပဲ။ ပြီးတော့ အရင်တုန်းက တိုဘီဆေးကို ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်း သောက်ထားခဲ့လို့ ဆေးယဉ်ပါးနေတာမျိုး၊ ဒါမျိုး တစ်ခုခုကြောင့် ဖြစ်တတ်တယ်။ တချို့လျှမှာကျွန်တော့ Primary Resistant လိုခေါ်တဲ့ အခြေအနေမျိုး အဲဒါက ဘာလဲဆိုတဲ့ ကိုယ့်ခန္ဓာကိုယ်ထဲကို ဝင်လာတဲ့ တိုဘီပိုးကိုယ်တိုင်းက အစကတော်းက ဆေးယဉ်ပါးနေတဲ့ တစ်နည်းပြောရရင် ဆေးမတိုးတဲ့ တိုဘီပိုးမျိုးဖြစ်ရင် ကုရှု အရှင်းက်သွားပြီး (၆)လနဲ့လည်း မပျောက်၊ တစ်နှစ်းလည်း မပျောက်၊ ကြာတော့ လူနာလည်း မွဲတော့တာပဲ။

ပါမောက်ဒေါက်ဝါဘဏ်လေး

ကိုလတ်

ဆရာဝန်ကတော့ ချမ်းသာ
သွားလား။

ဒေါက်တာလေး

ဆရာဝန်လည်း ချမ်းသာ
မချမ်းသာတော့ မသိဘူး။ အဲဒီ
လို ဆေးမတိုးတော့တဲ့ တိဘို့ပါး
ဆက္းမခံရဖို့ မနည်းရှောင်ရှု
တယ်။ မြတ် မှန်တာ တစ်ခု
ကျွန်ုံသားတယ်။ ခုနလို ပုံမှန်
ဆေးကုလိုမပေါ်တဲ့ အခြေ
အနေဖြင့်သို့ HIV တို့ သီးချို့ပါ့
၌ မျိုး သဝိယေသနဖို့တယ်။ သွားစစ်ကြည့်ရမယ်။

တိုကိုကြော်

အစိုက် ဒါ အဆုတ်ရင်ခေါင်းလူမှာတွေ့နဲ့ နယ်းလုံးနေတာ ကျွန်ုံတော်တို့ သိသလေက်
နှစ်ပေါင်းမနည်းတော့ပါဘူး။ ဒီလို ဆေး မှန်မှန်မသောက်တဲ့ တိဘို့လူမှာတွေ နောက်ပိုင်း
ရင်ဆိုင်ရမယ့် အန္တရာယ်တွေ ပြောစမ်းပါပြီး။

ဒေါက်တာလေး

ကြောက်စရာကြိုးတွေပဲ များတယ်။ တချို့ အဆုတ်ပျက်ပြီး အသက်သေရတယ်။ အဲဒီလို့
မသေခင်မှာ အဆုတ်ထဲကို ရေတွောင်လာတယ်။ အောက်ထုတ်ရတယ်။ လက်သန်းလုံး
လောက်ရိုရှု့ အပ်နဲ့ အဆုတ်အဓမ္မးပါး အသားစယူပြီး စစ်ရတယ်။ အဆုတ်ထဲမှာပြည်ပုည်း
ဝင်လာတယ်။ ပုလင်းတာန်းလန်းနဲ့ အဆုတ်ကနေ ပိုက်နဲ့ ပြည်တွေကို ထုတ်ထားရတယ်။
တချို့နှစ်နဲ့ချို့ပြီး ပုလင်းတာန်းလန်းနဲ့ ပုလင်းထဲမှာလည်း အဆုတ်ထဲက ပြည်ပုည်းတွေအပြည့်နဲ့
တချို့ အဆုတ်ပေါက်ပြီး ရင်ခေါင်းထဲ လေတွောင်တယ်။ ပိုက်နဲ့ ပုလင်းနဲ့ ဆက်ရပြန်တယ်။
အဆုတ်ထဲ ပိုက်ထည့်ဖို့ ရင်ဘတ်က ဖြစ်ဖြစ်၊ ကျောာက်ကဖြစ်ဖြစ် အောက်ရတယ်။ အသာ
ကို (၁)လက်မ အရှည်လောက်လိုးပြီး အချို့နဲ့ အဆုတ်ထဲကို ထိုးမောက်ပြီး ပိုက်ထည့်ရတယ်။

ကိုပြုင်လေး

ဘုရား၊ ဘုရား ကြောက်စရာကောင်းလှပါလား။ ဘုရားတန်ဆောင်းထဲက နိပါတ်တော်ပုံ
တွေမှာ ဆွဲထားတဲ့ ငရဲကြိုးရှစ်ထပ်က ယောယူဝါ ငရဲအတိုင်းပါပဲလား။

ကိုသွားပြုင်လေး

ဟုတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် အရင်လက ကျွန်ုံတော်တို့ ဆွေးနွေးခဲ့တဲ့ အသက်ဉာဏ်စောင့်
ဆိုတာ ဒီလိုမျိုးပေါ့၊ တိဘို့ဆေးကို သေသေချာချာ မသောက်ဘဲ ပေါ့ပေါ့ဆဆသွားလုပ်ရင်
ယောယူဝါငရဲရသလို ဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။

ကိုဝင်းကိုကို

သော် ဒါကြောင့် ကိုရှာစေကြီးက လက်ကြီး တကာကာနဲ့ အတင်းတွန်းပြီး တိဘိမှန် သမျှ stop နေတာကိုး၊ ဒီကြိုင်ဗြာက မေတ္တာနဲ့ ကူညီတာလား၊ ငွေကြေးနဲ့လား။

ဒေါက်တာဇား

ကျွန်ုတ်မေးကြည့်တော့ မေတ္တာနဲ့ ကူညီတယ်လို့ သိရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပြီးလျှယ် စီးပွဲယ် သရုပ်မဆောင်ဘဲနဲ့ တကယ့်ကို စိတ်ပါလက်ပါနဲ့ ဆံပင်မျှနဲ့ကြောင်းကြောင်းလွှာ ခါခါသွားတဲ့အထိ အင်တိုက်အားတိုက် တိဘိမှန်သမျှ DOTS လာပြီး တိဘိမှန်သမျှ stop ဆိတဲ့ ကိုရှာစေကြီး ရှေ့လျှောက် အောင်မြင်ပါစေလို့ တိဘိဝေဒနာရှင်များကိုပိုမ်း၍ ကျွန်ုတ်ဟို့ စကားပိုင်းကနဲ့ ရုံတောင်းမေတ္တာပို့ပေးကြရအောင်။ ကဲ အားလုံး Toastလုပ်မယ်။

အားလုံး

ကိုရှာစေကြီး ကြီးပွားတိုးတက်ပါစေ။

DOTS စနစ်ကြီး အောင်မြင်ပါစေ။

တိဘိဝေဒနာရှင်လူနာများ ကျွန်ုးမာပါစေ။

မြန်မာပြည်ကြီး ချမ်းသာပါစေ။

အသက်လေးရှယ်တဲ့

လေးနှစ်မှ တစ်ကြိမ်ကြည့်ရတဲ့ ကမ္မာဖလားဘောလူးပွဲကြီးကို တတ်နိုင်သလောက်
တစ်ပွဲမှ အကွတ်မခံဘဲ ကြည့်မယ်ဆိုတဲ့ မဟာအန္တမရည်မှန်းချက်ကြီးနဲ့ ကြည့်လိုက်တာ
မနေက်တစ်နာရီခဲ့ပွဲက သုံးနာရီခဲ့မှာပြီး၊ အိပ်ဒိုအရိုက်ယူတာက နာရီဝက်လောက်ဆိုတော့
လေးနာရီမှာ အိပ်ပျော်၊ ၇ နာရီမှာ အေးရှုံးသွားပို့ ပြန်ထပ်ဆိုတော့ တစ်နှောက် အိပ်နှုန်း သုံး
လေး နာရီလောက်နှုန်းနဲ့ အပ်စွဲပွဲက မပြီးသေးဘူး၊ လှက ယိုင်ထိုး ယိုင်ထိုးဖြစ်လာပြီ။

ဒါ ဂျာမ်းကလည်း မြန်မာရိပ်တိုကို နည်းနည်းမှ မလေးစားဘူး။ မသကာ ရှေ့တစ်နာရီ
နှစ်နာရီလောက် ရွှေကန်တော့ ဘာဖြစ်မှာတော်း၊ တကတည်း ဇာနှင့်ဉီးပေါ့။ မြန်မာပြည်မှာ
ကန်တဲ့နှစ်ကျွမ်း သင်းတို့ ဂျာမ်းစံတော်ရှိနဲ့ မနက်လင်းအားကြီး သုံးနာရီလောက်မှာ ပွဲကောင်း
တွေ့ကို ကန်နိုင်းသို့မယ်။

လှက အိပ်ရေးပျက်လို့ ယိုင်ထိုး ယိုင်ထိုးဖြစ်နေရတဲ့အထဲ ကိုလတ်တစ်ယောက်
စားသောက်ဆိုင်ရောက်တယ်ဆိုရင်ပဲ ဆိုင်းမဆင့် ဗုံးမဆင့် လုပ်ချုလိုက်ပြန်ပြီ။

ရှည်ဝေလှု

ကိုလတ်

ကိုဇာုံ၊ ကျွန်ုတ် အသက် ရှည်ချင်တယ်ဗျာ၊ အကြံပေးစမ်းပါဉိုး။

ဒေါက်တာဇာဌး

နေပါဉိုး၊ အခုခေါ် သေတော့မယ်လို့ ဘယ်သူက ပြောလို့တုန်း။

ကိုလတ်

ဘယ်သူမှတော့ မပြောပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ နေရင်းထိုင်ရင်းကို ကြောက်လာတာ၊ မနောက တစ်ပတ်စဉ်တည်းက သူငယ်ချင်း ဆုံးလို့ ရေဝေးကို လိုက်ပို့တယ်။ အသည်းကင်ဆာနဲ့ ဆုံးတာလေ။ ကိုဇ္ဇာ သိပါတယ်။ အေဒီ ရေဝေးမှာ သူရှုပ်အလောင်းကို ဖြင့်တော့ ကျွန်ုတ်နဲ့သွားတယ်။ ကျွန်ုတ်ဘူး သွေးတို့ကလည်း တော်တော် ဆိုတာဗျာ၊ တစ်ခါတေလာ အပေါ်သွေးက ၂၀၀ လောက်တောင် ရှိတယ်။

ပြောကျင့်သိခိုက်တာစောင့်:

ကိုကိုကျော်

ဒါမျိုး သွေးပေါင်ချိန်ဆုံး ဖြစ်လိုက်ရင် ဖျတ်ခန်ပဲ။

အောက်တာစောင့်:

မသေဆေး ပေးရမှာလား၊ ရှည်ဆေး ပေးရမှာလား။

ကိုယ်တော်

မသေဘဲတော့ နေမလားဖူး။ အသက်ရှည်ရှည်နဲ့ ကျွန်းကျွန်းမားသာ နေရအောင် ဆေး ထုတ္တရွယ်လိုက်နေ သမားဝတ်တစ်ပောက်အနေနဲ့ လေးလေးစားစား အကြောင်းတောင်းနေ တော်၌ တက်တည်း။

အောက်တာစောင့်:

မသေပါ၍ ပြုပိုမ်းသက်သောသို့ ရုပ်တယ်။ ဘုရားအသာပြုပြီး ဝိပဿာတရားတော့ မောင့် အကြောင်းတော့ ရှေ့လာတယ်။ မူလကိုယ်ခံတရား ဘာမှ မရှိရှာဘူး။ ခုနဲ့ တုစ်ခုခု ပြစ်လိုက်တော့ မသေသာက်ဆိုင်တွေ့နဲ့မှာပဲ တစ်ပဲလည်လည် ဖြစ်နေလိမ့်မယ်။

လိုက်မော်

သည်သီယာတွေကို ဝိယျော်တို့တန်ခိုးနဲ့ အဓိုက် စိတ်ကြိုက် သောက်လို့ရပြီ။

ကိုပြင်းလော်

သောက်ချင်တောင် ပါးစပ်ပေါက် ပါ့ဝီးမှကိုး။

ကိုလတ်

ကိုယ့်ကို မဟုတ်တရုတ်ပြောတဲ့ ကုလားတို့၊ အဘတ္ထုလည်း ဉာဏ် သတိထား အပ် ကြပေါ့။

ကိုဝင်းကိုကို

မိုးကျော်မှာရေးမဂ္ဂဒင်းအတွက် ဆွေးနွေးပါတယ်ဆိုမှ ဘယ့်နှင့် ကျက်သရေစို့ နိမိတ်မရှိတွေ။ ကိုလတ်ကလည်း ကိုလတ်ပဲ၊ မခြောက်ချင်ရင်လည်း သူငါးလာက် မခြောက်တာ မရှိဘူး၊ ခြောက်ပြန်တော့လည်း ခုပဲ အသက်ထွက်သွားစေဘု့မှတ်တော်ပဲ။

ကိုချုပ်မြင်း

ကိုလတ် အသက်ရှည်ချင်ရင် အသက်ရှည်တဲ့နည်းစွာ ကျွန်ုတ်တော်မှာ အမျှမြှေးရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ တိတိကျကျတော့ လိုက်မာရမယ်။ ဘာမှ အပ်နဲ့ကြီးတာမပါဘူး။ ထိုးအောင်း မာက် တစ်နှုန်းလင်းတော့ ကျွန်ုတ်ပဲ မနွောက ဘာပြောမိလဲဆိုတာမျိုးလုပ်ရင် မပြောတော့ဘူး။

ကိုလတ်

ပြောရင်တော့ ပြောကြည့်ပေါ့။ လုပ်ဖြစ် မလုပ်ဖြစ်တော့ သိပ်အာမ မခံနိုင်ဘူး။ ရန်ကုန် မြှေးဖြေး ၂၄ နာရီ စီးလင်းနှုံးလည်း ဉာဏ် ဒုက္ခန်းပေးရေးအဖွဲ့က ဉေးကျော်သည့် မြတ်တွေအားလုံး ကို စီမံချက်နဲ့ ဖြောက်၍ ရပ်ကွက်တွေအလိုက် ကွင်းဆင်းပြီးတော့ သတ်မှတ်ချက်နဲ့ ကိုယ်ညီရင် နွေ့ချင်းပြီး တပ်ပေးနေတယ်။ ကြုံတုန်း အားလုံးသိအောင်ပြောတာ။ ဒီနွေ့တောင် သိပ် မအားဘူး၊ စကားပိုင်းဆွေးနွေးပို့ရှိတယ်ဆိုလို့ ထွက်လာတာ၊ အခုပြုနဲ့ စုံတက်စဉ်းမယ်။ ဒီက အပြန်မှား။

ကိုကိုကျော်

ဘလိုင်းကြီးပါလား။ အပြန် သတိလည်းထားသွားပြီး၊ မှားယူ စာတ်ကြီး တွေလည်း သွားကိုင်မိလို့ ကိုသွေ့ပေးမယ့် အသက်ရှည်ဆေးလေးတောင် မမိုံပဲရဘဲ အေးးမယ်။

ကိုချုပ်မြင်း

ကုလားကလည်း အလုပ်လုပ်တဲ့လွှာကို အားပေးချို့ပြောက်စော်ပါကွာ။ ကိုလတ် ကျွန်ုတ် တကယ်ပြောတာ။ အခု ကိုလတ်တို့ စာတ်အားပေးရေးအဖွဲ့ သီးခြားကိုင်မှ ရန်ကုန် မြှေးဖြောက် လျှပ်စစ်မီးကတော့ အရင်ကထက် အမျှောကြီး အဆင်ပြုပြီး သိသာသွားကြီးကို တိုးတက် လာတယ်။

အော်ကျော်အော်

ကဲ သူတို့ အေးအေးဆေးဆော်ပြောကြပါစေတော့ ကျွန်ုတ်လူတွေ ပြန်ကြရအောင်။ လျှပ်စစ်မီးလောက စကားပိုင်းဘက် ဆွေးနွေးကြပေတော့။

ပြောက္ခနိုက်တောင်း

ကိုယတ်

အသာနစမ်းပါ၌။ မိဝကနဲ့ ဆိုင်တဲ့ကိစ္စလည်း လာပါတော့မယ်၊ မှားထောင်ဦး။ အခု ကျွန်ုတ်တို့အဖွဲ့ကပူရွှေလိကအထူးကျဆေးရုံကြီးတွေရဲ့ ပိုင်ရှင်တွေကို အကုန်ခေါ်တွေပြီး အဲဒီပုဂ္ဂလိကဆေးရုံကြီးတွေကို အစိုးရဆေးရုံကြီးတွေနည်းတူ ၂၄ နာရီ မပြတ် လျှပ်စစ်မီးရအောင် လုပ်ပေးလိုက်ပြီးပြီ၊ အခု မီးလုံးဝ မပြတ်တော့ဘူး။

ကိုဝင်းကိုကို

ပိုင်ရှင်တွေ ချမ်းသာဘွားတာပေါ့။

ကိုယတ်

ကျွန်ုတ်တို့လည်း မှာလိုက်ပါတယ်။ မီးခက်မမောင်းရတဲ့အတွက် သက်သာတဲ့ ဒီဇယ် ပို့ဆိုရွှေမှတ်အတွက်လည်း စဉ်းသားပေးကြဖို့ ကျွန်ုတ်တို့ ဓာတ်အားပေးအဖွဲ့ရဲ့ စေတနာ ကျလည်း အသာစုံပေါ်က လုန်အတွက် လျှပ်စစ်မီးပျက်တဲ့ကိစ္စမြောင့် ဒုက္ခမရောက်ရအောင် ဦးဆောင်ရွက်ပြီး အကုန်သုံးသုံးမျှ ဆောင်ရွက်ပေးတာပါ။

သီ္မတအနှစ်

ဒါ ကျွန်ုတ်နဲ့ပေါင်းနေလို့ သမားစိတ်ကလေး ဓာတ်ကျေးသွားတာနှာပေါ့။ က ကိုယတ် မီးအကြောင်းရပ်တော့.. ပုံတယ်၊ ရေရှိအေးမြတ် အသက်ရှည်ရာ အနာမ့်ကြောင်း ကိုသွေ့ရပေးမယ်ဆိုတဲ့ ဆေးနည်းတွေ မှားထောင်းကြည့်ရအောင်။

ကိုယ့်ပြုပြုနှင့်

ပိုးတစ်လ ကျွန်ုတ်တို့ စကားပိုင်းမှာ ကိုမေးအထူး အလေးနက်ထားပြီး ပြောခဲ့တဲ့ စကားနှစ်ခွန်း ရှိတယ်လဲ။ ကျွန်ုတ်တို့တောင် အဲဒီစကားနှစ်ခွန်းကို မဂ္ဂဇင်းထဲမှာ Bold တင်ဖို့တောင် ပြောလိုက်သေးတယ်။ ‘အသက်ဉာဏ်စောင့်’ ဆိုတာရယ်၊ ‘ကျွန်ုံးမာရေး ကောင်းတုန်းမှာ ကျွန်ုံးမာရေးကို ရရှိခိုက်ပါ’ ဆိုတဲ့ စကားရယ်၊ အဲဒါ ခုနပြာတဲ့ အသက် ရှည်ဆေးရဲ့ အခြေခံတွေပဲ။

ဒေါက်တာအနီး

ဟုတ်တယ်။ ကျွန်ုတ်တို့ အားလုံး လေးလေးနက်နက် ယုံကြည်ရမှာက အသက်ရှည် တယ်ဆိုတာ ကျွန်ုတ်တို့ အမှန်တကယ်လုပ်နိုင်တဲ့ကိစ္စတစ်ခုဆိုတာပဲ။ ကိုယ်ဆန္ဒနိုင်ရင် ဆန္ဒနိုင်သလောက် အသက်ရှည်ရှည် နေလို့ရတယ်။ သားရောက်းလိုပဲ။

ကိုမြင့်တော်

ဘာဆိုင်လ၊ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာ က ကံ၏အကျိုးဆိုတာ ရှိပြီးသား။ သေနေစွေရင် သေတာပဲ။ ဘာမှုလုပ်လို့ မရဘူး။

ကိုဝင်းကိုကို

အခု အဘထိုင်ရာကနေ ဂန်းဆို
ထဲပြီး ဟောဒီပြည်လမ်းမကြံးကို
မျက်စိနိတ် ဖြတ်ပြုကြည့်ပါလား။
ဒီဇွဲအဘ သေဇ္ဈာန်ပြီလို ၉၅%
ကျွန်းတော် အာမခံရာယ်။ ကြည့်လေ
ကားက ငါးစတ္တနှင့်တောင် မပြတ်
ချင်ဘူး။ အို့နှင့် တစ်ဝါဝါ မောင်း
မှုကြတာ၊ အဲဒါ အဘ သေဇ္ဈာန်လို
သေတာလား၊ ပဲ့ဆလို ဒါမှုမဟုတ်
ဆတ်ဆောလို သေတာလား။ အဘ
ဒီအတိုင်းပြစ်ပြစ်လေးပဲ ထိုင်နေ၊
ဘာမှ မဖြစ်ဘူး။

ကိုပြင်းလော်

အဲဒါ ဖြတ်ပြုချင်စိတ်ပေါ်လာ
တာကိုက သေဇ္ဈာန်လိုပေါ့။

ဒေါက်တာဇော်း

အင်း၊ ဒီဇွဲတော့ လျှပ်စစ်မီးကိစ္စရယ်၊ ကဲ ကံစီအကျိုးရုပ်နှင့် အချို့ကုန်တော့မယ်၊
ကောင်းပါတယ်။ ပါးစပ်အားတော့ များများစားရတာပေါ့။ ကြက်အသည်းအမြစ် တစ်ပဲ
လောက် မှာကြေးမလား။

ကိုသူရပြင်းလိုး

ကျွန်းတော်တော့ မစားသူးမျှ၊ ပို့တစ်လက စီဝကမရှုစ်းထဲမှာ ဆရာကြီးဦးခင်မောင်ဝင်း
က အသည်းဆိုတာ ဆွဲကိုယ်က အဆိပ်အတောက်တွေကို အမိုက ဖယ်ရှားတဲ့အားဖြစ်လို့
အသည်းထဲမှာ အဆိပ်ဓာတ်ထွေ အပြည့်ပတဲ့။

ဒေါက်တာဇော်း

ဟုတ်ပါတယ်။ မေလနောက်ဆုံးစနေဇ္ဈာန် ကျွန်းမာရေးဆွေးနွေးနွေးပွဲမှာ ကျွန်းတော်
လမ်း ၃၀ ဆေးခန်း ရောက်သွားသေးတယ်။ အဲမှာပဲ ဆရာက ထပ်ဆွေးနွေးနွေးသွားပါသေး
တယ်။ သူအနေနဲ့ အသည်းတစ်ဖတ်စားဖို့ အရှစ်းကို စဉ်းစားပြီး မစားဖြစ်တဲ့အကြောင်း
ကျွန်းတော်လည်း သဘောတူပါတယ်။ အခုမှောပြီး မှာလိုက်တော့မလို့ တကယ်တော့ ခုလို
မစားသုင်တဲ့ အေးအသောက်တွေကို ရှောင်တော်လည်း ကိုလတ် လိုချင်တဲ့ အသက်ရည်အေး
ထဲက တစ်နည်းပဲ။

ပြောက္ခတ္ထိခါဂိုဏ်စာဇင်း

ကိုဝင်းကိုရှိ

ဒါဆို အသက်ရှည်ဖို့ စားရမယ့်အစာတွေ၊ ရှောင်ရမယ့် အစာတွေ ပြောဗျာ။

ကိုကိုကျော်

အရည်မပါ။ အဖတ်သတ်သတ်သာ ဆွဲးနွဲးရန် ဖြစ်သည်။

ဒေါက်တာဇင်း

ဟုတ်ပါပြီ၊ ကုလားရယ်။ မပါစေရပါဘူး။ မြန်မာစကားပုံမှာလည်း ရှိတယ်လေ။ အသေဆိပ်များအစား အစာလည်း ဆေးတဲ့၊ ခန္ဓာကိုယ် အသက်ရှင်ဖို့အတွက် တစ်ခုတည်းသော အသေဆိပ်များအစားအတွက် တော်မြောင်းကြောင်းဟာ ပါးစပ်ပေါက်ပဲ။ အဲဒီကနေ ဝင်လာတဲ့ အမျိုးမျိုးသော အသေဆိပ်များအတွက် အကောင်းအခို့ပေါ်မြှာလည်ပြီး လွှာသက် အတိအရည် ကွာကုန် ကြောယ်။ ဒါ အလွန်သာဖြော်ပြီး ဘယ်အသေဆိပ်များမှ ဖြင့်နိုင်တဲ့ကိုစွဲပဲ။

အိမ်များ

ဘာများကို ဖြော်သေးတဲ့ လွှာကောင်းတွေမှာ ပုံမှန်စားနေကျ အစားအသေက်တွေ အောင်ရပါတယ်။ ဒီလောက်ကြီး ခေါင်းခြားကြပါး ပါးစပ်ထဲ တစ်ခုထည်ခါးတိုင်း တစ်ခါ အိမ်များအတွက်လား။

ဒေါက်တာဇင်း

ဒိုလိုတော်လည်း မဟုတ်ဘူးလေ။ စကားကို ကပ်ပြောဖို့ပဲ စိတ်ကူးနေရင် ဘယ်တော့မှ တိုးတက်မှုမဟုတ်ဘူး။ ယော်ယျာသောကတော့ ရှောင်ရမယ့်အစာ၊ စားရမယ့်အစာ တွေကို သိနေရမှာပဲ။ ကိုယ့်အသက်ကိုယ် မနဲ့မြှာရင်တော့ စားပေါ့။ ဥပမာ ထိပ်ခုံးက ရှောင်ရမှာတော့ အသိ အအိန်ပဲ။ ကြည့်လိုက်ပေါ့။ အစာတစ်ခုဟာ အသိအအိန် များမယ့်ပဲ ပေါ်ရင် ရှောင်ပေါ့။ မရှောင်နိုင်ရင်တောင် နည်းနည်း အာသာပြေရုံးလောက်ပဲ စားပေါ့။ ထောပတ်ထမင်း၊ အန်းနှီးခေါက်ဆွဲ၊ ဝက်သားဆီပြန်၊ ဒံပေါက်၊ အန်းနှီးကျောက်ကျော် မလိုင်မှန့်အစုံ၊ မန္တလေးထိုးမျိုးမှု မာစကပ်။

ကိုပြုင်လေ

တော်၊ တော် ရပ်တော့၊ သွားရည်တွေတောင်ကျချင် လာပြီ စားချင်လွန်းလို့။

ကိုသုရပြုင်း

ကျွန်ုတ်တော်လည်း စားချင် တာပဲလေ။ အရသာရှိမှုယ်ဟာ

တွေချုပ်းပါ။ ဒါပေမဲ့ အသက်ရည်ချင်ရင်တော့ သေခြားပါက နည်းနည်းပဲ စားရမယ်။ အသီရော၊ ဆီရော တတိနှင့် သလောက် အနည်းဆုံးနှင့် စားရမယ်၊ အဲဒါတွေများများ စားရင် အသက်တိတယ်။ သွေးတိုး၊ နဲလုံး၊ အဆိုဝင်း၊ အဝလွန်၊ လေဖြတ်ရောဂါတွေနဲ့ စောဆော ကိစ္စြိမ်းကြတယ်။

ဒေါက်တာဇာနေ့

နောက်ရှောင်ရမှာက အင်္ခများများစားတဲ့ အလေ့ အထပ်၊ လိုတာထက် ပိုသွားတဲ့ အဲဒီအားစာတ်ကလည်း ခန္ဓာကိုယ်ကို ဘယ်လိုမှ အကျိုးမပြုဘဲ ပျက်ဆီးတယ်။ ဒါ လူကောင်းမှာကို ပြောတာနော်။ သွေးတိုးသမား၊ ကျောက်ကပ်သမားဆိုရင်တော့ မပြောနဲ့တော့။

ကိုမြင်၏

ကျွန်ုတ်တို့ ပုံချိုးသားတွေငါးပါ၊ ငါးမြောက်မစားရရင်တော့ စိတ်ဆင်းရတာနဲ့ စောဆောသောမှာပဲ။

ကိုဝင်းကိုကို

တန်ရုံလောက်စားပေါ့။ တန်ဆေး လွှန်ဆေးလော့။ အခု ကိုအေပြောနေတာက မစားရဘူး၊ ပြောတာမှ မဟုတ်ဘဲ တန်ရုံ စားပြီးပြောနေတာ။ အချို့မှုန်ကလည်း ဆိုဒီယမ်းစာတ်ပဲ မဟုတ်လား။

ဒေါက်တာဇာနေ့

ဟုတ်တယ်၊ တကယ်တော့ အချို့မှုန်ကလည်း လူကို အသက်တို့စေတဲ့ ထောက်ပဲ ရေးပစ္စည်းတစ်ခုပဲ၊ မိမိဆိုဒီယမ်း ဂလူးတမိတ်ဆိုတဲ့စာတ်က လူကို ကောင်းကောင်းဒုက္ခပေးပါတယ်။

ကိုကိုကော်

ကျွန်ုတ်တို့ မြန်မာလူမျိုးတွေလောက် လျှောကို အလိုလိုက်တာ ကမ္မာမှာ ရှိမယ် မထင်ပါဘူးများ။

ဒေါက်တာဇာနေ့

တကယ်တော့ လျှောမှာ အရသာခံတဲ့ အာရုံဖူလေးမျိုးပဲ ရှိတယ်။ အချို့၊ အချို့၊ အင်္ခ၊ အခါး ဒီလေးမျိုးပဲ။ ဒီ လေးခုနဲ့ကို ဒုက္ခရောက်နေကြတာ။

ယောကျား၊ စာရွက်

ကျော်ရမယ့်အား

တော်ရမယ့်အားတွေ့

သိမ်းရမယ့်အား

ကိုယ်အားတွေ့

မှန်မြင်တော့ စာပေါ့

သုဟ ထိုးရှိုးက

ကျော်ရမယ့်အား

အသီအအိမ်းပဲ

အစ္မာသဖြင့် ရှုတ်သီးမျိုး
ရှုတ်သီးကို ခွဲကြည့်လိုက်ရင်
အထဲမှာ မြို့ပြုမြို့လေးတွေ
တွေ့မယ် အဲဒါ
အသည်ကင်ဆာကို
ထိန်ချော်နောပဲ။

ကိုသူရမြင့်လို့

အစပ်ကရော အရသာ မဟုတ်ဘူးလား။

ဒေါက်တော်လွှာ

မဟုတ်ဘူး။ အစပ်က နာတဲ့ အဆုံးကြော်နဲ့ သွားတာ။ ဒါကြောင့် အစပ်ဆိုတာ အနာဂတ်မျိုးပဲ၊ သိပ်များရင် ဒုက္ခရွောက်တယ်။ လောလောဆယ်ကို ရှုတ်သီးများများစားရင် ဘာဖြစ်သလဲ။

ကိုကိုကျော်

အဝင်ရော အထွက်ရော ပူစပ်ပူလောင်ပါခင်ဗျာ။

ဓမ္မာနတော်လွှာ

That's right. အဲဒီတော့ အစပ်တဲ့ သွေ့ဗျာ၊ မှား၏ ဟာသီကြောက်ခြေထောက်စွပ်ပြုတဲ့ ကျိုးမျိုး မှတ်၍ မိုင်းမြိုင်းတော့ ပြီးတော့ အစားအသောက်ထဲမှာပါတဲ့ မို့တွေ့၊ လူကို ကောင်းမောင်းဆုံးရွေ့ပေးတယ်။ အစ္မားသဖြင့် ရှုတ်သီးမျိုး၊ ရှုတ်သီးကို ခွဲကြည့်လိုက်ရင် အထဲမှာ မြို့ပြုမြို့လေးတွေ တွေ့မယ်၊ အဲဒါအသည်း ကင်ဆာကို ပိတ်ခေါ်နေတာပဲ။ အဲဒါ မို့တော်ကိုနိုင်တဲ့ အစားအသောက်တွေ တတ်နိုင်သူ့ ရှေ့ဗျာ၊ မရှေ့ဗျာ မိုင်လည်း မို့ မတက်အောင် သေချာထိန်းသိမ်း။

ကိုလတ်

ရှုတ်သီးအဲတဲ့ ပရှုတ်လုံးထည့်ထားပေါ့။ မို့မတက်အောင်။

ဒေါက်တော်လွှာ

မှန်တယ်။ အသက်ရှုည်မြို့ လုပ်သင့်လုပ်ရမှာပဲ။ ပြီးတော့ ကုလားတို့၊ အဘတ္ထားတဲ့

ကွွဲးယာ၊ ဘာ ကောင်းကျိုးပေးသလဲ၊ ရှုံးကြုံ တစ်ခြား ဆေးခြေယြိုးသားတောင် ဖြစ်နေပြီ။ ကွမ်းတွေးတွေ့နဲ့ အဲဒီကွမ်းသီးတွေကို သေချာကြည့်လိုက်ရင် မို့မို့စိမ့်စိမ့်လေးတွေဖွေ့နေတာပဲ။ အဲဒါလည်း ကင်ဆာတော်တော်များများ၊ လက်သည်ပဲ။ ကွွဲးယာထဲမှာပါတဲ့ ဆေးချုက်ကြီး၊ ပါးစပ်ထဲ ရှိသွေ့နေရာ အကုန် ကင်ဆာဖြစ်နိုင်တယ်။ မို့တွေ့ကလည်း ဆေးချုက်ကြီးမှာ ကပ်နေတယ်။ ဆေးချုက်ကြီး ကိုယ်တိုင် ကလည်း ကင်ဆာဖြစ်မြို့ တော်တော်များတယ်။ အဲဒါ တော့ ကွမ်းစားတဲ့ အလေ့အထာ လုံးဝရ်ရမယ်။ မို့ ကပ်နိုင်တဲ့စားစရာမှန်သူ့သတိနဲ့ရှေ့ဗျာရင် ကင်ဆာဖြစ်မြို့ Chanceနည်းသွားမယ်။

ကိုလတ်

ဒါဆို အခမှာထားတဲ့ မြိုက်နစ်နှင့်: Cancelလုပ်လိုက်ရမလား။

ကိုဝင်းကိုကို

မလုပ်နဲ့ အဲဒါ ကျွန်တော်ကြိုက်လို့ မှာထားတာ၊ အဲဒီမြို့ ဘာမှမဆိုင်ဘူး။ နောက် ဘတွေရှုပ်ရည်းမှာလဲ။

ဒေါက်တာဇာနေ့

ပြီးတော့ ပိုးသတ်ဆေးနဲ့ ထိတွေ့မယ်လို့ ယူဆတဲ့ အကျော်အကျော်တွေပဲရွှေ့ရမယ်။ တရုံး ပုံစံသီးခိုင်တွေမှာဆုံး ပိုးသတ်ဆေးတွေ ဖွေးမှုတာပဲ။ အဲဒါကို အပေါ်ယောက် ရောဆေးရှုနဲ့တော့ အသီး

တွေကြားထဲက ပိုးသတ်
ဆေးတွေ ပါးစပ်ထဲက
နဲ့ ကိုယ်ထဲ မျချေရောက်
မှာပဲ။ ပြီးတော့ ပိုးသတ်
ဆေးဖြန်းထားတဲ့ ဟင်း
သီးဟင်းရွှေ့တွေ၊ တ
ကယ့် ဥပဒေက မာက်
ဆုံးပိုးသတ်ဆေးဖြန်းပြီး
၂ ပတ်လောက်နေမှ ရဲး

ရမယ်။ ဒီမှာ ဘယ်နဲ့ယောက် လိုက်နာမလဲ၊ အဲဒီအချောက်တွေမှာ ပိုးသတ်ဆေးတွေ ကပ်မဲ့
မှာပဲ။ အဆိပ်အတောက်တွေကို မျိုးချုပ်သလိုပါပဲ။

ကိုလတ်

ဒါဆို ဘာအချက်အသီးမှုလည်း စားလို့မရပြန်တော့ဘူး။ ပါးစပ်ပါ တစ်ခါတည်း ပိတ်ချုပ်
လိုက်နို့ ကောင်းမော်ပြီး

ကိုဝင်းကိုကို

မဟုတ်ဘူးလေ၊ အဲဒီ သံသယဖြစ်ဖွဲ့ ဟင်းသီးဟင်းရွှေ့တွေ၊ ခရမ်းသီး၊ မာလကာသီး၊
မှန်ညင်း၊ ဘူးသီး၊ ဘူးညွှန်း၊ ဟင်းနှန်း၊ စပျော်သီး၊ ပန်းကော် စသဖြင့် အဲဒော်ကို ရော့
အထပ်ထပ်သောချာဆေးပြီးမှ စားရင် ရပါပြီး ဒီအတိုင်း ပြီးစလွယ်စားလိုက်ရင်တော့ ပိုး
သတ်ဆေးတွေ ကိုယ်ထဲရောက်သွားမှာပဲ။ ပိုးမသော့ လုသေသေစိမ့်မယ်။ ဒီအောက်ပြီး
အသီးအချက်တွေ ရေစင်စင်ဆေးပြီးမှ စားတော့မယ်။

ကိုကိုကျော်

ကိုယ်တိုင်လုပ်တာလည်း မဟုတ်ဘဲနဲ့ မိန့်မက လုပ်ပေးပြီးမှကိုး။

ကိုဝင်းကိုကို

နိုင်းမြားမှာဆုံး ဘာသီးပဖြစ်ဖြစ် အကြီးကြီးတွဲပဲ နည်းပညာရော့ ပိုးသတ်ဆေးရော ကောင်းလို့ ဖြစ်မယ်။ ဒါပေမဲ့ တရာ့လျှော့တွေက ပိုးပေါက်ကလေးတွေပါတဲ့ အသီးအချက်မှ ဆွဲပြီး ဝယ်စားကြတယ်တဲ့။ မဟုတ်ရင် ပိုးသတ်ဆေးတွေ စားမိမှာနိုးလို့။

တကယ်စဉ်းစားကြည့်ရင် အသီးအချက်တွေမှာ ကပ်ပါနေတဲ့ ပိုးသတ်ဆေးအန္တရာယ်က တော်တော်မြေကြာက်စိုး ကောင်းတယ်။ ပြီးတော့ ဒီမှာက အသီးအချက်ကို အစိမ်းစားကြတာ တော်တော်များတယ်။ အဘတ္ထု ပဲခူးသားတွေ ကြည့်ပါလား။ ကန်စွန်းချက်အစိမ်းတွေ ပဲသီးအစိမ်းတွေ၊ မိလ္လာချက်အစိမ်းတွေကို ငါးပို့ရည်နဲ့ တို့စားကြတာပဲ။

ကိုမြင်းလော်

မုန်လာချက်ပါ။ ဘာမိလ္လာချက်လဲ။

ကိုသုရမြင်းလီး

အဲဒီ မုန်လာချက်ကို ဘာမြေသြားနဲ့ စိုက်သလဲ။

ကိုဝင်းကိုကို

ဒီမှာ စားသောက်နေတာလဲ အားနာကြပါဦး။ ဒါနဲ့ ဟိုတလောက ဂျာနယ်တစ်စောင်မှာ ဖတ်လိုက်ရတာယ်။ ကမ္မာမှာ လင်းတရာ့ဗျာများတွေမယ်တဲ့။ တို့ရွှေ့နဲ့တွေ့ရဲ့ ကိုယ်ထဲမှာအသာ အသောက်ကတစ်ဆင့် အဆိပ်အတောက်တွေ များနေတော့ အဲဒီအသောက်တွေကို စားတဲ့ လင်းတော့မှာလဲ အလို့လို့နေရင်း အဆိပ်သင့် သေကုန်ကြလို့ လင်းတရာ့ဗျာများတွေမယ်ဆုံးပဲ။

ကိုဂိုကျော်

မျိုးတုံးလဲ အေးတာပဲ၊ လင်းတော်မြှုပ်ရတာ ကျက်သရမရှိဘူး။

ကိုလတ်

အရင်လက ကျွန်တော်တို့ အသီအအို့အကြောင်းဆွဲးနေးတုန်းက မေးဖို့တစ်ခု ကျို့သွားတယ်။ စားတဲ့ဆိုကိုစွဲ အခု ဘယ်ဆိုယ်စားမျှတယ်၊ လိုက်လကာ ယူအနက္ခတို့ က မြန်မာပြည်မှာ ပထမဆုံး စားအုန်းသိသူ့ ကိုရှိခြင်း ဖွံ့ဖြိုးပါ၏ အား စားရမလား၊ ဒါမှ မဟုတ် ဈေးကြီးသတဲ့ ပဲဆီ နှစ်းဆီပဲ ဝယ်စားမျှလား၊ ပြောဆိုပါ၏။

ကိုသုရွှေ့မြင်း

ဟုတ်တယ်၊ လူမသိ သူမသိ တစ်နှေတစ်နှေ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်ထဲ အဝင်အများဆုံး ဆီက အဲဒီ ဟင်းချက်တဲ့ဆီပဲ။ အိမ်မှာလည်း ဆီလျှော့စားတို့ မန်ည်းပြောမေ့ရတယ်။ ပဲဆီ နှစ်းဆီစစ်စစ်ကလည်း ရှားသားပဲ။ ရေခဲသော်လာတဲ့ ထည့်ထားလို့ ခဲ့သွားရင် စားအုန်းသီ ရောထားတာ သေချာတယ်။

ကိုဝင်းကိုကို

မလေးရှားမှာတော့ တစ်နှိုင်ငံလုံး စားအုန်းဆီ စားကြတာပဲ၊ အဲဒီမှာရော သွေးတိုး၊ နှလုံး၊ လေဖြတ်တွေ များသလား။

ဒေါက်တာအေး

ကျွန်တော်ရှင်းပြုမယ်။ ကျွန်တော်တို့လူမျိုးတွေ ဆီ အလွန်စားတယ်ဆိုတာ အမှန်ပဲ။ အော်လုံးမှာနေတုန်းက ကျွန်တော်တို့အဆောင်က ဘို့မတွေ ဆီတစ်ပုလင်း ဝယ်ထားရင် တစ်လကိုးဆီတင်း မကုန်နိုင်ဘူး။ ကြော်တယ်ဆိုရင်လည်း ဒါးမှာ ဆီသုတေသနကလေးပဲ။

တကယ်တော့ အသီဓာတ်မှာ နှစ်ဖိုးရှိတယ်။ အကြမ်းဖျင်းတော့ Good Cholesterol နှင့် Bad Cholesterol ပေါ့။ Good Cholesterol ဆိုတာက Polyunsaturated Fatမပြည့်ဝဆိုကို ပြောတာ၊ လူကို ဘာမှ ဒုက္ခ ပေးသွား။ ပဲဆီ နှစ်းဆီ၊ ဇုကြောဆီ၊ ပင်လယ် ငါးအသီ စသဖြင့်ပေါ့။ Bad Cholesterol ကတော့ Saturated Fatလို့ ခေါ်တဲ့ ပြည့်ဝဆီ သူ့ကျတော့ လူကို ကောင်းကောင်းကြီး ဒုက္ခ ပေးတယ်။ တိရစ္ဆာန် အဆီ၊ အုန်းဆီ၊ မလိုင်၊ ထောပတ်တွေမှာပါတဲ့ အသီချိုးတော့။

အဲဒီတော့ ခုန် စားအုန်းဆီကိုစွဲမှာ သာမန် စားအုန်းဆီအညွှေ့မှာတော့ သုန့်စင်မှာအေးနည်းလို့ ပြည့်ဝဆီတွေများပြီး လူကို ဒုက္ခပေးတယ်။ အခု မလေးရှားမှာ သုံးတဲ့စားအုန်းဆီတွေကျတော့

ပရောဂျင်ဒါဂိုလ်တောင်စီ:

တော်မြန်နီးကိုရွှေ
သမန်တော်မြန်သီ
အုပ္ပါယော့
သန့်စင်မှုအနည်းငါး
ပြည့်ဆောင်တွေများပြီး
လုက္ခာ
ဒုက္ခသာ၏

အဆင့်မြင့်နည်းပညာနဲ့ အဲဒီပြည့်ဝဆီတွေကို ဖယ်ထဲတ်ထားလို့ လူတွေကို ဘာဥပဒ်မှ မဖြစ်စေတဲ့အပြင် အကိုးတောင် ပြဇေတယ်လို့ စာတမ်းတွေ အများကြီး သုတေသန လုပ်ထားတာ ရှိတယ်။ မလေးရှားမှာ နဲ့လုံး၊ သွေးတိုး လေဖြတ်တာတွေလည်း ပိုများပါဘူး။

ကိုဝင်းကိုကို

အမိမှာတော့ မာရျေရင်း၊ ထောပတ္ထယ်ရင် Polyunsaturated Fatများတဲ့ဟာပဲ ရွှေးပြီး ဝယ်စားတာပဲ။

ကိုကိုကော်

ကျွန်တော်ပြု့ ကိုဝင်းကိုကြီး သူများ လာကန်တော့တာပဲ ဓာတာ ဓာတ္ထားပါတယ်။ တိုင်းတွေ စံသာလည်း မခြင်မိဘူး၊ အခုဝတ်ထားတဲ့ အကို့င့် ပုံမှန်တော်ဆင်ပြီး၊

ကိုဝင်းကိုကို

ကုလားကတော့ လုပ်ပြီ၊ ဘာလဲ ကန်တော့ဆင်။

ကိုကိုကော်

ကိုယ်နဲ့ လိုက်လိုက်၊ မလိုက်လိုက်၊ တော်တော် မတော်တော် သူများကန်တော့တဲ့ ပုံးအကို့ပဲ ဝတ်ရတာလေ။ အခု အစ်ကိုဝတ်ထားတဲ့ဟာတွေ ကြည့်ပါလား။ အရပ်က ရှည်ရည်မှာ ကန်လန့်စင်းတွေနဲ့။ အကို့ကလည်း ဆိုက်နည်းနည်းကယ်နေသေးတယ်။

ကိုဝင်းကိုကို

တိုးတိုးလုပ်စမ်းပါ ကုလားရယ်၊ အရှက်တွေတော့ ကွဲကုန်ပါပြီ။ ဒီကန်တော့ဆင်တော် သိပ်များများဝတ်နိုင်တာ မဟုတ်ဘူး။ အဆင်ကောင်းရင် မိန့်မက သွားရောင်းပစ်လိုက်လို့ အသက်ရှည်ဖိုကိစ္စ အွေးအွေးနေတာ ဘယ်ကာဘယ်လို့ ကန်တော့ဆင် ရောက်သွားမှန်း မသိဘူး။

ကိုပြု့တော်

အေးလေ၊ ကုလားက အလိုက်ကမ်းဆိုးကို မသိဘူး။ ကိုအမြှာက်ကြီးကလည်း သွားရောင်းပစ်တယ်လို့ မပြောပါနဲ့။ အလုယ်တယ် လုပ်စမ်းပါ။

ဒေါက်တော်စီ:

မရှက်စမ်းပါနဲ့ အမြှာက်ကြီးရယ်။ ကိုယ်လည်း အဲဒီကန်တော့ဆင်တွေပဲ ဝတ်တာ ပါပဲ။ လူတွေက ချေပြီးသားဆိုတော့ ဘာဝတ်ဝတ် ကြည့်ကောင်းတာပဲ။ ခုနဲ ဆီအကြောင်းဆက်ပြောဦးမယ်၊ ဘယ်လောက်ပဲ ကောင်းတဲ့ဆီဖြစ်ဖြစ် ထပ်ကာထပ်ကာ ကြော်နေမယ်

ဆိုရင် သူမှုလ Polyunsaturated Fat တွေဟာ တဖြည့်ဖြည့်နဲ့ Saturated Fat အဖြစ် ပြောင်းသွားပြီး လူကို ဒုက္ခပေးပြန်တာပဲ ဥပမာ အကြော်ဆိုင်ဒယ်အိုးထက ဆီလို ဟာဖိုးပေါ့။

ကိုကိုကျော်

အသိအတိမှ မစားရာ အဝန်ရှောင်ထား၊ အချို့မှန် နားထား၊ ဟင်းသီးဟင်းချက်ကျပြန်တော့ ပိုးသတ်ဆေး နိုင်းချင်းနဲ့ ငရှတ်သီး၊ ကျမ်းယာ မို့မလမွန့် ကင်ဆာဖြစ်ပြန်၊ အကြော်သည်မ ဆီအိုးထဲမှုလည်း Saturated Fat တွေနဲ့ဆိုတော့ လူဘာဝကြား နေပျော်စရာတောင်မရှိတော့ပါဘူး။ ဟောသည် ကြက်ဖင်ဆီဗုံးကင်လေးနဲ့ပဲ စခန်းသွားရတော့မယ်။

ဒေါက်တာအေး

ဒါလည်း လာမယ်လေ၊ လွတ်မယ်မထင်နဲ့။ အဲဒီ မီးသွေးနဲ့ တိုက်ရိုက်ကင်တဲ့ အကင်တွေမှုလည်း ဟိုက်ဒရိုကာဖွန့်တွေ ကပ်နေတဲ့အတွက် ကင်ဆာဖြစ်ပြီး အလားအလာ များပြန်တယ်။ ဒီလိုမိုး အကင်တွေ များများစားတဲ့ ဂျပန်လူမျိုးတွေမှာ ကင်ဆာဖြစ်စွန်းများတယ်လို့ အနိုင်အမှာ သုတေသနလုပ်ထားတာတွေ ရှိတယ်။

ကိုသူရမြှင့်စီး

အကြော်လည်း မစားရာ အကင်လည်း မစားရနေပဲ့နဲ့ ကုလသာရယ်။ ကုလသာကြိုက်တာ ကျန်ပါသေးတယ်။

ကိုကိုကျော်

အဲဒါလည်း ဟိုက်ဒရိုကာဖွန့်တွေ ကပ်နေးဦးမှာပါပဲ ကိုသူရရယ်။

ဒေါက်တာအေး

ဘယ်ကပ်မလဲ ကုလားရဲ့။ အဲဒီလိုမိုး ကုလားကြိုက်တဲ့ ကြက်ခြေထောက်စွပ်ပြုတဲ့လိုမိုး အပြတ်ကျတော့ ဘာဟိုက်ဒရိုကာဖွန့်မှ မကပဲဘူး။ လူမမာဘို့တောင် ဆန်ပြတ်တို့ စွပ်ပြတ်တို့ တိုက်လို့ရသေးတယ်။

ကိုဝင်းကိုကို

အသိအတိလျှော့ချင်ရင် သက်သတ်ဆုတ်စားပေါ့။ ရေလုံပြတ်လော်။

ပြောကျင်ခါဂိုဏ်ဇူး

အမိန့်တောင်စုံ

တောင်မြန်မာဘာတော်မှုမှုံး ရွှေခြေလည်း တည့်ပါတယ်။ အသားတုံးချည်း သာမြန်မာဘာတော်မှုမှုံး အမိန့်တော်က ၃၀%လောက်ပါသေးတယ်။ ကုသိုလ်လည်းရှု လျလည်း ကျော်မာတယ်။ နွှေတိုင်းမဟုတ်တော် တစ်ပတ်ကို တစ်ရှက်နှစ်ရှက်လောက် စားပေါ့။

မျှော်လျှော်

သက်သတ်လွှတ်စားရင် ကုသိုလ်ရတယ်လို့ ဘုရားဟောမှာ မပါဘူး။

ဒေါက်တာဇူး

မှန်တယ်။ မပါမှန်းသိတယ်။ ဒါပေမဲ့ နောက်ခံသဖိုင်းကြောင်းအရ ဒေဝဒတ်က သာသနာ ပျက်အောင်၊ ရဟန်း သံယာတွေ သူတစ်ပါးအသက် မစားသင့်ဘူးလို့ ထွောက်တာ။ တစ်နွေကို ဆွမ်းတစ်နှစ်ပဲ စားရတယ်။ သက်သတ်လွှတ်ပဲ စားရမယ်ဆိုရင် ဘုန်းကြီး ဝတ်မယ့် လုမြို့တော့ဘဲ သာသနာပျက်အောင်ကြတာ။ ဘုရားက သိလို့ သာသနာအကျိုး အတွက် အရှည်ကြည့်ပြီး ရဟန်းသံယာတွေဟာ ကြားသား၊ မြင်သား၊ မကြားမမြင်ပေမဲ့ ကိုယ်စားနဲ့ ရည်စွဲဗြို့ပြီး သတ်ဖြတ်လာတယ်လို့ ယူဆရတဲ့ သံသယဖြစ်ဖျယ် အသား။ ဒါ ဂုဏ်းက လွှဲရင် ကျော်တဲ့အသားစားလို့ အာပတ်မသင့်ဘူးလို့ မိန့်ခဲ့တာလေ။ သက်သတ် လွှတ်စားတာ ကောင်းမျိုး ဘုရားက မသိဘဲနေပါမလား။ ငါးပါးသို့လောင် ထိပ်ဆုံးမှာ ပါတာတိ ပါတာကဲ ထည့်ထားတာပဲ။

ကိုယ်

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် သက်သတ်လွှတ်စားတဲ့နွှေဆိုရင် နေရ ထိုင်ရ ပျော်ပါးတာတော့ အမှန်ပဲ။

ဒေါက်တာဇူး

ဟုတ်တယ်၊ ကျွန်းမာရေးနွဲလည်း ညီညွှတ်တယ်။ ပြီးတော့ စောင့်ထိန်းမြင်းသို့လည်း ပိုမြဲလာတယ်။ ကျွန်းတော် တစ်ပတ်တစ်ရှက် သက်သတ်လွှတ်စားတဲ့ အင်္ဂါန္ဓာမှာ Dinner

အကောင်းစားကြီးတွေ့နဲ့ ခဏခဏကြုပေမဲ့ ကိုယ်က သက်သတ်လွတ်ကလေးနဲ့ပဲ ရောင့်ရဲ့
နှင့်တဲ့ သီလအား ကောင်းလာတယ်။ ပြီးတော့ ကိုယ်တဲ့ရှယ်၊ ကိုယ်ကြောင့် အသက်
တစ်ချောင်း ရှင်ခွင့်ရတာ မကောင်းဘူးလား။ ဒီဇုံ ရွှေဆာယ်ယောက်လောက် သက်သတ်
လွတ်စားရင် ကြော်တစ်ကောင် အသက်ရှင်ခွင့်ရှယ်။ ထူး၂၀၀ လောက် သက်သတ်လွတ်
စားရင် ဝက်တစ်ကောင် အသက်ရှင်ခွင့် ရွှေဆာယ်။ ဝက်သတ်၊ အူးသတ် ကြည့်ဖူးရင်
အသားစားချင် စိတ်တောင် မရှိရတော့ပါဘူး။

ကိုဝင်းကိုရှိ

ဒါဆိုရင် သက်သတ်လွတ်စားတာ လက်ငင်းဘာဝ ကျွန်းမာရေးအတွက် အသက်ရှည်
ဆေးပြစ်သလို မှားသံသရာအတွက်ပါ အသက်ရှည်ဆေးပါ။

ကိုသုရမြှင့်း

ဟုတ်တယ်၊ တိရစ္ဆာန်တွေကလည်း သူအသွေးအသား စားတဲ့လူကို သူတို့နဲ့
သူတို့ဟန်နဲ့ ပြန်ပြီး လက်စားချေကြတာပဲ။ ဝက်ကြီးကို ဝါးနေအောင် အစာတွေ နှင့်ကျွေးဗျား
ခုံဖြူးလာပြီဆိုရင် သတ်ပြီးစားကြ၊ အော်ဝါးဝါးဆိုရင် စားတဲ့လူတွေ နဲ့လူး၊ သွေးတိုး
လေဖြောင့် ဝက်အောက်ကို လိုက်၊ ကြော်ကို သတ်စား၊ ကြော်ကလည်း ကြော်ငှက်တုပ်ကွေး
နဲ့ လူကို ပြန်သတ်၊ သံသရာကို လည်းနေတာပဲ။

ကိုပြု့စော်

အသက်ရှည်ချင်ရင် ဒီဒေါက်ထဲက နှစ် ၁၀၀၀ ရှင်ဆင်းတို့ Fameက ဒေါက်တာ
ခင်မောင်လွင် ထုတ်တဲ့ Gingko Biloba ဆိုတဲ့ ကမ္မားသီးပင်တို့၊ ပုဂ္ဂိုလ်ချောင်က
မချစ်ဥတ္တု၊ ရှိုးပဒီးတို့၊ တရုတ်လူပျိုးတွေသုံးတဲ့ ရာကော်စွေ တို့စားရင် ရည်မလား။

ကိုကိုကျော်

ရည်မရည်တော့ မသိဘူး။ မွဲသွားမှာတော့ သေချာတယ်။

အော်တာဇော်း

အသက်ရှည်နဲ့ အစားအသောက်ကတော့ စုံသလောက် ဖြစ်ပါပြီ။ သန့်ရှင်းတဲ့အစား
လတ်ဆတ်တဲ့အစာ စားရမယ်ဆိုတာကတော့ အားလုံးသိပြီးသားမျို့ မအေးနေးတော့ဘူး။
အောက်တစ်ခုက ရှုံးတော်လော်၏ ဒါလည်း အလွန်အရေးကြီးတာပဲ။ လေကောင်းလေသန့်ရွှေ့
အောက်စိုက်သန့်သန့်လေးရမယ်။ ဒါမှ အသက်ရှည်မယ်။ လေကောင်းလေသန့် ရှုံးတော့
လူတွေရဲ့ သက်တစ်းဟာ လေည့်ပတ်တွေကို ရှုံးရရှုံးလုပ်တွေရဲ့ သက်တစ်းသက်
အများကြီး ပိုရည်တယ်ဆိုတာ တစ်ကမ္မားလုံးက လက်ခံထားပြီးသား။

ကိုလတ်

ဂျွန်းတော် မြစ်ကြီးနှာမှာမေတ္တား လျှေတား။ အော်တာဇော်က ကချင်အတိုကြီးလွှောက်တော်
အသက်ရှည်ကြတယ်။ လေကောင်းလေသန့်ရှုံးရတာလည်း ပါမယ်ထင်တယ်။

လေကောင်းလေသန
ရရှိရတဲ့ လူတွေရဲ့
သက်တမ်းဟာ
လေညွ်ပစ်တွေကို
ရရှိရတဲ့ လူတွေရဲ့
သက်တမ်းထက်
အသုတေသန
ပြည်တယ်ဆိုတေ
တစ်ကျွောက်ပုံးက
လေကောင်းလေသန

ဒေါက်တာဇ္ဇာ

ပါမှာပေါ့။ ကိုယတ် စဉ်းစားကြည့်လေ၊ မြို့ကြီး
နားကနေ ရန်ကုန်လေယာဉ်ကွင်းရောက်လို့ အပြင်ထွက်
လိုက်ရင် ရာသီဥတုဒဏ်ရော၊ လေမသန့်တဲ့ဒဏ်ရော ဟုတ်
ခနဲ ခဲ့စားလိုက်ရတယ်။ ရန်ကုန်ကနေ ဟဲပိုးဖြစ်ဖြစ်
မြို့ကြီးနားဖြစ်ဖြစ် ရောက်လို့ လေယာဉ်ထဲက ထွက်လိုက်
ရင် ရှူးလိုက်ရတဲ့ လေဟာ အေးစိမ့်နေတာပဲ။

ကိုဝင်းကိုကို

ဒီမှာတော့ မနက်စောစော ကန့်တော်ကြီး
တစိုက်၊ အင်းလျားကန်တစိုက် သွားရှုမှပဲ လေကောင်း
လေသန့် ရှုတော့တယ်။

ကုမြင့်စော်

မှန်ပြုင်းလေးကစ်လက်ပါ အောင်သွားပေါ့၊ ဘယ်
များကလေ ပိုသန့်သလဲဆိုတာ မှန်သိလုံးနဲ့ လိုက်ရှုရရှုအောင်။

တိုကိုကျော်

ဒါလည်း အသက်ရှုည်ဆေးတစ်လက်ပဲ။

ဒေါက်တာဇ္ဇာ

တရုံးနှင့် မြို့ကြီးတွေမှာဆို အသက်ရှုဆိုင်တွေ ဖွင့်ထားတယ်။ အောက်စိုက်ဘား
လို့ ခေါ်တာပေါ့။ မြို့ပြော၊ လေထူကြီးက ညွစ်ညမ်းလွန်းစဲ့အတွက် အဲဒီအောက်စိုက်
ဘားမှာ လေသန့် အောက်စိုက်တွေ သွားရှုကြရတယ်။ အထူးသဖြင့် ဂျုပ်မှာ အရမ်းများ
တယ်။ ရန်ကုန်မှာတောင် လွန်ခဲ့တဲ့ င-္ဂု နှစ်က တစ်ဆိုင် ဖွင့်တာတွေလိုက်တယ်။ အခု
တော့ ရှိသေးလား မသိဘူး။

ကိုသူရမြင့်စီး

အောက်စိုက်ဘား မသွားအားတော့ ကျွန်ုတ်တော်တော့ မနက်တိုင်း စောစောထပြီး
အင်းလျားကန်ဘောင်မှာ ပြေးရင်းနဲ့ အသက်ဝဝရှုတယ်။

ကိုသူရမြင့်စီး

သိပ်ကောင်းတာပဲ။ အသက်ရှုည့်နဲ့ အမိကျော်အထဲမှာ လေ့ကျင့်ခန်းမှန်မှန်လုပ်နဲ့
လိုအပ်တယ်။ ကျွန်ုတ်တို့လူမျိုးတွေဟာ ကမ္မာအပျင်းဆုံးနဲ့ ဆင်ခြေအပေးဆုံး လူမျိုးထဲမှာ
ပါတယ်။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်၊ ဘီယာဆိုင် နှစ်နာရီ သုံးနာရီလောက် ထိုင်ရမလား ရယ်ဒီပဲ။
လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်နိုင်းရင်တော့ ဆင်ခြေမျိုးစုံ လာပြီ။

ကိုပြင်တော်

အဲဒီအထဲမှာ
ကျွန်တော်တို့ အား
လုံးလည်း ပါတယ်။

ဒေါက်တာဇာနော်

မှန်ပါတယ်။
တစ်နှစ်က ကိုလတ်
နဲ့ ကျွန်တော်တောင်
မနက် ဖော်ရီလောက်
Fitness Centre မှာ
သွား ကစားတာ
တစ်လလောက်ပဲ ခံပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကစားပြီးရင်တော့ တစ်နှစ်လုံး တစ်ကယ်ကို ဖော်ရထိရှု
ပေါ်ပါသွားတာ အမှန်ပဲပျော်

လေထုညွှန်ညွှန်းတဲ့ကိစ္စကမ်း တစ်ဆက်တည်းပြောရရင် ဆေးလိပ်ပါလာပြီ။ ဆေးလိပ်ထဲ
မှာ ဓာတုပစ္စည်းပေါင်း ၄၇၀၀ ကျော်ပါတယ်။ အဲဒီအထဲက တော်တော်များများဟာ ကင်ဆာ
ဖြစ်စေတယ်။ ဆေးလိပ်ကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ရောဂါတွေကတော့ ပြောရရင် ကုန်ခိုင်ဖွယ်မရှိဘူး။

ကိုလတ်

ကုန်ကုန် မကုန်ကုန် ပြောရွှာ၊ တကဗောတည်း။ ကျွန်းမာရေးဆွေးနွေးပါတယ်ဆိုမှ ဖြတ်
ညျှော် ကပ် လုပ်နေဖြစ်ပြီ။

ဒေါက်တာဇာနော်

ကြိုက်တယ်၊ ဒီလိုမျိုး တက်ကြွတာ။ ပြောမယ်။ ဆေးလိပ်ကြောင့်ဖြစ်တယ်လို့ ခိုင်ခိုင်
မာမာယူဆတော့တဲ့ ရောဂါတွေကတော့ အဆုတ်ကင်ဆာ၊ လေပြို့စ်ကင်ဆာ၊ ပါးစပ်ကင်ဆာ၊
အစာရေးပြု့ကင်ဆာ၊ ဆီးအိမ်ကင်ဆာ၊ အဆုတ်ပျော်၊ အဆုတ်ပျော်၊ နှလုံး၊ သွေးတို့၊ အစာသီး
အနာ၊ ပန့်အာထာ၊ လေဖြတ်၊ ခြေထောက် သွေးကြောပုပ်၊ ခြေထောက် ဖြတ်ရ ဒါမိုးတွေပေါ့။

ကိုပြင်တော်

ဒီလောက်ဒုက္ခိုးတဲ့ ဆေးလိပ် သွားရွှေလဟယ်။

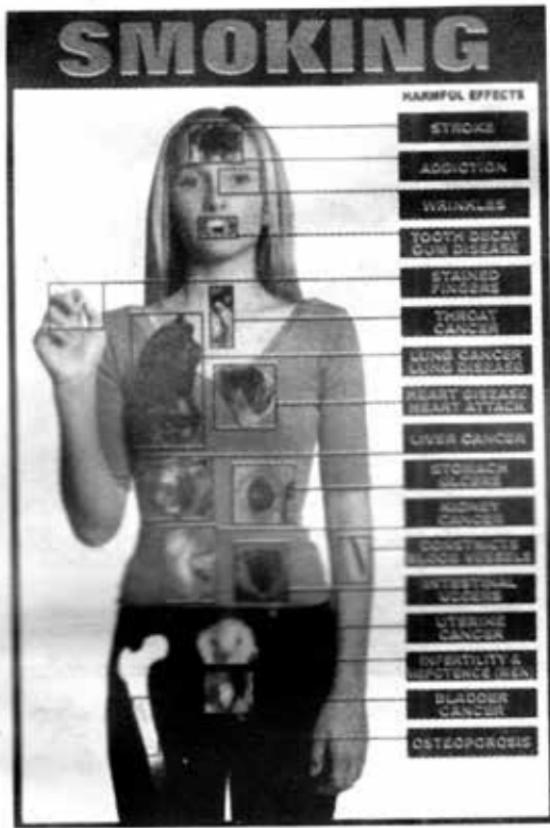
ကိုကိုကျော်

ဘယ်ကို လွှာပစ်မလိုလဲ။

ကိုပြင်တော်

အိတ်ကပ်ထဲကိုပါ။ အိမ်ကျေမှ သောက်တော့မယ်လဲ။

ကိုသုရမြင်း။

ကျေပါးစောင်းတီးဆိုသလို
ဖြစ်ဖော်ပြီ။ ဆေးလိပ်ရော၊
ကွမ်းယာရော ဖြတ်လိုက်စင်း
ပါ။

ကိုမြင်တော်

ကျွန်ုတော် မိတ်ဆွဲ
တစ်ယောက် ပြောသူးတယ်။ သူ
ဆရာသမားက မေးတယ်။ မင်း
အရှက်သောက်လားဆိုတော့
မသောက်ဘူးခင်ဗျလို့ ဖြေ
တယ်။ ဆေးလိပ်ရော ဆိုတော့
မသောက်ဘူးခင်ဗျပါ။ ကွမ်း
လည်း မစားဘူးလို့ ဖြေပြို
တော့ ဆရာက မင်းတော်တော်
အာပုပ်စော်နဲ့မယ့် ကောင်ပါ၊
ငါမှားမကပိန့်လို့ ပြောတယ်တဲ့။

ကိုကိုကျော်

လာပြီ၊ မြန်မာပို့ ဆင်ခြေဆင်လက်တွေ့။

ဒေါက်တာတော်း

ဆေးလိပ်သမားတွေအတွက်နယ်မြေ ကမ္ဘာပေါ်မှာ တော်တော်ကျိုးလာပြီ။ အနောက်
နှင့်ငြိုးတွေမှာ ဆေးလိပ်သောက်စရာများတော် တော်တော်ရှားလာပြီ။ များဆို
ကိုယ့်အိမ်မှာပဲ ကိုယ်သောက်လို့ရတော့မယ်။ အဒါကြောင့် ဆေးလိပ်ကုမ္ပဏီတွေ ကျွန်ုတော်
တို့လို့ ဖြုံဖြုံးဆုံးနှင့်တွောက်ကို ပြုဆင်းလာတာ။

ကိုဝင်းကိုကို

ဆေးလိပ်ဆိုမှ တစ်ခုမေးဖို့ သတ်ရသွားပြီ။ ကျွန်ုတော်တို့အချယ်တွေမှာ ပြောက်လ
တစ်ခါး၊ တစ်နှစ်တစ်ခါးလောက် ကျွန်ုတော်ရေး ဆေးစစ်ရင် မကောင်းဘူးလား။

ဒေါက်တာတော်း

ဟာ သိပ်ကောင်းတာပေါ့။ မမေ့လျော့အောင် နှစ်တိုင်း ကိုယ့်ဓမ္မးလမှာ သတ်သတ်
မှတ်မှတ် စစ်သင့်ပါတယ်။ ရောဂါဖြစ်ရင် အစောင့်းသိနိုင်တယ်။ ဘယ်တော့မှ များ

မကျွေား၊ ကင်ဆာတွေရင်တောင်မှ မချိန်မီ ချွဲစိတ်ကုသလုံး
ရတယ်။

ကိုကိုကြော်

ဘာတွေစစ်ရမှာလဲ၊ မြှေဆာတွေတော့ လော့နဲ့ပြီ၊ CT
scanတစ်ချင်ကို လေးဝါးသောင်း။

ဒေါက်တာဇော်

စစ်တတ်ရင် ဘာမှ မကုန်ဘူး၊ တစ်သောင်းတောင်
မကုန်ဘူး၊ အသက် ငွေ့ နှစ်ပြည့်တဲ့ ဓမ္မာလကစပြီး နှစ်တိုင်း
မှန်မှန်စစ်၊ CP, ESRဆိုတဲ့ သွေးအခြေခံပုဆိုစွဲလေး စစ်ရမယ်။
သီးချို့ ရှိ မရှိ၊ Blood Sugar စစ်၊ ပြီးတော့ အဆိုပေတ်
Cholesterol စစ်။ ကျောက်ကပ်အတွက် Blood Urea စစ်။
ပြီးရင် CXR စတ်မှန်တစ်ချင်ပါ၍၊ ECG ဆွဲ၊ ဝမ်းလိုက်ကို
Ultrasound ရှိက် အဲဒါဆို ရောဂါ တော်တော်များများ ပြီးမလွှတ်ဘူး။ တစ်နှစ်တစ်သောင်း
တော့ ဒီအတွက် သုံး။ ရတဲ့အဖြေတွေကို နှီးစပ်ရှာ ဆရာဝန်ကို ပြု။

ကိုကိုကြော်

ဒီနစ်ဆို တစ်သောင်း၊ မောက်နှစ်ဆို နှစ်သောင်း၊ သုံးသောင်း။

ကိုမြင့်လော်

ကုလားကျွေတော့ HIV ပိုးတိုး၊ ဘီပိုးတိုးပါ ထည့်စစ်ရမယ်။

ကိုကိုကြော်

အိုး စစ်ပြီးသား၊ အားလုံး Clear အေးဆေးပဲ။

ဒေါက်တာဇော်

ကုလားရယ်မှ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် စိတ်မချုတဲ့လွှတွေ ဘီပိုး၊ စီပိုး၊ HIV
ပိုး စစ်ထားသင့်တယ်။ ဘီပိုး မရှိရင်တော့ ကာကွယ်ဆေးထိုးထားသင့်တယ်။ မြန်မာလူတဲ့
၅၅% လောက်မှာကိုက ဘီပိုးတွေ ရှိနေကြပြီ။ စီပိုးကတော့ ကာကွယ်ဆေး မရှိသေးဘူး။

ကိုလတ်

HIV ပိုးစစ်လို့ တွေ့ရင် စိတ်ဆင်းရတာနဲ့ပဲ စောစောကြုံမှာပဲ ကုစရာဆေး မရှိသေးဘူး။

ဒေါက်တာဇော်

စိတ်မည့်ရပါဘူး။ HIV နဲ့ ပတ်သက်လို့ တစ်ကွဲ့ဘုံးမှာ အယူအဆတွေ ပြောင်းကုန်
ပါပြီ။ အရင်တုန်းက လမ်းဆုံးလမ်းခွဲတွေမှာ ထောင်ထားတဲ့ ‘ကုရာနာ့လွှာ့ဆေးမရှိ’ တို့

AIDS နဲ့ ပတ်သက်လို့ လုပ်ကြ

မြိုင်ကြောက်တဲ့အသင့်
ပြီးသွားပြီး အားသော်က

နှစ်သို့ထွေထွေ
ပျောဆော့ အတော်

ဒီကားပုံး
နှစ်ညွှန်ကို
အနွေ့ဆိပ်ပြီးသား

ပြောကျင့်အောင်တာဝန်ဆောင်ရေး

“သင် မူချေသေရမည်” တို့ဆိုတော့ မရှိတော့ဘူး။ AIDS နဲ့ ပတ်သက်လို့ လွှာထုကို ဖြစ်ပါ၏ မြောက်တဲ့အဆင့် ပြီးသွားပြီ။ အခုခေတ်က နှစ်သိမ်းဆွေးနွေးပညာပေးတဲ့ ခေတ်။ ဒီစကားလုံး နာမည်မှာကို အစီပွားယိုပြီးသား အထူးသဖြင့် ပညာပေးဆိုတာ သွေ့ဆီကန္တ ပိုး သွေ့များသို့ မပြန့်အောင် တားတာပဲ။

ပြီးတော့ အခု HIV ပိုးကို ထိန်းဆေးတွေက အရမ်းကောင်းလာပြီ။ ဆေးသောက်နေ သရွှေ့ ဖိုင်းရပ်စိပိုးက ဆက်မပွားနိုင်တော့ဘူး။ ပိုးကို သေအောင် မသတ်နိုင်သေးတာ တစ်ခုပဲ ကျော်တော့တယ်။

ကိုယ့်ရှုမြင်းပိုး

အသက်ရှုည်ရာ အနာမဲ့ကြောင်း AIDS မဖြစ်အောင် ရှောင်ကြဖို့တော့ လိုတာပေါ်လေ။ နောက်ဆုံး မနေနိုင်ရင်တော်မှ ပုတ်သင်ညိုအဖော်လေးတော့ ဆောင်ထားဖို့ လိုတာပေါ်။

ကိုယ့်စွဲ

ကဲ အသက်ကလေးရယ်တဲ့ ရှည်စေလို့၊ မြန်စွာ ရေညီသန်းတယ် မန်းတောင်ရိုပ်ခိုတဲ့။ နောက်ထပ် ဘယ်အရိပ် ခိုရှုံးမလဲ။

အောင်တာဝန်ဆောင်ရေး

သိပ်အရေးကြီးတဲ့ အရိပ်တစ်ခု ကျော်သေးတယ်။ အရေးကြီးလွန်းလို့ နောက်ဆုံးမှ ပြောတာ။ လူအများစုံ သတ်မထားမိကြဘူး။ အဲဒါက stress ဆိုတဲ့ စိတ်ဖိစီးမှုပဲ။ စိတ် အေးချုပ်းတယ်။ ပျော်ဆွင်တယ်ဆိုတဲ့ အနေအထားကလွှဲရင် ကျော်တဲ့ စိတ်အနေအထား အားလုံးဟာ ဖိစီးမှုတွေချဉ်းပဲ။ စိတ်တို့၊ စိတ်ညာစ့်၊ စိတ်ဆင်းရဲ့ သောက ဖွေ့၊ ထိတ်လန့်ကြောက်ဆုံး၊ သွေ့များကို မနာလိုဖြစ်။ ဝင်ငွေများများရချင်။ ဒါတွေအားလုံး စိတ်ဖိစီးမှုတွေချဉ်းပဲ။ ကားမောင်းရင် တဗြားကားသမားကို စိတ်တို့၊ စည်းကမ်းမဲ့ လမ်းဖြတ်ကူးသွေ့ကို စိတ်ဆုံး၊ ရုံးမှာ အထက် အောက် မကျေနှင့်။ ကိုယ် စိတ်ဝင် ဓားတဲ့ ကောင်မလေးက တစ်ခြားလူနဲ့ တွဲ။ ဂါဌာသီးရွှေး၊ သောလုံးပွဲရွှေး၊ နှစ်လုံး၊ သုံးလုံးလွှာ ဘတ်စိကား အလွန် ကျပ်။ စဝယ်ယာနဲ့ ရန်ဖြစ်ရ။ ဒုံး တဗြားပြောလို့မကုန်အောင် နေ့စဉ်

ရင်ဆိုင်တွေအောက် ပြဿနာ အကြီးအသေးတွေဟာ ခွဲ့က
ကိုယ်အတွက် လောင်ကျမ်းစေတဲ့ တေဇာမီးတွေပဲ။ အလျင်
အားပြင်းတဲ့ ပျက်စီးမှုတွေဖြစ်စေတယ်၊ အသက်တို့စေတယ်။

ကိုဝင်းကိုကို

ဟူတ်တယ်မော်၊ တစ်သက်လုံး မျက်နှာကြာကြီး
တွေတင်း၊ အကြီးတွေ ကြိုတ်၊ မျက်ထောင့်ကြီးတွေနဲ့
လက်သီးတွေ ဆုပ်၊ တံတွေးတွေ ထွေး၊ တစ်ခို့လုံးတောက်
ခေါက်၊ နှုန်းကြာတွေ ရွှေ့နေတဲ့လူတွေ အသက်ရှည်ရည်
နေရတာ မတွေ့ဖူးပါဘူး။ အသက်ရှည်တဲ့ အဘိုးကြီး၊ အဘွား
ကြီးတွေကို ကြည့်လိုက်ရင် လူသာခို့မယ်၊ မျက်နှာလေးတွေ
က အေးချမ်းနေတာပဲ။

ဒေါက်တာအေး

ဟူတ်တယ်၊ ဘာကြာင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီ စိတ်ဖိစီးမှု ဖြစ်တဲ့အခါတိုင်းမှာ ခွဲ့ကိုယ်မှာ
နိုင်က လိုအပ်သလောက်ပဲ ရှိနေတဲ့ Adrenalin ဆိုတဲ့ ဟောမှန်းခာတ်ဟာ ဖြစ်းမွှေ့များရင်
များသလောက် ပိုထွက်လာတယ်။ အဲဒီ ဟောမှန်းခာတ်က ခွဲ့ကိုယ်ကို ပျက်စီးစေတယ်။
ဆိုကြပါစို့ ပုံမှန်နှင့် ခုန်တာ တစ်မိန့်ခုကို အချက် ရှု ပဲထား။ အဲဒီ ဟောမှန်းခာတ်ကြာင့်
အချက် ၁၄၀ ခုန်လာပြီဆုံးရင် နလုံးသက်တမ်း ထက်ဝက်တို့သွားပြီ။ ခွဲ့ကိုယ်တစ်ခု
လုံးကို နှစ်ရှုက်လောက် လည်ပတ်ရမယ့် (Metabolism) စီဝါဖြစ်စဉ်ဟာ Adrenalin
ဟောမှန်းခာတ်ကြာင့် အရှို့ပြင်းပြင်းနဲ့ လည်ပတ်လိုက်လို့ တစ်ရှုက်တည်းနဲ့ လောင်ကျမ်း
သွားရင် အဲဒီ သက်တမ်းထက်ဝက်တို့သွားတာပဲ။ Adrenalin အပြင် တစ္ခုးဟောမှန်းတွေ
လည်း အများကြီးဖွေ့က်သေးတယ်။

ကိုမြင်တော်

ဒါဆိုရင် အဲဒီ stress ဓာတ်ကို တတ်နိုင်သလောက် လျှော့ရတော့မှာပဲ။ တရားထိုင်တာ
အကောင်းဆုံးပဲ ထင်တယ်။

ကိုလတ်

တရားလည်း ထိုင်ရမယ်။ လူကသာ ထိုင်ပြီး စိတ်က ရောက်ချင်ရာ ရောက်နေလည်း
မဟုတ်သေးဘူး။ တကယ်ကို စိတ်ဘည်းပြုစီးအောင် ထိုင်ရမယ်။ ပြီးတော့ တတ်နိုင်သလောက်
ခွင့်လွှတ်သည်းခဲ့စိတ်နဲ့ မလွှာ့တရား ထားရမှာပဲ။

ကိုမြင်တော်

ဒါဆို ဟိုများက ကိုလတ်ရုံးကို ကျွန်ုတ်တော်လာတော့ တစ်ရုံးလုံးကို အောက်ဟောချင်တာ
ရော့၊ စာအုပ်ကြီးတောင် ကြမ်းပြင်ပေါ် လွှုင့်ပစ်လိုက်သေးတယ်လေ။

စိတ်တို့ စိတ်ညွှန်
စိတ်ဆင်းခဲ့ သောကြပ်
ထိတ်လန် ကြောက်ရုံး
သူများကို မနာဂျိဖြစ်း
ဝင်ငွေ များများရှုံး၏
ဒါတွေအားလုံး
စိတ်ဖိစီးမှုတွေချည်းပဲ

ကိုယတ်

အဘရယ် အဲဒါကတော့ ဆေးမစားမိပဲနဲ့ ဆေးစားပြီးပဲ နည်းနည်းစောင့်ကြည့်လိုက် စမ်းပါ။

ဒေါက်တာဇာဝါး

လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် ၂၀ လောက်က ကျွန်တော့ဆရာ ဖိုလ်မှူးကြီး ကြည့်သွင် ပြောပူး တယ်။ ခွဲစိတ်ဆရာဝန်ကြီးလေ။ တစ်နှစ် သုတေသန ကျွန်တော် တစ်နေရာကိုသွားတော့ လမ်းမှာ ကားတစ်စီးက အတင်းကျော်တက်တာ တိုက်မိခါနီးလေးပဲ၊ ကံကောင်းလို့။ ကျွန်တော်က မောင်းတယ်၊ သုက ဘေးက ထိုင်တယ်။ ကျွန်တော် ဒေါသထွက်လွန်းလို့ နောက်ကနေ အတင်းလိုက်မယ် လုပ်တော့ ဖိုလ်မှူးကြီးက အေးအေးဆေးဆေးပါပဲ။ ကိုဇာစီးရယ် ဟိုလူ က ငင်ဗျားမှန်းသိလို့ တမင်လုပ်တာမှ မဟုတ်ဘဲ။ ဘယ်သူပုပြစ်ဖြစ် သူ ဒီလိုလုပ်မှာပဲ ဥစ္စာ၊ ဘာစိတ်ဆိုးစရာရှိသလို့ တော်တော်ချုစ်စရာကောင်းတဲ့ ဆုံးမစကားလေးပဲ။ အခု ထိ အဲဒီလိုက်စွာမျိုး ကြံးတိုင်း အဲဒီစကားသံက နားထဲအလိုလို ရောက်လာတယ်။

ကိုယတ်

က ခဏေရင် ပြန်ကြစိုး။ ခန္ဓာကိုယ် ဒါရကိုးပေါက်မှာ မျက်နှာမှာ ဒါရ ဂ ပေါက် ရှိတယ်။ အသက်ရှုည်ချင်ရင် အဲဒီ ဒါရ ဂ ပေါက်ကို ဂရရိက်ရမယ်။ ပါးစပ်ပေါက်က အစားအသောက်ကို အခုချွေးနွေးခဲ့တဲ့အတိုင်း ဆင်ခြင်ရမယ်။ နာခေါင်း ဂ ပေါက်က သန္တရှုံး တဲ့လေကိုပဲ ရှုရမယ်။ ဆေးလိပ်ရောင်ရမယ်။ ကျွန်တဲ့ မျက်လုံး ဂ လုံးနဲ့ နား ဂ ဖက်ကတော့ စိတ်ဖိုးမှုအတွက် ပိတ်သင့်ရင် ပိတ်ထားရမယ်။ ဟုတ်ပြီဖော်။

ကိုကိုကျော်

AIDS အတွက်ကျတော့ ဘယ်ဒါရ
ကို ဆင်ခြင်ရမလဲ။

ဒေါက်တာထော်:

ဒါမိုးကျရင် ကုလားတိုက ဖြစ်
ထိုးညာတဲ့ တော်တော်ကောင်းတယ်။
“စိတ်ဒုရိရ” ကို နိုင်အောင် ထိန်းရမယ်။
အရက်ကို စည်းမဲ့ကမ်းခဲ့ မူးအောင်
မသောက်နဲ့။ အရက်အမူးလွန် သွားရင်
လူစိတ်ပျောက်သွားပြီး AIDS လည်း
မကြောက်တော့ဘူး။ အမူးပြုမှ
နောင်တတွေ ရင်ဝယ်ပိုက်လို့။

အားကစားလေ့ကျင့်ခဲ့း မှန်မှန်
လုပ်၊ လူတွေကို မေတ္တာရှုံးထား ခွင့်
လွတ်စိတ်ပွား။ တရားမှန်မှန်ထိုင်၊ မွေးလမှာ တစ်နှစ်တစ်ခါ ဆေးစစ်၊ ဒါတွေအားလုံး
အပြင် မှားကိုဆုံးထွက်သက်နွေး ဆိုတာကိုပါ သက်စတဲ့ပြီး အော်မှာပါတဲ့ အသက်လွှာတ်စောင့်
ဆိုတာရပ် ကျွန်းမာရေးကောင်းတွေ့မှာ ကျွန်းမာရေးကို ဂရုဏ်ပါဆိုတဲ့ ကိုစွောကိုပါ
လိုက်နာခဲ့မယ်ဆိုရင် လွှာဝကြီးမှာ မှန်အောင်ကောင် မှာကြရပါလိမ့်မယ်။ ကဲ အိမ်ပြီး
ချိတ်ကြဖို့။

ညွှန်သွေ့

ကျွန်ုတ်တို့သည် ကိုယ်စိတာဝန်များ၊ လုပ်ငန်းများဖြင့် မအားလပ်သည့်ကြားမှပင် တစ်ပတ်လျှင် တစ်ရက်တော့ ကျွန်ုတ်မာရေးအတွက် ဓါတ်သီးကာစားဖြစ်ကြသည်။ သောကြာ နဲ့ ဉာဏ်တိုင်းလည်း ဆုံးလည်းမပျက် တစ်ဆိုင်ဆိုင်တွင် ခို့ဗျား၍ စားသောက်ကြပါး ကျွန်ုတ်မာရေး စကားပိုင်းကိုလည်း အဆက်မပြတ်ခဲ့ပါ။ ခုတေလာ အရွယ်၏ အသီளကြာင့် ကျွန်ုတ်မာရေး နှင့် သက်ဆိုင်သော ဘာသာရေးစကားများ ပြောဖြစ်ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ခုရက်ပိုင်းအတွင်း သတင်းစာများ၊ တိပိဋက္ခများတွင် အဆက်မပြတ်ထုတ်လွှာနေသော မိန့်းမရွယ် တာရိရှိအားပို၏ သေခွဲပြုရေး၊ မပြုရေးကိစ္စ။ Times, Newsweek မဂ္ဂဇင်းများတွင်လည်း ၁၅ နှစ်ကြာ မေ့မြှေနေသော ဂုဏ်း တာရိရှိအားပို၏ သတင်းကို မျက်နှာပုံးသတင်းအဖြစ် ဖော်ပြလာသော အခါ ကျွန်ုတ်တို့အဖွဲ့ ဘဝချုပ်ဖြစ်းခြင်းအကြောင်းကို ဦးတည်ပြာဖြစ်ကြသည်။

ဒေါက်တာအေး

ဒီမယ် ငင်များတို့ကြားပြီးပြီလား၊ တာရိရှိအားပို့ကိစ္စ..

ဘဝနှုပ်စေခြင်း

ကိုလတ်

ဘယ်က တာရိရှိအပိုလဲ၊ မသိဘူး။

ဒေါက်တာဇာဌး

အင်း...ကိုလတ်ကတော့ လျှပ်စစ်မီးသူနှီးတွေ လိုက်ဖမ်းဖို့ကဂ္ဂံရင် ဘာမှုမသိဘူး။ ပြီးခဲ့တဲ့ ကစ်ပတ် နှစ်ပတ်လောက်က အင်တာနက်ပေါ်မှာ အကြိတ်အနယ် လွှင့်နေတာလေ။ ဖလော်နိုဝင်က (၁၅)နှစ်ကြော မွေးမြောမေ့တဲ့ အမျိုးသမီးလေးများ၊ အသက်က (၄၁)နှစ်လောက် ရှိမှာပေါ့။ ပိုက်ကနေ အစာသွင်းပေးနေတော့ လွှေကတော့ အသက်တော့ ရှင်နေသေးတယ်။ ဦးနောက်ပြင်းပြင်းထုန်ထုန် ပျော်စီးသွားတော့ အခု (၁၅)နှစ်လောက် စောင့်ကြည့်တာ ဘယ်လို့ ပြန်မကောင်းလာတော့ အပ်ထိန်းသွားယောကျားက အစာပိုက် ဖြုတ်လိုက်တယ်။ အဒါကို တာရိရှိအပိုရဲ့ မိဘနှစ်ပါးက တရာ့ရုံးမှာ ချက်ချင်း အယူခံဝင်ပြီးတော့ အချိန်မီ အစာပိုက် ပြန်တပ်ပြီး အသက်ဆက်ရှုပ်ဖို့ တောင်းဆိုကြတယ်။ အကြိတ်အနယ်ပဲ...။

ပါတေသနပေါ်ခြင်တော်း

ကိုကိုကျော်

ဟုတ်မှာပေါ့၊ မသေမရှင်ဆိုတော့ ယောက်ဗျားခများ မှာကိုတစ်ယောက် ယူဖို့လည်း ခက်နေလို့ ဖြစ်မှာပေါ့။

ကိုသုရမြှင့်း

ကုလားကတော့ လုပ်ပြီ။ ဟုတ်တယ်အစ်ကို၊ ကွွန်တော်လည်း ဂျာနယ်ထဲမှာ ဖတ်လိုက်ရတယ်။ မိဘတွေရဲ့ အယူခံဝင်တာကို ပြည့်နယ်တရားရုံးက ပယ်ချေလိုက်တော့ မိဘတွေက သမ္မတဘုရားရှိ အယူခံ ဝင်တယ်။ သမ္မတဘုရားလည်း ဗာယ်ဘက်လိုက်ရမှန်း မသိတော့ ပြည့်သောင်စုတရားရုံး (ပဟိုတရားရုံး)ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးဖို့ စာတစ်စောင် လက်မှတ်ထိုးပေးလိုက်တယ်အထိပ် သိတယ်။ အဲဒီဇာက် ဘာဆက်ဖြစ်တယ် မသိ တော့ဘူး။

ဒေါက်တာရေး

ပဟိုတရားရုံးကလည်း ပယ်ချေပြီး ယောက်ဗျားလုပ်သူကိုပ် အနိုင်ပေးလိုက်တယ်။ သေခွင့် ပြုပိုက်တယ်ပေါ့မှာ၊ ရီပတ်ဗလစ်ကန်တွေနဲ့ ဒီမိုက်ရက်တစ်စတေလည်း ဒီကိစ္စကို ကွွန်ရက် မှာ အကြီးအကျယ် ငြင်းခုန်ရန်ဖြစ်ကြသေးတယ်။ ရီပတ်ဗလစ်ကန်တွေက ပိုက်ပြန့် တပ်မယ့်ဘက်က၊ ဒါ ရှိအာဓိရဲ့ အသက်ရှင်ရပ်တည်မှု အခွင့်အရေးပဲလို့ အနိုင်အမာ ယောက်ခဲ့ကြတယ်။ ကွန်ရက်မှာတောင် မဲခွဲကြသေးတယ်။ မှာက်ဆုံးသမ္မတ ဘုရားရုံးတိုင် အရေးပေါ် ဥပဒေတစ်ရပ်ကို လက်မှတ်ထိုးပြီး အဖြစ် ပြန်လည်စစ်ဆေးဖို့ ကြေးစားပေမယ့် မမိလိုက်တော့ဘူး။

ကိုလတ်

တော်တော်ရွှေပ်တဲ့လွှေတွေပဲ၊ ဒီလောက် အားနေကြသလား၊ မိဘတွေ လိုက်မစစ်ရလို့ ထင်တယ်။

ကိုမြှင့်တော်း

အခု ဘာဖြစ်သွားပြီလဲ၊ သေပြီလား။

ဒေါက်တာရေး

ဆုံးသွားရှာပါပြီ။ အစာပိုက် ဖြုတ်ပြီး (၁၃)ရက်လောက် ခံသေးတယ်။ ၂၀၀၅၊ ဧပြီလ (၁)ရက်နေ့နံနက် ၉ နာရီမှာ ဆုံးသွားတယ်။

ကိုဂိုလော်

ဆုံးတာပဲ ကောင်းပါတယ်ဟူ ဒီလို သတိလစ်ပြီး (၁၅)နှစ်လောက်တော့ များမဖော်ချင်ပါဘူး။ ဖြစ်ဖြစ်ချင်း သေရင် ခုခွဲ အောင်ဘဝမှာ လူပျိုပါက်အဆွယ်တော် ဖြစ်ပြီ။

ဒေါက်တာဇာနေ့

အင်းပေါ့လေ၊ အစောပိုင်းတုန်းကတော့ ပြန်ရှင်းမလားဆိုပြီး မျှော်လင့်ခဲ့ကြတာပေါ့၊ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်က ဖြစ်တာကိုး၊ ၂၀၀၂ နှစ်မှာလည်း ခလိုဏ်ပြုခဲ့ဖြစ်တယ်၊ ယောက်နှုန်းက ပိုက်ခြုံတဲ့ တယ်၊ မိဘဘာက်က တရား ရုံးမှာ ချက်ချင်း အယူခံစွင် တော့ နှုတ်ပြီး အလာပိုက် ဖြစ် တပ်လိုက်ရတယ်။ ၂၀၀၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာမှာ လည်း အော်အတိုင်း တစ်ခါ ထပ် ဖြစ်တယ်။ မိဘ ဘက်ကပဲ နှုတ်တယ်။ အခုံ တတ်ယအကြိမ်မှာတော့ ယောက်ကျော်ဘက်က အနိုင် ရုံးမှုပြုခဲ့ ပြည့်ထားရ ဖို့

တရားရုံးအထိ အတည်ပြုလိုက်တော့ သေခြင်းရသွားတာပေါ့။

ကိုသူရမြှင့်း

ဒီမိန်းမ အခုံလို ဦးမောက်ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ပျက်စီးသွားရတဲ့ကိစ္စအတွက်လည်း တာဝန် ရှိတဲ့ ဆရာဝန်တွေဆိုက လျှော့ကြေး ဒေါ်လာတစ်သုန်းလည်း ရမယ်ပြောတယ်။

ဒေါက်တာဇာနေ့

ဟုတ်တယ်၊ သူသေပြီးရင် ဒေါ်လာတစ်သုန်းရမယ်။ တာရှိရှိ မိဘတွေက သမက်ရှုပ် တဲ့လျှက လျှော့ကြေးငွေတွေလို ချင်လို ခုလိုလုပ်တယ်လို စွပ်စွဲကြတယ်။ ယောက်ကျော်လည်း ယောက္ခမတွေဟာ ဒီကိစ္စမှာ အပ်ထိန်းသူမောရာကို ဝင်လုတာဟာ သူတို့သမီး အသက်ရှုင်ပို့ မရှင်နိုတက် အပ်ထိန်းသူဖြစ်ရင်ရမယ့် ဒေါ်လာတစ်သုန်းကို မက်လိုချိုပြီး သမက်နဲ့ ယောက္ခမ တွေ အောင်ရှိနိုင်ချေနေကြတာပဲ။

ကိုမြှင့်၏

ဒီငတိတော့ စုတ်ရော၊ လာသံရောဝင်တာပဲပေါ့၊ အိမ်က ဒိန်းမများ ကျွန်းမာရေး ကောင်းလိုက်တာ ဒေါ်ဒေါ်မြည်ပဲ။

ပါဘေးအောက်တော်လို့

ကိုယ့်မြင်းလို့

ဟိတ်.... ဒီမှာ စိန်ကောင်း၊ ကျောက်ကောင်း ရောင်းနေတယ်။ ဆေးရှိးသည်တွေ အသာဖော်း၊ ဆက်စမ်းပါးရှိး ကိုရော့ ထင်မြင်ချက်တွေ၊ ကျွန်တော်လည်း ဒီကိုစွဲကို တော်တော် စိတ်ဝင်စားလိုပါ။ ဒီမြန်းမ သေသင့်ပြီလား၊ အစာပိုက်နဲ့ အသက်ဆက်ရှင်သင့်သလားဆိုတာ ပြောစမ်းပါ၍။

ဒေါက်တာလို့

ကျွန်တော်ကတော့ အစာပိုက်ဖြူတ်သင့်ပြီ ထင်တာပဲ။ (၁၅)နှင့်ဆိုတော့ လုံလောက် ပါပြီး ခြားသာပြောရတာပါ။ ဒီနေ့ ကမ္ဘာကြီးရဲ့ ဆေးပညာလောက်ကြီးမှာ အတိုင်းအဆ မျိုးတော်လောတာနဲ့အမျှ ဆုတ်ယုတ်မှုတွေလည်း တစ်ပါတည်း တွဲလာတတ်တယ်။ အကျိုးချုပ်မေတ္တားတဲ့ကိုစွဲတွေ မကြာခဏ ရင်ဆိုင်လာကြပြီ။ အခိုက်ကတော့ Medical Ethics ဆဲတဲ့ ဆေးပညာပညာဆိုင်ရာ စောင့်ဆည်းလိုက်နာဆုံးသော ကျင့်ထုံးဥပဒေသတွေမှာ မျှော်ဖြူတဲ့ အကျိုးချုပ်တဲ့ကိုစွဲတွေ ပေါ်လာတာပဲမျှ၊ အငါးကိုယ်ဝန်ဆောင်တယ်။ မျိုးစွဲ ပေါင်းပြီး သန္တသားဖြစ်တော့မှ အငါး လိုပ်ဆောင်ရေးဆိုင်ရာ မြို့မြို့များ၊ သာသန်ဆိုင်တည်း၊ (၉)လမ္မားမှ ကိုယ်ကလေး လိုပ်ဖြစ်ဖူး၊ အော်မှာ ကိုယ်ဝန်ရှားဆောင်တဲ့ မိန့်မက မိခင်မေတ္တာတွေဖြစ်ပြီး ကလေးကို ဖြေလှကြေး ယူသာနေးဆီးရား (Euthanasia)ဆိုတဲ့ သေခါနီး ဝေအားဖြင့် အခုန်းဆုံးရတဲ့သွေ ကို ညျင်သာစွာ ဖိုဝင်နေ့ပျော်မြင်း ကိုစွဲတွေ၊ ပော့...အခုန်းဆုံးကျွန်တော့ တိရစ္ဆာန် တွေ လွှတွေကို ပုံတွေမျိုးများမှုတွေ လုပ်ကုန်ကြပြီ။ ပထမဆုံး သိုးမလေး ဒေါ်လီး၊ အခု မြို့မြို့တိုင်းမြတ်မှာ တရာ်ပြည်ကလည်း အေးကျေမှုခံ ကမ္ဘာပထမဆုံး ပုံတွေကွဲကို မွေးလိုက် ဖြစ်ပြီတဲ့ ဘယ်နဲ့ လုပ်ကဲမလဲ။

ကိုယ်

Euthanasia ဆိုတာ ဘာလုပ်တာလဲ။ ဘယ်နှင့် ဆေးပညာမှာ လူအသက်ကို ဖိုဝင်နေ့ပျော်ရတယ်။

ကိုကိုကျွား

ဟုတ်တယ် အစ်ကို။ ကျွန်တော်းယောကွွဲမကြီး တုန်းကဆို အဆုတ်ကင်ဆာ ဖြစ်တာ အသည်းအသန် တစ်လေလောက် ခံလိုက်ရ တယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း

ဘယ်လိမ့်မရနိုင်တော့မှန်းသိတော့ မကြည့်ရက်တော့ဘူး။ မြန်မြန်ပဲ အသက်ထွက်ချောင်တော့ဘယ်။ ဆရာဝန်တွေကလည်း အားလုံး လက်လျှော့လိုက်ပြီ။ ဝေဒနာခံစားနေရတာတော့ အလုံးအလဲပဲ။

ဒေါက်တာအေး

အေး...ဟုတ်တယ်၊ ဒီနေ့ အဲဒီ Topic ကို နည်းနည်း ခံစားဆွေးနွေးကြည့်ရအောင်။ လူတွေဟာ တစ်နဲ့ မဂ္ဂမသေ့ သေမယ်။ သေတဲ့အခါ သေပုံသေနည်း ကျေမယ်၊ တရှုံး သက်သက်သာသာ သေမယ်။ တရှုံးက ဝေဒနာလို့ အလုံးအလဲခိုးစားပြေးသေမယ်။ ဟာသုပုံပြင်ထဲက တရှုံးကြီးပြောသလို စုက စောဆော၊ ဝလောက် မီနာဘူး၊ ဆုတာမျိုး၊ တရှုံး သက်သက်သာသာ အသက်ထွက်တယ်။ တရှုံး အသက်ထွက်နို့အရေးကို ဘားလူ ကြည့်ရက်စရာမရှုံးအောင် အလုံးအလဲခံစားပြီးမှ သေရတယ်။ ကျွန်ုတ်တော့ သေနည်း အကြိုက်နှုန်းကတော့ Heart attackပဲ။ ရှုတ်တရှုံး ဖျော်ခဲ့ သက်သက်သာသာ ဖြစ်သွားရေား သိပ်ခံစားလိုက်ရမယ် မထင်ဘူး။

ကိုမြင်တော်

အဲဒါဆို အဆိုများများစား။ လေ့ကျင့်ခန်း မလုပ်နဲ့။ နဲ့သွေးကြားကျဉ်းတဲ့ရောဂါ ပြစ်စေမယ့်ကိစ္စ အကုန်လုပ်ရမယ်ပဲပဲ။

ကိုသူရမြင်တိုး

အဲဒါဆို နာက်(J)နှစ် (၃)နှစ်လောက်နဲ့ ကိစ္စတုံးသွားဦးမယ်။

ဒေါက်တာအေး

ဒီကိစ္စတွေကလည်း ကိုယ်လိုချင်သလို Plan ချင့် မရဘူးလေ၊ အတိတ်ကဲ၊ ပစ္စာပြန်ကဲ ဆိုတော့တွေလည်း ရှိသေးတာကိုး။

ကိုလတ်

အဲဒီတော့ အဲဒီလို သေခါနီးဝေဒနာခံစားနေရတဲ့ လူကို စီဝိနျုပ်ပြုဗို့အောင် လုပ်ပေးရတဲ့သောာလား။ ဒါတော့ ကျွန်ုတ် လက်မခိုင်ဘူးလွှာ။ ဘယ့်နှယ် အခိုပ္ပာယ်မရှိ...။

ကိုကိုကျော်

ကိုလတ်ကြီးကတော့ ကြာက်နေပြီ၊ ဘူး အသည်းကင်ဆာဖြစ်ရင် အစိုး ဝင်ကုည်ပေးမှုနှစ်လို့။

ကိုလတ်

ကုလား...ပါးစပ်ပုံပြီးကို သေချာသေးလိုက်စဲး၊ ကိုယ်က မိန့်မ မရသေးတော့ သေလို့ မဖြစ်သေးဘူး။

ပြောကွင်းခိုက်တာလည်း

တာရှိနှင့်အနိုင်း မီဘနှစ်ပါး

ကြိုးကျော်သူး၊ ခုံဘာက တစ်ပက်ဆဲတစ်စက် သေခေါ်ဘွဲ့ပြီး သမွှာတအထိ အယူခံဝင်လို့ တစ်ကဗျာလုံး ပြုခဲ့သောကျော်များ ဖြစ်သွားတာ။ လူတွေကလည်း သီချင်ကြတယ်လေ။ ဘယ်သေတို့က အနိုင်ရှာလုပ်လို့ ဒီလိုနှင့် ကိုယ်ထိလက်ရောက် ဘာမှမပါဝင်ဘဲနဲ့ သေခွင့်ပေးတာမှာ တစ်ကဗျာလုံး လက်ခံကြပါတယ်။

ဥပမာ - ကျွန်တော် အကဲလန်မှာ အလုပ်လုပ်တန်းက ကြိုးဖြူးတယ်။ လေဖြတ်ပြီး သတိပေါ်တစ်ချက်၊ မလစ်တစ်ချက် ဖြစ်နေတဲ့ အတိုးကြီးရဲ့နှင့် ဘုရားမှုပေးနှင့် ဆန္ဒပြုလာတယ်။ ကျွန်တော် အထက်က ဆရာဝန်အကြီးဆုံးကို ဖုန်းနဲ့လုပ်းပြောတော့ သူကလည်း သေခော်တယ်။ အဲဒါနဲ့ ကျွန်တော် အေးအေးလုံး ရပ်လိုက်ရတယ်။ (င)ရက်အကြားမှာ အတိုးကြီး ညင်ညင် သာသာပဲ အသက်ကုန်သွားတာယ်။

ကိုလတ်

ဟာ...ကိုဇေတော့ ငရဲကြိုးပြီ။

ဒေါက်တာလော်း

ဘာမှမကြီးသွား၊ ဘာမှလည်း မလုပ်ရဘူး၊ လူမှာရဲ့ မှတ်တမ်းထဲမှာ Omit all drugs (အေးအေးလုံး ရပ်ပေးရန်)လို့ တစ်လုံးတည်း ရေးပေးလိုက်တာပဲ။

ကိုသူရမြင်းစီး

အဲဒါကို ယူသာနေးဆီးရား (Euthanasia) လို့ ခေါ်သလား။

ဒေါက်တာလော်း

မခေါ်ဘူးပြီ။ Euthanasia ဆိုတာက သေအောင်ကို လုပ်ပေးလိုက်တာ။ ဒါလည်း ခုနဲ့ ကိုလတ် လက်မခံသလို တစ်ကဗျာလုံးမှာလည်း အများစုံ လက်မခံကြပါဘူး။ ထူးထူးခြား နယ်သာလန် တစ်နှစ်ငံပဲ လက်ခံတယ်။ ဒါ လျှော့နဲ့ (၁၀)နှစ်လောက်က အနေအထား ပြောတာမော်။ အောက်ပိုင်း အပြောင်းအလဲတွေတော့ ကျွန်တော် သေချာမသိတော့ဘူး။

ဒေါက်တာလော်း

ကိုလတ်ပြောတာလည်း မှန်ပါတယ်။ ဒီလို့ပျော်တော် ရှင်းပြုမယ်။ သေခွင့်ပေးလိုက်တာနဲ့ သေအောင် လုပ်ပေးလိုက်တာနဲ့ မတော့ဘူး။ အခါ တာရှိရှိအားလုံးက ဆရာဝန်က ဘာမှ လုပ်စရာ မလိုတွေး အစာသွင်း ဂိုဏ်ကိုရှိပဲ။ သူအလိုလို သေချိုးသွားမှာ။ ဒါက သမက်နဲ့ ယောက္ခမ တသောက္ခတည်းဆိုရင် ဘာမှပြဿနာ

ကိုသုရမြင်း

ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်းနဲ့ရော၊ ဆရာတန်ကျင့်ဝတီနဲ့ရော သို့ကျင့်မနေဘူးလား။

ဒေါက်တာဇား

သိပ်နှစ်တာပေါ်ဖျား၊ ကျွန်တော်းနှိုး ဆရာတန်ဖြစ့် ကျမ်းကျို့တဲ့အခါ ဟစ်ပိုကရေးတိုးအပ် ဆိုတဲ့ ကျမ်းသွား ဆိုကြရတယ်။ အဲဒီအထူးမှာ လူမှာအား သေမေမည့်အေး မပေးရပါဆိုတာ အတိအကျ ကျို့ဆိုရတယ်။ ဟစ်ပိုကရေးတိုး ဆိုတာ ဆေးပညာရှိဖောင်၊ ဆေးဘူးရား ဆိုပါ တော့ဖျား။

အဲဒီတော့ ဝေဒနာအပြင်းအထူးခံစားပြီး သေရမှာလည်း မလွှဲမသွေ သေချာနေတဲ့ လူမှာတွေကို သက်သွားနဲ့ မိမိချုပ်ပေးစို့ဆိုတာ ဘယ်တော့မှ တူညီတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက် ရနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။

ကိုမြင်း

ဒါဆို နယ်သာလန်ကျတော့ ဘာဖြစ်လို့ လုပ်တဲ့။

ဒေါက်တာဇား

သူတို့က ပုံစံတစ်မျိုး ပြောင်းလိုက်တယ်။ အင်မတန်တိုက္ခတဲ့ စည်းမွှေ့းစည်းကမ်းတွေ အနိုင်အမောင့် အမှားအယွင်း တစ်စက်လေးမှ မနိုရအောင် ကာကွယ်ထားကြတယ်။ သူတို့ အခေါက် ဒီကိစ္စကို Good terminal care တဲ့ သေရမှာယ် လူမှာတော်ယောက်အတွက် နောက်ဆုံးအချိန်ကို အကောင်းဆုံးပြစ်အောင် ပြုစုတယ်လို့ အနိုင်ယ် သက်ရောက်တော်ပါ၊ တကယ်လည်း အဲဒီလိုခံယူပြီး လုပ်ကြတော်ပါပဲ။

ကိုသုရမြင်း

ကျွန်တော်ကတော့ သဘောကျုတယ် အောင်ကို သေချာပေါက် သေရမှာကို အလှုံးအလို့ ဝေဒနာခံစားရင်းနဲ့ စောင့်မနေချင်ဘူး။

ဒေါက်တာဇား

အဲဒီတော့ ဟုတ်တယ်။ ကျွန်တော်လည်း သဘောကျပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဆို ဆေးရာ စွဲစဉ်နဲ့အမျှ သေနည်းမျိုးစုံတွေ၊ မရတဲ့ လူမှာဆို မြန်မြန်အသက်ထွက်သွား စေချင်ပြီ။ ဟိုတစ်ပတ်ကဆို အမျိုးသိုးတစ်ယောက် အသက်(၃၇)နှစ်ပဲ ရှိသေးတယ်။ သားအီမီက်ဆာကန် တစ်ကိုယ်လုံး ပျော်ဖြော်။ ဦးမောက်၊ အသည်း၊ အဆုတ် နေရာလပ် မကျော်ပဲ၊ အဆုတ်မှာဆို အသား အကောင်းမရှိတော့သလောက်ပဲ။ ဓာတ်မှန်တောင် ယူလာ သေးတယ်။ အမောက်နေတာ ဘယ်လိုမှ ကုလိုမရဘူး၊ ကြည့်ရော်စရာ မရှိဘူး။ မပြော ကောင်းပေမယ့် စိတ်ထဲကတော့ မြန်မြန်သွားစေချင်ပြီ၊ သမားဂျုံးလိုပါ။ တစ်ပတ်လောက် ခံနေရတယ်။ အဲဒီ တစ်နေ့ နံနက် ၈ နာရီက ဆုံးသွားတွေ့မှပဲ စိတ်ပေါ့သွားတော့တယ်။ ခွေးမျိုးသားချင်းတွေကလည်း ဘာဆေးမှ ဆက် မပေးစေချင်ကြဘူး၊ ဆက်မပေးပါနဲ့တော့ လိုလည်း မထွေးရပ်ခဲ့ကြသေးတယ်။

ပရောက္ခဒေါက်တာဇ်နှင့်

ဘယ်သူလန်မှာ ဆရာဝန်၏
တစ်အဆုံးလို့မှ မဲရာလပ်မကျွန်း ဖွံ့ဖြိုး
သေဆုံးသွားသော အချို့သမီး၏ ဓာတ်မှန်

လိုသာ၊ မပြောကြတာပေါ့။ အခုန် ကျွန်းတော်ပြောတဲ့ မိန့်မဆို ၁၀၀%မက ၁၀၀၀% ထိ
ပြောလို့ရပါတယ်။ ဘယ်ကမ္မာမှာ သွားကုကု ပြန်ကောင်းဖို့ ဘာမှ မရှိဘူး။

ကိုယ့်မြှင့်း

နယ်သာလန်မှာ ဆရာဝန်တွေက ဒီလို ၈၀၆၄၁ ပြင်းပြင်းထန်ထန်ခဲ့စားမေရတဲ့ သေအုံ
မူးမူး လူနာတိုင်းကို ယူသာနေးဆီးရား လုပ်ပေးတာပဲလား။

ဒေါက်တာဇ်နှင့်

ဟာ...ဒီလိုမဟုတ်ဘူးဘျှ၊ ဒီလောက်လွယ်လွယ်နဲ့ဆို သိပ်ရွှေပ်ကုန်မှာပေါ့၊ ကိုယ့်နဲ့
မတည့်တဲ့သူ ဆေးရုံလာတိုင်း ကုမ္ပဏီတွေဘူးချဉ်း လုပ်ကုန်မှာပေါ့။ ကိုလတ်ကြီးသာ
နယ်သာလန်မှာ ဆရာဝန်ဖြစ်ရင် ကျွန်းတော်တော့ နယ်သာလန်မှာ မဖော်ပါဘူး။

ကိုမြှင့်း

အစ်ကို ဆေးရုံမတက်ခင် ကျွန်းတော် ဂေါက်ကြွေးလေးတော့ ဆပ်ခဲ့ဗီး။

ကိုလတ်

မနောက်ကြနဲ့ အရေးကြီးတဲ့အပိုင်းရောက်လာပြီ။ ဆက်ပြောပါ့ဗီး၊ လူတိုင်းကို မလျှပ်ရင်
ဘယ်လိုအေးလုပ်တာလဲ။

ကိုကိုကျော်

လူတစ်ယောက်က မူချေသေရတော့
မယ်လို့ အတပ်ပြောဖို့ မခက်ဘူးလား။
တချို့လည်း ရော့တိုက်ထဲရောက်ပြီးမှ
ကိုယ်လုံးတိုး ပြန်ပြီးထွက်ပြီး အသက်
ရှင်လာကြသေးတာပဲ။

ကိုလတ်

အောင်ဆန်းသူရှိယ မိုလ်တိုက်ချွန်း
တောင် အဲဒီလို ဖြစ်ဖူးတယ်။

ဒေါက်တာဇ်နှင့်

ကြိုဝောင့်ကြိုခဲ့ အကြိုစ်တစ်သိန်း
တစ်သိန်းမှာ တစ်ကြိုခဲ့ဖြစ်တာတွေ လိုက်
စဉ်းစားနေရင် ဘာအလုပ်မှ လုပ်လိုက်လတော့
မူးမဟုတ်ဘူး။ မူချေသေရတော့မယ်လို့
၁၀၀% မက သေချာတဲ့လုပ်မာတွေကို
အတပ်ပြောလို့ ရပါတယ်။ မပြောအပ်

ဒေါက်တာဇ်:

ဒီလို့၊ ဒါလည်း ကျွန်တော်ဂျွန်နဲ့တဲ့ ၁၀နှစ်လောက်က အသေးစိုက် ဒီနာက် ပြောင်းချင်လည်း နည်းနည်းပါးပါး ပြောင်း နိုင်တာပေါ့။ စတာကတော့ လူနာက စတယ်၊ ဆရာဝန်က ဘယ်တော့မှစဲပြီး အဆိုမပြုဘူး။ လူနာတာ၏ယောက်က သူ မချေသေ့မယ်ဆိုတာပဲသိပြီး မသေခင် ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် လည်း ခံစားနေရတယ်။ အဲဒါကို သူ ဘယ်လို့မှ မခံစား နိုင်တော့ဘူး။ လွယ်လွယ်ပြောရရင်တော့ အက်ဆစ်ဂျွဲ လက်ထဲမှာ နည်းမျိုးခံနဲ့ အနှစ်စက်ခံနေရတဲ့ မြန်မာ တော်လှန်ရေးသမားတစ်ယောက် မြန်မြန်အသက်ထွက် ချင်တာမျိုးပေါ်များ။

ကိုလတ်

ဥပမာပေးတာကလည်း ဘာမှမဆိုင်ဘူး၊ ယူသာနေးဆီးရားနဲ့ ဖက်ဆစ်ဂျွဲပဲနဲ့။

ဒေါက်တာဇ်:

သိပ်ဆိုင်တာပေါ့။ အဲဒီလို့ စောနာကို မခံစားချင်တော့တဲ့ လူနာဟာ ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် မသေဘဲ သိက္ခာရှိရှိနဲ့ သေချင်တယ်။ (Die With Dignity) ပေါ့လွှား၊ အဲဒီတော့ သူကဝပြီး ဆရာဝန်ကို တောင်းဆိုတယ်။

ကိုသွေမြှင့်ပိုး:

အခု တာရိရှိအားလုံးလို့ သတိလစ်နေတဲ့ လူနာကျရင်ရေား။

ဒေါက်တာဇ်:

သတိလစ်နေတဲ့ လူနာဆိုရင်တော့ သူရဲ့အပ်ထိန်းသူက တောင်းဆိုပိုင်ခွင့်ရှိရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူနာပဲဖြစ်စေ၊ သတိလစ်နေတဲ့ လူနာရဲ့အပ်ထိန်းသူပဲဖြစ်စေ တောင်းဆိုရှိသက်သက်ပဲ ရမယ်။ တကဗ်လဲဆုံးဖြတ်တာကတော့ ဆရာဝန်ပဲ၊ ပထမဆုံးကတော့ ဒီလူနာကိုကုတ္တာ သမားတော်က သဘောတူရမယ်။ မှန်တယ်၊ ဒီလူနာဟာ လုံးဝ အသက်မရှင်နိုင်တော့ဘူး သေချာတယ်။ စောနာကို ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက်လည်း အမှန်တကဗ်လဲဆုံး သူက သဘောတူရင် ဆေးရဲ့အပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ကို တင်ပြရတယ်။ အဲဒီအပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့က နောင်ထပ်၊ သမားတော်ကြီးတစ်ဦးရယ်၊ စိတ်ရောဂါအထူးကုသမားတော်ကြီးကို ရွှေ့ချုပ်ပြီး လူနာကို စစ်ဆေးရတယ်။ ခုတိယောက် သမားတော်ကြီးက မူလပိုင်ရှင် သမားဆောင်ကြီးကို ရဲ့ ယူဆချက် မှန်မှန် စစ်ဆေးတယ်။ သူကပါ သဘောတူပြီဆိုရင် စိတ်ရောဂါအသက်ကြိုးက ဒီလူနာဟာ ရောဂါကြောင့် စိတ်ကယောင်ကတမ်း ပြောတာလား၊ တကဗ် စိတ်အမှန်နဲ့ စောနာကို မခံစားနိုင်တော့လို့ ပြောတာလား စစ်ဆေးရတယ်။

လူနာပဲဖြစ်စေ
သတိလစ်နေတဲ့ လူနာရဲ့
အပ်ထိန်းသူပဲဖြစ်စေ
တောင်းဆိုရှိသက်သက်ပဲ
ရယ်။ တကဗ်
ဆုံးဖြတ်တာကတော့
သရာစုံပဲ

ပရောဂျွေဒါဂိုတာလေး

ကိုသုရမြှင့်း

သေမယ့်အရေး Psycho Test တွေ ဖြန့်စေသေးတယ်။ သင် မှန်ဟင်းခါးကြိုက် သလားတို့၊ လေယဉ်ပုံးစီးချင်သလားတို့။

ဒေါက်တာလေး

အဲဒါတွေတော့ ပါမယ် မထင်ပါဘူးယူ၊ သူနှင့်သူဟန်နဲ့ စစ်မှာပေါ့၊ ထားပါတော့၊ အဲဒီလို စစ်ပြီးတော့ မောက်ဆုံးသူကလည်း ဒီလူနာဘာ စိတ်ရင်းအမှန်နဲ့ တောင်းဆိုတာ ပါလို့ သုံးဦးသဘောတူညီချက်ရရင်တော့ အတည်ပြုပြီး သက်သံ့သာသာနဲ့ စီဝိနဲ့ပြု အောင် ကူညီပေးလိုက်တာပေါ့။ အကောင်းဆုံးမောက်ဆုံးပြုစွဲခြင်း (Good terminal care) လို့ ပြောကြတာပေါ့ယူ။

ကိုမြှင့်စေ

ဘာအသေစိုးနှင့် သေမအောင်လုပ်ပေးလိုက်သလား။

သော်တော်စိုး

ဒါတော့ သည်းခံပါ၊ သာမန်လူတွေ မသိအပ်တဲ့အတွက် ပြောလို့ မဖြစ်ပါဘူး။

ကိုကိုယ်စုံ

မပြောတာပောင်းပါတယ်၊ တော်နေ အဘက အားဆေးဆိုပြီး သူမိန်းမကို ထိုးပေး နော်းမယ်။

ကိုမြှင့်စေ

တို့ကတော့ ထိုး...ဦး...မှာ။

ကိုသုရမြှင့်း

အဲဒီဆေး ထိုးရတဲ့ ဆရာတ်ပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ ဆရာမဲပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဘယ် စိတ်ချမ်းသာပါမလဲနော် အစ်ကို။

ဒေါက်တာလေး

သို့ဟု တ် တာပေါ့ ယူ။ ဘယ်လောက်ပဲ Good Terminal Care ပဲပြောပြော၊ တကယ် လက် တွေ ဆေးထိုးရ သူတွေအဖို့မှာတော့ ဟစ်ပိုကရေးတိုးအပ်ကို ချိုးဖောက်ရာ ကျတယ်။ ကျို့စာသင့်နိုင်တာ ပေါ့လေ။ အဲဒီတော့ အကြုံ

ဒေါက်လူ သာစတမ်း ဆိုတဲ့စကားပဲ ရှိတယ် မဟုတ်လား။ ဒီ ယူသာန်းဆီးရားဆိုတဲ့ ဉာဏ်သာစွာ ဘဝဆုံးစေခြင်းကိစ္စကို ဉာဏ်တေးလျှိုင်ငံ ကွင်းစံလန် (Queensland) ပြည်နယ်က လက်ခံတယ်ပျော်၊ သူပြည်နယ်တစ်ခုတည်းဖော်။ ကျော်တဲ့ ဉာဏ်တေးလျှိုင်ငံလုံးတော့ မပါဘူး။ သူပြည်နယ်မှာ တရားဝင် ခွင့်ပြုတယ်။

ကိုယ်

ဘယ်လိုအကြောင်း နောက်လုသာတေးလျှိုင်ငံပါ။

ဒေါက်တေးထော်

ရှုပိုင်းသောာတရားတွေကတော့ နယ်သာလန်မှာ လိမ့်းပါပဲ။ လူနာက အဆိုပြုတယ်။ သမားတော်ကိုးနှစ်ဦးနဲ့ စိတ်ရောဂါဆရာဝန်တော်ဦးပါတဲ့အဖွဲ့က သော တူညီမှု ပြုဖို့လိုတယ်။ အေးလုံးကိစ္စပြီးလို့ နောက်ဆုံးသောတေးမယ့် အချိန်ကျေရင် ကွန်ပျုံတာစနစ်ကို သုံးတယ်။ လူနာရဲ့သွေးကြောထဲကို ဆေးပါတဲ့အပ်ကို ထည့်သွင်းပေးထားတယ်။ ထည့်ရှုပဲ ထည့်တာ၊ မထိုးသေးဘူး၊ ပြီးတော့ အဲဒီဆေးထိုးပြု့ ကို ကွန်ပျုံတာနဲ့ ဆက်ပေးထားတယ်။ ပြီးရင် လူနာကိုပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ သတိလစ်တဲ့ လူနာအတွက်ဆိုရင် အပ်ထိန်းသူကိုပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ အခန်းထဲမှာ တဲေးပါတဲ့ထားလိုက်ရှုပဲ။ အဲဒီမှာ လူနာရယ်၊ ကွန်ပျုံတာရယ်ပဲ ရှိတယ်။ ဆရာဝန်၊ ဆရာမတွေက ဘာမှ လုပ်စရာ မလိုဘူး။ စိတ်ချမ်းသာတယ်။ ကွန်ပျုံတာဖန်သားဗြိုင်မှာ လူနာရဲ့ နာမည်တပ်ပြီး စာရေးထားတယ်။ မင်းဟာ မင်းရဲ့ဝေဒနာကို မစံစားနိုင်တော့လို့ ဘဝအဆုံးသတ်ဖို့ တောင်းဆို ခဲ့တယ်။ ဒါကို ဆေးရဲ့ဘုတ်အဖွဲ့ကလည်း သောာတူညီလို့ အခုမင်းရဲ့လက်မှာ ဆေးထိုးအပ်နဲ့ဆေး အဆင်သင့်တပ်ထားပြီးပြီ၊ မင်း အဲဒီသောာတူရင် Yes ခလုတ်ကို နှိပ်ပါ။ ဆေးဟာ မင်းခွဲ့ကိုယ်ထဲကို အလိုလိုဝင်သွားပြီး မင်း ဉာဏ်သာစွာ ဘဝဆုံးသွားပါလို့မယ်။ တကေယာလို့ ခုချိန်မှာ မင်းစိတ်ပြောင်းသွားခဲ့ရင် No ခလုတ်ကို နှိပ်ပေါ့၊ တချို့လည်း တကေယာသောမှယ်အချိန်ကျေမှ ကြောက်လျှို့ပြီး စိတ်ပြောင်းသွားတတ်တာကိုး၊ တကေယာလို့ Yes ခလုတ်ကို နှိပ်ခဲ့ရင်တောင်မှ ကွန်ပျုံတာကချက်ချင်း အလုပ်မလုပ်သေးဘူး။ ၃ ဤမြို့ ထပ်မေးသေးတယ်။ တတိယာနဲ့ နောက်ဆုံးအကြိမ်ကျေရင်တော့ အကြီးအကျယ် သတိပေးပြီ။ မင်း Yes ကိုနှိပ်တာ ၂ ခါရှိပြီ၊ ဒီတစ်ခါတော့ နောက်ဆုံးအကြိမ်ပဲ၊ ဒီတစ်ခါ Yes ဆိုရင်တော့ နောက်တစ်ကြိမ် မရှိတော့ဘူး၊ ဆေးဟာ မင်းသွေးကြောထဲကို ဝင်သွား

လူနာက
အဆိုပြုတယ်။
သားတော်ကြိုန်းလို့
စိတ်ရောဂါသရာဝန်တပ်ဦး
ပါတဲ့အောင်

သောာတူညီပို့ပို့တယ်။
အာရုံးကျွဲ့ပြုပြု၍
နောက်ဆုံး
သယ်တော်အနိုင်ကျောင်း
ကွန်ပျုံတာစနစ်။
သုံးတယ်။

အဆင်သင့်တပ်ထားပြီးပြီ၊ မင်း အဲဒီသောာတူရင် Yes ခလုတ်ကို နှိပ်ပါ။ ဆေးဟာ မင်းခွဲ့ကိုယ်ထဲကို အလိုလိုဝင်သွားပြီး မင်း ဉာဏ်သာစွာ ဘဝဆုံးသွားပါလို့မယ်။ တကေယာလို့ ခုချိန်မှာ မင်းစိတ်ပြောင်းသွားခဲ့ရင် No ခလုတ်ကို နှိပ်ပေါ့၊ တချို့လည်း တကေယာသောမှယ်အချိန်ကျေမှ ကြောက်လျှို့ပြီး စိတ်ပြောင်းသွားတတ်တာကိုး၊ တကေယာလို့ Yes ခလုတ်ကို နှိပ်ခဲ့ရင်တောင်မှ ကွန်ပျုံတာကချက်ချင်း အလုပ်မလုပ်သေးဘူး။ ၃ ဤမြို့ ထပ်မေးသေးတယ်။ တတိယာနဲ့ နောက်ဆုံးအကြိမ်ကျေရင်တော့ အကြီးအကျယ် သတိပေးပြီ။ မင်း Yes ကိုနှိပ်တာ ၂ ခါရှိပြီ၊ ဒီတစ်ခါတော့ နောက်ဆုံးအကြိမ်ပဲ၊ ဒီတစ်ခါ Yes ဆိုရင်တော့ နောက်တစ်ကြိမ် မရှိတော့ဘူး၊ ဆေးဟာ မင်းသွေးကြောထဲကို ဝင်သွား

တချို့လည်း
တကေယာလို့
အဲဒီသော်ကြိုန်းလို့
စိတ်ရောဂါသရာဝန်တပ်ဦး
ပါတဲ့အောင်

ပြဟာကွေ့အကိုဝါယာစောင်း

တော့မယ်လို့ သတိပေးထားတယ်။ အဲဒီမှာမှ Yes ဆိုရင်တော့ ကိစ္စပြီးရောပါ။ No နှိပ်ရင်တော့ System တစ်ခုလုံး Fail ဖြစ်ပြီး ဘာမှမဖြစ်တော့ဘူး။ အဲဒါကြောင့် အကြော်စွဲများကိုလုံးလို့ ပြောတာပေါ့။

ကိုယတ်

ကြားရတာ ဖိုက်ထဲတောင် ကလိကလိနဲ့ ကျိန်းလိုက်တာ။

ကိုယ့်ပြင်းစီး

အေးဗျာ... ကျွန်တော် သေခါနီး တကယ် အဲဒီလို ဝောနာခံစားမောရှင်တော့ တစ်ယောက်ယောက်က လုပ်ပေးရင်ကောင်းမှာ၊ မိန့်မကို မှာထားမယ်၊ အောက်ကို အကြောင်းကြားပေးပါလို့။

အောင်တာစောင်း

အပြင်မှာ ကောင်းကောင်းမောတာ မကြည့်ချင်ဘူးထင်တယ်။

ကိုဂိုဏ်ပွဲ

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ်လေ၊ ကျွန်တော်တို့အားလုံး သေနည်းမျိုးစုံနဲ့တော့ ရင်ဆိုင်ရှုမှာပဲ၊ အသက် သာဆုံးဖြစ်အောင်တော့ ဘုရားပဲ ရှိခိုးရမှာပဲ။

ကိုမြင့်လော်

အောင်မယ်...သူက အသက်အငယ်ဆုံးဖြစ်ပြီး သဲဝေကလက္ာ ချွတ်နေသေးတယ်။ လူကတော့ အောင်းလျှောင်း ဖြစ်နေပြီ။

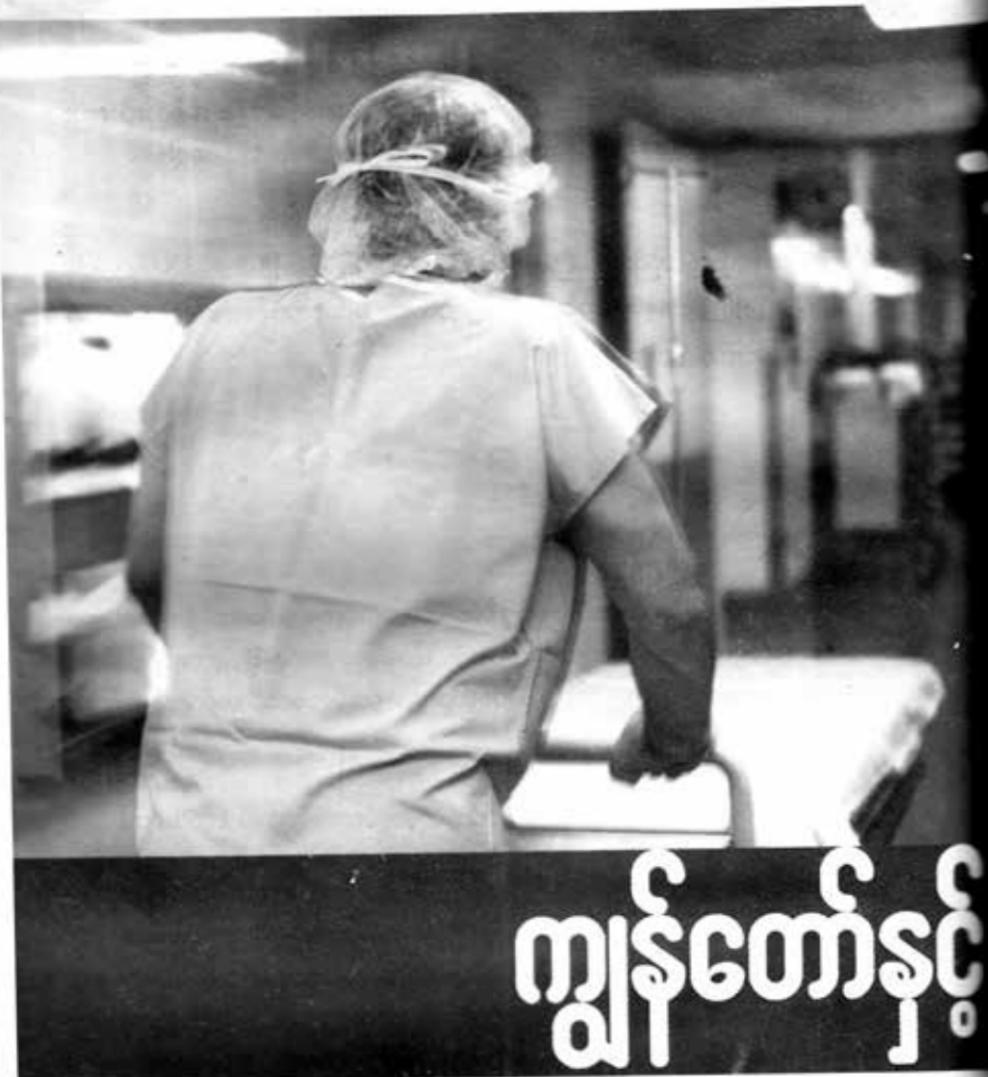
ကိုကိုကျော်

ဒါကတော့ အပန်းဖြေရှုံးလေးပါ အဘာရယ်၊ တစိုင်တိုးလွှား ကျွန်ုင်တော်တိုး အသိမှုအား
မတူတဲ့ တာဝန်တွေကို ကိုယ်စိတ်မော်တာ လူမရောစိတ်စရာ ပို့ပြန်လော်သူများ အမြန်စိတ်တွေ့
လူမှာတွေ့နဲ့ တရန်းရှုန်း၊ ဆေးရှုံးပြေးလိုက်၊ ဆေးခန်းပြေးလိုက် ပို့ပြန်တော်တိုး။

အောက်တာအထို:

ကဲ...စကားပြောလိုလည်းကောင်းတယ်။ ဘားလည်း ပြောလိုကြေး၊ ဘယ်လိုင်းမှာလည်း
မကျွန်ုင်တော့ဘူး။ ပြောကြရာ၊ များက်တစ်ခေါက်ကျွန်ုင်လည်း ခုလိုစိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတဲ့
ကိုဖော် ခေါင်းစဉ်ရှာခဲ့ကြေး။

ကျော်တော်သုတေသန

မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မှုခဲ့တဲ့ တရားတော်တွေထဲမှာ သေခြင်းတရာ့နဲ့ ပတ်သက်လို့ မသိခြင်းတရား သုံးပါး ရှိတယ်လို့ ဟောခုံဖူးပါတယ်။ လူတိုင်းဟာ ဘယ်ဖြို့ ဘယ် အရာမှာ၊ ဘယ်အချိန်မှာ၊ ဘာရောဂါနဲ့ သေမယ်ဆိုတာမသိနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ အချက်ပါပဲ။ မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မှုခဲ့တဲ့ တရားတွေဟာ သာသနသွေ့ရန် ၂၅၀၀ ကျော်လာပေမဲ့ ဘယ်တစ်ခုမှ လွှဲချော်သွားတာ မရှိခဲ့ဘူး။ အဲဒါကြောင့် မှုဒ္ဓဘုရားကို အမြင့်မြတ်ဆုံး အတွေးအခေါ် ပညာရှင်လို့ တင်စားခဲ့ကြပါတယ်။ တကယ်ပြန်စဉ်းစားကြည့်ရင် သိပ်မှန် တာပဲခင်များ၊ လူတွေဟာ မိမိရဲ့မောက်ဆုံး အချိန်မရောက်သေးသေ၍ ဒီသုံးချက်ကို ဘယ်လို့မှ မသိနိုင် ကြပါဘူး။

နောက်ဆုံးထွက်သက်ပျော်

အဒီ မသိခြင်းတရားသုံးပါးကို လူနာတွေအပေါ်မှာ နောက်ဆုံးအသိနှင့်လေ ခန့်မှန်းနိုင်လေဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ကျွန်ုတ်တို့ သရာဝန်တွေပဲဖြစ်ပါတယ်။ အဆုတ် ကင်ဆာလူနာဘာစ်ပယာက် တစ်ကိုယ်လုံး ကင်ဆာဆဲလွှာတွေ ပျော်သွားပြီခိုင်းတော့ မသိခြင်းတရားသုံးပါးအနက် နှစ်ပါးဖြစ်တဲ့ ဘယ်ရောကါနဲ့ ဘယ်အခိုင်မှာ သေမယ်ဆိုတာ အနီးပေါ်ဆုံး ခန့်မှန်းလို့ရပါပြီ။ နေရာကတော့ မပြောတတ်ဘူး။ တချို့လူနာတွေရဲ့ အော့အား အခြေ အနေ မကောင်းတော့ဘူးဆိုရင် ပြန်ခေါ်သွားကြတော့ ပြောဆောက်တော်များ နောက်ဆုံးလွှာက်သက်နိုးလာလေလေ ပိုပြီး တိတိကျကျ ခန့်မှန်းနိုင်လေပါပဲ။ အဒီမျှိုးကို သရာဝန်မဟုတ်တဲ့ အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်တွေအများအားပြင့် မသိနိုင်ကြပါဘူး။ ကိုယ့်အော့အား မိတ်ဆွေထဲက

ပါဘေးရွှေအိုကတေသန

ကြံ့ရှင်လည်း တစ်ယောက်စ နှစ်ယောက်စလောက်ပဲ ရှိမယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဆရာဝန် များကတော့ ဒီလိုမျိုး သေနည်းပေါင်းစုံကို အမျိုးစုံအောင် ကြံ့တွေ့ရတယ်။ ပုတ်ခန့် ဆန့်သောလက် မကျေးမီ၊ ကျေးသောလက် မဆန့်မီ အသက်ကုန်သွားရတဲ့လွှာတွေ တွေ့ရသလို လန့်ချိပြီး အလူးလူးအလဲလဲ စေအနာကို အော်ဟန်ခံစားပြီးမှ အသက်ကုန်သွားရတဲ့လွှာတွေ လည်း တွေ့ရပါတယ်။ ဘုန်းကြီးစကားနဲ့ ပြောလိုက်ပြီးမယ်။ ကျုပ်တိုးအားလုံး ဒီလမ်းကို မဂ္ဂာမသွေ့ ဖြတ်ကြရမယ်၍ စာဖတ်သူ ဒကာကြီးတို့ရဲ့ .. (မှန်ပါဘုရား)။

ကဲ ဟုတ်ပါပြီ ဒီသော့တရားကို ဆင်ခြင်ပြီးဆိုရင် ဂျွန်တော်တို့ ဒီဇုံစကားလိုပါ၏ လျော့လျော့အောက်ကတော့ စာဖတ်သွာ့များကို လွှာမှာတွေ့ရဲ့ အောက်ဆုံးအချိန်လေးတွေနဲ့ ပတ်သက်လို့ ကျွန်တော်တို့ ဆရာဝန်များသာက်က တွေ့ကြံ့ရတော့လေးတွေကို ဆေးပညာရွှေထောင့်ကနေ တင်ပြခြင်းအားဖြင့် ကိုယ်လည်း မဂ္ဂာမသွေ့ ဖြတ်သုန်းရမယ့် အချိန်တစ်ခုအတွက် ရှေ့ရန် အသေးစိန့်များကို ကြံ့တင်ပြင်ဆင်နိုင်ကြဖို့ပါပဲ။ ဘယ်နှင့် ဒီဆရာဝန်ကြီးကလည်း ဆေးပညာရွှေအကြောင်းရေးရုံးနဲ့ ဘာသာရေးရုံးတော်များပြုစာလဲလို့ အထင်မရော လိုက်ပါတဲ့။ အရှင်အတ်ကြည့်ပြီးမှ စေဖို့ကြစေလိုပါတယ်။ ကျွန်တော် ဒီစကားလိုင်းကို အသေးစိန့်သွေ့သက်သက်ကပဲ ဆွေးနွေးသွားမှာပါ။ သို့ပေမဲ့ ယူတတ်တဲ့လွှာကတော့ ပုံမှန်သိရှိပါတယ်။

လွှာနဲ့တဲ့ (၃)နှစ်လောက်က မှုပ်ဘီချမ်းမြှုပ်ပိသာမှာ ပွဲ့စွဲ့လည်း တက်ရင်း ရိပ်သာ ဝင်ပြုစွဲ့ပါတယ်။ တစ်ပတ်တော်ပဲ။ လွှာထွက်ခါနီးကျေတော့ တိုက်အပ်ဆရာတော်ကို လျော်က်ပါတယ်။ * အခု ဆရာတော်တွေ ဟောကြားနေတဲ့ တရားတွေ ကမ္မာ့နှုန်းတွေကို ပိုပြီးသော ပါက်အောင် တပည့်တော် တစ်ခုလုပ်ချုပ်ပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ဆေးရုံးမှား စေအနာအလူးအလဲ ခံစားနေရတဲ့လွှာမှာတွေကို မိသားစုံ၊ ခွဲ့ပြုချက်တော်းပြီး လွှာမှာ သတိ လွှာတို့ပြီး မျောနေတဲ့အချိန်မှာ Video Cameraနဲ့ ရိုက်ပါပဲမယ်။ မျက်နှာကိုတော့ မပြပါဘူး။ မျက်နှာကိုတော့ အောက်တစ်ခါ သေဆုံးတဲ့အလောင်းများကို ရင်ခွဲစစ်ဆေးတဲ့အခါမှာ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးထဲက အဆုတ်တွေ့ အသည်းတွေ့ ကလ္လာစတွေထုတ်ပုံ စစ်ဆေးနေတဲ့ အနိမ္မာရုံးဖြောက်တွေကို ရိုက်ပြပါမယ်။ ပြီးတော့ အဲဒါပြုက်တွေကို ဝိပုံသဏ္ဌာန် အလုပ်ပေးတရားတွေမှာ သင့်သလို တည်းဖြတ်ပြီး ဖော်ပြရင် ယောက်တွေ ချက်ချင်းနှင့် နှီးနှာနှင့် မရောက်တော်မှ သခါ့ရ သဘော တရားကို အမြန်ဆုံး သဘောပေါက်သွားပါလိမ့်မယ်*လို့ လျော်က်တော့ ဘုန်းကြီးက အရမ်း သဘောကျော်း သိပ်ကောင်းတဲ့ အစီအစဉ်ဖြစ်လို့ ဆက်ဆက်ဖြစ်မြောက်အောင် လုပ်ပေးပါလို့ ပို့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီဇုံစိန် မလုပ်ပြစ်သေးပါဘူး။ အခု ဒီ Idea ကို လုပ်ပေးချင်တဲ့သွားများ ရှိရင်လည်း ကျွန်တော် ပို့တော်ခေါ်ပါတယ်။ ဦးရာလွှာစနစ်ပေါ်။ ဒါ အလွန်အင်မတန် ကုသိုလ် ရမယ့်အလုပ်ပါပဲခင်များ။

ဒါဒီ လွှာထွက်ခါနီးဆဲဆဲ သခါ့ရအကြောင်းတွေ ဘုန်းကြီးနဲ့ လျော်နေတုန်းတော်တော်ထုံးဆန်းတဲ့ ကိစ္စတစ်ခုကြံ့ရပါတယ်။ လွှာထွက်ခါနီးဖြစ်လို့ မိသားစုံကလည်း လေကြိုးပြီး ပစ္စည်းတွေ သိမ်းနေဆဲမှာ ဘုတ္တု လက်မအေးလွှာ Hand Phone ကို ကျွန်တော်က ခေါ်ကိုင်ထားပေးပါတယ်။ သက္ကန်းဝတ်နဲ့ပါပဲ။ အဲဒီအချိန်မှာ ပုံးမြည်လောတော့ ကျွန်တော်လည်း လွှာတော်လဲတော့မယ်ဆိုတော့ မထဲးတော့ပါဘူးဆိုပြီး ဟဲလိုဆို ထူးလိုက်တော့

ကိုလတ် ခေါ်တဲ့မှန်း။ ကိုစေ လူ
ဝတ်လဲပြီးပြီးလားတဲ့။ ကျွန်တော်
က မလဲရသေးဘူး ဆိုတော့ အမှန်
တကယ် သူဖြစ် ပြောသင့်တာက
ကန်တော့ပါ ဘူရားပေါ့၊ တပည့်
တော်က လူဝတ်လဲ ပြီးပြီဗုဏ်လိုပါ
မာက်မှ ဖြစ်သက်ပါမယ် ဘူရား
ဆိုပြီး ဒီလိုမျိုး လျှောက်သင့်တာ
ပေါ့။ အဲဒီလို ဘူရားမှန်း တရား
မှန်းမသိတဲ့ ကိုလတ်က ထပ်ပြီး
တော့ ကိုစေ ဘယ်တော့ လူဝတ်
လဲမှာလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်က
လည်း ခဏနေရင် လဲမယ်ဆို
တော့ ဒါဆို ဒီညွှန်ဆိုင်းမှာ
ဆုံးမလားတဲ့များ။ သက်နှုန်းဝတ်
ကြိုးနဲ့ ဒီလိုမျိုး ခို့မှာခံရတဲ့ဘူး။
ကျွန်တော်တို့ပါ။

ဒီလ စကားပိုင်းမှာတော့ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ကြံးလညွှာခဲ့ရတဲ့ လူနာတော်၊ အောက်ဆုံး
အချိန်လေးတွေအကြောင်း ဆွေးနွေးပါမယ်။ စိတ်ဝင်စားရရာတော့ ကောင်းမယ်ထင်
တာပဲ။ ကျွန်တော်တို့၏ ချစ်စွာသော စာဖတ်ပရီယာတ်ကြီးတွေလည်း ဂါဒီခရီးကို ဘယ်လို
ပုံစံနဲ့ ဖြတ်သန်းဖို့ ကြိုးစားရမလဲဆိုတဲ့ အတွေးအခေါ်လေးတွေ စဉ်းစားဆင်ခြင်မီအောင်
လိုပါ။ ဒီလောကမှာ လူတွေ ဘယ်လိုပဲ သေရမှာ မကြောက်ပါဘူးလို့ ပြောနေပါစေ တကယ်
ကြောက်စရာအကော်းဆုံးကတော့ သေခြင်းတရားပါပဲ။ သေခါးနဲ့ ဝေအားချုပ်စရာတော်ရေား၊
ကိုယ်ချစ်တဲ့လူ အားလုံးနဲ့ ဘယ်တော့မှ ပြန်မဆုံးနိုင်တော့ဘဲနဲ့ လွှဲလောကကြိုးက ထာဝရ
ထွက်စွာသွားရမှာရေား ဒီနှစ်မျိုးလုံးပေါင်းပြီး မချို့မဆုံး ခံစားရပါတယ်။ အဲဒီမှာ သက်သာ
ရာ သက်သာကြောင်း နှစ်နည်းပဲရှိပါတယ်။ တစ်နည်းကတော့ တရားသော်ကို နှစ်ပေါင်း
များစွာ ဆင်ခြင်ထားပြီး သေနှစ်း အကြိုမြှော်ကြိုမြှော်လေ့ကျင့်ပြင်ဆင်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ
သက်သက်သာသာ ရှိပါတယ်။ မာက်တစ်နည်းကတော့ ဘာမှ ခံစားချိန်၊ စဉ်းစားချိန်
မရလိုက်ဘဲ နှစ်းရောကါနဲ့ဖြစ်ဖြစ်၍၊ ဦးနောက်သွေးကြောမကြိုး ရှုတ်တရက်ပြတ်သွားလို့
ဖြစ်ဖြစ် ဖျတ်ခဲ့ သေဆုံးရတဲ့ လုတေသနမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆရာတော်ကြိုးများ
မကြာခဏ ဟောပလုရှိတဲ့ သေဖို့ ပြင်ဆင်ပြီးပြီးလားတဲ့၊ ပြီးသေ ခဲ့သေတို့ဆိုတာ ဒီကိုယ်မျိုး
ကြံးလာတဲ့အောင် အေးအေးချမ်းချမ်းနဲ့ ရင်ဆိုင်နိုင်ဖို့ပါပဲ။ က နှစ်းနှုန်းလည်း ရည်းသွားပါပြီ။
ကျွေးသောလက် မဆောင်မီ၊ ဆင့်သောလက် မကျွေးမီ မသောက်လိုက် မစားလိုက်ရဘဲ ပြစ်
သွားမှာစုံလို့ ခပ်မြှော်မြှော်ပဲ စကားပိုင်းစပါပြီ။ ဆွေးနွေးမယ့် ခေါင်းစဉ်ကို ပြောလိုက်တဲ့
အော်ကျော်တော့ -

ပြောကျင့်ခါဂိုဏ်စေရွှေး

ကိုသုရမြင့်လို့

ဟင် အစ်ကိုခေါင်းစဉ်ကြီးကလည်း နိတ်ညွစ်စရာကြီး
ဗျာ၊ အစ်ကို ရေးချင်ရင်လည်း ဒါ စားတုန်းသောက်တုန်း၊
မဟုတ်ဘဲနဲ့ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် သတ်သတ်ရေးပါလား၊
ခုတော့ စားလို့သောက်လို့ မဖြောင့်အောင်လုပ်ပြီ။

ဒေါက်တာဇော်း

ကျွန်တော်တို့ ဝိုင်းရဲ့ ထုံးစုံရှိတယ်လေ၊ အရှိန်ရလေ
ဘာသာရေးကိုယွေ့တွေ့ ပုံပြီး ဆွေးနွေးလို့ကောင်းလေဆုံးတော့
တမ်း ဒီအကားဝိုင်းမှာ ပြောကြခို့ကြပို့ပဲ။

ကိုယိုက်ဗျာ

ဒီလိုအသိန့်မျိုးမှာအတောင် ဘုရား တရားကို သတ်ရပြီး
ဆွေးနွေးတယ်ဆိုရင် ပုံပြီး ကုသိုလ်ရတာပဲ့။ အသုဘ
တော်ခေါက်ပို့ရင် ဘုန်းကြီးကျော်း ဆယ်ခေါက်နဲ့ ညီတယ်
ဆုံးတော့ လူတွေရဲ့ မှာက်ဆုံးထွက်သက်အချိန်လေးတွေ
အကြောင်း ဆွေးနွေးတာလည်း ကုသိုလ်လည်းရဲ့ ဗဟိုသာ
လည်းဖြစ်တာပဲ့။

ဒေါက်တာဇော်း

ကျွန်တော် ပြောပြမယ်၊ ဆရာဝန်တစ်ယောက်အနေနဲ့ လူတစ်ယောက်ရဲ့ မှာက်ဆုံး
အချိန်တွေကို ကျွန်တော် အမျိုးမျိုးကြေားတယ်။ အသက်သာဆုံးကတော့ ရှုတ်တရာ်
နလုံးရပ်သွားတာမျိုးပေါ့၊ သိပ်ခဲ့စားရပုံ မပေါ်ဘူး။ ရှုတ်တရာ် နလုံးရပ်သွားရင် အချိန်မီ
နလုံးပြန်ခဲ့နောင် မလုပ်နိုင်ဘူးဆုံး တစ်ခါတည်း အသက်ပါသွားတာပဲ။ သက်သာမယ့်
သဘောရှိတယ်။

ကိုယ်တော်

အချိန်မီဆုံးတာ ဘယ်လောက်အတွင်းမှာလဲ။

ဒေါက်တာဇော်း

သုံးမိန့်လောက်ပါပဲ။ ဒီထက်ကျော်ရင် ဦးမှာက်ကို သွေးမရလို့ Brain Death ရပြီး
သေပြီး ရှုတ်တရာ် ဖျော်ခနဲဖြစ်သွားတော့ မှာကျော်ချိန်ရော့၊ သေမယ်ဆုံးတာ သိချိန်တောင်
ရရှိက်ဟန်မတူဘူး။ ဒါကတော့ အကောင်းဆုံးနည်းလို့ ပြောရမယ်။ ဒီလိုမျိုးနဲ့ ဆုံးတုလုပု့
အိမ်ကို အသုဘာသတ်းသွားမေးရင် သိပ်အားပေးလို့ ကောင်းတာပဲ၊ “ဒုံးကောင်းလိုက်
တာ ဘာမှ မခဲ့စားလိုက်ရဘူး။ အလွန် ကုသိုလ်ထူးတာပဲ ဘာပဲ၊ ညာပဲနဲ့” အားပေးရ
တာပေါ့။ ကိုယ်တော် အဲဒီလို့ ကုသိုလ်မထူးချင်ဘူးလား။

အသက်သာဆုံးကတော့

ရှုတ်တရာ်

နလုံးရပ်သွားတာမျိုးပေါ့

သိပ်ခဲ့စားရပုံ မပေါ်ဘူး

ရှုတ်တရာ်

နလုံးရပ်သွားမျက်

အသုနှစ်ပါ

နလုံးပြန်ခွန်အောင်

လုပ်နိုင်ဘူးဆုံး

တစ်ခါတည်း

အသက်ပါသွားတာပဲ။

ကိုလတ်

ကိုမြန်ရှုက အရင်လုပ်ကြည့်လေ၊ အဆင်ပြုရင် ကျွန်ုတ်ကို အိမ်မက်လာပေးပေါ့။

ဒေါက်တာဇား

ဖြေ Touch wood လွှဲပါစေ။ ပါးခပ်ပုပ်ကြော်နဲ့ သက်ပြောမယ်။ တာချို့ရောက်နဲ့ သေနည်းတွေမှာကျတော့ လူက ရုတ်တရာရ်လို့မျိုး သတိလေစံသွားတယ်။ သတိလေစံပြီး (၃-၄)ရက် တစ်ပတ်လောက် အနေရတယ်။ သိပ်နာမာကျိုးကျော်စံတေားတာဘေးတော်ဟု ဟုတ်ဟန် မတူဘူး။ သေမယ်ဆိုရင်လည်း သိချွော့မှ သိမယ်။ အော်မျိုးဆိုတာလည်း သိုး စပ်ဆုံး ခန့်မျိုးပြောရတာကိုး၊ ဘယ်သူမှ ပြန်ပြောနိုင်တော်မဟုတ်ဘူး။ ဥပမာ ဦးနောက် သွေးကြောပြတ်သွားတာမျိုးပေါ့။ ရုတ်တရာရ် သတိလေစံသွားတယ်။ နှုန်းထောက်တော်နည်းနည်းနှုန်းနည်းပိုကြောတယ်။ မိန့်ပိုင်းလောက်ပေါ့။ သတိလေစံပြီး ဂုဏ် ဂုဏ်တွေ့နှုန်းတော်တွေ့ ပုံနှိပ်သောက် ပြန့်ခွဲမှုတော့ တာချို့ရော်တော်မယော်။ တစ်ပတ်၊ ဆယ်ရက်လောက်ကြောတယ်။ ပြီးမှ အခြေအနေ မကောင်းစုံ၍ ဆုံးတယ်။ ဒီလိုမျိုး သေပုံသေနည်းက တစ်မျိုး။ နည်းနည်းတော်သေးတယ်။ ပြောရမယ်။ တာချို့ သေနည်းကျတော့ တော်တော်ဆုံးတယ်။ သတိလည်း မလွှတ်ဘူး။ ၁၀၃နာရီလည်း အဂျားအလဲ ခံစားရတယ်။ သေမယ်ဆိုတာလည်း သိမေးပြီ။ ဥပမာ ကင်ဆာဂျာနား၊ နောက်ဆုံးအချို့မျိုး၊ AIDS လူနာတွေ့ရဲ့ နောက်ဆုံးအချို့မျိုး၊ အဲဒါကတော့ အဆုံးဆုံး ထင်တာပဲ။

ကိုဝင်းကိုရှိ

ဥပမာန္ဒာကိုနဲ့ သေတာမျိုးကျတော့ရော့။

ဒေါက်တာဇား

အဲဒါကျတော်လည်း ဒဏ်ရာအပြင်းအထန်ပေါ့ မူတည်တာပေါ့။ သေရမယ့် အတွေ့တွေ့တစ်ခါတည်း ပွဲချင်းပြီးတာကမှ ပိုသက်သာဦးမယ်။ ကားတိုက်၊ လူရှိုက်၊ ဘားနှုန်းတို့တွေပေါ့။ ချက်ချင်းသေရင် ကျွန်ုတ်တို့ဆီး မရောက်ဘူး။ ရော့တိုက်ကို တန်းရောက်သွားတာပဲ။ အခု ကျွန်ုတ်တို့က ဒီနာရာကို ရော့တိုက်လို့ မခေါ်တော့ဘူး။ အေးပြိုးစေပဲလို့ပဲ ခေါ်တော့တယ်။ ချက်ချင်း မသေရင်တော့ သေးရုံရောက်လာတယ်။ မကယ်နိုင်တဲ့ အနေအထားမျိုးဆို ရင်တော့ ၁၀၃နာ အဂျားအလဲ ခံစားပြီး မှ သေရတယ်။ အဲဒါ ကြောင့် သူဘယ် လောက် ခံစားရလဲ ဆိုတာ ဒဏ်ရာပေါ့။

ပြောကျင့်ခြင်တောင်း

ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အင်မတနဲ့ ကြောက်စရာကောင်းလောက်အောင် ပြင်းထနဲ့တဲ့ ဝေဆာကော့
ခံစားရမှာပဲ။ ဒါကြောင့် ကျွန်ုတ် ဘယ်သူတွေ့ဝါ အသက်မှ မသတ်ဘူး။ ကိုယ်ချင်းစာလို့။

ကိုယတ်

သူများသတ်ပေးတဲ့ ကြော့၊ ဝက်တော့ စားတယ်။

ကိုယ်မြှင့်လို့

ဒါကတော့ ငရဲမကြီးဘူးလို့ ဘုရားဟောမှာ ပါတယ်လဲ။ ရဟန်းသံယာတွေမှာတောင်
မေားအပ်သော အသား သုံးပါးပဲ ပညာတော်တယ်။ ကြားသား၊ မြင်သား၊ မကြား မမြင်
ပေမဲ့ မိမိစားဖို့အတွက် သတ်ဖြတ်ချက်တယ်လို့ သံသယဖြစ်ဖွယ်အသား ဒီ (၃)မျိုးက
လွှဲရင် စားလို့ရပါတယ် ကိုယတ်ရယ်။

ကိုဝင်းကိုကို

ကော်ပိုင်း သိပ်မရည်သေးခင် ခေါင်းစဉ်ပြောင်းလို့ မရဘူးလား အစ်ကိုကြီးရယ်။
အပ်နဲ့မြှင့်လို့ ဆိုင်ထိုင်ခါမှ သေခြင်းတရားအကြောင်းတွေ နားထောင်နေရတယ်။

ကိုယတ်

ဒုံးဘာဖြစ်လဲ အမြှာက်ကြီးရယ်၊ ယောကျွားပဲ အားတင်းထားမှပေါ့။ မျက်ရည်တွေ
သုတေသနလိုက်စမ်းပါ။

ဒေါက်တာဇ္ဈိုး

ကျွန်ုတ်ပော်ပြောချင်
ကာ ဒီလိုပါ။ ဒီသေခြင်း
တရားတွေဟာ ကိုယ်
ဉာဏ်ရှိရင် ရှိသလို
အတိုင်းအတာတစ်ခု
အထိ ရှောင်လို့ရပါ
တယ်။ အသက် ဉာဏ်
စောင့် ဆိုတာ ရှိတယ်
လော့။ ဥပမာ ဥပစ္စာကာ

ကိုဆိုတာ ရှောင်လို့ ရှိနိုင်တယ်။ ကျွန်ုတ် ဆေးရုံမှာတွေ့ရတဲ့ ဥပစ္စာကာကိုနဲ့သေတဲ့လူ
အများစုဟာ ပေါ့ဆိုလို့ သေရတာတွေချည်းပဲ။ မူးပြီး ကားမောင်းတယ်။ ကားမောက်သေတယ်။
မဆင်မခြင် လမ်းဖြတ်ကွဲးတယ် ကားတိုက်သေတယ်။ မဇွဲကပဲ ပန်းရှုံးကောင်မလေး
တစ်ယောက် ဆုံးသွားတယ်။ အပေါ်က ကရိုက်နဲ့ အတ်ခဲ့သယ်နေတာကို သရက်နဲ့ အောက်
ကမဲ့ ဖြတ်တယ်။ အတ်ခဲ့တစ်လုံးက ခေါင်းပေါ် တည်းတည်းပြုတော်ကျေတယ်။ ချက်ချင်း
မသေဘူး။ သတိလပ်ပြီး ဆေးရုံရောက်တယ်။ ဆေးရုံမှာ ခေါင်းတုံးရိတ် ခေါင်းခွံကို

ဖောက်ပြီး ချိတ်နဲ့ (၃)ရက်လောက် ခွဲထားပေမဲ့ မရဘူး။ အံးသွားပြီး သူများကို သွားရန်စ တော့ ဓားထိုးခံရပြီး သေတယ်။ အရှိက်ခံရပြီး သေတယ်။ မှုခင်းကျန်ထိုး ပြစ်မှု မရှုစ်း တို့မှာ ပါတဲ့ သေရတာမျိုးတွေဆို တော်တော်များများဟာ ရှောင်လို့ရနိုင်ပါတယ်။

ကိုပြန်လေ

တခြား လေယာဉ်ပျက်တာတို့၊ အဝေးခြားကား ဆောက်ထဲတိုးကုတာတို့ ဟိုတလောက ကုန်တိုက်ပြီးတွေမှာ ဗုံးနှင့်တာတို့ အိမ်မာာဦးလာဒ် World Trade Centre ပြီး ဝင်တိုက် တာမျိုးကိုကျတော့ ဘယ်ရှောင်လို့ရမလဲ။ အာမာန်လည်း ဝါတယ်။

ဒေါက်တာစော်း

အဲဒီလိုရှောင်လွှဲလို့ မရတာမျိုးကျတော်လည်း တကယ်ကို ကပါလာလိုပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သေနှေစွဲရင် သေတာပဲဆိုပြီး ပေါ့ပေါ့ဆဆန်လိုကတော့ သေနှေက မြို့မြို့တွေကို အွား စေရမယ်။ ဒါကြောင့် ရှောင်လို့ရသမျှတော့ သတိနဲ့အသက်ကို ယုံပြီး မွေးမြှေရမှာပေါ့။ ပြီးတော့ ရောက်နဲ့သေတ္တန္တတွေ အကြောင်းပြောမယ်။ ဒါတွေလည်း ရှောင်လို့ရတာပဲ။ အဆုတ် ကင်ဆာနဲ့ မသေချုပ်ရင် ဆေးလိပ် မသောက်နဲ့။ အသည်းပြောက် အသည်းပျက်ရောက်နဲ့ မသေချုပ်ရင် အရှက် အလွန်အကျိုးမသောက်နဲ့။ ဆီးချို့ရောက်သမားတွေ ဆီးချို့နဲ့ မသေချုပ် အစာနဲ့ထိန်းး၊ ဆေး စနစ်တကျသောက်။ နဲ့တုံးသွေးတို့နဲ့ မသေချုပ်ရင် ဆေးလိပ်၊ အဆီ အအိမ်ရှောင်း၊ လေ့ကျင့်ခန်း မှန်မှန်လုပ်။ လေဖြတ်ပြီး မသေချုပ်ရင် သွေးတိုးကို ဂရုစိုက်၊ AIDS နဲ့ မသေချုပ်ရင် လိမ့်လိမ့်မာမာနဲ့။ ကဲ ကျွန်းတော်တို့ စကားပိုင်းလေး နားဆောင်ပြီးတော့ လူတွေက ကိုယ့်အသက်ကိုယ်ရည်အောင် ဂရုစိုက်ချုပ်စိတ်ကလေးပေါ်လာရင် ကျွန်းတော်တို့ ကုသိုလ်မရဘူးလားများ။

ကိုသုရှုမြင်း

ကျွန်းတော် ဆရာတော်ဦးအောက် ဟောတဲ့ စကားတစ်ခွန်း အမြဲသတိရတယ်။ ကျွန်းမာရေးကောင်းတုန်းမှာ ကျွန်းမာရေးကို ဂရုစိုက်ပါ တဲ့။ တော်တော်မှတ်သားစရာ ကောင်းတယ်နော်။ အဆုတ်ကင်ဆာဖြစ်မှ ဆေးလိပ်ဖြတ်လည်း မထူးတော့ဘူး။ ကျွန်းကပ် ပျက်စီးသွားပြီးမှ ဆီးချို့ဆေး မှန်မှန်သောက်ပါမယ်ဆိုလည်း မထူးတော့ဘူး။

ကိုကိုကျော်

AIDS ဖြစ်မှ နောင် အပျော်အပါးမလိုက်စားတော့ပါဘူးဆိုလည်း မထူးတော့ဘူး။ လေဖြတ်ပြီးမှ သွေးတိုးရောက်ကို ဂရုစိုက်ကုပါတော့မယ်ဆိုလည်း မထူးတော့ဘူး။ ကြားတယ်နော်..၊ ကိုလတ် သွေးပေါင်လေး သာလေး မှန်မှန်ချို့နော်း။

ကိုလတ်

ကြားတယ်လေး။ ဒါတွေသိလိုပဲ မနှစ်က ကိုအော့ ကျွန်းတော် မနော် (၆)နာရီတိုင်းထဲပြီး ယုံနှစ်တာနားက Body Fitness မှာတော် သွားကေားကြသားတာပဲ။

ပြောကွင်ခါဂိတ္ထင်နှစ်

ကိုမြင့်လေ

သိပါတယ်။ တစ်လလားပဲ ခံလိုက်တယ်။ မနက် အိပ်ရှာထရတာ ပင်ပန်းတယ်ဆုံးပြီး ဆက်မကစားကြတော့ဘူးလေ။ ဝိရိယခိုးကွဲဖွဢ်ယောက်။

ဒေါက်တာငွေး

ကျွန်ုတ်စေတနာက ဒါပါပဲ။ ဒီလျှောတွေရဲ့ များကိုအိုတွက်သက်တွေမှာ ဘယ်လောက် ခံစားရတယ်ဆိုတာ မကြေားသေးဘဲလျောကို သိစေချင်တယ်။ ဘာသာရေးဘက်က ပြင်ဆင်သင့်တာကို ဆရာတော်တွေက စိပသုနာတရားတွေ၊ အသုဘက္မ္မာန်းတွေနဲ့ ဟောကြတယ်။ ကျွန်ုတ်ကတော့ သေးပညာရှုထောင့်ကနေခွဲပြီး ကိုယ့်အသက်ကိုယ် ရှုည့်အောင်ထိန်းဖို့ရယ်။ ဆရာတော်ဟောကြားတဲ့ တရားတော်တွေကို ပိုပြီး မျက်စိတ် မြင် လာအောင် ဆွေးနွေးပေးချင်တာပါပဲ။

ကိုကိုကျွေး

အောက်တို့က အသုစုံမှာ တာဝန်ယူထားရတော့ အမြဲရင်ဆိုင်ကြေတွေနဲ့ရတာပေါ့။ ကျွန်ုတ်တို့လို ဆရာဝန် မဟုတ်တဲ့လျောကတော့ ကိုယ်ဆွေးနွေးဖြစ်မှ တစ်ယောက်စ နှစ်ယောက်စလောက်ပဲ ကြုဖူးတယ်။ ခုလို ဆွေးနွေးတော့လည်း ပိုပြီး ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း မြင်ရတာပေါ့။ ကောင်းပါတယ်။

ဒေါက်တာငွေး

ဟုတ်ပါပြီ။ က ကျွန်ုတ် ပထမဆုံးခေါင်းထဲမှာ ပေါ်လာတဲ့ လုန်တစ်ယောက်အခကြောင်း ပြောမယ်။ သင်ခန်းစာလည်း ယဉ်စားသွေးတွေ အများကြီးနဲ့ ခွဲစိတ်ဆရာဝန် ကြီး တစ်ယောက် လွန်ခဲ့တဲ့ (၁၅)နှစ်လောက်က ကျွန်ုတ်လက်ပေါ်မှာတင် ဆုံးသွားရှာ တယ်။ နယ်မြှေ့တာစိမြှေ့မှာဆိုပါနဲ့။ အရက်ကို အလွန်အကျိုး သောက်တယ်။ တစ်ခါသောက်ရင်

တစ်ပတ်လောက် အိမ်မှာကို တံခါးပိတ်ပြီး သောက်တာ။ မိန့်မကလည်း မပြောရဘူး။ ထမင်းမစား၊ ဟင်းမစားသောက်တယ်။ သေးရုံကို လုံးဝ မသွားတော့ဘူး။ သောက်လို့ ပြီး ဟုဆိုရင် မောင် ၂ လ၊ ၃ လ လုံးဝ မသောက်ဘူး။ သောက်ချင်ပြီးဟုဆိုရင် အကြောင်း တစ်ခုခု ရှုပြီး အဲဒီအတိုင်း သောက်ပြန်တာပဲ။ တစ်ခေါက်မှာတော့ သွေးပေါင်တွေကျပြီး သတိလစ်တော့မလိုဖြစ်လို ကျွန်းတော်ကိုယ်တိုင် သွားအောင် ကာနဲ့ သေးရုံကို ချွေးချေးလာ ပြီး တော်တော်လုပ်ယဉ်ရသေးတယ်။ အဲဒီတစ်ခေါက်ကတော့ ပြန်ကောင်းသွားပါတယ်။

ကိုယ့်မြှင့်ပြီး

ဘယ်လိုသရာဝန်မျိုးလည်းချား မကြုဖွေးပါဘူး။ အင်္ဂလာ ဒါပေမဲ့ ကျွန်းတော်အတွေ့တဲ့ ကင်ဆာရောဂါအထူးကုသရာဝန်ကြီးဆို သေးလို့ လက်ပြေားက မချွေး။

ဒေါက်တာအေး

အသက်ညာတ်မစောင့်ရင် သရာဝန်လည်း ယမမင်းက ချမ်းသာပေးချား မဟုတ်ဘူး။ မောက်ဆုံး တစ်ခေါက် မှတ်ဖုတ်ရရှု ဒီဇိုင်းဘာလ ခရစ်မတ်ပါတီမှာ သူ အရှင် ပြန်သောက်တယ်။ အဲဒီဇွန်ကပြီး အိမ်တံခါးပိတ်ပြီး (၅)ရက်လောက် သက်တိုက်သောက်လိုက်တာ ကျွန်းတော်ကို သွားမိန့်မလောဓော့လို သွေးပေါင်ချိန် သွေးလိုနား ကပ်နေပြီး ချက်ချင်း သေးရုံကို ကာအနဲ့တင်ပြီး ပြေးပြန့်တယ်။ ကိုယ့်အတွင်းစည်းထဲက ဖြစ်နေတော့ သမားတော်ကြိုးတွေ အကုန်ခေါင်းချင်းဆိုပြီး အကောင်းဆုံး ပြေားစားကုကြာတယ်။ ဘယ်သူ မှ အိမ်မပြန်ကြဘူး။ ဒါပေမဲ့ သွေးပေါင်ချိန်က လုံးဝပြန်တင်လို မရတော့ဘူး။ မသေခ်တစ်နာရီလောက်ထိ သတိရတယ်။ ကယောင်ကတမ်းဖြစ်နေပေမဲ့ ကျွန်းတော်ကို ကောင်းကောင်း မှတ်မိသေးတယ်။ လက်ကို ခွဲထားပြီးတော့ ကိုဇ် ညီလေး၊ အောင်ကျော်တော့မှ အစ်ကို ဒီလိုမသောက်တော့ဘူး။ လို ကယောင်ကတမ်းပြောတော့ ကျွန်းတော်အရပ်းကို ပို့တိုက်ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရှိသမ္မတသေးအားလုံးလည်း စုံပြီး။ အရှင်ဒဏ် အပြင်းအထန်ခံရတော့ နှလုံးက ဘယ်လိုမှ ပြန်မကောင်းတော့ဘူး။ မျက်စီရေးမှာတင် တဖြည်းဖြည်း ပြာနမ်းလာပြီး အသက်ပျောက်သွားတယ်။

ကိုလတ်

ပညာရှိ သတိပြစ်ခဲ ဆိုသလို ဖြစ်မှာပေါ့။ ဒီလို ပညာတော် ခွဲစိတ်သရာဝန်ကြီးအရှင်ကြောင့် သေရတာတော့ နှမြှာစရာ ကောင်းလိုက်တာ။

ဒေါက်တာအေး

မောက်တစ်ယောက်အကြောင်းလည်း ပြောဦးမယ်။ အဲဒါလည်း လွန်ခဲတဲ့ (၁၅)နှစ်ပတ်ဝန်းကျင်လောက်တုန်းက ဖြစ်မယ်။ အဲဒါကတော့ မျက်စီရေးမှာတင် ကြော်တွေခဲရတဲ့ သံ့ရှုံးရတရားပဲ။ အသိ အသုဘတစ်ခုသွားရုံ့တော့ အေးပြု့စီးစေပို့က ရုပ်ကလာပ်ပြင်ထားတဲ့ စင်ဘားမှာ ကျွန်းတော်ရယ်။ ကျွန်းတော်မိတ်ဆွေ အနျိုးသမီး သမားတော် တစ်ယောက်ရယ်

ပြောကြုံခါးဂိုဏ်တော်စီ:

ရုပ်ကလာပ်ဘေးမှာရပ်ပြီး သေတဲ့သူအကြောင်း ပြောနေမိတယ်။ အဲဒီမှာ နောက်သုံးရက် ကြောရင် ဒီရုပ်ကလာပ်တင်တဲ့ စင်ပေါ်မှာ အသက်ပို့ညှဉ်မဲ့တဲ့ သူ့ခန္ဓာကိုယ် ရောက်လာ လိမ့်မယ်လို့ သူရော ကျွန်ုတ်ရော လုံးဝမစဉ်းစားမိဘူး။ အဲဒီနောက်တစ်နေ့မှာပဲ သူ ညားလေးပင်ဘာက်က ပြန်အလာမှာ ထောက်ကြော့ရောက်တော့ Car Accident ဖြစ်တယ်။ ဆေးရုံကို ရောက်ပြီး မိန့်ပိုင်းလောက်မှာပဲ အသက်ကုန်သွားရှာတယ်။ သူ အသာချုမယ့်နှောကျွန်ုတ်တော့ သူရုပ်ကလာပ်ကို အဲဒီစင်ပေါ်မှာ ပြင်ထားတာကြည့်ရင်းနဲ့ လွန်ခဲ့တဲ့ သုံးရောက်ပဲ အဲဒီဘေးမှာ သူနဲ့ကျွန်ုတ်ရပ်ပြီး စကားပြောခဲ့တာတွေးပြီး သို့ရတရားကို တော်တော်လေးဆင်ခြင်မြင်ပါတယ်။

ကိုယ်တော်

အေးချာ၊ ကိုယ်ကြိုခဲ့ရတဲ့ နောက်သုံး ထွက်သက်တွေကလည်း နိုင်ခြားပြန် ခွဲစိတ် ဆော့ဝါနံကြီးတွေ၊ သမားတော်ကြီးတွေပါပဲလား၊ အဆုတ်နဲ့ ရင်ခေါင်းသမားတော်ကြီးရော ကျိန်းမာရေး ကောင်းခဲ့လေး၊

အော်တော်စီ

ဒေါ်အောင်မြည်ပါပဲ။ တစ်နှစ်တစ်ခါ စာတ်မှုန်ရိုက်တယ်။ ECG ဆွဲတယ်၊ သွေးစစ် တယ်။ ကားမောင်းရင် သတိအမြဲထားတယ်၊ သစ်လုံးတွေ သံကြီးနဲ့ ဖုန်ဖုချေည်ထားတဲ့ သဲနာတ်ကားထွေ့ဘယ်တော့မှ ဘားချင်းယျားမရပ်ဘူး၊ သူများမောင်းတဲ့ကား စီးရင်လည်း မျက်လုံးကို ပြုးမောအောင်ကြည့်တယ်။ လမ်းလျောက်ရင် ဘယ်တော့မှ ကားတွေကို ကျောပေး မလျောက်ဘူး။ ဖောက် လုံးဝ မစီး။ ဂျုက်လေယဉ်တောင် မတတ်သာမှ စီးတယ်။ မိုးတွင်း လျှပ်စီးလက်နေရင် သမ္မတဒွေ့ရွှေ့ပြီး ကိုယ်တဲ့ ဝေးဝေးမှာနေတယ်။ မလိုင်း ထောပတ်၊ ချောကလက် လုံးဝ မစားဘူး။

ကိုကိုကျော်

ချေးကြီးလို့ ဝယ်မစားနိုင်တာကိုများ။

ကိုဝင်းကိုကို

သေရှုတာ့ချင်းအတွေ့တူ မီးစာကုန် ဆီခန်းပြီး ရောလွန်မှ အမှည်ကြွေ့ ကြွောရင် အကောင်း ခုံးပဲထင်တယ်။

ဒေါ်တော်စီး

ဟုတ်တယ်။ အဒါကတော့ အကောင်းခုံးပဲ။ ဇရာလွန်ပြီး ဂျွဲ လွန်တဲ့လွှဲတွေကျွန်ုတ် ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုရုံးက ဒီမင်းဆွေးမြည့်နေလို့ ဘာမှ သိပ်တောင့်မခံနိုင်တော့ဘူး။ သက်သက်သာသာပါပဲ။ အများအေး

ဖြင့်လည်း တရားရှိကြတော့ ဒါ အိမင်းမစွမ်း ခန္ဓာကိုယ်ကြီးနဲ့လည်း လူဘဝကို သိပ်ပြီး ဖက်တွယ်မနေချင်ကြတော်ပါဘူး။

ကိုယ်

ကိုယ်တို့ ဆရာတန်တွေကလည်း အသက်ကြီးတဲ့ လူတွေဆို ခပ်ပေါ့ပေါ့ပဲ မဟုတ်တေား။ ဆုံးရှုံးရှိရင် ဘာရောက်မှန်းတော်၏ သေချာများသာ လူကြိုးနားနဲ့ သေချာတော်ပါဆိုပြီး ရောက်တို့ လိုက်ကြတာပဲ။

ဒေါက်တော်စော်

ဇော်ဇော်ကားကား နိုင်လှေချေလား ကိုယ်တို့ရှား။ ဒါ သဘောသုံးမဟုတ်ပါဘူး။ ဇော် သဘောသာဝောဂိုဏ် ဘာမှ သိပ်လုပ်လို့ မရနိုင်တာ အနိကပါ။ လွှာထွေကျင့်တော့ သက်တော်း အများကြီးကျွန်းသေးတော့ ပို အားစိုက်မိတော်လည်း နည်းနည်းတော်ပါမှာပေါ့။ ကဲ အခု အမြောက်ကြီးနဲ့ ကိုယ်တော်ပြောလို့ ကျွန်းတော် မီးစာကျွန်းသိခန်းပြီး ရောဂွဲနှင့်မှာ အေးအေး ချမ်းချမ်းနဲ့ ဘဝပြောင်းသွားတဲ့ ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးအကြောင်း သတိရသွားပြီ၊ ကျွန်းတော် လက်ပေါ်မှာတင် ဆုံးသွားတာပဲ။

ကိုကိုကျုံ

အစိုက်လိုက် ဟိုဘက်နည်းနည်းရွှေထားပါများ။ မတော် တက်ထိုင်မိလို့ ကျွန်းတော် အစိုက် လက်ပေါ်ရောက်သွားသီးမယ်။

ဒေါက်တော်စော်

ကျွန်းတော် M. Med. Sc ကျောင်းသားဘဝ ၁၉၈၆ ခုနှစ်လောက်မှာ တောင်ပုလု ဆရာတော်ထုရားကြီး ရုံးကျွန်းမြှောက ဂျုပ်ဆေးရုံ (JICA)မှာတော်ပြီး ဆေးကုတော့ ကျွန်းတော် ကြည်ပေးရတယ်။ အမိက ကုတောကတော့ ကျွန်းတော်အတက်မှာ တော်ဝန်ခံသမားတော်တွေ အများကြီးပါ။ ဆရာတော်ကြီးအခြေအနေကလည်း ဆေးရုံရောက်စကတည်းက မကောင်းပါဘူး။ လူကြီးနားပါပဲ။ တစ်သက်လုံး ထိုင်ခွဲတော်ပဲ ကျော်လာတော့ လုံး၊ မအိပ်ဘူး။ ပျုလွန်တဲ့အထိ ထိုင်လျက်ပဲ။ နေကာမျှက်မှုနဲ့လည်း လုံး၊ မချွေတ်ပေးရဘူး။ ပျုလွန်လည်း နေကာမျှက်မှုနဲ့တပ်ရှုပ်ပဲ။ အဲဒီညာ ဆေးရုံမှာ ကျွန်းတော်ကျွန်းတော်အနား အနားမှာ ပြုစုပေးရတယ်။ သက်တော် (၉၀) လောက် ရှိမယ်ထင်တယ်။ အဲဒီညာ သနားဆိုင် ကျော်လောက်ကတည်းက အခြေအနေ မကောင်းတော့ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ဘာမှ လွန်ခဲ့သော်တော်တော်တွေအတွက် တစ်ချက်လေးမရှိဘူး။ ဤမြိမ်မေးမြိမ်းနဲ့ အသက်ရှုံးနေ့ နေ့လာတော့ အသက်ရှုံးစက် တင်ပေးထားဘာ။ နှလုံးကတော့ ပုံမှန်နှစ်မေးတော်။ မနောက်(၄)နာရီလောက်ကျင့်တော့ မိန့်ခိုင်း နာရီခိုင်းလောက်အတွင်းမှာ ဆရာတော်ကြီး ခန္ဓာဝန်ချကတော့မယ်လို့ ကျွန်းတော် အစောင့်ဘုန်းကြီးတွေ၊ ဒကာရှင်းဆွဲကို ပြောလိုက်တော့ ဘူးတို့ ပုံနှင့်တွေလွှာက်ဆက်တာ နာရီခိုင်းလောက်အတွင်းမှာ ဂျပ်ဆေးရှိတစ်ခုလုံးကားတွေအပြည့်ဖြစ်သွားတယ်။ ပျုလွန်တော်မှာခင်မှာ တောင်ပုလုကျွောင်းကို ပြန့်ပင့်ချင်

ပါယာက္ခတော်ကိုတောင်စောင်စံ:

တယ်ဆိုလို အကုန် စီစဉ်ပေးပြီး အသက်ရှုစက်ပါ တစ်ခါတည်း ကားပေါ်တင်ပေးလိုက် တယ်။ ကိုယ်တိုင်ပဲ ကျောင်းအထိ ပို့ပေးလိုက်ပါတယ်။ ကျောင်းရောက်ပြီး မနက်အရှင် တက်မှာ ပုံဂျွန်သွားတယ်။ ကျောင်းက အင်းလွှားကန်စပ်နားမှာ။

ကိုကိုကျော်

တောင်ပုလုဆရာတော်ကြီးကို ရဟန္တာလို သမုတ်ကြတယ်။ အဲဒီညာက ဘာတန်ခိုးမှ မပြုဘူးလား။

ဒေါက်တာဇ်စံ:

ကျွန်ုတ်တော်လည်း တစ်ခုခုများပြုမလားလို တစ်ညာလုံး အနားမှာ ပြစ်ရင်း စောင့်ကြည့်တာ ဘာမှ မပြပါဘူး။ ညျင်သာ တာကတော့ ဘယ်အချိန် ခန္ဓာဝန်ချမှတ်း အတိအကျပြောဖို့ စောင် ခေါကတယ်။ အပြင်ကအောင့်နေတဲ့ လူအပ်ကြီးကလည်း ဆရာတော်ကြီး ခန္ဓာကိုယ်နဲ့ ထိုးတွေတဲ့ ပစ္စည်းမျိုးမျိုးမျှေး အကုန် စောင့်ယူကြတာပဲ။ ချွေးသုတ် ပေးတဲ့ Snow Towel တို့ တစ်ရှုံးပေပါတို့ကအစယူကြတယ်။

သျိမ်းတွေ့နား အကုန် သီခိုင်းပြီး

ညျင်သုတေသနလေး
ဘဝပြောင်းရတာ
အသက်သာဆုံးပါပဲ့
ကျွန်ုတ်လုတွေကလည်း
ဖြေားပါတယ်။
ဒါမြောင့်...
အမြောင့်...

ကိုဝင်းကိုကို

ဆရာတော်ကြီးကို ကြည်သိတာလည်းတစ်ပိုင်း၊ ဒီ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက ကိုယ့်ရဲ့ ဒုက္ခတွေကို စောင့်ရောက်ပေးဖို့ ကလည်း တစ်ပိုင်းပေါ့။ လူဆိုတာ အပူသည်တွေချည်းပဲ လေ့ရှုံး။

ဒေါက်တာဇ်စံ:

ပြာချင်တာကတော့ သေခြင်းတရားမှာ မီးစာကုန် သီခိုင်းပြီး ညျင်သုတေသနလေး ဘဝပြောင်းရတာ အသက်သာဆုံးပါပဲ့။ ကျွန်ုတ်လုတွေကလည်း ဖြေားပါတယ်။ ဒါမြောင့် ကိုယ့် အသက်ကိုယ် ရောရောက်ပြီး အမှည့်ကြွေတဲ့အထိ ထိန်းဖို့တော့ လိုတာပေါ့။

ကိုသုရမြှင့်း

အမှည့်တာဝင်းဝင်း၊ အကင်းတဖြူတဖြူ မဖြစ်အောင် နေရမှာပေါ့။

ကိုမြှင့်လေး

ပဲခူးက ကျွန်ုတ်တို့ ကြီးတော်အဖွားကြီးတွေဆို ငါတို့ မြန်မြန်သေခြင်တယ်။ အသက် ကြီးကြီး ဒုက္ခတော်ဝန်း သူများကို ဒုက္ခမပေးချင်တော့ဘူးလို့ ပြာတာတွေလည်း စကား အဖြစ်ပြာတာနေမှာပါ။ တကယ်တော့လည်း နေလို့ရသွား နေချင်ကြသေးတာပဲ။

ဒေါက်တာအေး

ပိုအရင်လက ကျွန်တော်တို့ စကားပိုင်းမှာပြောခဲ့သလို ဂိုလ်နပ္ပါယ်လိုပြုတွေ၊ လူအိုတွေ ကို စိတ်ချမ်းသာအောင် ပြုစုနိုင်ခဲ့ရင် သူတို့ဘယ်စောင့်သောသေချင်ပါမလဲဖူး။ တစ်ရက် အသက်ပိုရှည်ရင် တစ်ရက် တရားအလုပ်ပိုလုပ်လို့ ရတာပေါ့။

ကိုယတ်

ကိုယတ် ဆေးပညာမှာ လူတစ်ယောက် ဘယ်အသိနှင့်မှာ ဆေးပြီဆိုတာ တိတိကျကျ သတ်မှတ်လို့ ရသလား။

ဒေါက်တာအေး

အော့အခေါ်ဆုံးပဲ။ တစ်ခါတလလ အသက်က ထွက်စော့ ထွက်သွားပြီး၊ ဤ၏လောက် ထွက် ပြီဆိုပါစို့။ အကြမ်းဖျင်းအမှန်းနဲ့ မျက်စိတ် မြင်အောင်ပြောတော်ပါ။ ဦးနှောက် သေပြီ၊ Brain Death ပေါ့ဖူး၊ အော့အခဲ့ တကယ်တော့ လူက သေသွားပြီပဲ။ ဒါပေမဲ့ တစ်သက်လုံး ခုနှစ်လာတဲ့ နဲတုံးတို့၊ တစ်သက်လုံး အသက်ရှုပူလာတဲ့ အဆုတ်တို့က အကျင့် မပေါ့က်နိုင်သေးတော့ တစ်ချက်တစ်ချက် လူပုံမှန်သေးတယ်။ နဲတုံးကလည်း တစ်မိန့်ကို တစ်ချက်၊ နှစ်ချက်လောက် ခုနှစ်ချင် သေးတယ်။ ဘာသူ့အေးမှ မရှိတော့ ပါဘူး။ လုပ်ရှုသက်သက်ပဲ။ အသက် ကလည်း တစ်မိန့်ကို တစ်ကြိမ် နှစ်ကြိမ်လောက် အသက်ရှုပူလို့ ဟန်ဟန် မေးတိုးနေသေးတယ်။ gasping ခေါ်တာပေါ့ဖူး၊ လူနာရှင်တွေကတော့ လူနာလုပ်မှုသရွောကတော့ မျှော်လင့်ချက်ကလေးနဲ့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မျက်နှာပဲ ကြည့်နေကြတာ။ လူနာက ဆုံးနေပြီလို့ ကျွန်တော်တို့ သိတယ်။ ဒါပေမဲ့ မေးတိုး နေသရွောတော့ ဆုံးပြီလို့ လူနာရှင်တွေကို မပြောသေးပါဘူး။ မပြောရှုတင် မကဘူး။ တော် လူနာရှင်တွေ စိတ်ချမ်းသာအောင်လို့ ဈေးမကြီးတဲ့ ဟိုဆေးတို့လိုက်၊ ဒီဆေးတို့ရဲ့ကို တောင် လုပ်ပေးရသေးတယ်။ မျက်နှာကြိုး လူနာရှင်တွေဆုံး ပိုပြီးတော့လောင် လုပ်ပေးရ သေးတယ်။ တော်ကြာ ဘာမှ မလုပ်ပေးဘဲ လက်ပိုက်ကြည့်နေတယ်လို့ အကြော်စွာနှိုင်း။

ကိုကိုကျုံ

ဆရာဝန်က ကိုယ့်မျှနဲ့ ကိုယ်မလုပ်ဘဲ လူနာအကြိုက် လိုက်လုပ်ပေးရသလား။

ဒေါက်တာအေး

ကိုယ့်မှာ့ကတော့ အနိုင်အဆုံးပြုသော်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုနိုင်ရှိစွာလေးတွေကတော့ လူနာရှင်တွေလည်း စိတ်ချမ်းသာတယ်။ ကိုယ့်မဲ့ လူနာရှင်တွေနဲ့လည်း ဆက်ဆံရေး မပျက်ဘူး။

ပြည်သူ့အကျဉ်းချုပ်တော်းဆောင်ရွက်မှု

ဒီအခါးမတန်တဲ့ ဆေးလေး (၂)လုံး၊ (၃)လုံးလောက် ထိုးပေးလို့ ကိုယ်လည်းဘာမှ အပန်းမကြေးဘူး။ ကိုယ်တိုင်ထိုးရတာကောင် မဟုတ်ဘူး။ ပါးစပ်ကန္တပဲ ဆရာမတွေ ကျွန်ုကြား လိုက်နိုင်ပဲ ဘယ်သူမှုလည်း အကျဉ်းမျှယုတ်ဘူး။ မှာက်ပိုင်း ဖြေရှင်းစရာလည်း မလိုဘူး။ ဒီပို့ လူနာရှုစွဲစွဲ၊ ကိုယ်စွဲစွဲ စီတ်ချုပ်သာအောင် လုပ်ပေးရမယ်ဆိုတာကိုက ကိုယ့်ရဲ့မူပဲလေ။

ကိုယ်မြှင့်စွဲ

အဲဒါ မေးထိုးနေတာ ဘယ်လောက်ကြာလဲ။

ဒေါက်တာဝန်း

ဘာ တစ်ခါတလေ တော်တော်ကြာတယ်။ နွောတစ်ဝက်လောက် မေးထိုးနေတာတော် ရှိသေးတယ်။ တော်တော်စိတ်ညွှန်စွဲကောင်းပါတယ်။ ရေခဲတိုက်ပို့စွဲကလည်း တစ်ချက် တစ်ချက် လျှပ်စေသေးတော့ မဖြစ်စေသေးဘူး။ ဒွေ့ဖျိုးသားချင်းတွေကလည်း ကျွန်ုတော်တို့က ဆုံးပြုလို့ မပြောသေးသရွှေ့ စိတ်ချုပ်ကိုချ ခိုလိုမရသေးဘူး။ တစ်ခါတလေများ ဘာမှ သုံးမရတဲ့ အဲဒါ ဟန် ဟန် အသက်ကလေးကို ညွှန်ထုတ်ပစ်လိုက်ချင်တယ်။

ကိုမြင်စေး

ချော် ဒါပေါ်နှင့် တောက အဖိုးကြီးတစ်ယောက် ပြောဖူးတာကိုး၊ ဆွေဖျိုးတစ်ယောက် ဆေးရုံမှာ ရှုတ်တရက် သတိလစ်သွားတော့ ဆရာဝန်၊ ဆရာမတွေက ရင်ဘတ်ပေါ်က တက်ပြီး အတင်းဆော့ဆောင့် ညွှန်တွေန်းမနေတော့ အဖိုးကြီးက တောင်းပန်တယ်တဲ့။ အတင်းလည်း ညွှန်တွေန်းမနေကြပါနဲ့ ဆရာဝန်ကြီးတို့ရယ်၊ အသက်က သူ့ဟာဘူး တဖြည်း ပြည်းချင်း ထွက်သွားပါလိမ့်မယ်တဲ့။

ဒေါက်တာဝန်း

တော်စမ်းပါ၊ မင်းတုန်းမင်းလက်ထက်က ပြက်လုံးကြီး၊ အဲဒါ Cardiopulmonary resuscitation (CPR) လုပ်တယ်လို့ခေါ်တယ်။ ဆရာဝန် ဟုတ်ဟုတ် မဟုတ်ဟုတ် လူ အေးလုံး တတ်ထားသင့်တယ်။ ကိုယ်ရှုံးမှာ ဒါမျိုးကြုံရင် CPR လုပ်တတ်ရမယ်။ ကြက်ခြော

ရှေ့သီးသူမှုပြုလိုပါ။ ရင်ဘတ်ပေါကနဲ့ နဲ့ကို ဖြေတွန်းပြီး ပြန့်မှုပါ။ ပါးစပ်ချင်းတော်းအဆုတ်ထဲကို လေမှုတ်သွင်းပေးရမယ်။ အားတဲ့ တစ်နဲ့ကျေရင် တစ်နဲ့လုံးကို သင်ပေးမယ်။

ကိုလတ်

လူနာလုပ်ဖို့ မော်ဒယ်ကဲလျော့ချာလေး ငှားပျား၊ ကျွန်ုတ်ပါးစပ်ကနဲ့ လေမှုတ်ပေးတဲ့ တာဝန်ပူးမယ်။

ကိုကိုကျော်

ရှုတယ်လေး၊ ကျွန်ုတ်က ရင်ဘတ်ကနဲ့ ဖြေပေးမှာပါ။ စိတ်ချုပါ အစ်ကို၊ ဘာစိတ်ဖူးမရှိုးမသား၊ မရှိုံး။ တကယ့်လူနာတစ်ယောက်ကို လုပ်သလိုဘဲ သဘာထားပါမယ်။

ဒေါက်တာဇော်

ရပါတယ်၊ ကုလား စေတနာကို သိပြီးသားပါ။ မော်ဒယ်တွေက ပိုနဲ့တော့ မတော့ နဲ့ရှိုးကျိုးသွားရင်ခက်လိမ့်မယ်။ သယ်နဲ့ကျွန်ုတ်စိတ်ဆွေ ကုလားအဖိုးကြေးတစ်ယောက်ရှိပါတယ်။ သွားတွေကလည်း ကွမ်းကြေး အထပ်ထပ်နဲ့ ကိုလတ် လေမှုတ်ပေးဖို့ တစ်ရက်လောက် စိစဉ်ပေးမယ်။

ကိုလတ်

ဖို့ စားပြီးသားတွေတောင် ပြန့်ထွက်ချင်ပြီ။ ကျွန်ုတ် အဲဒီဇ္ဈားမအားသွား၊ မိတာတွေလိုက်စစ်ရမယ်။

ကိုသွားမြင်း

သေပုံသေနည်းထဲမှာ အကောင်းဆုံးကတော့ Heart Attack ပဲဖော်။ တချို့ဆို ဘုရားရှိုးရင်း တန်းလန်းနှင့်ကျွန်ုတ်ကျွေးတာပဲ။ ဘာမှ မခံစားလိုက်ရဘူး။

ဒေါက်တာဇော်

မနေရလို့ ကဲကျွန်ုတ်ပြီဆိုရင်တော့ အကောင်းဆုံးနည်းပါဝါး။ ကျွန်ုတ်ဆို မကြာခဏ ကြံ့ရတယ်။ လူနာထဲမှာလည်းပါတယ်။ အမျိုးထဲမှာလည်း ဖြစ်တယ်။ အမေ့ မောင်အရင်းလီးလေးလီးတင်းဆို အဲဒီဒတ်ဦးနဲ့ ဖြစ်သွားတာပဲ။

ကိုကိုကျော်

အစ်ကိုရှိနေလို့ တော်သားတာပါ။

ဒေါက်တာဇော်

ဘာမှ မတော်ဘူး၊ ချက်ချင်းပဲ ဆုံးသွားတယ်။ ဆန်းလေးတို့ အဖေလေး။ အဲဒီဇ္ဈားက ကျွန်ုတ်ကို မောင်ဦးက ဖုန်းဆက်တယ်။ ကိုကိုလေး အမြန်လာကြည့်ပါဦး။ အဖေ ရင်ဘတ်နည်းနည်းအောင့်တယ်လို့ ပြောတော့ ကျွန်ုတ်ချက်ချင်း

ပြောကြခဲ့ကိုတောင်း

ပြောတာ၊ ဉာဏ်ရှုံးဆင်း ကားရှုပ်ချိန်ကလည်းဖြစ်၊ ဘာက်ထော်နဲ့ အလုံကိုတော့ (၄၅)မိန့် လောက်ကြောတယ်။ ဒါတော် ကျွန်ုတ်တော် ဖုန်းနဲ့ Angised င့်သေးပြီးဝယ်ပြီး လျှောအောက်မှာ င့်ထားရှိနိုင်းသေးတယ်။ မောင်ဦးတို့ အိမ်ရောက်တော့ ဦးလေးက ကြမ်းပေါ်မှာ လဲနေပြီ။ အမြန်ပြောပြီး ခုနကပြောတဲ့ CPR လုပ်ပေမဲ့ မမှုတော့ဘူး။ နတုံးရုပ်သွားတာ (၁၅)မိန့် လောက် ရှိသွားပြီဆိုတော့ မရတော့ဘူး။

ကိုလတ်

အဲဒီလိုမျိုးကျတော့ လူမှာသက်သာသလို မိသားစုကလည်း မြှေသာတာပေါ်လေ။ သိပ် မခဲားလိုက်ရရှာ့ဘူးဆိုတဲ့ စိတ်ကလေးနဲ့။

ကိုသုရွှေမြှင့်စီး

နလုံးရပ်ပြီး ဘယ်လောက်ကြောရင် ပြန်ကယ်လို့ မရတော့ဘူးလဲ၊ နလုံးကတော့ ခုန်ပြီး အသက်ရှုပ် ရုပ်သွားရင် ဘယ်လောက်ကြောကြောခဲ့လဲ။

ဒေါက်တာဓော်

နလုံးရပ်ပြီးရင် အလွန်ဆုံး သုံး လေး မိန့်ပဲ။ နလုံးရပ်ပြီး အသက်ရှုပ်သွားရင် အကျယ်ဆုံး ဥပမာကတော့ ကလေးတွေရဲ့ လေပြောစီ ဉာဏ္ဍာစွဲ ဝင်ပိတ်သွားတာမျိုးပေါ့။ နလုံးက ဘာမှ မဖြစ်ဘူး။ အသက်ပဲ ရှုပ္ပါလိုမရတော့တာ (၇)မိန့်၊ (၈)မိန့်လောက်အတွင်း ပြန်ကယ်နိုင်ရင် ရနိုင်သေးတယ်။

ကိုကိုကျော်

က ဆွေးနွေးလက်စနဲ့ မထူးဘူး။ မောက်ထပ် ဘယ်လို့ သော့သနည်းတွေ ထပ်ပြော ဦးမလဲ။

ဒေါက်တာဓော်

၀၁၃နာရီလည်း အပြင်းအထန်ခဲ့စားရတယ်။ သေရတော့မယ်ဆိုတာလည်း သိမေတဲ့ သေမြင်းတရားမျိုး ရှုပ်ဝေဒနာ စိတ်ဝေဒနာဖွံ့ဖြိုးလုံး အပြင်းအထန်ခဲ့စားရတယ်။ မောက်ပို့ဗို့ သေယာချို့ကြွောတဲ့ရွှေ၊ စိတ်မချိုင်းစရာကိစ္စတွေများတဲ့ လူမှာတွေမှာ ပို့ခဲ့စားရတယ်။ ကြည့်ရက် စရာတော် မရှိဘူး။ ဥပမာ ကင်သာနဲ့ သေရတာမျိုး၊ AIDS နဲ့ သေရတာမျိုးပေါ့။ ကျွန်ုတ်တော် ဆရာဝန်တစ်ယောက် စောင့်ထိန်းအပ်တဲ့ ကျင့်ဝတ်အရ အသေးစိတ် မပြောအပ်လို့ မပြောတော့ဘူး။ ကိုယ့်ဆွေမျိုးထဲက ကြွေ့ဖူးတဲ့လုတွေ သိကြပါလိမ့်မယ်။

ကိုဝင်းကိုရိုး

ဘယ်သေခြင်းမျိုးမှ မကောင်းပါဘူး အစ်ကိုရယ်။ နလုံးကတော့ ခဲ့ရသက်သာပေမဲ့ ငယ်ငယ်ချွေ့ချွေ့ သေရရင် ဘယ်နိုင်ပါမလဲ။ အကောင်းဆုံးကတော့ စိတ်ချမ်းချမ်း သာသာ၊ သားသမီး မြေးမြှုပ်တွေ သိကိုသိကိုဝင်းဝန်းနဲ့ အမှည့်မတန်တဆယ့်မှ ဖျတ်ခဲ့ နလုံးရောဂါနဲ့သေတာ အကောင်းဆုံးပဲ။

ကိုပြင်ဆောင်

အော်လို ရွှေ့လိုရသလား။

ဒေါက်တာအစိုး:

ရနိုင်တဲ့အကြောင်းကို ဒီဇ္ဈာဓကားပိုင်းရဲ့ အနှစ်ချုပ်အဖြစ် ပြန်ပြောပြမယ်။ ကျွန်းမာရေးကောင်းတုန်းမှာ ကျွန်းမာရေးကို ဂရိစိက်ပါ ဆိုတဲ့စကားကို ကောင်းကောင်းလိုက်နာကျင့်သုံးရမယ်။ ကင်ဆာ မဖြစ်ချင်ရင် ဆေးလိပ်ရှုရင်ရမယ်။ အမျိုးသမီးတွေဆိုရင် ကိုယ့်ရင်သားကို အမြစ်စီးသပ်နေရမယ်။ ခန္ဓာကိုယ် ဘယ်နေရာမှာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ မသက်စရာ အဖွဲ့အကျိတ်တွေရင် အော်ဇူးမှာကို နားလည်တဲ့ ဆရာတန်း ပြရမယ်။ သီချို့ သွေးချို့သမားတွေ၊ သွေးတိုးသမားတွေ အစာနဲ့ဆေးကို စနစ်တကျစားရင် သက်တမ်းစွဲ နေလို့ရတယ်။ အပျော်အပါးမလိုက်စားရင်၊ လိုက်စားပေမဲ့ ကွဲနှုန်းကို စနစ်တကျသုံးရင် AIDS နဲ့ မသေနိုင်ဘူး၊ ပန်းနားရင်ကျပ်သမားခို့ရင် ရှုံးဆေး၊ သောက်ဆေးတွေ အမြဲ အသင့်ဆောင် ထားရမယ်။ ဆေးရုံးဆေးခန်း သွားဖို့လို့ရင်အေားစီး သွားပြရမယ်။ ပြာနှစ်းမှ သွားရင် မမို့နိုင်ဘူး၊ ဒါတွေက ရောကါနဲ့ ပတ်သက်လို့ ဥပမာဏချို့ပြောတာ။ နောက်တစ်ချက်က အသက် ဉာဏ်စောင့် တဲ့ ခုနေရာတါတွေကို မဖြစ်အောင်၊ ဖြစ်ရင်လည်း သက်တမ်းစွဲ နေနိုင်အောင် စောင့်ရောက်တာဟာ အသက်ဉာဏ်စောင့်တာပါပဲ။ ဒါအပြင် ဥပဇ္ဇားကောင်းမှု မကြံ့အောင် ပေါ့ပေါ့နေ၊ ပေါ့ပေါ့စားမလုပ်ဘဲ သတိအမြဲတမ်းထားပြီး ကိုယ့်အသက်ကို စောင့်ရောက် ကြော်ဆိုရင် အမှည့်ကြွေတဲ့အထိ နေလို့ရပါတယ်။ ဒီကြော်ထဲကဗုံ တကယ်ကို ကိုယ့်လို့ ဖို့နှုပ်တာစော့လည်း ဘယ်တတ်နိုင်ပါမလဲ။ အော်တော့ ကွေးသော လက် မဆန့်ခိုး သန်သောလက် မကျေးမီ သံ့ခါရာရားသေားကို ဆင်ခြင်မီကြအောင်လို့ ဒီဇ္ဈာဓကားပြီး၊ ဂိပသုနာကမ္မာနား စီးဖြစ်းကြပေတွေ။ လောလောဆယ်တော့ အိမ်ကို ချောကြောမော် ပြန်ရောက်အောင် ကားကို ဂရိစိက်မောင်းကြုံး၊ ကဲ ပြန်ကြစိုး ညျှော့နှုံးသွားပြီး။

ပါမောက္ဗ ဒေါက်တာအစိုး: